

Historie šachu v Klatovech

ve vzpomínkách Ing. Jaromíra Nováka

Zahrnuje období do 30.4.2005.

Zpracováno mezi březnem 2002 a listopadem 2006.

Věnuji své manželce Marii Novákové k 65. narozeninám.

Mochtín, 12.11.2006.

Pro vnitřní potřebu Šachklubu Sokol Klatovy.
Neprodejné. Nákladem vlastním. Druhé vydání 29.2.2016.

Historie šachu v Klatovech ve vzpomínkách Ing. Jaromíra Nováka

1. Úvod	2
2. Šachový dávnověk	3
3. Od založení Klubu šachistů v Klatovech v roce 1921 do roku 1950	3
4. Období od roku 1950 do roku 1989	6
5. Nejnovější dějiny od roku 1990	52
6. Zlatá éra korespondenčního šachu v letech 1970 až 2001	84
7. Přehled předsedů a vítězů turnajů	109
8. Šachový životopis autora	118
9. Umělá partie s 18 dámami	120
10. Teoretické úvahy:	122
a) Úvaha o zjištění vyrovnanosti turnaje	122
b) Úvaha o Sonnenbornu Sonnenborna	126
c) Úvaha o protičíslech	127
d) Propočty v průběhu soutěže 4členných družstev v KŠ	130
Abecední seznam zkratk	131
Abecední seznam jmen	133
11. Nejlepší partie	139
12. Fotografie s komentářem	177

1. Úvod

V březnu 2002 mě napadlo, že by bylo škoda, aby historie klatovského šachu zmizela v nenávratnu. Existuje sice kronika nazvaná „**Pamětní kniha klubu šachistů v Klatovech**“ za období 1921 až 1968, ale její další souvislé pokračování už není. Jelikož jsem organizovaným šachistou v Klatovech od roku 1950 čili 55 let, mám evidenci o všech turnajích, kterých jsem se zúčastnil, a mám i zápisy všech svých vážných partií, považuji za svou morální povinnost podchytit historii klatovského šachu, jehož jsem se účastnil celou druhou polovinu 20. století.

Čtenář necht' mi laskavě promine, že se nedržím jen strohých fakt, ale prokládám je i různými historkami a osobními vzpomínkami z tehdejší, z dnešního hlediska často absurdní a pitoreskní doby, v níž jsem prožil svůj produktivní život od 14 do 56 let. Jsem pamětník nejen klatovského šachu, ale i života společnosti té doby, kterou si mladí narození po roce 1980 nedovedou představit, protože se diametrálně lišila od současných podmínek nejen technických, ale především společenských.

Lidská paměť není dokonalá a tak se omlouvám předem, pokud bych na nějakou událost nebo na někoho zapomněl. Zvláště se to týká období od roku 1990, které je nabitó událostmi a kdy údaje mohly rychle zastarat a změnit se. Je nutno si uvědomit, že text vznikl od března 2002 do dubna 2005. Snažil jsem se psát tak, abych nikoho neurazil, ale přitom vystihl co nejvěrněji skutečnost. Tabulky jednotlivých turnajů, byť jich většinu znám buď z kroniky nebo ze svých zápisů, by svým rozsahem tuto práci neúměrně zatížily a zneřehlednily. Proto

v 7. kapitole uvádím jen vítěze oddílových a okresních přeborů a důležitých turnajů.

Mé poděkování patří těm, kteří mi při této práci pomohli. Partiová a fotografická část by nevznikla bez Ing. Karla Nováčka, který kromě spousty podkladů k mládeži mně spolu s Mgr. Miroslavem Orságem a Václavem Novým zasvětil do tajů šachového programu. Další členové našeho oddílu mi poskytli informace týkající se jejich šachové činnosti, takže jsem mohl jimi text obohatit. Dík patří Věře Richterové (za svobodna Krčmové), Aloisi Hladilovi, Václavu Marešovi, Rudolfu Kašparovi, Miloslavu Šlampovi, Václavu Kopeckému, Mgr. Kateřině Čedíkové a Ing. Miroslavu Pfeiferovi.

Poznámka: Pokud jsem použil zkratku poprvé, vysvětlil jsem její význam, i když se to dříve narozeným může někdy zdát zbytečné. Abecední seznam zkratk a jmen je za 10. kapitolou.

2. Šachový dávnověk

Podle pověsti jel **kníže Oldřich** z rodu Přemyslovců, který v Čechách panoval v letech 1012 až 1034 a měl za manželku pověstnou Boženu, na obhlídku jihozápadní hranice svého knížectví. Bylo to okolo roku 1020, jeden pramen udává rok 1015. Navštívil přitom i ves Klatovy, kde byl uvítán v domě starosty. Když uviděl na stole šachové figurky, vyzval představitele obce k zápasu.

Výsledek byl pro Oldřicha neradostný. Když prohrál i odvetu a pak ještě jednou, prostě když to bylo 3 - 0, raději zápolení ukončil. Porážku však vzal sportovně, vůbec se neurazil, ale naopak zaplatil starostovi 3 zlaté peníze a navíc **dal Klatovům znak, kde dominantou je šachovnice** obložená písmeny WKC, což znamená Woldřich Kníže České. I když byl později městský znak změněn, můžeme původní znak stále spatřit na balkonu klatovské sokolovny.

Jak píše spisovatel a druhý předseda Klubu šachistů v Klatovech Miroslav Hrdlička v knížce Pod Černou věží z roku 1940 v kapitole Šachy ptal se nový občan klatovský, tzv. „náplava“, co písmena WKC znamenají. Jakýsi šprýmař mu odpověděl: Václav Kubát čalouník, zřejmě v té době známý klatovský měšťan.

Šachovou symboliku je možno sledovat i v architektuře. K Černé věži z roku 1557 přibyla záhy v roce 1581 Bílá věž. I to se prý vtipálkům - kibicům hodilo. Když hráč přišel o věž, doporučovali mu, aby si ji vypůjčil od městské správy. Tu mu nikdo nesebere.

3. Od založení Klubu šachistů v Klatovech v roce 1921 do roku 1950

Na tuto tradici navázalo i 30 Klatovanů, kteří na popud ředitele Střední hospodářské (nyní zemědělské) školy v Klatovech Ing. Václava Střebského **založili 3. prosince 1921** v kavárně Slavia (dnes budova Komerční banky v severovýchodním rohu náměstí) **Klub šachistů v Klatovech. Zároveň hlavního organizátora Ing. Střebského zvolili prvním předsedou.** Zakládání různých spolků bylo částí bouřlivého rozvoje české společnosti, který se uvolnil po pádu rakousko-uherské monarchie v prohrané první světové válce a vzniku Československé republiky.

Vznik klubu a jeho další činnost do roku 1950 mohu popsat díky kronice, která byla pečlivě vedena hned od jeho založení a jsou v ní nalepeny četné fotografie a novinové výstřižky. Na její první stránce je autogram budoucího mistra světa Alexandra Aljechina, který získal Kurt Wiener. Ten jako jediný zástupce Klatov byl mezi 12 účastníky simultánky sehrané Aljechinem naslepo 25. 3.1925 v Plzni.

Kronika byla vedena až do roku 1968. Částečně podle textu, částečně podle rukopisu lze identifikovat tyto kronikáře: od začátku do své smrti v roce 1948 to byl **Antonín Drudík**

(obrázek 02), i když mezi zakládajícími členy jeho jméno uvedeno není, do roku 1955 pak Petr Kuchař. V roce 1960 převzal kroniku Stanislav Jindřich Michl a pokud mohl, dopsal údaje od roku 1955. Něco doplnil Alois Hladil. Ale v roce následujícím končí. V tomtéž roce 1961 se pokoušel založit novou kroniku Josef Babka, vydržel ji psát jen do roku 1963. Proto se této funkce ujímá předseda František Sobotka a do staré kroniky pečlivě zaznamenává události let 1961 až 1967, kdy mu nemoc nedovolila dále pokračovat. Posledních pár stránek jsem napsal já. V letech 1984 až 1991 zavedl novou kroniku JUDr. Ladislav Jindřich. Sešit o Matoušově memoriálu začal psát Alois Hladil a je veden od roku 1978 do roku 1992. Všechny 4 písemnosti jsou uloženy v oddílu.

Ze zakládajících členů jsem osobně poznal jen učitele hudby a pozdějšího ředitele hudební školy Ladislava Velkoborského (obrázek 01), který ještě v padesátých a šedesátých letech si přišel občas zahrát volné partie, ale členem oddílu již v té době nebyl.

Někteří zakládající členové byli známými klatovskými občany: rada vrchního zemského soudu Jan Fifka, všestranný klatovský sportovec holič Rudolf Chroust (obrázek 01)

a ředitel městského důchodu (tj. ministr financí Klatov) Jaromír Peters. V pozdější době vynikli jejich synové advokát JUDr. Zeno Fifka (obrázek 08), otec výtvarníka Gustava Fifky a funkcionář národně socialistické strany, který byl i výborný šachista a v letech 1923 až 1935 člen klubu, nynější veterán světové úrovně ve stolním tenisu Chroust, rovněž Rudolf, který se stal v kategorii veteránů mistrem světa ve dvouhře i ve čtyřhře, a synovec MUDr. Karel Peters, svérázný lékař, jehož klienty byla i naše rodina.

Smutný osud postihl židovské občany, kterých bylo mezi zakládajícími členy asi osm. Po válce se z nacistických koncentračních táborů vrátil pouze Max Bloch junior (obrázek 01), z mého dětského pohledu starý pán. Nepřišel ani Kurt Wiener, s jehož synem Rudolfem jsem chodil do obecné školy. Když po 4. třídě jsme dělali zkoušku do měšťanské školy nebo na gymnázium, on jako poloviční žid nesměl. Přesto jeho život byl zachráněn, neboť válka skončila, když mu bylo 11 let. Z nepochopitelných a krutých důvodů nechávali nacisté tyto děti do 14 let žít s jeho křesťanským rodičem, aby je pak odvezli do koncentračního tábora, kde je čekala smrt.

Na opačnou stranu se postavil redaktor Jaroslav Laš (obrázek 01), který jako člen fašistické organizace Vlajka kolaboroval s Němci a po válce za to pykal.

Ještě jeden tragický osud připomíná četba jmen zakládajících členů šachového klubu: syn Slavoje Chodounského, také Slavoj, jehož matka a manželka zakládajícího člena Marie mě učila na obchodní akademii angličtinu, byl po únoru 1948 z politických důvodů komunistickým režimem dlouhodobě žalářován.

Jak vůbec fungoval za první republiky, protektorátu a v prvních letech po skončení druhé světové války šachový život? Nejvíce se hrály volné, tzv. „kavárenské“ partie bez hodin. Občas se hrály bleskové turnaje. Jednou ročně se hrál klubový přebor (obrázek 02).

Zpestřením byly simultánky se silným hráčem, nejlépe s mistrem nebo dokonce velmistrem. Prvním z nich byl dnes úplně neznámý Antonín Arnold z Prahy, který i tak byl na klatovské soupeře příliš silný: vyhrál 17 partií, 2 remizoval a 1 s Antonínem Drudíkem prohrál. „*Pak hrál 2 partie naslepo s nejsilnějšími hráči, které v půlhodině oba porazil*“, jak zaznamenal kronikář. V kronice jsem napočítal 15 simultánek před válkou, z toho:

3 s mistrem Karlem Opočenským (v roce 1936 +18=2-3 a +17=2-2, v roce 1938 +21=1-3),

2 s velmistrem (= vm) Salo Flohrem (obrázek 01), měl vynikající výsledky v roce 1931 +33 a v roce 1934 +29-1 a zde si zaslouží být jmenován jako jediný vítězný hráč Rudolf Chroust a

1 s vm Jefimem Bogoljubovem (v roce 1932 +43=5-3), a dále 4 simultánky za války.

Jen jedna byla v období 1945 - 1950. Tu měl se zajímavou přednáškou 24. 11.1948 v hotelu Central ministerský osvětový inspektor a mezinárodní mistr (= mm) Čeněk Kottnauer s výsledkem +22=2-2 (v roce 1952 hlásila Svobodná Evropa, že emigroval do Anglie).

Kromě těchto v Klatovech pořádaných byla památná simultánka mistra světa Aljechina v Plzni 19. 11.1933. Klatovští šachisté na ni vyrazili autem a dle kroniky remizovali Ing. Stanislav Náměstek a Dr. Arnošt Reiss a prohráli JUDr. Zeno Fifka, Petr Kuchař a Roller. Kronika již nezaznamenala okolnosti návratu, jak jsou popsány v knize Pod Černou věží. S remízou spokojený majitel auta po půlnoci nastartoval, ale dojel jen za Přeštice. Zde došel benzin. I museli všichni tlačit auto 15 km až do Štěpánovic, odkud již sjeli bez motoru do Klatov. Bylo 7 hodin ráno, pondělí a šlo se do práce.

Občas se hrály přátelské zápasy. **Prvním soupeřem byl Klub dělnických šachistů v Plzni**, se kterým se v roce 1923 vyhrálo 8 - 6, ale odvěta v Plzni skončila katastrofálně 1 1/2 - 11 1/2. Podobně se prokázala výhoda domácího prostředí za rok, kdy Čechie Plzeň v Klatovech prohrála 2 - 6, ale v odvetě o 5 let později v Plzni se revanšovala 7 1/2 - 2 1/2. Z dalších soupeřů je třeba jmenovat plzeňskou Slavii, z okolních měst Přeštice, Sušici a Nýrsko, kde působil německý klub Schachverein Neuern. 21. 5.1944 se hrál i zápas s nově ustaveným klubem ve Švihově, který brzy zanikl.

Až v roce 1933 zjišťujeme první zmínku o organizované soutěži. Klatovy byly zařazeny do II. třídy a po vítězství nad Přešticemi 3 1/2 - 2 1/2 a Dobřany 5 1/2 - 1/2 a remíze 3 - 3 s Nepomukem hrají v roce 1934 I. třídu o přebor Západočeské župy, kde v soutěži 5 nejlepších již 8členných družstev se umísťují na 3. místě za Čechií a Slavii Plzeň. V této soutěži se udržely i v roce 1935, ale v roce 1936 sestoupily. Krize byla zřejmě delšího trvání, neboť ani v roce 1937 nevyhrály svůj okrsek a skončily druhé za Nýrskem 2 1/2 - 3 1/2 a před Přešticemi 6 - 0. To se jim povedlo až v roce 1938, kdy pak v zápase o titul krajského přeborníka hrály s Čechií Plzeň 4 - 4, ale k odvetě pro finanční potíže nenastoupily. To však byla také již poslední soutěž, neboť válka znamenala konec organizovaných soutěží.

Finanční náročnost byla minimální, hráči si náklady hradili sami. Z dnešního hlediska bylo největším nedostatkem, že se hrálo v prostředí zakouřených restaurací a navíc pozdě večer. To samozřejmě vylučovalo účast nezletilé mládeže. Šachy byly ani ne tak sportem, ale spíše zábavou starších usedlých pánů, které restauratěři, z nichž mnozí šachy též sami hráli, rádi uvítali ve své hospůdce, kde jim zvyšovali tržby. V Klatovech se hrálo v již zmíněné Slavii, pak v Živnostenské Besedě, u Bílé Růže a nakonec na Staré Rychtě.

Z dnešního pohledu bychom co do možností a příležitostí mohli považovat tehdejší šachový život za chudý. Na druhé straně byla účast na pravidelných schůzkách maximální a jen málokdy se někdo nedostavil, což přetrvávalo až do konce šedesátých let.

V kronice jsem našel jako členy jména svých dvou strýců Františka Plichty (obrázek 03) a Richarda Nováka (obrázek 02), kteří se však v třicátých letech z Klatov odstěhovali. První působil v Plzni především jako šachový funkcionář a později i rozhodčí polofinále republiky, druhý šel do Písku, kde se aktivně zapojil do šachového života jako silný hráč. Potěšilo mě, když jsem našel na společné fotografii z roku 1939 svého otce Antonína Nováka (obrázek 08 a obrázek 02), který sice nebyl členem, ale byl příznivcem, protože jeho zájmy byly velmi široké.

Z kroniky vyplývá, že duší oddílu byl účetní městského úřadu Antonín Drudík (1x byl přeborník klubu), který však zemřel v roce 1948, takže jsem ho osobně nepoznal. Nepoznal jsem ani dalšího člena Zdeňka Zusku (obrázek 02), který po válce odešel do Prahy, kde se stal primátorem.

Zato jsem znal profesora obchodní akademie Františka Synáče, profesora zemědělské technické školy Ing. Stanislava Náměstka, ředitele spořitelny Jindřicha Urbana (obrázek 02), továrníka Františka Škráška (obrázek 02, 1x byl přeborník klubu), fotografa Bohumila Čubu (obrázek 02), který si po válce změnil jméno na Čerbu, zubaře MUDr. Zdeňka Tichého, jehož oblíbenou specialitou byla extrakce (vyslovená s nenapodobitelným ráčkováním) čili trhání zubů, majitele drogerie na náměstí Otto Hejnice (obrázek 01), JUDr. Jana Kociána od soudu (obrázek 02, nezaměňovat s Ing. Karlem Kociánem) a pana Schafhausera (obrázek 02).

Zvláště musím připomenout řídícího učitele naší obecné školy Emanuela Horejce (obrázek 01), otce současné členky výboru T.J. (= Tělocvičné jednoty) Sokola Klatovy Jarmily Pohlové. Byl to člověk klidný a s mimořádnou autoritou, který nás občas učil při suplování. Ti všichni sice figurují v kronice, ale v době mého příchodu do klubu již jeho členy nebyli.

Několikrát jsem viděl na schůzce klubu ředitele školy a **spisovatele Miroslava Hrdličku st.** (obrázek 01). Byl v té době skoro slepý, takže občas táhl pěšcem jako střelcem přes celou šachovnici. To ovšem jeho soupeři tolerovali, neboť si ho velmi vážili. Nejen pro jeho profesní a spisovatelskou činnost, ale byl též přes **20 let jako druhý v pořadí předsedou Klubu šachistů** v Klatovech.

V době svých studií na klatovském gymnáziu hrál v klubu nepomucký JUDr. Jan Kadera (obrázek 02), který byl později silným hráčem Slavojce Dvorec a krajským funkcionářem. V roce 1940 se ověřil titulem přeborníka klatovského klubu.

Musím též vzpomenout na poslední oběť války z řad klatovských šachistů. Byl jí Karel Franěk. Tento 26letý dělník byl jedním z 6 českých mrtvých květnové revoluce v Klatovech. Padl 5. 5. 1945 zákeřnou ranou u budovy Oberlandratu, což je dnešní Dům dětí a mládeže (= DDM) na křižovatce na Luby.

Závěrem této kapitoly chci upozornit na skutečnost, že činnost klubu od založení v roce 1921 až do současnosti nebyla nikdy přerušena a to ani za německé okupace 1939 - 1945, kdy naopak klub jako jeden z mála povolených spolků pomáhal soustřeďovat český živel.

4. Období od roku 1950 do roku 1989

Jednoho deštivého nedělního odpoledne válečného roku 1941 rozestavěl můj otec na stůl šachové figurky a řekl: „*Zahrajeme si šachy.*“ Zeptal jsem se ho, kde je kostka, protože jsem měl hru za jakési jiné Člověče, nezlob se. Ale otec mi vysvětlil pravidla, částečně svérázně. Po tazích pěšců e4, e5 nastal dle něho „uzel“, jak nazýval zablokování pěšců.

Jak první partie probíhala, už nevím, ale velmi dobře si pamatuji její konec. Měl jsem holého krále, otec navíc 2 jezdcy bez pěšců. Nějakou dobu mě s nimi honil, ale pak prohlásil partii za nerozhodnou, což byla i objektivně pravda. Nikdy jsem nezjistil, zda jsem hrál opravdu tak relativně dobře nebo mi chtěl udělat radost, aby mě šachy zaujaly.

Ještě si pamatuji, že můj strýc a kmotr František Plichta mě zval do Plzně na simultánku mistra světa Aljechina. Chtěl jsem jet, v pravidelném dopisu do Plzně jsem strýci psal, že „*mne zajímá, jak si ten Aljechin při tom počíná*“. Ale rodiče usoudili, že v nejisté válečné době cestování do nálety ohrožované Plzně je riskantní.

Pak jsem na šachy na dlouhou dobu zapomněl a věnoval se různým klukovským zábavám, ze sportů kopané a hlavně stolnímu tenisu. Až v listopadu 1948 mě upoutal plakát, že asi jen 100 metrů od našeho bydliště v hotelu Central bude přednáška a simultánka mezinárodního mistra Čeňka Kottnauera. Z přednášky mi v paměti uvízlo jen, že „*zima v Holandsku je horší i při menším mrazu než u nás, protože od moře fouká prudký víchř*“, zato simultánka měla zásadní vliv na můj další život. Partii jsem ovšem po ztrátě dámy jasně prohrál, ale z 26 hráčů jsem zbyl mezi posledními osmi, což jsem považoval za velký úspěch.

Důležitější však bylo, že mezi kibici za mou partii byl i JUDr. Josef Křivanec, který byl nově jmenovaným ředitelem obchodní akademie, kam jsem před třemi měsíci přestoupil z kvarty Vrchlického reálného gymnázia. Ten si mě příští den zavolal do ředitelny a direktivně, jak bylo jeho zvykem, mi uložil dva úkoly: založit na škole šachový kroužek a zapisovat si všechny vážné partie, jelikož viděl, že jsem si partii s Kottnauerem nezapisoval.

Zvláště tento druhý úkol oceňuji, neboť mám všechny své vážné partie zapsány. To mi umožňuje nejen znát celkové údaje o počtu a výsledcích svých partií, ale i statistiku

jednotlivých zahájení, skóre se soupeři atd. a především vybrat nejpovedenější partie a zhodnotit svůj styl hry.

Ředitel vytvořil pro šachový kroužek dobré podmínky. Z prostředků školy zakoupil dvě sice malé šachové soupravy a sám zapůjčil své pěkné větší šachy. Uvolnil jednu malou místnost jako klubovnu, kde jsme mohli o přestávkách a po vyučování hrát. Zorganizoval jsem přebor školy, který měl osm účastníků. Jednu partii jsem hrál se soupeřem ze 4. ročníku při vyučovací hodině v poslední lavici. Tolerantní profesor Ondřej Lepší se co chvíli chodil dívat. Také jsme hráli několik zápasů s reálným gymnáziem, kde jsem měl řadu kamarádů.

Nejčastěji jsem hrál se spolužákem Mojmírem Mackem a jeho starším bratrem Janem, syny metodistického kazatele a správce církevního sirotčince na Týnci, dále Karlem Jiříkem z Hodousic u Nýrska a Karlem Vávrou, později prvním hráčem Horní Břízy. Když zazněl zvonek končící hodinu, upalovali jsme všichni do klubovny, abychom využili všechny pětiminutové a hlavně desetiminutovou přestávku ke hře.

Nadšeným, i když ne příliš silným hráčem byl i ředitel Křivanec, který se jedenkrát zúčastnil i přeboru Klatov a byl 29. z 32 účastníků. Jednou mě pozval o mé volné hodině do ředitelny. První partii prohrál a tak jsme hráli odvetu. Zazvonil zvonek oznamující další hodinu, ale hráli jsme dál. Teprve za nějakých deset minut se mě zeptal, zda mám ještě volnou hodinu. Řekl jsem, že mám tělocvik v sokolovně, což je od tehdejší budovy obchodní akademie vedle nemocnice dobrý kilometr. Pak už zaznělo jen jediné slovo: „*Marš!*“ a druhá partie se nedohrála. Při své známé přísnosti si nemohl dovolit, že on sám zdržuje žáka od výuky.

Ještě jednu úsměvnou historku, i když pro mne v té době nikoliv, mám s ředitelem Křivancem. Školník Toman měl několik dětí. Ty se bez problémů dostaly do klubovny a z darebáctví nožem ořezaly hlavy všem figurkám jím zapůjčených šachů. Když to ředitel zjistil, zle se rozzlobil a požadoval po mně jako po vedoucím kroužku úhradu škody. Té se ovšem nedočkal, i když mi to vyčítal do konce školní docházky. Nic nebyla platná argumentace, že žádný šachista by figurky neničil. Na „politicky silného“ školníka si však netroufl.

V té době už mě lákal klub šachistů sídlící v zadní místnosti restaurace Stará Rychta a tak jsem s nábožnou úctou sledoval obsah vývěsní skříňky, která byla vedle vchodu, kde je nyní umístěn jídelní lístek. Velikost skříňky byla asi 50 x 50 centimetrů a na obou koncích byla přilepena věž. Ovšem vstup do klubu byl pro mne tabu, protože se hrálo až od 20 hodin, místnost byl silně zakouřena, podávalo se pivo a chodit do takového prostředí bylo jak pro rodiče, tak pro školu nepředstavitelné.

Teprve ve svých 16 letech jsem dostal povolení ve středu, kdy byl hrací den zvaný též *jourfix*, do restaurace vstoupit, což však bylo přísně omezeno na dobu dvou hodin od 20 do 22 hodin. Když troubil věžný na Černé věži, musel jsem pochodovat domů. To platilo ve vztahu k rodičům mým a mého kamaráda Mojmíra Macka. Můj třídní Josef Marek byl k mému koníčku tolerantní. Ne tak třídní Mojmíra. Sám byl na Staré Rychtě každodenním hostem a prohlašoval, že nezná útulnější místnost v Klatovech. Ale pro svou antipatii k Mojmírovi zneužil jeho návštěvy na šachách v restauraci k tomu, aby mu na vysvědčení dal dvojku z mravu.

Psal se 11. říjen 1950. Ten den jsme místo školního vyučování měli bramborovou brigádu.

Vysvětlení pro ty, co to nezažili. Šlo o výpomoc při sklizni brambor od školních dětí a nevýrobních zaměstnanců závodů a úřadů. To bylo zdůvodňováno jednak bitvou o záchranu úrody (tehdy se o vše bojovalo, i když oficiálně byl veleben mír), jednak poznáním manuální práce a upevnováním svazku lidu měst a venkova. Oba důvody byly sice racionální, kdyby ovšem nebyly zneužívány nadměrností brigád, které zalepovaly organizační nedostatky v socialistickém zemědělství a v podstatě představovaly vykořisťování dětské práce.

Unaveni po celodenní dřině jsme s Mojmírem Mackem, který přijel z Týnce na kole, s rozechvěním vstoupili do nám dosud zakázaného světa. Zúčastnili jsme se diktovaného bleskového turnaje o 7 účastnících a skončili shodně se 2 body na 5. - 6. místě, což nám dodalo značné sebevědomí, protože jeden člen klubu skončil až za námi.

Za 14 dní začal přebor klubu. **Kázeň byla velmi přísná**, jak je patrné z rozpisu dvoukolového přeboru klubu pro předchozí rok 1950, kterého se zúčastnilo 14 hráčů:

„Hraje se každou středu od 8 hodin večer, náhradní den je pondělí. Kdo nepřijde do 9 hodin nebo se včas neomluví nebo jeho omluva nebude uznána, ztrácí partii (nebo oba hráči). V každém případě musí být partie dohrána nebo rozhodnuta do začátku příštího utkání.“

Tato hrozba skutečně účinkovala, nepamatuji se, že by někdy ke kontumaci došlo. A dále:

„Vklad 30,- Kčs. Navíc záruka 20,- Kčs, která se po dohrání turnaje vrátí jen tomu, kdo turnaj řádně dohraje.

Hráči I. třídy (tj. silnější skupiny), pokud hrají spolu, musí partie zapisovat a hrát s hodinami tempem 40 tahů za 2 hodiny a dalších vždy 20 tahů za hodinu. Tah pečeti bílý.“

Zajímavostí byla hmotná zainteresovanost, neboť prvních 6 hráčů v I. třídě získalo cenu. Jakou? To už v rozpisu takticky nebylo.

Přebor se hrál ve dvou skupinách. V té slabší II. třídě nás hrálo osm dvoukolově a vítěz měl právo hrát příští rok v I. třídě. V 1. kole jsme se utkali s Mojmírem a v přerušené pozici jsem měl v jezdcové koncovce jednoho pěšce proti dvěma soupeřovým. Musel jsem se uchýlit k diplomacii a přesvědčit ho, že když dá partii za remízu, tak už v turnaji žádný z nás neskončí s potupným nulovým ziskem. Pak jsem vyhrál s učitelem Františkem Bezpalcem a pracovníkem pojišťovny Františkem Kunešem. S tím jsem později spolupracoval v národním podniku Pramen, kde bylo šachistů povícero.

Z euforie mě vyvedla prohra ve 4. kole s Jiřím Kozákem, chlapcem o 4 roky starším, který s plným ziskem 3 bodů jasně vedl tabulku. Naštěstí pro mne hned potom z osobních důvodů na půl roku odešel z Klatov, byl z turnaje vyškrtnut a jeho partie anulovány. Nakonec jsem s 11 body z 12 možných turnaj vyhrál. Mojmír Macek byl druhý se 7 1/2 bodem.

V příštím roce jsem hrál v I. třídě a byl jsem pátý z 10 při dvoukolovém systému. Jelikož jsem byl po prvním kole třetí, dostalo se mi cti hrát za Klatovy na 3. šachovnici. Výsledek byl nevalný: 1 výhra, 1 remíza a 5 proher.

Ale již dost o mých osobních výsledcích a pocitech, které si člověk ze svých začátků pamatuje mnohem lépe než ty pozdější. A tak něco o dění ve společnosti, v klubu a o jeho členech.

Nová komunistická moc po svém vítězství v únoru 1948 zasáhla radikálně do všech oblastí života. Zatímco velkou většinou negativně, v oblasti šachu vedly změny ve svém souhrnu k pozitivnímu vývoji. V Rusku se totiž odedávna hrály dobré šachy a když navíc šachy rád hrál duchovní otec komunismu Karel Marx a vůdce říjnové revoluce v Rusku v roce 1917 V. I. Lenin, který je nazýval gymnastikou mozku, dostaly šachy v Sovětském svazu zelenou. A jelikož se u nás masově uplatňovalo heslo „SSSR (= Svaz sovětských socialistických republik) - náš vzor“, vydělaly na tom i šachy a to v následujících směrech:

Předně byly zařazeny jako sport do jednotné tělovýchovné organizace, což umožnilo vybudovat celostátní strukturu mistrovských soutěží.

Tělovýchovná organizace byla finančně dotována státem. Navíc nad jednotlivými kluby, nově nazývanými oddíly podle sportovní terminologie, přebíraly patronáty národní podniky, které poskytovaly hrací místnosti a další prostředky. Vznikla tak možnost hrát v nezakouřených místnostech a tím se otevřela cesta do šachových oddílů mládeži.

Zde malé odbočení k popsání jedné skutečnosti, která se zdá z dnešního hlediska těžko pochopitelná, ale dobře ilustruje tehdejší dogmatické poměry. Vše muselo být jasně nalajnováno a rozděleno do škatulek a tak se tělovýchovná vrchnost rozhodla, že tělovýchova

jako celek musí být jednotná, to ano, ale určitá různost by měla být. Proto každá jednota musela mít název dle oboru činnosti svého patrona. Říkalo se tomu DSO, což znamenalo Dobrovolná sportovní organizace. Jednoty podniků strojírenských měly název Spartak, textilních a kožedělných Jiskra, dřevařských Tatran, ostatního lehkého průmyslu a obchodu Slavoj, energetických Dynamo, hornických Baník, železničářů Lokomotiva, nemocnic a bank Slovan, policistů tehdy zvaných příslušníci (myšleno VB = Veřejná bezpečnost) Rudá hvězda (= RH), vysokoškoláků Slavia, u vojáků to bylo pestřejší Dukla, Tankista, Křídla vlasti a ÚDA (= Ústřední dům armády) a vesnickým tělovýchovným jednotám byl ponechán milostivě název Sokol.

Navíc bylo určeno, že v první fotbalové lize smí být jen 2 družstva téhož názvu, takže Viktoria Plzeň, ač se umístila v polovině tabulky, musela sestoupit, protože se před ní umístily 2 Spartaky. Viktoria Plzeň se totiž uchýlila logicky pod křídla mamutí Škodovky, která byla tehdy překřtěna na čestný název Leninovy závody, ačkoliv o ní Lenin nikdy neslyšel. Místo dvoumístného názvu vyfasovala příšerný desetimístný název Dobrovolná sportovní organizace Spartak Závodní sokolská jednota Leninovy závody Plzeň. Ještě že existovaly zkratky, takže DSO Spartak ZSJ Leninovy závody Plzeň.

I Klub šachistů v Klatovech měnil své jméno. Nejprve v roce 1950 se jmenoval Keramostroj Klatovy, pak v roce 1953 několik měsíců Klatovské strojírný Klatovy, aby se v tomtéž roce překřtil na Spartak Klatovy a po přechodu pod kožedělný národní podnik Kozak v roce 1956 na Jiskra Klatovy. V roce 1959 se všichni klatovští sportovci sloučili do jediné Tělovýchovné jednoty (= TJ) Klatovy, což vydrželo 34 let. V roce 1993 se šachové oddíly TJ Klatovy a ČSAD (= Československá automobilová doprava) Klatovy sešly v Sokole pod názvem Šachklub Sokol Klatovy.

Těsně po mém vstupu do klubu v říjnu 1950 se hlasovalo o přestupu pod patronát závodu Keramostroj Klatovy (nyní Škoda Klatovy). Netroufl jsem si jako 16letý nováček hlasovat, protože jsem nevěděl, zda jsem považován za člena, ale na vyzvání předsedajícího schůze Petra Kuchaře jsem hlasoval také pro. Tento přestup byl umožněn díky nově zvolenému předsedovi klubu **Aloisi Hladilovi** (obrázek 03), který byl i odborovým funkcionářem v Keramostroji. Keramostroj nám poskytl nekuřáckou místnost ve svém závodním klubu na Nové Hospodě, reprezentační místnost závodní jídelny na mistrovské zápasy družstev a nákladní automobil i s řidičem na zápasy venku. Na korbu se daly lavičky a policisté, pardon příslušníci to nekontrolovali, stejně tak se dopravovali zaměstnanci na brigádnickou výpomoc do zemědělství. Na Staré Rychtě se hrály jen volné partie kuřáků a těch, co si nedovedli představit partii bez piva.

S hracími místnostmi to ani tehdy nebylo jednoduché. Do roku 1951 jsme hráli v zakouřené Staré Rychtě, další místnosti již byly nekuřácké: Nová Hospoda 1951 - 1955, závodní klub Kozaku 1955 - 1960, nouzově horní přísálí v sokolovně 1960, opět Nová Hospoda 1960 - 1962, odkud jsme pro špatné vytápění přešli do „Rudého koutku“ na nádraží 1962 - 1965, zase sokolovna (nynější hrací místnost a občas i současná kancelář T.J.) 1966 - 1974, šatna na atletickém stadionu pod Hůrkou 1974 - 1978, znova Nová Hospoda 1978 - 1981, po její demolici v únoru 1981 na přechodnou dobu půl roku opět naše záchrana v sokolovně. Jedna sezóna v OKS (= Okresní kulturní středisko) na Rybníčkách 1981 - 1982, kvůli výstavě Amtex (= amatérské textilní práce) přesun na půl roku do klubovny na plynárně 1982, zpět na jednu sezónu 1983 OKS, opět sokolovna, tentokrát suterén 1983 - 1990, sportovní hala na Husovo náměstí, napřed jakási malá místnost, která právem mohla nésti název kamrlík, a pak klubovna 1990 - 1993 a nakonec v roce 1993 se kruh uzavřel kde jinde než v současné hrací místnosti v sokolovně.

V sokolovně jsme hráli a hrajeme 29 let a to na 4 místech: v nynější hrací místnosti v 1. patře, což byla kancelář a při každém hracím dnu jsme museli stěhovat těžký kancelářský stůl ke stěně a dovnitř přinést stolky a židle a po skončení dát vše do původního stavu, dále

v horním přísálí, kde se nyní hraje stolní tenis, v nynější kanceláři Tělocvičné jednoty Sokol a v suterénu, kde je dnes hospoda. Většinou nás pronásledovala nepřízeň vrátných a sokolníků, kteří jen neradi ustupovali příkazům nadřízených a všemožně nám ztrpčovali život.

Závodní klub Kozaku u Bílé věže (rodný dům Václava Matěje Krameria, později zbořený) pro nás zajistil ředitel Kozaku Josef Kopecký, sám nadšený šachista. Jakmile byl odvolán na rodnou Moravu, následoval i vyhazov šachistů ze závodního klubu.

Rudý koutek na nádraží byl naprosto nevyužitý, takže uklízečka nebyla nijak obtěžována úklidem. Když jsme tam hráli my, musela se přece jen, i když málo, obtěžovat. Jelikož byla členkou ZV (= závodní výbor) ROH (= Revoluční odborové hnutí), dosáhla našeho vystěhování s argumentem, že se jedná o polovojenský objekt, kde cizí osoby večer nemají co pohledávat. První výpověď jsme sice s pomocí nadřízených sportovních a odborových orgánů ještě ustáli, ale po 2 letech opakovanou už nikoliv.

Do šatny na atletickém stadionu, kde jsme se mačkali na ploše pouhých 20 m², jsme směli jen v domácí obuvi, kdo ji neměl, měl smůlu a musel jít přes chodbu jen v ponožkách. Přitom tam byla i pěkná klubovna, do které jsme však nesměli z hygienických důvodů. Občas v ní totiž byly děti ze školy v přírodě, což ovšem byla jen průhledná záminka. Bylo nám dovoleno hrát v ní jen mistrovské zápasy, to aby nebyla ostuda. A hle: to hygienicky závadné nebylo!

Ve sportovní hale jsme byli ve stísněném kamrlíku, do prostorné klubovny, kde se konaly jen schůze výboru TJ, jsme nesměli. Vše se změnilo v roce 1992, kdy o malou místnost projevila zájem soukromá firma, která nabídla peníze za nájem. Najednou jsme tam mohli.

Zvláštní roli hrál v životě šachového oddílu dlouholetý předseda TJ Klatovy Miroslav Zberovský (obrázek 12). Byl to basketbalista a trenér s výbornými výsledky, byť jeho metody byly značně drsné. Občanským povoláním byl učitel a později školní inspektor, což mělo zásadní vliv na jeho povahu. Na jedné straně se za nás bil jako lev, pokud šlo o získání hrací místnosti, na druhé straně se k nám choval jako ke svým žákům. V dodržování svých, někdy sporných pedantických nařízení byl nadmíru důsledný. Když jsme hráli v suterénu sokolovny, nařídil nám, že se musíme zamykat a nechal instalovat zvonek. Tak jsme museli každému přichozímu jít otvírat nebo s odcházejícím musel jít ještě někdo, aby mu odemkl. Jelikož do suterénu vede 17 schodů, nebylo to nic příjemného, zvláště když všichni hráli. Naši námitku, že pokud by přišel někdo cizí, tak může přijít jen mezi nás, nikoliv do dalších prostor sokolovny, nebral na vědomí. Aby se pojistil, dal zvenčí přidělat kouli. Ale dveře byly zkřížené a koule svou funkci neplnila. Při další kontrole zjistil pootevřené dveře a bylo zle. Když jsem mu dokázal, že koule stejně nefunguje, neřekl ani slovo a jeho obětí se stal sokolník. Ten nás měl potom ještě méně rád než dříve.

S těmi dveřmi jsme měli ošklivý problém ještě jednou. Za velkého mrazu selhal zámek a nemohli jsme ho otevřít. Na mrazu čekali nejen naši hráči, ale i soupeři, neboť na pořadu byl nedělní zápas. Běžel jsem pro zámečníka. Starého pana Josefa Šilhavého jsem našel v kostele při mši klečícího ve zbožném rozjímání. Nedalo se nic dělat, musel jsem ho vyrušit. Jako funkcionář turistického oddílu TJ měl pochopení a šel zámek přivést k poslušnosti, což se mu brzy podařilo. Naštěstí i soupeři ze spřátelené Lokomotivy Plzeň měli pochopení a žádné sankce neuplatnili.

Nepříjemný je také opačný problém, když vás někdo v budově zamkne a nemůžete ven. Nám se to stalo jednou v sokolovně. Nezbylo než skákat z okna v chodbě, které bylo 3 m nad chodníkem. Zvládl to i 120 kg vážící Josef Babka. Kateřině Čedíkové se to stalo ve Spáleném Poříčí po zápase. Naštěstí to bylo v přízemí. Teď je možno využít mobilní telefon.

Než přejdu ke konkrétnímu popisu dění v oddílu, je dobré si připomenout jednu okolnost, která přispěla k rozvoji šachu. **Tou bylo zkracování pracovní doby.** Po válce byla týdenní pracovní doba 48 hodin čili 6 dní v týdnu se dělalo zpravidla od 6 do 14 hodin. V roce 1954 se zkrátila na 46 hodin a v sobotu se pracovalo od 6 jen do 12 hodin. V roce 1964 se zavedla jedna volná sobota v měsíci, ale ta se musela napracovávat 3 delšími pondělky, kdy se dělalo

od 6 do 16 hodin. Postupně až do roku 1968 a různě v jednotlivých podnicích volných sobot přibývalo a dlouhé pondělky se odbourávaly, až v září 1968 pouhý měsíc po sovětské okupaci přikročil Alexander Dubček podle plánu k zavedení pětidenního pracovního týdne s 8 1/2 hodinovou denní pracovní dobou. Ta se ke konci osmdesátých let opět dle jednotlivých podniků snižovala na 8 hodin denně čili 40 hodin týdně. Volné soboty, byť byly převážně věnovány rodinným aktivitám na chatách a chalupách, otevřely prostor i pro rozvoj šachu, především mládeže. Proti tomuto pro šach pozitivnímu trendu působil stále silnější vliv televize a snaha režimu, aby se každý občan co nejvíce aktivně projevoval účastí na různých schůzích, brigádách a jiným zapojením do veřejného života, za což se ovšem považovala i angažovanost v šachu, třebaže v hierarchii činností byla oceňována méně než činnost politická.

Na přelomu století měl klub okolo 20 aktivních členů. V současné době jsme z nich naživu v Klatovech jen dva. Kromě mne tehdejší předseda Alois Hladil, který dělal předsedu od roku 1950 do roku 1956. Pak jezdil na montáže po republice i v zahraničí a funkci vykonávat nemohl. Převzal ji opět po odchodu do důchodu v roce 1977 a byl předsedou až do roku 1990. Za své zásluhy byl jako druhý zvolen čestným předsedou. Přes pohybové problémy si rád v soukromí šachy zahraje a v roce 2002 v 88 letech se mezi 10 účastníky stal přeborníkem obce Srní.

Okolo roku 1950 se ve špičce klubu střídali 4 hráči. Za nejsilnějšího z nich považuji pozičního hráče **Eduarda Štěrba** (obrázek 05). Jeho sílu dokládá 5 přebornických titulů klubu, jeden okresu Klatovy a 2 klubu v bleskové hře. Dále 3x vyhrál přebor Klatov a jednou Drudíkův memoriál. Byl ředitelem berního úřadu, kterého však komunisté tzv. „vyakčnili“, což znamenalo zbavili úřadu. Byl pak zaměstnán v ekonomickém úseku národního podniku Pramen.

Nebezpečný kombinační útočník byl **Petr Kuchař** (obrázek 08). Bývalý horník z Příbramska se vypracoval vlastní pílí až na ředitele pojišťovny. Od poloviny let třicátých do konce let padesátých, tedy celkem čtvrt století, byl kapitánem klatovských šachistů a spolu s již jmenovaným Antonínem Drudíkem hlavním organizátorem všech akcí.

Třetím silným hráčem byl železničář **Arnošt Čermák** (obrázek 04) vyznávající poziční styl. Bydlel ve Vaňkově ulici proti našemu domu a v mých šachových začátcích jsem s ním u něj v bytě hrával volné partie. Oba byli výborní blickaři, v bleskové hře byl Kuchař 8x a Čermák 4x přeborníkem klubu. Ve vážných partiích byl trochu úspěšnější Čermák s 3 tituly, Kuchař měl tituly 2. V pozdější době byl Štěrba na 4 roky postaven do čela oddílu a Čermák na rok.

Konečně čtveřici doplňoval **Antonín Soukup** (obrázek 01), řídicí učitel školy ve Štěpánovicích, toho času již v důchodu. Ten byl v období 1930 až 1945 celkem 13x přeborníkem klubu, což je druhý nejlepší výsledek od založení klubu. Nesnižuje ho skutečnost, že v letech 1931 a 1932 se hrál přebor klubu 2x, na jaře a na podzim, neboť vyhrával s velkým odstupem od ostatních. V mládí byl výborným bleskovým hráčem, ale po padesátce se již této hře nevěnoval, takže žádný bleskový přebor klubu pořádaný až od roku 1942 nevyhrál. Zato ještě v roce 1955 ve svých 69 letech vyhrál poslední ročník Drudíkova memoriálu. V době mého příchodu do klubu byla jeho síla sice na ústupu, obávaným soupeřem však byl stále.

S jeho osobou je spojována následující humorná historka, již jsem byl svědkem. Hrál do přeboru oddílu s **Karlem Šedlbauerem** (obrázek 09), známým klatovským řezníkem a uzenářem. Jeho jméno ještě po 40 letech zapomnění se objevilo na vývěsním štítě řeznictví proti divadlu. Soukup měl v koncovce věž a několik pěšců, Šedlbauer pouhého koně, ale ke vzdání partie se neměl. Proto ho Soukup při každém tahu koněm povzbuzoval škodolibým: „Hyjé! Hyjé!“ Šedlbauer na tuto provokaci reagoval: „*Tak dobře, pane řídící. Já vám tu*

partii vzdám, ale ne hned, ale až mně uplyne skoro celý můj čas.“ A odešel domů, což bylo jen asi 50 metrů. Hrál rychle, času měl přes hodinu, zatímco soupeř jen asi 10 minut.

Teď začal řídicí při pomýšlení na zbytečně prosezenou hodinu a noční cestu sněhem domů bédovat: „*Já vím, že když odejdu, on se vrátí, udělá tah a já prohraji na čas.*“ Tenkrát platilo, že prohra na čas byla absolutní, bez ohledu na to, zda měl soupeř dostatečný materiál k dání matu. A skutečně. Před půlnocí se uražený Šedlbauer objevil a když uviděl čekajícího Soukupa, partii vzdal. Ten podal protest k výboru oddílu. Nějakou dobu se spor táhl, ale díky diplomacii „výborů“ se ho podařilo urovnat. Jak? To už nevím, ale kompromis byl zřejmě přijatelný pro oba.

Mezi silnější hráče patřili dva ruští legionáři: řezník **Karel Bulka**, příbuzný skladatele dechovkových skladeb, vzdor svému povolání velice jemný a mírný pán, který však brzy v roce 1953 ve věku 56 let zemřel, a středoškolský profesor **František Sobotka** (obrázek 05), vzácný a obětavý člověk, který za obou diktatur trpěl. Nacisté ho za války zavřeli do koncentračního tábora, za komunistů byl šikanován v zaměstnání. Od roku 1961 s výjimkou nemoci v roce 1966 až do své smrti 10.2.1968 byl předsedou oddílu a zároveň vedl kroniku. Byl zvolen jako první čestným předsedou.

Dobrym hráčem byl i **Stanislav Jindřich Michl** (obrázek 05), člověk skromný a všeobecně oblíbený. Jeho dvojnásobné křestní jméno evokuje představu umělce. Byl sice malíř, ale živil se malováním pokojů. Používal křestní jméno Jindřich, což měl i v názvu firmy na štítu svého domu, a to až do 60 let svého věku, kdy mu úřady přišly na to, že se správně jmenuje Stanislav. Tak používal jména obě. To už ovšem svou firmu neměl, ale byl zaměstnancem „komunálu“, úředně zvaného OPOS (= Okresní podnik služeb), mamutího podniku socialistického typu, který sdružoval všechny drobné řemeslníky a živnostníky z celého okresu od holičů, krejčích a ševců přes opraváře všeho možného až po kominíky a pohřební službu. V letech 1941 a 1946 byl přeborníkem klubu a svou sbírku doplnil v roce 1945 prvním místem ve hře bleskové. I on byl jeden čas předsedou klubu a vedl jeho kroniku.

Dalšími členy byli Václav Rada (obrázek 02), který budil dojem rady, ačkoliv byl opravářem jízdních kol, poštovní úředník Eman Sekyra, hodinář Josef Hůrka (obrázek 05), učitel Jan Tichovský, soudní úředník a nadšený sokol **Karel Jirásek** (obrázek 07), úředník okresního úřadu František Bureš, majitel a v té době již jen vedoucí čistírny oděvů Jan Syřiště, maloobchodník Vilém Matějka (jeho syn Jaromír byl v šedesátých letech jedním z nejlepších hráčů oddílu), železničáři Jiří Zimmermann (obrázek 01) a Stanislav Puntikán, fotograf Karel Jelínek, úředník Otto Kulich, vášnivý odpůrce kuřáků stavitel Jan Strejc, který kouření ve svém autě přirovnával k vykonání lidské potřeby tamtéž, a Ing. Vladimír Styblík (jeho syn rovněž Vladimír je známým klatovským amatérským fotografem).

S tímto velmi dobrým hráčem jsem se bohužel nikdy ve vážné partii neutkal, neboť krátce po mém příchodu do klubu přestal hrát. Po jednom utkání družstev, kde svým bodem pomohl k výhře, jeho nadšení kapitán Petr Kuchař nešetrně zchladil: „*Váš soupeř byl chcápek*“ (= slabý hráč). Ing. Styblík na to odpověděl: „*Když vyhrávám s chcápký, tak nemusím hrát vůbec.*“ A bylo to. Šachisté jsou někdy lidé citliví.

Zapomenout nelze ani na katolického pátera Vincence Rejška, který mě učil na obecné škole náboženství a pak 2.6.1962 i oddal v arciděkanském kostele s mou ženou Marií, rozenou Smolíkovou, když ovšem předtím jsme uzavřeli úřední sňatek na klatovské radnici. Tento kněz se neodřikal pozemských radostí, ale v rámci pravidel své profese: chodil na ryby, kouřil a při pivu hrál na Staré Rychtě karty a šachy, ale jen volné partie. Bohužel jsem si s ním nikdy nezahrál. Když jsem si ho dovolil jednou vyzvat, odmítl mě slovy: „*Ty hraješ moc pomalu.*“

V polovině padesátých let do oddílu vstoupil předčasně zemřelý Jiří Votruba, otec známého klatovského obchodníka, instalatér Josef Bořánek (obrázek 05) a konstruktér Ing.Emilian Resec (obrázek 04).

Ted' opět odbočím do svého životního osudu, který - pro mne nečekaně - ovlivnily šachy. V červnu 1952 jsem jako 18letý ukončil vyšší hospodářskou školu (původním názvem obchodní akademie) v Klatovech. O pokračování ve studiu na vysoké škole nemohla být ani řeč. Jednak z našeho ročníku mohla škola doporučit jen jednoho, jednak jsem měl špatný kádrový původ: můj otec totiž měl menší textilní obchod. V té době už sice 3 roky byl pomocným dělníkem v továrně na prádlo Šumavan, ale to nestačilo. Třídní zášť vedla k pitoreskní historce. Při maturitě se vedla dlouhá debata, zda z toho důvodu mám vůbec dostat vyznamenání, ačkoliv jsem jak na závěrečném vysvědčení, tak při maturitě měl jen jedničky.

Měl jsem tedy dostat jako všichni ostatní umístěnku. Ta na jedné straně zaručovala všem absolventům, že dostanou zaměstnání, na druhé straně je nutila přijmout i málo atraktivní místo v pohraničí. Dvě umístěnky byly i do vznikajícího národního podniku Pramen Klatovy, který obhospodařoval nově zestátněné 192 prodejny s potravinami v Klatovech, Domažlicích, Sušici, Horažďovicích, Nýrsku a Kdyni. To jsem ovšem nevěděl, protože ředitelství školy konkrétní umístěnky tajilo a chtělo je rozdělit dle svého uvážení.

Ale věděl to člen klubu a pracovník Pramenu Eduard Štěrba. Zeptal se mě, zda bych chtěl v Pramenu pracovat, a tak si mě ředitel Pramenu a rovněž člen klubu Karel Hajmrle na pracovním úřadu vyžádal. Ředitelství školy tak bylo k své nelibosti klatovskými šachisty „vyšachováno“ a byl jsem zachován pro klatovský šach.

Karel Hajmrle byl zajímavá a kladná osobnost. Jako řezník na klatovských jatkách dostal důvěru komunistické strany a byl jmenován „dělnickým“ ředitelem. Byl povahy mírné a uvážlivé a dal na dobré rady svých podřízených, za které se ale vždy angažoval. Po roce 1969 měl nepříjemnosti, protože mu dcera emigrovala do Kanady.

V té době vznikl v Klatovech druhý šachový klub při národním podniku Kozak, vyrábějícím kožedělné výrobky. Iniciátorem byl moravský šachista **Josef Kopecký** (obrázek 03), který byl jmenován jeho ředitelem. Šach dostal v závodě zelenou a řada zaměstnanců se v něm angažovala, většinou z konjunkturálních důvodů. Klub neměl dostatek silných hráčů a tak mistrovské utkání Spartak Klatovy - Jiskra Klatovy 8.3.1953 skončilo 8 - 0. Kromě výsledku je na zápase pozoruhodné datum, že se vůbec uskutečnil. 5.3.1953 totiž zemřel sovětský diktátor Josif Vissarionovič Stalin (za 9 dní ho jako jeho věrný žák následoval i Klement Gottwald), byl státní smutek, katafalk na klatovském náměstí, kulturní a sportovní akce zrušeny (např. českoslovenští hokejisté nedohráli mistrovství světa), ale klatovští šachisté si bez následků klidně hráli jako by se nechumelilo.

Po sloučení klatovských sportovců v roce 1955 pod hlavičkou Jiskra Klatovy již mnoho hráčů Kozaku v oddílu nezůstalo. Kromě předčasně zemřelého organizátora Ladislava Kozderky (obrázek 03) a jeho ženy Marie Kozderkové (obrázek 04) a ovšem poměrně silného ředitele Josefa Kopeckého to byl brašnář Antonín Wirth (jeho vnuk Michal Wirth byl v osmdesátých letech též několik let členem oddílu), úředník Alois Lerch, šikovný zdravotník Jaroslav Velenovský, kterým se stal po úrazu v mládí a říkalo se mu zdravotní sestr, protože ve feminizovaném zdravotnickém personálu žádní muži nepracovali, a stále usměvavý dobrák, ze Slovenska přiřazený Rudolf Lavko, profesionální hasič, který navíc pomáhal své ženě - školnici ve škole na Plánické ulici.

Až do své smrti v roce 1988 byl aktivním členem Ladislav Mašek (obrázek 06). Ten byl jeden čas hospodářem oddílu a v začátcích automobilové dopravy na zápasy jezdil svým Moskvičem.

Nejsilnějším z hráčů Kozaku byl **Ing. Karel Kocián** (obrázek 09), až do své smrti v roce 1996 stálý člen A družstva, hospodář a člen starající se o vývěsní skříňku a podávání zpráv do tisku a rozhlasu. Jeho šachový styl byl naprosto neteoretický, jako černý stavěl pěšáky zásadně na 6. řadu a dával figurky, zvláště jezdce na netypická pole, aby v příhodné chvíli

udělal pěšcový průlom a hle: figurky náhle ožily. Hrál na jistotu, raději dal několik zbytečných šachů dámou než sebral nazrálého pěšce. A pak soupeře „holil“ dál.

Jeho partie trvaly dlouho a přátelské partie doprovázel svými průpovídkami, neboť vyznával povídkový šach podobně jako v první třetině 20. století básník Viktor Dyk, byť měl k jeho veršování daleko. Když nestál moc dobře, tak říkal: „*Hraji to jako Burgiba z Brixu*“ (tehdejší prezident Tunisu) nebo alternativně „*jako Anna Šulajda*“ (známá zpěvačka valašských lidových písní). Když soupeř napadl jeho figurku, reagoval: „*Já se tady přece nemusím vůbec abgebovat.*“ (Abgeben = dodat, doručit.) Když soupeř provedl uvolňovací manévry: „*Uvolněte se, prosím, ale ať to není moc cítit.*“ A na překvapivý tah soupeře: „*Milostivá paní, Barča má dítě.*“ Jinou jeho oblíbenou větou bylo: „*Ty chceš vyzrát na Kociánka?*“ Ještě si pamatuji výroky: „*Ta pozice se mi moc nelíbíčkuje.*“ A „*Já tu nejsem od toho, abych Vám dělal radost.*“

Partie intenzivně prožíval. V zápase s Ostrovem dal v oboustranné časové tísní odtažný šach. Jeho silný soupeř Jiří Ciprian (otec mm Hany Kubíkové) na něj nereagoval a táhl dámou. Všichni hráči byli v tom okamžiku vyrušeni výkřikem: „*Šach! Šach! Šach! Šach! Musíte představit dámu!*“, takže jsme měli strach, aby ho rozrušením neranila mrtvice. Soupeř - gentleman partii hned vzdal.

V období 1950 - 1954 se pravidelně hrál přebor oddílu ve 2 skupinách: silnější hráči byli v I. třídě, ostatní v II. V téže době se konal rovněž přebor ve hře bleskové.

Bleskové turnaje se v té době hrály podle diktátu. Lichý účastník nebo dobrovolník vždy po 5 vteřinách zvolal „*Bílý ted!*“ a po dalších 5 vteřinách „*Černý ted!*“ a tak až do omrzení. Zvolání barvy bylo přípravné, rozhodující byl pokyn ted!, na který byla povinnost táhnout. To se zhusta nedodržovalo, většinou byli hráči v prodlení a tak je soupeři popoháněli a tím znervózňovali. Při třetí reklamaci mohli uplatnit kontumační výhru, ale to se dělo jen výjimečně. Někdy naopak při samozřejmých tazích hráli hráči okamžitě, ale tím poskytovali soupeři výhodu delšího přemýšlení.

Ostatně i to omrzení bylo limitováno 10 minutami a pak následoval výrok 3 zvolených odhadců. Někdy byla pozice nejasná a tak se limit prodlužoval, aby se rozhodlo hrou.

Na velkém diktovaném přeboru Prahy se stovkami účastníků, který přetrvával dlouho do časů, kdy se už hrál bleskový šach s hodinami, byl diktát nahrán na gramofonové desce.

9.11.1958 jsem hrál na tomto turnaji za Slavii Žižkov na 2. šachovnici v nejvyšší skupině. Při zápasu se Slovanem Zdravotník, který nakonec soutěž vyhrál, nás natáčela televize. Předmětem jejího zájmu byla partie mezi naším mm Jaroslavem Šajtarem a vm Lud'kem Pachmanem. Já se dostal též do záběru s mým soupeřem mistrem Rejřřem. Záběr to byl dost truchlivý, protože jsem rychle prohrál a oba jsme jen způsobně seděli nad základním postavením, jak jsem viděl večer v televizi. Naše družstvo bylo 11. ze 14 a z elitní skupiny nesestupovalo. Příští ročník už jsem však nehrál, absolvoval jsem v té době první dny vojenské služby.

Koncem šedesátých let se začalo přecházet na bleskový šach s hodinami, kdy se opět hraje celkem maximálně 10 minut, ale každý si může svůj vymezený celkový čas rozvrhnout dle své úvahy. Je to přesnější a spravedlivější, i když škodlivé pro opotřebením mechanických hodin, ale kouzlo diktovaného bleskového šachu zmizelo a mně se po něm stýská.

Nakonec se přenesl prvek bleskových partií nejen do rapid šachu, ale i do vážných partií s cílem partii ukončit v jednom sezení a nepřerušovat ji. Považuji to za degradaci šachu. Jako příklad uvedu jednu svou vážnou partii z Tatranského poháru z roku 2000, kdy soupeř měl holého krále a já navíc dámou a věž a prováděl jsem elementární matovou rolovačku. Chyběly mně maximálně 2 vteřiny, spadl mi prapor a partie byla remíza. A to jsem mohl mluvit o štěstí, že soupeř už neměl žádného pěšce, jinak bych ještě prohrál.

Ještě horší degradací šachu jsou vyřazovací partie velmistrů v zápasech, třeba i o titul mistra světa. Při nerozhodném stavu vážných partií rozhoduje rapid, pak bleskovky a nakonec „rozstřel“, kde bílý má o jednu minutu víc, ale musí vyhrát. Remíza je jeho prohrou.

Abych text trochu osvěžil, tak jedna historika vztahující se k používání hodin v bleskových partiích. 16.2.1986 pořádal Staňkov 3. ročník memoriálu Josefa Friče 4členných družstev. V jedné rozhodující partii udělal hráč chybu, což vzbudilo u jeho kapitána takové emoce, že bouchl pěští do stolu. To však neměl dělat. Jednak je to nesportovní, jednak tím jeho hráči spadl praporek a jednak se ocitl ve fyzickém ohrožení od poškozeného spoluhráče.

V roce 1951 se uskutečnil první ročník Drudíkova memoriálu, ale finále se nesehrálo. Po dalších 3 ročnících v letech 1953 - 1955 se v něm již nepokračovalo. Ročník 1953 vyhrál Eduard Štěrba, ročník 1954 přál mně po užším zápasu se Štěrbou 1 1/2 - 1/2 a poslední ročník 1955 se podařilo ukořistit Antonínu Soukupovi.

Stejně dopadla myšlenka Stanislava Jindřicha Michla **pořádat přebor Klatov přístupný veřejnosti**. Poprvé se podařilo ji realizovat již v roce 1947. Za účasti 36 hráčů, z toho 11 nečlenů, vyhrál svobodník aspirant Tichý z Rakovníka. Druhý ročník byl až v roce 1956 a vyhrál ho Eduard Štěrba stejně jako dva další v letech 1958 a 1960. Pátý ročník v roce 1962 jsem vyhrál, ale byl to již ročník poslední. Zájem opadal, hrálo jen 10 hráčů, z toho 2 nečleni, a po prvním kole ještě jeden nečlen z turnaje vystoupil.

V prosinci 1953 jsem poprvé získal titul přeborníka oddílu a hned na jaře 1954 historicky první titul přeborníka okresu Klatovy (do té doby se o přebor okresu nehrálo) s právem hrát přebor Plzeňského kraje jednotlivců. K tomuto druhému titulu mám následující vzpomínku: Stav turnaje po posledním kole byl: Eduard Štěrba 7 1/2 bodu z 9 a já 7 z 8 a přerušenu partii s Petrem Kuchařem. Zatímco já jsem prohrál s přeštickým Karlem Zachem, který se nalézal uprostřed startovního pole, Štěrbovi jsem odebral bod já. Tím jsem byl z hlediska hodnocení dle Sonnenborn-Bergera (= SB) ve výhodě, pokud bych s Kuchařem remizoval. Pozice byla však ošemetná pro oba, horší však pro mne. V koncovce jsem měl za Kuchařovy 2 jezdece jako ekvivalent jen věž. Rychle jsme se však před dohráváním dohodli na remíze. Kuchařovi zajišťovala obnovení 1. výkonnostní třídy (= VT) a mně 1. místo a postup do 3. etapy přeboru republiky. A připočteme-li k tomu jejich rivalství, je jasné, že Štěrbovi byly ústní protesty málo platné.

V září 1951 měl v Klatovech **simultánku** šachista zvláštní třídy (nynější název je kandidát mistra) Ervín Rosenblatt, vedoucí šachové prodejny v Praze, s výsledkem pro něj příznivým +15=8-8, kterou si v prosinci 1952 zopakoval s obdobným výsledkem +15=5-8.

V únoru téhož roku byl získán na simultánku přeborník Plzeňského kraje Ing. Slavoj Kadera z ČSD (= Československé dráhy) Plzeň, dříve Čechie Plzeň. Výsledek této simultánky není znám.

V dubnu 1954 pak mistr František Pithart sehrál nejprve 3 partie naslepo současně se skóre +2-1 a pak v normální simultánce měl výsledek +26=9-4.

Výsledek simultánky pražského kandidáta mistra Jiřího Veselého v roce 1959 se nedochoval.

V listopadu 1965 jsem získal pro konání simultánky v Klatovech Luboše Kaválka. Toho jsem poznal jako 14letého chlapce v roce 1958 na krajském přeboru Prahy, kdy jsem s ním hrál v jedné ze dvou skupin. Již tehdy byl kandidátem mistra a bylo pro mne úspěchem, že jsem s ním uhrál remízu, když ve skupině on byl 2. a já až 10. z 12 hráčů. Přes společného kamaráda Edu Součka jsme se pak sblížili natolik, že jsme „blicalí“ u Kaválků v jejich vinohradském bytě. Paní Kaválková, jejíž muž emigroval a byl hlasatelem v radiu Svobodná Evropa, byla velmi tolerantní. Luboš ze simultánky, kde uhrál výsledek +22=2-2, odjel přímo na mezinárodní turnaj do Lipska, kde byl 2. - 3. a získal velmistrovský titul. Tím více si cením, že jsem byl jedním ze dvou, který ho ve svižné partii porazil. Mám tak s dvojnásobným přeborníkem ČSSR (= Československá socialistická republika) (1962

a 1968) i USA (1973 a 1978) aktivní bilanci 1 1/2 -1/2, nepočítám-li bleskové partie, ve kterých měl ovšem většinou navrch on.

V létech 1950 - 1954 se sehrálo několik přátelských zápasů, které v dnešní době vymizely: S klatovskými vojáky 10 - 2, se Sušicí 4 - 3 a 6 - 2, s Jiskrou Kozak 11 - 4, s vojáky ze Sušice 8 - 5 a zaměstnanci Klatovských strojíren se zaměstnanci Kozaku 6 - 4.

Do módy přišly přátelské mezikrajské zápasy, ke kterým jsem byl za Plzeňský kraj nominován. V prosinci 1953 jsme těsně v Plzni podleli Karlovarskému kraji 20 1/2 - 21 1/2 a celá série jich byla v roce 1954: nejdříve vítězná odvěta v Karlových Varech 26 - 16, pak s Českými Budějovicemi v Písku 24 - 19 (hrál též klatovský Josef Babka) a ještě 3 mezikrajská utkání v rámci DSO Spartak: vítězně s Ústím nad Labem v Teplicích 6 1/2 - 3 1/2 a katastrofálně s Prahou 5 1/2 - 29 1/2 a 11 1/2 - 20 1/2. Nakonec jsem v prosinci 1954 jako vysokoškolák hrál za DSO Slavie v celostátním zápasu proti DSO Slovan 26 1/2 - 11 1/2 a ještě v tomtéž měsíci se uskutečnilo v domácím prostředí meziokresní utkání okres Klatovy proti okresu Plzeň venkov 15 - 15. Z těchto 8 zápasů jsem uhrál 5 1/2 bodu +4=3-1.

Po tak bohaté sezóně v roce 1954 však mezikrajské zápasy rázem ustaly, zřejmě na popud shora z ekonomických důvodů.

Prátelské zápasy pak na dlouhou dobu vymizely. Malé oživení nastalo v létech 1959 až 1961, kdy se hrály 3 meziokresní zápasy: v září 1959 jsme ve Kdyni těsně podleli okresu Domažlice 9 1/2 - 10 1/2, v květnu 1960 jsme se smírně rozešli s městskou částí Praha Vršovice 9 1/2 - 9 1/2 a v odvetě v červenci 1961 v Praze 7 1/2 - 7 1/2. Dále se hrála opožděná mezikrajská odvěta v roce 1960 v Českých Budějovicích, tentokrát s těsnou prohrou Plzeňských 13 1/2 - 14 1/2. Hráli jsme i dva Klatováci, já remizoval a Babka prohrál.

Ještě jednou se přátelské meziokresní zápasy vrátily na scénu a to na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let s těmito výsledky: V červnu 1978 v Domažlicích skončil zápas pro soupeře katastrofou 14 - 1, odvěta v září 1979 již byla přijatelnější 11 1/2 - 6 1/2.

O měsíc později jsme se Strakonickými sešli na půli cesty v Horažďovicích a vyhráli těsně 11 1/2 - 10 1/2. Zápas s okresem Příbram v říjnu 1981 byl rovněž vítězný 17 1/2 - 8 1/2. Zde byla jedna kuriozita: našich hráčů se sešlo 34 a soupeřů přijelo jen 18. Tak jsme jim 8 hráčů půjčili. Ale i bez půjčení hráčů bychom vyhráli a to 12 - 6. Poslední meziokresní zápas byl se Strakonice v červnu 1989 v Blatné. Ani v něm jsme neporušili vítěznou tradici a potvrdili ji skórem 11 - 8 a v odvetě v Klatovech v září téhož roku 13 - 5.

V roce 1953 jsme úspěšně položili základ k tradici klatovských turnajů vyšší úrovně: uspořádali jsme polofinálový přebor Československé republiky v šachu v kategorii žen (obrázek 03). Organizátory byli Arnošt Čermák, Alois Hladil, Josef Kopecký a Ladislav Kozderka, rozhodčím můj strýc František Plichta.

Zde trochu předběhnu čas a vyjmenuji všechny klatovské turnaje vyšší úrovně do roku 1989, protože to je určitý celek, který patří k sobě.

V červenci 1955 nám bylo svěřeno uspořádání čtvrtfinále přeboru republiky mužů.

V letech 1956 - 1959 nebyla kronika vedena a já byl v Praze. Kronikář ex post zaznamenal, že oddíl byl skoro každý rok pověřen uspořádáním turnaje vyšší úrovně. S určitostí bylo v roce 1956 polofinále přeboru republiky dorostu. Organizátory byli zkušený Arnošt Čermák a Alois Hladil a nově Josef Babka.

V roce 1959 jsme podruhé dostali přidělený polofinálový přebor žen Československa.

V kronice je doložen krajský přebor mužů a žen 23. - 31. 7.1960, který byl pořádán v rámci oslav 700 let trvání města Klatov. Ředitelem turnaje byl Stanislav Jindřich Michl a oba naši zástupci obstáli. Z 12 účastníků byl Eduard Štěrba 4. se 6 body a Josef Babka 6. s 5 body.

Pak nastala 20letá pauza. Až v roce 1980 v srpnu jsme si troufli na finále přeboru dorostenců celé republiky. Vzal jsem si ho na starost spolu s předsedou Aloisem Hladilem a Ladislavem Orságem, ale už bych to vícekrát neudělal. Dorostenci jsou v telecích letech,

neukáznění a bylo s nimi několik malérů, především na ubytovně na stadionu, kde vládla přísná paní Dagmar Skřivanová (čtenář si připomene, jak jsme museli do šatny, naší hrací místnosti chodit od domovních dveří v domácí obuvi nebo v ponožkách). Pan Skřivan, ředitel Šumavanu a předseda TJ Klatovy stál ovšem při své manželce a mne činil odpovědným. A tak jsem byl hromosvodem z obou stran. Po sportovní stránce však skončil turnaj úspěchem a myslím, že účastníci, mezi nimi i velmistr Igor Štohl ze Slovenska, mají na Klatovy dobré vzpomínky.

V turnaji B hrál i náš Milan Orság a byl 8. Jako 12. hráč za chybějícího účastníka do turnaje B coby náhradník nastoupil další náš dorostenec Stanislav Kolář. Turnaj byl však nad jeho síly a uhrál jen jednu remízu.

Přes nepříjemnou zkušenost jsme zorganizovali v následujícím roce 1981 v červenci krajský přebor mužů i žen. Úspěšně pro nás skončil především přebor žen. Vyhrála ho Hana Niklesová (nyní Palková) z Červeného Poříčí a naše Věra Richterová si zopakovala své tradiční 4. místo.

V mužích měl nárok na start náš František Němec, ovšem časový termín mu kolidoval se žňovými pracemi, a tak ho nahradil horazd'ovický Jan Straka. V turnaji rovněž hráli kdýňský MUDr. Stanislav Kuba a náš bývalý člen Zdeněk Most, hrající za Sokolov.

Turnaj sice proběhl hladce, ale už jsme k pořádání dalších akcí ztratili potřebný elán.

Po nástupu prezidenta Antonína Zápotockého, kterému lid říkal celkem dobromyslně Ušaté torpédo, se tuhá diktatura poměrně dost uvolnila. Přestaly politické procesy, čemuž vděčí poslední komunistický prezident z let 1975 - 1989 Gustáv Husák, že byl odsouzen za slovenský buržoazní nacionalismus „jen“ na doživotí (což ovšem dnes nedostane často ani odporný vrah) a ne na šibenici jako Gottwaldův nejbližší stranický soudruh Rudolf Slánský.

Také přijímání na vysoké školy bylo benevolentnější. A tak po 2 letech kariéry vedoucího učtárny v Pramenu jsem ve svých 20 letech byl přijat díky vysvědčení dokonce bez zkoušek na Vysokou školu ekonomickou (= VŠE) v Praze, kterou jsem absolvoval v letech 1954 - 1959.

Bez zajímavosti nejsou ani tehdejší finanční poměry studentů. Oběd v menze stál 2,60 Kčs a večeře také 2,60 Kčs, celkem za měsíc 156,- Kčs. Nájemné na koleji 50,- Kčs a nezbytná síťová tramvajenka 30,- Kčs, takže nevyhnutelné výdaje byly 236,- Kčs. Snídaně sice v menze stála jen 1,- Kčs, ale na ní nebyl čas, protože jsme vstávali na doraz do školy. Někdy stačil čaj a suchý chléb z menzy, kterého bylo k polévce neomezené množství. K dispozici jsem měl 350,- Kčs čili na přilepšení k jídlu, cesty domů a kulturní vyžití zbývalo 114,- Kčs. Ovšem lístek do biografu byl za 4,- Kčs a do Národního divadla k stání na bidýlku za 3,- Kčs. Platy byly nízké. Otec měl plat 1 000,- Kčs měsíčně, ale např. i ředitel Pramenu Hajmrle měl jen 1 270,- Kčs.

Aby se čtenář v budoucí době, kdy bude platit euro, zorientoval: teď v srpnu 2003 je průměrný plat 17 000,- Kč, roste každým rokem o cca 1 000,- Kč a 1 euro je něco nad 30,- Kč, čili průměrný plat je cca 520,- euro.

Mým zdrojem byl ušetřený plat z Pramenu, který jsem doma sice odevzdával, ale maminka Zdeňka mi ho z větší části ukládala. Finančně vypomáhali i strýc František a teta Emilie Plichtovi z Plzně, kteří neměli děti a byli pro mne a mou o 4 roky mladší sestru Zdeňku druhými rodiči.

Za těchto okolností bylo pro mne přepychem jezdit často domů, protože poloviční jízdenka osobním vlakem Praha - Plzeň a zpět stála 24,40 Kčs. O rychlíku za 40,40 Kčs jsem vůbec neuvažoval. Proto jsem přestoupil do školního družstva Slavie VŠE. Oddíl se ustavil rok před mým příchodem na školu a hned vyhrál nejnižší IV. třídu pražského přeboru. Zároveň se mnou přišlo na školu několik silných hráčů a tak jsme vyhráli i III. třídu. Nevyhovující podmínky pro hru ve školních lavicích a nepřízeň školníka, který ve 22 hodin zhasl světlo bez ohledu na pozice na šachovnicích, nás donutily se spojit se Slavií ÚRO

(= Ústřední rada odborů) pod názvem Slavie Žižkov.

ÚRO mělo pěknou hrací místnost, peníze, obětavého funkcionáře Františka Baláše, jeho žena Vlasta Balášová (obrázek 03) byla silná hráčka i na úrovni republiky a na první šachovnici hrál mm Ing. Jaroslav Šajtar, na druhé straně mělo velmi málo členů a v průměru slabších než naše parta. My jsme byli chudí, bez ženské šachovnice a funkcionářská práce nikomu z nás mladých nevoněla, ale měli jsme dostatek dobrých hráčů. Takže jsme se ideálně doplňovali, ale zachovali jsme si autonomii. V II. třídě hrála obě družstva, bývalé ÚRO bylo A, my B družstvo. Výsledek byl komický. Nováček B družstvo soutěž vyhrálo a postupovalo do I. třídy pražského přeboru, zatímco A družstvo bylo poslední a sestoupilo do III. třídy. Následovala bryskní výměna označení: B bylo ve III. třídě, A v I. třídě a posílilo o Šajtara a Balášovou. Pak jsme vyhráli I. třídu a další 2 roky, kdy jsem byl v Praze, udrželi nejvyšší pražskou soutěž: městský přebor. Po celou dobu jsem hrál druhou šachovnici za Edou Součkem, pozdějším vicemistrem republiky v korespondenčním šachu (= KŠ) a po listopadu 1989 předsedou Československého statistického úřadu. Oba jsme uhráli v mistrovských zápasech při 100 % účasti stejný výsledek 26 1/2 bodu ze 43 možných. Jen když výjimečně hrál na 1. šachovnici mm Ing. Jaroslav Šajtar, který obvykle rychle remizoval, jsme se posunuli níže.

Na mm Jaroslava Šajtara mám tuto vzpomínku: V krajském přeboru (= KP) Prahy v květnu 1956 jsem měl úspěšný nástup a získal 6 bodů ze 7 a velké šance dostat se mezi první 2 postupující do čtvrtfinále. Pak jsem hrál s nebezpečným Dr. Knappem z Posisty. Přerušili jsme v pozici, kde jsem měl pouhou věž, soupeř měl k ní navíc roztržené pěšce f a h. To je neobyčejně složitá koncovka, kde remíza a a prohra mají k sobě velmi blízko a obránce má při různých postupech útočníka k chybě ještě blíže. Šajtar se nabídl, že mi s analýzou pomůže a pozval mě na 9,30 do šachové prodejny v levé horní části Václavského náměstí (při pohledu od Národního muzea). Jednak je to má nemoc chodit všude na poslední chvíli, jednak tramvaj měla opravdu trochu zpoždění. Dorazil jsem v 9,33. Nejdříve jsem si vyslechl kázání od něho i vedoucího prodejny Ervína Rosenblatta, že mládež má být dochvilná, dokonce padla i slova, že již chtěl odejít, ale pak se poctivě věnovali rozboru té koncovky. Nakonec 2 pointy. První: Když jsem přišel k dohrávání, Dr. Knapp mi nabídl remízu. Druhá: Ve zbylých 3 kolech jsem uhrál jen jednu půlku a dělil se o 4. a 5. místo právě s Dr. Knappem.

V pražských soutěžích se mi poštěstilo hrát s 3 legendami českého šachu. Prvou byla mm Růžena Suchá, která drží rekord svými 24 účastmi ve finále přeboru republiky a z nich 3x vyšla vítězně. Tuto účastnici kandidátského turnaje mistrovství světa žen se mi podařilo zdolat v oddílovém přeboru Slavie Žižkov, kde hrála jako host ze Slovanu Vinohrady.

Druhým byl Dr. Jindřich Fritz, mm kompozičního šachu, který vytvořil přes 500 skladeb, převážně studií. V zápase s Posistou Praha (Pozemní a silniční stavitelství) jsme vyhráli 5 1/2 - 4 1/2, k čemuž přispěla i má remíza s ním.

Obě partie byly velmi bojovné a přerušovaly se. S Dr. Fritzem měla partie 60 tahů a trvala 5 1/2 hodiny, s paní Suchou ještě o 9 tahů více a hráli jsme ji skoro 7 hodin.

Třetím byl mistr Karel Průcha. První setkání příjemné nebylo. Hrál jsem 25.3.1957 v zápasu proti Dynamu Praha s hráčem Kučerou. Ve vyrovnané pozici jsem udělal blundr a ztratil jezdce za pěšce, ale hrál jsem dál. Partii jsem dotáhl do časové kontroly ve 40. Tahu a jelikož jsme prohrávali 3 - 6 a partie byla poslední, nabídl jsem soupeři remízu. Ten ji přijal. A vtom to přišlo! Mistr Průcha, který byl v místnosti jako pouhý divák, se dostal do nepříčetnosti a zle nás oba znechtíl. Mne za to, že jsem si dovolil v prohrané pozici nabídnout remízu, a soupeře, že ji přijal.

Druhé setkání již bylo naprosto korektní o rok později. V krajském přeboru jednotlivců se mu nehodil závazný termín našeho utkání a přišel mě požádat o přeložení na náhradní termín. Věděl, že mu nemusím vyhovět a hlavou se mu jistě honily vzpomínky na loňský výstup. Samozřejmě jsem mu vyhověl a po přerušení (opět!) jsem podlehl v koncovce dvojici jeho

střelců proti mému střelci s jezdcem, když prolomil mou důmyslnou zábranu a pronikl králem.

Další důležitá šachová vzpomínka z Prahy se vztahuje na partii s Josefem Kališem (viz partie č. 25 v kapitole 11. Nejlepší partie). Ne že by byla nejlepší, to zdaleka ne, ale díky mé chybě v jasně vyhraném postavení jsem objevil (a opět po přerušení) průlom s obětí 2 pěšců, po kterém můj poslední pěšec dokráčel do dámy. A tento průlom se dostal do učebnic.

A naposled z Prahy: Jednou jsem potřeboval cosi projednat na Ústřední šachové sekci (= ÚŠS). V budově Československého svazu tělesné výchovy (= ČSTV) Na Poříčí mě přijal sám její hlavní sekretář Bedřich Thelen. Tento autor učebnice koncovek a předválečný komunista, v jehož popisu práce byla maximální péče o šach, mě šokoval kacířským výrokem: „*Šachy nepatří do socialismu, ale do feudalismu, kdy na ně bylo dost času.*“ Občas si na jeho slova vzpomenu. I v kapitalismu není na šachy dost času viz „rychlé zakončení partie“ (hodina do konce partie), 30 vteřin na tah, praktická likvidace přerušování partií, ve vyřazovacích zápasech velmistřů při rovném skóre rozhoduje rapid a pak dokonce bleskový šach, jak jsem již popsal.

V té době se ovšem mé kontakty s klatovskými šachisty značně omezily, ale nikdy nepřestaly úplně. Kdykoliv jsem přijel do Klatov a pak o prázdninách jsem spěchal do hrací místnosti a hrál hlavně bleskové turnaje.

Tehdy se stala z dnešního pohledu humorná, ale klatovské šachisty pobuřující událost hodná zaznamenání. Družstvo cestovalo do Plzně k zápasu s vysokoškolskými studenty sdruženými v Slavii Plzeň. Kapitán Josef Babka si špatně přečetl adresu hrací místnosti a vedl družstvo na adresu soupeřova kapitána, což byla studentská kolej. Po marném hledání se podíval znovu do rozpisu a zjistil, že hrací místnost je na druhém konci Plzně. Než se tam Klatovští pěšky přemístili, uplynula čekací doba jedné hodiny, soupeř odmítl hrát a požadoval kontumaci 10 - 0, což řídící složka soutěže schválila.

Výsledek 10 - 0 mně připomněl jednu podstatnou změnu, která nastala v roce 1955. Do té doby se hrály zápasy na 8 šachovnicích jako je tomu nyní. Ted' se přešlo na 10 šachovnic s povinnou účastí ženy na 10. šachovnici. Snahou bylo získat pro šach ženy. Družstva, která měla ženu, byla ve výhodě. Zpočátku totiž nejméně polovina družstev ženou nedisponovala a k zápasu nastupovala za nepříznivého stavu 0 - 1 „z výkopu“, jak se říkalo. To vedlo k tomu, že za družstva nastupovaly začátečnice, které jakž takž uměly tahat figurkami. A na ženské šachovnici se odehrávaly horory. Ladislav Mašek naučil svou manželku Vlastu hrát šachy a pamatuji si na její partii proti Slavoji Dvorec. Věděla, že když zdvojí dámu a věž na otevřeném sloupci h, dá soupeřce mat. Ovšem ona to neprovedla na poli h7, ale na h8. A soupeřka měla na g7 střelce, takže mohla dámu beztréstně sebrat. Jako kapitán jsem prožíval asi minutu hrůzy, než soupeřka řekl: „*Nemohu nic dělat, je to mat.*“ Hned jsem požadoval její podpis na partiáři a tak, když přispěchal kapitán Dvorce JUDr. Jan Kadera, nemohl už nic dělat. Byl jsem rychlejší.

Náš oddíl měl na ženy štěstí. První byla Marie Hoštičková, turistka, která měla šachy jako vedlejší činnost, ale úspěšnou. V prvním ročníku 1955 sehrála všech 9 zápasů, 7x vyhrála, z toho 4x kontumačně, jednou remizovala a jen jednou prohrála. Její činnost v oddílu bohužel skončila v následujícím roce. Po zápase v Rokycanech jí mužští členové družstva docela negalančně ujeli prvním vlakem a ona cestovala domů sama. To ji pochopitelně popudilo a ona na klatovské šachisty zanevřela.

Nahradila ji paní Marie Kozderková, spolehlivá a v rámci kraje silná hráčka. Podobně jako její předchůdkyně Hoštičková se života v klubu neúčastnila, ale zápasy odehrála všechny až do roku 1961. Tehdy jsme z krajského přeboru sestoupili a v letech 1962 a 1963 jsme se účastnili jen krajské soutěže. Ta se hrála jen v 8členných družstvech bez povinné účasti ženy.

Když jsme se v roce 1964 vrátili do krajského přeboru, dala ovdovělá paní Kozderková, která se starala o 3 syny, přednost na ženské šachovnici nadějně dorostence **Věře Krčmové** (obrázek 05).

Ta se jí v té době silou již vyrovnala a dále šachově rostla, což dokazovala výbornými výsledky v ženských přeborech kraje. Na nich pravidelně obsazovala 4. místo, v dorostenkách v roce 1962 (to byla 2. až 4.) a 1963, v ženách v letech 1964, 1967, 1972, 1974 a 1981 a v letech 1968, 1971 a 1982 byla druhá, z toho v roce 1971 dělila 1. až 3. místo a na stříbrnou příčku ji odsunula až hodnocení dle SB. Když se později pořádaly ženské přebory kraje ve hře bleskové, prosadila se i v nich a v letech 1979 a 1982 byla třetí. V roce 1974 se zúčastnila mezinárodní Zlaté podkovy Zemědělských novin v Kroměříži a v roce 1978 byla spolu s Ing. Karlem Kociánem, Ladislavem Orságem a Františkem Němcem členkou družstva, které na Zemědělské olympiádě družstev v Plzni obsadilo 2. místo. Plných 20 let se udržela mezi 4 nejlepšími hráčkami kraje. Věra Krčmová si v oddíle našla v roce 1969 i životního partnera Františka Richtera. Šachy hrála aktivně až do osmdesátých let, kdy se jich vzdala.

Rok 1969 byl po 15 letech posledním, kdy se hrálo v 10členných družstvech s povinnou ženskou šachovnicí. **Od roku 1970 se opět přešlo na dodnes platný systém 8členných družstev**, ve kterých hrají jednotlivci bez rozlišení, zda se jedná o muže nebo ženy.

V roce 1985 přišla do oddílu 11letá žákyně **Vladka Hanzíková** (obrázek 11) z Chlumu u Hartmanic. Její hra i výsledky byly vynikající nejen v žákovských turnajích, ale i mezi dospělými ve hře vážné i bleskové. To dokládá fakt hodný zápisu v Guinnessově knize rekordů, že v roce 1986 se jako 12letá holčička stala přebornicí okresu Klatovy v bleskové hře, když v soutěži dospělých získala 8 bodů z 9 možných. V roce 1988 jako žákyně byla dorosteneckou přebornicí České republiky i v šachu vážném. Obětavost jejích rodičů byla obdivuhodná, protože ji museli vozit 40 kilometrů do Klatov a dalších 40 kilometrů zpět. K šachu ji vedla její matka Marie Hanzíková, která přes 20 let dodnes vede v Hartmanicích šachový kroužek se stálou účastí 10 až 20 dětí.

Povídání o ženách mě přivedlo k další kategorii - mládeži. Starost o ni byla zpočátku věc neznámá. V roce 1953 však začal Eduard Štěrba vést šachový kroužek v ODPM (= Okresní dům pionýrů a mládeže, nyní Dům dětí a mládeže) a občas mě požádal o záskok. Pak mu pomáhal pedagog František Sobotka a jejich prvními silnějšími odchovanci byli Miloslav Šlampa a Josef Vokroj. Oba však po studiích odešli z Klatov, Šlampa do Chomutova a Vokroj do Karlových Varů, kde se stal ředitelem Pozemních staveb.

V roce 1961 převzal tuto práci **Jan Strejc** (obrázek 07). Od roku 1962 se začaly hrát pravidelně SHM (= sportovní hry mládeže). S jejich organizací pomáhali další členové oddílu, především opět František Sobotka a dále Karel Šedlbauer, Petr Kuchař a Jiří Zimmermann. V té době začaly do oddílu pravidelně docházet odchovanci kroužku, kteří výrazně posílili naše řady. Kromě již jmenované Věry Krčmové to byl její bratr Václav (obrázek 06), Antonín Černoch (obrázek 05, odešel do Chebu), František Steidl (nyní JUDr. a klatovský advokát), Václav Janda (obrázek 05, MUDr. v klatovské nemocnici), syn zmiňovaného Karla Jiráskova Jiří (důstojník letectva), Jan Vozka (velitel dopravní policie v Klatovech) a jeho mladší bratr Vladimír, Karel Mařík, František Řezáč, tři Janové Balihar, Böhm a Svátek, tři Josefové Straka, Sejpka a Vladař a Karel Doležal (obrázek 06). Toho postihl smutný osud. Odešel od soustruhu ve Škodovce za vyšším výdělkem do Jitony Klatovy k lakovací lázni. Do krve se mu dostal aceton a ani ne v 30 letech byl dán do invalidního důchodu. Na svět zanevřel.

Nejlepším a pro oddíl nejužitečnějším hráčem z těchto mladíků byl **Miroslav Kasík** (obrázek 40), chlapec mnoha zájmů. Kromě šachu hrál závodně kopanou, házenou jako brankář, dělal dálkové pochody a cyklistiku i parašutismus, později byl rozhodčím kopané a šachy hrál i korespondenčně a to na vysoké úrovni, neboť se v ročníku 1992/1993 probojoval až do finále Českého poháru, kde získal 5 1/2 bodu a byl 13. ze 17. Konečně

se věnoval i kynologii, což se mu stalo povoláním - má na starosti psy ve věznicí Bory v Plzni. Po přestěhování do Plzně hrál stále aktivně za Sokol Letná. V letošním roce 2005 však přestupuje k nám. Po Petru Kohoutovi, který přišel zpět v roce 2001 je to druhý náš bývalý člen bydlící v Plzni, který se do našeho oddílu vrátil. To o něčem vypovídá. Kromě současného dorostence Jana Krliše je Miroslav Kasík vyznavačem stejného druhu pozičního stylu hry jako uplatňuji já, ale je smířlivější, což se projevuje v častých remízách.

V roce 1967 nastoupil do Klatov jako středoškolský profesor matematiky **Jan Nový** (obrázek 44) z Merklína a začal hrát v našem oddílu. Silný hráč nebezpečného kombinačního stylu podporoval šachy mezi svými žáky, které zval k členství v oddílu. To nemusel u nejlepšího šachisty ze svých žáků **Petra Kohouta** (obrázek 15).

Ten se do Klatov přestěhoval ze Strakonice již jako organizovaný šachista, když jeho otec se stal primářem na neurologickém oddělení klatovské nemocnice. V Klatovech rychle výkonnostně rostl: 3. VT uhrál na jaře 1968, 2. a hned nato i 1. VT v roce 1969, dvakrát byl přeborníkem okresu Klatovy a v letech 1970 a 1971 dorosteneckým přeborníkem Západočeského kraje. Kandidátem mistra, titulem v Klatovech do té doby nevídaným, se stal v roce 1971 na krajském přeboru jednotlivců ve Františkových Lázních. Bohužel tím jsme o něj přišli, protože hned nato přestoupil do ODK (= Okresní dům kultury) Rokycany, které v nové organizaci soutěží hrály českou ligu srovnatelnou s nynější extraligou.

Vedení rokycanského oddílu zvolilo politiku nabrání cizích silných hráčů, mimo Petra Kohouta též Karla Kohouta z Nýrska, Stanislava Ptáčníka z Domažlic a dalších, kteří úplně vytlačili domácí hráče ze sestavy. Rokycany stejně sestup neminul a tito legionáři přešli hromadně do Slavoje Dvorec, který též postoupil do české ligy. Zde se situace opakovala: opět sestup a odchod legionářů. Pro oba zmíněné oddíly to byla katastrofa, protože domácí hráči se naštváli a přestali hrát. Rokycany se rozpadly úplně a ani dnes po více než čtvrtstoletí v tomto okresním městě není šachový oddíl. Slavoj Dvorec každým rokem sestupoval, až se propadl do nejnižší soutěže. Dodnes může na bývalou slávu jen vzpomínat. Dle mého názoru mužstvo neunese bez následků víc jak 2 cizí hráče než je vstřebá a přijme je za své. Tím jsem trochu odbočil a tak zpátky k mládeži.

Díky Janu Novému přišla do oddílu v roce 1972 řada studentů gymnázia ročník 1954 a 1955: **Karel Orliček** (obrázek 23, oční optik, dnes hráč Sokola Bolevec Plzeň, který se věnuje i KŠ), Pavel Nový (šéf Unicosu Klatovy a otec dalšího člena Luboše Nového), Václav Wachtl, František Kubák (bohužel ve 24 letech zemřel), Luděk Bouška, Václav Mirvald a Vladimír Kozák. Kromě těchto gymnazistů přišli v roce 1973 z kroužku v Domě pionýrů další, většinou patnáctiletí hráči Jiří Lávička, Pavel Wachtl, Lubomír Galatík, Vladimír Moser, Luděk Toman (zabil se na vojně o 4 roky později), Václav Žufan (o několik let později podepsal Chartu 77), Tomáš Kubalík a Vladimír Hřebec ze Švihova. Šachu zůstal věrný jen posledně jmenovaný. Rychle šachově vyrostl a již za 3 roky si uhrál 1. VT. Byl stálým členem základní sestavy A družstva TJ Klatovy. Kvůli dojíždění přestoupil do Červeného Poříčí, kde je pořád oddílovou jedničkou.

Ve stejné době se stal členem jen o málo starší Zdeněk Urbánek, rovněž ze Švihova, který po šachových začátcích v Klatovech rovněž přestoupil do Červeného Poříčí. Je stále duší tamního oddílu a funkcionářsky pracoval nepřetržitě v OŠS (= okresní šachová sekce) v Klatovech, jeden čas jako její předseda, po jejím zrušení plynule přešel do výkonného výboru regionálního šachového svazu (= RŠS) v Klatovech a nyní je členem revizní komise ŠSPK (= Šachový svaz Plzeňského kraje).

Když vyjmenovávám tehdejší mládež, musím s lítostí konstatovat, že téměř všichni buď odešli za prací z Klatov nebo se přestali šachu věnovat.

Kromě těchto skoro by se dalo říci masových vln přišli individuálně další 3 mladíci ročník 1955 a to v roce 1970 Václav Mareš a Jaromír Pech a v roce 1972 František Němec z Hoštic.

Zatímco Pech oddíl zanedlouho opustil, druzí dva se vypracovali mezi nejsilnější hráče oddílu a jsou jeho oporami dodnes.

Hra **Václava Mareše** (obrázek 29) je kombinační, plná pozičních obětí pěšců a často i figur za účelem co největší souhry celé své pozice. Partie jsou estetické a vyjadřují radost ze hry a hodně by jich mohlo dostat cenu za krásu. 4x byl přeborníkem oddílu a 2x okresu Klatovy. Zvláště vyniká ve hře bleskové, ve které byl 6x přeborníkem oddílu a jednou okresu Klatovy. Nevyhýbá se ani práci funkcionářské: 6 let byl předsedou oddílu, hospodářem oddílu i OŠS, trenérem mládeže, kapitánem družstva B a dlouholetým zástupcem kapitána družstva A a družstva korespondenčních šachistů.

František Němec (obrázek 14) má porozumění pro zákony šachové logiky, partie zakládá korektně pozičně, ale když se naskytne příležitost, rád si také zakombinuje, takže je přirozené, že byl 2x přeborníkem oddílu, taktéž 2x okresu Klatovy a jednou vyhrál bleskový přebor oddílu. Má štěstí na kuriózní koncovky bez pěšců: 2x vyhrál s dvěma střelci proti jezdcí a zmatil známého tábořského hráče Haška střelcem a jezdcem. Je maximálně spolehlivý a skromný, bohužel jako soukromý zemědělec je příliš vázán svou profesí. Šachy ho zajímaly již jako patnáctiletého. Ještě nebyl členem oddílu a již si našel soupeře Františka Klouda z Malé Pláničky, kam za ním dojížděl. Zde musím od mládeže trochu odbočit k seniorovi Kloudovi.

Pan **František Kloud** (obrázek 08) byl starý pán 72letý, když jsem jeho jméno v roce 1966 objevil jako 4. v pořadí řešitelů kombinačních obrátů v časopisu Československý šach. U vidiny přírůstku členské základny jsem sedl na skútr a navštívil ho v jeho skromné chaloupce. Starý pán s mohutným knírem, hodícím se do rakousko-uherské monarchie, byl značně nedůvěřivý. Měl špatné zkušenosti, sousedé ho považovali za vandráka, neboť se stále pohyboval v ošuntělém kabátu a s batůžkem, kde nechyběla láhev jakéhosi nealkoholického lektvaru ať šel do lesa nebo jel autobusem jednou týdně nakupovat do Klatov. Nakonec mě dovnitř pustil. Sehráli jsme 2 partie a každý vyhrál jednu. Pak jsem ho přemluvil, aby přišel v pátek do naší klubovny, která byla tehdy v kanceláři TJ v sokolovně. Sešli jsme se hodinu před normálním začátkem a pan Kloud hrál velmi dobře. S příchodem dalších hráčů znervózněl, chyboval a omluvil se, ačkoliv jsem věděl, že bude muset venku čekat 3 hodiny na večerní autobus ve 22,20 hodin. Postupně jsme se však stali jeho rodinou a zpřijemnili mu poslední roky života. Mezi námi byl plnoprávný a na výroční schůzi měl vždy diskusní příspěvek - o všem možném a dlouhý.

Šachy byla jeho jediná radost a když nestačil večerní autobus, přespal buď v hrací místnosti nebo v čekárně na nádraží. Velkou ctí pro něj byla nominace do družstva a jezdil s námi i na dvojzápasy na Karlovarsko. V 20stupňovém mrazu přijel večer do Klatov a přespal v čekárně na nádraží. Ještě se omlouval, že si netroufl vstát ve 2 hodiny v noci a jít 7 kilometrů závějemí na nádraží v Kolinci. Při cestě z nádraží k soupeři si zpíval bojovou píseň.

Měl obdivuhodnou výdrž. Jednou jsem s ním hrál 5 a půl hodiny a ve 23,30 jsem odmítl remízu a zahrál riskantní složitou kombinaci. Věděl jsem, že má malou díru, ale spoléhal jsem na jeho únavu. A dopltil jsem na to, místo remízy jsem po další půlhodině kapituloval.

Někdy byl trochu nevypočitatelný. Do oddílu přišel nový hráč Václav Pučelík a ten pana Klouda hned v prvním kole oddílového přeboru porazil. A on se urazil, že prohrál s nováčkem a prohlásil, že už v oddílu nebude. Nechal jsem věc 14 dní uležet a pak mu napsal dopis, že ho máme rádi a byli bychom šťastni, kdyby se vrátil. Načež se mi písemně omluvil za svůj „puč proti panu Pučelíkovi“ a turnaj dohrál.

Jeho konec byl smutný. V mrazivém večeru upadl na zápraží svého domku 2 metry od dveří. Našli ho až ráno a za několik dní zemřel na podchlazení 15. 1.1974 v klatovské nemocnici ve věku 80 let. Na pohřbu bylo několik členů oddílu a jeho žena a dcera. Nevím, zda se v nich hnulo svědomí nebo zda doufaly v dědictví po nuzném ševcovském tovaryši.

Ale zpět k mládeži. V roce **1975** se z pohraničního Sokolovska vrátil do Klatov **Václav Kopecký** (obrázek 47). **V té době vychovatel klatovské šachové mládeže z období 1961 - 1975 Jan Strejc onemocněl a hledala se náhrada. Na přechodné období půl roku přebral práci Karel Jirásek. Ale jelikož se touto činností Václav Kopecký na Sokolovsku zabýval, ochotně ji převzal a navíc ji rozvinul do dříve netušených rozměrů. Nejdříve si zvýšil kvalifikaci a stal se trenérem a rozhodčím 3. třídy. Dění v kroužku zatraktivnil dlouhodobou bodovací soutěží, která zohledňovala i docházku, čímž zefektivnil svou práci. Brzy se dostavily úspěchy.**

Hlavní byl příliv nových mladých hráčů do oddílu. V roce **1977** se do krajského kola Pionýrské ligy SHM probojoval Břetislav Mucha a Jan Brousek, kde byli 10. a 11. V roce **1978** se okrskového kola SHM zúčastnilo 32 a okresního kola 24 dětí. Jejich suverénní vítěz Milan Orság pak v krajském finále byl 3. z 26 a **o rok později** mu první místo uniklo jen horším hodnocením dle SB. V roce **1982** v KP mladších žáků zvítězil Karel Mařík, v žákyních byla Ladislava Kopecká 3. a Miroslava Kadlecová 5. Obě se pak zúčastnily mezinárodního turnaje „**O kouzelné oříšky**“ v Praze, kde mezi 182 obsadily 27. a 57. místo.

Tím odstartovaly účast naší mládeže v republikových turnajích, především dlouhodobé soutěži družstev nazvané **Velká cena ČSSR**. Ta se pořádala jak v kategorii žáků mladších i starších, tak dorostenců v různých městech, např. Jemnici, Novém Městě pod Smrkem, Rožďalovicích a v Praze na Bohemians. Vyhodnocovaly se nejen výsledky, ale i účast a naši žáci v roce **1983** skončili v této masové soutěži 1142 družstev 56. a dorostenci 58. z 207. Obdobně si vedli na Velké ceně ČSSR **až do roku 1989**.

V tomtéž roce **1983** jsme obeslali KP družstev žáků a uspořádali již druhý ročník přeboru základních škol, který se dochoval do současné doby. Naopak okresní přebor (= OP) žáků a dorostenců z té doby již dávno zanikl, neboť byl nahrazen novými formami soutěží. Přesto je třeba zaznamenat, že v roce **1984** z něho postoupil do KP žáků Miroslav Pfeifer, kde byl 2. Starší dcera Václava Kopeckého Ladislava mezi dorostenkami v KP obsadila 4. místo.

Masovost v tom roce lámala rekordy: 180 účastníků Pionýrské ligy SHM, 70 účastníků OP mladších žáků, 10 družstev = 60 hráčů v OP družstev základních škol. Hlavní „viník“ této laviny Václav Kopecký, který mládeži obětoval stovky hodin, měl i spolupachatele: otec Ladislav a syn Milan a později i Miroslav Orságové, Václav Mareš, Michal Wirth (vnuk Antonína Wirtha, v padesátých letech hráče Kozaku Klatovy) a František Němec. Tomu nestačila spolupráce v Klatovech a tak založil šachový kroužek na základní škole v Mochtíně.

Ostatně Mochtín nebyl jediný. Na okrese byla další místa, kde se šachu mládeže věnovali. Nejen ve větších městech Sušici, Horažďovicích a Nýrsku, ale i ve Švihově, Chudenicích, Strážově, Žichovicích, Pačejově a ovšem v trvalé baště šachu Hartmanicích.

Přibyly další formy činnosti: dlouhodobá soutěž 4členných žákovských školních družstev, týdenní příměstský šachový tábor o prázdninách, vánoční turnaje, dvoudenní spartakiádní turnaj, mezinárodní utkání s žáky z družebního města Gera v NDR (= Německá demokratická republika), účast v Mléčné lize, zvané též Mléčná galaxie, pořádané mlékárenskými podniky, a v KP družstev žáků a dorostenců, turnaj jisker, tj. dětí do 2. třídy, kde početní účast chlapců a děvčat byla skoro stejná, dále v rámci SHM vyčleněná kategorie dětí do 4. třídy, které ovšem zůstaly započítávány i mezi starší žáky, založení šachových kroužků ve 2 mateřských školách (= MŠ), což byl novátorský čin a druhý v republice, další kroužek v základní škole U Městských Sadů (nyní Masarykova škola) a dokonce i postavení 4členného žákovského družstva v korespondenčním šachu. Je to opravdu impozantní výčet forem činnosti, který by mohl být návodem pro trenéry.

A jsou tu další úspěchy. **V roce 1985 nejmladší z rodu Orságů Martin (třetí M: Milan, Miroslav, Martin) vyhrává v Rožďalovicích turnaj špuntů do 4. třídy Zlatý špunt mezi 80 dětmi 100 % výsledkem.** Na mezinárodním turnaji O kouzelné oříšky v Praze, což byl

neoficiální přebor republiky, ze 100 děvčat je Vladislava Hanzíková 5. a druhá dcera Václava Kopeckého Vendula 40. Ve finále Mléčné ligy v Táboře, kde startovaly dvojice složené z jednoho chlapce a jednoho děvčete, byla dvojice Miroslav Pfeifer a Vladislava Hanzíková 5. a Vlastimil Bouček a Vendula Kopecká 11.

V roce **1986** hrálo Mléčnou galaxii v Plzni 28 družstev ve 4 kategoriích. My jsme obsadili 3 kategorie a všechny jsme vyhráli. Tím naše dvojice postoupily do celostátního finále v Kroměříži a tam rovněž zářily: Miroslav Orság a Vladislava Hanzíková vyhráli svou kategorii, Martin Orság a Vendula Kopecká byli 3. a Karel Mařík (obrázek 10) a Ladislava Kopecká (obrázek 10) byli 11.

Tím se rozhodujícím způsobem přičinili, že Západočeský (= ZČ) kraj si odnesl celkové prvenství ze součtu všech kategorií.

V tomto roce dosáhla velkých individuálních úspěchů **Vladislava Hanzíková**. Pomineme-li 2 okresní přebornictví a to Pionýrské sportovní ligy a registrovaných žáků (včetně chlapců), byla to 3 druhá místa v kraji: Pionýrská sportovní liga, přebor žákyň a přebor dorostenek, 3. - 5. místo v neoficiálním mistrovství ČSR žákyň, z toho 1. místo ve své kategorii, a 3. místo v turnaji Velké ceny ČSSR v Rožďalovicích. **Největšího úspěchu však dosáhla v mezinárodním turnaji dívek O kouzelné oříšky v Praze, kde jako 12letá zvítězila v kategorii dívek 12 až 15letých v konkurenci 74 žákyň ze 6 států.**

V roce **1988** činnost pokračovala v neztenčeném rozsahu a ještě si Václav Kopecký přibral vyučování šachu jako **nepovinného předmětu na škole U Městských Sadů**. Zájemců bylo 53, ale to se muselo z kapacitních důvodů redukovat na 20. V kroužcích v ODPM bylo 56 dětí, v mateřské škole U ONV (= Okresní národní výbor) holdovalo šachu 12 dětiček. Byla tu již 2 družstva žáků a dorostenců v KŠ a obě startovala v 1. lize. V žákovské v sestavě Petr Mareš, Vendula Kopecká, Martin Orság a Luboš Schmidt skončili na 3. místě a v dorostenecké hráli Karel Mařík, Karel Nováček, Miroslav Orság a Pavel Nováček a byli 5.

V ZČ kraji jsme vyhráli jak soutěž družstev žáků, tak dorostenců. Vladislava Hanzíková byla krajskou přebornicí žákyň i dorostenek, Vendula Kopecká 3. v žákyních a Martin Orság 3. v mladších žácích. Na předních místech se umísťovali naši mladí na Velké ceně ČSSR, nejlépe v Tachově druží. Mléčnou galaxii jsme pořádali v kulturním domě Družba v Klatovech za účasti 57 dvojic, z toho 13 klatovských: 7 z TJ, 2 z ODPM a 4 z mateřských škol. Absolutním vítězem byla dvojice Vladislava Hanzíková s nýrským Františkem Čermákem, 2. ve své kategorii byli Miroslav Orság a Kateřina Marcinkiewiczová a 5. Martin Orság a Vendula Kopecká. **Třešničkou na dortu se stal přebornický titul dorostenek ČSR (= Česká socialistická republika), který vyhrála Vladislava Hanzíková a to ještě jako žákyň.** Bodoval i Miroslav Pfeifer 4. místem v kraji a 16. v ČSR.

Také v roce **1989** úspěchy pokračovaly. Vladislava Hanzíková se ozdobila bronzovou medailí, když ještě jako žákyň byla 3. v přeboru dorostenek celé ČSSR. Na mezinárodní Klatovské juniorce organizované Václavem Kopeckým a Václavem Marešem a hrané v areálu klatovské nemocnice, což umožnil její ředitel a náš člen MUDr. Egon Lesný, byla v A skupině 4. z 12, když palmu vítězství si odnesla dorostenecká mistryně světa sovětská velmistryně Alisa Galjamová. V B skupině o 20 hráčcích byla 5. Vendula Kopecká a 17. Renata Hrachová.

Vycházela již také nová hvězdička: **sedmiletá Petra Flaisigová se stala v Novém Městě pod Smrkem přebornicí ČSR v kategorii žákyň do 8 let** a obsadila i 2. místo na krajském turnaji jisker děvčat a také na turnaji žáků do 10 let v Bezdruzicích.

V té době by rovněž nikdo netušil, že stejně stará Kateřina Čedíková, která v Praze na turnaji O kouzelné oříšky byla 7. ze 24 ve své kategorii, bude za 14 let přebornicí žen celé republiky a za další rok mezinárodní mistryní a bude ČR (= Česká republika) reprezentovat na olympiádě.

Nadějně výsledky měla i třetí sedmiletá Kateřina Marcinkiewiczová: 2. místo mezi děvčaty v Rožďalovicích a 6. v Novém Městě pod Smrkem. Bohužel na rozdíl od dvou předchozích vrstevnic ji tyto úspěchy k šachu natrvalo nepřitáhly.

I v tomto roce jsme uspořádali v Družbě Mléčnou galaxii, bohužel poslední. Účastnilo se jí 68 dvojic čili o 11 více než rok předtím. Pořadatelé byli stejní: ředitel Václav Kopecký a rozhodčí Ladislav Orság. Postup si vybojovaly 2 dvojice Karel Mařík s Vladislavou Hanzíkovou a Miroslav Orság s Kateřinou Marcinkiewiczovou. Ale finále v Kroměříži se pro nevhodný termín nezúčastnily.

Nepovinný předmět šach v základní škole U Městských Sadů vyučoval Václav Kopecký již ve 2 třídách po 15 žácích. O tento „klatovský experiment“ projevila zájem i televize a sovětská mistryně Larisa Polnarjová. Ta uspořádala s frekventanty šachových tříd simultánku a 3 žáci Vendula Kopecká, Renata Hrachová a Daniel Švec uhráli remízu.

Je zajímavé porovnat vyjmenované úspěchy mládeže v osmdesátých letech v krajských přeborech (o celostátních nemluvě) s účastí **a úspěchy dospělých** od roku 1950, kdy tyto soutěže vznikly. Bezesporu velmi úspěšná v ženách byla Věra Richterová, která se jich mezi roky 1962 a 1982 dost pravidelně účastnila a horší než 4. nikdy nebyla. Zato u mužů bylo největším úspěchem právě 4. místo Eduarda Štěrby v roce 1960 a pak 6. místo Josef Babky v tomtéž roce. Já jsem hrál KP 5x (1954, 1966, 1978, 1985 a 1986) a většinou jsem se umístil na začátku druhé poloviny tabulky startovního pole. Podobně dopadli Miloslav Šlampa a MUDr. Egon Lesný, kteří se v roce 1974 KP zúčastnili. Hráli každý v jiné ze 2 předskupin a do finálové skupiny nepostoupili.

Ale vraťme se ještě ke strůjci úspěchů na poli mládeže. **Václav Kopecký byl několikrát vyhodnocen jako nejlepší trenér okresu Klatovy a v roce 1988 dokonce jako nejlepší trenér ZČ kraje.** Kromě toho, že koučoval družstva mládeže v korespondenčních soutěžích, byl i kapitánem družstva B a několik let stál v čele OŠS Klatovy.

A která jména z tehdejších mladých šachistů mi ještě zůstala v paměti? Bezelstný Vladislav Novák, vyučil se malířem pokojů a ještě před rokem 1989 emigroval se svou romskou manželkou do Kanady. Sourozenci Břetislav a Ludmila Muchovi, jejichž nadějný růst byl po 2 letech přerušen převelením jejich otce důstojníka do Bruntálu. Václav Řezníček po studiích odešel do vyhlášeného JZD (= Jednotné zemědělské družstvo) Slušovice u Zlína.

Přestali hrát nebo hrají někde jinde dvojčata Marián a Pavla Váňovi a Jaroslav a Miloslav Kreuzerovi, sourozenci Petr a Miroslava Kadlecovi, Václav a Ivan Rábovi, Stanislav a Jaroslav Kellnerovi, strýc Petry Flaisigové Miroslav Flaisig, zámečník ze Škodovky Zdeněk Jelínek, který dojížděl obětavě z Nemilkova, nynější majitel cestovní kanceláře DAKO Dalibor Bílkovský, Miloslav Bořánek, Otakar Koc, Jiří Řezáč, Roman Kohout, Tomáš Kocian, Jitka Hrudíčková, Vladimír Jiříček, Miroslav Schwarz, Lubomír Soběhart, Milan Hais, Milan Bastl i nadějný Václav Hnojský. Z mladších pak vnuk známého horažďovického šachisty Františka Michálka Jan Matoušek, David Bílek, Stanislav Koňák, Martin Špád, Lubomír Melenec, Zbyněk Straškraba, Michal Dio a další Michal Kurtinec, který zdědil šachové geny svého děda, známého klatovského šachisty padesátých a šedesátých let Jiřího Kozáka.

Ve výčtu nejsou uvedeni ti, kteří ovlivňují dění v oddílu po roce 1990. O těch až v 5. kapitole.

Již jsem se zmínil o ženách a mládeži, ale **je nutno vzpomenout ještě jednu kategorii hráčů a to vojáky.** V Klatovech byla vždy velká posádka a za komunistického režimu, kdy naše západní hranice byla „železnou oponou“ a možným prvním místem válečného střetu mezi Východem a Západem, vznikl další silný útvar v blízkých Janovicích nad Úhlavou. Mezi vojáky bylo vždy dost šachistů a to jak mezi profesionály, tak mezi vojáky základní služby, která trvala 2 roky. To dokládá i kronika, neboť na fotografii účastníků přeboru města Klatov z roku 1947 je 7 uniformovaných vojáků.

Nejznámějším vojákem, který si odbyval vojenskou prezenční službu v Klatovech byl slovenský mistr Július Kozma. Bylo to v době mých studií v Praze, takže nemohu o něm podat bližší informace. Dobře si však pamatuji na silného pražského hráče Jindřicha Melicha, dále na RNDr. Jiřího Horáka a Josefa Nováka, rovněž z Prahy. Letmo vzpomínám na Moravany Ing. Milana Koumala, Josefa Mikulce, Františka Stojana a Dušana Sajáka, Františka Kachyňu od Břeclavi, znojemského Zdeňka Kavana, litomyšlského Pavla Smeřáka, jičínského Zdeňka Urbana, sokolovského Pavla Bertla, libereckého Ing. Antonína Hájka a Karla Koberleho z Jilemnice. Ti všichni byli členy nejvýše 2 roky, spíše však méně a odešli zpět do civilu. Také profesionální důstojníci byli často překládáni, takže poměrně krátce působili v oddílu Ing. Ladislav Levinský, Alexander Papánek, Bořivoj Lhotský a František Pláteník. Dále členy oddílu byli již zmínění František Richter a Václav Pučelík. Zatímco první po sňatku s Věrou Krčmovou na důstojnickou kariéru rezignoval, druhý šel studovat na vojenského právníka a dnes působí ve vysoké funkci v Plzni. V sedmdesátých a počátkem osmdesátých let se zapsal do dějin oddílu jako obětavý kapitán družstva B.

Největší stopu v klatovském šachu zanechali **Josef Žák** ((obrázek 05) a **Ladislav Orság** (obrázek 06). S oběma, jakož i se známým slovenským šachovým funkcionářem Viliamem Puskailerem z horažďovické posádky jsem se setkal na turnaji v Sušici v roce 1961. V tom roce přišel z ministerstva národní obrany rozkaz, že u útvarů mají proběhnout základní kola přeboru armády. Sloužil jsem tehdy jako prostý voják v poddůstojnické funkci náčelník podací stanice a obyčejné (na rozdíl od tajné) spisovny po dobu 22 měsíců v Příhovicích u Přeštic u 2. protitankového dělostřeleckého oddílu. To ovšem bylo tajné a místo toho se používal tzv. otevřený název VÚ (= vojenský útvar) 3284. Z celých 2 let mi byly odpuštěny 2 měsíce za 2 roky vojenské katedry na vysoké škole. Absolvování čtyřleté vojenské katedry se rovnalo absolvování dvouleté prezenční služby, ale ta byla na vysokých školách kromě technických a lékařských zrušena v roce 1956 jako trest za květnové majáles. Na něm byl v průvodu v Praze velmi mírným způsobem kritizován komunistický režim nahlodaňý projevem sovětského vůdce Nikity Chruščova na únorovém XX. sjezdu komunistické strany SSSR. V tom byl odsouzen kult osobnosti Stalina a jeho zločiny. Stalin byl občanským jménem Josif Vissarionovič Džugašvili a lidé mu říkali „Čucháš chvíli“.

U útvaru nás hrálo 12 a po 100 % zisku jsem postoupil do přeboru sušické divize, respektive svazku, jak se tehdy opět z důvodu utajení říkalo, s čestným názvem SNP (= Slovenské národní povstání). Vůbec v té době byla velká móda různých zkratk, kterým rozumějí jen pamětníci a mladým lidem jsou nesrozumitelné.

Dodnes doma hrají s šachovými figurkami, což je stálá konkrétní památka na vítězství v Sušici. V té době jsem více oceňoval týdenní osvobození od vojenských povinností, což se opakovalo i na přeboru vojáků západočeské armády v Plzni, kde jsem skončil uprostřed startovního pole s 50 %.

Josef Žák byl v té době již major a náčelník pro tělovýchovu a sport a z titulu své funkce šach v armádě velmi podporoval. Sám byl silný kombinační hráč a v druhé polovině padesátých a po celá šedesátá léta opora oddílu, který se mohl prokázat přebornictvím okresu Klatovy pro rok 1957 a 2 vítězstvími v bleskovém přeboru oddílu. V hlavě mi utkvěla jedna jeho partie ze soutěže družstev proti známému plzeňskému hráči, kde obětoval dámu, soupeře sevřel při plné šachovnici na 7. a 8. řadě a pak 2 jezdcí podporovaní 2 věžemi zdrcujícím způsobem pokořili soupeřova krále.

Velice nerad prohrával a jeho kuriózní blahopřání soupeři občas znělo: „*Gratuluji Vám k nezasloužené výhře.*“ Jednat se s ním muselo opatrně a citlivě, aby nebyla dotčena jeho důstojnost. Touhou každého hráče v té době bylo získat 1. VT. V okresním přeboru v roce 1968 majoru Žákovi chybělo získat 1 1/2 bodu ze 2 partií s hráči z Nýrska, kam za nimi měl odjet, aby se mu vyplnil jeho sen. Cestu však stále odkládal. Mezitím předseda OŠS František Kouba (obrázek 09) z Horažďovic jako správný úředník, aby dodržel stanovený termín pro

nahlášení výsledku, tyto 2 partie kontumoval oběma stranám a tabulku odeslal. Major Žák nic zlého netuše pak odjel do Nýrska, obě partie vyhrál a žil v blahém vědomí, že získal 1. VT. V té době jsem jako výkonný funkcionář sháněl kandidáta na předsedu oddílu, protože dosavadní František Sobotka zemřel. Po dlouhém vyjednávání se mi podařilo majora Žáka na tuto funkci přesvědčit, ale obával jsem se, jak zareaguje, až se dozví Jobovu zvěst, že 1. VT nezískal, ačkoliv se to nestalo naší vinou. A nemýlil jsem se. Nejen že funkci odmítl, ale 10 let do oddílu nechodil, leda jako divák na zápasy družstev. Z této pozice jednou dráždil nervního hráče Sokolova Petra Breindla, který v partii se mnou stál špatně a stále se rozčiloval, že je v místnosti hluk. Pak mi spiklenecky pošeptal, že to dělal kvůli mně, ačkoliv jsem o to nestál. Na důchod se odstěhoval do Plzně k dceři, známé operní zpěvačce.

Ještě více pro oddíl znamenal Ladislav Orság. Tento poručík raketometného oddílu v Nepomuku se tam oženil, načež byl přeložen do Klatov. Jeho šachový styl se podobá stylu Františka Němce: solidní poziční hra a ve zralé pozici kombinace. Při své opatrnosti spotřeboval na partii hodně času a proto nehrál bleskové partie. V druhé polovině šedesátých a po celá sedmdesátá léta patřil mezi 4 nejlepší hráče oddílu a 7x skončil v přeboru oddílu druhý (1967, 1968, 1969, 1973, 1976, 1977 a 1981). Byl propagátorem švýcarského systému a tímto způsobem řídil bez pomoci počítače řadu mládežnických turnajů a dokonce i přebor oddílu pro rok 1979 za účasti 34 hráčů. Obětavost a pevné zdraví prokázal při zápasech okresního přeboru jednotlivců. V Nýrsku sehrál 2 partie v bytech u Vaníků a Jandíků. Protože mu poslední vlak ujel, vydal se na 18 kilometrů dlouhou trasu pěšky, aby do Klatov dorazil ve 4 hodiny ráno a v 6 hodin již nastupoval do práce v kasárnách.

Byl i předsedou oddílu a pak okresní šachové sekce, ale bohužel od poloviny osmdesátých let se začal věnovat jiným aktivitám. Občas se přijde podívat na velký OPEN (= otevřený turnaj hraný švýcarským systémem) turnaj O pohár města Klatov, ale na pozvání do oddílu zavrtí hlavou s odůvodněním, že pro šachy vychoval 3 syny. Má pravdu, jeho synové jsou od Boha obdařeni šachovým talentem.

Nejdále to dotáhl nejstarší, skromný a tichý **Milan** (obrázek 12), který do oddílu vstoupil v 11 letech, a dotáhl to až na mezinárodního mistra. Je zván i do turnajů v zahraničí. Ačkoliv ho stejně jako oba jeho bratry spolkla Praha, nezapomíná na Klatovy a nebylo mu zatěžko v sezóně 1995 za nás i hostovat. Korespondenčně za Klatovy hrál od roku 1984 až do roku 1999 a to již byl celou tu dobu v Praze. Vzhledem k jeho dalším úspěchům by mohly 2 přebornické tituly oddílu a 2 okresu Klatovy stejně jako tituly ve hře bleskové 3x oddílu a 3x okresu Klatovy připadat nicotné. Je ale nutno je poměřovat jeho tehdejším mladým věkem.

Také druhý syn **Miroslav** (obrázek 33) je mimořádně obětavý a spolehlivý. Přestože pendluje mezi Prahou a německým Frankfurtem nad Mohanem, je stále platným členem základní sestavy A družstva startujícího v 1. lize. Obdobně jako otec neváhá obětovat celou noc, tentokrát při obsluze počítače na klatovském OPEN turnaji, aby účastníci si mohli druhý den ráno přečíst bulletin. Palmu vítězství získal jedenkrát ve všech 4 přeborech: oddílu i okresu Klatovy ve hře vážné i bleskové.

Nejmladší **Martin** se ve srovnatelném věku silou vyrovnal svým starším bratrům, šachy však bohužel opustil a věnuje se jiným sportům a aktivitám. Na jeho kontě je jeden přebornický titul okresu Klatovy ve hře bleskové.

Na tomto místě musím s lítostí konstatovat, že na rozdíl od Ládi Orsága jsem jako šachový pedagog v rodině selhal. Naučil jsem své děti šachy hrát, což dcera Mirka bere jako součást všeobecného vzdělání, ale nic víc. U syna Jaromíra jsem se dopustil hrubé pedagogické chyby. Přinutil jsem ho proti jeho vůli se zúčastnit SHM v naději, že ho soutěživost v šachu „chytne“. Ačkoliv neměl špatné výsledky, převážil u něj odpor k vynucovanému. Aspoň že po 25 letech oznámil: „*V podniku jsme pořádali přebor v několika sportech a já vyhrál přebor v šachu.*“ A navíc mě ve volné partii porazil. Ani u

vnoučat Spurných si nedělám velké naděje. Jakub hraje dost obstojně, ale dává přednost sportům svého otce kopané a hlavně hokeji. Terezka hraje sice ráda, ale nesystematicky.

Poslední kategorií, o které se chci zmínit, jsou cizinci v oddílu a šachové styky se zahraničím. Na rozdíl od dnešní světu otevřené současnosti a bezproblémových styků se zahraničím, popsaných v následující 5. kapitole, byly tehdy velmi omezené a byly únosné jen se spřátelenou cizinou ze „socialistického tábora“. Styky s ostatním světem byly podezřelé a možné jen na úrovni vrcholné reprezentace a částečně též v korespondenčním šachu.

V roce 1965 jsme dostali pozvání od Skyblazer Chess Club v Bitburgu, což byli šachisté amerického letectva v západním Německu, na několik konkrétních šachových turnajů. Představovali si to jednoduše jako Hurvínek válku. Nevěděli, že oddělení pasů a víz patří pod státní bezpečnost a pustí do imperialistické ciziny jen prověřené osoby a Státní banka musí dát devizový příslib na tvrdé valuty, kterých měla republika notorický nedostatek na mnohem důležitější nákupy. Na naše zdvořilé odmítnutí s nabídkou korespondenční partie, což už bylo od nás dost odvážné, však neodpověděli.

Nedá mi, abych opět trochu odbočil do svého osobního života na 2 skoro shodné příhody. Dnes je to nepředstavitelné, ale tehdy byly hranice s kapitalistickou cizinou, tedy se západním Německem a Rakouskem, zataraseny drátěným plotem, později nabitým elektrickým proudem. Do pohraničního pásma nestejně širokého několik kilometrů byl povolen vstup jen na propustku. Byl jsem na školení od Škodovky na Přimdě. Ve volném odpoledni jsem se vydal lesem po silnici na Rozvadov. Ušel jsem asi 3 kilometry a vracel se. Hraničního pásma jsem ještě nedosáhl a na hranice zbývalo asi 7 kilometrů. Náhle mě předjelo vojenské auto GAZ (= Gorkovskij avtomobilnyj zavod), ještě za jízdy z něj vyskočil jeden pohraničník za mnou, druhý přede mnou, oba odjistili samopaly a z vozu vystoupil důstojník. Ten mě legitimoval s tím, že jsem se podezřele blížil k pohraničnímu pásmu. A propustil mě. Stejně jsme dopadli, když s manželčinou sestřenicí jsme navštívili hrob jejího otce na hřbitůvku těsně přiléhajícímu k pohraničnímu pásmu. Tam jsme byli zvlášť podezřelí, protože jsme přijeli autem s rakouskou poznávací značkou. V obou případech přišlo upozornění od civilních obyvatel zapojených do „pomocníků pohraniční stráže“. Tito státem oslavovaní a odměňovaní udavači svou špinavou prací přivedli do neštěstí mnoho lidí, protože za tehdy trestný čin opuštění republiky byla taxa jeden a půl roku vězení, za pokus méně. V každém případě měl takový člověk „kádrový škraloup“, což mělo negativní dopad na další život nejen jeho, ale i blízkých příbuzných.

Byly podporovány družební styky se šachisty z blízké NDR, kde byl podobný tuhý režim. Pamatuji si několik akcí, kdy nejrůznější sportovci okresu Klatovy, mezi nimi i naši šachoví žáci, se utkali s družebním okresem Gera. Polsku už naše orgány tolik nevěřily, protože mělo režim trochu liberálnější a ostatní socialistické země byli geograficky vzdálenější. Naopak Sovětský svaz svazoval své občany nejpřísněji a nevěřil ani svým spojeneckým satelitním státům, což se projevilo hrubými vojenskými zásahy v Maďarsku v roce 1956 a u nás v roce 1968.

Sami jsme se o tvrdé disciplině občanů SSSR přesvědčili v roce 1973, kdy se naším členem stal Viktor Bokov. Tento bodrý Rus byl vyslán na několik měsíců svým podnikem KAMAZ na Urale, aby prováděl kontrolu dodávek pecí ze závodu Škoda Klatovy. Osamocen v cizině hledal nějaké společenské zabavení a jako dobrý šachista si našel náš oddíl. Avšak jeho členství trvalo jen několik dní. Rozpačitě přišel za mnou, že sice si smí v oddílu přátelsky zahrát, ale členství byť i ve sportovní organizaci mu velvyslanectví zakázalo.

Podobně jsem navázal přátelský vztah s Alexandrem Altuchovem za své služební cesty k projednání ceny dodávky pecí do Moskvy v roce 1982. Seznámil jsem se s ním v Domě šachistů a jako vyrovnání soupeři jsme sehráli velké množství volných partií. Po návratu jsem mu poslal 2 časopisy Československý šach a knížku o Pircově obraně a zahájil i

2 korespondenční partie. Odpovědi jsem se však nedočkal a ani o rok později na vánoční pozdrav.

To Polák Zenon Karczewski z Gniewkowa byl z jiného těsta. Remizoval jsem s Jerzym Jablonskim, zástupcem vedoucího hotelu z Toruně, na 1. šachovnici Západočeského kraje v korespondenčním zápase s vojvodstvím Bydgoš 7 - 3, které se hrálo v rámci mezistátního zápasu Československa s Polskem na 105 šachovnicích. Pak jsem s ním hrál ještě jednu partii přátelsky, jejíž vedení pak převzal Karczewski. To bylo v letech 1975 - 1977.

Jaké bylo mé překvapení jednoho červnového večera v roce 1995, kdy po 20 letech se před naším domem na kraji obce vyptával jakýsi Polák po mně. Byl to můj dávný korespondenční soupeř. Odcházel do důchodu a jako železničář si v posledních pracovních dnech vybíral dovolenou tím způsobem, že se vydal do ciziny vlakem zdarma. Ve dne se věnoval poznávání cizích krajů, v noci se vyspal ve vlaku, který ho mezitím převezl na jiné místo. Návštěvou u mne riskoval, nevěděl, zda v Mochtíně ještě bydlím a jak ho přijmu. Největší strach zažil v Klatovech, když před cestou pěšky 8 kilometrů si v autobusovém jízdním řádu zjistil, že Mochtín má 6 zastávek, a kde mě tedy vůbec bude hledat. Měl však štěstí, při prvním optání se trefil. Po česko-polském rozhovoru a několika partiích do půlnoci ovšem místo ve vlaku přespal u nás.

Obdobně mi šachy přihrály dalšího nocležníka o 10 let dříve. V červnu 1985 jsem před pravidelnou schůzkou otvíral sokolovnu a několik východoněmeckých mladíků se ptalo na kemp v lázních. Při zavírání sokolovny postával jeden z nich 19letý vysokoškolák z východního Berlína opodál a bylo vidět, že je bezradný. Kamarádi mu ujeli a on nevěděl, co si počít. Jel se mnou k nám a má pohostinná manželka, ačkoliv jsem ji vyrušil ze spaní, mu dala večeři. Alternativou jeho přespání u nás byla z jeho hlediska jen noční jízda na motocyklu do Berlína.

Ale to není nic zvláštního, dost šachistů i nyní nechává jiného u sebe přespát.

V tehdejší době se slavila různá socialistická výročí, především Vítězný únor (puč v únoru 1948), květnové osvobození v roce 1945 (samozřejmě jen sovětskou armádou), 7. listopadu VŘSR (= Velká říjnová socialistická revoluce) z roku 1917, různé stranické, rozuměj komunistické, a odborové sjezdy atd. Módou bylo na jejich počest si dávat pracovní závazky, ale také pořádat různé kulturní a sportovní akce. Ty měly pak zelenou.

V Plzni se konal na počest VŘSR a měsíce československo-sovětského přátelství - ten se táhl od 7. listopadu do 13. prosince, kdy byla v roce 1943 podepsána smlouva o přátelství mezi ČSR (= Československá republika) a SSSR - bleskový šachový turnaj pořádaný hlavním stranickým deníkem Rudé právo. Toho se kromě našich špičkových hráčů účastnila i šachová elita ze socialistických zemí, především ze SSSR. **Pořadatelé pak pro účastníky sháněli možnost, aby si zahráli simultánku** a tím si přivydělali.

Tomu se nelze divit ani u sovětských občanů, u kterých ideologie se snažila potlačit soukromokapitalistické uvažování. Byli to šachoví nadšenci, kteří šachu obětovali hodně. Třeba mistr M. Solovjev mi řekl, že se vzdal funkce inženýra s platem 350 rublů, aby mohl dělat šachového trenéra v domě šachu za 160 rublů. Jeho původní plat byl na jejich poměry královský, nový jen průměrný. 1 rubl se tehdy rovnal 10 Kčs.

Taxa byla jednotná 1 000,- Kčs, odvoz z Plzně do Klatov a zpět a skromná večeře. Dopravu zajišťoval některý náš člen. Jednou za velkého mrazu v autě nefungovalo topení a aby teplomilný Gruzínek Zurab Azmajparašvili nezmrzl, bylo nutno ho přikrýt všemi hadry, které byly k mání. Jejich zvyky byly někdy z našeho pohledu nezvyklé (např. jeden se cestou posiloval střídavě ze 2 lahví, v jedné měl vodku a v druhé mléko) a naopak oni se podívovali, kolik měst (gorodov) je na cestě z Plzně do Klatov, protože v Rusku jsou mezi vesnicemi velké vzdálenosti.

Podmínky byly výhodné i pro nás, protože byl v té době o simultánky velký zájem, předznamenány již simultánkou vm Vlastimila Horta k 50. výročí založení klubu v roce 1971,

což se oficiálně maskovalo 50. výročím založení KSČ (= Komunistická strana Československa), které bylo náhodou totožné. Té se zúčastnili 44 hráči s výsledkem +34=9-1. Jediný Ing. Karel Kocián velmistra přemohl.

První z řady převážně sovětských hráčů byl v roce

1973 vm Vladimír Tukmakov +25=5-2, po roční přestávce v roce

1975 vm Wolfgang Uhlmann z NDR +29=3 a pak se již hrálo pravidelně každý rok:

1976 mistr M. Solovjev +28=9-13,

1977 mistr A. Lysenko (synovec šlechtitele T.Lysenka, spolupracovníka Mičurina)+21=19-9,

1978 mm Meň +21=12-2,

1979 mm Atanasov z Bulharska +27=6-7,

1981 opět mistr A. Lysenko +26=6-13,

1982 zase mm Meň tentokrát s časovou kontrolou proti vybraným hráčům +2=3-1 a ještě

kandidát mistra Ragozin +24=5-4,

1983 vm Zurab Azmajparašvili +21=3-4,

1984 podruhé vm Wolfgang Uhlmann +30=4-5,

1985 vm Milorad Kněžević z Jugoslávie +22=3-6,

1986 mistr Glanec +18=5-2,

1987 vm Vitalij Ceškovskij +26=4,

1988 mistr Alexander Vaulin +20=5 a poslední byl

13.11.1989 mistr Oleg Kozlov +12=1-2.

Že se někteří méně známí hráči jako Lysenko a Meň opakovali, bylo dáno tím, že byli zástupci Sverdlovské oblasti, s kterou měl Západočeský kraj družbu. Po sametovém převratu ovšem oslavování VŘSR skončilo a tím i simultánky. Dlužno ještě se zmínit, že v roce 1980 v důsledku organizačního nedorozumění nepřišel vm Uhlmann a shromáždění hráči byli odškodněni velkým bleskovým turnajem.

Kromě těchto pravidelných simultánek a občasných simultánek silnějších hráčů oddílu proti ostatním členům jsme 6.2.1975 přivítali v Klatovech po 40 letech vm **Salo Flohra**. Tento bývalý československý reprezentant židovského původu se zachránil před nacisty emigrací do SSSR, kde se stal váženým hráčem a dotáhl to až na trenéra státní reprezentace. Jelikož měl bratra Moyzese v Praze na Smíchově, směl ho navštěvovat a simultánkami si přivydělávat československé valuty. Návštěva Klatov měla oficiální ráz, byl přijat na radnici předsedou městského národního výboru, jak se tehdy říkalo starostovi, Milanem Mazuchem. To byla zajímavá zkušenost pro předsedu TJ Klatovy Zberovského i pro mne, kteří jsme hosta doprovázeli. V simultánce v hotelu Centrální vm Flohr dokázal, že i v 66 letech má velkou sílu, hrál proti 50 hráčům a měl skvělý výsledek +41=6-3. Cením si, že mezi těmi 3 vítězi jsem byl i já.

Po popsání určitých ucelených bloků (turnaje vyšší úrovně, ženy, mládež, vojáci a cizinci) se vrátím do roku 1959. 3. července jsem promoval a přes umístěnku do Škodovky Plzeň jsem se vrátil do Klatov nástupem do ekonomického oddělení závodu Škoda Klatovy. Zde jsem pobyl 3 měsíce a narukoval jsem na vojnu do Příchovic u Přeštic. Odvod jsem absolvoval na Žižkově jako Pražák a chytil jsem správný směr a místo jen 20 kilometrů od Klatov. Navíc příchovický útvar byl necelý rok předtím sem přestěhován z Týnce u Klatov a většina důstojníků bydlela v Klatovech a dojížděla do Přeštic. (Ironií osudu bylo, že když pro ně konečně byla postavena bytovka v Přešticích, útvar byl v červenci 1961 zrušen, důstojníci převeleni do Klatov a tak opět dojížděli, tentokrát z Přeštic do Klatov.) Major Žák se s nimi znal a dosáhl toho, že jsem byl uvolňován v neděli na zápasy, sice ne úplně pravidelně, ale dost často.

Vrátil jsem se v srpnu 1961 a v té době složil Josef Babka funkci předsedy a kapitána. Předsedou byl zvolen starší uvážlivý František Sobotka. Na kapitána bylo třeba někoho mladšího a tak volba padla na mne. Z počátku jsem nevěděl, co všechno to obnáší, ale

zapracoval jsem se. Zjistil jsem, že předseda reprezentuje oddíl navenek a oddíl řídí obecně, zatímco kapitán zařizuje všechny konkrétní záležitosti: zajišťování hráčů k zápasům, což při minimální telefonizaci znamenalo hráče, kteří nepřišli v pátek na schůzku, obíhat osobně a u nezletilých hráčů orodovat u jejich rodičů, plnit funkci pokladníka při vyúčtování nákladů za zápasy a též vybírat členské příspěvky a tím být ve stálém styku s tajemníkem TJ. Dále vést evidenci členstva, psát a číst zprávy o činnosti na výročních schůzích, vyřizovat korespondenci jak se soupeři, tak s krajskou šachovou sekcí (= KŠS), která soutěže řídila, organizovat oddílové přebory a řešit spory. Pozici jsem měl ztíženou tím, že jsem se po svatbě přestěhoval z Klatov do 6 km vzdáleného Mochtína. Dojížděl jsem autobusem, na kole, později na skútru Manet a od roku 1970 Octavií Combi.

V šachu byla následující organizační struktura: ÚŠS byla plně pod politickým vlivem KSC, pod ní KŠS a OŠS. OŠS již byly plně demokraticky fungující orgány, protože i když tu a tam nějaký komunista v nich byl, choval se jako šachista a ne jako straník. To se projevilo v roce 1968 po srpnové okupaci, kdy OŠS v Klatovech na návrh našich zástupců podpořila vm Lud'ka Pachmana v jeho sporu s komunistickými konzervativci v ÚŠS.

Když jsem zmínil nezapomenutelný rok 1968, jeho události nešly mimo můj osobní život. Byl jsem zvolen do nového, demokratického ZV ROH Škoda Klatovy, plnoprávného partnera vedení závodu. Při sovětské okupaci jsem hovořil do klatovského rozhlasu i ze stroje na mítinku v dílně. Díky rozumnému postoji mého nadřízeného v době následujících represí jsem byl postižen pouze zaražením postupu v zaměstnání.

Jelikož v okrese bylo jen několik oddílů a ochotných funkcionářů nebylo nazbyt, bylo morální povinností dodat do OŠS naše členy, i když předsedy byli zprvu nýrský Rudolf Světlík a horažďovický František Kouba. Následovali naši zástupci Ladislav Orság a Václav Kopecký, Zdeněk Urbánek z Červeného Poříčí a v devadesátých letech náš Roman Hořejší.

Dělal jsem od roku 1966 organizačního a klasifikačního pracovníka OŠS. To znamenalo vést okresní evidenci členů a VT a udělovat po splnění příslušných podmínek 3. a 4. VT. Díky byrokratickému požadavku každý rok vypracovat jmenný seznam hráčů okresu podle výkonnostních tříd a písemnou zprávu o činnosti oddílu mám nyní bohatý zdroj informací pro zdokumentování historie klatovského šachu.

Zároveň jsem byl v roce 1966 zvolen do KŠS jako zástupce okresu Klatovy.

Všechny tyto funkce, jakož i nedělní zápasy, mě stály hodně času a nevím, jak bych to mohl stačit, kdybych neměl tolerantní manželku. Ale také ona pracuje v tělovýchově, cvičí mládež a je 29 let předsedkyní TJ Sokol Mochtín. Až dodatečně jsem se dozvěděl, že můj kmotr a šachový ochránce František Plichta těsně před svatbou za mne loboval, aby mi mého šachového koníčka, spíše však koně, tolerovala.

Již jsem se zmínil, že jedním z mých úkolů bylo řešit spory. V každém společenství mají jeho členové různé zájmy a ty se často kříží. Každý šachista chce svou partii vyhrát nebo aspoň remizovat a tento zájem řeší oba hráči regulérně v partii podle pravidel šachové hry. Stejně tak podle společenských nebo právních pravidel se řeší i případy, kdy se střetnou zájmy dvou nebo více jedinců. Nutno ovšem brát do úvahy povahové vlastnosti aktérů sporu. Někdo je klidný, jiný cholerik, někdo spory vyhledává, jiný je tlumí, někdo je citlivý byt' i na jedno slovíčko, jiný se hned tak nevzruší.

V polovině padesátých let přišel do oddílu **Josef Babka** (obrázek 07), který se rychle vypracoval do absolutní špičky oddílu. Jeho styl byl agresivní při dodržení pozičních zásad, takže soupeři hynuli většinou brzy. Jeho heslo bylo: „*Já se soupeřem nepáru jako Novák*“, což ovšem vyjadřoval jadrnějším slovem. Jelikož byl pracovitý a obětavý, získal v oddílu funkce. Nejdříve kapitána po čtvrt století sloužícím Petru Kuchařovi a v prosinci 1960 se stal předsedou oddílu. Jeho negativní vlastností však bylo nekompromisní hájení svých zájmů, ať byly oprávněné nebo nikoliv, a to za každou cenu, ve vypjatých případech i hystericky. Tím se dostával velmi často do sporu a nepamatuji žádného ze stálých členů oddílu, kterému by se

to nestalo. Jako kapitán dobrému jménu klatovského družstva neprospěl. Obě funkce složil v srpnu 1961.

K pochopení jeho osoby je nutno jít do roku 1950. Tehdy 28letý úředník národního podniku Retex (původně vatovna Brummel, nyní Klatex) podepsal jako ostatní zaměstnanci výzvu Světové rady míru, což byla celostátní akce. To bylo hodnoceno kladně.

Malér však nastal za několik týdnů. Severní Korea napadla vojensky Jižní Koreu, byť oficiální propaganda stupidně prohlašovala: „Vojska Jižní Koreje napadla zrádně Severní Koreu a místy postoupila 1 - 2 kilometry, ale severokorejští pohraničníci je týž den zahnali zpět o 5 - 10 kilometrů.“ A u nás se začaly vybírat peněžní příspěvky na Severní Koreu. Babka nejen že nedal nic, ale ještě prohlásil, že na válku přispívat nebude, když nedávno podpisoval petici za mír.

To však dělat neměl. Režim byl postaven na desetitisících drobných funkcionářích nejrůznější intelektuální úrovně, kteří na každou věc nahlíželi „politicky“ z hlediska prospěchu komunistické strany, a proti jejich rozhodnutí nebylo prakticky odvolání. Sám jsem byl svědkem na stavbě mládeže, když na veřejné schůzi jsme byli popotahováni za neplněné kopáčských norem a jeden z nás se otázal: „*My jako nezletilí máme udělat za 7 hodin to, co dospělí za 8 hodin?*“ Byl ukřičen, označen za sabotéra a rozvraceče pracovní morálky a šupem poslán domů s návrhem na vyloučení ze školy. Pravda a logika, pokud odporovaly stranické linii, byly přítěžující věci.

(Mimochodem: Na té stavbě mládeže jsme byli rozděleni do 2 spolu soutěžících pracovních brigád s jmény význačných komunistických papalášů Jana Švermy a Rudolfa Slánského. Já byl v té druhé a zanedlouho jsem se měl správně rdít hanbou. Za pár měsíců byl generální tajemník KSČ Slánský „odhalen“ jako hlava spiklenců a hrdelnímu trestu neušel. Přitížilo mu, že prý v listopadu 1944 za slovenského povstání (viz zkratka SNP) na hoře Chabenec stáhl vysílenému Švermovi zánovní boty a nechal ho zmrznout.)

Podobně dopadl i Babka. Jeho jednání bylo prohlášeno za provokaci a maření oficiální sbírky a milý Josef putoval do vyšetřovací vazby, kde strávil 2 měsíce. Po propuštění šel na 3 a půl roku na vojnu k PTP (= pomocné technické prapory), tzv. černým baronům. Měli černé výložky a jejich zbraní byla lopata a krumpáč. Po návratu do civilu už na něj zbyla jen manuální zaměstnání: topič v závodě Škoda Klatovy a manipulační dělník v mraziřenském skladu Drůbežáren Klatovy.

Jeho spory byly někdy banální, ale někdy dost kuriózní. Vzpomínám si jen na některé, kterými si oblibu u ostatních členů nezískal:

1. Věkově blízcí Josefové a kamarádi Babka a Matouš se dohodli, že partii do přeboru oddílu sehrají v bytě Babky. Matouš dobyl pěšce a stál značně lépe, Babka měl navíc velkou časovou tíseň. Tu Babka vzal hodiny a u svých vrátil ručičku o 20 minut zpět. Zkoprnělý dobrák Matouš protestoval: „*To přece nemůžeš.*“ Babka na to: „*Ale můžu, jsem doma a doma si můžu dělat co chci.*“ Matouš si netroufl už odporovat, hrál dál, ale rozrušen partii prohrál.

Když si Babka sám napsal výhru do tabulky, nevybojný Matouš si ke mně přišel stěžovat a chtěl partii opakovat, o čemž Babka nechtěl ani slyšet. Nechal jsem spor uležet, až se mi naskytla příležitost. Babka si pozval do oddílu dva mimoklatovské manžele, kteří byly u něj na návštěvě. Využil jsem toho, že ani on, ani Matouš neměli soupeře a dal jsem je dohromady. Babka si nechtěl udělat před návštěvou ostudu a tak hrál a partii vyhrál. Matouš přes prohru byl spokojen, že Babka k opakované partii nastoupil a já také, že se spor vyřešil.

Ne tak Babka. Za týden přišel za mnou s požadavkem, že platí první výhra a ne ta druhá. To už jsem si připadal jako v blázinci a zeptal jsem se ho, zda mám do tabulky napsat: Toto je ta první výhra a ne ta druhá výhra? A byl pokoj.

2. Zajímavý byl spor s Ing. Jaromírem Matějkou, který byl řešen až ústředním rozhodčím JUDr. Jaromírem Baschem z Prahy. V něm dostal Babka za pravdu, i když normální lidská morálka při něm plakala. Hráli spolu partii do přeboru oddílu v restauraci Střelnice, neboť

Matějkovi na hře v oddílu vadilo, že si nemohl dát pivo a zakouřit si. Navíc při Babkově přemýšlení chodil mezi ostatní štamgasty. Při jednom návratu si nevšiml nenápadného tahu h6, viděl, že mu běží hodiny, tyto zmáčkl a opět odešel. Lišák Babka toho využil a zahrál další tah, tedy táhl proti pravidlům 2x po sobě. Přes tuto nesprávnou výhodu při pečetení 41. tahu měl Matějka dva pěšáky navíc a vyhranou pozici. Když se mělo dohrávat, přišel Babka s tím, že udělal dva tahy za sebou a že se musí pokračovat od 8. tahu, kdy se chyba, vlastně podvod, stala nebo se musí hrát nová partie. Matějkovy protesty nebyly nic platné. Ale spravedlnost nakonec zvítězila: Matějka opakovanou partii vyhrál.

3. Ve srovnání s předchozí sofistikovanou historkou je další spor jen banální. V bleskovém turnaji se hrálo o ceny. 58letý Karel Šedlbauer, kterému se poprvé a také naposledy podařilo vyhrát přebor oddílu v bleskové hře, dostal jako cenu košili. 33letý Babka ho bezdůvodně dráždil, že turnaj hrál jen kvůli té košili. Šedlbauer se naštvál, s košilí praštil o stůl a odešel.

4. V jednom bleskovém turnaji hrál Babka proti o 20 let staršímu Karlu Jiráskovi a tahem f5 odkryl svého krále g8 do šachu střelce na c4. Dobromyslný Jirásek ukázal nemožnost tahu f5 nesprávným způsobem. Místo, aby pouze reklamoval výhru pro nemožný tah, z legrace krále sebral. To byla voda na Babkův mlýn. Požadoval výhru, že nemožný tah udělal Jirásek, když sebral krále. Ten se s ním nechtěl hádat a partii vzdal.

Ale boží mlýny mlely spravedlivě a kupodivu i rychle. Za týden se hrál další bleskový turnaj a já proti Babkovi jsem měl kromě věže i jezdcu, ale jen 2 pěšáky, zatímco on měl věž, ale pěšáků 7 a bylo jasné, že mě jeho pěšáci umoří. Dal jsem si ještě nenápadný šach jezdcem, tak zvaný předsmrtný, ale Babka na něj nereagoval a tlačil svého pěšce do dámy. Reklamoval jsem výhru na nemožný tah. Babka chtěl svůj tah vrátit a uhnout králem, ale to jsem nedovolil a se zadostiučiněním jsem řekl: „*To máš za Jirásku.*“ Babka poté vystoupil z turnaje a chtěl být vyškrtnut. V tom se mu nevyhovělo, protože měl již sehráno přes 50 % partií, a tak mu byly zbylé partie kontumovány a on se dělil o předposlední místo.

5. Jednou se dostal do sporu s Miroslavem Kasíkem. Příčinu sporu už si nepamatuji, ale na nejvyšší míru rozzuřený Babka se rozhodl pro fyzické řešení. O 25 let mladší a nejméně o dvojnásobek tolik kilogramů lehčí Kasík popadl dřevěné hodiny a hodlal se bránit. Naštěstí mezi oba soky skočil Lád'a Orság zvyklý z vojny řešit podobné případy a zabránil jak fyzickému zranění obou aktérů, tak především poškození oddílového inventáře.

6. Babkův vyvinutý smysl pro fair play byl uražen následující příhodou. V 2. lize KŠ jsme hráli s Havlíčkovým Brodem. Ten se dostal do potíží, když jeden hráč z 4členného kolektivu přestal hrát. Kapitán jmenoval náhradníka a protože neměl rovnocenného hráče, tak tím náhradníkem byla jeho manželka. Přirozeně, že hrál za ní, ale to pravidla nezakazují s tím, že jakýkoliv protest, že se soupeř s někým radí, je již předem zamítnut. To ovšem nešlo Babkovi vymluvit a tak způsobil další ostudu. Oné ženě napsal, že jí navštíví a v restauraci si s ní zahraje, aby se přesvědčil, že umí tahat figurkami nebo aspoň rozezná krále od dámy, na což ovšem nedostal odpověď. Zásadně jí psal v mužském rodě a ona zase mu radila, aby se naučil češtinu při skloňování a časování. Pointa nakonec: Babka tuto partii prohrál, což soupeřku a ještě více jejího manžela evidentně potěšilo, zatímco Babka ztichl.

7. Musím zaznamenat ještě jednu příhodu, kde sice ke sporu nedošlo, ale pro Babku byla typická. V sokolovně se hrál mistrovský zápas družstev a Babka měl krále a pěšce, soupeř jen krále. Soupeř byl viditelně nervózní, tušil, že pozice je remíza, ale konkrétní pravidlo o opozici neznal. Čtěl si nechat poradit nebo se podívat do učebnice, ale Babka mu nedal ani čas, ani prostor. Šel za ním na záchod a když soupeř vyběhl na ulici, běžel za ním. Tak doběhli na náměstí, oběhli ho a vrátili se do sokolovny. Babka byl v mládí lehkým atletem a vzdor své tělnatosti mu jeho mladší soupeř neutekl. Bez kýžené pomoci zasedl k partii, nezvládl ji a prohrál.

Babka byl též náruživý rybář, ale pro své chování byl z rybářského spolku vyloučen. Svě vášně se však nevzdal a pytláčil. Veřejně mezi námi se k tomu přihlašoval, protože věděl, že ho neudáme, a při jízdách k zápasům nás bavil rybářskými a pytláckými historkami. Pamatuji se na dvě a na čtenáři je posoudit, zda to byla pravda nebo jen rybářská latina.

První byla na účet předsedy rybářského spolku, kterému se podařilo ulovit sám sebe, když prudce vytrhl z vody udici a háček se mu zasekl do horního rtu a on byl veden na rybářském prutu jako velká ulovená ryba k lékaři.

Druhá byla pytlácká. Jelikož jeho pytláctví bylo všeobecně známé, snažila se ho rybářská stráž přistihnout při činu. Jednou se to málem podařilo, Babka však stačil včas vylézt na strom. Strážný stál pod stromem a čekal, kde na břehu v křoví se Babka pohne. Tomu však čekání přišlo dlouhé, hbitě seskočil se stromu, nebohého strážného, který útok shůry nečekal, srazil do vody a utekl. Tak to Babka vylíčil mně. Jinému členu však řekl, že ho strážný překvapil, položil mu ruku na rameno se slovy: „*Ha, pytláku, už jsem tě přistihl!*“ Pohotový Babka ho za tu ruku chytl, otočil ho kolem sebe a konec už byl stejný: strážný putoval do vody.

V oddílu jsme Babku znali a jeho kousky tolerovali. Až v roce 1986 překročil únosnou mez. TJ předepsala oddílu kolektivní oddílový příspěvek 900,- Kčs. Zvyšovat členský příspěvek, který byl v té době ročně 24,- Kčs a u mládeže 12,- Kčs, nebylo populární, protože by to vedlo k úbytku členů. Proto jsme se dohodli, že budeme vyúčtovávat při zápasech stravné 13,- Kčs na hráče, které však použijeme na úhradu kolektivního oddílového příspěvku. Souhlasili všichni, i Babka. Ale po 2 letech si to rozmyslel a požadoval stravné 117,- Kčs zpětně. Snažili jsme se mu to vymluvit, ale on napsal dopis na sekretariát TJ, že jsme ho ošidili a že soudruh prezident Husák by s takovou nespravedlností nesouhlasil.

Tajemník TJ Klatovy Václav Bůžek mě informoval, že situace je vážná a že pokud se s Babkou rychle nedohodneme, bude muset dopis předat policii, která měla tehdy úřední název VB. Na narychlo svolané schůzce výboru nás náš člen a právník JUDr. Ladislav Jindřich informoval, že černé fondy jsou naštěstí trestné až od 5 000,- Kčs, a doporučil co nejrychleji Babkovi peníze vrátit a mít to stvrzené jeho podpisem. To se také stalo, Babka si zamnul ruce, že zbohatl o 117,- Kčs, aniž si uvědomil, že my jsme je považovali za pověstných 30 stříbrných, za které prodal Jidáš Krista.

Po této příhodě se Babkova pozice v oddílu stala neudržitelnou. Vyloučit z oddílu ho nešlo, ale hráči odmítali hrát v družstvu, pokud by byl na soupisce i on. Nepříjemná povinnost ho o tom zpravit připadla jako kapitánovi mně. Mezi čtyřma očima jsem mu vyčetl, že ač antikomunista se snížil k dovolávání se nejvyššího komunisty, čímž ohrozil své kamarády, především předsedu Hladila a hospodáře Ing. Kociána. Zároveň jsem mu oznámil, že ač lituji oslabení, musím ho z družstva vyloučit. Neřekl na to nic, zřejmě se styděl. Následný přebor oddílu chtěl hrát, prý nám natruc, ale po 2 kolech z turnaje vystoupil a podal si přestup do Nýrska, s kterým jsme ovšem souhlasili. Zanedlouho se však nýrský oddíl rozpadl a tak Babka si už šachy závodně až do své smrti v roce 1995 nezahrál. Jako hráče ho bylo škoda. Byl 4x přeborníkem oddílu a 3x okresu Klatovy. V bleskové hře už takové výsledky neměl: přeborníkem oddílu byl jednou.

Protipólem Josefa Babky byl jiný Josef. **Josef Matouš** (obrázek 08) byl dobrák od kosti, prostý, upřímný, stále usměvavý, takové sluníčko oddílu. Do jeho kádrového posudku (v té době povinné hodnocení každého člověka v zaměstnání jak po stránce pracovní a osobní, tak především politické angažovanosti) se plně hodilo užívané klišé „v kolektivu oblíben“. Vyučený krejčí přišel do oddílu v polovině padesátých let jako Babka, s nímž tvořil svéráznou kamarádskou dvojici. Šachy hrál vášnivě rád a silou se zařazoval na rozhraní konce základní sestavy a prvních náhradníků. Jelikož mu nestačila intenzita šachového života v oddílu, vrhl se též do KŠ a byl jeho horlivým propagátorem a zakladatelem úspěšného korespondenčního družstva oddílu. Nezískal sice nikdy žádný přebornický titul, ale to ho neodradilo. Pro oddíl

pracoval jako hospodář a až do své smrti mi v kapitánské funkci dělal spolehlivého zástupce jak v družstvu A, tak v družstvu korespondenčním.

Historiky jako u Babky s Matoušem nejsou tak časté a vesměs jsou úsměvné. V jedné jsem byl nevědomky hlavním aktérem. V již zmiňované velkosimultánci s Vlastimíla Horta k 50. výročí založení šachového klubu v Klatovech hraném ve velkém sále sokolovny v roce 1971 za značné účasti veřejnosti jsme hráli vedle sebe. Matouš se mě průběžně ptal na hodnocení své pozice a co bych zahrál. Měl jsem sám se svou pozicí dost starostí, abych udržel remízu s figurou méně, což se mi nakonec podařilo likvidací všech pěšců, a tak jsem v jednom okamžiku po zběžném pohledu na Matoušovu pozici řekl svůj návrh tahu. Matouš ho také zahrál a přišel o figuru. V tu chvíli zaznělo plně obsazenou sokolovnou hlasité zabědování nešťastného Matouše: „*To mi poradil Novák!*“ Nechtěl mi udělat ostudu, spíše mu bylo líto, že jsem zklamal na jeho účet a trochu alibisticky přesunul odpovědnost za prohru na mne.

V té době bylo zvykem uveřejňovat v okresních novinách Nové Klatovsko u výsledku družstva i jména hráčů, kteří vyhráli nebo remizovali, nikoliv těch, kteří prohráli. V jednom zápasu v Plzni Babka vyhrál a Matouš prohrál. Věc ale měla háček. Babka byl ve stavu nemocných, avšak na zápas jel, protože se nebál prozrazení. Ale napsat do novin, že vyhrál, nešlo. Tak se dohodl s Matoušem, že v novinách jako bodující hráč bude Matouš. Tato pocta však nebyla zadarmo. Chovatel králíků Matouš rád za své jméno v novinách jednoho ušáka obětoval.

Matouš také sám pro sebe vyhlásil soutěž o vzorný partiáť, tedy o partiáť, ve kterém by vůbec nic nebylo škrtáno. Pokud vím, nikdy se mu to nepodařilo. Když už se zmiňují o partiáťích, tak ještě jednu perličku, nikoliv však Matoušovu. Jeden hráč sebekriticky na partiáť napsal: Remíza z vlastní blbosti.

Zemřel v květnu 1977 ve věku 57 let nečekaně, předčasně a zbytečně. Pomáhal synovi stavět garáž a v horku na květen neobvyklém se osvěžil nárazem jedním pivem. Jeho fyzické námaze nezvyklé a utajenou angínou pectoris oslabené srdce zátěž nevydrželo.

Na jeho památku byl pak každé 2 roky uspořádán Matoušův memoriál v bleskové hře. Po 9 ročnících v letech 1978 až 1994 zdánlivě skončil, ale od roku 2001 byl převzat jeho název do každoročního silvestrovského bleskového turnaje v restauraci „Na Bidýlku“. Jejich přehled je v kapitole 7. Od roku 2011 se hraje systémem dvojic a stal se velmi populární.

Mezi nejlepší hráče v šedesátých letech patřil **Ing. Jaromír Matějka** (obrázek 06), můj spolužák z obchodní akademie v Klatovech. V roce 1958 promoval na Vysoké škole ekonomické v Praze a nastoupil do klatovské pobočky Státní banky československé. Jeho styl byl útočný, avšak na základě seriózně vybudované pozice. Prvním v přeboru oddílu byl 2x a okresu Klatovy jednou. Později byl přeložen na ústředí do Prahy, na víkendy však dojížděl do Klatov a obětavě hrál oddílové přebory a zápasy za družstvo. Vadilo mu však nekuřácké prostředí hrací místnosti a absence piva, proto si rád sjednával partie přeboru oddílu do restaurací, nejčastěji Slavie (dnešní Komerční banka) a Střelnice. V roce 1967 se definitivně odstěhoval do Prahy, kde se později stal šéfem vládního výboru pro ekonomiku a náměstkem ministra. Do Klatov zajíždí na chatu, ale šachového života se již neúčastní.

Dalším silným hráčem byl železničář **Jiří Kozák** (obrázek 06). Ten začínal jako já v roce 1950, pak sice na čas z oddílu odešel, ale po návratu se zařadil do oddílové špičky, když 2x vyhrál přebor oddílu. Byl to nekompromisní útočný hráč riskantního talovského stylu. Hrál nekonvenčně a rád obětoval. Známa byla jeho věta: „Včasná rošáda je základem úspěchu“ a táhl Ke1-f1. Dle vlastního výroku se mu nejlépe hrálo po 10 pivech. Vlastního zdraví si příliš nevážil, protože přes onemocnění plic si neodpustil kouření ani hraní na trubku na nočních tanečních zábavách. V roce 1977 se odstěhoval do Plzně, kde poměrně mladý zemřel.

Nelze zapomenout na dalšího zarytého kuřáka, který spořádal minimálně 60 cigaret denně, **Václava Boučka** (obrázek 09), pro kterého hrát v nekuřácké místnosti a bez piva bylo pravým

utrpením. Protože však šachy hrál také rád, nejčastěji hrál v restauracích. Skladník v závodě Škoda Klatovy jako typický kavárenský hráč hrál velmi rychle, ale přitom dobře. Dával si místo možných 2 hodin sám sobě pouhých 10 minut na partii a když je nedodržel, byl nešťastný jako kdyby partii prohrál. Často jsem mu domlouval, aby hrál pomaleji, že se dostane mezi přední hráče oddílu, ale marně.

Na zápasu družstva v Chebu ho soupeř přehrál. V koncovce měl pouhého střelce proti dvěma věžím, obě strany měly ještě nějaké pěšce. Podařilo se mu nabodnout obě věže tak, že se nemohly navzájem pokrýt, a zmenšil materiální nevýhodu. Nakonec hra přešla do koncovky král a pěšec proti králi a soupeři se po dlouhém boji přece jen podařilo Venu udolat.

Na pouhý rok byl naším členem Zdeněk Most. Vyhrál OP v roce 1968. Když na KP poznali jeho schopnosti hráči ze Sokolova, nabídkou místa ho získali pro své město.

Přenesme se však do sedmdesátých let. Většina nových hráčů byla již zmíněna jako odchovanci šachového kroužku Václava Kopeckého. Z dospělých to byl zaměstnanec Kozaku Josef Vladař, řidič masokombinátu Jan Říha, stavitel Ing. Stanislav Růžička, který hrál i korespondenčně, ale po 2 letech přesídlil do Pardubic, bankovní úředník Václav Klíma (obrázek 01), pracovník vodáren Robert Kohout, průvodčí Lumír Vajner, advokát JUDr. Ladislav Jindřich, který byl místopředsedou a vedl kroniku, ale později se přeorientoval na stolní tenis, celník Jan Piorecký, zaměstnanec OPBH (= Okresní podnik bytového hospodářství) František Cízl a také předčasně zemřelí profesor gymnázia Vladislav Nožička a důchodce Karel Šrámek.

Dalších pět členů značně ovlivnilo život oddílu. **Miloslav Šlampa** se v roce 1971 vrátil zpět do Klatov a jako útočný kombinační hráč velmi posílil naše družstvo. Po menším nedorozumění přestoupil v roce 1972 do Nýrska, ale již za rok se vrátil. Po jednom prvenství získal v přeboru okresu Klatovy a v přeboru oddílu, zde ve hře vážné i bleskové. V roce 1990 se stal předsedou odštěpeného oddílu ČSAD Klatovy, neboť v tomto podniku pracoval jako hlavní účetní. Pak přestal z pracovních důvodů závodně hrát a šachy hraje jen volně v restauraci. Pro klatovský šach je to velká ztráta.

MUDr. Egon Lesný (obrázek 12) přišel ze Slovenska studovat medicínu do Plzně a šachy hrál dobře již jako dorostenec. V Klatovech pracoval jako uznávaný chirurg a později ředitel nemocnice. Členem oddílu je od roku 1973 a na prvním místě se umístil jednou v přeboru oddílu v bleskové hře. Hraje solidní šach a velké úspěchy měl v korespondenčním šachu, kde hrál na 1. šachovnici družstva, které v ročníku 1986/1987 získalo v 1. lize třetí místo v republice, při čemž porazil i přeborníka republiky Milana Manducha z Hlohovce. Dlouho aktivně nehrál, ale po odchodu do důchodu koncem roku 2003 je opět spolehlivým a platným členem družstva.

RNDr. Jan Brousek (obrázek 17) začínal aktivně hrát již v roce 1971 v 9 letech jako malý pacholík, jak ho svou svéráznou mluvou nazval starý pan Kloud. Bylo to v simultánci s velmistrem Hortem. Závodně však začínal v Nýrsku. Do Klatov přestoupil v roce 1975 a v roce 1984 se stal přeborníkem okresu Klatovy. Je to renesanční člověk mnoha zájmů. Vyučuje matematiku na vysoké škole v Plzni, pracuje v samosprávě města Klatov, kde využívá své styky ve prospěch šachu. Pedagogické schopnosti uplatňuje při výchově šachové mládeže jak v oddílu, tak jako bývalý člen výkonného výboru ŠSPK pro mládež, je kapitánem družstva C v RP, jako dopisovatel propaguje šachy v tisku, organizuje velký OPEN turnaj O pohár města Klatov, zkrátka je jedním z motorů klatovského šachu. Jeho herní styl je extrémně útočný, rád obětuje, aniž se ohlíží na riziko, a bez tahu f2-f4 se neobejde.

V roce 1979 se stal členem oddílu počítačový odborník **Ing. Vladimír Končický** (obrázek 33). Je zosobněním skromnosti a ochoty. Ač silný hráč, rád přepustí své místo v družstvu jiným. Ale v případě potřeby i na poslední chvíli zalepí díru v družstvu.

Rudolf Kašpar (obrázek 41) z Nýrska jako dorostenec měl prudký výkonnostní růst. Již v 18 letech získal 1. VT a titul okresního přeborníka. Pro další rozvoj přestoupil v roce 1973

do Klatov. Jeho styl je útočný a lstivý. Ať stojí soupeř jakkoliv, nikdy si nemůže být jist, zda Ruda nevymyslí léčku, na kterou by ho nachytil. Úspěchy má i ve hře bleskové. Přeborníkem v ní byl 1x oddílu a 1x okresu v nýrském dresu. Po získání zkušeností šel v roce 1977 zpět do Nýrska na 1. šachovnici. Vrátil se po rozpadu nýrského oddílu v roce 1991. Pro družstvo je schopen každé oběti.

Povězme si teď něco o soutěži družstev. Ta počátkem padesátých let neměla pevnou organizační strukturu. Na jaře **1951** jsme startovali ve 3. skupině krajské soutěže se 4 plzeňskými družstvy ETD (= Elektrotechnická továrna Doudlevec), Pivovary, Armaturkou a ČSD. Se dvěma výhrami, jednou remízou a jednou prohrou jsme do dalších bojů nepostoupili.

Na jaře **1952** jsme svou skupinu vyhráli +3=1-1 (soupeři Domažlice A a B, Leninovy závody Plzeň, Nýřany a Chotěšov). V semifinále jsme jen oplatili porážku ze skupiny Nýřanům, ale oběma celkům z druhé skupiny ČSD a Pivovarům jsme podlehli.

V roce **1953** se hrál jen klatovský okrsek s výsledkem Keramostroj Klatovy A, Přeštice a Keramostroj Klatovy B 6 bodů, Kozak Klatovy 2 body a Horažďovice bez bodu. Prohráli jsme nečekaně s Přešticemi 3 1/2 - 4 1/2, ale ty podlehly rovněž nečekaně stejným poměrem našemu B družstvu. Rozhodovalo skóre a to jsme měli, díky vysoké výhře s naším béčkem 7 1/2 - 1/2 a již zmíněnému výsledku 8 - 0 s Kozakem, nejlepší 26 - 6, zatímco Přeštice 23 1/2 - 8 1/2 a naše B družstvo 17 - 15.

V roce **1954** se hrál jen turnaj Spartaků, vyhráli jsme s Chrástem 8 - 0, s Holoubkovem, který nepřijel, kontumačně 8 - 0 a remizovali s Letnou 4 - 4. Ve finále jsme prohráli v Doudlevcích s ETD 3 - 5.

Od roku **1955** se začal hrát regulérní krajský přebor družstev a klatovští šachisté se ho účastnili od samého počátku. Prvního velkého úspěchu dosáhli v roce **1956**, kdy se kvalifikovali mezi 32 nejlepších družstev Československé republiky (obrázek 04).

Ta se pak utkala vyřazovacím způsobem. Klatovští jeli do Kolína, kde však podlehli vysoko 1 1/2 - 8 1/2 a byli vyřazeni. Před zápasem spali nad nějakou hospodou, kde bylo až do pozdních nočních hodin veselo, ráno zase brzy štekali psi...

V roce **1960** se strana a vláda rozhodly, že již byl vybudován socialismus a do názvu republiky se dostalo slovo socialistická, takže ČSSR. Zároveň byl zmenšen počet krajů a okresů. Kraj Plzeňský a Karlovarský byly sloučeny do Západočeského kraje a okres Klatovy se rozrostl o okresy Sušice a Horažďovice. Rok 1960 byl pro Klatovy jubilejním, neboť se slavilo 700 let od jejich založení jako města králem železným a zlatým Přemyslem Otakarem II.

Družstvo klatovských šachistů dalo městu dárek v podobě vítězství v krajském přeboru a zisku titulu přeborníka Plzeňského kraje. Bylo to vítězství těsné, neboť i druhá Lokomotiva Plzeň měla 7 1/2 bodu z 9 možných (za vítězství v zápase byl jen 1 bod jako u jednotlivců), ale naše skóre bylo 56 - 34, zatímco Lokomotivy jen 53 1/2 - 36 1/2, v čemž nám velmi pomohla kontumační výhra 10 - 0 s družstvem Letná Plzeň, které do Klatov nepřijelo. Mimochodem: Tuto tradici neporušuje ani v současné době, kdy na zápasy mimo Plzeň jen málokdy bývá kompletní. Přesto před posledním kolem vedla Lokomotiva o 1/2 bodu ve skóre. V posledním kole však vyhrála jen těsně 5 1/2 - 4 1/2, zatímco my jsme rozdrtili Slovan Plzeň 8 1/2 - 1 1/2. Přitom Slovan byl jediný, který dokázal Lokomotivu porazit.

Mám pouze nepříjemnou vzpomínku na zápas v Domažlicích, kde se mnou hrál na první šachovnici komisionární úředník Vladimír Kotoun. V časové tísni ve vyrovnané věžové koncovce jsem uchopil krále a dotkl se jím jednoho pole, ale krále jsem stále držel v ruce. Soupeř tvrdě požadoval, že musím táhnout na pole, kterého jsem se dotkl, což ovšem není pravda. Jelikož on byl jako kapitán domácích zároveň rozhodčím zápasu a já mezitím zjistil, že požadovaný tah je rovnocenný s druhým uvažovaným tahem, ustoupil jsem. Byl jsem však rozrušen a ještě prohrál. Ale stejně jsme vyhráli 5 1/2 - 4 1/2. S tímto pánem jsem se střetl ještě jednou a to

služebně, když jako kontrolor finanční správy v závodě Škoda Klatovy napadl jeden náš účetní postup. Vysvětlit si nic nedal, až nám nakonec dal za pravdu jeho nadřízený orgán.

Ovšem již v dalším roce **1961** následoval tvrdý pád. V KP I. velkého Západočeského kraje jsme s 2 1/2 bodem skončili z 10 družstev předposlední a prestižní soutěž jsme opustili. Na vině byla i nedisciplinovanost hráčů, neboť do Sokolova a do Chebu se nejelo. Poprvé přišlo na nádraží jen 6 a podruhé 5 hráčů. V obou případech jsem marně čekal na přeštickém nádraží jako sedmý, respektive šestý hráč.

Příčiny krize, do které se oddíl dostal počátkem šedesátých let, byly hlubší a nedostatek disciplíny byl jednou z nich. Problémem byla též nedostatečně vytápěná hrací místnost a pak skutečnost, že mnozí silní hráči přestali aktivně hrát. Začínala sice přicházet mládež, ale ta je zatím ve výkonnosti nemohla nahradit.

V jižní krajské soutěži, kde hrála jen 8členná družstva bez povinné ženy, jsme se trápili 2 roky. V roce **1962** jsme mezi 6 družstvy, což byla většinou B družstva našich soupeřů z krajského přeboru byli 3. a získali jen 3 body z 5, když 2x jsme po neslané nemastné hře remizovali a dokonce jsme potupně prohráli 3 1/2 - 4 1/2 v Dobřívě, který hrál jen v 7 lidech, což byl jeho jediný zisk v soutěži.

Teprve v následujícím roce **1963** jsme jižní skupinu krajské soutěže, rozšířenou ze 6 na 8 družstev, vyhráli se 6 body ze 7 možných zase na skóre 40 1/2 - 15 1/2 před Letnou se skóre 34 - 22. Klíčovým soupeřem byl opět Dobřív, za kterým jsme ve 4. kole znova cestovali bez jednoho dne po roce 24.2.1963. Na zápas mám řadu vzpomínek, většinou hororových, ale se šťastným koncem, neboť naše výhra 4 1/2 - 3 1/2 se vůbec nerodila lehce.

Začalo to už na nádraží, kam nás přišlo jen 7, takže jsme tím prohrávali 0 - 1 dřív než zápas začal. Pokračovalo to ve vlaku. Jeli jsme do Plzně, odkud po 6. hodině do Prahy jezdily 3 rychlíky: chebský, domažlický a klatovský. Jako kapitán jsem udělal hrubou chybu: zůstali jsme bez přestupování v klatovském rychlíku s předpokladem, že v okresním městě Rokycany vlak zastaví. Těsně před Rokycany listoval železničář Jirka Kozák v jízdním řádu a zjistil, že v Rokycanech staví jen chebský a domažlický rychlík. Klatovský až v Hořovicích. Polil mě studený pot a rozhodl jsem se raději zatáhnout za záchrannou brzdu a zaplatit pokutu ze svého než přejet 20 kilometrů a prohrát s ostudou kontumačně. Naštěstí Jirka Kozák zjistil, když vlak začal přibrzďovat, že semafor je v poloze Stůj. Rychle jsme se nahrnuli ke dveřím. První vylezl na poslední schůdek **Eman Sekyra** (obrázek 07) a začal se podívat, že ještě nejsme ve stanici. Jeho o 25 let mladší zeť Kozák do něj nešetřně strčil se slovem „Plav!“ A on se rozplácl do závěje. Násep byl asi 2 metry vysoký a všichni jsme včas vyskákali. Když vlak opustil i nejstarší Stanislav Jindřich Michl, vlak se rozjel. My se pak asi jeden kilometr brodili po kolena sněhem při trati až na nádraží, kde jsme promáčení ještě hodinu čekali na autobus do Dobříva.

Na nádraží v Rokycanech jsem při prohlídce členských průkazů ČSTV zjistil, že jeden hráč nemá potvrzenou lékařskou prohlídku, což soupeře opravňovalo nepřipustit ho k utkání. Naštěstí potvrzení o lékařské prohlídce bylo na prostředním listu legitimace, který šel z jiné legitimace vyjmout a do té potřebné přišít. Tímto úkolem jsem pověřil Josefa Matouše, který jako správný krejčí měl jehlu i bílou niť sebou. Komplikace spočívala v tom, že s námi na peróně čekal i jeden družný a upovídaný hráč Dobříva a před jeho zvědavostí musela být operace legitimace utajena. Takže Matouš operoval legitimaci v nedůstojném prostředí nepříliš čistého nádražního záchodu.

Průběh zápasu byl velmi dramatický. Náhradník Václav Suda dosáhl vyhraného postavení v koncovce věž plus pěšec proti věži, musel by ovšem znát pravidlo o postavení mostu. Jelikož měl dost času, řekl jsem mu, ať v partii nepokračuje a že po přerušení během přestávky mu vítězný manévr ukáží. Ale Vašek Suda se zamyslel a našel sám způsob výhry a získal bod.

Ani ten by nám však nebyl nic platný, neboť Josef Babka se zavřeným jezdcem na g8 a věží na h8 stál jasně na prohru. V oboustranné časové tísní zahrál Babka „geniálně“ nemožný tah Jg8-g6 čili skočil jezdcem jako exokamen dababa z historické formy šachu. Silný soupeř Sopr fintu v rychlém tempu nepostřehl a jelikož s pole g6 si jezdec začal pochutnávat na bílých pěšcích, rychle partii prohrál. Největší záhadou bylo, že nemožného tahu si z celého klubka přihlížejících povšiml jen další náš náhradník Eman Sekyra, který mě přišel informovat.

Tak se vedle do té doby v Klatovech užívaného názvu Michlův tah, který spočíval po rošádě v ústupu jezdce na h2, aby šlo hrát f4, zrodil i pojem Babkův tah pro tah jezdcem o 2 pole vpřed. Nakonec se Dobřív ukázal jako náš spojenec. Nejen že nám nejtěsnější prohrou dal bod, ale hned v dalším 5. kole ho odebral byť rovněž nejtěsnějším poměrem našemu největšímu rivalovi Sokolu Letná Plzeň. S tou jsme rovněž 3 1/2 - 4 1/2 ve 3. kole prohráli a museli jsme čekat, až nám někdo pomůže, což zařídil Dobřív.

Z této soutěže je zkušenost, jak se nevyplácí spoléhat na městskou autobusovou dopravu. Cestovali jsme samozřejmě opět vlakem do Litic. Do vlaku nás nastoupilo 7 a když se vlak rozjížděl, dorazil před nádraží autobus městské hromadné dopravy, který měl zpoždění, a vlak na něho nečekal. Z autobusu vystoupil Josef Matouš, kterému jsme mohli jen zamávat. Litice tak prohrály jen 1 - 7, když jediný bod získaly kontumací.

Ještě jeden pojem musím vysvětlit, který už dnešní hráči sotva znají, i když ho FIDE (= Federation internationale de eches) povoluje, a to **přerušeni partie**. V soutěži družstev bylo možno po 5 hodinách hry a minimálně 50 tazích (jinak by některý hráč prohrál na čas) partii přerušit. V takovém případě hráč na tahu svůj tah neprovedl na šachovnici, ale zapsal ho tajně do svého partiáře, načež se uložily oba partiáře do obálky (většinou s předtištěnými údaji) a ta se zalepila, což se nazývalo pečetěním. Na obálku se napsalo postavení, spotřebovaný čas a kdo a kolikátý tah pečetil. Obálku přes přelep podepsali oba hráči a dali do úschovy rozhodčímu, což býval kapitán domácího družstva. Hráč se mohl výhody tajného pečetění vzdát a provést veřejné pečetění, což se stávalo zřídka a většinou při samozřejmém tahu. Pak byla obě družstva od sebe oddělena a po hodině, eventuálně při dohodě i dříve, se ve hře pokračovalo, když rozhodčí rozlepil obálku, provedl pečetěný tah a spustil hodiny. V soutěži jednotlivců se pečetilo po 4 hodinách hry a minimálně 40 tazích, ovšem v oddíle jsme připouštěli i pečetění po kratší době dle dohody hráčů.

Velmi přísné pravidlo však platilo na správnost a jasnost tahu. Nemožný tah, např. záměna první a osmé řady, prohrával stejně tak jako když mohly na stejné pole táhnout 2 figury, např. Vc1 a šlo jak Vac1, tak Vfc1.

Vzpomínám si, že při zápase v Praze po zapečetění začal soupeřův hráč neprozřetelně bédovat, že udělal nemožný tah. Nemohl ho změnit, protože již zastavil své hodiny. V Praze se hrálo ve všední dni večer a tak se dohrávalo za několik dní, v tomto případě v neděli. Náš hráč byl z Kolína, ujel mu vlak a k partii se nedostavil. Vznikl tak spor, zda má prohrát náš hráč, který se k dohrávání partie nedostavil, nebo soupeř, který dříve pečetil nemožný tah, nebo oba. Vše se vysvětlilo po rozpečetění obálky. Soupeř totiž zahrál Vc4, což byl tah podle pravidel možný, ale „nemožný“ z hlediska pozice, protože náš hráč měl na b5 pěšce a věž mohl zadarmo sebrat.

Proto se doporučovalo pečetit plnou notací včetně znamének, i když k chybám ve znaménkách se nepřihlíželo. Plná notace je těžkopádná a osobně jsem ji používal jen u pečetění a v korespondenčním šachu, aby se vyloučily jakékoliv nejasnosti. Dnes plnou notaci FIDE zakázala a pro braní prikazuje znaménko x, např. dxe5. Není tedy správné toto znaménko vynechávat a psát de5 nebo používat dnes už vymizelý symbol :, tedy de5: nebo i d:e5.

Po návratu do 8členné jižní skupiny KP I. Západočeského kraje v roce **1964**, kam nás doprovodila i druhá Letná, byla obě tato družstva jasně nejslabší. Letná prohrála, co mohla, a

my jsme se 2 body byli na skóre 30 - 40 předposlední, zatímco před námi skončil Spartak Doudlevec Plzeň, rovněž se 2 body, ale se skóre 31 1/2 - 38 1/2. Naštěstí sestupovalo jen poslední družstvo.

Zato v dalším ročníku **1965** družstvo Klatov, ač hrálo se stejnými hráči, bylo jako vyměněné a dosáhlo jen o málo menšího úspěchu než v roce 1960, neboť v jižní skupině KP I., který byl totožný s krajským přeborem „malého“ Plzeňského kraje, bylo 2. Vyhrálo 6 zápasů ze 7 a prohrálo jen s vítězným Spartakem ZVIL (= Závody Vladimíra Iljiče Lenina) Plzeň (tj. Škoda), zato však katastrofálně 1 1/2 - 8 1/2. Zúčastnilo se tak užšího finále přeboru Západočeského kraje v Mariánských Lázních, kde prohrálo se Slovanem Karlovy Vary 3 1/2 - 6 1/2 a nešťastně jen remizovalo 5 - 5 s Baníkem Sokolov, když Alois Hladil za stavu 5 - 4 prohrál koncovku se 2 pěšci více. Konečné pořadí ovlivnila započítaná vysoká prohra ze základní skupiny: Spartak ZVIL Plzeň 3 body a skóre 24 - 6, Slovan Karlovy Vary 2 body a skóre 15 - 15, Baník Sokolov 1/2 bodu a skóre 11 - 19 a TJ Klatovy 1/2 bodu a skóre 10 - 20.

V roce **1966** se ještě hrál KP I. ve 2 skupinách jižní plzeňské a severní karlovarské po 8 účastnících. Již se nám tolik nedařilo. Přesto jsme s velkým odstupem na první dva byli třetí se 4 výhrami a 3 porážkami a výstrahou bylo pasivní skóre 33 - 37. To nám však stačilo v příštím ročníku 1967 k účasti v 6členné hlavní skupině, která se hrála dvoukolově za účasti 3 zástupců z jižní a 3 zástupců ze severní skupiny.

Pokles výkonnosti pokračoval i v roce **1967**, kdy krajský přebor byl přejmenován na oblastní přebor. Do posledního dvojutkání se Slovanem Karlovy Vary jsme nastupovali s pouhým 1 bodem za vítězství nad Lokomotivou Cheb. Soupeř na tom byl podobně, měl také jen 1 bod za 2 nerozhodné výsledky. V utkání pravdy jsme měli 2 malé výhody. Jednak jsme měli lepší skóre 25 - 55 proti 24 - 56 karlovarských, jednak se hrálo dvojutkání v Klatovech. Bylo to vůbec první a také jediné dvojutkání v Klatovech, protože datum prvního utkání v Karlových Varech soupeři nevyhovovalo a souhlasil s tím, že oba zápasy sehraje v Klatovech. Jelikož všechny soboty byly volné až od 28.9.1968, hrálo se první utkání v sobotu 29.4.1967 k večeru, druhé v neděli dopoledne. Pro mne z toho vyplývala povinnost obstarat pro hosty ubytování v hotelu Central. Kromě tohoto dvojzápasu v Klatovech se dalších 13 dvojzápasů uskutečnilo na Karlovarsku.

Využili jsme plně druhou výhodu a nastoupili v maximálně silné sestavě. První utkání jsme vyhráli 6 1/2 - 3 1/2 a soupeř by nám musel oplatit aspoň 7 1/2 - 2 1/2, aby nás poslal na dno tabulky. Byl však demoralizován a rozdrtili jsme ho 8 - 2. Byli jsme 5. v Západočeském kraji.

Ale v roce **1968** byla další reorganizace, protože KŠS usoudila, že hrát hlavní skupinu KP I. o 6 družstvech bez předchozího rozřadování není vhodné. Tak po roce nastal návrat k jižní a severní skupině. Proti roku 1966 došlo ke dvěma změnám: i tyto skupiny měly po 6 účastnících místo 8 a ponechal se dvoukolový systém. Takže nám nebylo nic platné, že jsme se v roce 1967 v hlavní skupině zachránili.

Nakonec to bylo spravedlivé, protože s předvedeným výkonem bychom v hlavní skupině tropili jen ostudu. Tu jsme nakonec dělali i v této relativně slabší skupině, když s 2 1/2 bodem a skórem 39 1/2 - 60 1/2 jsme byli 5. = předposlední. Kromě remízy se Škodou Plzeň B jsme 2x vyhráli jen se suverénně poslední Teslou Nýřany, které zářila v konečné tabulce v kolonce počet bodů nula. Nejlepší výkon podala Věra Krčmová s 9 1/2 bodem z 10 možných.

U zápasu v Nýřanech 16.3.1968 se zastavím vzpomínkou, jak Láďa Orság kuriózně zachránil v jasně prohrané pozici remízu díky soupeřově nedočkavosti a ukvapenosti. Soupeř měl krále na b3 a právě dotáhl pěšce c7 do dámy na c8. Láďa měl krále na b1 a pěšce na a2. Táhl pěšcem na a1 a dost. Soupeř hned popadl dámu, postavil ji na c2 a hlásil mat. Ale lišák Láďa ho zchladil: „*Já jsem si postavil jezdce*“ a dámu sebral. Soupeř zaúpěl: „*To mě nenapadlo!*“ a na partiáři ukvapeně podepsal remízu. Teprve když tento zbytečně chvatný úkon udělal, mu bylo jasné, jak se ošidil. Za prvé černý nedokončil tah, který je úplný, až se

místo pěšce postaví příslušná figura a hlavně při postavení jezdce na a1 by byl bílý král v šachu, tah dámou na c2 by byl neplatný a po ústupu krále na c3 by bílý dal brzy mat skutečně.

V roce **1969** byl zachován stejný systém soutěží. Klatovské družstvo se ale polepšilo. 5 1/2 bodu z 10 sice žádný zázrak nebyl, ale při vyrovnanosti soutěže jsme byli 3. Těsně za Škodou Plzeň A s 6 body a před 4. ODK Rokycany se 4 1/2 bodem. Jasně první byl Spartak Doudlevec s 8 1/2 bodem z 10 možných, když jedinou prohru utrpěl s námi v 3. kole před koncem, kdy už měl první místo a postup do nově zřízené české ligy prakticky v kapse.

Zde se musím přiznat k malému podvůdku, který však už je po více jak 30 letech promlčen. Doudlevecí přijeli pouze se 7 hráči, ale sebevědomě prohlašovali, že na nás budou stačit i tak. Musel jsem tedy za každou cenu postavit 10 hráčů, abychom z výkopu vedli 3 - 0. Bylo nás však jen 9, zatímco další náš hráč přítomný v místnosti se při sestavování soupisky do ní už nevešel. Nezbylo než prohlásit ho za Františka Richtera, který byl na 19. místě soupisky. Riziko bylo především v tom, že přítomná populární Věra Krčmová již byla Richterová, protože se nedávno za něj vdala, a byl předpoklad, že soupeři jim budou chtít pográtulovat. Ale ti si toho hned nevšimli a náš falešný Richter pochopitelně hned odešel. A tak gratulace již přijímala Věra sama. Nakonec musím uznat, že sebevědomí soupeřů bylo oprávněné, protože na šachovnicích vyhráli 4 1/2 - 2 1/2. Naše zisky byly: Na 1. šachovnici jsem po svižném útoku zmatil Václava Daňka (viz partie č. 5 v kapitole 11. Nejlepší partie), na 2. vyhrál Josef Babka a remízou k celkové výhře 5 1/2 - 4 1/2 dopomohl v té době dorostenec Petr Kohout.

Reorganizace se ovšem nevyhnula roku **1970**. Tentokrát nebyla iniciátorkou KŠS, ale přišla z Prahy, byla největší od roku 1955 a v podstatě platí dodnes. Hlavní změnou byl již zmíněný přechod z 10 šachovnic na 8. Důvod byl především ekonomický. V té době se od cestování veřejnými dopravními prostředky přecházelo na dopravu soukromými auty. Do dvou aut se 8 lidí vešlo lépe než 10, navíc v té době hojně používaný východoněmecký automobil Trabant, přezdívaný rozzuřený vysavač, bakeliták nebo papundekl, byl testován jen pro 4 osoby.

Podstatnou technickou změnou bylo ohodnocení výhry 2 body místo jednoho a remízy jedním bodem místo 1/2. Soutěž nekončila na úrovni kraje a vítěz postupoval do české ligy. Nad ní byla federální liga.

Nepokojné mozky ve vedení KŠS opět napadlo udělat jednu hlavní skupinu KP I. místo dvou skupin jižní a severní. Mělo to svou logiku, aby se o postup do vyšších soutěží na celostátní úrovni nemusela hrát kvalifikace. Vešli jsme se do hlavní skupiny KP I. o 6 družstvech, kde se hrálo - opět z ekonomických důvodů - jen jednokolově. Nově zavedený název divize se však v lidové mluvě udržel až do současné doby, i když byl oficiálně ve většině sezón změněn na KP I.

Jediná věc, která se nejméně od roku 1960 do dnešních dnů nezměnila, je 14denní periodicita mistrovských zápasů. Přitom v padesátých letech se hrály tyto zápasy každý týden.

Zato se měnila doba začátku utkání. Do roku 1989 to bylo 8,30, později začínala utkání v 9,00 a ve vyšších soutěžích v 10,00. Téma je stále živé, návrhy jsou na kompromisních 9,30 pro soutěže v rámci kraje.

V tomto roce bylo naše družstvo těsně pod průměrem, 2 výhry a 3 prohry a pasivní skóre 17 - 23 nás zařadily na 4. místo ze 6.

V sezóně 1971 si povšimneme, že zatímco dřívější ročníky začínaly vždy počátkem ledna a končily v dubnu, teď se první utkání přesunulo do prosince s tendencí dále postupně přesouvat první utkání na listopad v sezóně 1973 a konečně do současné praktikovaného začátku v říjnu od sezóny 1978.

Nám vyhovovalo, že do nově vytvořené hlavní skupiny postoupila první 4 družstva z jižní a severní skupiny. My jsme se však do tohoto kritéria vešli jen taktak a to nevěstilo nic dobrého.

To se skutečně potvrdilo, když z možných 14 bodů jsme získali jen 3 stejně jako ODK Rokycany se skóre 25 1/2 - 30 1/2. Naše však bylo jen 18 - 38 a tak na nás zbylo jen poslední místo. Neomlouvá nás ani skutečnost, že Rokycany kuriózně získaly 2 body ze 3 za kontumační výsledek 8 - 0 v posledním kole v Sokolově pro nenastoupení domácích. Kdo tehdy mohl tušit, že za několik let stejné mužstvo postoupí až do nejvyšší české soutěže, aby se po sérii sestupů následně tento oddíl úplně rozpadl.

Baník Sokolov prohrál kontumačně i se Škodovkou, když nepřišel do Plzně a měl být správně pro 2 kontumace ze soutěže vyloučen. Získal sice 5 bodů, ale při 3 prohrách 0 - 8 (s Lokomotivou Karlovy Vary regulérně na šachovnicích) měl nejhorší skóre 16 1/2 - 39 1/2.

Osud v podobě reorganizace rozhodl jinak. Jelikož se v sezóně **1972** počet účastníků v divizi rozšiřoval na 10, zůstaly v divizi Klatovy i Sokolov. Tomu odpovídalo i jejich umístění: Sokolov byl se 6 body 8. a skóre 28 1/2 - 43 1/2 a Klatovy 9. stejné skóre, ale bodů jen 5. Z nějakých neznámých důvodů sestupovala jen poslední Škoda Ostrov také s 5 body, ale skóre pouze 26 1/2 - 45 1/2.

Sláva! V sezóně **1973** se konečně žádná větší reorganizace nekoná. Navíc Klatovy už nezachraňují holou kůži a se 7 body z 18 a skóre 28 1/2 - 43 1/2 (je kupodivu stejné jako rok předtím) jsou 7. v chumlu 4 družstev majících 6 až 8 bodů, posunují se o 2 místa a jdou před konkurenční Sokolov, který zůstává 8., přestože ve vzájemném střetnutí nás rozdrtil 7 - 1. Čest družstva, že to nebyl „kanár“, zachránil Jan Nový.

Přece jen je jakási změna a to v počtu sestupujících. Oproti jednomu družstvu sestupují družstva 2 a to evidentně nejslabší rezervy Spartaku Doudlevice a Lokomotivy Cheb.

V posledním kole jsme hráli v Plzni s postupujícím celkem ZČE (= Západočeské elektrárny). Jeho funkcionáři mě po zápase lanařili, ale lákavou nabídku jsem nepřijal.

Že se reorganizace soutěží povedla svědčí jejich stálost v dalších ročnících. Jedině přetlak družstev v jižní skupině si vynutil její rozdělení od roku **1974** na skupinu plzeňskou B střed a klatovskou C jih. Ustálila se i forma našeho družstva, které stále patřilo do elitní krajské skupiny, ať už se nazývala divize nebo KP I., což se stalo od sezóny **1975**:

1974	6. místo	10 bodů z 18	skóre 38 - 34,
1975	5. místo	10 bodů z 18	skóre 37 1/2 - 34 1/2,
1976	8. místo	6 bodů z 18	skóre 34 - 38,
1977	5. místo	9 bodů z 18	skóre 31 1/2 - 40 1/2.

Vyzdvihnout je třeba výkon MUDr. Egona Lesného, který v ročníku 1974 získal 8 1/2 bodu z 9.

V sezóně **1977** se mi nepovedl jeden „diplomatický“ tah. Do Sokolova bylo velmi špatné spojení, proto jsme cestovali již v sobotu odpoledne autobusem a přesпали v ubytovně zimního stadionu, kde se i utkání hrálo. Abychom stihli včasný odjezd domů, vyjednal jsem v souladu s pravidly přes nelibost soupeřů začátek již na 7. hodinu. To se nám ale vymstilo. Přijelo nás jen 6 a Láďa Orság s Matoušem měli přijet po plesu nově zajižděným autem Matoušova syna. Vše by bylo v pořádku, kdyby po cestě nebyla mlha. Auto dorazilo v 7,15, takže jsme museli hrát jen v 6 hráčích a po plesu nevyspalí Orság s Matoušem přijeli, aby byli jen diváky. Utkání skončilo debaklem 1 - 7 a soupeř byl za brzké vstávání navíc škodolibý.

Sezóna **1978** byla mimořádně úspěšná, když jsme byli druzí s 16 body z 22 při skóre 49 - 38. Navíc to bylo po rozšíření soutěže z 10 družstev na 12. Na první Škodu Plzeň s 20 body a skórem 56 - 32 jsme ovšem neměli, ale připravili jsme jí jedinou porážku 5 - 3, kdy se nádhernou obětí dámy blýskl Josef Babka. Nejvíce bodů získal opět MUDr. Lesný 7 z 8.

Zvlášť pěknou vzpomínku mám na zápas v Ostrově s tamní Škodou. Nastoupili jsme jen v 7, ale ani domácí nesehnali více hráčů, takže výsledný součet zápasu nebyl 8, ale jen 7. Za stavu 3 1/2 - 2 1/2 pro nás hrál poslední partii Václav Mareš. Pozice vypadala velmi špatně. Soupeř kromě několika pěšců měl 2 věže na a8 a f1, Mareš jen několik pěšců, ale 2 byli na b2 a c2 a hrozili proměnou. Soupeř nenašel paradoxní tah Vaa1 s výhrou a tím by celý zápas skončil nerozhodně 3 1/2 - 3 1/2, hrál jen Vb8 a po c1D prohrál a zápas jsme vyhráli 4 1/2 - 2 1/2.

Na Karlovarsko jsme v té době ještě převážně jezdili hromadnými dopravními prostředky. Do Plzně vlakem, odtud autobusem do Karlových Varů a dalším autobusovým spojem do Ostrova. A stejně i zpět. Autobus v zimním období jezdil z Božího Daru do Karlových Varů každou hodinu a tak 5 hráčů odcestovalo dříve. Zůstal jen Mareš a já jako kapitán. Po skončení partie jsme stihli další spoj. Na jedné zastávce vystoupili někteří lyžaři a autobus se rozjel. Nastalo však velké hromobití na střechu. Autobus zastavil a se shora slezla starší, ale zdatná lyžařka, která si vylezla na střechu pro lyže a nestačila slézt. Řidič to od ní pěkně schytl. A měl proč. Brzy následoval podjezd a nebohá lyžařka by se sotva do jeho profilu vešla. Autobus z Karlových Varů na cestě do Plzně získal časový náskok přes půl hodiny a po kombinaci s tramvají jsme dostihli na železniční zastávce v Plzni vlak, kde jsme překvapili ostatní hráče, kteří nemohli uvěřit, že jsme je dostihli.

Po vzepětí v předchozím ročníku nastal v sezóně **1979** návrat do šedého průměru. Byl to však návrat dramatický, neboť v tomto roce sestupovala celá třetina účastníků, tedy 4. My se zachránili taktickou remízou 4 - 4, kdy všechny partie po několika tazích byly prohlášeny za nerozhodné se stejně ohroženým celkem ZČE Plzeň B na úkor Spartaku Chodov, kterému nepomohla ani výhra 5 - 3 se Škodou Ostrov - ta při majetku 7 bodů a mizerném skóre 28 1/2 - 51 1/2 před posledním kolem už neměla ani teoretickou šanci na udržení se v soutěži. Pořadí na kritických místech nakonec bylo: 7. ZČE Plzeň B 10 bodů a skóre 44 - 44, 8. TJ Klatovy 10 bodů a skóre 43 - 45 a sestupoval 9. Spartak Chodov rovněž s 10 body, ale skóre 34 - 54, 10. Škoda Ostrov 7 bodů a skóre 31 1/2 - 56 1/2. Připomeneme i 11. ODK Rokycany 5 bodů a skóre 38 1/2 - 47 1/2, které do naší soutěže sestoupily po odchodu již zmíněných legionářů z české ligy a ohřály se v ní jen rok.

Výkyv dolů nás zasáhl i v ročníku **1980**. Se 6 body z 22 a skóre 36 1/2 - 51 1/2 jsme byli až 11., tedy předposlední a sestupu jsme se nevyhnuli, když tentokrát sestupovala 3 družstva. Na nelichotivém výsledku se podíleli skoro všichni, absolutorium si zasloužili jen MUDr. Egon Lesný s 5 body ze 6 a 15letý budoucí mezinárodní mistr Milan Orság, který byl 3. náhradníkem, ale kromě jednoho utkání odehrál všechno s výsledkem 8 1/2 z 10.

Výsledky ročníků 1981 a 1982 jako by kopírovaly ročníky 1962 a 1963. Také jsme se na první pokus nedostali zpět z nyní již 12členného KP II. třídy skupina C jih. To byla obdoba dřívější jižní skupiny krajské soutěže, ovšem místo dřívějších dvou byly nyní skupiny 3: A sever, B střed a C jih. Podstatné bylo, že tehdy měly tyto skupiny 6 a později 8 účastníků, ale nyní 12. To ukazuje na rozvoj šachu projevující se růstem počtu družstev jednak nových oddílů, jednak dalších družstev již existujících oddílů. Nejvíce družstev měl ZČE Plzeň: A, B, C, D, E a F. Na druhé straně lze říci, že úroveň hry proti dřívějšímu stavu poklesla.

V ročníku **1981** se tyto tendence potvrdily i u klatovského šachu. Naše B družstvo postoupilo z OP do stejné soutěže jako A družstvo sestoupilo. Mít 2 družstva ve stejné soutěži přináší vždy těžkosti, protože se musí postavit 2 na sobě nezávislé řady hráčů a hráči slabšího družstva nemohou být zároveň náhradníky v družstvu silnějším. Využil jsem aspoň malou skulinku v pravidlech. Jelikož družstvo B mělo lepší vylosování především v tom, že hrálo doma s největším konkurentem Slavoj Dvorec A, tak silnější sestava hrála pod označením B a slabší pod označením A. Vzorem mi byl již popsán příklad z doby, kdy jsem hrál v Praze.

Ale ani tento malý figl nám nepomohl. Rozhodující zápas se Slavojem Dvorec A jsme prohráli 3 1/2 - 4 1/2, ten vyhrál s plným počtem bodů 22 a skóre 64 1/2 - 21 1/2. Koho by

mýlil součet 86 místo správných 88, toho je nutno upozornit, že Dvorec i jeho soupeři 2x nastoupili proti sobě o 7 hráčích.

My po nečekané další porážce v Horažďovicích rovněž 3 1/2 - 4 1/2 měli jen 18 bodů, i když skóre značně lepší 69 1/2 - 18 1/2. Také B družstvo, pardon A družstvo, v značně improvizované sestavě se drželo a bylo 6. s 12 body z 22 a skóre 42 1/2 - 45 1/2. I v tom se projevil pokles úrovně této soutěže.

Návrat do KP I. třídy se nám povedl v další sezóně **1982**, kdy jsme soutěž vyhráli s 20 body z 22 a skóre 65 - 22. V závěru soutěže, když už jsme jasně vedli tabulku, morálka v družstvu prudce poklesla. V posledním kole v Přešticích jsme obě družstva nastoupila jen se 7 hráči. Ale to už bylo zlepšení, protože kolo předtím jsme doma proti Nýrsku nastoupili jen s 5 hráči, ale i tak soupeř přes počáteční vedení 3 - 0 vyhrál jen těsně 4 1/2 - 3 1/2. Ale tímto výsledkem se nám Nýrsko přiblížilo až na jeden bod a bylo v konečné tabulce s 19 body a skóre 55 - 33 jen těsně za námi, zatímco za ním zela propast 7 bodů, když 3 družstva získala 12 bodů a o jejich pořadí rozhodovalo skóre: 3. Sport Horažďovice 46 1/2 - 39 1/2, 4. Sokol Kdyně 44 1/2 - 43 1/2 a 5. naše druhé družstvo opět pod hlavičkou A družstva 41 - 46. Byla to však labutí píseň našeho „figlu“, protože pro další ročník bylo po zkušenostech s námi zakotveno do pravidel, že A družstvo musí být to, které má lepší průměr výkonnostních tříd v základní sestavě. To nám už však bylo jedno.

V této soutěži se většině hráčů povedl famózní výsledek: Milanu Orságovi na

1. šachovnici 8 z 9, mně 9 z 9, Josefu Babkovi 10 z 11, MUDR Egonu Lesnému 5 1/2 ze 6, Ing. Karlu Kociánovi 7 z 8 a Janu Brouskovi 3 1/2 ze 4.

V sezóně **1983** se ukázalo, že pokles výkonnosti je trvalejšího charakteru. Ač jsme měli poměrný dostatek hráčů, výkonnostně jsme se dostali na rozhraní mezi KP I. třídy a KP II. třídy. Na KP II. jsme byli až moc dobří, na KP I. jsme ale nestačili. Začali jsme sice slibně výhrou 4 1/2 - 3 1/2 s nebezpečnou Škodou Plzeň B, která měla v sestavě Karla Kohouta a Jaroslava Ereta. Dál už to bylo slabší a morální rozklad se opět projevil na konci soutěže. V posledním kole se jelo do Plzně proti Lokomotivě C, která byla k porážení, což by znamenalo 9. místo a záchranu. To by se ovšem nesmělo jet jen s 6 hráči, převážně z řad náhradníků. I když ani soupeř nebyl kompletní, krutá porážka 1 1/2 - 5 1/2 nás odsoudila k 10. sestupovému místu se 6 body a skóre 33 1/2 - 53 1/2. To již odešel studovat do Prahy a tudíž za nás nehrál Milan Orság.

Malé odbočení. V té době **byl nomenklaturním funkcionářům dán velký prostor** pro jejich lidovou (administrativní) tvořivost. Našel jsem dopis z roku 1983 a další z roku 1984, kde jsem se vyjadřoval proti škodlivému příkazu, že v KP smí startovat za družstvo jen hráči s 3. VT a zdůvodňovalo se to zkvalitněním soutěže. To platilo v individuálních soutěžích, ale přeneseno mechanicky na soutěže družstev v šachu to byla katastrofa. Vedlo to k diskriminaci malých a nových oddílů, které byly nuceny švindlovat turnaje o VT, aby tuto podmínku splnily. Jinak by si nezahrály. Ale možná, že bylo účelem, aby funkcionáři mohli nahoře hlásit růst počtu VT ....

Jiným „geniálním“, spíše však alibistickým nápadem bylo, že družstvo mohlo s úspěchem požádat o odložení zápasu jen 7 dní předem (jinak to bylo 21 dní), když byla v městě vyhlášena národní směna. Pro mladší: Zvláště na jaře bývala na sobotu nebo neděli vyhlášena „dobrovolná“ pracovní směna na jarní úklid, sběr šrotu, stavbu veřejně prospěšných akcí atd.

Nebo pravidlo, že náhradník, pokud sehrál 2 utkání (původně 5, pak 3) za družstvo ve vyšší soutěži, nesměl už nastoupit za své základní družstvo v nižší soutěži. Je zajímavé to srovnat se současně platným pravidlem, že povinností hráče základní sestavy je sehrát aspoň 2 utkání.

V dalších 3 ročnících se z obávaného družstva v KP I. stalo průměrné družstvo KP II.

V ročníku **1984** byl počet účastníků KP II. z ekonomických důvodů redukován z 12 na 10. Když se navíc v naší jižní skupině C jeden z oprávněných odhlásil, absolvovalo soutěž jen

9 družstev, z toho bylo 5 družstev B. Hrál i naše B družstvo, tentokrát skutečně B, žádný figl, a hrálo prabídně. Prohrálo vše, z toho 2x 0 - 8 a skóre jen 13 1/2 - 50 1/2 a sestup ho neminul. Také A družstvo totálně zklamalo. Vyhrálo 5x, prohrálo 3x a s 10 body a skóre jen 34 - 30 bylo až 4. z 9. Prohry byly vesměs s B týmy z Plzně: ZČE, Škoda a Lokomotiva.

V roce **1985** bylo družstvo 6. z 10, získalo 9 bodů a také pasivní skóre 35 - 37, čemuž se nelze divit po dvou debaklech 1 - 7 od B družstev Lokomotivy a ZČE. Nejlepší individuální výsledek měl František Němec 6 z 9.

V roce **1986** skončilo družstvo na 5. místě z 10 zase s 9 body z 18 a skóre mělo jen těsně aktivní 36 1/2 - 35 1/2, na čemž se opět nejvíce podílel František Němec se 7 body z 9. Nikdo si nedovedl představit, že by mohlo být hůře. Ale bylo.

V ročníku **1987** bylo družstvo radikálně omlazeno. Základem zůstali 3 aktivní hráči 1. VT, další hráči základní sestavy byli mladší 25 let. Silnější, ale méně spolehliví hráči byli přesunuti mezi náhradníky. KŠS dále snížila z ekonomických důvodů na pokyn z centra počet družstev na 8, což byl přílišný ústup z původního racionálního počtu 12.

Neobvyklý pohled byl na výsledkovou tabulku. Dva outsideři byli jasní: Lokomotiva Plzeň C a Přeštice získaly jen 2 body. Také první dva, i když měli ztráty, se trochu odpoutali od vyrovnaného středu: ZČE Plzeň C 11 bodů a Sokol Bolevec 10 bodů. Na střed tabulky byl pohled následující: na 50 % s 8 body skončila Jiskra Domažlice skóre 29 1/2 - 26 1/2, Sokol Kdyně 29 - 27 a TJ Staňkov 25 1/2 - 30 1/2 a naše družstvo 7 bodů a skóre 29 1/2 - 26 1/2.

A jelikož se nezměnil postupový klíč z okresních přeborů, došlo k neskutečné kuriozitě: z 8 družstev sestupovala 3. Byli jsme 6., čímž zůstal Černý Petr nám, ačkoliv jsme měli stejné skóre jako 3. družstvo a od 50 % nás dělil jen bod jeden.

A tak v ročníku 1988 jsme klesli nejhluběji, jak vůbec bylo možno: do přeboru okresu Klatovy, odkud nám už opravdu žádný sestup nehrozil. Hrál se dvoukolově a účastníků bylo 6. Naši samozřejmou povinností bylo ho vyhrát a to jsme přes jedno zakolísání s RH Sušice 3 1/2 - 4 1/2 splnili. Pořadí bylo následující: 1. TJ Klatovy A 18 bodů z 20 a skóre 60 - 20, 2. RH Sušice po slabším závěru 12 bodů a skóre 44 - 36, 3. TJ Horažďovice 11 bodů a skóre 40 1/2 - 38 1/2, 4. TJ Klatovy B 8 bodů a skóre 34 1/2 - 44 1/2, 5. Sokol Červené Poříčí 6 bodů a skóre 29 1/2 - 50 1/2 a 6. TJ Sušice 5 bodů a skóre 30 1/2 - 49 1/2.

To však nestačilo. Museli jsme hrát kvalifikaci vítězů okresů, což však nebyl velký problém, protože ze 4 družstev postupovala 3. Navíc jsme všechny soupeře porazili, získali 6 bodů a skóre 15 1/2 - 8 1/2. Sokol Postřekov a Lokomotiva Plzeň C spolu hrály nerozhodně a také postoupily. Poslední Přeštice nezískaly ani bod a v příštím roce musely hrát opět OP.

Je radost se dívat na individuální výsledky hráčů základní sestavy v pořadí dle šachovnic: František Němec 9 z 10, mně se povedlo 7 1/2 z 10, Miroslav Pfeifer 6 1/2 z 8, Václav Mareš 9 1/2 z 11, Vladka Hanzíková 4 1/2 z 5, Vladislav Šíma 5 ze 6, Ing. Karel Kocián 8 z 10, Karel Orlíček 5 z 9. Z náhradníků měl nejvíce Alois Hladil 6 z 9.

Plni elánu jsme nastoupili do sezóny **1989** v KP II. skupina C jih a projeli jsme jí hladce jako nůž máslem. Ztratili jsme jedinou remízu se Sokolem Košutka 4 - 4, vše ostatní jsme vyhráli. Na 1. místě jsme měli 17 bodů z 18 a impozantní skóre 50 - 22 a odstup 5 bodů od druhého Sokola Letná Plzeň. Největším vítězstvím 7 1/2 - 1/2 jsme pokořili dávného rivala Slavoj Dvorec, když kuriozitou byla výhra Vladislava Šímy v 5 tazích za 9 minut.

Podarilo se nám též vyhrát 3 šachovnice: mně třetí 8 body z 9, Miroslavu Pfeiferovi pátou plným počtem 7 ze 7 a Miloslavu Šlampovi šestou 5 1/2 ze 7. Výborný výsledek 6 ze 7 Františku Němcovi na vítězství na čtvrté šachovnici nestačil.

Zde je vhodné zrekapitulovat výsledky našeho A družstva v rámci Západočeského kraje od roku 1960, když ovšem při existenci 2 skupin KP I. v různých letech nelze určit přesné umístění a odhad musím uvést slůvkem okolo. Pro přehlednost držím název KP I., i když se soutěž někdy nazývala divize a jednou dokonce oblastní přebor.

Tabulka výsledků jednotlivých družstev za období 1960 až 1989:

1960	1. z 10 KP, přeborník Plzeňského kraje	družstvo B:	?
1961	9. z 10 KP I.	sestup	2. či 3. ze 4 OP
1962	okolo 21. místa (3. ze 6 krajská soutěž jih)		1. ze 3 OP
1963	okolo 17. místa (1. z 8 krajská soutěž jih)	postup	? OP
1964	okolo 13. místa (7. z 8 KP I. jih)		1. ze 3 OP
1965	2. z 8 KP I. jih, 4. ze 4 finálová skupina KP I.		2. ze 4 OP
1966	okolo 5. místa (3. z 8 KP I. jih)	postup	–
1967	5. ze 6 KP I.	KP I. rozdělen do 2 skupin	3. ze 3 OP
1968	okolo 9. místa (5 ze 6 KP I. jih)		1. ze 3 OP
1969	okolo 5. místa (3. ze 6 KP I. jih)		–
1970	okolo 7. místa (4. ze 6 KP I. jih)		–
1971	8. z 8 KP I.	družstvo B: 1. z ? OP	postup
1972	9. z 10 KP I.	7. z 8 KP II.	sestup
1973	7. z 10 KP I.	1. z ? OP	postup družstva: C a D OP
1974	6. z 10 KP I.	6. ze 7 KP II.	sestup C 4. z 5 OP
1975	5. z 10 KP I.	1. z ? OP	postup C a D OP
1976	8. z 10 KP I.	9. z 10 KP II.	sestup C a D OP postup
1977	5. z 10 KP I.	? z 12 KP II.	C a D OP
1978	2. z 12 KP I.	? z 12 KP II.	C a D OP
1979	8. z 12 KP I.	? z 12 KP II.	C a D OP
1980	11. z 12 KP I. sestup	? z 12 KP II.	C OP

Celkové hodnocení klatovského oddílu za období 1950 až 1980 zní: Patřili jsme k předním západočeským klubům, ke špičce jen výjimečně. Za vrcholy lze považovat: rok 1956 postup mezi 32 nejlepších oddílů v republice, rok 1960 přebornický titul Plzeňského kraje, rok 1965 druhé místo v bývalém Plzeňském kraji a čtvrté místo v Západočeském kraji a rok 1978 druhé místo v Západočeském kraji.

Osmdesátá léta tak úspěšná v korespondenčním šachu a v práci s mládeží jsou z hlediska výsledků A družstva vůbec nejhorší v historii oddílu. Zatímco krize z let 1962 a 1963 se sestupem do krajské soutěže byla jen krátkodobým zakolísáním, trvala tato krize celou devátou dekádu dvacátého století. V KP II., který měl 3 skupiny po 12 týmech, jsme se propadli mezi 36 oddílů, které byly na 13. až 48. místě v kraji. Z této šedé masy jsme se vyhoupli do KP I. jen v ročníku 1983, ale když jsme byli až 10. z 12, opět jsme se do ní ponořili. Nejhlubší krize byla v roce 1988. To jsme z KP II. spadli až do nejnižšího stupně soutěží, do OP.

1981	2. z 12 KP II.	družstvo B: ? z 12 KP II.	družstva: C OP
1982	1. z 12 KP II. postup	? z 12 KP II.	C a D OP
1983	10. z 12 KP I. sestup	? z 12 KP II.	C a D OP
1984	4. z 9 KP II.	9. z 9 KP II. sestup	C OP
1985	6. z 10 KP II.	2. z 5 OP	C 5. z 5 OP
1986	5. z 10 KP II.	1. z 5 OP	C 4. z 5 OP
1987	6. z 8 KP II. sestup	4. ze 6 OP	–
1988	1. z 6 OP 1. ze 4 v kvalifikaci, postup	4. ze 6 OP	–
1989	1. z 10 KP II. postup	4. ze 6 OP	–

Návratem do KP I. jsem optimisticky zakončil pasáž o výsledcích A družstva od roku 1950 do roku 1989. Musím však zmínit o družstvu B, které bylo tak trochu chudým

příbuzným družstva A a některé jeho výsledky se nedochovaly. Od roku 1961 hrálo stabilně. Nejčastěji v OP: od roku 1961 do roku 1971, po sestupu z KP II. pak v letech 1973 a 1975. Sestoupilo sice i v roce 1976, ale vystřídal ho postupující družstvo C. OP hrálo i po dalším sestupu od roku 1985 do 1989, celkem 18x. V KP II. bylo v letech 1972 a 1974 a nepřetržitě v období 1976 až 1984, tedy celkem 11x. C družstvo hrálo OP nepřetržitě mezi roky 1973 a 1986 čili 14x a D družstvo 8x: 1973, 1975 - 1979, 1982 a 1983.

Kronika se o prvním OP zmiňuje v roce **1961**, kdy ho hrála čtyři 6členná družstva. Klatovy B vyhrály 4 - 2 s Duklou Sušice, prohrály s Tatranem Horažďovice 2 - 4 a remizovaly s Tatranem Sušice 3 - 3. Pořadí neuvedeno.

V roce **1962** se hrál druhý OP za účasti 3 družstev. Klatovy B porazily Tatran Sušici 3 1/2 - 2 1/2 a hrály nerozhodně s Tatranem Horažďovice 3 - 3 a to jim stačilo na první místo.

Následuje až zápis o OP z roku **1964**. Klatovy B vyhrály s Tatranem Horažďovice 3 1/2 - 2 1/2 a s nově založeným Tatranem Dlouhá Ves 6 - 0. Vysoké vítězství v podobě kanára bylo netaktické, protože vzalo hráčům Dlouhé Vsi chuť a jejich oddíl zanikl.

V roce **1965** hrála OP 4 družstva: 1. Tatran Horažďovice 2 1/2 bodu a skóre 12 1/2 - 5 1/2, 2. Klatovy B také 2 1/2 bodu, ale skóre 11 1/2 - 6 1/2, následovala Okula Nýrsko A 1 bod a Okula Nýrsko B bez bodu.

V roce **1966** se OP neuskutečnil, zato v roce **1967** kronikář běduje nad nedisciplinovaností B družstva, které sice porazilo Okulu Nýrsko 3 1/2 - 2 1/2, ale nejelo do Horažďovic, prohrálo kontumačně 0 - 6 a bylo na skóre ze 3 družstev poslední.

Poslední zápis o družstvu B je z roku **1968**. Také zde skončilo utkání Klatovy B - Sport Horažďovice 6 - 0, ale tentokrát pro Klatovy, protože pro změnu nepřijeli horažďovičtí. Výhoda domácího prostředí byla absolutní. Poprvé se objevuje zmínka o Sokolu Červené Poříčí. To s Klatovy B prohrálo jen 1 - 5 a při remíze 3 - 3 s Horažďovicemi mu to stačilo na 2. místo.

Rokem 1968 kronika končí, ale ze zachovaných zpráv o činnosti šachového oddílu se dozvídáme, že v letech **1969 a 1970** se OP nehrál. Zato se musel hrát v roce **1971** a družstvo Klatovy B ho vyhrálo, protože v roce **1972** se zúčastnilo KP II., kde získalo 3 body ze 14 a bylo 7. předposlední. Pro nedostatek hráčů v roce **1973** nestartovalo v KP II., ale v OP jsme postavili hned 3 družstva, protože byla jen čtyřčlenná. Družstvo B tvořili náhradníci A družstva a jejich přístup k zápasům byl nezodpovědný. Nenastupovali kompletní a do Horažďovic vůbec nejeli. Studenti gymnázia tvořili družstvo C a žáci a dorostenci družstvo D. Jejich nadšení kontrastovalo s chováním družstva B. **Tím jsme nastartovali novou tradici platnou podnes: stavět mladé hráče v samostatných družstvech v soutěžích dospělých, aby získali zápasové zkušenosti.**

Přesto jsme v roce **1974** opět obeslali B družstvem KP II., zase byli předposlední 6. ze 7. Do OP jsme poslali mladé družstvo C. Bylo 4. z 5 účastníků.

V roce **1975** jsme družstvo B nepostavili do KP II., protože většina mladých se rozprchla buď na vojnu nebo na vysokou školu. Zároveň KŠS vyhlásila přísné finanční sankce za kontumace i v jednotlivých partiích a to jsme si nemohli dovolit. Do OP jsme však postavili 3 4členná družstva B, C a D a jedno vybojovalo návrat do KP II.

V roce **1976** se opakovala situace z roku 1972. B družstvo bylo se 4 body předposlední 9. a sestupovalo. V OP jsme měli 2 družstva C a D a právě toto D bylo za vítěznou Sušicí. Ta na postup nereflaktovala a tak **naše B družstvo se udrželo a to nejen pro rok 1977, ale bylo v 12členném KP II. až do roku 1984.**

Kapitánem byl skoro po celou tu dobu obětavý **Václav Pučelík** (obrázek 07), což při značné nekázni hráčů byla funkce velmi obtížná. Zástupcem kapitána byl již v prvním ročníku, kdy družstvo kočíroval Václav Mareš, a funkci opustil až v závěru účinkování v KP

II., kdy studoval v Praze. Pak se na tomto postu vystřídali Václav Kopecký, Vladislav Šíma a Karel Orlíček.

V letech 1973 až 1983 hrála OP družstva 4členná a jejich počet se pohyboval mezi 4 a 7. Kázeň byla nevalná a bylo hodně kontumací. Většinou jsme stavěli 2 družstva C a D, jen v ročnících 1974, 1980 a 1981 jsme měli hráče jen na družstvo C.

Pro rok 1984 jsme se v OŠS Klatovy rozhodli, že za družstvo musí startovat aspoň jedna žena na kterékoliv šachovnici. Zároveň jsme přešli na 8členná družstva, aby soutěž byla zajímavější a postupující družstvo bylo připraveno na podmínky vyšší soutěže. To je vždy dilema, které se řeší dle konkrétních podmínek. 4členná nebo 5členná družstva se vejdou do jednoho auta a náklady na cestovné jsou nižší. Navíc si mohou zahrát i oddíly, které by 8členné družstvo nedaly dohromady. A naopak v oddílech s větším počtem hráčů si zahráje hráčů víc, protože $2 \times 5 = 10$ místo 8. Také bývá méně kontumací.

Rozhodnutí o 8členných družstvech znamenalo pokles účastníků OP na 4, později startovalo 5 nebo 6 družstev. Aby se kompenzoval úbytek soupeřů, hrálo se dvoukolově. Museli jsme zrušit družstvo D a v roce 1987 i družstvo C, protože od roku 1985 hrálo v OP sestoupivší družstvo B a v roce 1988 - jaká hanba - i družstvo A.

Z kapitánů družstva C a D vzpomínám na Václava Řezníčka, profesora Vladislava Nožičku, Vladimíra Bártka (byl jeden čas i místopředsedou oddílu), Otu Koce, Karla Kovandu (obrázek 26) a Roberta Kohouta. Ten byl velmi aktivní a kromě kapitánství se věnoval mládeži, byl hospodářem, pečoval o vývěsní skříňku, dával zprávy do novin a místního rozhlasu, hrál korespondenčně. Bohužel po několika letech ho zájem o šachy opustil.....

Dalším hospodářem byl **MUDr. Jaroslav Soutner**. Přišel k nám v roce 1988 a pilně se účastnil oddílového života. Avšak v roce 1996 se vrátil zpět do Plzně.

Předchozí stať byla o faktech a tudíž trochu suchopárná. Je na čase text trochu osvěžit. A k tomu se hodí povědět něco o cestování k zápasům. V padesátých a šedesátých letech - pomíneme-li krátkou éru po přechodu klubu pod Keramostroj Klatovy, kdy nás patronátní závod rozmazloval jízdou na korbě nákladního auta a my se nemuseli o dopravu starat - se cestovalo výhradně vlakem a na Karlovarsko v kombinaci s autobusem. Ale příjezdy byly až k polednímu a zápasy měly začínat v 8,30 nebo v 9 hodin. A také bylo v zimním období riziko, kdy a zda vůbec autobus dojede. Proto se jezdilo už v sobotu odpoledne a nocovalo se tam.

Pokud se jelo v neděli ráno, tak jen vlakem v 5,04 (dnes zhýčkaným hráčům z toho ranního vstávání vstávají hrůzou vlasy na hlavě), ten byl v Chebu po 8. hodině a po přestupu na vlak přes Sokolov jsme dorazili do Ostrova v 9,54. Bylo to 221 kilometrů a cesta rychlíkem stála pro jednoho tam 48,80 Kčs. To pro 8 hráčů znamenalo 780,80 Kčs, což byla na tehdejší rozpočet oddílu enormní částka. Nehledě na to, že cesta zpět po zápase končila v pozdních večerních hodinách a ráno se šlo do práce od 6 hodin.

Protože v soutěži hrály obvykle 4 karlovarské oddíly, počet pravděpodobnosti nám obvykle přisoudil putovat ke dvěma. **Řešili jsme to formou dvojzápasů.** Utkání šlo předehrát a soupeř většinou včasné žádosti vyhověl. Přibyla mi korespondence, protože telefon se využíval poměrně málo a navíc jsem musel mít v ruce doklad, kde je nocleh zajištěn, abychom nezůstali někde na ulici. Soupeřův kapitán musel zajistit družstvo na sobotu (komplikací moc nadšen nebýval) a protože jsme chtěli nocovat v místě nedělního zápasu, nocleh zajišťoval kapitán druhého soupeře. Takže jsme zaměstnali oba. Oblíbeným místem pro nocování byla ubytovna CHZ (= Chemické závody) Sokolov, ale spali jsme i na zimním stadionu v Sokolově, v turistické ubytovně v Chebu, v Karlových Varech, v Horním Slavkově i Ostrově. Dle mých záznamů jsme v letech 1971 až 1983 absolvovali na Karlovarsku 9 dvojzápasů a v devadesátých letech 1994 až 1998 další 4.

Dvojjápasy byly výhodné především ekonomicky, protože nocleh stál od 20,- do 40,- Kčs. Dále byly pohodlnější a především se na ně hráči těšili. Byla při nich legrace a podle tehdejší terminologie se při nich utužoval kolektiv. Jako kapitánovi mi sice přibyla starost udržet večer správnou životosprávu na druhý zápas, ale celkově to nebylo příliš dramatické. Když jsme měli s sebou náhradníka, největší hříšník druhý den nehrál.

Z mého hlediska byly největší potíže v roce 1971 v Horním Slavkově, kam jsme dorazili po předchozím zápasu v Sokolově. Ten den se v místním kulturním domě oslavoval MDŽ. MDŽ byl Mezinárodní den žen 8. března a byl to státem podporovaný svátek sice pro ženy, ale muži ho uměli slavit po svém. A zde se odvázel jeden náš mládenec, v Klatovech velmi nesmělý. Chodil tancovat pro jednu dívku, až se to místním frajerům znelíbilo a fyzicky ho napadli. Dík naší družině vyšel z boje bez úhony, ale už jsem ho spolu s umírněnější polovinou družstva stěhoval na ubytovnu. Když druhá polovina nepřišla do jedné hodiny po půlnoci, musel jsem vstát a jít pro ně. V ubytovně jsme spali jen my a já měl klíč, hlavní problém byl v tom, že nevěděli, kde vůbec ubytovna je.

Ze střípků vzpomínek mi napadá, jak pod tělnatým Babkou propadla postel tak, že nemohl bez naší pomoci se dostat na nohy, jak starý pan Kloud cestoval vždy se svým tlumokem a byl opásán širokým cvočky pobitým opaskem, za což ho Babka přezdílal na Triger Billa, jak při zastávce v Toužimi se část družstva občerstvila podezřelými chlebičky, které taktak dovezla na autobusové nádraží v Sokolově, aniž znečistila autobus.

Nelze zapomenout na potíže Václava Mareše, v té době nezletilého. Rodiče ho na zápasy pouštěli, protože jsem se za něj zaručil. Problémy však měl s ředitelem učiliště v Brně, kde se učil slaboproudým elektromechanikem. Ze zápasů z Karlovarska se vracel až k ránu v pondělí a na přísného pedagoga moc neplatily ani mé písemné omluvenky s razítkem.

Koncem šedesátých let se začínalo občas jezdit na zápasy auty, ale hromadná doprava konkurovala autům ještě 10 let. Pak se doprava auty stala běžnou. Ztratilo se však kouzlo tehdejšího cestování. Humorných historek ubylo, i když nezmizely úplně. Ale co to je honit postřeleného bažanta autem po silnici, stříknout omylem sprej místo na zarosené okno řidiči do obličeje nebo plivnout z auta a nevšimnout si, že sklo není stažené, proti té krásné atmosféře společného cestování hromadným dopravním prostředkem? A naopak riskovat poruchu nebo dokonce havárii, zvláště při cestě do místa zápasu.

V květnu 1965 jsem jel s otcovým starým autem DKW (byl to předchůdce již zmíněného Trabantu a říkalo se mu dle zkratky „do kopce vytlač“) podívat se na pásmový šachový turnaj do Mariánských Lázní. Spolujezdci: Eman Sekyra, major Josef Žák a Karel Doležal. Před vesnicí Miřkov jsem ucítil tupý úder a již můj spolujezdce Sekyra zvolal: „*Před námi běží kolo!*“ A naivně se zeptal: „*Čípak asi je?*“, když na silnici uprostřed lesa jsme už dávno žádné jiné auto neviděli. Temně jsem odpověděl: „*Naše.*“ Naštěstí v Miřkově bydlel vedoucí servisu z Horšovského Týna pan Noska, který před poválečným osídlením pohraničí bydlel ve Švihově, slítoval se nad námi a místo na houby ochotně spravil auto aspoň pro dojetí domů. Ale před Draženovem praskla i druhá poloosa a tak pro ten den jsem musel dekátku zanechat osudu a do Domažlic jsme se dostali stopem a do Klatov vlakem.

Na domácí utkání příliš vzpomínek nemám, kromě obvyklé hrůzy, zda se nás sejde 8, protože doma se spoléhal jeden hráč na druhého a po začátku utkání jsme měli víc hráčů, než bylo třeba, ale k zápasu nás nastupovalo někdy jen 7. Dle rigorózních pravidel museli být všichni hráči v 8,30, kdy býval obvykle začátek, již v místnosti. Jednou jsem v 8,10 zjistil, že nás bude málo a tak jsem běžel na Rybníčky, kde bydlel Miloslav Šlampa. Slíbil, že přijde, ale pečlivý Míla se ještě napřed oholil. Přišel 3 minuty po půl a přísný soupeř už ho nepustil ke hře.

V kraji známým potíživistou byl hráč Lang. Velmi snadno se bylo možno dostat s ním do sporu. Na zápas s námi si přivezl teploměr a odmítal hrát, dokud teplota v místnosti nedosáhne pro něj přijatelné výše. Naštěstí jeho spoluhráči byli rozumnější.

Ne každý hráč unese svou porážku sportovně. Hráč Mráz v beznadějně pozici, která zároveň znamenala prohru celého zápasu od pozice odešel, i když zůstal v místnosti, nechal si spadnout praporek a vůbec mi neodpovídal, o podání ruky ani nemluvě.

Ještě krátce k soutěžím jednotlivců. Přebor oddílu byl I. etapou přeboru republiky. Následovala II. etapa přebor okresu, eventuálně okrsku, což byly spojené dva nebo i více okresů. III. etapou byl přebor kraje. Nad ním bylo čtvrtfinále, polofinále a nakonec finále přeboru republiky. Teoreticky se tak mohl každý organizovaný šachista v průběhu jednoho cyklu stát přeborníkem republiky.

Neodpustím si však přiblížit atmosféru okresních přeborů jednotlivců, z nichž první dva se hrály v okrsku s Přešticemi, další už v rámci velkého okresu Klatovy. Těch se střídavě účastnili 2 hráči ze Strašína Jan Škanta a Karel Vorlíček startující za Horažďovice, Jan Štěpáník, František Michálek, Jan Straka a Božetěch Sporka, rovněž z Horažďovic, zprvu i Pavel Děkan ze Sušice, z Nýrska Rudolf Kašpar, Karel Kohout, Jan Vaník, Ladislav Jandík, Stanislav Gschwendtner a Ján Tomaščík, z Červeného Poříčí Vladimír Hřebec a František Andrlík a na počet 10 až 13 hráčů doplňovali OP naši hráči v počtu 4 až 6. Nálada panovala přátelská a sousedská, na žádný spor se nepamatují. Pro rozlehlost okresu se dojíždělo do hrací místnosti hráče s bílými kameny, což ve Strašíně, ale i jinde představovaly byty.

Nezapomenutelným zážitkem byla pro mne jízda na skútru Manet 31.5.1968 hned po práci ve 14 hodin do Strašína. První partii jsem sehrál s truhlářem Vorlíčkem, který bydlel na samotě asi 2 kilometry před Strašínem. Jelikož skútr odmítal nastartovat, půjčil mi ochotně svou motorku Jawa 250 bez ohledu na mat, který dostal v 15 tazích. Na nezvyklé mašině jsem dorazil do Strašína. Ale Škanta sušil seno asi 5 kilometrů za obcí. Popis místa byl přesný a tak jsem ho našel. Seno na louce jsme spolu dali do kop a vrátili se. V partii jsem vlákal sice soupeřovu věž do pastí, ale chtěl jsem ji dobýt hned a soupeř mě protiútokem právem převálcoval. Tím mě odsunul až na páté místo v okresním přeboru. Svérázná strašínská dvojice byla velmi silná. Vorlíček byl navíc výborný korespondenční hráč. Návštěva v odlehlém Strašíně mi vždy připadala jako bych se ocitl v 19. století. Lidé byli dobrosrdeční, pohostinní a neuspěchaní rychlostí doby. Škanta sám se ženil až v 48 letech, ale v 60 letech už měl 4 dcery a 2 syny.

Prohra se Škantou nebyla nic proti tomu, co mě čekalo. Skútr se po chvíli dal přemluvit a nastartoval, ale v Puchverku po 22. hodině definitivně dodělal. Následovalo krušných 14 kilometrů pěšky zotřených tlačení metrakového skútru do kopečků za Mlázovy. Utrpení skončilo v půl druhé v noci.

Ještě jsem chtěl **napsat něco o patu**, ale stále jsem nevěděl, kam by se to hodilo. Tedy snad sem. Ve středověku byl pat považován za prohru zpatované strany. Proč ne. Ale později někdo moudrý přišel s nápadem, že pat je remíza a prosadil to do pravidel. Je to určitý trest za to, že silnější přes svou převahu nedokázal dát mat. Však se obvykle dočká za pat úšklebků ostatních. Někdy je to oprávněné, někdy ne. Mně se nikoho ve vážné partii zpatit nepovedlo. Naopak já jsem se ve své turnajové praxi zpatil 3x, z toho 2x Jaroslavu Jandovskému ze Dvorce a vždy to pomohlo k těsnému vítězství našeho družstva..

Poprvé se mi to povedlo až po 33 letech závodní dráhy. Byl jsem černý, můj táboříček byl Kh8, Vf1, ph7 a hrál jsem 61.... h6. Soupeř měl Kg3, Vg7, pf6, g5 a odpověděl 62.Kg4 a po hxg5 63.Kxg5 Vxf6 64.Kxf6 vytvořila věž krásný patový obrazec.

Po 8 letech mi týž soupeř pomohl neopatrným tahem. Byl černý a měl zdrcující převahu Kd5, Da1, zatímco já měl Kg6 a jen 2 pěšáky g5 a h7. Ihned vyhrávalo 63.... Dh8, ale on mechanicky přiblížil krále Ke6 a po 64.h8D musel souhlasit s dělením bodu, protože po Dxx8 je pat.

Potřetí jsem se zachránil patem se starším velmi sympatickým panem Georgem Böllerem z Hirschau na OPEN turnaji O pohár města Klatov v roce 1996. Přehrál mě a měl o 2 pěšce více. Z první patové léčky unikl za cenu nevýhodného postavení dámy. Ale ve snaze vyhnout

se věčnému šachu, dovolil zešilet mé dámě. Má pozice byla Kf1, Dg6, soupeř Dh4, pd4,h5 a králem právě ustoupil Ke4-e3: 58.Dg3+ a po vynuceném Dxc3 je můj král v patu.

Nejvíce patů je vidět u začátečníků. Nikdy jsem neviděl více patů než na přeboru naší třídy a jakých zajímavých. Ovšem viděl jsem i pozici Kb2, Db7 a Kh8, Dg3. Černý zahrál nechráněnou dámou Dg2+ a bílý prohlásil: „*To je blbé, ted' ztratím dámu.*“ Ustoupil králem a černý podle soupeřovy nápovědy mu jeho nechráněnou dámu vzal.

Na konec této kapitoly uvedu několik statistických a finančních údajů.

Počet členů oddílu ke konci kalendářního roku:

1962	40	1966	35	1970	40	1974	57	1978	40	1982	44	1986	39
1963	43	1967	34	1971	38	1975	69	1979	49	1983	41	1987	39
1964	44	1968	39	1972	39	1976	68	1980	55	1984	46	1988	43
1965	43	1969	39	1973	56	1977	43	1981	47	1985	41	1989	37

Údaje jsou podloženy ročními zprávami o činnosti oddílu, jakož i jmennými seznamy, které jsem vypracovával každoročně za celý okres. Proti stavu v roce 1950 se počet členů v roce 1962 zdvojnásobil a udržoval se stále okolo 40. Netypický byl pouze nárůst v letech 1973 až 1976 v souvislosti s náborem mládeže z ODPM a gymnázia. Jednalo se však o členy nestálé, kteří odcházeli do škol, na vojnu a za zaměstnáním mimo Klatovy, někteří též při velkém výběru jiných možností ztratili o šachy zájem. V roce 1977 jsme udělali radikální řez a neplatící členy vyřadili, i když ve jmenných seznamech jsem je ještě 3 roky vykazoval jako neaktivní. S nimi má rok 1977 66 členů, 1978 67 členů a rok 1979 73 členy.

Našel jsem i některé rozpočty, kde největší položku vykazovalo cestovné a opravy hodin. Největší krácení rozpočtu od TJ Klatovy bylo v roce 1979 a 1980, po čemž jsme odmítali jezdit na bleskové turnaje pořádané jinými oddíly, čemuž se tyto divily. Ještě větší šok jsme zažili v roce 1982, kdy náš návrh 6 800,- Kčs by seškrtnán na 3 000,- Kčs. Tvrdě jsme se ozvali a rozpočet nám byl zvýšen na 5 800,- Kčs. V roce 1984 byla poprvé dotace 8 000,- Kčs vypočtena jako rozdíl mezi výdaji 9 000,- Kčs a příjmy 1 000,- Kčs. Příjmem byl kolektivní oddílový příspěvek, viz též pasáž o sporu s Babkou.

Oddílu přidělená částka dotace od výboru TJ Klatovy:

1968	2 500,- Kčs	1974	4 500,- Kčs	1977	6 000,- Kčs	1980	4 800,- Kčs
1971	3 500,- Kčs	1975	5 000,- Kčs	1978	6 000,- Kčs	1982	5 800,- Kčs
1972	4 800,- Kčs	1976	5 000,- Kčs	1979	4 800,- Kčs	1984	8 000,- Kčs

Jako protihodnotu požadoval výbor TJ na oddílu odpracování brigádnických hodin a to až v počtu 300 hodin. Konkrétně v roce 1976 byl závazek oddílu 230 hodin. Práce byly jednak přidělovány výborem TJ při jarním úklidu atletického stadionu, jeho oplocení a výstavbě sauny a ubytovny tamtéž. Také hrací místnost v suterénu sokolovny šla používat až po úpravách. To byly konkrétní úkoly, ale do celkové kvóty se mohly započítat i brigády, tj. dobrovolné práce na veřejně prospěšných „akcích Z“ v místě bydliště jako výstavba koupališť, hřišť, kulturních domů, mateřských škol, prodejen atd., ale uznávaly se i úpravy a čištění parků a okolí domů. Někdy nebylo sice příjemné obětovat osobní volno, ale na druhé straně pocit pomoci obci a její zkrášlení za to stál. To se teď vytratilo, vše se poměřuje otázkou Co za to? a okolí podle toho vypadá.

Zajímavé jsou i seznamy inventáře, které se zachovaly ze 4 roků. Uvádím jen hlavní položky a neuvádím šachovnice, podložky pod partiáře a 1 skříň. Dále připomínám, že jedny nástěnné šachy v inventáři vykázané byly zapůjčeny do kasáren a jedny do ODPM.

Rok	Hodnota	Šachy	Nástěnné šachy	Hodiny	z toho nové
1962	3 750,- Kčs	31	2	16	2
1967	3 980,- Kčs	31	3	19	2
1971	4 307,- Kčs	29	3	20	3
1972	4 027,- Kčs	29	3	16	3

5. Nejnovější dějiny od roku 1990

„Čas oponou trhnul a změněn svět.“ Tato slova básníkovy se přesně hodí na světové dění v roce 1989. „Perestrojka“ v Sovětském svazu a nahrazení agresivní zahraniční politiky, byť slovně nazývané mírovou, za upřímně mírovou, vyvedla lidstvo z hrozby atomové války trvající 40 let. Za to, že hospodářsky upadající a vnitřně slabý komunistický blok neřešil své problémy válkou, patří hlavní zásluha Michailu Gorbačovovi. Rozpad komunistického bloku začalo Polsko, následovalo Maďarsko, Bulharsko, NDR a týden po ní i naše republika.

Osobně mám vzpomínku na sobotu 25. listopadu, kdy jsme se s manželkou zúčastnili dlouho dopředu plánovaného zájezdu autobusem do Prahy. Náhodně jsme se tak dostali do středu událostí, zúčastnili jsme se shromáždění k svatořečení Anežky Přemyslovny na zcela zaplněném nádvoří pražského hradu před chrámem svatého Víta, kde mohutně zněl zpěv všech přítomných staročeské hymny „Svatý Václave, vévodo české země“ se všemi jejími slokami. Byl to nezapomenutelný zážitek. Viděli jsme i návrat lidí z půlmilionové manifestace na letenské pláni. Atmosféra byla sváteční, lidé k sobě milí a vstřícní.

Přesto život byl normální, v neděli 26. listopadu jsme sehráli utkání KP I. s Lokomotivou Plzeň v Klatovech a prohráli 3 - 5.

V pondělí 27. listopadu proběhla v našem závodě Škoda Klatovy tak jako v celé republice dvouhodinová generální stávkou od 12 do 14 hodin. K účasti na ní jsem vyzval své podřízené.

V závodě Škoda Klatovy proběhlo později tajné hlasování všech zaměstnanců (tj. i komunistů, kterým jsem přes šestinásobnou nabídku nikdy nebyl) o vyslovení důvěry vedoucím oddělení a mistrům. Ze 17 vedoucích jsem dostal druhý největší počet hlasů důvěry 92,5 % (531 hlasů z 574).

Člověk si nemůže vybrat dobu, do které se narodí a musí v ní svůj život prožít. Musí si však zachovat rovnou páteř, čistý štít a být tolerantní. Lidé by měli být vždy posuzováni podle své povahy a činů, ne zda byli příslušníky nějaké strany, v daném případě komunistické. Někdo se v ní ocitl v důsledku mladického nebo idealistického nadšení, někdo neodolal tlaku a podlehl strachu, někdo se preventivně bál o místo, někdo byl kariérista a někomu učarovala moc. Ovšem kdo byl jednou odchycen, nemohl vystoupit, aniž by dostal cejch zrádce.

Začátkem roku 1990 se konal sjezd českých šachistů v Praze. Jeho hlavní zvláštností nebylo, že se ho neúčastnili Slováci, kteří už měli od vytvoření federace v roce 1968 svůj vlastní šachový svaz, i když překrytý federální nadstavbou, ale ani Moravané. Ti byli čipernější a vytvořili si samostatný Moravskoslezský šachový svaz (= MŠS). Až do roku 2002 stál na nacionálních pozicích jako sám voják v poli mezi sportovními svazy, kdy se do jeho vedení konečně dostali rozumní lidé a toto schizma bylo odstraněno. Napomohl tomu i přechod na krajské uspořádání.

Kdo to však nezažil, těžko si dovede představit úpornost v kladení překážek než se podařilo jednotný Šachový svaz České republiky (= ŠSČR) utvořit jako právnickou osobu. Nepodařilo se to ani vlivnému ministru Igoru Němcovi (v šachách je kandidát mistra), který po půlroce v čele Českého šachového svazu (= ČŠS) z něho odstoupil se zdůvodněním na přetíženost prací.

Organizace soutěží byla přísně oddělena: ČŠS měl kompetence jen v českých okresech, MŠS v moravských a slezských okresech. MŠS se zhlédl v slovenské praxi a převzal její

„fotbalové“ hodnocení zápasů a místo 2 bodů za výhru uděloval body 3. Jediným pojítkem v šachovém soutěžení byla extraliga a ve funkcionářské rovině ŠSČR, kde byla jednak parita členů z Čech a Moravy s právem veta každého svazu, jednak tento neměl právní subjektivitu. Ne nadarmo tento formální nadstavbový svaz nazýval dlouholetý předseda ČŠS RNDr. Vladimír Doležal „protektorátní svaz“. Narážel tak na dobu okupace Hitlerovým Německem, kdy v letech 1939 - 1945 byl nad českými zeměmi vytvořen Protektorát Čechy a Morava, který už svým názvem měl vrazit klín nesvárů mezi Čechy a Moravany. Tento svaz měl skoro nulové pravomoci, tak jako české protektorátní úřady v dobách německé nadvlády. Víím, o čem píší. Byl jsem nejprve jako reprezentant západočeských šachistů a od roku 1996 jako předseda regionu Klatovy po celou dobu jejího trvání v letech 1990 - 2002 členem Rady ČŠS, jakéhosi parlamentu ČŠS, s kterým VV (= výkonný výbor) ČŠS konzultoval svou činnost.

ŠSČR byl vytvořen ve vztahu k mezinárodní šachové federaci FIDE, která uznávala v každém státě jen jeden národní svaz, a kvůli určení státní reprezentace. To však byl opět kámen úrazu, protože každý svaz prosazoval do reprezentace své členy, ale k hrazení nákladů se neměl. V těchto sporech šlo tedy především o peníze. Ty se rozdělovaly podle počtu členů a to nebylo průhledné.

Ještě k tomu sjezdu. Vystoupila na něm jakási obskurní osoba, v šachovém světě prakticky neznámá, a zamířila svou kritiku na jednoho člena západočeské delegace za členství v komunistické straně. Jelikož se jednalo o agilního a sympatického člena, který dobře pracoval a neoháněl se příkazy strany jako činili jiní, vystoupil jsem v jeho prospěch a podařilo se mi ho obhájit. On se pak odměnil dlouhodobou prací ve prospěch šachu ve vysokých funkcích.

Štěpení však neprobíhalo jen na celostátní úrovni. Byl jím postižen i náš šachový oddíl. Trenér mládeže Václav Kopecký byl již několik let nespokojen s činností výboru. Zdálo se mu, že nepodporuje dostatečně jeho snahu a vydává ze svých omezených zdrojů málo peněz ve prospěch mládeže. Proto s hlavním účetním ČSAD Miloslavem Šlampou zřídil v létě 1990 v tomto podniku šachový oddíl. Šlampa se stal předsedou, Kopecký jednatelem. Do nového oddílu nepřestoupil žádný další dospělý člen, ale zato veškerá mládež vychovaná Kopeckým. Celkem měl oddíl ČSAD Klatovy 14 členů, v oddílu TJ Klatovy zůstalo 23 členů. Roztržka měla neblahou odezvu v zbytkovém oddílu, kde se na původce odtržení dívali jako na rozbíječe klatovského šachu. To nebylo nijak neodůvodněné, protože v dalších třech sezónách oba oddíly živořily: zápasily s nedostatkem hráčů, nedostatkem financí a měly problémy s hracími místnostmi. Znechucený předseda Alois Hladil na výroční schůzi v listopadu 1990 rezignoval a předsedou se stal Václav Mareš, kterého původně odstěpenci chtěli získat na svou stranu.

Znechucení se odrazilo i v morálce zbytkového oddílu TJ jako celku. 67. přeboru oddílu se zúčastnilo 11 členů, ale 5 jich nesehrálo ani 50 % partií a museli být z turnaje vyškrtnutí.

A družstvo si sice v sezóně 1989 zajistilo postup do KP I., ale tam se ani neohrálo a v sezóně **1990**, tedy ještě před vypuknutím krize, skončilo z 10 družstev předposlední. Porazili jsme jen zoufale poslední Chodov v prvním kole 7 - 1 a ZČE Plzeň C 5 - 3. To se však rovněž povinnou výhrou s Chodovem a 2 remízami dostalo na 4 body jako my a díky lepšímu skóre 29 - 43 proti našemu 27 - 45 se v KP I. udrželo. V této sezóně jsme ještě byli schopni postavit do OP 8členné družstvo. V OP hrálo 5 družstev dvoukolově.

Hořkou pilulku jsme ovšem museli spolknout v sezóně **1991** i v KP II. Demoralizované družstvo, které jako sestupující z vyšší soutěže mělo být favoritem, bylo v této soutěži až 7. z 10, když výtěžilo jen 6 bodů z 16 možných a pasivní skóre 30 - 34. Nepomohl vynikající výkon Františka Němce 5 1/2 ze 7 a Romana Hořejšího 5 ze 7. Jen tak tak nás minul sestup, který nepotěšil TJ Přeštice a Slavoj Dvorec, když SKP (= Sportovní klub policie) Sušice vystoupil ještě před zahájením soutěže. Jeho hráči posílili TJ Sušici, která byla 2. a postupovala. Byl to první triumf Sušice nad Klatovami v šachové oblasti. Sušice uspěla i ve

vzájemném zápasu 5 - 3. Poprvé jsme nepostavili pro nedostatek hráčů B družstvo do OP. Ten vyhrál nový účastník ČSAD Klatovy a postoupil do naší soutěže.

Konečně jsme posílení o nýrské hráče Zdeňka Polomise a Rudolfa Kašpara se v sezóně **1992** rehabilitovali, i když boj o postup byl otevřený do posledního kola. V něm nám pomohlo mladé, sice nezkušené, ale dravé družstvo ČSAD Klatovy. To bylo tak: V 1. kole jsme toto družstvo v prestižním utkání hladce přehráli 6 - 2 a dále jsme svá utkání až na remízu s Košutkou 4 - 4 vyhrávali. Stejně si však vedla i TJ Kdyně, která ztratila též jen 1 bod remízou se Sokolem Letná Plzeň B. V předposledním kole bylo utkání pravdy obou rivalů a to skončilo nerozhodně 4 - 4, což hrálo do karet Kdyni. Ta měla v té době lepší skóre 46 1/2 - 17 1/2 a my 44 1/2 - 19 1/2. Postup už se zdál být ztracen. Ale sebejistá Kdyně nepočítala s nadšením hráčů ČSAD Klatovy a podlehla 3 - 5. My jsme si poradili s TJ Postřekov 6 - 2. Konečné účtování bylo: 1. TJ Klatovy 16 bodů z 18 a skóre 50 1/2 - 21 1/2 a postup do KP I., 2. TJ Kdyně 14 bodů a skóre 49 1/2 - 22 1/2 a překvapivě 3 družstva na 4. - 6. místě s 11 body dělilo skóre: TJ Košutka 39 - 33, ČSAD Klatovy 37 1/2 - 34 1/2 a TJ Postřekov 36 - 36. Lze říci, že si obě klatovská družstva v posledním kole pomohla navzájem, i když pomoc ČSAD byla výživnější.

Z jednotlivců je třeba pochválit především Rudu Kašpara za zisk 7 bodů z 8, Václava Mareše 5 1/2 ze 6, Ing. Vladimíra Končického 5 ze 7 a MUDr. Jaroslava Soutnera 4 ze 6. Z těch, co sehráli méně utkání pak RNDr. Jana Brouška 3 ze 3 a RNDr. Vladislava Šímu 3 1/2 ze 4. Všechna utkání jsem odehrál já na 1. šachovnici s 5 1/2 bodem z 9 a František Němec na 2. šachovnici s 5 body z 9.

V této sezóně jsme se v OŠS Klatovy usnesli, aby se v OP přešlo opět na systém 5členných družstev. Proto i oba klatovské oddíly ho obeslaly svými B družstvy. Z 5 účastníků bylo družstvo TJ 2. a ČSAD 3.

Ještě do této části o klatovském rozkolu patří sezóna **1993**, kdy oba oddíly vystupovaly samostatně. Náš oddíl TJ Klatovy se dostal do KP I., kde vůbec nezářil a z 10 družstev byl 8., tedy první nesestupující. 2 sestupující byly Škoda Ostrov, která vystoupila ještě před začátkem soutěže, a otloukánek Strojplast Tachov B. Ten vyhrál jen se Sušicí 4 1/2 - 3 1/2. Tím nám aspoň opticky pomohl, že nás se 6 body bylo více. Konkrétně 3 na 6. - 8. místě. Rozhodovalo skóre a to jsme měli opět nejhorší: Lokomotiva Cheb 31 - 33, TJ Sušice 30 1/2 - 33 1/2 a my 27 - 37. Za zaznamenání stojí smutný osud Lokomotivy Plzeň, který se v dalších ročnících několikrát opakoval. Po celou dobu soutěže vedla, ale debakl v předposledním kole s Baníkem Sokolov 1 1/2 - 6 1/2 ji odsunul o 1 bod na 2., tedy nepostupové místo za jejího přemožitele. Soutěž se hrála naposledy o 10 účastnících, v další sezóně 1994 se KP I. rozšířil na 12 družstev.

Výsledky ČSAD Klatovy jsem se nedozvěděl. Jeho družstvo A hrálo v KP II., B v OP. V této i v další sezóně 1994 nemám žádné záznamy o B družstvu TJ, i když určitě bylo při systému 5členných mužstev v OP. Teď pozdě lituji toho, nač jsem dlouhá léta žehral. Tvrdá disciplína před rokem 1990 mě nutila každý rok vypracovat 4 - 6stránkovou zprávu o činnosti a seznam šachistů celého klatovského okresu podle výkonnostních tříd. Takže jsem měl pro své vzpomínky i konkrétní podklady. To však po roce 1989 vzalo za své. Svoboda se projevila i v tom, že se od těchto byrokratických metod upustilo. Mně však ubyl cenný zdroj informací o všeobecném vývoji oddílu a zůstaly mi jen sešitky o sportovních akcích, kterých jsem se sám zúčastnil, a pak vzpomínky. Ty ale v rychle pádícím čase blednou. Je známou skutečností, že člověk ve stáří si dobře pamatuje, co bylo před 50 lety, ale zapomíná nedávné události. Proto jsem se psaní této kapitoly nejvíce obával, zvláště když obsahuje tak bouřlivý, mnohotvárný a úspěšný vývoj v poslední dekádě, a nechal jsem si ji kromě partiové části až na konec. Teprve od sezóny 1995 mám přehled o všech našich družstvech a od roku 1999, kdy jsem se stal předsedou oddílu a musím dávat výčet z činnosti oddílu jak pro výbor T.J. Sokol, tak pro valnou hromadu celé jednoty, opět vypracovávám zprávu o činnosti oddílu.

V průběhu období od září 1990 do jara 1993 probíhal v oddílu TJ Klatovy postupně názorový kvas. Podstatou bylo, zda máme přestoupit do obnoveného Sokola Klatovy nebo zůstat v TJ, která s námi zacházela až nedůstojným způsobem. Již jsem se zmínil, že když připadla sokolovna Sokolu, museli jsme se přestěhovat do haly TJ na Husově náměstí, kdy jsme byli umístěni v nevhodném kamrlíku. Požadovali jsme, abychom mohli hrát v krásné klubovně, ale tu si výbor TJ vyhradil výlučně pro své schůze. Povolil nám v ní hrát, až když si náš kamrlík pronajala soukromá firma a ten se stal zdrojem příjmů TJ. V té době někteří členové, kteří měli styky se Sokolem, přišli s návrhem přestoupit z TJ do Sokola, který o nás stál. Tento návrh byl na výroční schůzi v prosinci 1991 ještě zamítnut. Také jsem nebyl pro, neboť v té době byly vztahy obou organizací mimořádně vyhrocené a o majetek probíhaly soudní spory.

Situace se radikálně změnila začátkem roku 1993. Podnik ČSAD měl existenční problémy a šachový oddíl byl pro něho finanční přítěží. Ten se musel poohlédnout po jiném protektorovi. Návrat do TJ nebyl z principu možný, ale Sokol nabídl nejen hrací místnost, ale i roční příspěvek 5 000,- Kč a tak nebylo proč váhat. V té době již horké hlavy vychladly i v oddílu TJ a **v obou oddílech převládla touha po sjednocení**, protože rozdělení škodilo všem. Proto když Sokol nabídl našemu oddílu stejné podmínky a dalších 5 000,- Kč, **rozhodli jsme se i my pro přestup do Sokola**.

Paradoxně se tak stalo v době, kdy zemřel předseda TJ Miroslav Zberovský, který nám nepřál, a předsedou se stal liberální Ing. Libor Boldan, a kdy byla v náš prospěch vyřešena otázka hrací místnosti v klubovně. Navíc nový výbor TJ Klatovy byl velmi tolerantní v otázce převodu hracího materiálu, který nám celý bezplatně přenechal. Jednalo se o 2 skříně, 37 šachových souprav a 40 hodin v hodnotě asi 15 000,- Kč.

Od 1.7.1993 jsme byli opět spolu pod ochrannými křídly Sokola s názvem Šachklub Sokol Klatovy. Ten nám poskytl pevnou základnu v hrací místnosti a možnosti pořádat v prostorách sokolovny OPEN turnaj O pohár města Klatov, jehož první ročník proběhl právě 3. - 11.7.1993. Jeho pořádání a sponzorské dary jsou zdrojem financí pro náš oddíl. Jsme tím v této oblasti soběstační a nezatěžujeme výbor Sokola požadavky. Víme, že má sám problémy, a tak jediným jeho finančním příspěvkem byly 2 000,- Kč v roce 1995.

Co však bylo v roce 1990 pro oddíl pohromou, proměnilo se po sloučení v jeho pozhřebání a to ve 2 směrech. Jednak odvážná myšlenka Václava Kopeckého uspořádat OPEN turnaj se skutečně realizovala a on je již 13. rokem jeho ředitelem. Za druhé, aby mohl oddíl ČSAD přežít, musel si vychovat nové funkcionáře. Těmi se stali dorostenci hození do proudu funkcionářské práce. Nechyběl jim elán a snaha něco nového dokázat. A úkolu se zhostili skvěle.

Teď přišla ta pravá chvíle uvést na scénu ty z generace narozené v první polovině sedmdesátých let, pro které se ujal název Husákovy děti. Ty jsem v pasáži o mládeži ve 4. kapitole záměrně nezmínil, protože významně ovlivnili dění v oddílu v devadesátých letech a někteří ho ovlivňují dodnes.

Na prvním místě je to **Ing. Karel Nováček** (obrázek 30), člen od roku 1986. Ten je dodnes neúnavným pracovníkem na několika úsecích. Především je to trenérská práce s mládeží v oddíle i v kroužcích dětí, bez níž by nebyly myslitelné úspěchy po roce 2000 a to jak v četných soutěžích jednotlivců, tak v soutěžích družstev, na které je většinou i doprovází. Neméně důležitá je jeho funkce hospodáře, kdy zajišťuje finanční stabilitu oddílu s družstvy v soutěžích dospělých a jedním družstvem v české lize mladšího dorostu (= ČLD). Organizuje přebohatou činnost oddílu, např. v sezóně září 2004 až červenec 2005 měl oddíl naplánováno 108 akcí, z toho 45 jen pro mládež. Nejde jen o soutěže, ale i o soustředění členů a mládeže pořádané na Šumavě v Hojsově Stráži (obrázek 20, obrázek 21, obrázek 22, obrázek 23) s turistickými výlety, kopanou a odbíjenou a šachovou školou formou tábora na Javorné. Pracuje i jako jednatel: vyřizuje korespondenci včetně registrací, přestupů, soupisek a žádostí

o dotace. Rozhodujícím způsobem se stará o úspěch OPEN turnaje O pohár města Klatov, kde si vzal na starost ubytování, což při 150 ubytovaných je enormní vypětí. Zkrátka je tahounem veškeré činnosti oddílu. Navíc je silným hráčem a členem A družstva. Byl jednou přeborníkem oddílu ve vážné a jednou v bleskové hře.

Dalším je **Mgr. Miroslav Orság**. Jeho akční rádius je omezen bydlením v Praze a zaměstnáním v německém Frankfurtu. I tak obětuje týden volna na organizaci OPEN turnaje O pohár města Klatov jako počítačový odborník. Je naprosto spolehlivý a skromný. Méně skromný je za šachovnicí, kde jako hráč A družstva se vždy snaží ze soupeře vydolovat bod.

Třetím obětavým funkcionářem a silným hráčem A družstva byl **Ing. Miroslav Pfeifer** (obrázek 16). Bohužel byl, protože se v roce 2003 odstěhoval do Prahy. Vazbu na Klatovy přetrhl a přestoupil do oddílu Praga, takže již sotva rozšíří svou sbírku přebornických titulů: 3 oddílu a 2 okresu, v bleskové hře pak obráceně 2 oddílu a 3 okresu.

Zapomenout nelze ani na **Pavla Suchého** (obrázek 27). Ten také dělá užitečnou práci okolo OPEN turnaje: především shání sponzory a dělá propagaci. S Jaroslavem Vopatem a Petrem Marešem (syn Václava Mareše) se společně starají o kapitánský post v družstvu D, kde jinak hrají sami nezletilci.

Konečně pátým funkcionářem byl jiný **Nováček - Pavel** (obrázek 13), který se ujal kapitánství v B družstvu. Ale i on stejně jako Pfeifer odešel do Prahy ještě o 3 roky dříve v roce 2000.

Těchto 5 funkcionářů vychoval oddíl ČSAD Klatovy. Školou ČSAD, byť ne funkcionářskou, prošel i silný útočný hráč **Vlastimil Bouček** (obrázek 42).

Oddílu TJ zůstali věrni **Zdeněk Hrdlička** a **Luboš Nový**. Prvého také spolkla Praha, druhý věnuje svůj čas odbíjené, kde je vedoucím funkcionářem na úrovni okresu. Není již naším členem, ale jako počítačový odborník pečuje o webové stránky oddílu.

Také 26leté **RNDr. Vladislava Šimu** (obrázek 14) a **Romana Hořejšího** (obrázek 39) ČSAD nezlákalo. V té době byli oba v nejlepší formě. Vláša vyhrál přebor oddílu pro rok 1992 a Roman 2 bleskové přebory 1994 a 1995 a B skupinu klatovského OPEN turnaje v roce 1993. Roman byl po několik let po roce 1989 předsedou OŠS. Jeho obětavost ve prospěch oddílu je nezměrná. Vláša se v roce 1994 kvůli bytu odstěhoval do Přeštic. Je tam členem, ale šachy pro něj přestaly být prioritou.

Počátkem devadesátých let se v oddíle jen mihli: jediný voják lékař MUDr. Aleš Lukša byl brzy převelen, Petr Melichar rovněž odešel do Prahy (to už je 4. během několika posledních odstavců) a nebezpečný útočník Jaroslav Svoboda z Nýrska dostal práci ve Kdyni.

První 3 roky po sloučení se zdálo, že se situace vrátila do stavu před rokem 1990: Družstvo si nevedlo nic moc. V sezóně **1994** bylo v KP 8. z 12 se ziskem 9 bodů z 22 a s mírně pasivním skóre 43 - 45, o 2 místa za okresním rivalem Sušicí, s kterou v posledním kole remizovalo 4 - 4. Lokomotiva Plzeň byla opět druhá o 1 bod za nováčkem z Domažlic. I když s ním vyhrála, nic jí to nebylo platné.

Ač o tom nemám záznam, je skoro jisté, že fungovala družstva Sokola Klatovy B a C. B zdědilo KP II. po ČSAD a v OP muselo být vzhledem k přírůstku členů postaveno i Céčko.

Sezóna **1995** byla o trochu lepší. Zabydleli jsme se ve středu tabulky a při stejném počtu bodů 11 jako obě Lokomotivy z Chebu a Plzně A jsme měli nejlepší skóre 46 1/2 - 41 1/2 a byli 6. Zato Sušice úplně vyhořela, i když hrála ve stejném složení jako loňský rok, nezískala vůbec nic. V předposledním kole dokonce nejela do Chebu, ale tomu ani kontumační výhra 8 - 0 nepomohla k lepšímu skóre nejen vůči nám, ale ani vůči Lokomotivě Plzeň A.

I tentokrát Lokomotiva Plzeň pod hlavičkou B skončila 2., když v předposledním kole podlehla 3 1/2 - 4 1/2 postupujícímu ZČE Plzeň C.

Na slušném výsledku se podíleli bratři Orságové. Hostující Milan měl z 5 partií 100 % zisk a Miroslav odehrál všech 11 utkání se ziskem 7 bodů. 3 1/2 z 5 odehrál hostující **Wolfgang Mühlbauer** (obrázek 16) z bavorského Kötzingu.

V tomto i příštím roce již mám zjištěno, že jsme postavili B družstvo do KP II. a C družstvo složené z omladiny do OP. B družstvo získalo 14 bodů z 18 a bylo 2. z 10, C družstvo mělo zisk 5 z 8 a bylo také 2. ze 3.

V ročníku **1996** jsme se pohoršili na 8. místo s 8 body a skóre jen 39 1/2 - 48 1/2. Stejně bodů i skóre měly Líně, ale pro nás hrál vzájemný zápas 5 - 3. 8 bodů měla i Lokomotiva Cheb, ale s nejhorším skóre 37 - 51 byla až 10. a měla sestoupit. Shodou příznivých okolností se udržela. Že jsme měli na kahánku a zachránili se v hodině dvanácté, dokazuje výsledek posledního kola, svědčící o upadající morálce koncem soutěže. Tachov přijel do Klatov jen s 5 hráči. Nás bylo 9 a tak byl pro nás chutným soustem 6 1/2 - 1 1/2. Kdyby byl výsledek obrácený a stačilo jen 6 - 2, měli bychom stejně bodů jako Tachov, ale o 1/2 bodu horší skóre nás odsoudilo s 6 body na sestupové předposlední místo. Nešťastná Lokomotiva Plzeň opět ztratila postup, když v posledním kole prohrála s 3. Baníkem Sokolov 3 1/2 - 4 1/2. Předběhla ji na skóre Letná Plzeň, která už v postup nedoufala, protože také v posledním kole ztratila bod remízou 4 - 4 s Košutkou.

Radost nám udělalo družstvo B složené převážně z bývalých hráčů ČSAD, tedy mládeže. Loni mu postup těsně unikl, ale tentokrát již KP II. vyhrálo a postoupilo do naší soutěže KP I.

Vítězství to bylo opravdu slavné, protože všech 9 zápasů vyhrálo a skóre mělo impozantní 56 - 16. Náskok před 2. Sušicí: neuvěřitelných 5 bodů. Na úspěchu se podílelo 11 hráčů s těmito výsledky: Miroslav Orság 7 z 8, Karel Nováček 6 1/2 z 8, Vlastimil Bouček 6 1/2 z 9, Petra Flaisigová 4 ze 6, Kateřina Čedíková 5 1/2 ze 6, Zdeněk Polomis 4 ze 7, Rudolf Kašpar 6 z 9, Roman Hořejší 5 ze 6, Jan Brousek 6 ze 6, Karel Kovanda 2 1/2 ze 3 a kapitán Pavel Nováček 3 ze 4.

Přítom špičky bývalého ČSAD Miroslavové Pfeifer a Orság a Karel Nováček hráli navíc v základní sestavě A družstva, stejně jako hostující Stanislav Gschwendtner.

Že se družstvo B muselo vyrovnávat i s problémy nešachovými, vypovídá následující historka. Na utkání v Líních se cestovalo auty. A ta mívají občas poruchu: v jednom autě vypadlo táhlo ovládající plynový pedál. To se podařilo nahradit tkaničkou, ta však vydržela jen 3 km z Přeštic do Horní Lukavice. Naštěstí jel linkový autobus, který naše cestovatele odvezl zpět do Přeštic, kde se jim podařilo sehnat taxi. Uznalý soupeř jim časové zpoždění prominul a ještě je jejich kapitán, nynější předseda ŠSČR Petr Herejk, dopravil do Plzně na vlak. Obdobná nehoda se stala i v roce 2005 opět na cestě do Líní, tentokrát v Lužanech 3 km před Přešticemi. Řešení bylo už jednodušší, protože existují mobilní telefony a majitelů aut přibýlo. Ochota línského kapitána Herejka zůstala stejná a zápas začal bez půlhodinové penalizace za zpoždění. Zatímco v prvním případě šly Líně za dobrotu na žebrotu a jejich fair play byla „po zásluze“ potrestána prohrou, v druhém případě již byl Pán Bůh doma a nespravedlnost nepřipustil. Jejich dobrá hra i při velkorysosti je dovedla k úspěchu.

Horší než technická porucha je havárie. I ta se přihodila v roce 2001 až při cestě domů z Habartova a naštěstí bez jakéhokoliv zranění.

V C družstvu získávali zkušenosti žáci v OP, ale bylo to nevalné. Hrála jen tři 5členná družstva dvoukolově. Naši byli poslední s jedinou výhrou, když k oběma zápasům 2. kola nenastoupili a byli „odměněni“ 2 kontumačními výsledky 0 - 5.

Sezóna 1997 znamenala výrazný zvrat organizační, protože od 1.1.1996 se ČŠS rozčlenil na regionální šachové svazy, zkrácené regiony, což byly celky větší než okresy (ty i nadále fungovaly v MŠS), ale menší než dřívější malé kraje.

Napřed byl proveden důkladný průzkum z hlediska velikosti území, počtu šachových oddílů a hráčů, spádovosti atd. a teprve pak byly s ohledem na přání oddílů vytvořeny regiony. ZČ kraj se rozdělil na 3 regiony. Karlovarský region označený A1 tvořily 3 okresy Karlovy Vary, Sokolov a Cheb, tedy se shodoval s nynějším Karlovarským krajem. Plzeňský region A2 zahrnoval okresy Plzeň - město, Plzeň - sever, Rokycany a Tachov. Pod Klatovský region A3 přišly okresy Klatovy, Domažlice a Plzeň - jih.

V ZČ kraji se hrál KP (dříve KP I.), v regionech RP I. (= regionální přebor) a pod ním RP II. Lze říci, že RP I. byly dřívější KP II. (krajské soutěže) sever, střed a jih. V Plzeňském regionu bylo víc oddílů a tudíž byla bohatší i struktura v nejnižší úrovni. V našem regionu byl jen jeden RP II., byl na úrovni OP a sdružoval družstva ze všech 3 okresů, mezi nimi i naše družstvo C. Zvýšení počtu družstev na 10 a přechod z 5členných družstev na 8členná na jedné straně vedl ke zkvalitnění soutěže, na druhé straně k vyšší finanční náročnosti na cestování zvláště mezi převahou domažlických družstev a Dvorcem a Sušicí z opačného konce regionu.

Přechod na regionální uspořádání dal ránu z milosti OP jednotlivcům. První byl v roce 1954, druhý v roce 1957 a od roku 1960 se hrály pravidelně až do roku 1995. Celkem se jich uskutečnilo 38, ovšem v roce 1993 bylo jen 5 účastníků a v roce 1995 dokonce pouze 4, protože zájem o ně upadal. Přitom vítěz měl právo účastnit se přeboru ČŠS v Praze. V létech 1994 a 1995 jsem si ho zahrál a v roce 1994 jsem si užil i hvězdné chvíle, kdy po 2. kole s 2 body jsem vedl startovní pole 83 hráčů. Ještě po 3. kole jsem byl 4. a udržel se v „nebíčku“ - místnosti vyhrazené pro 12 nejlepších hráčů turnaje, kam jsem se vrátil po 5. kole. Pak už jsem klesal až na konečné 60. místo. Přesto jsem spolu s výsledkem přeboru ČŠS roku 1995 zvedl své národní ELO z 2042 na mezinárodní ELO 2160. Jelikož jsem ho získal poprvé, zvedlo se mi i národní ELO na 2160. Nádavkem jsem byl obdařen titulem kandidát mistra.

Stejně jako OP ve vážné hře skončil v roce 1995 i OP v bleskové hře. Ten se hrál pravidelně od roku 1975 a uskutečnil se 21x.

OP nahradil RP a ten se hrál v letech 1996 - 2002 v rámci OPEN turnaje O pohár města Klatov. Obdobně v jeho rámci se od roku 2003 pořádá i přebor ŠSPK.

Ale tak jak s přechodem pod Sokol vzkvétal OPEN turnaj O pohár města Klatov a přišly úspěchy družstev a v práci s mládeží, tak klesala nejen úroveň OP, ale i návštěvnost na pátečních schůzkách. To se odrazilo na pořádání přeboru oddílu.

V roce 1997 se přešlo na formu rapidu s 60 minutami na partii. V roce 1998 se čas zkrátil na 30 minut, ale turnaj se vůbec nedohrál. Ostudné bylo, že z 36 partií se sehrálo jen 8. V roce 1999 a 2002 se přebor oddílu ani nevyhlásil. V roce 2000 při stejném tempu 30 minut se už turnaj dohrál. Pro mne skončil vůbec nejhorším výsledkem, byl jsem 7. z 8 se 2 body a to ještě jen díky SB. V roce 2001 se tempo zmírnilo na 60 minut a v 2003 zrychlilo: hráči měli 30 minut na partii a se zápisem 35 minut. Hrál 15 hráčů, ze 105 partií ti nepořádní neodehráli 13 partií.

V roce 2004 se opět tempo vrátilo na 60 minut a zdá se, že u tohoto tempa vydržíme. Přesto se turnaj nedohrál. Byla sehrána jen třetina partií: 22 ze 66. Nejvíce poškozen byl Václav Mareš, který vedl 100 % výsledkem 6 ze 6, ale dalších 5 soupeřů se nedočkal. V roce 2005 byl zpřísněna pravidla, vybrána kauce 200,- Kč a tentokrát se přebor dohrál. Ač jsem získal 10 bodů z 11, přeborníkem se stal Václav Mareš s 10 1/2 bodem, což mu bylo satisfakcí za loňskou úhону.

Mládež hrála B skupinu přeboru a ta byla vždy včas a úplně ukončena. Vítězkou se letos stala 12letá Martina Škorvagová se 100 % ziskem 6 bodů. Předchozí 3 ročníky vyhrál Václav Jonáš.

Bleskových přeborů se tato krize rovněž netýká, ovšem ty se až na jednu výjimku odehrávaly během jednoho dne.

Na tomto místě se zmíním o **klasifikačním systému ELO** nebo jak se lidově skloňuje o Elu. Vymyslel ho americký profesor Arpad Elo a proti systému výkonnostních tříd je mnohem pružnější a jemnější. Původně VT po 3 a u vyšších tříd po 5 letech propadala úplně, pokud nebyla do té doby obnovena. Od roku 1970 už to nebylo tak přísné, následoval jen sestup o jednu třídu trvale. Po přechodu na ELO byla VT udělována doživotně, protože v současné době už si nikdo na VT nehraje. Pomalu nastupuje další trend: mezinárodní ELO udělované FIDE se stále rozšiřuje do nižších pater a v dohledné době národní ELO vytlačí.

U nás jsem se s ELO poprvé setkal v KŠ v roce 1986 a od roku 1989 se dle ELO klasifikovaly všechny turnaje KŠ. Dělal jsem v té době okresního klasifikátora, což byla náročná papírová práce, a bylo mi jasné, že bych klasifikaci s ELO v praktickém šachu nebyl schopen ručně zvládnout a tak jsem se s tím ani nevzrušoval, ani o to nezajímal.

Nečekaný šok přišel v roce 1992. Po zaslání tabulky OP jednotlivců bylo všem jeho účastníkům bez jakéhokoli varování přiděleno ELO. Já si nestěžoval, polepšil jsem si. Mé nasazovací ELO 1900 se zvedlo na 2086, protože jsem měl v turnaji 5 výher a 5 remíz. Ale RNDr. Jan Brousek doplatil na laxní přístup k turnaji. Za 1 1/2 bodu si vysloužil ELO jen 1606 z nasazovacího 1900.

K tomu se váže humorná historka. Na turnaji v Pardubicích si prohlížel rozlosování a vyslechl rozhovor 2 kamarádů: „*Já hraji s nějakým Brouskem. Představ si, má 1. VT a ELO jen 1606. To musí být nějaký blb.*“ Honza tiše zuřil, ale mlčel. Při partii to soupeři spočítal v miniatuře a pak se přestavil: „*Já jsem ten blb.*“

Podobně jako vymírají VT, postihl stejný osud i přerušování partií a to jak v OPEN turnajích, tak v soutěžích družstev. Dnes se s ním můžeme setkat nejvýš v přeborech oddílů, ale i tam je to výjimka. Při procházení svých partií jsem zjistil, že poslední přerušenu v přeboru oddílů byla partie č. 1000 s Miroslavem Orságem hraná 6.10.1989 a dohrávaná památného 17.11.1989. V družstvech to byla 12.2.1989 partie 334.Z s Ing. Jiřím Kubínkem ze zápasu s Košutkou 4 - 4 v 61. tahu po 6 hodinách a 1 minutě hry, kdy jsme se po půlhodinovém přerušení shodli na remíze.

V devadesátých letech se přešlo na model 40 tahů za 2 hodiny, pak 20 tahů za hodinu a 1/2 hodiny do konce partie. Nyní se hraje 40 tahů za 2 hodiny a 1 hodina do konce partie. Tatranský pohár se hraje 30 tahů za 1 1/2 hodiny a 1 hodina do konce partie. Postupně se přechází na krutý způsob 90 minut (dříve 120 minut) na 40 tahů plus 1/2 minuty na každý provedený tah. Kdo se při tomto způsobu dostane do časové tísně, už z ní nevybředne. Je to v souladu s trendem učinit šachy zajímavější pro diváky, ale škodí to úrovni hry a zdravým nervům hráčů.

Další zvrát nastal ve výkonnosti našich hráčů. Všechny jako by polila živá voda. Přestože jsme hned ve 2. kole oslabeni o 3 první hráče klopýtli s naším nadšeně hrajícím Běčkem 3 1/2 - 4 1/2, série 7 vysokých vítězství nás vynesla na špičku pelotonu. V předposledním kole jsme sice „lehlí“ s největším konkurentem Lokomotivou Plzeň 3 - 5, ale díky podstatně lepšímu skóre oproti ní nám k postupu stačila remíza se sestupem smířeným ZČE Plzeň C. Obě družstva měla 17 bodů z 22, my skóre 58 1/2 - 29 1/2 a Lokomotiva 52 - 36. Bylo to již podruhé, kdy jsme na úkor Lokomotivy vyhráli KP (na skóre, poprvé to bylo v roce 1960), ale nikoliv naposledy, jak uvidíme v sezóně 2002.

Všichni hráči základní sestavy (obrázek 15) měli nadprůměrné výsledky, nejvíce oba hosté Petr Kohout 7 z 8 a **Stanislav Gschwendtner** (obrázek 15) 6 1/2 z 8, ale i Míra Orság 8 z 10, Kája Nováček 8 z 11 a Míra Pfeifer 7 z 10. Náhradníci se k „lizu“ příliš nedostali, z 88 partií si zahráli jen ve 12. Zde jsme se museli poprvé potýkat s problémem 2 družstev v jedné soutěži: postavit 2 na sobě nezávislé sestavy. Proto i mezi náhradníky byli 4 hosté: RNDr. Vladislav Šíma a **Ivo Muk** (obrázek 16) z Přeštic, **Ing. Břetislav Pech** z Červeného Poříčí (obrázek 33) a Jan Schödelbauer ze Sušice a cizinec Wolfgang Mühlbauer. Sehráli však pouze 5 partií.

Také B družstvo zabojovalo. Uhrálo 50 %, 11 bodů při vysoce aktivním skóre 47 - 41. Družstva na 4. - 6. místě měla jen o bod více, tedy 12. O původně očekávaném sestupu nebylo ani řeči. Také toto družstvo se opíralo o hosty: **Pavla Šotta** (obrázek 25) z Plzně, sušického Aloise Soukupa a přeštického **Ing. Josefa Baumruka** (obrázek 33). Ten se na 2 roky stal naším členem, zatímco Pavel Šott se jím stal trvale tak aktivně, že je už několik let členem výboru oddílu.

C družstvo startovalo mezi 10 družstvy RP II. po novu jako 8členné.

Obrovské kroky k liberalizaci soutěží po roce 1993 byly: uvolnění hostování, možnost mít v sestavě cizince a institut volných hráčů. Těch může být tolik, kolik má oddíl družstev v soutěžích dospělých. Platí však pravidlo, že hráči všech 3 kategorií smí nastoupit k zápasu v menším počtu než 50 % hráčů družstva, tj. prakticky maximálně 3 při 8 hráčích. Pokud družstvo nastoupí s menším počtem hráčů, ubývá i možnost postavit tyto hráče. Když družstvo místo 8 nastoupí jen ve 4, což je minimálně povolené množství, smí nastoupit jen 1 host, cizinec nebo volný hráč. Pokud by nastoupili 2, hra vůbec nemůže začít a družstvo je kontumováno 8 - 0.

Na druhé straně začal být na oddíly v souladu s dobou vytvářen ekonomický tlak v podobě pokut za různá provinění. To je velký rozdíl proti dřívější době, kdy bylo pokut jako šafránu.

Liberalizace vedla především ke zkvalitnění soutěží, což jsem poznal na vlastní kůži. Můj spolupracovník Ing. Břetislav Pech, předseda TJ Sokol Červené Poříčí, které se v RP I. potýkalo s nedostatkem hráčů, mě přesvědčil, abych za ně hostoval na 1. šachovnici. Konkurence byla zdatná a uhrál jsem „jen“ 5 1/2 z 8. Na zápasy, které se hrály v domácím prostředí v sokolovně ve Švihově a venku v různých místech klatovského regionu, jsem jako další hosty vozil 2 klatovské mladíky. Ač si nejsou příbuzní, oba nosí jméno Nový. Byl to 17letý Luboš a 12letý Václav.

Hostování umožnilo nezanedbatelnému počtu hráčů vyžít se ve 2 soutěžích čili každou neděli. Nevýhodou bylo, že hosté někdy ubírali místa domácím hráčům. Doufám, že se hostování nezvrhne jako v hokeji, kde hráč může v průběhu sezóny hostovat třeba i na jedno utkání za jiné družstvo v téže soutěži a pak se vrátit zpět.

Za nás prvně hostoval v sezóně 1995 mm Milan Orság z DA (= Dům armády) Praha, který se nechal přemluvit k startu za rodné město. Záplava 6 hostů nastala v sezóně 1997 kvůli 2 družstvům ve stejné soutěži. Ze stejného důvodu jsme však nemohli využít institut volných hráčů.

Zde se hodí pasáž o cizincích a porovnat změny proti stavu před rokem 1990 popsaným ve 4. kapitole. Již v sezóně 1994 za nás nastoupili 2 hráči z německého Kötzingu a to Wolfgang Mühlbauer a Ronald Janka. Zatímco Janka sehrál jen 2 partie a skončil, Wolfgang za nás hrál až do roku 1998. Němečtí hráči z Kötzingu se stále účastní našich akcí, především silvestrovského bleskového turnaje. Jsou to kromě Wolfganga i jeho bratr **Hans - Rainer Mühlbauer** (obrázek 22), jeho mladý syn Gerhard, Helmut Janka (otec RONALDA) a předseda oddílu **Josef Kufner** (obrázek 22).

Hrály se přátelské zápasy s SG Kötzing, v roce 1996 jsme v červnu hráli v Klatovech a rozešli se smírně 3 - 3 a v září odvetu v Kötzingu vyhráli 5 1/2 - 3 1/2. Po tomto druhém zápasu jsme ještě sehráli zápas v bleskové hře a ten jsme také vyhráli 45 1/2 - 25 1/2.

V září 2003 se hrál v Domažlicích přátelský zápas Plzeňský kraj versus Oberpfalz 13 1/2 - 10 1/2. Z Klatov jsme se zúčastnili 4: Kateřina Čedíková, Jana Eretová, Václav Nový a já a přispěli jsme plným počtem 4 - 0. Dokonce jsem dostal od soupeřů pohár, protože jsem vyhrál jako první Čech.

Když už probírám mezistátní styky, musím upozornit, že OPEN turnaje O pohár města Klatov se účastní, a to především v prvních ročnících, řada cizinců nejen z Německa, ale i ze Slovenska a zemí bývalého Sovětského svazu.

Klatovy mají družební styky s městem Heemskerk v Nizozemsku. V červnu 2003 jela výprava asi 200 lidí do Heemskerku, mezi nimi 5 mladých šachistů pod vedením Petry Flaisigové. Na programu byla jen simultánka asi 30 hráčů s velmistrem, kde jedinou remízu uhrála Petra. V srpnu 2004 nám Nizozemci návštěvu oplatili. Naše převaha byla drtivá a v rapidu jsme vyhráli 28 - 4 a ve vážných partiích 4 - 1.

Zatímco mise Wolfganga do Čech byla ojedinelá, obráceným směrem z Čech do Německa panuje čilý ruch. Naši hráči hostující v Německu, především v Kötzingu, jsou abecedně seřazeni tito: Kateřina Čedíková, Petra Flaisigová, Václav Mareš, Karel Nováček, Pavel

Novák, Michal Novák a Pavel Šott, dříve hráli v jiných klubech, např. Zinzingu, Stanislav Gschwendtner, Roman Hořejší, Petr Kohout, Miroslav Orság a Miroslav Pfeifer. Tato obecně prospěšná výměna má negativní dopad pouze při kolizi hráčích termínů v Německu s našimi, protože hráči se nedokáží rozpůlit a být najednou na 2 místech. V takovém případě dávají z ekonomického důvodu přednost spíše zápasům v Německu a kapitáni našich družstev mají potíže se sestavou.

Sezóna 1998 byla pro nás historická. Vždyť oddíl se dostal poprvé do tak vysoké soutěže, jakou byla 2. liga. To jsme netušili, že za 4 roky se dostaví ještě větší úspěch, kterým bude postup do 1. ligy. Než však budu pokračovat v líčení sezóny 1998, musím vložit klíčovou pasáž o jednom ze 2 pilířů našeho oddílu.

Podstatné bylo, že oddíl si vybudoval sám finanční zázemí, které umožňovalo krýt mnohem větší finanční nároky na cestování do vzdálenějších měst, na rostoucí počet družstev oddílu a také na péči o mládež. Jelikož výbor T.J. Sokol nám poskytoval hrací prostor, ale žádné finanční prostředky, museli jsme si je vydělat sami. Byly to dotace na činnost a akce od ČOS (= Česká obec sokolská) Praha a MÚ (= Městský úřad) Klatovy a sponzorské dary. Ty se prakticky týkaly **OPEN turnaje O pohár města Klatov**, jehož hospodářský výsledek je hlavním finančním zdrojem oddílu. Je nutno si uvědomit, že rozpočet oddílu je okolo 1/4 milionu Kč (srovnej s rozpočtem okolo 5 000,- Kčs počátkem devadesátých let), i když značnou část tvoří průběžné položky spojené s organizací OPEN turnaje, např. náklady na ubytování.

Organizace turnaje, který v sobě spojuje aspekt sportovní, propagační (šachu, Sokola i Klatov viz náš název **Šachklub Sokol Klatovy**), společenský a finanční, je velice náročná (obrázek 37, obrázek 38, obrázek 45, obrázek 46, obrázek 47).

Podrobný plán ukazuje, že je nutno zajistit 224 činností včetně doprovodných společenských a sportovních akcí, aby byl turnaj úspěšně zvládnut. O to se stará 10členný organizační výbor, který svou činnost začíná řadu měsíců před turnajem. Na technickém provedení se musí účastnit všichni členové včetně mládeže. Hlavní tíha spočívá na vedoucím organizačního výboru RNDr. Janu Brouskovi, hospodáři a organizační duši oddílu Ing. Karlu Nováčkovi a řediteli turnaje, jímž je od začátku v roce 1993 po 13 ročníků původce myšlenky OPEN turnaje O pohár města Klatov Václav Kopecký. Poděkování patří také spřáteleným oddílům z Přeštic, Líní, Lokomotivy Plzeň, Sokola Plzeň I. a dalším a DDM a Masarykově škole v Klatovech za bezplatné zapůjčení šachového materiálu.

Renomé turnaje, který se hraje začátkem července po dobu 9 dní, zvyšuje skutečnost, že od roku 1998 je oficiálním přeborem ČOS, v letech 1996 - 2002 RŠS Klatovy a od roku 2003 ŠSPK. Budovalo se postupně, jak o tom svědčí počet účastníků v jednotlivých letech:

1993	62	1996	162	1999	256	2002	192
1994	78	1997	194	2000	248	2003	221
1995	144	1998	188	2001	230	2004	197

Turnaj je po pardubickém megaturnaji druhým největším v republice. Určitý pokles účastníků v posledních letech je dán zvýšenou konkurencí obdobných turnajů.

Ale pokračujme v sezóně 1998. Výboru oddílu bylo jasné, že družstvo, které si postup vybojovalo, se v 2. lize nemůže udržet, pokud nebude posíleno o hráče na hostování. To je velmi citlivá otázka. Ti, co postup vybojovali, mají být odstrčeni? Tato otázka byla vyřešena, aniž došlo v oddílu k otřesům. Vždy jsme dbali, aby hosté byli lidé nekonfliktní a zapadli do naší party.

Naše hosty lze rozdělit do 2 kategorií. Jednak to byli mimořádně silní hráči s ELO okolo 2300, kteří hledali možnost si zahrát v 2., později 1. lize na předních šachovnicích. Ti až na Pavla Nováka po sestupu z družstva odcházeli. Druhou kategorií tvořili hráči ze spřátelených oddílů z Přeštic, Červeného Poříčí, Bolevce a Sušice, kteří ochotně vypomohli v případě potřeby. Někteří z nich se stali našimi členy, i když mají bydliště v Plzni. A našimi věrnými členy je „nýrská mafie“ **Zdeněk Polomis** (obrázek 33), Ruda Kašpar, Standa Gschwendtner, Míra Kubát, **Jan Vaník** a Míra Šlehofer. U našich členů z Plzně a Nýrska lze jen litovat, že vzdálené bydliště jim neumožňuje účastnit se pátečních schůzek a tím i oddílového přeboru.

Ale i my přistupujeme k zájmům spřátelených oddílů Přeštic, Červeného Poříčí a Postřekova velkoryse a vyhovujeme našim členům při žádostech o jejich hostování u nich. Totéž se týká i mládeže pro potřeby extraligy u oddílu Union Plzeň, kde je hlavním hlediskem výkonnostní růst mládeže. Klademe si jedinou podmínku, že naši hostující hráči nesmí nastoupit v zápasech proti našim družstvům. To považujeme za nemorální.

Jak to tedy v sezóně 1998 vypadalo konkrétně? Získali jsme na první 2 šachovnice pozdějšího **mm Petra Neumana** (obrázek 25), který studoval v Plzni, a **Pavla Nováka** (obrázek 25). Ten do Klatov přestoupil. Dále to byl **Ing. Radek Turner** (obrázek 20) z Tachova právě oženěný s Klatovankou. Do náhradníků byl zařazen Ivo Muk z Přeštic.

Takto posílené družstvo se v 5. kole dostalo do čela soutěže, které si udrželo i po kole 6. Pak však přišla série 4 porážek. Ta při velké vyrovnanosti soutěže znamenala pád na 9., tedy první nesestupové místo, s 10 body při aktivním skóre 45 - 43. Bylo lepší než měla 3 družstva před námi. Z jednotlivců nejlepší výsledek uhráli 2 mladí klatovští hráči Miroslav Pfeifer a Karel Nováček. Oba získali 7 1/2 bodu, když sehráli všech 11 utkání.

V KP si Běčko drželo střed, bylo 6. a získalo 12 bodů (o 2 více než Áčko), ale pasivní skóre 43 - 45 (obráceně než Áčko). Poprvé jsme využili institut volných hráčů z hráčů základní sestavy A družstva, kterými jsme obsadili 3 první šachovnice: Pavel Šott, Miroslav Pfeifer a Václav Mareš. Novým hostem byl přeštický Jaroslav Sysel. Také v tomto družstvu si nejlépe vedl Karel Nováček 6 body z 8.

Za zmínku stojí, že se ve dnech 28.2. a 1.3.1998 uskutečnil poslední 13. Dvojjápas na Karlovarsku s Baníkem Sokolov a Lokomotivou Karlovy Vary B. Nocleh byl v příjemné ubytovně CHZ Sokolov a zajistil nám ho ochotně známý funkcionář a hráč KŠ Jiří Koutecký.

Povzbuzení úspěchy v pořádání OPEN turnaje O pohár města Klatov jsme si troufli i na akci celostátního charakteru. **Uspořádali jsme mezi 8. a 16.5.1998 MČR (= mistrovství ČR) žen** a v jeho rámci i skupin D20 a D18 v malém sále sokolovny (obrázek 18). Turnaj se hrál švýcarským systémem na 9 kol a měl 24 účastnic. Mezi nimi bylo i několik našich členek nebo hráček s klatovským šachem spojených. A to byl důvod, proč jsme si vybrali právě ženy. Z Plzně k nám přestoupila i se svým manželem Jaroslavem Jana Eretová a Monika Buldrová. K účasti jsme přesvědčili nadanou Vladislavu Matičkovou z Chlumu u Hartmanic, která pod dívčím jménem Hanzíková sklízela úspěchy v osmdesátých letech jako žákyně. A samozřejmě hrály 2 Klatovanky rodem Petra Flaisigová a Kateřina Čedíková, cekem 5 členek Šachklubu Sokol Klatovy. Z blízkého Červeného Poříčí pochází Hana Palková, rozená Niklesová (obrázek 18), ta se proslavila úspěchy v KŠ tuzemském i mezinárodním. Silvie Šajlová (obrázek 18) pochází sice z Brna, ale klatovská radnice se v nedaleké budoucnosti 10.2.2001 stane místem jejího sňatku s nejlepším hráčem pocházejícím z Klatov Milanem Orságem. K turnaji O pohár města Klatov mají vztah též plzeňská Martina Folková, v té době ještě Pallová (obrázek 18), a Petra Königová (obrázek 18) z Města Touškov u Plzně.

Výsledky našich hráček byly průměrné: 6. Eretová 6 bodů, 9. Flaisigová a 12. Buldrová 4 1/2 bodu, 15. Matičková 4 body a 17. Čedíková 3 1/2 bodu. Nejvíce se těšila Petra Flaisigová ze stříbrné medaile v kategorii D18. Podrobnosti jsou v časopisu Šachinfo 8/1998.

Pořadatelský úspěch nás namlsal a tak jsme si MČR žen za rok zopakovali. V termínu 17. - 25.4.1999 se hrálo v reprezentačním salónku Okresního úřadu Klatovy, neboť některým účastnicím vadily vrzající parkety malého sálu sokolovny. Hrálo se stejným způsobem na 9 kol, ale účastnic bylo jen 18. Podruhé získala mistrovský titul se 7 body a náskokem 1/2 bodu Silvie Šaljová. Klatovy reprezentovalo trio hráček narozených v roce 1981. Velký vzestup zaznamenala Kateřina Čedíková, která s 5 1/2 bodem byla 5. Svých obvyklých 50 % uhrála Monika Buldrová a byla 8. Petra Flaisigová neměla loňskou formu a s 3 1/2 bodem skončila 15. V kategorii D20 byla Kateřina Čedíková 2., Monika Buldrová 4. a Petra Flaisigová 8. Jelikož jsou všechny ročník 1981, patřilo jim stejné umístění i v D18.

Zpravodajství o turnaji si můžete přečíst v časopisu Šachinfo 7/1999 str. 355 - 362. Mm Marek Vokáč v něm mimo jiné chválí naše pořadatele větou: „*Nejviditelnějšími „dělníky“ byli Karel Nováček, Mirek Orság a renesanční klatovský poslanec Jan Brousek.*“ Poznámka na okraj. Když už budete mít tento výtisk v ruce, podívejte se na předchozí list se stránkami 353 - 354, kde je kouzelná studie nizozemského mistra Nikolase Cortlevera z roku 1941, kde dáma podlehne střelci, i když předtím zlikviduje 2 dámy z proměněných pěšců. Patové postavení krále se změní v postavení matové. Studie v praxi ukazuje „římské téma“.

Přecházíme do sezóny **1999** nejen ženským přeborem, ale i soutěží družstev. A družstvo atakovalo v 2. lize přední pozice nejen do 6. kola jako rok předtím, ale až do konce soutěže. Na příčku nejvyšší a tím na postup do 1. ligy zatím nedosáhlo. Tu si předplatila svým výkonem Lokomotiva Praha, která ztratila jediný bod remízou s Domažlicemi. Ostatní konkurenty nechala vzhlížet na svá záda z uctivé vzdálenosti 5 bodů. Ale prvním z těchto diváků jsme byli my s bilancí 16 bodů z 22 a skóre 55 - 32. Jediným kazem bylo, že k předposlednímu utkání s Pragou B odjelo do Prahy jen 7 hráčů. Protože ani soupeřů nebylo více, skončil zápas remízou s nesympatickým výsledkem 3 1/2 - 3 1/2.

V tomto ročníku se potvrdilo, jakou nevýhodou jsou 2 družstva téhož oddílu v jedné skupině. Tentokrát na to málem doplatily Strakonice, měla sestoupit obě družstva A i B. Klatovy zvítězily nad oběma: nad B rekordně 7 1/2 - 1/2, to neudělalo ani bod a skóre mělo skličující 15 - 73, a v posledním kole málem poslaly do nižší soutěže i A, ačkoliv se bilo jako lev a prohrálo jen 3 1/2 - 4 1/2. Jeho výhra by do očekávaného propadliště poslala Písek. Obě družstva by měla 8 bodů, ale Strakonice minimálně o 9 partiových bodů více. Mimochodem: Písek s námi prohrál také rekordně 1/2 - 7 1/2 jako Strakonice B. Štěstím pro Strakonice byla příznivá konstelace sestupů z 1. ligy.

Skoro všechna utkání sehrála základní sestava, náhradníci mohli okusit boj jen 9x. Čísla hovoří za dlouhý komentář (hráči jsou seřazeni dle šachovnic): Pavel Novák 7 1/2 z 11, Miroslav Pfeifer 5 1/2 z 11, Pavel Šott 8 z 10, Jana Eretová 6 z 10, Jaroslav Eret 5 z 9, Miroslav Pinc 4 ze 7, Kateřina Čedíková 7 z 9 (po 7 utkáních měla dokonce 6 1/2 ze 7) a Miroslav Orság 8 z 11.

Také B družstvu se náramně dařilo. Zatímco A bylo v 2. lize 2., B družstvo s výsledkem 17 bodů a skóre 58 - 30 bylo v KP vítězem. I když v 5. a 6. kole zakolísalo s Chebem a Líněmi vždy 3 1/2 - 4 1/2, o své postupu rozhodlo přesvědčivou výhrou s hlavním konkurentem Šachovým klubem (= ŠK) Karlovy Vary B 6 - 2 v posledním kole. Byla by nám stačila i plichta, protože v té době měli oba konkurenti 15 bodů a my skóre 52 - 28 a soupeř jen 47 1/2 - 32 1/2. K tak dobrému skóre nám pomohly i 2 kontumační výsledky 8 - 0 se sokolovskými oddíly Baníkem a Starým Sedlem, které se neobtěžovaly projížďkou do Klatov.

Sestavu družstva jsem navrhl netradičně s nemocničního lůžka, proto jsem se pro tuto sezónu vzdal kapitánské funkce ve prospěch Karla Nováčka. Dělal jsem mu však zástupce a zástupcem jsem byl i kapitánovi družstva A Miroslavu Pfeiferovi. Sestava to byla originální, která u soupeřů dostala název „3 děvčata a 5 inženýrů“. Na první 3 šachovnice jsem nominoval Kateřinu Čedíkovou, Petru Flaisigovou a Moniku Buldrovou, všechny ročník 1981, a dále 4 inženýry Miroslava Pince, Karla Nováčka, Josefa Baumruka a sebe. Pátým byl

do sestavy od 1.1.1999 doplněný Petr Kohout na 1. desku, který splnil jen podmínku odehrát aspoň 2 partie. Vytěžil z nich však 100 % = 2 body.

Využili jsme možnost postavit 2 volné hráče z A družstva a oba měli mimořádný výsledek. První volný hráč, pardon hráčka Kateřina Čedíková vytěžila 7 1/2 z 9, když po 7 partiích měla jako v A družstvu 6 1/2. Druhý **Miroslav Pinc** (obrázek 21) měl podobné skóre 6 z 8. Tento sympatický a skromný mladík z vesnice Srbsko u Berouna narukoval jako absolvent do kasáren v Janovicích nad Úhlavou. Stal se naším členem a zůstal jím až do roku 2003, dokud jsme hráli 1. ligu. Potom přestoupil do mnohem bližší druholigové Příbrami.

Osobně mám na něj 2 vzpomínky. 6.12.1998 jsme hráli v Sokolově s tamními CHZ. Jel jsem za husté vánice pro něj do Janovic a sněhu bylo tolik, že jsem v jednu chvíli v něm uvázl. Zajímavé bylo, že na další cestě do Sokolova už jsem takovou chvíli hrůzy nezažil. Druhá vzpomínka dokládá jeho obětavost. To o rok později. A družstvo předehrávalo svůj zápas v sobotu v Klatovech a my B družstvo jsme jeli v neděli 5.3.2000 do Písku. Neměl jsem dost hráčů a nutně jsem ho potřeboval. Ačkoliv plánoval vrátit se domů do Srbska, po přespání u nás do Písku jel. Navíc uhrál jedinou výhru.

Nad průměr vynikli ještě Josef Baumruk 7 1/2 z 10 a Monika Buldrová 6 1/2 z 9.

Úspěch do třetice. C družstvo suverénně vyhrálo RP II. se 14 body ze 16 a skóre 43 1/2 - 20 1/2 a postoupilo do RP I. Jeho jádro pod vedením kapitána Jana Brouska tvořili hráči, kteří v počátku devadesátých let startovali za TJ Klatovy A.

Nárůst členské základny vedl k dalšímu, od roku 1983 nevídanému jevu. Vzniklo již 4. družstvo (nyní 8členné, tehdy družstva C a D měla jen 4 členy), které pod hlavičkou D začalo hrát v nejnižší soutěži RP II. Jako obvykle tvořili ho žáci a skončilo 8. z 10.

V ročníku 2000 jsme tedy měli v 2. lize 2 družstva se všemi již dříve zmiňovanými nevýhodami. Jediné nevýhodě jsme se vyhnuli: sestupu obou družstev. Snažili jsme se maximálně posílit družstvo A hosty vm Jirím Štočkem a po roční pauze Petrem Neumanem a Radkem Turnerem (ten se stal naším členem), ale také přesunem některých hráčů z B družstva, takže současně Běčko bylo jen stínem toho loňského. Řídili jsme se heslem: Ať si 2. liga užijí ti, co si ji vybojovali, a také hráči z Cěčka, kteří tvořili náhradníky. Zkrátka hrálo se pro radost ze hry se silnějšími hráči a sestup se očekával. Ono to tak také dopadlo. Jediný bod za remízu s Vyšehradem C se dostavil až v posledním kole, kdy soupeři pevně ukotvenému ve středu tabulky již o nic nešlo a vyslal do Klatov druhou garnituru. Také skóre bylo tristní 26 - 62. Absolutorium dostali: František Němec, který jediný uhrál 50 % 4 1/2 z 9, a Miroslav Pinc, že na 1. šachovnici proti renomovaným soupeřům měl 4 body z 10. Já jen za pilnost, že jsem sehrál všech 11 utkání, ne za výsledek 3 1/2.

Do nižší soutěže nás doprovodily Strakonice A. V předchozím ročníku se s notnou dávkou štěstí zachránily, ale tentokrát neblahému osudu neunikly. Přesto je muselo mrzet, že při zisku 7 bodů a skóre 39 - 49 je v posledním kole přeskočilo o 1 bod další jihočeské družstvo Chvalšiny výhrou nad Sokolem Domažlice 5 - 3.

Ale zanechme krokodýlích slz nad osudem sestupujících a obraťme oči na družstvo A. Tam můžeme jen zaslzet nad tím, že mu podruhé v řadě unikl postup a družstvo opět skončilo 2. Až do 6. kola vedlo s plným počtem bodů. V 7. kole však v Táboře prohrálo s budoucím vítězem 1 1/2 - 6 1/2. Ani ten se v následujícím kole nevyhnul nečekanému karambolu 3 - 5 s již zmíněnými Strakonice A, které v té době byly předposlední a majiteli pouhých 3 bodů. Naše Áčko se v tomtéž kole zdrželo remízou s dalším outsiderem Chvalšinami. Před posledním kolem dělilo Klatovy a Tábor jen skóre, ale to měl Tábor o 2 1/2 partiového bodu lepší. Tábor nezaváhal 5 1/2 - 2 1/2 se Sokolem Bolevec ze středu tabulky, ale my jsme podlehli Tesle Karlín 3 - 5. Tato porážka nám stačila na 2. místo. Kdyby byla o 1/2 bodu větší, byli bychom klesli na 3. místo právě za tohoto soupeře. Obě družstva získala 17 bodů a my skóre 52 1/2 - 35 1/2 a Tesla Karlín 51 1/2 - 36 1/2.

Na sestavě je památné, že za nás nastoupil na 1. šachovnici vm Jiří Štoček a jako předposlední náhradnice Vladislava Matičková. Oba přišli jen k předposlednímu utkání (bylo v domácím prostředí) a oba remizovali. Zatímco Štoček byl posila jen symbolická, hostující Petr Neuman uhrál 5 1/2 ze 6. Činili se též hráči na 3. - 7. šachovnici jak v píli, tak ve výsledku. Pavel Novák 6 1/2 z 10 (navíc se stal pro rok 2000 přeborníkem oddílu v bleskovkách), Miroslav Pfeifer 4 1/2 z 9, Pavel Šott 7 z 11, Kateřina Čedíková 5 z 11 a Miroslav Orság 6 1/2 z 11. Z náhradníků jmenujme Janu Eretovou 4 ze 4, Karla Nováčka 4 ze 6 a **Jaroslava Ereta** (obrázek 20) 3 z 5.

C družstvo v RP I. uhrálo 11 bodů z 18 a při skóre 37 1/2 - 34 1/2 hrálo v lepším středu tabulky a nakonec bylo 4. z 11. Nad průměr vynikl kapitán Jan Brousek 5 1/2 z 8 a Zdeněk Hrdlička 3 1/2 ze 4. Na 50 % skončili volný hráč Václav Mareš, Václav Nový, Roman Hořejší, Karel Kovanda a Zdeněk Polomis. Ten byl spolu s Rudolfem Kašparem nejpilnější - oba tito nýřtí hráči sehráli všech 9 utkání.

Družstvo C mělo v této sezóně 2 spory. První nebyl vlastně spor, jen nedorozumění. Kapitán Kdyně si nevšiml v rozpisu, že Klatovy C hrají své zápasy doma v sobotu a přivedl své hráče do Klatov v neděli. Obě družstva se tak minula, ale vše bylo vyřešeno sportovně zápasem v jiném termínu. To druhý spor byl horší. Naši hráči cestovali do Staňkova 2 auty. Jedno dorazilo včas, druhé, které jelo pro hráče z Nýrska, však bloudilo po Staňkově, protože v rozpisu nová hrací místnost místo dosavadní na hřišti nebyla uvedena. Přišli na zápas až po uplynutí jedné hodiny a byli nemilosrdně kontumováni. Na šachovnicích jsme sice vyhráli 3 - 1, ale po kontumacích prohráli 3 - 5. To naše hráče rozpálilo do běla a podali protest ke konferenci regionu, která měla 17.12.1999 své pravidelné výroční zasedání. Jednání bylo bouřlivé, protože Staňkov hrál na postup do vyšší soutěže a výhra nad hlavním konkurentem se mu hodila. Nakonec konference rozhodla o opakování zápasu. Ten Staňkov těsně 4 1/2 - 3 1/2 vyhrál a nakonec s náskokem 4 bodů i celou soutěž. Po tomto incidentu byly vztahy se Staňkovem na bodu mrazu. To se projevilo o rok později v KP, kdy naše B družstvo bez milosti kanárem 8 - 0 v posledním kole poslalo Staňkov zpět do RP I. A ještě naši hráči tento výsledek inzerovali pro žáky na tabuli, protože zápas se hrál ve škole. Ale čas vše uhladil a styky mezi našimi oddíly jsou normální.

D družstvo v RP II. vyhrálo 2x, jednou remizovalo a 6x prohrálo. Jako 8. z 10 mělo 5 bodů a skóre 26 - 44. V družstvu byla velká fluktuace, protože z 20 hráčů na soupisce zasáhlo do hry 18. Z nich měl zdaleka nejlepší výsledek Josef Veselý (obrázek 20) hrající nominálně na 2. šachovnici, prakticky však většinou na 1. šachovnici, s 5 1/2 bodem ze 7 a nový člen **Jaroslav Vopat** (obrázek 27) z Hnačova 100 % 3 body ze 3. Zatímco Jaroslav Vopat je stále platným hráčem a kapitánem družstva D, u Josefa Veselého šachy ustoupily jiným aktivitám a z oddílu odešel.

Opakovala se situace z roku 1997, kdy jsme měli 2 družstva v jedné soutěži a nemohl jsem tudíž být náhradníkem v družstvu A. Jelikož jsem byl už naplno v důchodu, vyšel jsem spolu s dalšími 4 klatovskými hráči vstříc Přešticím, abych za ně hostoval. Ty totiž právě postoupily do KP a obávaly se okamžitého sestupu. Vymínil jsem si místo 1. náhradníka, abych neubíral místo domácím. Přesto jsem hrál 8x a získal 5 1/2 bodu. Dohromady přidali Klatováci včetně 2 Klatovaček 16 bodů z 30. Ostatní Přeštičtí dodali 24 bodů z 58. Celkem tedy 9 bodů a skóre 40 - 48 a sestup zažehnán 8. místem.

V období 1921 až 1950 (viz 3. kapitola) se konalo 20 simultánek (15 před válkou, 4 za války a jedna v roce 1948). V období 1950 až 1989 (viz 4. kapitola) to bylo 23 simultánek (z toho 15 po turnajích Rudého práva), což je poměrně dost. Zato období od roku 1990 je v tomto ohledu velmi chudé. Mí oddíloví kolegové mi chtěli udělat radost a pozvali do Klatov v A družstvu hostujícího **vm Jiřího Štočka** (obrázek 24), aby sehrál simultánku u příležitosti jubilea 50 let, kdy jsem byl organizován v klatovském oddílu. Simultánka se uskutečnila 23.9.2000 v kulturním domě Družba a v době po roce 1990 byla zatím jediná, pokud se ovšem

nepočítá hned nato konaná simultánka s časovým limitem. Velmistr měl 35 minut na všechny partie, hráči po 15 minutách. Výsledek simultánky byl +18=2-2 a druhé s časovým limitem +10=2-2. V prvé jsem remizoval a v druhé vyhrál. Soupeř sportovně vzdal, i když bych měl problémy vyhranou pozici s 1 minutou času včas vyhrát. Asi vzal v úvahu, že jsem byl oslavencem.

Zhodnocení sezóny 2000 a přípravy na jubilejní rok 2001 (80 let trvání oddílu) včetně schválení sestav všech družstev bylo provedeno začátkem září na neformální schůzi v pivním studiu Modrý abbé, což se pro další léta stalo tradicí.

Přecházíme do prvního roku nového tisíciletí 2001. Plány sprádané u Modrého abbé se naplnily, aspoň co se týká družstva A. **Po 2 pokusech, které skončily těsně před branou postupu se podařilo konečně všechny nástrahy zdolat a vydobýt do té doby nevídaný a neslýchaný historický úspěch: postup do 1. ligy** (obrázek 25). První nástrahou již byla tvorba sestavy. Do ní již nebyl požádán málo platný vm Štoček. Alois Soukup byl služebně přeložen do Plzně, takže po roce členství přestoupil do Lokomotivy Plzeň. Na hostování již nereflektoval přeštický Ivo Muk a oddech žádal Radek Turner. Zato přišel jeho bratr **Jan Turner** (obrázek 46) s ELO 2292 a zařadil se na 2. šachovnici. Druhý host **Josef Váchal** (obrázek 25) z Lokomotivy Plzeň se nám upsal na 2 roky. Přínosem byla ztráta hostů Petra Kohouta a Stanislava Gschwendtnera, protože se stali našimi členy.

Celý turnaj byl vzájemnou honičkou mezi námi a Sokolem Vršovice. Na tyto 2 týmy se nakonec 3. Sokol Bolevec díval s úctyhodným odstupem 5, respektive 4 bodů. Po posledním kole byl totiž konečný resultát na prvních 2 místech: 1. Šachklub Sokol Klatovy 19 bodů a skóre 55 - 33 a 2. Sokol Vršovice 18 bodů a stejné skóre 55 - 33. Co se však za tímto suchým konstatováním skrývá napětí! Začalo to již ve 3. kole, kdy naše družstvo dostalo nakládačku 2 - 6 od nakonec 10. Sokola Vyšehrad C. Vršovice s námi srovnaly krok v 5. kole prohrou 3 - 5 s Letnou Plzeň.

Klíčové vzájemné utkání v 7. kole v Klatovech mělo predehru. Žádali jsme soupeře o přeložení zápasu z neděle na sobotu. Soupeř v tom tušil naše potíže se sestavou a změnu termínu odmítl. Trpce pak toho litoval. Sokolovna je víceúčelové zařízení a v neděli odpoledne se tam konaly dětské šibřinky. Celá druhá polovina utkání byla doprovázena hudbou a lomozem na chodbách. Naši hráči už byli na takové věci trénovaní, ne tak hráči Vršovic. V zápase se bojové štěstí přiklánělo k soupeři, který vedl 3 - 2 a zbylé 3 partie nebyly z našeho hlediska nic moc. Ale závěr byl na mrtvici: Jan Turner s figurou méně se nakonec zachránil, když soupeři zbyl falešný střelec. Rozhodnutí padlo na posledních 2 šachovnicích, které hájily naše ženy. A ty vydolovaly oba body. Katce Čedíkové se v oboustranné časové tísní v dámské koncovce s jedním pěšcem na každé straně podařilo vyměnit dámy a posledního pěšce proměnit. Monika Buldrová se trpělivě bránila soupeřovu útoku, schraňovala pěšce, i když to byli dvojpěšci, a po odražení útoku materiál uplatnila, opět v oboustranné časové tísní. Celkový čas 7 hodin na partii byl skoro úplně vyčerpán a šibřinky se chýlily ke konci.

Prapor pevně třímal kapitán Miroslav Pfeifer, který sehrál všech 11 utkání a získal i největší počet bodů 7 1/2. Stejně spolehlivý byl Pavel Šott s 5 1/2 bodem. Jen v jednom utkání absentovala Kateřina Čedíková a ukořistila 6 1/2 bodu. Shodně 6 z 9 uhráli Pavel Novák a Miroslav Orság a 4 1/2 ze 6 hráči na prvních 2 šachovnicích Petr Neuman a Jan Turner. Manželé Jaroslav a Jana Eretovi vzhledem k přírůstku do rodiny museli střídat povinnosti rodičovské se šachovými. Oba měli 1 1/2 ze 2.

B družstvo bylo favoritem KP I., ale díky rozpačitému začátku, kdy prohrálo s průměrnou Lokomotivou Cheb, zdrželo se 2 remízami a mělo jen 4 body z 8, skončilo nakonec 3. s 15 body a skóre 53 - 35.

Také v B družstvu jako v A družstvu se dařilo kapitánovi, tj. mně, když jsem jako jediný sehrál všech 11 utkání, uhrál 8 1/2 bodu a vyhrál 7. šachovnici s náskokem 1 1/2 bodu. Dařilo

se i zástupci kapitána Karlu Nováčkovi s 5 1/2 a Janu Bauerovi s 5 z 8 partií. Václav Mareš měl 4 1/2, František Němec 4 a Kateřina Čedíková 3 ze 6. Ostatní sehráli partií méně: volní hráči Pavel Šott 3 1/2 z 5 a Miroslav Orság 2 ze 3, Stanislav Gschwendtner 3, Jana Eretová 2 1/2 a Roman Hořejší 2 ze 4 a Petra Flaisigová dokonce 3 ze 3.

I v tomto ročníku ztratila Lokomotiva Plzeň postup v posledním kole, když ji těsně 4 1/2 - 3 1/2 zdolaly Líně A a o 1 bod ji předstihly.

Ani družstvo C (obrázek 26) nezačalo dobře RP I. V 2. kole utrpělo debakl s pozdějším vítězem Přešticemi B 1 1/2 - 6 1/2 a po 3. kole bylo na 50 % s 3 body ze 6. Ale i ostatní družstva ztrácela a tak první 4 družstva měla mezi sebou jen minimální rozdíly: 1. Přeštice B 14 bodů a skóre 48 - 24, 2. Spálené Poříčí 14 bodů a skóre 41 - 31, 3. Klatovy C 13 bodů a skóre 45 - 27 a 4. Špillarka Postřekov 13 bodů a skóre 42 1/2 - 29 1/2.

Rovněž zde se vyznamenal kapitán Jan Brousek, který družstvu přispěl 6 body z 8. Všech 8 zápasů sehráli 4 hráči s těmito výsledky: Václav Nový 6 1/2, Zdeněk Polomis 5 1/2 a shodně 6 Rudolf Kašpar a já. V této sezóně jsem totiž dal přednost před postem náhradníka v A družstvu možnosti hájit jako volný hráč 1. šachovnici družstva C. Zmínit je třeba ještě výsledek dalších 2 hráčů základní sestavy: Ing. Vladimír Končický 4 ze 6 a Vlastimil Bouček 3 z 5.

V dvoukolovém turnaji 8členných družstev RP II. bylo družstvo D 3. ze 4 v klatovské předskupině při 4 bodech a skóre 18 - 30, ale do kvalifikace o postup do RP I. postupovala jen první 2 družstva. Všech 6 utkání sehráli žáci Václav Jonáš a Jan Krliš a oba udělali 4 body. Na 2. šachovnici měl 100 % výsledek Zdeněk Hrdlička 4 ze 4.

Vzhledem k enormnímu nárůstu počtu mládeže, který bude popsán v závěru této kapitoly, jsme museli ukojit její soutěživost i v dlouhodobé soutěži mládeže. Tou byla ČLD a kvalifikace o ní se hrála 29.4.2001 v DDM v Klatovech. Tu si dobře pamatuji, protože jsem ji řídil. Zúčastnilo se jí pět 6členných družstev a průběh byl velmi napínavý. Naše družstvo vedlo až do posledního kola, kdy prohrálo ze hry o postup již vyšachovanými Karlovými Vary B a obsadilo 2. místo s 8 body a skóre 18 - 12 za Líněmi B také s 8 body a skóre 19 1/2 - 10 1/2. Družstvo hrálo ve složení Václav Jonáš, Tomáš Gondek, host Luboš Hanzík z Hartmanic a Jan Krliš. Na 5. a 6. místě se pravidelně střídali náhradníci Václav Šobr, Sněžana Škutová, Michal Škut a Josef Klesa.

Sezóna 2002 byla pro náš oddíl sezónou snů: družstvo A hrálo poprvé 1. Ligu a udrželo se, B družstvo vyhrálo KP a podruhé postoupilo do 2. ligy a konečně mladší dorostenci vyhráli kvalifikaci a vydobyli si účast v ČLD pro sezónu 2003.

Ale popořadě. A družstvo (obrázek 28) se posílilo hostem z Plzně **Janem Michálkem** (obrázek 28) a italským mistrem **Daniele Genocchio** (obrázek 28). No, posílilo. Michálek byl platnou posilou, na druhé šachovnici udělal 5 bodů z 10, vynechal jen jednu. Ale Ital sehrál pouze 2 partie, obě rychle remizoval a oba zápasy, v nichž startoval, se prohrály. A to byla také labutí píseň jeho účinkování. Jako loni odehrál všech 11 zápasů kapitán Miroslav Pfeifer a Pavel Šott. Prvému se dařilo méně, zisk byl 4 1/2, druhému více, měl + 3 čili 7 bodů. Nad 50 % byli: 5 1/2 z 9 Pavel Novák a 5 1/2 z 10 Kateřina Čedíková, 5 z 8 Miroslav Pinc a 3 1/2 ze 6 Jan Turner.

Získalo 3 výhrami a 4 remízami 10 bodů z 22 a skóre 42 - 46 a skončilo 8. z 12. Na první účast docela slušný výsledek. Nejdále muselo dojet za soupeřem do Turnova a Teplic, naopak do Klatov měl nejdále Hradec Králové a Děčín.

Menší skvrnou byl lapsus s ŠK Polabí JOLY A, kdy kapitán postavil 1 cizince a 3 hosty. To bylo proti pravidlu, že tito hráči mohli být jen 3, a tak 4. Miroslav Pinc byl kontumován.

B družstvo (obrázek 29) výhrou KP a postupem do 2. ligy si zopakovalo výsledek ze sezóny 1999, dokonce ještě ho zlepšilo. Tehdy mu totiž stačilo 17 bodů, teď mělo 20 bodů a skóre 55 - 33. Ale postup se přesto rodil těžce. Hned v prvním kole jsme to „koupili“ od Sokola Bolevec B 3 - 5. Zde musím vzít část viny na sebe. Ne hrou, svou partii jsem

vyhrál, ale nevhodným taktizováním. Na turnaji v Tatrách jsem se domluvil se spřáteleným Sokolem Bolevec v osobě jeho kapitána **Michala Cvikla** (obrázek 33) na odkladu, protože tam turnaj končil v sobotu a v neděli jsme už měli hrát spolu v Plzni. Nakonec zvolený nový termín byl pro nás nevýhodný, kolidoval se zápasy v Německu. Tak za nás nastoupili 3 náhradníci a ti přidali jen 1/2 bodu. Celý turnaj jsme tak dýchali na záda Lokomotivě Plzeň A. Ta ztratila jen 1 remízu a měla výtečné skóre, takže jí stačilo hrát s námi 4 - 4. Ale jak už se stalo tradicí, v posledním kole ve vzájemném souboji se Lokomotiva zadřela 3 1/2 - 4 1/2 a my ji o 1 bod přeskočili. Bylo mi líto mého přítele, dlouholetého kapitána Lokomotivy Ing. Pavla Čechy, když za stavu 3 1/2 - 3 1/2 bránil obtížnou, ale oboustranně složitou pozici s kvalitou a pěšcem méně. Jeho soupeř František Němec si pro sebe něco zabručel a Pavel hned se ptal: „*Nabízíte remízu?*“ To ovšem náš hráč nemyslel ani náhodou.

Platí bližší košile než kabát, i když k Lokomotivě a jejím členům jsem měl z plzeňských oddílů nejbližší: generačně, mentálně i citově. Byla přímým pokračovatelem slavné Čechie Plzeň, do jejíchž jourfixů mě vodíval její člen a můj strýc František Plichta kdykoliv jsem byl u nich na prázdninách ještě předtím než jsem se stal členem Klubu šachistů v Klatovech. Pokud by mě spolklá pracovně Plzeň, určitě bych zakotvil v Lokomotivě.

V tomto turnaji se mi dařilo, nač jsem sáhl. Ze všech 11 partií jsem 8 vyhrál a jen 3 půlil, celkem 9 1/2 bodu. Snad jen z věžové koncovky s pěšcem více proti Peteru Surnákovovi z Karlových Varů jsem mohl vytěžit celý bod. 6 bodů z 10 měl Václav Nový. 5 1/2 bodu družstvu přidali František Němec, Karel Nováček a Jan Bauer. První z 8, druhý z 9 a třetí z 10 partií. Monika Buldrová uhrála 3 1/2 ze 6. Z náhradníků měl dobrý výsledek až 7. v řadě Zdeněk Polomis 4 1/2 z 8, dále Jan Brousek 3 ze 4 a Rudolf Kašpar 2 1/2 ze 3.

C družstvo jako by kopírovalo v RP I. osud Lokomotivy Plzeň. Před posledním kolem spolu stály na stejné startovní čáře s Přešticemi B: oba 14 bodů, oba skóre 44 1/2 - 19 1/2. Ale Přeštice měly za soupeře beznadějně poslední Dvorec B s nulovým bodovým majetkem a my nevyzpytatelné Domažlice B. Podle toho to dopadlo. Přeštice smetly Dvorec B 6 1/2 - 1 1/2, ale my jsme jen remizovali 4 - 4. Takže 1. Přeštice 16 bodů a skóre 51 - 21 a 2. Klatovy C 15 bodů a skóre 48 1/2 - 23 1/2.

Opět jsem si zahrál jako volný hráč na 1. šachovnici a stejně jsem uhrál 6 bodů z 9. Tentokrát jsem nemohl dělat náhradníka A družstvu, i kdybych chtěl. Postupem do 1. ligy se mezi A a B družstvem otevřela propast 2. ligy a tak se zápasy obou družstev termínově potkávaly.

Mimořádně dobrý výsledek měl Zdeněk Polomis 7 1/2 z 9, dále Jan Krliš 7 z 9 (pohoršil si zbytečnou prohrou v posledním kole), František Němec 5 z 5 a Vladimír Končický 4 z 5. Nad 50 % byli Jan Bauer 5 1/2 z 8, kapitán Jan Brousek 4 1/2 z 8 a Rudolf Kašpar 3 z 5.

V RP II. mělo družstvo D (obrázek 27) 4 body ze 14, skóre 22 - 34 a bylo 7. z 8. Nadprůměrný výkon podal Jan Krliš 4 ze 7, i když to byl horší výsledek než měl v C družstvu. Slušný výsledek zaznamenal ještě Václav Šobr 3 z 5 a spolukapitán Jaroslav Vopat 3 ze 6. Výsledek musíme poměřovat skutečností, že byla dávána příležitost skoro všem hráčům, z 18 hráčů soupisky si aspoň jednou zahrálo 16. Hráči základní sestavy sehráli 32 partií, náhradníci 24.

Do regionálního přeboru 6členných družstev mladšího dorostu se jich přihlásilo 5, z toho 2 naše. Ta obsadila opačné póly tabulky: A s 8 body z 8 a skóre 22 1/2 - 1 1/2 postoupilo do divizní kvalifikace, B získalo 1 bod za remízu s Domažlicemi a skóre 6 - 18.

V Karlových Varech se uskutečnila divizní kvalifikace o postup do ČLD (obrázek 30), kde hrála čtyři 6členná družstva. Ale jen 2 měla reálné šance: my a Sokolov. Obě slabší družstva jsme vyřídili 6 - 0, Sokolov 1 bod s nimi ztratil. Ve vzájemném souboji šlo tedy o postup, kde nám stačil i nerozhodný výsledek 3 - 3. Ale naši hráči nic neponechali náhodě, vyhráli 4 - 2 a se 6 body a impozantním skóre 16 - 2 vybojovali ligořádkou příslušnost v ČLD. Velkou posilou na 1. šachovnici byl host **Jan Příborský** (obrázek 30), ale ani ostatní Jan

Krliš, Václav Šobr, Tomáš Gondek, Michal Škut a Sněžana Škutová nikterak nezaostali, jak dokazuje celkové skóre.

Rok 2002 byl přelomový organizačně. Od nového roku vstoupilo do života krajské zřízení, které se utvořilo na bázi malých krajů jako před rokem 1960. Novému uspořádání se podřídila i organizace šachového života. 19.4.2002 byla ustavující konference ŠSPK, do kterého se sloučily regiony A2 Plzeň a A3 Klatovy. V 8členném VV měl region Klatovy 5 zástupců: Martina Vašíčka ze Sokola Domažlice, sekretáře Ing. Josefa Baumruka z Přeštic a ze Sokola Klatovy jsme byli 3: RNDr. Jan Brousek pro mládež, Pavel Šott a já jako místopředseda. Předsedou se stal osvědčený Bohumír Sunek, který je jako předseda celorepublikové komise rozhodčích členem VV ŠSČR. STK (= sportovně-technická komise) vede neméně osvědčený Bc. Václav Václavík. Hospodář Ing. Jiří Kubínek brzy zemřel a zastoupila ho Dana Vaindlová. Pracovně přetíženého Jana Brouška po roce nahradil specialista na mládež náš Karel Nováček.

RŠS Klatovy na své závěrečné schůzi 6.7.2002, než se zrušil, provedl rozlosování RP I., nově jen RP, a především rozdělil mezi oddíly většinu svých financí ve výši 14 075,- Kč. Jen zbytek 2 927,90 Kč byl převeden ve prospěch ŠSPK, ale fyzicky ponechán na Pošumavském sportovním sdružení v Klatovech na krytí cestovních výloh klatovských členů VV ŠSPK.

Ročník 2003 nebyl ročníkem úspěchů, ale návratem do reality. Mít družstvo A v 1. a B v 2. lize bylo nad naše síly. Již při tvorbě sestavy družstva A bylo jasné, že se nad ním budou stahovat mraky. Odešli 4 hosté z prvních šachovnic Petr Neuman, Jan Michálek, Jan Turner a Ital Daniele Genocchio a přišel jen Robert Fiala z Plzně. V náhradnících byla jen výměna: odešel Josef Váchal a přišel na 1 rok Michal Cvikl, oba z Plzně.

Zvlášť citlivá byla ztráta Miroslava Pfeifera., který se odstěhoval do Prahy. Složil funkci kapitána, tu převzal Pavel Šott. Ještě sehrál v této sezóně 3 partie se ziskem 2 1/2 bodu, ale po skončení soutěže přestoupil. Ani hostovat nechce. S ohledem na pracovní zatížení a dojíždění se mu nedivím. Prodejem bytu v Klatovech k nim přetřhl hlavní věcné pouto, zůstává jen malá nitka v podobě chaty v Těšetinech.

Podle předpokladů proběhla i skutečnost: byli jsme poslední. Ale nebyla to žádná ostuda. 3 družstva skončila na chvostu se shodným bodovým majetkem. Rozlišovalo je skóre: 10. ŠK Demax Děčín 36 1/2 - 51 1/2, 11. TJ Bonex Teplice 36 - 52 a 12. my 34 1/2 - 53 1/2. Fakt je, že se nám poslední zápas v Teplicích nevydařil. I když jelo družstvo v nejsilnější sestavě, prohrálo 3 1/2 - 4 1/2. Ale případná výhra by sice los posledního přenechala Teplicím, ale nám by od sestupu nepomohla. Nesestupové 9. místo totiž obsadil Sokol Polabí JOLY B s 9 body v přímém souboji s Děčínem 5 - 3. Hrdi naopak můžeme být nad oběma výhrami, i když jen 4 1/2 - 3 1/2. Nejen nad ambiciózní Slavii Zikudou Turnov v čele s vm Jiřím Lechtýnským, ale především nad vítězem, další Slavii z Hradce Králové. Té si je cenit tím více, že 5 našich hráčů bylo z řad náhradníků, na soupisce byli mezi 10. a 16. místem.

Z hráčů dostali absolutorium jen 2 na prvních 2 šachovnicích, oba se ziskem 4 1/2 bodu: Robert Fiala z 9 a Pavel Novák ze 7 partií. Pokud nepočítám hráče, kteří sehráli málo partií, všichni vyhořeli. Mezi nimi i já s 2 1/2 z 9. A když k tomu připočtu výsledek z družstva B 2 1/2 z 10, byla to sezóna, kdy jsem hrál sice pilně, ale slabě. Horší sezónu si nepamatuji. Kdeže loňské sněhy, tedy výborné výsledky jsou: loni 15 1/2 z 20 (77,5 %) a letos 5 z 19 (26,3 %). Otřesný pohled.

Tím přecházím k družstvu B. Tam byla situace obdobná a jen o milimetr lepší. Shodná byla i v napínavosti posledního kola, které svedlo k vzájemnému souboji poslední 4 družstva. Situace: Baník Eastman Sokolov a my 7 bodů, Šachový spolek Bechyně a ŠK Líně 4 body. Zatímco Bechyně, která se probudila až 4 kola před koncem a získala v nich kromě prohry s námi 2 1/2 - 5 1/2 všech 6 bodů, vyhrála s ŠK Líně 5 - 3 jen souboj o prestiž nebýt poslední, nám a Sokolovu šlo o krk. Lepší skóre měl o 1 bod Sokolov a stačilo mu hrát nerozhodně. Drama nastalo hned na začátku. Sokolovu dorazilo jen jedno auto a tak kapitán

Zbořil podle pravidel nahlásil do sestavy hráče, kteří měli přijet druhým autem a mohli tedy nastoupit v limitu 1 hodiny (připomeňme si dřívější pravidlo platné do počátku devadesátých let, kdy hráči nahlášení k sestavě zápasu museli být přítomni v místnosti). Ale ouha! Dopustil se zásadní chyby, když si mobilním telefonem (možná ho ani on ani žádný spoluhráč neměl) nezjistil, kdo skutečně přijede. A byl velmi nemile překvapen, když místo nahlášeného Jiřího Makaje se objevil hostující Petr Kovář z Horního Slavkova. Makaj se totiž na sraz nedostavil a velitel druhého auta se zastavil pro náhradu v Horním Slavkově. Tento můj letitý soupeř si tedy na poslední šachovnici se mnou zahrál jen přátelsky. A přátelsky remízou jsme se i rozešli. Rozhodčí ho nemohl připustit do rozehraného zápasu, zvláště proto, že Kovář byl na soupisce výše než Makaj a rozbouralo by to již rozehrané partie. Přes nevýhodu počátečního stavu 0 - 1 se hráči Sokolova vypjali k mimořádnému výkonu a vítězství 4 1/2 - 3 1/2 strhli na svou stranu.

Po skončení soutěže nám jako náhradníkům bylo nabídnuto hrát i v příští sezóně 2. ligu. To jsme bohužel nemohli přijmout, jak z personálních, tak kolizních důvodů. Po sestupu Áčka bychom měli v 2. lize 2 družstva a v RP také 2 družstva. Jelikož by hrála ve stejném termínu, je to pro nás nestravitelné sousto. Postavit najednou 24 hráčů dokážeme, ale 32? Vyloučeno!

V B družstvu odehráli všech 11 utkání a získali Václav Nový 5 1/2 a host z Plzně **Michal Novák** (obrázek 33) 6 bodů. 6 z 9 měl Karel Nováček a aktivní skóre měli také oba volní hráči na 1. a 2. šachovnici Pavel Novák 5 a Kateřina Čedíková 4 1/2, oba z 8 partií. A abych nezapomněl: byli jsme 10. s úrodičkou 7 bodů a skóre 37 - 51.

Snad jste si všimli **velké frekvence častých českých jmen souvisejících s přídavným jménem nový**. Ač se v žádném případě nejedná o příbuzné, v novém tisíciletí se můžeme chlubit 5 Nováky abecedně Jaromír, 2 Michalové (ročník 1975 hraje za A družstvo, ročník 1997 chodí do kroužku), Pavel a Václav, 2 Nováčky Karel a Pavel a 2 Novými Luboš a Václav a třetí Nový Jan, bývalý náš člen, nyní člen Přeštic, za nás hostuje. Pozoruhodné a zábavné.

C družstvo se může prezentovat v RP až 6. místem z 10. Stačilo však vyhrát s Domažlicemi B a mohlo být 1. Prvních 6 družstev se oddělilo od zbytku a bylo vzácně namačkáno v rozmezí bodů 12 až 14: Domažlice B 14 bodů a skóre 47 - 25, Staňkov 13 bodů a skóre 44 1/2 - 27 1/2, Kdyně 13 bodů a skóre 43 - 29, Slavoj Dvorec A 12 bodů a skóre 44 1/2 - 27 1/2, Postřekov 12 bodů a skóre 41 1/2 - 29 1/2 a Klatovy C 12 bodů a skóre 40 - 32.

Měli jsme v té době přetlak mladých, kterými jsme zaplnili všechna místa náhradníků v C družstvu do počtu 20. Z nich jsme také rekrutovali dvě 5členná družstva D a E. Bylo to poprvé, co jsme se rozrostli na 5 družstev. Děčko si vzali na starost kapitán Jaroslav Vopat a dva jmenovci **Suchých** (nebo Sušší?) **Karel** (obrázek 26) a **Pavel** (obrázek 27). Hrál velmi úspěšně a v OP, na něž se překřtil bývalý RP II. (kromě 2 našich družstev v něm hrálo 7 družstev z okresu Domažlice a Slavoj Dvorec C z okresu Plzeň-jih), bylo sice těsně o 1/2 bodu, ale přece jen 2. s 12 body a skóre 26 1/2 - 18 1/2. To stejně znamenalo postup, protože vítěz Domažlice C se ho vzdal. Družstvo E kočíroval právě zletilý **Miroslav Šlehofer** (obrázek 31) a to bylo 5. Získalo 9 bodů a skóre 22 - 23.

V ČLD skupina jih se mládežnické družstvo, které na začátku soutěže ztrácelo se silnými týmy, obávalo sestupu. Ale zlepšeným závěrem byl sestup zažehnán, získáno 5. místo z 10 družstev s 10 body a skóre 29 - 16. Sestavu tvořili: host z Domažlic Lubomír Petera 6 ze 7, Jan Krliš 2 z 9, Václav Jonáš 3 ze 7, Václav Šobr 3 z 5, Miroslav Kubát 4 1/2 ze 7, Michal Škut 5 z 8 a Martin Schánílec 2 1/2 ze 4. Další hráči Luboš Hanzík (syn známé hartmanické trenérky Marie Hanzíkové a mladší bratr Vladislavy Matičkové), Tomáš Gondek, Sněžana Škutová a Josef Klesa sehráli jen několik partií.

Normálně se o bleskových přeborech oddílů zmiňuji jen počtem účastníků, vítězem a počtem jeho bodů v kapitole 7. Pro rok 2003 udělám výjimku. 61. bleskový přebor se hrál

experimentálně novátorským způsobem. Byla to dlouhodobá soutěž s názvem Grand Prix a obnášela 8 turnajů. Vzali jsme však v potaz, že všichni se nemohou vždy zúčastnit a tak byl hráčům započten jen výsledek 5 turnajů s nejvyšším počtem dosažených bodů.

Aspoň 1x se zúčastnilo 27 hráčů. Všechny 8 jsem se zúčastnil jen já a získal nejvíc 71 bodů, ale po vyškrtnutí 3 turnajů mi zbylo 51 bodů. To byl druhý nejlepší výsledek, protože Karel Nováček získal z 5 započítávaných turnajů 57 1/2 bodu. Jako jediný sehrál 7 turnajů a vytěžil z nich 69 1/2 bodu. Pro zajímavost: 6 turnajů sehrálo 6 hráčů, 5 turnajů také 6 hráčů, 4 turnaje 3 hráči, 3 turnaje 2 hráči, 2 turnaje rovněž 2 hráči a jen 1 účast mělo 6 hráčů.

Celkem se zúčastnilo 8 turnajů 109 hráčů, což je průměr 13,6 hráče na turnaj, a průměrně hráči měli účast na 4 turnajích. Tento způsob hraní přeboru byl vyhodnocen jako komplikovaný a bylo od něho upuštěno.

Jsmo v sezóně **2004** a její koncept v účasti družstev v soutěžích se stabilizoval minimálně na 2 další sezóny. I když sezóna 2006 je ještě několik měsíců před námi, je podle stavu k 30.4.2005, ke kterému toto vyprávění uzavírám, jasné, že se na struktuře účasti našich družstev nic nezmění. Pro nás jsou důležité kromě kvantity a kvality hráčů především termíny soutěží a ty jsou v cyklech 14 dnů. Jeden týden se hraje 1. liga, KP a OP, druhý týden 2. liga a RP. Pro nás by bylo optimální při dostatku financí mít všech 5 družstev po jednom v každé této soutěži. To za momentální konstelace není možné, protože na 1. ligu zatím nemáme. Kromě toho by to vyžadovalo postup B družstva do 2. ligy čili stav, který byl v sezóně 2003. Nyní nám vyhovuje stav mít A družstvo v 2. lize, protože náhradníky jsou mu hráči B družstva z KP. Kolize s družstvy C a D nevádí, protože na jejich 2 samostatné řady máme a náhradníky v A družstvu nejsou. B družstvo může čerpat náhradníky z družstev C i D a naopak družstvo E v OP saturuje neuspokojené náhradníky družstev C a D. Případný sestup A družstva do KP nekompensovaný postupem B družstva by byl pohromou a případný postup B družstva do 2. ligy by byl přímo katastrofou, jak už jsem se zmínil.

To vše jsou problémy strategického charakteru. Taktické problémy se musí řešit na losovací schůzi, kde formou protičísle se většinou zohledňují problémy jednotlivých družstev při zachování principu, aby družstva téhož oddílu sehrála vzájemné zápasy co nejdříve. Jde o úspory za topení nebo nájem (doma hrají družstva pokud možno v tomtéž termínu) nebo naopak se 2 družstva do hrací místnosti nevejdou atd. K orientaci v této problematice viz kapitola 10. Teoretické úvahy bod c) Úvaha o protičíslech.

Jiné taktické problémy musí řešit kapitán před každým zápasem, pokud nemá ukázněné hráče nebo pokud hráči hostují současně v Německu.

Po sestupu z 1. ligy odešel hledat štěstí v jiném prvoligovém družstvu host Robert Fiala. Míra Pinc přestoupil do mnohem bližší Příbrami, která hraje rovněž 2. ligu. Stejně jednal Radek Turner přestupem do Domažlic. Pavel Novák sice nominálně přestoupil do Sokola Plzeň I., aby mohl hrát 1. ligu, ale jako náš host sehrál na 1. šachovnici plných 8 utkání se ziskem 4 1/2. Zato k nám přestoupil Michal Novák z Plzně, který loni hostoval. Také ten byl spolehlivý, hrál 9x a vydoloval 4 1/2 bodu. Zvláštní zmínku zaslouží Stanislav Gschwendtner. Sehrál všechno a udělal 7 1/2 bodu z 11. Nedařilo se loňskému kapitánovi Pavlu Šottovi, který věnoval své síly jako nehrající kapitán Sokolu Plzeň I. v extralize. Zato získal v tomto roce 2004 podruhé titul přeborníka oddílu ve hře bleskové. U nás dělal ve 4 zápasech zástupce kapitána Kateřině Čedíkové. To byla naše rarita. Který oddíl v tak vysoké soutěži se může pochlubit kapitánkou? Celkově jsme skončili 9. ze 12, což nebylo nic moc, neboť to bylo těsně nad propastí. Totéž signalizuje i bodový zisk 8 z 22 a dost pasivní skóre 39 - 49. Na stranu plusu je třeba připsat, že body jsme získávali průběžně a závěr soutěže nebyl na infarkt.

B družstvo dlouho bojovalo o postup, aby v případě nutnosti nahradilo Áčko v 2. lize. V klíčovém zápasu v Tachově však zakolísalo 3 - 5 a ztratilo motivaci jak touto prohrou, tak

skoro jistou záchranou družstva A. Z posledních 2 zápasů pak vytěžilo jen 1 bod. Bylo tak ve finiši přestíženo 3. Lokomotivou Plzeň a v konečném účtování bylo 4. se 16 body z 22 a skóre 55 - 33. Z postupu se radovalo C družstvo Sokola Plzeň I., které o rok později vyhrálo 2. ligu a postoupilo o další stupínek.

I zde měl nejvíce bodů 8 z 11 Stanislav Gschwendtner. Ten v součtu za A i B družstvo odehrál všech 22 partií a uhrál 15 1/2 bodu (70,5 %). Také já sehrál všech 11 utkání a získal 7 1/2 bodu jsem si spravil chuť po hořké loňské sezóně. Skoro všichni hráči měli nad 50 %, nejvíce Karel Nováček 6 z 8 a 7. náhradník Zdeněk Polomis 4 1/2 ze 6. Za povšimnutí stojí výkon volného hráče Miroslava Orsága, který chtěl být jen náhradníkem, pokud možno nehrajícím. Situaci hasil 3x a vždy vítězně.

V RP se C družstvu moc nevedlo. 6 míst mezi 5. a 10. obsadila družstva v rozmezí 2 bodů. Naši byli uprostřed: 7., 8 bodů a skóre 36 1/2 - 42 1/2. Suverénně s plným počtem 20 bodů vyhrál Postřekov, aniž tušil, jak dopadne o rok později v KP. Zato výkon naší mládeže v D družstvu byl příjemným překvapením. I když obsadilo poslední 11. místo, získalo 5 bodů za vítězství s Klenčím 5 - 3 a 3 remízy s Červeným Poříčím a oběma Dvorci A i B. Skóre 27 - 53. Kromě Jana Krliše sehrála všechna utkání ještě 12letá Sněžana Škutová a měla i nejlepší výsledek 6 1/2. Přes umístění na posledním místě D družstvo nesestoupilo vzhledem k snaze, aby KP měl 12 účastníků. Za což z našeho hlediska díky. Nakonec se to úplně nepodařilo, z OP nebyl o postup do RP zájem.

Z toho musíme vyjít při hodnocení výsledků družstva E v OP. S ohledem na nedostatek družstev (přihlásilo se jich jen 7 místo loňských 10) i hráčů se jejich počet v družstvu snížil z 8 na 5. Mezi 3 družstva B, jedním C, jedním D a 2 E jsme byli uprostřed 4. ze 7 s 5 body a skóre 16 1/2 - 13 1/2. K tomu 4. místu nám dopomohlo právě skóre, protože 5 bodů měla další 2 družstva s horším skóre. O družstvo se vzorně staral přes zdravotní problémy Václav Kopecký, který houfek dětí včetně svého vnuka hostujícího Ondry Hrabovského vozil na zápasy venku autem. Tam nastupoval i jako hráč a ze 3 partií vytěžil všechny 3 body. Nad 50 % uhrál Radovan Vlach 2 1/2 ze 4 a především Martina Škorvagová 4 ze všech 6 zápasů.

Velkou radost nám udělalo družstvo v ČLD (obrázek 35). Získalo sebevědomí a celou soutěž se přetahovalo o prvenství se Sokolem Tábor a Řemdihem Strmilov. Před posledním dvojkolem byl stav: Klatovy 15 bodů a skóre 38 1/2 - 15 1/2, Tábor také 15 bodů a skóre 38 - 16 a jako černý vzadu čekal Strmilov. Měl sice o bod méně, ale nejlepší skóre 41 - 13. Avšak první 2 družstva hrála se slabšími soupeři a tak se hrálo jen o skóre. A nám náskok pouhého 1/2 bodu nestačil. Tak se z postupu do extraligy radoval Tábor se 17 body a skóre 49 - 17. My na 2. místě měli skóre jen 46 1/2 - 19 1/2. Nastupovala vesměs základní sestava Miroslav Kubát, Václav Jonáš, Jan Krliš, Michal Škut, Martin Schánilec a Sněžana Škutová. Od poloviny soutěže byla doplněna na 1. šachovnici jako host z Unionu Plzeň **Kateřina Palková** (obrázek 36), dcera již zmíněné účastnice republikového přeboru žen Hany Palkové, rozené Niklesové z Červeného Poříčí.

Průměrné ELO základní sestavy bylo 1461, což bylo až 7. nejvyšší z 12 družstev.

Možná vás stejně jako mne upoutal název Řemdih, což byla koule zavěšená na tyči a používala se jako zbraň v husitských válkách. Má za účel v hráčích Strmilova vzbudit bojovou náladu. Neznám jiný název družstva tohoto druhu. Ostatně těžko lze si představit názvy Kopí, Meč, Šavle, Bambitka nebo z novějších Pistole, Puška, Samopal, Dělo nebo dokonce Tank.

To mě přimělo k zamyšlení nad názvy družstev. Dříve to bylo prosté: Většina klubů se jmenovala Šachový klub, případně v úplně raných dobách Spolek šachovní. Některé kluby si dávaly do názvů jména oblíbených mistrů jako Duras nebo Dobruský, jiné zdůrazňovaly vlastenectví např. Čechie a Slavie. Po válce v rámci sjednocené tělovýchovy šly šachové kluby do tělovýchovných jednot: Bohemians, Viktoria, AFK (= Atleticko-fotbalový klub),

SK (= Sportovní klub), FC (= Football Club) nebo prostě TJ. Nad nimi přebíraly patronát podniky a ty za své peníze chtěly být v názvu: Škoda, Kermostroj, Strojplast. Konečně se muselo vyhovět požadavkům shora a přidat název DSO (viz začátek 4. kapitoly): Spartak, Jiskra, Sokol, Lokomotiva, Slavoj atd. Takže vznikla celá džungle názvů. Příklad: TJ Slavoj Strojplast Tachov.

Po roce 1989 vypukla úplná inflace nových názvů. Některé oddíly se vrátily k původnímu názvu ŠK, jiné přestoupily do ČOS a jejich názvy Sokol se pletou s názvy TJ Sokol. Ale hodně oddílů ve snaze opatřit si peníze si do názvu buď dává jen název sponzora, jako Mahrla Praha, IPM Color Ostrava, Hagemann Opava, nebo si o něj rozšiřuje svůj název. Příklady: Sokol Visus Vyšehrad, Sokol Rekol Písek, Sokol Plzeň Ingem, Baník Eastman Sokolov, Slavie Zikuda Turnov, Panda RWT Rychnov. Výjimkou je ŠK Tietz Karlovy Vary. Viktor Tietz není sponzor, ale karlovarský radní, který se v dvacátých letech zasloužil o tamní turnaje.

Recesí trochu zavání název Panda nebo Easy English Kralupy a zvláště Šakal Kozolupy. Ale nejvíce se mi líbí název družstva mládeže **Chytré hlavičky Olomouc**. To je opravdu vtipné.

Název může též řešit organizační problémy. Oddíly Kolína a Lysé nad Labem se sjednotily pod názvem ŠK (nyní Sokol) Polabí JOLY. I ten sponzor se tam vešel.

Své vzpomínky končím poslední sezónou **2005**. Áčko, jehož kapitánem se stal Václav Nový, si pohodlně odehrálo 2. ligu v lepší polovině tabulky, dokonce po 7. kole se dostalo na 2. příčku. Po slabším závěru bylo 4. z 12 se 14 body a skóre 49 - 39. Pozoruhodný výkon podali oba hosté Pavel Novák na 1. šachovnici 6 1/2 ze 7 a 6. náhradník Josef Baumruk 7 z 9. Kromě něj 9 utkání sehráli ještě Kateřina Čedíková s 5 1/2 a Michal Novák a Stanislav Gschwendtner se 4 1/2 bodem. Pavel Šott měl výsledek 3 1/2 z 5. Na 50 % skončili Jana Eretová 4 z 8 a Miroslav Orság 3 ze 6.

Zajímavostí jižní skupiny 2. ligy je skutečnost, že v ní startovalo 8 sokolských oddílů z 12 a obsadily prvních 6 míst a pak místo 9. a 11.

B družstvo začalo 2 výhrami, z nichž ta s Postřekovem 7 1/2 - 1/2 byla drtivá. Nováček z Postřekova, ač za něj hostoval na 1. šachovnici náš Václav Nový, skončil ostatně poslední. Pak však přišla série porážek a začal strach ze sestupu. Tyto chmury zahnalo kontumační vítězství se Spáleným Poříčím, které sklátila chřipková epidemie. Nakonec se družstvo dostalo „mezi lidi“, bylo 7. z 12 a mělo 11 bodů a skóre jako A družstvo 49 - 39. S ohledem na nedostatek stabilních hráčů, neboť termíny kolidovaly v 6 případech se soutěžemi v Německu, jsme dávali příležitost mládí. 14letý Václav Jonáš, ač 7. náhradník, nastoupil v 10 utkáních z 11 a uhrál 6 1/2 bodu a 9. náhradník 11letý Míša Škut měl 3 1/2 ze 6. Nezklamali volní hráči na prvních 3 prknech. Pavel Šott a Karel Nováček 4 1/2 ze 6 a Miroslav Orság, ač bytem v Praze, 2 1/2 ze 4. Jako za mlada hrál MUDr. Egon Lesný, který se v důchodu opět vrátil k závodní hře a měl 6 z 9.

Zároveň se završuje epopej Lokomotivy Plzeň. Vždy když v KP již již chtěla utrhnout 1. místo, bylo v závěru jiné družstvo šťastnější a na její úkor postoupilo. Nejinak tomu bylo i v poslední sezóně 2005. Celou dobu se přetahovala se Šakalem Kozolupy. Před posledním kolem je rozsuzovalo jen skóre. V posledním kole Šakal nezaváhal a zakouzl Přeštice 5 1/2 - 2 1/2, ale Lokomotiva vysoko prohrála doma s TJ Slavoj Strojplast Tachov 2 - 6.

Sledování smůly Lokomotivy Plzeň souvisí s historií klatovského šachu jen okrajově, přestože Klatovy na tom profitovaly 3x (1960, 1997 a 2002). Jedná se však o zajímavý jev, který se opakoval v 1993 s Baníkem Sokolov, 1994 s Jiskrou Domažlice, 1995 se ZČE Plzeň C, 1996 s Letnou Plzeň, 2001 s Líněmi a 2005 se Šakalem Kozolupy. V období 1993 - 2005 celkem 8x.

Družstvo C bylo v RP tradičně v lepším průměru 4. z 11 s 12 body z 20 a skóre 47 1/2 - 32 1/2, ale D se polepšilo proti loňsku. Získalo o 1 bod více, tedy celkem 6, a skóre

33 - 47. Tím přeskočilo Dvorec B a Červené Poříčí a skončilo 9. Obě tato družstva porazilo a skalpovalo i nebezpečný Staňkov.

V Céčku nejvíce „válel“ František Němec 6 1/2 ze 7, další 2 nyrští Rudolf Kašpar a k šachu se opět navrátilí duchodce Jan Vaník 5 z 8, MUDr. Egon Lesný 4 1/2 z 8 a Roman Hořejší 4 ze 7. Všechna utkání na 1. desce sehrál Míra Kubát a měl 5 1/2 z 10. Ten si také z družstva nejvíce polepšil nárůstem ELO o 58 bodů.

V Děčku si svými výsledky v RP se soupeři s mnohem vyšším ratingem polepšili ELO v rádech desítek bodů: Míša Škut + 60 bodů za 5 1/2 z 9, Martin Schánilec + 54 bodů za 5 z 9, shodně + 34 bodů Václavové Šobr za 5 z 9 a Jonáš za 4 1/2 z 9 a Jan Krliš + 28 bodů rovněž za 4 1/2, ale z 10 partií. Největší přírůstek zaznamenal Tony Nguyen Dinh Phong hostující v Klenčí: + 97 bodů za 7 bodů z 10.

Labutí písní byl možná tento ročník pro spřátelené družstvo Červené Poříčí, které bylo poslední a zvažuje, zda má příští ročník OP vůbec obeslat.

Ečku se nevedlo, i když kapitán Václav Kopecký a jeho zástupce Vavřinec Kalivoda se o ně vzorně starali. V dvoukolovém turnaji 5 družstev skončilo poslední: 6 bodů ze 16, skóre 15 - 25.

Toto suché konstatování však vypovídá málo o dramatičnosti soutěže. Málokdy se stává, aby družstvo s 3 výhrami s 5 prohrami skončilo poslední. Bylo to na skóre za Klenčím B. Na 50 % s 8 body skončily Domažlice D, před nimi Postřekov B s 9 a vyhrály Domažlice E s 11 body. Na jejich ztracených 5 bodech se podíleli také naši výhrou 3 1/2 - 1 1/2 ve 2. kole.

V ČLD se konečně mohli naši dorostenci radovat z postupu do nejvyšší soutěže v republice, do Extraligy mladšího dorostu (obrázek 36). Nic neponechali náhodě a pod vedením zkušeného a zaníceného trenéra Karla Nováčka se na každé utkání svědomitě připravovali a nastupovali skoro vždy v základní sestavě: host Kateřina Palková, Václav Jonáš, Michal Škut, Tony Nguyen Dinh Phong, Sněžana Škutová a Martina Škorvagová.

Boj byl napínavý až do konce. Hlavním konkurentem v závěru soutěže nebyl Řemdih Strmilov, ale Biomedika Říčany. Ta před posledním kolem ztrácela 1 bod (s námi prohrála, my se zdrželi remízou s Bedřichovem) a měla i horší skóre. Naši však nezaváhali, oba zápasy stejně jako Říčany vyhráli a zvítězili s 21 body a skóre 47 - 19. Ty měly 20 bodů a skóre 45 - 21 a to proto, že jim bylo darováno Strmilovem kontumační vítězství 6 - 0. Ten se zpronevěřil svému bojovému názvu Řemdih a poslední dvoukolo neobeslal. Takže ačkoliv přes 2 kontumační prohry ho nikdo s 3. místa se 14 body a skóre 36 1/2 - 29 1/2 nesesadil, bude možná pro příští rok z ČLD vyloučen, jak tomu nasvědčuje rozhořčená reakce rozhodčího....

Sladkou odměnou byl pro členy družstva velký dort ve tvaru šachovnice. Jelikož se rozřezal na 20 velkých kousků, dostalo se na všechny přítomné, kteří se zúčastnili hracího dne 29.4.2005.

Tabulka výsledků jednotlivých družstev za období 1990 až 2005:

Rok	Družstvo A	Družstvo B	Družstvo C
1990	9. z 10 KP I. sestup	? z 5 OP	—
1991	7. z 10 KP II.	—	—
1992	1. z 10 KP II. postup	2. z 5 OP	—
1993	8. z 10 KP I.	? z ? OP	—
1994	8. z 12 KP I.	? z 10 KP II.	? z ? OP
1995	6. z 12 KP I.	2. z 10 KP II.	2. ze 3 OP
1996	8. z 12 KP I.	1. z 10 KP II. postup	3. ze 3 OP

1997	1. z 12	KP	postup	7. z 12	KP	? z 10	RP II.
1998	9. z 12	2. liga		6. z 12	KP	? z 9	RP II.
1999	2. z 12	2. liga		1. z 12	KP	1. z 10	RP II. postup
2000	2. z 12	2. liga		12. z 12	2. liga	4. z 10	RP I.
2001	1. z 12	2. liga	postup	3. z 12	KP	3. z 10	RP I.
2002	8. z 12	1. liga		1. z 12	KP	2. z 10	RP I.
2003	12. z 12	1. liga	sestup	10. z 12	2. liga	6. z 10	RP
2004	9. z 12	2. liga		4. z 12	KP	7. z 11	RP
2005	4. z 12	2. liga		7. z 12	KP	4. z 11	RP

Rok	Družstvo D	Družstvo E	Mladší dorost
1999	8. z 10 RP II.	–	–
2000	8. z 10 RP II.	–	–
2001	3. ze 4 RP II.	–	2. ze 6 kvalifikace
2002	7. z 8 RP II.	–	1. ze 4 kvalifikace postup
2003	2. z 10 OP postup	5. z 10 OP	5. z 10 ČLD
2004	11. z 11 RP	4. ze 7 OP	2. z 12 ČLD
2005	9. z 11 RP	5. z 5 OP	1. z 12 ČLD postup

Počátkem devadesátých let oddíl jen s námahou překonává krizi z osmdesátých let, kterou přizivil rozkol na 2 oddíly. Po jejich opětném sjednocení v roce 1993 pod hlavičkou Sokola nastává pozvolný rozkvět: 1996 postup B družstva do KP, 1997 postup A družstva do 2. ligy. Vrchol nastává mezi léty 1999 a 2002. Po dvou 2. místech přichází kýžený postup do 1. ligy, kde se udrží 2 sezóny. B družstvo v té době 2x postoupí do 2. ligy (1999 a 2002), pak hned sestupuje. Nezapomínejme ani na družstvo C, které také v roce 1999 slaví postup do RP I.

V roce 2003 A i B družstvo sestupují a oddíl si uvědomuje, na co stačí, a konsoliduje se: 1 družstvo v 2. lize, 1 v KP, 2 družstva v RP a 1 družstvo v OP.

B družstvo jsme stavěli každý rok s výjimkou roku 1991, ale to nás zastoupilo ČSAD. C družstvo stavíme pravidelně od roku 1994, D družstvo od roku 1999 a E od roku 2003.

Statisticky zajímavý je pohled na počet členů družstva v OP, respektive v RP II. V letech 1961 - 1972 byla družstva 6členná, 1973 - 1984 4členná, 1985 - 1991 8členná, 1992 - 1996 5členná, 1997 - 2003 8členná a v letech 2004 - 2005 opět 5členná.

Při jiném pohledu za dobu 45 let se hrálo nejvíce 14 let v družstvech s 8 členy, po 12 letech v družstvech se 6 a 4 členy a zatím nejkratší dobu 7 let se praktikuje systém 5členných družstev.

O něčem svědčí i systém soutěží v rámci ZČ kraje mezi lety 1960 a 2005.

Rok	Nejvyšší soutěž	Počet družstev	Poznámka	Nižší soutěž	Počet družstev	Poznámka
1960	KP	10	Plzeňský kraj	?		
1961	KP I.	10	ZČ divize	?		
1962	KP I.	10	-“-	KP II.	8 + 6 S + J,	ZČ krajská soutěž
1963	KP I.	10	-“-	KP II.	8 + 8	-“-
1964	KP I.	8 + 8	S + J, finále 2 dvoukolově	KP II.	8 + 8	-“-
1965	KP I.	8 + 8	S + J, finále 4, zápas započten	KP II.	8 + 8	-“-

1966	KP I.	8 + 8	-“-		KP II.	8 + 8	-“-
1967	KP I.	6		obl.přebor, hl.skupina dvoukolově	KP II.	6 + 6S+J, obl.př.II.dvoukolově	
1968	KP I.	6 + 6		S+J, finále 2, obl.př.I. dvoukolově	KP II.	6 + 6	-“-
1969	KP I.	4 + 6	-“-		KP II.	6 + 6	-“-
1970	KP I.	6		ZČ divize	KP II.	10 + 6	S + J, KP II.
1971	KP I.	8	-“-		KP II.	8 + 8	-“-
1972	KP I.	10	-“-		KP II.	8 + 8	-“-
1973	KP I.	10	-“-		KP II.	8 + 8	-“-
1974	KP I.	10		ZČ KP I.	KP II.	9 + 8 + 7	S + St + J, KP II.
1975	KP I.	10	-“-		KP II.	9 + 9 + 9	-“-
1976	KP I.	10	-“-		KP II.	12 + 10 + 10	-“-
1977	KP I.	10	-“-		KP II.	12 + 10 + 10	-“-
1978	KP I.	12	-“-		KP II.	12 + 12 + 12	-“-
1979	KP I.	12	-“-		KP II.	12 + 12 + 12	-“-
1980	KP I.	12	-“-		KP II.	12 + 12 + 12	-“-
1981	KP I.	12	-“-		KP II.	12 + 12 + 12	-“-
1982	KP I.	12	-“-		KP II.	12 + 12 + 12	-“-
1983	KP I.	12	-“-		KP II.	12 + 12 + 12	-“-
1984	KP I.	10	-“-		KP II.	10 + 10 + 9	-“-
1985	KP I.	10	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1986	KP I.	10	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1987	KP I.	10	-“-		KP II.	8 + 8 + 8	-“-
1988	KP I.	10	-“-		KP II.	8 + 8 + 8	-“-
1989	KP I.	10	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1990	KP I.	10	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1991	KP I.	10	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1992	KP I.	10	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1993	KP I.	9	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1994	KP I.	12	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1995	KP I.	12	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1996	KP I.	12	-“-		KP II.	10 + 10 + 10	-“-
1997	KP	12		ZČ KP	regiony:	RP I.	10 + 10 + 10 KV+PM+KT,RPI.
1998	KP	12	-“-		RP I.	10 + 10 + 10	-“-
1999	KP	12	-“-		RP I.	10 + 10 + 9	-“-
2000	KP	12	-“-		RP I.	10 + 10 + 10	-“-
2001	KP	12	-“-		RP I.	10 + 10 + 10	-“-
2002	KP	12	-“-		RP I.	10 + 10 + 10	-“-
2003	KP	12		KP Plzeňský kraj	RP	12 + 10	PM + KT, RP
2004	KP	12	-“-		RP	12 + 11	-“-
2005	KP	12	-“-		RP	12 + 11	-“-

Do roku 1969 družstva 10členná, od 1970 8členná. V KP II., RP I. a RP vždy 8členná.

Poznámka: S = sever KV (skupina A), St = střed PM (skupina B), J = jih KT (skupina C).

Karlovy Vary

Plzeň

Klatovy

Pokud se týká počtu družstev v KP I., odhadl jsem jejich počet v letech 1984 - 1992 (kromě roku 1990), neboť jsme ho nehráli. U KP II., eventuálně RP I. jsem musel provést odhad u karlovarské skupiny sever mezi roky 1975 a 2002, u plzeňské skupiny střed mezi roky 1985 a 2002 a u klatovské skupiny jih v letech 1988, 1990, 1993 a 1998. Když nebyl naplněn plánovaný počet družstev, je uveden počet skutečný (je-li znám).

Ted' však vrhněme pohled dalším směrem a to zpět na soutěže jiného charakteru.

Od roku 1997 jsme se účastnili ZČ předkola **Českého poháru v rapidu** 5členných družstev a to někdy i 2 družstvy. Ten se poprvé v kraji hrál v Sulkově švýcarském systémem na 6 kol. V dalších letech na 7 kol a to 1998 - 2002 v blízkých Kozolupech a od rok 2003 jsou pořadatelem Domažlice. Termín býval v polovině března, ted' se přesouvá do dubna. Co říkají mé záznamy?

Rok	Pořadí	Body	Skóre	Poznámka
1997	1. z 12	11 z 12	21 1/2 - 8 1/2	ZČ
1998	13. z 19	6 ze 14	18 1/2 - 16 1/2	ZČ
1999	10. z 15	6 ze 14	18 1/2 - 16 1/2	finále ČŠS
2000	A 7. z 18	8 ze 14	?	finále ČŠS
	B 17. z 18	2 ze 14	11 1/2 - 23 1/2	finále ČŠS
2001	A 1. z 21	14 ze 14	27 - 8	ZČ
	B 13. z 21	6 ze 14	19 1/2 - 15 1/2	ZČ
2002	A 2.ze 17	10 ze 14	21 - 14	ZČ
	B 6.ze 17	9 ze 14	19 - 16	ZČ
2003	6. z 10	7 z 18	19 - 26	uzavřený turnaj, ZČ
	12. z 34	?	?	finále ČR v Pardubicích
2004	16. z 33	?	17 1/2 - 17 1/2	finále ČR ve Znojmě
2005	1. z 8	-	27 - 8	uzavřený turnaj, olympijský systém, ZČ

Pro zajímavost některé dochované sestavy a zisk bodů jednotlivých hráčů:

1997	ZČ (základní část)	Miroslav Pfeifer 4, Miroslav Orság 4, Jaromír Novák 4, Václav Mareš 3 1/2, Karel Nováček 6
1998	ZČ	Karel Nováček 3 1/2, Jaromír Novák 4, Josef Baumruk 4, Rudolf Kašpar 3 1/2, Václav Nový 3 1/2
1999	finále	Miroslav Orság 4, Monika Buldrová 2, Karel Nováček 5, Jaromír Novák 4 1/2, Josef Baumruk 3
2000	B družstvo ZČ	Jaroslav Eret 2 1/2, Karel Nováček 1 1/2, Václav Mareš 3, Jaromír Novák 0, Zdeněk Polomis 1 1/2, Václav Nový 3
2001	B družstvo ZČ	Jaromír Novák 4, Václav Nový 4, Zdeněk Polomis 2 1/2, Rudolf Kašpar 3 1/2, Jan Brousek 5 1/2
2002	B družstvo ZČ	Jaromír Novák 3, Jan Brousek 2, Zdeněk Polomis 6, Rudolf Kašpar 2, Vladimír Končický 6
2003	ZČ	Stanislav Gschwendtner 2, Václav Nový 4 1/2, Jaromír Novák 6 1/2, Zdeněk Polomis 3, Vladimír Končický 3
2003	finále	Kateřina Čedíková, Pavel Šott, Stanislav Gschwendtner, Jan Brousek, Petra Flaisigová
2005	ZČ	Petr Kohout, Pavel Šott, Jaroslav Eret, Václav Mareš, Jan Brousek

Dalším naším objektem je **OPEN rapid ve Strakonících o velikonocích**. Hraje se 7 kol v sobotu a 4 v neděli. Účastníme se pravidelně od 11. ročníku v roce 1999, v některých letech až 12 hráči. V roce 2000 byl Miroslav Pfeifer 5. ze 149 účastníků. Nejúspěšnějším byl pro nás přes nešťastné číslo 13. turnaj v roce 2001. Hrál se jako **přebor Čech v kategoriích žena, junior a juniorka**. Všechny tyto tituly **pro sebe a tím i pro náš oddíl zabrala Kateřina Čedíková**. V turnaji se umístili 2. náš host Petr Neuman a 4. náš člen Jan Turner. Já byl

v seniorech 2. Byl to však sestupný trend, protože v roce 1999 jsem tuto kategorii vyhrál a v letech 2003 a 2004 byl 3. Ve Strakonících mají pohodové pořadatele a vtipné ceny: 1/2 kopy vajec, 20 kg pšenice, sušené mléko a ovšem strakonické pivo Nektar a Dudák v dárkovém balení.

Jinou oblíbenou destinací je **OPEN turnaj O tatranský pohár v Tatranských Zrubech** (obrázek 33), kterého se pravidelně účastní výprava z Klatov a okolí v počtu 10 - 15 lidí již od jeho 45. ročníku v roce 1999. V turnaji hraje 200 - 250 hráčů nejrůznější síly od dětí až po velmistry. Švýcarský systém je v průběhu 9 kol rychle roztřídí. Hraje se od 18 do 23 hodin. Přes den je volno na túry. Ubytování, stravování a herní podmínky jsou vynikající. Hraji pravidelně od roku 2000 a v posledních letech mě ráda doprovází manželka Marie (obrázek 33) a jedno vnouče, Jakub (obrázek 33) nebo Tereška Spurných.

Na turnaji jsem navázal několik přátelských vztahů, především se soupeři z dřívějších korespondenčních turnajů: s Pavlem Hankem z Prievidze, Štefanem Marsinou ze Žiliny a Pavlem Hřčkou z Nové Baně. Poznal jsem i soupeře, s nimiž jsem sehrál partie uvedené v 11. kapitole: Františka Jónyho z Kežmaroku, Tibora Liščáka ze Žiliny a Ivana Nováka z Bratislavy.

Vzpomínka na Tatry evokovala jiný problém, který je pro mne záhadou, a to **doping**. Ten si v našem sportu nedovedu představit. Je to snad pití kávy v množství nikoliv malém? Snad. Nebo konzumace alkoholu? To už spíše, protože jsem znal několik šachistů, kteří po požití alkoholu hráli dle subjektivního názoru lépe. Objektivně je to sporné, protože alkohol otupuje smysly a vzbuzuje ospalost (není to protimluv?). Pořadatelé v Tatrách si to vyložili po svém a zakázali nosit pivo do hrací místnosti. Ve vedlejší restaurační místnosti tekl alkohol proudem.

Když se mluví o dopingu, tak i o **úrazech**. O šachistech se jízlivě tvrdí, že si mohou ublížit jen když nad partii usnou a buď spadnou ze židle nebo v horším případě si o špičatého střelce vypíchnou oko. Znam ještě jiný případ. Šachistu vysokého vzrůstu i funkce partie tak zahřála, že si chtěl svléknout svetr. Osvětlení bylo zavěšeno příliš nízko a on prudkým pohybem lampu nejen rozbil, ale ještě si o sklo pořezal ruku.

V dřívějších dobách bylo **kouření** při partii běžné. Teprve v osmdesátých letech mohl oddíl prohlásit svou hrací místnost za nekuřáckou. Striktní zákaz kouření se objevil v soutěžním řádu ČSS od 1.9.1992. Kde jsou doby, kdy součástí tréninku mistra světa nekuřáka Michaila Botvinnika na zápas s vyzyvatelem Davidem Bronštejnem byla hra se silným kuřákem..

Megaturnaje v Pardubicích se pravidelně účastní Pavel Šott od roku 1997 a Jan Brousek od roku 1998. Někdy se ho účastní i jiní naši hráči a tak **na otevřeném přeboru ČR 4členných družstev ve vážné hře v roce 2003** dosáhlo **naše družstvo** vynikajícího úspěchu, když **z 54 družstev skončilo na medailové pozici jako 3.** Sestava byla Pavel Novák, Pavel Šott, Jan Brousek a 2 hosté Petr Pekárek a Pavel Šimák z Tábora.

Pravidelně jsme navštěvovali **srpnový turnaj v Plzni** od roku 1998, který však v loňském roce 2004 měl dernieru, aniž to účastníci v té době tušili. Pořadatelé takového turnaje musí překonávat řadu potíží. (My už také zvažovali další pořádání OPEN turnaje O pohár města Klatov.) Uveďme aspoň pro nás úspěšné roky 2001 a 2003. V roce 2001 se naši hráči umístili: 15. Miroslav Orság, 21. Jana Eretová, 22. Karel Nováček a 31. Pavel Novák. V roce 2003 vynikající 2. místo ze 42 obsadil v OPEN turnaji mládeže Miroslav Kubát se 7 body z 9 a slušný zisk 5 1/2 z 9 měl Jan Krliš. Dobře si vedl junior Václav Nový mezi dospělými, s 5 body z 9 byl 45. ze 115. Oba turnaje se hrály jako mistrovství Čech.

V 4. kapitole je věnována jedna pasáž ženám a stejně tak učiním i v této kapitole. O jedné skupině jsem se již zmínil. To jsou ty, které hrají šachy na vrcholové úrovni a zúčastnily se finále přeboru republiky v Klatovech v letech 1998 a 1999. **Kateřina Čedíková** (obrázek 19), **Jana Eretová** (obrázek 18), **Petra Flaisigová** (obrázek 19), **Monika Buldrová** (obrázek 29) a **Vladislava Matičková**. Druhou skupinou jsou vynikající žákyně Sněžana

Škutová, sestry Martina a Jana Škorvagovy a do roku 2004 nadějná Martina Plíšková (v roce 1999 a 2000 regionální přebornice a 2. z 15 chlapců v přeboru žáků ČOS v Jemnici v roce 2000). Kromě nich je v oddíle několik registrovaných zákyň hrajících šachy v kroužcích.

Z kusých zpráv po roce 1990 vím, že 12letá Petra Flaisigová vyhrála v roce **1993** C skupinu 1. OPEN turnaje O pohár města Klatov. V roce 1994 úspěch jako hrom: zařazení do reprezentace ČR a účast na mistrovství Evropy (= ME) v Rumunsku. Je 15. ze 42.

V prosinci téhož roku se hraje v Ústí nad Labem přebor Čech: v D14 je Kateřina Čedíková 2. a Petra Flaisigová, která si troufla mezi chlapce, je v H14 10. Přebor žen vyznívá lépe pro Petru. Mezi ženami je 9. (a 3. ve věku do 18 let), Kateřina Čedíková je 17. (a 5. ve věku do 18 let).

Není divu, že je po nich poptávka a tak jsou v roce **1995** zlaneřeny na hostování do družstva Českých Budějovic v ČLD dávno předtím než se do této soutěže dostanou Klatovy. České Budějovice skončily 6. z 12, když získaly 12 bodů z 22.

V roce **1997** nacházíme Kateřinu Čedíkovou na ME v estonském Talinu, kde je 7., o rok později **1998** Petru Flaisigovou na dalším ME ve Španělsku. Je v horní polovině tabulky 17.

V roce **1999** je Kateřina Čedíková na ME inspirována olympijskými bohy, neboť turnaj se hraje v městečku pod Olympem. Ti jí určili výborné 8. místo. V tuzemsku je přebornicí ČOS juniorek. Rok **2000** je pro Kateřinu Čedíkovou rokem velkých OPEN turnajů: v Schwabisch Gmündu je 390 účastníků a ona je s 5 1/2 bodem 4. z žen a v Pardubicích při 350 účastnících udělá ještě o 1/2 bodu více, má 6 z 9 a z žen je 5.

V roce **2001** je Kateřina Čedíková na přeboru republiky žen v Třinci již 3. a v juniorkách přidává k českému titulu v rapidu ze Strakonice i oceňovanější titul celorepublikový ve vážné hře. Účast na mistrovství světa v Athénách je samozřejmostí.

V roce **2002** se historie opakuje jako přes kopírák: v přeboru ČR žen ve Frymburku je opět 3. v ženách a 1. v juniorkách.

V roce **2003** přichází úspěch největší spojený s lázeňským městem Luhačovice. **Ač nemá mistrovský titul, předbíhá hráčky otitulované vm i mm a stává se ženskou přebornicí ČR! Zároveň v tomto roce splnila 3 balý na udělení titulu mm a 1 bal na vm.**

V roce **2004** jí FIDE titul mm oficiálně uděluje a Katka v turnaji na Čartáku uhrává 2. velmistrovský bal. Trochu hořkou pilulku polyká na mistrovství žen ČR v Karlových Varech, kde je 7. a jednu příčku před ní se dostala další klatovská hráčka Jana Eretová. Toto umístění je sice ústupem proti loňskému toku, ale pořad je náramné pro obě. **Ale důvěru reprezentačního trenéra neztratila a je nominována do družstva ČR na olympiádu na španělský ostrov Mallorcu v souostroví Baleary. Za důvěru se odměnila výsledkem 6 1/2 z 11, který hovoří sám za sebe.**

U Katky je nutno hodnotit i činnost pedagogickou a organizační. Kantorská profese ji předurčuje k výuce šachu. Nabrala si pořádnou porci: vede 2 kroužky v DDM a třetí v MŠ Singerova vila. Vymyslela soutěž Klatovská věž pro neorganizované děti ve 3 kategoriích: MŠ, 1. - 3. třída a 4. - 8. třída. V sezóně 2004 proběhly 3 turnaje, letos již 5. Byla kapitánkou A družstva, teď je jeho zástupkyní. Je agilní členkou výboru oddílu a nevyhýbá se „ženským“ pracím: úklidu, mytí nádobí, vaření kávy. Přebornice oddílu jednou ve hře vážné a jednou ve hře bleskové.

Osobně k ní mám jen jednu výhradu. Jsou to její permanentní časové tísně, kterými přivádí spoluhráče k zoufalství. Ač už jí zbývají jen vteřiny, ona to vždy stačí a nepamatují si, že by prohrála na čas. Ale ty pocuchané nervy, ale ne její!

Z výčtu úspěchů by se zdálo, že ostatní naše ženy se z hodnocení ztrácejí. Není tomu tak, to jen zářivá hvězda Kateřiny Čedíkové je trochu zastiňuje. Ale ony mají své handicap. Jana Eretová se musí starat o 2 malé syny, Monika Buldrová je v Praze zaměstnaná a ještě studuje a Petra Flaisigová studuje dokonce 2 vysoké školy až v Hradci Králové. Přesto pokud

nastoupí za družstvo, musí se soupeř trást. A tak jen v Hartmanicích odloučená Vladislava Matičková dává před šachy plně přednost rodině a pedagogickému zaměstnání.

Přecházím k druhé ženské skupině, přesněji žákyňské, a zároveň k druhému pilíři úspěchů oddílu a tou je péče o mládež.

Sestry **Martina** (ročník 1992, obrázek 35) a **Jana** (ročník 1994, obrázek 35) **Škorvagovy** vstoupily do oddílu spolu se svým dědou - ochráncem **Vavřincem Kalivodou** v roce **2001**. Působí na ně blahodárně jak jeho starostlivá péče, tak možnost být si doma vzájemně sparingpartnerkami. Rychle se vypracovaly a již v roce **2002** je Martina na přeboru ČOS v Táboře stříbrná a v roce **2003** v kategorii D12 krajskou přebornicí, v MČR v rapidu v Brně 5. a ve vážné hře v Seči dokonce 4., když v posledním kole odsunula v přímém střetnutí další naši žákyni zkušenější Sněžanu Škutovou na 9. místo. **Jana si v tomto roce přivezla z Liberce titul přebornice Čech ve své kategorii D10.**

Rok **2004**. Jana hraje i nadále kategorii D10 a je 3. v celé republice. S převahou je také nejlepší v sérii turnajů **Ampér**. Vysvětlení: Ampér je dlouhodobá soutěž mládeže Plzeňského kraje, kde za 1. místo se dává 15 bodů, za 2. 12, za 3. 10 atd. Těch turnajů je za sezónu 8 v různých místech kraje a body se sčítají. O celkovém umístění rozhoduje nejen umístění v jednotlivých turnajích, ale i počet účastí za rok, i když se z nich započítává jen 5 nejlepších.

Martina zůstává v kategorii D12 a je v ní také nejlepší v Ampérech. Velmi v tomto i příštím roce **2005** pomáhá svými výsledky všem družstvům, za které startuje: C, E a v ČLD. V roce 2005 v březnu na MČR v Zlatých Horách na slezsko-polských hranicích už v D14 je 5. ze 16 s 5 1/2 bodem z 9 těsně se Sněžanou Škutovou. Vyhrává B skupinu přeboru oddílu plným ziskem 6 ze 6.

Nejstarší z žaček je **Sněžana Škutová** (ročník 1991, obrázek 35), pro kterou se hodí české slovo Sněžka nebo romantičtější Sněženka. Pochází z bělorusko-ukrajinské rodiny a stejně jako její mladší bratr **Michal** (ročník 1993, obrázek 35) má šachové nadání v genech. Bylo velkým štěstím pro náš oddíl, že tato rodina zakotvila právě v Klatovech, protože její 2 děti sbírají ocenění na celostátní úrovni a tvoří osu družstva v ČLD. Do oddílu přišly současně v roce **1999**.

Hned v tom roce jako 8letá vyhrála Sněžana ve své kategorii přebor regionu a 6letý Míša ji napodobil. V roce **2000** byla opět regionální přebornicí a mezi žáky ČOS byla 3. V roce **2002** startovali oba spolu s Josefem Klesou a Martinou Škorvagovou v 4členném družstvu, které vyhrálo přebor ZČ kraje a v MČR v Přerově bylo 5. z 23. V tomtéž roce, kdy ještě naposled platilo dělení na ČŠS a MŠS, byla Sněžana 4. v přeboru Čech i v MČR a Míša 2. v Čechách. V přeboru ČOS 2002 dětí v Táboře byla Sněžana zlatá a Míša stříbrný.

V roce **2003** přišly další úspěchy osobní i kolektivní. Frymburk mistrovství Čech: 2. Míša v H10, 4. Sněžana v D12. Brno MČR rapid: 4. Míša, 6. Sněžana. Seč MČR: 3. Míša (tím náhradník pro ME), 9. Sněžana. Soutěž Ampérů vyhráli oba dva, Míša přitom vyhrál všech 8 turnajů. Opravdovým triumfem byl přebor ČOS mládeže v Táboře v rapidu 13.9.2003. Oba vyhráli své kategorie: Míša v H10 a Sněžana nejen D 12, ale i v H12 čili ji nepředběhl žádný chlapec do 12 let. A tak 2. místo v KP, které obsadili oba dva, je bráno jako něco samozřejmého.

6členné družstvo tvořené sourozenci Škutovými, bratry Janem a Jakubem Michnou, Josefem Klesou a Martinou Škorvagovou vyhrálo přebor Plzeňského kraje. Totálním úspěchem byl i start našich 2 družstev na Karlovarském čtyřlístku 18.10.2003. Tam bylo 18 družstev, při čemž A družstvo (Miroslav Kubát, Václav Jonáš, Jan Krliš a Martin Schánilec) turnaj vyhrálo a B družstvo (sourozenci Škutovi, Josef Klesa a Jakub Michna) byli 3.

Obdobný obrázek skýtá rok **2004**, kdy však akcí je tolik, že se celkový obraz stává nepřehledný. 6členné žakovské družstvo (obrázek 34) posílené sourozenci Danielem (obrázek 34) a Veronikou Křížovými (obrázek 34) a Tonym Nguyen Dinh Phongem bylo na MČR v Ústí nad Labem bronzové. Úspěchy sourozenců Škutových: Sněžaně se především dařilo

v ČLD, kde vyhrála všech 7 partií, a v Ampérech, kde ze 120 možných bodů získala 102 a s převahou obsadila 1. místo. V mistrovství Čech v Žihli byla 12. z 25. Míša byl v Žihli 7. s 6 body z 9 a postoupil na MČR v slezských Zlatých Horách. Míša se stal přeborníkem kraje při 22 účastnících, v Ampérech byl 2. z 38 a 3. v přeboru ČOS.

Ve Zlatých Horách na MČR pro rok **2005** má v D14 Sněžana „bramborovou medaili“ za 4. místo ze 16 se ziskem 5 1/2 bodu z 9. Míša se usadil uprostřed startovního pole, když za 4 1/2 bodu z 9 je 11. z 22.

Spolu s Kateřinou Čedíkovou jsou všichni 4 (Škutové i Škorvagové) a dále jmenovaný Václav Jonáš veřejně oceňováni na valných hromadách T.J. Sokol Klatovy a přijímáni jako nejúspěšnější sportovci starostou města Klatov.

Václav Jonáš (ročník 1990, obrázek 35) je náš nejlepší mladší dorostenec, který šachu věnuje maximum a stejně tak je maximální podpora jeho rodičů včetně úhrady osobního trenéra, za kterým dojíždí do Plzně. Šachy začal hrát jako 5letý v MŠ v roce **1995** a od roku **1997** je regulérním členem oddílu.

Přeborníkem regionu byl pravidelně. V roce **1999** v přeboru Čech byl 10. a na turnaji v Náchodě 4. V roce **2000** v Jemnici se stal přeborníkem žáků ČOS a totéž si zopakoval v roce 2002 v Táboře. Ve Frymburku na mistrovství Čech **2001** zářil 6. místem z 52 v H12, kterým si vybojoval postup na MČR. V roce **2002** byl v KP 2. z 32 a v roce **2003** na MČR v rapidu 4.

V roce **2004** byl 1. z 23 v Ampérech, přeborníkem ČOS v žácích, v KP 4. z 12, v MČR v Seči 13. z 22 a svým 9. místem z 50 si v Žihli v přeboru Čech vybojoval účast na MČR v Zlatých Horách, kterého se však pro nemoc nemohl zúčastnit. Výborné výsledky, které dosahuje v soutěžích družstev, již byly zmíněny.

Další úspěšný z nynějších mladších dorostenců **Josef Klesa** (ročník 1992, obrázek 27) se stal členem oddílu jako 7letý. Jeho úspěchy jsou především jako člena družstva. V roce **2002** byl v přeboru ČOS v Táboře 2. a v roce **2003** si toto umístění zopakoval. V tomtéž roce uspěl jak v mistrovství Čech ve Frymburku (byl nejlepší z účastníků se 4. VT), tak v MČR v Seči, kde uhrál 50 %. V roce **2004** byl v KP 2. z 20 a v Ampérech 4. z 38.

Tony Nguyen Dinh Phong (ročník 1993, obrázek 36) žije v Klenčí a je odchovancem duše zdejšího oddílu Viktora Dočkálka. Nadějný dorostenec k nám přestoupil v roce **2004**, aby posílil družstvo v ČLD. Na svém kontě má z toho roku : KP 2. z 22, Ampéry 3. z 38, 2. v přeboru ČOS a až pomocným hodnocením dle Buchholze (= BH) 10. z 50 na mistrovství Čech v Žihli, čímž se stal 2. náhradníkem pro MČR v Zlatých Horách **2005**. To si skutečně zahrál v B skupině OPEN turnaje a s 5 1/2 bodem z 9 byl 18. z 57 hráčů.

Ještě k jeho vietnamskému jménu, které jsem si dal vysvětlit od jeho otce. Nguyen je příjmení, Phong je jméno křestní. Moc jsem nepochopil význam jména Dinh, jen že má vazbu na mužské nebo ženské jméno. Pro usnadnění ho čeští spoluobčané jmenují Tony, stejně jako jeho otci říkají Viktor (podle Viktora Dočkálka).

Je třeba vzpomenout další 2 přespolní, hartmanické bratry Jana (ročník 1992) a Jakuba (ročník 1994) Michny. Již jsem hovořil o jejich startech v družstvech, teď něco osobního. V roce **2002** se Jan se 4 1/2 bodem spolu s Míšou Škutem s 5 1/2 bodem podílel na 7. místě z 30 na mezinárodním MČR dvojic v Zaječicích. V roce **2003** byl Jan v hodnocení Ampérů bronzový a Jakub byl zlatý v KP. V roce **2004** se zúčastnili 5 Ampérů a oba skončili na 7. místě: Jan v H12 z 38 a Jakub v H10 z 28 hráčů.

Členy oddílu se stali ještě Tomáš Králíček (ročník 1991, obrázek 32), Jakub Vlček (ročník 1993) a Christian Kojan (ročník 1993). První 2 se zapojili do Ampérů v roce **2004** a skončili v lepším středu: v H14 Tomáš 10. z 23, v H12 Jakub 17. z 38. Christian pak byl v KP 14. z 22 v H12.

Přecházím k starším dorostencům, kteří se podíleli na úspěchu v ČLD 2004. Bohužel v roce 2005 „přerostli“ do vyšší kategorie a z bojů v ČLD, kde jsou přísná věková kritéria, tak

byli z dalšího boje „vyšachováni“. Jedná se o **Miroslava Kubáta** (obrázek 35), **Martina Schánilce** (obrázek 35), **Jana Krliše** (obrázek 35) a **Radovana Vlacha** z ročníku 1988 a **Václava Šobra** (obrázek 30) a **Tomáše Gondeka** (obrázek 30) z ročníku 1987, kteří všichni mají za sebou značné úspěchy v soutěžích družstev.

Nejvýraznější postavou z nich je Miroslav Kubát se stabilním výkonnostním růstem, který přišel do oddílu v září 2002. Jmenujme aspoň některé osobní výdobytky: v roce **2003** zlatá medaile v turnajích Ampér a 2. místo ze 42 v OPEN turnaji mládeže v Plzni a v roce **2004** přesně totéž. Rychlý růst zaznamenává Martin Schánilec (např. 2. v Ampérech **2004**), spolehliví jsou Václav Šobr (např. 2. z 18 v RP **2001** a 4. v Ampérech **2004**) a **Zdeněk Hanzlík** (např. 4. v RP **2001**, obrázek 31). Škoda, že velmi úspěšní v dřívějších letech hlavně za družstvo Tomáš Gondek (např. 1. v RP **1999 a 2000** a 1. a 4. v přeboru ČOS v stejných letech) a Jan Krliš (např. 3. z 41 na turnaji v Plzni **2000**, přeborník regionu z 18 hráčů v **2001**, přeborník ČOS z 15 hráčů v Táboře **2002** nebo 5. v KP **2003**) v poslední době v zájmu o šachy ochabují.

A postoupíme proti toku času dále. Rýsují se nám 4 postavy z ročníků 1983 a 1984. Bratři (opět Jan a Jakub obrázek 20) Burešovi hráli jen krátce. **Jan Bauer** (obrázek 29) byl velmi úspěšný jak za družstvo, tak osobně. V roce **1999** byl na mistrovství Čech v Chudenicích 13. v H18 a o rok později 16., ale nejvíce si cení stříbra na MČR v rapidu 19letých, které vytěžil v září **2002** v hornickém městě Stříbro (přesněji v Ošelině u Stříbra). Nyní studuje v Praze, poloprofesionálně se věnuje hudbě a tyto 2 aktivity k jeho zármutku vytěšňují šachy.

Největší díru do světa, tedy do světa klatovského šachu, udělal **Václav Nový** (obrázek 29), který to dotáhl až na kapitána A družstva. Do oddílu přišel v roce **1994** jako 11letý. O jeho prvních výsledcích se prameny nedochovaly. Víme však, že jeho kvalit si povšimli v Unionu Plzeň a nabídli mu hostování v extralize mládeže. Hrál za ně v letech **1998 - 2000**, kde nakonec účinkoval na 1. šachovnici s výsledkem 6 1/2 z 11. V tom roce mu 5 1/2 bodu z 9 vyneslo na mistrovství Čech 6. místo v H18 a v H20 mu to stačilo na 8. místo.

Podílel se na 4. místě z 20 v ČR na přeboru středních škol spolu s Kateřinou Čedíkovou, Janem Bauerem a Miroslavem Šlehoferem, když předtím toto družstvo gymnázia vyhrálo silně obsazený KP o 10 účastnících. O rok později bylo toto družstvo v ČR 10. z 23.

Rok úspěchů **2000** završil na OPEN turnaji O pohár města Klatov, kde po zisku 6 1/2 ze 7 mu postačovaly v posledních 2 kolech „velmistrovské“ remízy **k samostatnému 1. místu v turnaji B**. To mu dalo nejen palmu vítězství mezi 138 účastníky, ale i titul přeborníka juniorů ČOS. V již zmíněném turnaji v Ošelině ho sice předběhl kamarád Jan Bauer, ale i 7. místo bylo úspěšné. Stejně tak 8. místo z 27 v mistrovství Čech juniorů ve Vysokém nad Jizerou v prosinci **2001**.

Nyní již vyrostl z mládežnických úspěchů. Připomeňme však, že se turnajů mládeže i nadále účastní jako doprovod a přitom si zahraje přidružený OPEN určený právě pro trenéry a ostatní dospělý doprovod. Ve skupině A tak v Žihli v roce **2004** se 6 body z 9 skončil 4. z 38 (1. místo po vzájemné remíze v posledním kole s 8 1/2 bodem obsadil náš trenér Karel Nováček) a v roce **2005** v Zlatých Horách byl 12. z 55. K tomu mu stačilo 5 1/2 bodu z 9.

Tak jako je v oblasti výchovy šachové mládeže období mezi roky 1975 a 1995 neodlučně spojeno s Václavem Kopeckým, tak druhá polovina devadesátých let a první léta nového tisíciletí nesou pečeť Karla Nováčka. Proto se ještě podívejme na dění okolo mládeže trochu blíže.

Jeden známý, který navštívil naši pravidelnou páteční schůzku, se mi svěřil: „*Připadal jsem si jako ve škole.*“ Tak na něj zapůsobilo množství mladých tváří. V tu chvíli jsem si uvědomil, jak se život v šachovém oddílu za 55 let změnil. Tehdy to byla zábava usedlých starších pánů, kteří si v zakouřené restaurační místnosti při púllitru piva hráli volné kavárenské partie. A dnes je věkový průměr v oddílu 28 roků. I já, ač jsem skoro o 20 let starší než druhý nejstarší aktivní člen, se při nich cítím omládlý.

Dobrou investicí bylo školení rozhodčích a trenérů, kterého se během 2 víkendů v květnu 2001 v Plzni zúčastnilo 8 našich členů a odkud si všichni odnesli kvalifikaci 3. třídy a Václav Kopecký a já kvalifikaci rozhodčího 2. třídy.

V současnosti máme 9 kroužků: 2 v DDM, 2 v MŠ Singerova vila a U Pošty (dříve U ONV), v Masarykově základní škole, od roku 2001 v Nýrsku a 3 při oddílu v sokolovně. První 3 vede Kateřina Čedíková. Další 2 Václav Kopecký, v Nýrsku Zdeněk Polomis a o poslední 3 se stará Karel Nováček, Jan Brousek a já. To je 6 aktivních trenérů.

Celé dění okolo mládeže překrývá Karel Nováček, který též organizuje zájezdy na turnaje mimo Klatovy. V tom má velkou pomoc některých rodičů, bez nichž by doprava byla nemožná. Jsou to manželé Jonášovi, Josef Klesa, Sergej Škut, Miroslav Kubát a Vavřinec Kalivoda.

Jednou z podmínek, jak udržet zájem mládeže, je soutěživost. Ta nespočívá jen v šachových partiích, i když to především, ale také v bodování v následujících oblastech: docházka, kombinace, úkoly a aktivita, turnaje a minusové body se odečítají za zlobení. Mám v ruce bodování kroužku nejvyspělejších dětí za 1. pololetí ročníku 2004/2005. A jsou to údaje skutečně zajímavé. Z 11 mládežníků byl 1. Miroslav Kubát s 1109 body, z nichž zdaleka nejvíce 322 má za kombinace. Na 2. místo vynesla Martinu Škorvagovou s 1014 body příslušná ženská píle: za úkoly a aktivitu měla nejvíce ze všech 254. 3. Míša Škut měl 830 bodů. Nejvíce získal za turnaje 360, ale také nejvíce ztratil za zlobení - 163.

Ještě zopakují, že kromě kroužků, kam již chodí mládež podchycená, je třeba pořádat akce pro děti dosud neorganizované. Takovou je **Klatovská věž** (účast 30 - 50 dětí) nebo **přebor 4členných družstev škol** (účast až 70 dětí). Při těchto turnajích je třeba citlivá kategorizace, aby mladší děti nebyly znevýhodněny (a tím také otráveny) ve společné soutěži se staršími. Na těchto kláních z klatovských dětí upoutali mou pozornost Radek Kalista, Lukáš Kaňák, Vít Hránek, Jan Štáhlík, Nela Martišová a sourozenci Tereza a Karel Englovi.

Než 5. kapitulu uzavřu stavem členstva a inventáře, chci připomenout ty členy z posledních 10 let, na které se v dosavadním textu nedostalo. Je to především Stanislav Čedík, otec Kateřiny Čedíkové. Ač jsem ho nikdy za šachovnicí neviděl, osvědčil se jako funkcionář. Byl členem výboru oddílu a zastupoval nás ve výboru T.J. Sokol. Jeho vytrvalá péče o dceru má velký podíl na jejích úspěších. Tutéž větu lze zopakovat u otce Petry Flaisigové Josefa Flaisiga. Také David Kojan nebral šachy jako svou prvoplánovou činnost. Účastnil se však společenských akcí (např. zájezdu do Tater) a neváhal na sebe převzít práci v bufetu při OPEN turnaji O pohár města Klatov. Tam vykonal velký kus práce i Miroslav Šlehofer, již zmíněný kapitán D družstva. Nově se do oddílu přihlásila Helena Rytychová (obrázek 33).

Musím připomenout ještě jednu svatbu, která má svůj počátek v Tatrách. Osudovým setkáním se stal tatranský turnaj pro Karla Suchého, agilního funkcionáře a rovněž kapitána D družstva. Seznámil se tam se svou ženou Tamarou a odstěhoval se za ní do Havlíčkova Brodu. Tak jsme ho v roce 2003 ztratili.

Od roku 2003 se aktivně účastní oddílového života **Václav Šimáček** (obrázek 43), který dojíždí pravidelně z 40 km vzdálených Bílovc. Z 15 km vzdálené Plánice dojížděl i Václav Novák, toho to však po 2 letech omrzelo. Z těch mladších, kteří nevydrželi, si vzpomínám na Zdeňka Vlnáře, Karla Plíška, Jaroslava Straška, Michala Karlubíka, Matěje Kodyše a hartmanického Jana Koláře (obrázek 32).

Počet členů oddílů dle výběru členských příspěvků k 28.2.

1998	44	2002	59	z toho nově registrováni v kroužcích	8
1999	37	2003	74	- " -	16
2000	45	2004	86	- " -	14
2001	55	2005	82	- " -	21

Z 59 nově registrovaných v kroužcích jich k 28.2.2005 zůstává členy 43.

Končím stejně jako ve 4. kapitole stavem inventáře získaného v době od 1.7.1993 za členství v T.J. Sokol Klatovy dle inventury k 28.4.2004:

11 ks elektronické hodiny	v odhadní ceně	17 500,- Kč
12 ks hodiny		2 000,- Kč
29 ks šachy		4 000,- Kč
1 ks nástěnné šachy		1 050,- Kč
1 ks notebook		14 274,- Kč
1 ks prosklená skříň		1 000,- Kč
knihy		1 259,- Kč
inventář		4 541,- Kč
celkem		45 624,- Kč

6. Zlatá éra korespondenčního šachu v letech 1970 až 2001

Korespondenční šach je zvláštní forma šachu, kdy hráči posílají tahy soupeři poštou nebo nově e-mailem. Partie trvají 1 až 2 roky, v mezinárodních soutěžích 2 až 5 let. Je to běh na dlouhou trať, čas hraje podstatně menší roli než v šachu praktickém a hráč může používat nejen jakékoliv pomůcky, tedy literaturu a zhruba od osmdesátých let i počítače, ale i konzultovat se s jinými hráči. Stížnosti na cizí pomoc, která je v praktickém šachu, kromě přerušené partie, absolutně zakázána, jsou v KŠ automaticky zamítnuty.

KŠ je hra pro labužníky, kteří se mohou v pozici „bahnit“ dle libosti a vychutnávat na šachovnici všemožné varianty, o které jsou v praktickém šachu, neřkuli v šachu bleskovém, ochuzeni. Na šachách (nebo snad správněji na šaších) jsou většinou obdivovány v romantickém duchu vedené partie s efektním a nekompromisním matovým útokem okořeněným obětí. Čím je obětí více, tím lépe a nejvíce ceněná je oběť dámy. Ale krása v šachové partii nespočívá jen v kombinačních obratech. Je také krása tichá, kdy soupeř je vystaven postupnému, ale stále silícímu tlaku, až se jeho pozice zhroutlí (viz má partie č. 9 se Šaclem z kapitoly 11. Nejlepší partie). Jinou krásou oplývají koncovky, především tempové (pěšcová koncovka v partii č. 6 s Liščákem, střelcová koncovka v č. 7 se Cvachoučkem a věžová koncovka v č. 8 s MUDr. Kratochvílem), a pozice s různým druhem materiálu na každé straně, např. dáma proti 3 (partie č. 45 Omelka - Ing. Pfeifer) nebo dokonce jen 2 lehkým figurám atd., nebo s materiálem netradičním, jakým jsou 4 dámy na šachovnici (partie č. 1 Ing. Milovník - Matouš).

Na druhé straně KŠ spotřebuje mnoho času, znamená okrádání spánku při večerních analýzách a tak jsou nezbytné kapesní šachovničky, aby mohl být produktivně využit jakýkoliv ztrátový čas v dopravních prostředcích, při čekání ve frontě, u lékaře nebo holiče atd. Když jsem začal hrát korespondenčně, myslela si manželka, že budu více doma. Po čase však KŠ prohlásila za ještě větší mor než šach praktický, který jsem navíc pěstoval dál v neztenčené míře.

Poprvé jsem se setkal s KŠ v roce 1952 v juniorském šachovém turnaji, kde nás hrálo 8 dvoukolově. Byl jsem 2. s 12 body ze 14, ale moc jsem se neradoval, neboť většina bodů byla kontumačních, když soupeři turnaj nedohráli. V roce 1954 jsem však již měl jakési

úspěchy v rámci Plzeňského kraje (7. v přeboru kraje v praktickém šachu) a tak jsem byl nominován na 2. šachovnici krajského družstva B. Soutěž byla jen o něco disciplinovanější a jelikož nám ze 6 hráčů selhal jen jeden, soutěž jsme vyhráli se 4 1/2 bodem z 5 před Českými Budějovicemi C 4, Ústím nad Labem B 3, Pardubicemi B 2 1/2, Košicemi B 1 a Prešovem A 0. Přispěl jsem 4 body a podílel se na skóre 19 - 11. Pak se KŠ z mého zorného úhlu ztratil na dlouhých 15 let.

V Klatovech začal s propagací KŠ major Josef Žák v roce 1964 v armádě, kde pro něj získal po dobu vojenské základní služby vojína Josefa Nováka z Dubče u Prahy. Pro KŠ v Klatovech však bylo v tomtéž roce cennější, protože dlouhodobější, získání pro něj Josefa Matouše, který se stal jeho neúnavným propagátorem. V roce 1967 se už přeboru kraje v KŠ účastní 3 členové: kromě Matouše a Žáka i Věra Krčmová. A v roce 1968 se přidává Josef Babka.

V roce 1970 se Matoušova agitace dočkala, neboť jsme se zúčastnili 3. ročníku přeboru ČSSR družstev v KŠ. Tím byla zahájena zlatá éra KŠ v Klatovech. Bylo vytvořeno 4členné družstvo: hájil jsem jako kapitán 1. šachovnici a další hráči dle šachovnic byli Josef Babka, dorostenec Petr Kohout a zástupce kapitána Josef Matouš. Zařazení jsme byli do základní skupiny nazývané divize a tou jsme projeli jako nůž máslem. Pod hlavičkou OV ČTO Klatovy (= Okresní výbor České tělovýchovné organizace) - soutěž byla původně koncipována jako soutěž okresů - jsme získali mezi 9 družstvy všech 16 bodů a skóre 27 - 5. 100 % 8 bodů měl Petr Kohout, 6 bodů Josef Babka a po 6 1/2 Matouš a já. Petr Kohout a já jsme byli odměnění udělením 1. VT, kterou dosud měli v Západočeském kraji jen 4 hráči. Funkcionářům se zdála (a asi oprávněně) norma pro 1. VT měkká a tak ji zprvu dát odmítli. Po mém odvolání na původní propozice jsme ji přece jen dostali. Inu, líná huba holé neštěstí. Ti, co se neozvali, nedostali nic.

Korespondenční hra má ještě jeden důležitý aspekt, totiž že se při ní navazují přátelské vztahy na dálku, potvrzené pak dodatečně osobními setkáními. Ověřil jsem si to hned v tomto prvním ročníku. Nejvíce jsem se sblížil s Jaroslavem Dlouhým z Kladna. Tento organizátor domácích i mezinárodních soutěží, který chodil skoro denně spát ve 2 hodiny, mi při každém tahu psal dopisy. Ty v souladu s jeho jménem byly opravdu dlouhé, někdy i osmistránkové.

Hrdi na úspěch a napnutí očekáváním jsme nastoupili do 2. ligy skupina B ročník 1972/1973. Jelikož Petr Kohout z Klatov odešel, postoupil na 3. šachovnici Josef Matouš a na 4. se objevil Miroslav Kasík. Ten měl nakonec nejlepší výsledek 5 z 9, já 4 1/2, Matouš a Babka 3 1/2. Tato vzácná vyrovnanost nás usadila na dělení prostředního 5. a 6. místa s 9 body (+3=3-3), při čemž skóre 17 - 19 nás odsunulo na 6. místo za Transportu Chrudim, byť jsme ji porazili 3 - 1, se skóre 17 1/2 - 17. To není chyba ve psaní, neboť s Kladnem Chrudim prohrála 1 - 2 1/2, když hráč Kladna poslal partiář s remízou, ale chrudimský ho neposlal a byl zkontumován.

Ze soupeřů mě zaujal **86letý Ing. František Batík z Jaroměře, hráč mezinárodní pověsti, neboť hrál aktivně přes 80 roků do své smrti v 98 letech, v roce 1923 první přeborník Československa v KŠ a mezinárodní mistr.** Ovšem věk se projevil v měkkosti hry, přesto získal 3 1/2 bodu a se mnou udržel koncovku nestejných střelců s pěšcem méně.

Útokem ve výměnné variantě Grünfeldovy indické obrany jsem přehrál kapitána v šachovém i vojenském významu toho slova z Havlíčkova Brodu Václava Paulíka (partie č. 27), který byl již zmíněn a hlavně jeho manželka Milena, i když ne jmenovitě. Byli to úspěšní účastníci sporu s Josefem Babkou uvedeného pod číslem 6 ve 4. kapitole. Pro zajímavost dodávám, že Václav Paulík jako důstojník nejen velel, ale i dopřával hrát šachy našemu Františku Němcovi po dobu jeho základní vojenské služby v Havlíčkově Brodě.

Slovenský přeborník z let 1943/1945 Július Janáč z Handlové v průběhu partie zemřel. Po oběti jezdce zanechal svému náhradníkovi Pavlovi Hankovi z Prievidze pozici, kterou

jsem musel po 4 tazích vzdát. Tomuto sympatickému člověku jsem podlehl ještě dvakrát v soutěži družstev.

V ročníku **1974/1975** jsme změnili firmu na TJ Klatovy, protože okresních mužstev už bylo velmi málo a my byli všichni z TJ Klatovy. Do 2. ligy skupina C jsme z původní sestavy zůstali jen 2: já a Matouš, který dále postoupil na 2. šachovnici. Kasík se odstěhoval za zaměstnáním do Plzně a Babka po trapasu s Milenou Paulíkovou odmítl hrát KŠ, když v něm jsou povoleny podle něho unfair způsoby. Nahradili je Miloslav Šlampa a MUDr. Egon Lesný a to velmi úspěšně. První získal 7 bodů z 12 a druhý dokonce 9 1/2. Matouš přidal 4 body, mezi nimi skvělou partii č. 1 s Ing. Jurajem Milovníkem ze Žiliny (ten na 2. šachovnici skončil druhý s 8 1/2 bodem) a já 10, čímž jsem vyhrál 1. šachovnici.

Nejvíce si cením výhry s mezinárodním mistrem, olympionikem a přeborníkem republiky Josefem Spodným z Brna (partie č. 12), který se jím stal v současně hraném finále přeboru ČSSR 1975/1976, a precizního uplatnění převahy v pěšcové koncovce s Tiborem Liščákem ze Žiliny (partie č. 6). Tento soupeř mi ve vzdávacím lístku napsal: „*Škoda, že už partie mezi námi končí. Obdivoval jsem Vaši trpělivost, přesnost a vtip. Přeji Vám v dalším životě hodně radosti, zdraví a úspěchů.*“ Bod s Františkem Zelníčkem z Jihlavy (partie č. 13) mi vyhrál 1. šachovnici.

Po zisku 18 bodů (+8=2-2) a skóre 30 1/2 - 17 1/2 jsme byli ze 13 (2. liga byla rozšířena z původních 10) druhí a dle propozic jsme měli postoupit do 1. ligy. Pak však přišlo rozčarování, neboť jsme dostali rozpis do 2. ligy. V té době panovala v organizaci KŠ opravdová džungle. Zatímco můj protest proti neudělení 1. VT uspěl, zde protest nepomohl, protože 1. liga byla už odstartována o 14 dní dříve. Stejně postižená Lokomotiva Cheb reagovala odstoupením ze soutěže.

Musím však uznat, že obdobně jako u VT měla změna původních propozic svou logiku, neboť při postupu 2 družstev ze 3 skupin by to znamenalo sestup 40 % účastníků 1. ligy. Možnou alternativou však bylo rozšíření na 17 družstev, protože polofinále jednotlivců se hrála také o 17 účastnících. Ale tehdy se vše šilo horkou jehlou.

Na druhé straně je nutno ocenit perfektní organizaci soutěží. Nejnižšími články byly divize (= základní kola), na ně navazovaly 2. ligy a vrcholem byla 1. liga. Později byla soutěž rozšířena na čtyřstupňovou: 1. liga byla samozřejmě jen jedna, 2. ligy dvě a 3. ligy čtyři vždy po 15 družstvech. Divizí po 10 družstvech bylo dle potřeby. V ročníku 1980/1981 jsem to spočítal a vyšlo mi, že v celé soutěži hrají 182 družstev. Později to stoupl až na 250, ovšem v devadesátých letech nastal úbytek.

Pobuřující však bylo, že jakýsi metodik na ÚV (= Ústřední výbor) ČSTV usoudil, že KŠ nemá nárok hrát celostátní mistrovskou soutěž a povolil mu jen pohár a tomu odpovídající finále, polofinále, čtvrtfinále a osmifinále. My jsme stejně používali vžitou liguovou terminologii. Oficiální změna k správným původním názvům nastala až od ročníku 1992/1993.

V sezóně **1976/1977** v 2. lize skupina A sestava zůstala, jen jsme změnili pořadí hráčů dle úspěšnosti v minulém ročníku. Soutěž se dále rozšířila z 13 na 15 účastníků, což zůstalo v 1. lize minimálně až do posledního ročníku 1998/1999, kterého jsme se zúčastnili, v 2. lize však hrálo později družstev méně. Žel během turnaje nás postihlo úmrtí Josefa Matouše. Bylo to v jeho závěru a Matouš, který hrál velmi rychle, již v té době měl své partie skončené a 6 1/2 bodu. Připadl mi tak úkol sdělit tuto smutnou zprávu nejen jeho soupeřům v tomto turnaji, ale dle jeho zápisníku partií všem soupeřům z turnajů jednotlivců. Zprávu jsem poslal i do Československého šachu spolu s partií s Ing. Milovníkem. Oni to uveřejnili, ale obrátili barvy soupeřů, takže v Československém šachu 10/1977 str. 128 vyhrál Milovník. Ten mě také na tuto skutečnost upozornil. Snaha o tiskovou opravu narazila na hradbu mlčení.

Šlampa měl při hře překážky, bohužel nás o nich informoval pozdě a tak 7 partií bylo ztraceno na čas. Náhradník Ladislav Orság ještě něco zachránil a z nezkontumovaných

7 partií nám přibýlo 4 1/2 bodu. Problém byl i s rozhodčím Vítkem ze Vsetína. Ten přestal fungovat, na 7 dopisů a 1 telegram neodpověděl a nezastihl jsem ho ani v bytě, když cestou autem na dovolenou do Tater jsem ho ve Vsetíně vyhledal. Kuriózně na to doplatil hráč Šumperka Ing. Miroslav Slavík, který v horší pozici odmítal nabídku remízy s odůvodněním, že náhradníka Orsága musí potvrdit rozhodčí. Toho se vůbec nedočkal, partie šla do odhadu a ten prohrál. Zápas se Šumperkem tak skončil 2 - 2. Jedinou výhru zaznamenal Šlampa s Jánem Bezegem z Ružomberoku, který později jako odborník v papírenském průmyslu budoval továrnu v Angole a byl spolu s několika desítkami našich občanů včetně žen a dětí zajat povstalci z protivládního hnutí Unita, absolvoval nedobrovolný pochod džunglí včetně setkání se lvem po vyjití ze stanu, aby se domů vrátil po více než ročním zajetí.

Po tomto výpadku jsme ovšem na postup pomýšlet nemohli, i když na prvních dvou šachovnicích jsme uhráli po 11 bodech ze 14. MUDr. Lesný byl na 2. šachovnici druhý a mimo jiné získal skalp známého hráče a skladatele studií Maria Matouše z Mladé Boleslavi, signatáře petice Několik vět z roku 1989.

Já se dělil o 2. - 4. místo, dle SB jsem byl 3. Vítězi Josefu Crhovi s 11 1/2 bodem jsem připravil jedinou porážku. Podařilo se mi nachytat na nekorektní oběť figury dnešního vydavatele a šéfredaktora časopisu Šachinfo mistra FIDE Ing. Břetislava Modra (partie č. 21).

Olympionika a mistra FIDE Ivana Nováka z Bratislavy (byl 4.) jsem také jako jediný udolal po zisku pěšce v koncovce jezdece proti střelci (partie č. 28). Svou sílu prokazoval slepý Ivan Novák ještě na Tatranském poháru v roce 2002. Musím však konstatovat, že při snaze zachránit partii používal jak legitimní prostředky (nabídka remízy v horší pozici), tak prostředky pochybnější (zapření lístku, když mu hrozilo 2. překročení času a tím prohra na čas).

Celkově jsme spolu se Šumperkem a ÚDA Praha A získali 17 bodů z 22 (+7=3-4) a skóre 33 - 23 nás v této trojici určilo na prostředek, což bylo celkově 5. místo. Reálná vidina postupu, protože opět postupovala 2 družstva, se tak zase rozplynula.

V 7. přeboru ČSSR družstev v KŠ **1978/1979** 2. liga skupina A jsme museli na 3. a 4. šachovnici opět měnit sestavu. Ladislav Orság ochotně vypomohl jako náhradník, ale hrát celou soutěž pro nedostatek času nechtěl. Vrátil se však Josef Babka, kterého již „křivda“ přebolela a projevil se u něho abstinenční chutě na KŠ. Na 4. šachovnici jsme získali Václava Mareše a byl to výborný tah, neboť obětavý a spolehlivý Václav byl pak stálým hráčem družstva až do konce účinkování našeho družstva v soutěži v roce 2001.

Na prvních dvou šachovnicích jsme měli s MUDr. Egonem Lesným opět shodný výsledek: slušných 9 bodů ze 14. Ačkoliv jsme partie všech hráčů hodně konzultovali v oddílu, přece jen nejvíce porad jsme měli nad našimi partiiemi s Egonem u nás doma v Mochtíně. Pěkných 6 1/2 bodu získal nováček Mareš a Babka přidal bodů 5.

I když jsme získali o nějaký ten bodík méně, obhájili jsme 5. místo jako v předchozím ročníku se 16 body (+7=2-5) a skóre 29 1/2 - 25 1/2. Zvláštností byl výsledek se ŽĎASS (= Žďárské strojírný a slévárny) Žďár nad Sázavou 1/2 - 2 1/2, kdy Babka prohrál s Bílým, ten neposlal zápis a byl kontumován, ovšem Babkovi nula zůstala také.

Nešťastný poutník po Africe Ján Bezeg nám opět dodal bod, tentokrát MUDr. Lesnému. Ten měl mimo jiných za soupeře mého jmenovce Ing. Jaromír Nováka z Tábora, kterého též porazil. Nechybělo mnoho a mohl se uskutečnit zápas Ing. Jaromír Novák versus Ing. Jaromír Novák.

Mne upoutaly 2 partie. Svérázný teoretik Walter Philipp z Ústí nad Labem vymyslel složitý systém zákonů, zásad, základů a teorie, který prý nepochopil dle jeho vyjádření ani jeho syn. Já ho také nepochopil, neboť prvních 7 tahů bylo pěšci, po e4, a3, exd5, h3, d3, c3 a g4 zanedbal vývin i rošádu. Ve 22. tahu měl vyvinutou jen dámu a 2 jezdece a ještě mizerně. Reagoval jsem přirozeným vývinem a v 35 tazích vyhrál. Zajímavost: fanatic Philipp hrál až 650 partií současně.

S Jaroslavem Baršou z Martina, bytem v ulici mého jmenovce J. Nováka, jsem jako černý dosáhl koncovky Kh6, pg6, h5 a já Kc4, Db1. Pozice vypadá jednoznačně, ale je to jen zdání, protože můj král je daleko. V 2. dílu koncovek od Averbacha na straně 213 je studie Nikolaje Grigorjeva z roku 1940, kde byla pozice, kterou jsem mohl vynutit, označena za vyhranou. Byla vyznačena pole, kde musí můj král být, abych vyhrál, a uvedeny 2 příklady. Ale ani jeden se nehodil. Jelikož jsem měl dost času, tak jsem kráčel dámou „po schodech“ a přitom každý šach ještě jednou opakoval. Podařilo se mi po 3 měsících dovést partii do odhadu. Soupeři jsem pak sdělil pozici z Averbacha, ten tomu uvěřil a partii ani do odhadu neposlal. Kdybych však měl výhru konkrétně dokázat, tak bych to tenkrát nedovedl. Dnes díky počítači ano.

Kdo se dlouho a usilovně snaží, jednou se dočká. V ročníku 1980/1981 jsme se v 2. lize 2. skupině dočkali i my. Náladového Babku opět přestaly KŠ bavit, ale náhrada za něj byla velkolepá. Z Plzně se do Klatov, kde žil jeho syn s rodinou, přestěhoval po ovdovění mistr **Karel Kausek**. Jeho vizitka byla náramná: zlatý člen olympijského družstva Československa, které vyhrálo v padesátých letech finále 2. olympiády v KŠ a účastník dosud nepřekonaného rekordu počtu 14 finále přeborů republiky, z toho 3x na 2. místě (v posledním případě na prahu své sedmdesátky). Velmi milý a jemný pán začínal být sice za zenitem své výkonnosti, ale na 1. šachovnici uhrál nadpolovičních 7 1/2 bodu, což znamenalo 6. místo z 15. Výtečně se dařilo i ostatním: na 2. šachovnici získal ze 14 možných bodů MUDr. Lesný

9 1/2 (5. místo na šachovnici), já na 3. šachovnici 11 1/2 (1. místo na šachovnici bez prohry) a na 4. šachovnici Mareš 10 (2. místo na šachovnici). Z 56 partií jsme 28 vyhráli, 21 remizovali a jen 7 prohráli. To znamenalo skóre 38 1/2 - 16 1/2, když opět Kauskův soupeř z Pardubic neodeslal vítězný partiář a byl kontumován. Získali jsme 25 bodů, když při 11 výhrách jsme ztratili jen 3 remízy. Konkurovalo nám pouze Kladno, které jsme sice s přehledem porazili 3 - 1, ale i ono mělo 25 bodů, ale horší skóre 36 - 20. **Do 1. ligy však postupovala obě družstva s odstupem 4 bodů na třetí nepostupující Ústí nad Orlicí.**

Do 1. ligy v 9. přeboru ČSSR **1982/1983** jsme nastoupili ve stejné vítězné sestavě i pořadí, ale po celou dobu nás provázely personální problémy. První nastal po půl roce, kdy MUDr. Lesný byl jmenován ředitelem nemocnice a požádal mě, abych ho do zaběhnutí do funkce vystřídal. Nahradil ho 18letý Milan Orság, který v té době dynamicky šachově vyzrál. Kausek dostal infarkt, naštěstí nikoliv příliš vážný, takže to spravila dovolená. I já byl v nemocnici na operaci a jelikož jsem byl 2x po 14 dnech služebně prodávat pece z klatovské Škodovky v Moskvě, musel jsem žádat o mimořádnou dovolenou. Přes tyto problémy jsme hráli v 1. lize důstojnou roli. Karel Kausek a Milan Orság získali na prvních dvou šachovnicích shodně 6 1/2 bodu, já 8 a Mareš 5 1/2. Jako družstvo jsme se umístili přesně v polovině na 8. místě z 15 se ziskem těsně pod 50 %: 13 bodů (+5=3-6) a skóre 26 1/2 - 29 1/2.

Ze svých partií si cením nejvíce efektní výhry s obětí dámy s Ing. Vojtěchem Raisem z Plzně (partie č. 4) a také metodicky vedené partie se Zdeňkem Mikulem z Lomnice nad Popelkou (partie č. 15). Proti svému zvyku jsem byl remízovým králem, když jsem ze 14 partií 10 zplichtil. Mezi nimi byla i partie s olympionikem a čerstvým přeborníkem republiky v KŠ 1981/1982 mezinárodním mistrem Ing. Milanem Manduchem z Hlohovce, s mistrem FIDE Ing. Břetislavem Modrem, kterému se tak nepodařilo oplatit mi prohru z ročníku 1976/1977, naopak 3x mi nabízel remízu, než jsem ji nabídl sám, a s Ing. Milanem Paulovičem. S tímto pozdějším předsedou ČŠS jsem navázal přátelský vztah, když jsem mu odpustil 2. překročení času a tím prohru za přijetí remízy v nejasném, ale vyrovnaném postavení, kdy nám remíza zajišťovala výhru zápasu 2 1/2 - 1 1/2. Partii jsme dohráli přátelsky a byla to opravdu půlka.

Ještě k partii s Manduchem. Soupeř mi v 17. tahu nabídl dělbu bodu. Od úřadujícího přeborníka republiky to byla čest. Přesto jsem ji odmítl, protože jsem viděl výměnný manévr se ziskem pěšce. Ale druhou nabídku v 41. tahu jsem již přijal. I s tímto soupeřem jsem měl velmi přátelský vztah. Když se o něco později stal vedoucím sboru odhadců, **jmenoval mě** ovšem i s ohledem na mé výsledky **členem sboru odhadců pro celou republiku**. Funkci jsem vykonával od 18.2.1984 do 31.12.1987 a získal jsem pohled na partii z jiného hlediska než jako hráč. Sbor byl anonymní a odhadované partie také. Vždy 3 členové dostali k posouzení pozici, kterou nerozhodl na 1. stupni rozhodčí turnaje a na 2. stupni vedoucí sboru odhadců. Pokud se hráč při dodržení všech formálních náležitostí odvolal, dostali případ k řešení jiní 3 odhadci. Formální náležitosti byly přísné a hodně odhadů končilo již na 1. stupni. Co si pamatuji, víc než 10 odhadů jsem nedělal

Druhý start v 1. lize **1984/1985** z hlediska výsledků jako by kopíroval předchozí ročník: 9. místo, bodů 12 (+3=6–5) a skóre 27 - 29.

Ale to jsou suchá fakta, která nezobrazují napětí a dramatičnost při personální tvorbě sestavy, které leželo na mně. Měl jsem při její tvorbě určitá jednoduchá pravidla vyjadřující jak sílu hráče, tak jeho věrnost družstvu a spolehlivost. V prvním ročníku to bylo lehké.. Sestava byla vytvořena podle síly hráčů v praktickém šachu. Noví hráči pak byli dávání na zadní šachovnice a stálí hráči postupovali na vyšší. Výjimkou byl ovšem mistr Karel Kausek, který šel rovnou na 1. šachovnici. Při tomto systému byl ovšem nadhodnocen Josef Matouš, který hrál rychle a trochu zbrkle, ale toho nešlo obejít pro jeho zásluhy, nadšení a spolehlivost. V dalších ročnících jsem pak řadil hráče podle výsledku v předchozím ročníku.

Teď jsem však měl kvalitních hráčů 5, protože MUDr. Lesný se již v ředitelování zaběhl a hlásil se do služby. Výsledky hráčů byly dost vyrovnané a teď babo rad'. MUDr. Lesný a já jsme měli stabilně nejlepší výsledky a Mareš svou spolehlivostí zaujal místo Matouše, ovšem na vyšší úrovni. Volba byla mezi mistrem Karlem Kauskem, na kterém se projevoval úbytek zdraví, a náhradníkem Milanem Orságem, který sice nezklamal, ale byl nejméně zkušený a studoval v Praze. Nakonec jsem se rozhodl pro Kauska a s těžkým srdcem jsem situaci projednal s Milanem. Ten to sportovně uznal.

Ale za půl roku mistr Kausek zemřel, po Matoušovi nás takto opustil druhý člen družstva. Obrátil jsem se na Milana a zde se projevila jeho férová povaha. Bez jakékoliv výčitky nastoupil opět jako náhradník, aby pak, i když bytem v Praze a zatížen pracovní, jako mezinárodní mistr nás reprezentoval s výjimkou jednoho ročníku až do roku 1999.

Milan navíc udělal na 3. šachovnici 9 bodů ze 14, což byl nejlepší výsledek z našich hráčů. Na výsledku měl podíl i zesnulý Kausek, který partie výborně rozehrál. MUDr. Lesný na 2. šachovnici měl 8 bodů, mezi nimiž jako klenot zářil bod s olympionikem a přeborníkem republiky z ročníku 1981/1982 mezinárodním mistrem Ing. Milanem Manduchem (partie č. 2). Ten opravdu neměl na klatovské hráče bojové štěstí. Partii uvádím v kapitole 11. Nejlepší partie. Marešovi se tentokrát tolik nedařilo, měl 4 body. Pod 50 % jsem zůstal i já na 1. šachovnici. Opět s 8 půlkami jsem byl remízový král a 4 prohry jsem kompenzoval jen 2 výhrami. Teoreticky cenná byla úspěšná věžová koncovka 3 : 2 pěšcům na královském křídle s Josefem Mikulčíkem z tehdejšího Gottwaldova, nyní opět Zlína (partie č. 24), která byla otištěna v Československém šachu 11/1986 str. 174. Z proher mě mrzela jen s úřadujícím přeborníkem Prahy 1983/1984 Ing. Miloslavem Krečmerem z Motorletu, kterému jsem odmítl nabízenou remízu. Naopak prohra s Ing. Pavlem Hankem z Prievidze byla vybrána k uveřejnění do Československého šachu 1/1987 str. 14 a další prohra ve španělské hře s plzeňským Ing. Ladislavem Ližanem mě dokonce zapsala do knihy Historie korespondenčního šachu 1870 - 1999 str. 112 - 113. Z této knihy, kde jsou např. uvedeny všechny tabulky a sestavy družstev 1. ligy, hodně čerpám.

Při remíze s dalším úřadujícím přeborníkem tentokrátě České socialistické republiky 1983/1984 Viktorem Jandovským z Prahy (lepší remízu jsem s ním uhrál již v polofinále

1975/1976) se udála následující příhoda: Soupeř poslal lístek s tahem 50.Vh2 - e2, který jsem mu potvrdil a on nijak nezareagoval. Zareagoval až při dalším lístku, kterým jsem vyměnil věže a přešel do vyhrané pěšcové koncovky. Fakt je, že se stal obětí své nepořádnosti (chtěl hrát 50.Vh2 - c2 a c napsal tak, že vypadalo jako e) a nepozornosti (nevšiml si, že jsem potvrdil 50.Vh2 - e2). Mohl jsem zaujmout nekompromisní postoj a zápas s Bohemians by místo naší prohry skončil 2 - 2 a my bychom byli 8. a Bohemians 9. Nakonec to bylo právě obráceně, my 9. a Bohemians 8. Vzhledem k dobrým vztahům a větší logičnosti tahu 50.Vh2 - c2 jsem souhlasil s nabídkou remízy v pozici jen nepatrně horší. Za to se mi dostalo od soupeře následujícího ocenění: „*Nehraji s Vámi poprvé a vím, že jste vždy jednal čestně a korektně. I v této napjaté situaci jste projevil osobní statečnost a rytířskost, tedy vlastnosti, které mnoha našim soupeřům často chybí. Za to Vám také patří můj dík.*“

Při této příležitosti chci zdůraznit, jak **je důležité být při psaní v KŠ pečlivý**. Při nepořádném psaní lze c zaměnit s e nebo s a, h s b nebo s f, 3 s 5 nebo 2 i 8, 7 s 1 i 4 a samozřejmě i obráceně. Proto je dobré jistit se kromě plné algebraické notace i notací korespondenční, kde i sloupce jsou číslovány. V případě jejich neshody je sice tah neplatný, ale zmenšuje se pravděpodobnost osudného přepsání. Zvláště zákeřné přepsání, které se přihodilo Mílovi Šlampovi, bylo Kd3-e4 místo Ke3-d4, což v korespondenční notaci je 4354 místo 5344. I když výchozí pole bylo e3, soupeř potvrdil jen Ke4, oba hráči hráli dál s jinak postaveným bílým králem a po několika tazích soupeř zvítězil šachem Ve8+ s dobytím dámy na e1.

Pozornost se musí věnovat i předtištěným šachovým lístkům. Kdysi jsem používal lístky, kde byla vytištěna i možnost nabízených tahů a to značně nepřehledným způsobem. Svému soupeři Ing. Vladimíru Heverochovi z Jirkova jsem nabídl garde jezdcem, po čemž měl jediný ústupový tah dámou. On si nabídky nevšiml a hrál 2 tahy s mým jezdcem na g3 místo na h5 a svou dámou na f6 místo na h8. Pak mi vyčetl nečestné jednání. Po mém vysvětlení se omluvil a pozici, kde by dostal vynuceně 12tahový mat, vzdal. A to i když jsem mu nabídl, že pozici vrátíme do postavení těsně po nabídce. Gentlemani ještě nevymřeli.

Ročník 1986/1987 představoval vrchol klatovského KŠ. Po 2 ročnících, kdy jsme 1. ligu „otřukávali“ a sbírali zkušenosti a síly ve středu tabulky, jsme konsolidovali sestavu a vyrazili na zteč medailového umístění. Navíc nám přálo i štěstí. První 2 družstva se dost odpoutala a ve smečce pronásledovatelů se nám podařilo poskládat naše partiové body tak, že jsme neměli žádné těsné porážky (utrpené 3 porážky byly výrazné), ale naopak těsných výher byla řada. Tak jsme na zápasové body byli 3., i když při olympijském systému na partiové body bychom byli až 7., protože lepší skóre než my měly i 9. VCHZ (= Východočeské chemické závody) Pardubice. Před námi byly jen Bohemians a Hlohovec, za námi o bod Slovan Bratislava a Brno, o 2 body Kralupy, o 3 body Lomnice nad Popelkou a dokonce o 4 body Lokomotiva Plzeň, která po 2 přebornických titulech a před ziskem titulu třetího trochu zakolísala.

Oslavy bronzových medailí byly náramné (obrázek 12). Slavnostně nám je na krk pověsil předseda TJ Klatovy Miroslav Zberovský, bylo fotografování a gratulace, oddíl dostal dotaci 1 000,- Kčs a družstvo bylo oceněno v rámci okresu v roce 1987 jako 5. a v roce 1988 jako 3. nejúspěšnější.

Bodů jsme tedy získali 19 (+8=3-3) a skóre 31 - 25. Proti minulému ročníku navíc 4 partiové body, ale plných 7 bodů zápasových. Nejvíce bodů vyrobil na 2. šachovnici Milan Orság 10 1/2. Na 1. šachovnici uhrál MUDr. Lesný 50 % 7 bodů, porazil mimo jiné plzeňského Ing. Ližana a prohra s Ing. Manduchem, který se tak MUDr. Lesnému revanšoval a v minisouboji s klatovskými hráči se tím dostal na 50 %, vůbec nic neovlivnila. Vašek Mareš s 5 body přidával důležité půlky i celé body ve vyrovnaných zápasech. Mně se na 3. šachovnici hrálo pohodlně a nasbíral jsem 8 1/2 bodu. Povedly se mi zvláště partie s Františkem Šaclem z Kralup (partie č. 9), Ing. Mariánem Kollárem z Prievidze a koncovka

jezdce proti střelci s Ing. Zdeňkem Šlapákem z Bratislavy (partie č. 29), který v té době ještě netušil, že za 5 let ve finále přeboru republiky skončí stříbrný. Další remíza s Ing. Modrem znamenala, že mé skóre s tímto mistrem FIDE zůstalo aktivní 2 - 1.

V tomto turnaji se ukázalo, jak se vyplatí důkladná práce na rozboru partií k odhadu. Stav našeho zápasu s Lokomotivou Plzeň byl 1 1/2 - 1 1/2 a do odhadu šla partie Ing. Pavel Čechil versus Milan Orság. Milan měl dámu, jezdce a 3 pěšce, soupeř dámu, střelce a 2 pěšce a jelikož hrozily četné šachy, žádal remízu, kterou mu odhadci první instance přiznali. Do odvolání Milan navrhl hlavní varianty a já rozbor rozpracoval na 2 stránky. V druhé instanci jsme uspěli a získaný bod nás posunul na 3. místo. Jinak bychom skončili až 5.

Ale po posvícení bývá půst. Nás postihl hned v příštím ročníku **1988/1989**. A to jsme ještě netušili, že po vrcholu v předchozím, z našeho pohledu devátém účinkování v soutěži družstev přijde dalších 7 ročníků, kde zpočátku se budeme taktak v 1. lize zachraňovat, až konečně sestoupíme do 2. ligy, z níž se sice ještě jednou vzchopíme na návrat mezi elitu, ale to bude labutí píseň zlaté éry klatovského korespondenčního šachu. Hlavním důvodem úpadku, a to nejen klatovského korespondenčního šachu, byl paradoxně technický pokrok. V té době začínali někteří hráči používat při hře počítače, což v devadesátých letech nabylo masového charakteru. A hrát proti stroji to hráče bez počítače jednak vysoce znevýhodňuje, jednak ho přestává hra těšit.

Druhým důvodem byl odchod 2 klíčových hráčů. Milan Orság končil studia, musel na roční vojnu a nemohl zaručit, že soutěž zodpovědně dohraje. MUDr. Lesný došel k názoru, že ředitelská funkce je natolik namáhavá, že by kolize s časově náročnou hrou v 1. lize byla neúnosná. Za sebe však sehnal kvalitní náhradu a to kandidáta mistra **MUDr. Stanislava Kubu** (obrázek 46), kdyňského rodáka, který sloužil v klatovské nemocnici. Ten opravdu udělal mimořádný výsledek 9 1/2 bodu, když mimo jiné porazil všechny 3 kandidáty mistra na své 3. šachovnici.

V nejvyšší personální nouzi nám vytrhl trn z paty obětavý František Němec a pro jednu sezónu si zkusil, co obnáší korespondenční šach. Hrál velmi pečlivě a získal 5 1/2 bodu, což bylo o půl bodu více než já a Mareš, kteří jsme se ovšem posunuli s 3. a 4. na 1. a 2. šachovnici.

Mareš přitom remizoval s již zmíněným 3x šachově a jednou akademicky otitulovaným Manduchem a udržel skóre Klatovy - Manduch na 50 % 2 - 2. Já si pak pamatuji, že jsem udržel pasivní obranou francouzskou pozici s reprezentantem Slovenska v praktickém šachu Róbertem Tibenským z Bratislavy, a pak 2 prohry: s čerstvým vítězem prestižního turnaje k 100. výročí KŠ v naší zemi 1986/1988 Danielem Hrivnákem, kterému jsem se revanšoval za 4 roky, a s Ladislavem Jemelkou z České Lípy. Tomu jsem v divoké pozici furiantsky odmítl smír, abych pak přepjal strunu a prohrál.

Celková bilance tedy nebyla nic moc. Získali jsme 9 bodů (+3=3-8) a skóre 25 - 31. To stačilo na 12. místo, tedy již první sestupové místo. Nadějí na udržení se v 1. lize bylo pouze to, že jsme byli prvním náhradníkem pro případ, že se některé oprávněné družstvo do příštího ročníku nepřihlásí.

To se skutečně stalo. Nepřihlásila se 2 družstva, která skončila těsně před námi na 10. a 11. místě Baník Prievidza a ÚDPMJF Praha (= Ústřední dům pionýrů a mládeže Julia Fučíka).

V ročníku **1990/1991** se do sestavy vrátil Milan Orság, který sice pracovně zakotvil v Praze, ale rád po následujících 5 ročníků hájil 1. klatovskou šachovnici a to vždy s velmi slušným výsledkem. Tentokrát obnášel 7 1/2 bodu a jeho obětí byl i jeden ze současných nejlepších korespondenčních hráčů olympionik a mezinárodní mistr Jan Pletánek z Ústí nad Labem. S Ing. Manduchem také remizoval a tím stanovil konečné skóre Klatovy - Manduch na 2 1/2 - 2 1/2.

Na 2. šachovnici udělal MUDr. Kuba 8 bodů a oba splnili normu korespondenčního kandidáta mistra. Na 4. šachovnici uhrál solidních 6 1/2 bodu Mareš. Ostudou družstva na 3. šachovnici jsem byl já. Se 7 remízami a 7 prohrami jsem družstvu prospěl jen 3 1/2 bodem, které pomohly družstvu v zápasových bodech k 5 zremizovaným a 1 vyhranému zápasu. Cenit jsem si mohl pouze plichty s někdejší armádním přeborníkem Karlem Pečenkou z Brna.

Celkově jsme udělali o bod více než v minulém ročníku, tedy 10 (+2=6-6) a skóre 25 1/2 - 30 1/2, ale opět jsme skončili 12. s údělem 1. náhradníka čekat na odřeknutí účasti.

A opět jsme se dočkali! Kupodivu se nepřihlásil trojnásobný přeborník Lokomotiva Plzeň, která v uplynulém ročníku skončila 5. Bylo to družstvo spřátelené, s kterým jsme úzce spolupracovali a na němž se začínala projevovat únava. Poslední kapkou v jejich rozhodování, zda při stále stejných hráčích pokračovat v soutěži, bylo šlechetné gesto pomoci nám svým odstoupením k udržení se v soutěži.

Do 14. mistrovství ČSFR (= Česká a Slovenská Federativní Republika) **1992/1993**, poslední 1. ligy ve společném Československu, jsme nastoupili ve stejné sestavě, jen Mareš hrál 3. prkno a já klesl na 4. Milan Orság opět udělal svých solidních 8 bodů. Mně se na poslední šachovnici povedla určitá rehabilitace a dosáhl jsem se 7 body 50 %. Zvlášť se mi povedla revanš v partii hrané futuristickým stylem s Danielem Hrivnákem z Ostravy (partie č. 10). Byla uveřejněna v časopisu Koršach 1/1994 str. 27 - 28. Československý šach si vybral k uveřejnění v čísle 8/1993 str. 159 partii s Ing. Janem Pechkem z Ústí nad Labem s komentářem vm Jozefa Franzena, což mě překvapilo. Zřejmě ocenil můj obranný výkon po soupeřově oběti jezdce. Kvůli spravedlnosti je hned za ní v témže čísle uveřejněna i má prohra s Ing. Otakarem Pachmannem, který ovšem nebyl totožný se známým velmistrem. Krutou prohru mi však připravil Miloslav Kovář z Jeseníku, s kterým jsem měl z dob 2. ligy v sedmdesátých letech skóre 3 - 0. Pomsta byla sladká a s pěknou partií se pochlubil v Koršachu 4/1993 str. 12 - 13. Jen 2 1/2 bodem přispěli družstvu MUDr. Kuba a Mareš. Zatímco první sehrál soutěž jen z povinnosti a snažil se své partie odremizovat, což se mu povedlo 5x, druhý bojoval jako lev, vyhrál však jen 2 partie.

Při selhání 2 šachovnic není divu, že jsme žádný zápas nevyhráli a bodovali jen 6 remízami. I tak byla situace se sestupy dramatická a až do ukončení odhadů nejistá. Konečná podoba závěru tabulky byla: Zásilatelství Železník Pardubice a Terronic Hradec Králové shodně 7 bodů a skóre 23 - 33, my 6 bodů (+0=6-8) a skóre 20 - 36 a OV ČSTV Mělník také 6 bodů, ale skóre 17 1/2 - 37 1/2. Situaci ovlivnilo rozdělení republiky, ale ne příliš. Zatímco dříve startovala v 1. lize 3 až 4 slovenská družstva, v tomto ročníku to byla pouze Avia Žilina. Takže sestupovala jen 3 česká družstva na 13. až 15. místě a náš osud jako 14. byl neodvratný. Šťastné byly Pardubice, nešťastný Hradec Králové, který vzájemný zápas prohrál 1 1/2 - 2 1/2.

1. ročník mistrovství nové České republiky **1994/1995** nás zastihl v 2. lize skupina A s novým názvem Šachklub Sokol Klatovy opět v trochu obměněné sestavě. MUDr. Kuba se dle očekávání další účasti vzdal a tak se na 4. šachovnici objevila nová tvář: dvacetiletý Miroslav Orság, mladší bratr Milana. A hned veleúspěšně - 9 1/2 bodu bez jediné prohry, což byl nejlepší výsledek hráčů v našem družstvu a 2. místo na 4. šachovnici. Milan přidal 6 1/2 bodu, Mareš a já po 5 1/2, tentokrát jen z 12 partií, takže průměr. Jedině mě hřálo vědomí, že jsem porazil Davida Vrkoče ze Sokola Vyšehrad, který se za 7 let stal přeborníkem republiky.

Vůbec proti renomovaným hráčům KŠ jsem měl dobré výsledky: hrál jsem s 9 přeborníky republiky a třemi, kteří skončili hned na druhém místě, a mám s nimi aktivní skóre 8 - 6 (+5=6-3). S dalšími 18 předními hráči (mezinárodní mistři a velmistři, olympionici, vítěz Československého poháru, přeborníci Slovenska, Prahy a armády) mám také skóre aktivní 15 - 14 (+9=12-8). Celkem jsem sehrál s 30 vrcholovými hráči 43 partie se skóre 23 - 20 (+14=18-11).

Ale jako družstvo sestoupivší z 1. ligy jsme byli považováni za favority a tak jen 4. místo za 15 bodů (+6=3-3) a skóre 27 - 21 úspěchem rozhodně nebylo. Přitom úkol to nebyl nemožný. Jednak postupovala 2 družstva, jednak všechna přední mužstva neprošla soutěží bez úhony a dost ztrácela. I vítěz Sokol Vyšehrad, přestože měl od druhých Nýřan odstup 4 bodů, ztratil 4 body jednou prohrou a 2 remízami, z toho jednou s námi. Další postupující DIOSS Nýřany měly 16 bodů a trojice za nimi s 15 body se rozdělila podle skóre: ČZ (= Česká zbrojovka) Strakonice 27 1/2 - 20 1/2, my 27 - 21 a Slovan Lysá nad Labem 25 1/2 - 22 1/2. Nu což, snažíme se dále.

Napodruhé se náš atak 1. ligy ve skupině A v ročníku **1996/1997** zdařil. Zasloužili se o to všichni členové družstva, nejvíce Václav Mareš s 9 1/2 bodem z 12, což znamenalo 1. místo na 4. šachovnici. Dal tím zapomenout na svůj výpadek v předminulém ročníku. Navíc se mu zdařily partie s Ing. Vilémem Feldváblem z Náměšti nad Oslavou (partie č. 40) a Pavlem Šebkem ze Staveb mostů Praha (partie č. 39), které otiskl časopis Koršach 2/1998 str. 22 - 23 a jsou též zařazeny na konci kapitoly 11. Přibližují kombinační a nápaditý styl našeho hráče. Další 3 hráči obsadili na svých šachovnicích 4. místa: 7 1/2 bodu udělal nejen prvošachovnicový spolehlivý Milan Orság, ale i nový muž na 2. šachovnici Ing. Miroslav Pfeifer, který už potom nastoupil i v obou zbývajících ročnících a vždy s velmi dobrým výsledkem. Já na 3. šachovnici se 7 body rovněž příliš nezaostal.

Také mně byly otištěny v tomtéž čísle Koršachu 2/1998 str. 20 - 22 dvě partie: s Karlem Edererem z Ústí nad Labem (partie č. 22), kde se ukázala věž a 2 pěšci v útoku silnější než dvojice střelců, a s Radimem Krejčíříkem z Fatry Napajedla (partie č. 23), což byla nevšední koncovka dámy proti pevnosti věže a střelce. Marešovy a mé partie byly stylově uvedeny jako partie z města katakomb Klatov.

Podařilo se mi také remizovat s nynějším mm Petrem Neumanem z Loko Rakovník, který později za náš Šachklub hostoval v 2. a pak 1. lize praktického šachu.

Postupovala 2 družstva a o nich nebylo nejmenší pochybnosti: Klatovy a Železářny Prostějov. Šlo jen o prestiž, kdo postoupí z 1. místa. Měli jsme jediní bez prohry 20 bodů (+8=4-0) a skóre 31 1/2 - 16 1/2. Prostějov také. Vzájemný zápas byl nerozhodný 2 - 2. A tak rozhodovalo až 4. kritérium výsledek proti 3. Lokomotivě Rakovník. Tam jsme byli propadající. My jen remizovali 2 - 2, Prostějov těsně vyhrál 2 1/2 - 1 1/2.

V ročníku 1998/1999 jsme naposledy zažili, co obnáší 1. liga. Do soutěže jsme nastoupili ve stejné sestavě, která postup vybojovala. Byli jsme předem v roli outsiderů a výsledky to také potvrdily. Nad 50 % se 7 1/2 bodem se dostal jen Míra Pfeifer a za úspěch lze považovat remízu s již zmíněným budoucím přeborníkem republiky Davidem Vrkočem. Tentokrát se nedařila ani Mgr. Milanu Orságovi, na výsledných 5 1/2 bodech je vidět, jak se do hry nutil. Největší propad proti minulému ročníku však postihl Václava Mareše (4 1/2 proti 9 1/2) a mne (2 1/2 proti 7). Po pouhých 5 remízách a 9 nulách a posledním místě na 3. šachovnici jsem měl sto chutí se pro příští ročník vůbec nenominovat.

Výsledek byl pouhých 5 bodů (+2=1-11) a skóre vysoce pasivní 20 - 36 a kupodivu jen 13., samozřejmě sestupové místo. To kupodivu proto, že mezi slepými je jednooký králem a za námi skončilo Auto Taxi Praha se 4 body a OŠS Šumperk dokonce s nulovým ziskem. To byli také jediní soupeři, které jsme porazili, a k tomu přidali remízu s TJ Pankrác Praha. Více musel sestup mrzet 12. Sokol Vršovice, které uhrály 9 bodů, o 4 více než my.

To již se blížil závěr zlaté éry korespondenčního šachu v Klatovech. Po sestupu do 2. ligy korespondenčního šachu skupina A ve 4. mistrovství ČR družstev **2000/2001** jsme dlouho zvažovali, zda vůbec máme soutěž obeslat. Milana Orsága už jsem se styděl přemlouvát, aby za nás hrál v podstatně méně kvalitní soutěži, což se projevilo i tím, že pořadatelé nesehnali ani počet 13 družstev a soutěž odstartovali s družstvy 12. Naštěstí zájem zkusit korespondenční šach projevil Pavel Šott a uhrál na 3. šachovnici 50 % 5 1/2 bodu. Lepší výsledek měl jen Ing. Miroslav Pfeifer na 1. šachovnici a to 7 bodů bez prohry. Václav Mareš

měl 4 1/2 a já na poslední šachovnici 4 body. Přes poměrně slušné skóre 21 - 23 jsme 5 zápasů prohráli tím nejbolestnějším poměrem 1 1/2 - 2 1/2 a tak naše sbírka byla velmi chudá: 7 bodů (+3=1-5), což stačilo až na 8. místo - připomeňme si, že jako sestupující z 1. ligy jsme dostali losovací číslo 1 a byli tedy největším favoritem. Opět v miniturnaji posledních 5 jsme kralovali: za námi skončil 9. Sokol Hradec Králové 6 bodů, 10. ŠK Polabí A 4 body, 11. V. Nedvěd s.r.o. 3 body a 12. Stavby mostů Praha 2 body. Ovšem pohled tabulkou vzhůru byl pro nás dost tristní, neboť náš nejbližší soused na 7. místě SKK Chess Devils A měl 12 bodů, tedy o 5 více než my.

A to byl závěr našeho účinkování v soutěži družstev v korespondenčním šachu. Věrný účastník posledních 12 ročníků ze 16, kterých jsme se účastnili, Václav Mareš pro kolizi s pracovním vyčerpáním odmítl další hru. Taktéž Ing. Miroslav Pfeifer, který to zmínil podmínkou, ale prakticky nespílitelnou, že by hrál se všemi soupeři e-mailem, k čemuž je ovšem nemůžeme donutit. Pavel Šott zájem měl. Já bych se s ohledem, že jsem hrál všech 16 ročníků, i byl přinutit, byť hra proti počítačům mě už přestala bavit, ale „nebyli lidi“. A tak jsem oznámil pořadateli Mgr. Josefu Sýkorovi z Pardubic, mimochodem dvojnásobnému mému soupeři, že už se dalšího ročníku soutěží družstev nezúčastníme.

Celkový výsledek klatovských korespondenčních šachistů v letech 1970 až 2001:

Ročník	Soutěž	Týmů	Body	Skóre	A	B	C	Poznámka
1970/1971	divize	9	16	27 - 5	1.	1.	1.	postup do 2. ligy
1972/1973	2. liga	10	9	17 - 19	6.	8.	8. - 9.	
1974/1975	2. liga	13	18	30 1/2 - 17 1/2	2.	2.	2.	nárok na postup dodatečně zrušen
1976/1977	2. liga	15	17	33 - 23	5.	5.	4. - 7.	
1978/1979	2. liga	15	16	29 1/2 - 25 1/2	5.	6.	7.	
1980/1981	2. liga	15	25	38 1/2 - 16 1/2	1.	1.	1.	postup do 1. ligy
1982/1983	1. liga	15	13	26 1/2 - 19 1/2	8.	8.	9.	
1984/1985	1. liga	15	12	27 - 29	9.	10.	10.	
1986/1987	1. liga	15	19	31 - 25	3.	7.	4.	bronzové medaile
1988/1989	1. liga	15	9	25 - 31	12.	12.	12.	sestup, zůstáváme jako náhradníci
1990/1991	1. liga	15	10	25 1/2 - 20 1/2	12.	10.	9.	sestup, zůstáváme jako náhradníci
1992/1993	1. liga	15	6	20 - 36	14.	13.	13. - 14.	sestup do 2. ligy
1994/1995	2. liga	13	15	27 - 21	4.	4.	3. - 4.	
1996/1997	2. liga	13	20	31 1/2 - 16 1/2	2.	2.	1.	postup, rozhodlo až 4. kritérium
1998/1999	1. liga	15	5	20 - 36	13.	13.	13.	sestup do 2. ligy
2000/2001	2. liga	12	7	21 - 23	8.	8.	8.	
Celkem		220	217	430 - 384	105	110	108	

Pořadí družstva: A body, skóre, vzájemný zápas, výsledek proti 1. družstvu, pak 2. atd.

B skóre = olympijský systém

C součet pořadí hráčů na jednotlivých šachovnicích (nezvyklé, ale zajímavé)

Většinou se všechna 3 kritéria shodují nebo mají jen malé výkyvy. Někdy jsou však výkyvy dost podstatné, viz ročníky 1986/1987 a 1990/1991.

Z této první tabulky vyplývá, že jsme měli lehce nadprůměrný výsledek. Z 204 soupeřů (220 minus 16 našich účastí) bylo možno vyždímat maximálně 408 bodů, ve skutečnosti jsme získali bodů 217, což je 53,2 %. Také skóre 430 z 814 partií bylo mírně aktivní 52,8 %. Průměrné umístění dle kritéria A bylo 6,56 (105:16), dle kritéria B 6,88 (110:16) a dle kritéria C 6,75 (108:16), což je mírně zkresleno různým počtem týmů v soutěži v jednotlivých letech.

Účast v jednotlivých soutěžích: 1. liga 7x, 2. liga 8x a divize 1x.

Výsledky hráčů dle šachovnic:

Ročník	Partií	1. šachovnice	2. šachovnice	3. šachovnice	4. šachovnice
1970/1	8	Novák Jaromír 6 1/2	Babka Josef 6	Kohout Petr 8	Matouš Josef 6 1/2
1972/3	9	Novák Jaromír 4 1/2	Babka Josef 3 1/2	Matouš Josef 4	Kasík Miroslav 5
1974/5	12	Novák Jaromír 10	Matouš Josef 4	Šlampa Miloslav 7	Lesný Egon 9 1/2
1976/7	14	Novák Jaromír 11	Lesný Egon 11	Orság Ladislav 4 1/2	Matouš Josef 6 1/2 (původně Šlampa Miloslav)
1978/9	14	Novák Jaromír 9	Lesný Egon 9	Babka Josef 5	Mareš Václav 6 1/2
1980/1	14	Kausek Karel 7 1/2	Lesný Egon 9 1/2	Novák Jaromír 11 1/2	Mareš Václav 10
1982/3	14	Kausek Karel 6 1/2	Orság Milan 6 1/2	Novák Jaromír 8	Mareš Václav 5 1/2 (původně Lesný Egon)
1984/5	14	Novák Jaromír 6	Lesný Egon 8	Orság Milan 9	Mareš Václav 4 (původně Kausek Karel)
1986/7	14	Lesný Egon 7	Orság Milan 10 1/2	Novák Jaromír 8 1/2	Mareš Václav 5
1988/9	14	Novák Jaromír 5	Mareš Václav 5	Kuba Stanislav 9 1/2	Němec František 5 1/2
1990/1	14	Orság Milan 7 1/2	Kuba Stanislav 8	Novák Jaromír 3 1/2	Mareš Václav 6 1/2
1992/3	14	Orság Milan 8	Kuba Stanislav 2 1/2	Mareš Václav 2 1/2	Novák Jaromír 7
1994/5	12	Orság Milan 6 1/2	Novák Jaromír 5 1/2	Mareš Václav 5 1/2	Orság Miroslav 9 1/2
1996/7	12	Orság Milan 7 1/2	Pfeifer Miroslav 7 1/2	Novák Jaromír 7	Mareš Václav 9 1/2
1998/9	14	Orság Milan 5 1/2	Pfeifer Miroslav 7 1/2	Novák Jaromír 2 1/2	Mareš Václav 4 1/2
2000/1	11	Pfeifer Miroslav 7	Mareš Václav 4 1/2	Šott Pavel 5 1/2	Novák Jaromír 4
Celkem	204	115	108 1/2	101 1/2	105
%	100,-	56,4	53,2	49,8	51,5

Druhá tabulka potvrzuje vzácnou vyrovnanost jednotlivých šachovnic za celé 32leté období, rozdíl mezi nejlepší 1. šachovnicí a nejhorší 3. je jen 13 1/2 bodu, tedy 6,6 %. Průměr 52,8 %.

V 16 ročnících nastoupilo za družstvo 16 hráčů (ve 3 případech hráč odstoupil a jeho start je započten jeho náhradníkovi):

Hráč	Startů z toho:	1. šachovnice	2. šach.	3. šach.	4. šach.	Body z možných	%
Novák Jaromír	16	7	1	6	2	109 1/2 z 204	53,7
Mareš Václav	12		2	2	8	69 ze 161	42,9
Orság Milan	8	5	2	1		61 ze 108	56,5
Lesný Egon	6	1	4		1	54 z 82	65,9
Matouš Josef	4		1	1	2	21 ze 43	48,8
Babka Josef	3		2	1		14 1/2 z 31	46,8
Kuba Stanislav	3		2	1		20 ze 42	47,6
Pfeifer Miroslav	3	1	2			22 z 37	59,5
Kausek Karel	2	2				14 z 28	50,-
Kohout Petr	1			1		8 z 8	100,-
Kasík Miroslav	1				1	5 z 9	55,6
Šlampa Miloslav	1			1		7 z 12	58,3
Orság Ladislav	1			1		4 1/2 ze 14	32,1
Němec František	1				1	5 1/2 ze 14	44,9
Orság Miroslav	1				1	9 1/2 z 12	79,2
Šott Pavel	1			1		5 1/2 z 11	50,-
Celkem	64	16	16	16	16	430 z 816	52,7

Všechny ročníky jsem absolvoval pouze já (v kapitánské funkci), ovšem se sestupnou tendencí. Zatímco v první polovině ročníků jsem hrál na 1. šachovnici, ke konci jsem hrál na 3. a 4. šachovnici. Po zemřelém Josefu Matoušovi převzal štafetu věrného hráče Václav Mareš. Mimořádně se na úspěších podíleli Mgr. Milan Orság a zvláště MUDr. Egon Lesný, většinou na prvních dvou šachovnicích. V posledních 3 ročnících měl velmi dobré výsledky Ing. Miroslav Pfeifer. Nelze opomenout ani mezinárodního mistra Karla Kauska, který 2x hájil 1. šachovnici a při třetím startu jej zastihla smrt. 7 hráčů nastoupilo jen jednou, vesměs na 3. a 4. šachovnici. % výsledek je zkeslen u Ladislava Orsága, protože 7 partií přebíral prohraných na čas. I v této tabulce se projevuje vyrovnanost hráčů, výsledky se pohybují v intervalu 40 až 60 %. Čestnou výjimkou je Petr Kohout, kterému se hned v 1. ročníku povedl 100 % výsledek.

Poznámka: Počet partií 816 se liší proti 814 z 1. tabulky, kde u 2 námi prohraných partií dostal nulu i soupeř pro nezaslání zápisu.

Od roku 1970 do roku 2001 jsem se věnoval historii družstva A, kterou lze právem označit za zlatou éru klatovského korespondenčního šachu. Úspěchy družstva A, oceněné několikrát jeho zařazením mezi nejúspěšnější družstva okresu Klatovy, podnítily vznik dalších, především mládežnických družstev. V roce 1978 se naši členové studenti gymnázia zúčastnili přeboru středních škol v KŠ. Tím položili tradici dorosteneckého a žákovského KŠ, který dosahoval v 80. letech v České lize pod taktovkou zkušeného Václava Kopeckého významných úspěchů, o kterých jsem se již zmínil ve 4. kapitole v pasáži o mládeži. V ročníku 1986/1987 jsme postavili do základní skupiny soutěže divize B družstvo dospělých ve složení Miroslav Pfeifer, Vlastimil Bouček, Karel Orlíček a Robert Kohout. Nepostoupili a zájem opadl.

KŠ se věnovala v roce 1981 čtvrtina a v roce 1986 dokonce polovina členů oddílu. Vlna obliby KŠ v oddílu pomalu narůstala v 70. letech, v 80. letech kulminovala a v 90. letech pomalu odeznívala až počátkem nového tisíciletí úplně zanikla.

Teď se vrátíme na počátek té doby, abychom sledovali i **soutěže jednotlivců**. A budiž mi prominuto, pokud se v této části budu ve svých vzpomínkách zabývat trochu neskromně podrobněji svým účinkováním v polofinále a čtvrtfinále jednotlivců. Marná sláva, když se pěknou partií intenzivně zaměstnáváte rok a půl, zanechá to stopu ve vašich vzpomínkách.

Po úspěchu družstva v ročníku 1970/1971 mě začal Matouš vábit do soutěží jednotlivců, neboť sám hrál úspěšně finálovou A skupinu přeboru Západočeského kraje. Tyto soutěže začínaly vždy počátkem lichého roku a podobně jako soutěže družstev trvaly okolo roku a půl, takže končily většinou v srpnu nebo v září. Další půlrok byl na odhady včetně odvolání proti nim, vyhlášení výsledků a přípravu dalšího ročníku. Když jsem hrál jen soutěž družstev, do jednoho roku skončila obvykle polovina partií, další do května a do září zbývaly tak 3 až 4 partie a to už jsem pociťoval abstinenční příznaky, které vyvrcholily absolutním půlročním půstem. Proto bylo výhodné začít hrát i soutěž jednotlivců. To mě příliš nezatěžovalo, zvláště když zahájení hrané dle knížek znamenalo spíše administrativní než myslitelskou práci. Takže jsem více než 20 partií najednou prakticky nehrál a průměr byl okolo 10 partií. Byli ovšem i nadšenci, kteří hráli 50 i více partií najednou. Ale to považuji za šilenství, kdy nejen kvantita ubíjí kvalitu, ale, zvláště pokud jsou zaměstnání, nemohou se věnovat ničemu jinému.

Nakonec jsem se nechal od Matouše přesvědčit a přihlásil se do přeboru Západočeského kraje ročník **1973/1974**. Ten měl již 3 stupínky: nejnižší C, pak B a finále A. Nechtělo se mi putovat prvními dvěma stupni a drze jsem se přihlásil do finále A. Odvolal jsem se na svou 1. VT v korespondenčním šachu, kterou v té době měli v kraji jen 4 hráči. A opravdu jsem byl přijat uznávaným pořadatelem Vladimírem Houdkem ze Žlutic. Teď bylo na mně, abych si neudělal ostudu a skončil v první polovině závodního pole. A opravdu se mi povedlo, nač jsem si vůbec netroufal ani pomyslet: přebor jsem vyhrál. Získal jsem bez prohry při

5 remízách 9 1/2 bodu z 12 a odstup 1 1/2 bodu od dalších dvou. Největší můj konkurent budoucí vítěz Československého poháru 1977/1978 Ing. Pavel Čechil z Plzně, s kterým jsem stál hůře a partii otočil k výhře, nakonec dle hodnocení SB skončil až 3. A to jsem ještě zahodil 1/2 bodu s Nocarem z Tachova. Ten mě sice chtěl oloupit o druhého pěšce, ale v pozici jako černý Kh4, pb4,h7, bílý Ka5, pa2,b2,c2 jsem na něj nastražil léčku, do které by po Kxb4 dle svého vyjádření spadl. Ale ve snaze léčku ještě více zamaskovat jsem mu zároveň s tahem h5 nabídl remízu. To jsem však neměl dělat. Nejdřív si pomyslel „něco o otřesné drzosti, ale pak začal bádat“. Léčce 42.Kxb4? Kg5 43.c4 h4 44.c5 Kf6 45.Kb5 h3 46.c6 Ke7 47.Kb6 h2 48.c7 Kd7 49.Kb7 h1D+ se vyhnul tahem 42.a3 a partie skončila nerozhodně. Nerozhodná byla i naše vzájemná partie s Matoušem, který skončil 9. ze 13, když můj tlak dokázal eliminovat.

Jako krajský přeborník jsem postoupil do jednoho ze 3 polofinálních turnajů přeboru republiky **1975/1976** s vědomím, že obratem sestoupím, neboť sestupovalo 5 hráčů čili třetina. To se ale nestalo a skončil jsem 6. z 15 se ziskem 8 bodů (+6=4-4), což mě velmi mile překvapilo. Měl jsem ve své turnajové praxi štěstí na přeborníky republiky, ať minulé, úřadující nebo budoucí. V tomto turnaji jsem potkal Josefa Hracha z Rakovníka, který po postupu z tohoto polofinále se jím stal ve finále následujícího ročníku 1977/1978. Partii jsem sice prohrál, ale vítěz si ji cenil tak, že ji dal otisknout do Československého šachu 8/1977

str. 103. Další mé partie otištěné v tomtéž časopisu 10/1976 str. 127 - 128 s olympionikem Františkem Cvachoučkem z Podbořan (partie č. 7) si opět cením já jako studiové tempovací koncovky stejnobarevných střelců.

Humornou příhodu jsem zažil s Václavem Zrzavým z Loun, která ukazuje, jak ošidné jsou odhady neskončených partií. V pozici Ke2, Vc5, pb2, f2, g3, g5 byl soupeř na tahu. Mé figury stály Kf7, Vd4, pb3, c4, f5, g6. Do odhadu jsem nabídl remízu, kterou pozice objektivně je. Ne tak soupeř. Místo aby byl za remízu rád, protože se celou partii jen bránil s pěšcem méně, žádal výhru. Prý má lepšího krále i věž. Tušil jsem, že v odhadu bude hrát násilně a objevil jsem nečekanou oběť věže, která vedla k mé výhře: 61.Vc7+ Ke6 62.Vg7? c3 63.bxc3 Vb4!! Když soupeř tuto variantu zvolí a oběť věže neuvidí, požadoval jsem výhru. Tak se i stalo: soupeř nechtěl 1/2 a dostal 0, byť se tomu zpěchoval. I po odvolání mu byla přiznána nula.

Také v dalším ročníku **1977/1978** jsem výkon zopakoval se stejným výsledkem 8 bodů (+5=6-3). Zatímco v minulém turnaji jsem bodově dělil 5. - 7. místo a dle SB byl 6., teď jsem byl na 5. místě samostatně. Dvě ze tří proher jsem utrpěl s hráči zvučných jmen: Zatímco Jiří Göth z Jihlavy se stal mezinárodním mistrem a dvojnásobným olympionikem až v následujících letech, tak Ing. Štefan Marsina ze Žiliny byl již ověnčen titulem přeborníka Slovenska 1970/1972.

Zato výhru s Milošem Zavřelem z Ústí nad Labem otiskli v Československém šachu 10/1979 str. 128, neboť si ji vybral a svými poznámkami opatřil sám bývalý šéfredaktor mistr Jiří Podgorný. Mou oblíbenou Rubinsteinovu francouzskou měl za příliš pasivní, avšak na svůdnou, ale nekorektní oběť střelce na h7 jsem nachytil nejen Zavřela, ale i další 2 hráče včetně mistra FIDE Modra.

I v ročníku **1979/1980** jsem byl 5., tentokrát při 17 hráčích, kde sestupovalo 7 posledních. Měl jsem 9 1/2 bodu (+7=5-4), ale velký odstup na 2. - 4. hráče s 12 body. Jedním z nich byl i již zmíněný Václav Zrzavý, ale pomsta se mu nepovedla, v koncovce mých 2 věží proti jeho dámě byl rád za remízu. Tak byl až třetí, neměl postoupit do finále, ale proklouzl tam jako náhradník.

Velmi si cením vyhrané partie s vítězem tohoto polofinále Mojmírem Širokým z Přerova (partie č. 14). Dle mistra Jána Báňase v Československém šachu 4/1983 str. 46 má význam pro Aljechinovu obranu.

V turnaji se mi povedlo přehrát v 20tahové miniatuře Karla Čampulku tak rozhodným způsobem, že dlouhá léta se udrželo v oddílu, kde jsme partie konzultovali, označení pro hodně špatnou pozici: „Stojiš jako Čampulka.“ Za to se mu dodatečně omlouvám, nebyl to zlý úmysl.

V 18tahové miniatuře jsem zdolal meteorologa Karla Petrželku z České Třebové, který mi podrobně vysvětlil, jak se honí okluzní fronty mezi sebou. Byl velmi milý, ale podle jeho hrubky v naší partii bych nečekal, že za 4 roky bude ve finále přeboru ČSSR 1983/1984 druhý.

Stejně jako v minulém ročníku jsem hrál s přeborníkem Slovenska 1974/1976 Jaroslavem Rábikem z Kysuckého Nového Mesta a opět jsem remizoval, když mi unikl z nadějně pozice.

Konečně jsem se v tomto turnaji setkal s legendou KŠ Vítem Paroulkem ze Strakonice. 75letý olympionik, mistr sportu, dvojnásobný vítěz Československého poháru 1970/1971 a 1974/1975 a dvojnásobný přeborník republiky 1950/1952 a 1961/1962 mě přes zuřivý odpor zdolal v 63 tazích, i když nakonec skončil o bod za mnou. Tento děda, kterého jsem také navštívil na jeho četná pozvání v jeho bytě ve Strakonících, měl 2 tváře.

Na jedné straně to byl bodrý strýc, který choval kocoury vždy se jménem Karel (při mé návštěvě to byl Karel XIII.) a častoval mě vtipnými pozdravy: posílám „pěkný jarní pozdrav“, „ještě jarnější pozdrav“, „prvomájový pozdrav“, „už teplejší májový pozdrav“, „brigádnický pozdrav“ nebo „věnuji se zahrad-ničení“. Také napsal 33 šachové povídky. Na jednu využil i mou umělou partii s 18 dámami (viz kapitola 9.), kterou nazval „Šachový harém u Nováků“. Jednu povídku mu otiskli v Československém šachu. Byla nevalné úrovně: manželka se dožadovala rozvodu, protože muž měl dámu, která byla na há 8. Pak poslal všech 33 povídek k vydání knižně. Ale nakladatelství Olympia mu ani neodpovědělo. Seděl tam kazisvět a on neměl protekci.

Na druhé straně to byl obávaný komunista. Ani to mu však k vydání knížky nepomohlo.

Když jsem se zmínil o těch Paroulkových pozdravech, tak **ještě něco k technickému provádění** korespondenční hry. Osobně považuji za nejpohodlnější psát tahy na korespondenční lístky. Je na nich dost místa i pro nešachové zprávy a nemusí se na ně lepit známky, pokud ovšem není poštovné zdraženo a nemusí se dofrankovávat. Speciální šachové korespondenční lístky jsou sice efektní, ale nemají výše zmíněné 2 výhody. Stejně je tomu s pohlednicemi.

Samostatnou kastou jsou „škulilové“. Ti využívají nejrůznější druhy měkkého i tvrdého papíru, často i s potištěnou druhou stranou, a nastříhají ho na poštovní formát. Někteří šetří svou kapsu na úkor svého zaměstnavatele a posílají tahy v obálkách označených „Poštovné paušalováno“. Jeden soupeř se chtěl pochlubit svým světáctvím a poslal mi nemravný pohled. Velmi se mi pak omlouval, když jsem mu napsal, že byl jak mou manželkou, tak známou pošťačkou označen za nevychovance kazícího dobrou pověst šachistů.

V ročníku **1981/1982** opět podobný výkon 9 bodů (+6=6-4) spolu s Rudolfem Machalou z Bratislavy 6. - 7., dle SB 6. Tento pozdější olympionik a předseda slovenských šachistů získal stejně bodů jako já i při mém prvním polofinále 1975/1976. Nemá na mne asi dobré vzpomínky, protože obě partie s ním jsem vyhrál. V první jsem 32 tahů trpěl s pěšcem méně, po jeho nepřesnosti jsem vyhrál dámskou koncovku. Druhá partie byla zajímavější, šlo o koncovku 2 věží proti věži a střelci. Partie č. 20 s Miroslavem Bubeníkem se točila okolo slabého pěšce c5.

Dařilo se mi i kombinačně a s Jánem Kročianem z Myjavy a Jiřím Dittrichem z Brna (partie č. 30) jsem vyhrál po pseudoobětech materiálu. Hodnotná tempovací věžová koncovka se mi povedla s MUDr. Františkem Kratochvílem z Bílovce (partie č. 8), která byla podrobně komentována v Československém šachu 10/1982 str. 129 mistrem Jiřím Podgorným.

Malá poznámka na téma „kdyby“: Kdybych místo prohry vyhrál partii s druhým

Dr. Jozefem Knežo z Košic, bylo by nás na 2. - 6. místě s 10 body pět a já s nejlepším SB bych byl druhý místo něho a postoupil do finále přeboru republiky.

Zajímavá je vzpomínka na Josefa Vičánka. Tento upřímný a horkokrevný mladý moravský Slovák ke mně pojal důvěru a nejen mi poslal svou fotografii, ale postěžoval si na své trable, které mu nastaly 2 roky po skončení polofinále. Dal si totiž do trumpety a když ho napomínali 2 příslušníci (rozuměj příslušníci veřejné bezpečnosti, dnešní mluvou policisté), napřed posilněn alkoholem lál těmto všeobecně neoblíbeným tvorům, na které lid vymyslel desítky anekdot. Lál také komunistům a když ho chtěli příslušníci umravnit, dal jim „po papuli“. Soud byl podle Karla Havlíčka Borovského samec, žádné průtahy jako nyní, použil

4 paragrafy a poslal Pepu na 2 roky do vězení. Ty paragrafy byly: § 155 útok na veřejného činitele (nakládačka příslušníkům), § 156 urážení a vyhrožování veřejnému činiteli (tj. příslušníkům), § 198 hanobení národa, rasy a přesvědčení (tj. komunistů) a § 202 výtržnictví (událo se na veřejném prostranství). To však ještě nestačilo. Jelikož ve vězení nadával příslušníkům SNV (= Sbor nápravné výchovy, dnes říkáme dozorci), dostal ještě rok navíc. Dopis mi napsal jako omluvu, že nemohl v následující 1. lize 1984/1985 dokončit partii na 1. šachovnici s naším mistrem Karlem Kauskem.

Popáté jsem startoval v polofinále 21. mistrovství ČSSR **1983/1984** a to s nejlepším výsledkem. Byl jsem 3. ze 17, jen jedno místo od postupu do finále. Popravdě je však nutno uznat, že v předchozím ročníku jsem měl větší šanci na postup, protože závisel na jediné partii, než tentokrát. Můj odstup od obou vítězů s 12 body byl celých 1 1/2 bodu. Na zisku + 5 se podílelo +7=7-2. Ačkoliv v tomto turnaji mi vycházelo skoro všechno, žádná partie nestojí šachově za zvláštní zmínku. A to ani s Ing. Peterem Marczellem z Bratislavy, který v nudné variantě výměnné španělské bránil remízu jen tak tak. Za zmínku však stojí, že to byl vítěz turnaje, který v následujícím cyklu 1985/1986 se stal přeborníkem republiky a v devadesátých letech to dotáhl na mezinárodního mistra a olympionika.

Konečně v šestém účinkování v polofinále **1985/1986** jsem se dočkal toho, co jsem 5 ročníků očekával marně, totiž sestupu, který při kruté sestupové normě 7 ze 17 a velké vyrovnanosti hráčů byl pokaždé velmi reálný. Vždyť např. v ročníku 1981/1982 sestupoval hráč s 50 % výsledkem 8 bodů a v ostatních ročnících bylo běžné, že odchod z polofinále postihoval hráče se ziskem 7 1/2 bodu. Takže jsem se nemohl divit, že zisk 6 bodů (+2=8-6) stačil jen na 14. místo. Po jednom 3., dvou 5. a dvou 6. místech to byl neúspěch, když v žebříčku ELO KŠ k 1.7.1986 jsem byl s 2255 body klasifikován na 63. - 64. místě v republice.

Na turnaj mám 3 vzpomínky, jednu příjemnou, druhou nepříjemnou a třetí úsměvnou. První dvě se týkají obou vyhraných partií s pražskými hráči. S velmi příjemným a jemným Miroslavem Fukou, známým funkcionářem KŠ a vítězem současné hraného přeboru Prahy, se mi povedlo prorazit meránskou obranu dámského gambitu. Soupeř však přesto našel na partii něco pozitivního. Zaradoval se nad svým efektním, byť neškodným kombinačním obratem.

Zato ke kontumační výhře s jakýmsi Procházkou se váže nechutná historka. Při korespondenční hře se člověk setká s nejrůznějšími povahami. To se obvykle pozná již dle úvodního lístku. Většinou se každý představí (věk, zaměstnání, rodina, oddíl, u nováčků, že se jedná o první turnaj atd.) buď sám nebo v reakci na mé představení. Je to společenská slušnost, přesto tak výjimečně někteří hráči neučiní. Stejně tak gratulace k vánocům a novému roku, případně narozeninám a svátku. S některými hráči se naváží přátelské vztahy, které se upevní případným osobním setkáním na různých turnajích, srazech korespondenčních šachistů (bylo v módě v osmdesátých letech) a konečně i krátkou návštěvou v bytě, někdy i nečekanou. Pokud nemá člověk chuť nebo čas konverzovat, stačí aspoň průběžné sdělování výsledků partií svých, případně spoluhráčů z družstva. Při hře se také pozná povaha soupeře podle hry (útočný až agresivní, hazardní, opatrný, obranný, kombinační, poziční, což je někdy

vidět už z volby zahájení), tak podle intenzity korespondence (rychlík odpovídající obratem, uvážlivý propočítávající dlouhou dobu kritické pozice, prací přetížený odpovídající i na jednoduché tahy dlouho a tím často laborující s časovou tísní, pozor! může se však také jednat o lempla). Nejhorší jsou však hráči hádaví nebo s morálním kazem. Je jich velmi málo, ale jsou.

Onen Procházka měl v polofinále několik konfliktů. Když mu dva soupeři prokázali gumování razítek a třetímu dokonce v prohrané pozici přepsal tah, rozhodčí Petr Laurenc z Ostrova nad Ohří ho nekompromisně z turnaje vyloučil a všechny partie mu zkontumoval. Z dobré vůle jsem s ním pokračoval v partii jako přátelské, což jsem pro jistotu na každém lístku zdůrazňoval. Chtěl jsem si ověřit jednu hazardní variantu, která mě však stála pěšce. Vtom soupeř změnil tón s tím, že se proti vyloučení odvolal a partie tudíž nemůže být přátelská. Po mém ohrazení přestal odpovídat. K dokreslení jeho povahy ještě 2 příklady: V soutěži družstev v prohrané pozici přestal odpovídat Milanu Orságovi a RNDr. Šturcovi poslal slabý tah a když si myslel, že se lístek ztratil, poslal tah jiný. Závěr si udělá každý sám.

Ale ostudnou tečku za celým případem udělaly vrcholné šachové orgány, jak si mi v dopise postěžoval rozhodčí Laurenc. Ačkoliv mu 2 nejvyšší funkcionáři KŠ slíbili, že s Procházkou zavedou disciplinární řízení, věc se neřešila. Ten si mezitím stěžoval na nejvyšších místech ÚV ČSTV. Po roce se všechny materiály záhadně ztratily. Případ se řešil až po roce a půl za přítomnosti těch 2 funkcionářů, předsedkyně kontrolní komise VŠS (= Výboru šachového svazu) ÚV ČSTV a nastojte Procházký. Rozhodčí Laurenc nebyl pozván, ani žádný z postižených. Řešila se jen Procházkova stížnost, ne jeho provinění. On advokátsky mazaný byl na koni a za to, že stížnost stáhl, byl zařazen do dalšího ročníku polofinále jako by nesestoupil. Na jedné straně drzost, na druhé neschopnost. A znechucení rozhodčího a slušných hráčů, zvláště postižených.

Úsměvná vzpomínka se týká partie s Ladislavem Ližanem. Ten nabral první překročení času a protože si na dalších tazích také pospal, zbývaly mu na poslední 2 tahy jen 4 dny. Kdyby poslal jen 1 tah, hrozilo by mu, pokud bych poslal svůj tah v pátek, druhé překročení času a prohra. Překvapil mě obsáhlým dopisem, ve kterém navrhl v dalším tahu 21 svých pokračování, abych tak v žádném případě nemohl nabídku odmítnout. Z nich 16 bylo vyloženě špatných, 3 slabší a rozumné možnosti byly jen 2. Nad touto otrockou, na čas náročnou metodou však nelze jen tak mávnout rukou ani při jakékoliv partii, samozřejmě kromě bleskové. Sám se k ní někdy uchyluji. Pozice však musí být jednoduchá, ponejvíce koncovka, a budete někdy překvapeni, co vše objevíte. Lád'a nad dopisem prý strávil celou noc (to ovšem přeháněl), co kdybych tak získal místo půl bodu bod celý. Tak jsem ho aspoň dodatečně uklidnil, že bych to svému známému ze spřáteleného oddílu Lokomotivy Plzeň neudělal. Partie skončila remízou, sice lepší pro mne, ale pořád jen ziskem půlky. Nakonec on měl 6 1/2 bodu a já 6 a z polofinále jsme sestoupili oba.

Původně jsem si říkal, že po sestupu z polofinále skončím v soutěži jednotlivců. Ale teď už mě KŠ natolik zachytil svými drápkami, že jsem si řekl, že i čtvrtfinále je dost vysoká a prestižní soutěž. Tak jsem se přihlásil i do ročníku **1987/1988**. Jako bývalý polofinalista jsem nedopadl nic moc. Se 7 body (+6=2-4) z 12 jsem byl 6., tedy na konci první poloviny startujících. Z tohoto turnaje mi utkvěla v paměti partie s budoucím přeborníkem Slovenska Kvetoslavem Rákayem z Trenčína, protože při ní jsem se poprvé setkal s šachovým počítačem. V lednu 1988 mě pozval jeden spolupracovník ze Škodovky, abych si k němu přišel zahrát šachy s počítačem, který dostal jako vánoční dárek. Velmi se divil (ale já v duchu také), že jsem obdivovaný zázrak techniky 2x porazil. Jelikož jsem v té době řešil náročnou pozici s Rákayem, zadali jsme pozici do počítače a nechali ho běžet 2 dny. Přesto navrhl tah šedý jak myš, po kterém bych měl jen minimální výhodu. Zahrál jsem tah dle své hlavy, který se počítači nelíbil a hle, on přinesl ovoce. Soupeř obětoval kvalitu a současně

nabídl remízu. Po dalších 2 tazích ho má tichá odpověď, která ke kvalitě a 2 pěšcům přidávala i matové hrozby, donutila ke kapitulaci.

Co nevyšlo v minulém ročníku, povedlo se v dalším **1989/1990** a to takovým způsobem, že tento korespondenční turnaj považuji za svůj nejlepší. **Získal jsem v něm** poprvé a zřejmě i naposledy **titul kandidát mistra v KŠ**, což bylo možno dostat buď za vítězství v turnaji nebo při splnění normy 12 bodů ze 16 možných. Ke konci turnaje jsem se zaměřil na druhou podmínku, která se mi zdála jistější. A opravdu. V turnaji jsem skončil až druhý, protože skvěle hrající Ing. Jiří Koudelka z Nového Jičína měl jen 6 remíz a získal 13 bodů. Já měl sice také 13 bodů (+12=2-2), ale protože jsem ve vzájemném duelu podlehl, měl jsem horší hodnocení dle SB. Avšak i druhé místo stačilo k návratu do semifinále.

Rovněž se mi povedlo několik hodnotných partií. **Za nejlepší partii svého života považuji partii s Františkem Jónym z Kežmaroku (partie č. 3)**. Po pozici oběti věže jsem hnal černého krále s pole h7 až na a3, získal zpět kvalitu a navíc 4 pěšce.

Zde trochu odbočím. **Od června 1906 vychází nepřetržitě nejstarší sportovní časopis v našem státě**. Jeho původní název byl Časopis českých šachistů, po roce 1918 Časopis československých šachistů, od roku 1927 Československý šach, za protektorátu jen Šach. Československý šach nevzal v úvahu ani oddělení Slovenska v roce 1993 a funguje jako společný šachový časopis pro oba státy. Co pamatuji, měl vždy rubriku KŠ. Po roce 1989 vznikla řada nových šachových časopisů: v Českých Budějovicích Garde, v Martině Šachprofil, v Ostravě moravsky nacionálně laděný Šach, Šachy na dálku a od roku 1997 Mat, v Olomouci ČESKO SLOVENSKÝ šachový bulletin a v Praze Šachinfo a Korespondenční šach, od roku 1994 přejmenovaný na Koršach. Bohužel většina měla z finančních důvodů jepičí život, i když třeba Koršach a Šachprofil měly velmi obětavé redaktory (Vladimír Vyskočil a Jaromír Bednář) a byly opravdu kvalitní. Kromě Československého šachu přežilo Šachinfo a dosud i Mat. A právě Korespondenční šach uveřejnil partii s Jónym v čísle 5/1991 str. 12 - 13 i s mými poznámkami. Moravský časopis Šach ji převzal s dvouletým zpožděním v čísle 6/1993 str. 128 - 129 s drobnými stylistickými vylepšeními poznámek.

V souvislosti s časopisy mě napadlo téma, které určitě bude čtenáře šachisty zajímat. Je to klasifikace šachových zahájení. Původně se používala klasifikace dle chorvatského velmistra Braslava Rabara. Příručka pro její používání vydaná komisí KŠ v roce 1981 má dnes už jen historickou hodnotu. Klasifikace dle ní se dělila do 3 úseků: E obsahoval všechny hry otevřené a sicilskou a francouzskou obranu, D dámský gambit a hlavní systémy indické (dámskou, Bogoljubovovu, Němcovičovu, Grünfeldovu a královskou) a R zbylou melanz zavřených her a polozavřené systémy kromě již jmenovaných sicilské a francouzské. Za tímto velkým písmenem byl dvouciferný index od 00 do 99.

Pak ale hlavní teoretická bible zahájení té doby jugoslávský Šahovski informator přešel na dělení zahájení do 5 úseků. Do A přesunul zbytek zavřených her z Rabarova R, B jsou polozavřené hry kromě francouzské (zbytek Rabarova R a sicilská z E), C jsou otevřené hry a francouzská (čili Rabarovo E kromě sicilské), D je dámský gambit a Grünfeldova indická (část Rabarova D) a konečně E jsou indické obrany dámská, Němcovičova, Bogoljubovova a královská (zbytek Rabarova D). Dvouciferný index zůstal, má však nyní jiný obsah

Novou klasifikaci převzal Československý šach od 1.1.1987, když postupně v prvních třech číslech ročníku 1987 s ní čtenáře seznámil. Tak se v tomto časopisu např. po označení B90 objeví obecný název sicilská a vy si můžete vyhledat příslušnou variantu 90, kterých je v sicilské nejvíce v rozsahu B20 až B99.

Ale zpět ke čtvrtfinále 1989/1990.

Kvalitní byla i partie s 3. v pořadí Karlem Dudkem z Ústí nad Labem (partie č. 18) s uplatněním jezdcové kvality nad pasivním střelcem a koncovka 2 střelců proti 2 jezdcům se západočeským šachistům známým Václavem Šiblem z Chebu (partie č. 16). Na druhé straně mi přálo i štěstí, když 2 soupeři se přepsali.

Ačkoliv jsem měl za svou korespondenční dráhu jen 2 spory, oba byly v tomto turnaji a oba jsem vyhrál. Jeden byl se Zdeňkem Rossákem z Přerova. Zde jsem se opět přepsal já. Ve vyhrané pozici Kg1, Dc1, Vd1, h3, Jh5, pa3, f2, g5, h4 a já jako černý Kh8, Dc2, Vd7, g8, Sa5, pa7, b7, d3, e5, h6 jsem soupeři napsal 44.... Dxd1 a navrhl 45.Vxc1 d2 46.Vd1 Vc7. Soupeř si mého přepsání nevšiml a potvrdil logické Dxc1 a přijal 45.Vxc1 a další mnou navržené tahy. Na mé přepsání přišel až dodatečně a na další lístek odpověděl, že jsem se v předchozím lístku přepsal a po Dxd1 mi bere dámu 45.Dxd1. Případ šel k řešení rozhodčímu, kam ho soupeř zaslal. Ten byl opatrný, čekal na mé vyjádření, ale předběžně dával za pravdu soupeři. Musel jsem vynaložit veškerý diplomatický um, abych ho přesvědčil. V KŠ totiž je tvrdé pravidlo: platí první napsaný tah, ať je jakkoliv nelogický, a nehledí se ani na znaménka x nebo + a dokonce ani na výchozí pole při plné notaci, kterou jsem v KŠ důsledně používal. K navrženým tahům, které potvrzují nelogičnost prvního tahu, se nepřihlíží a návrh je neplatný. Argumentoval jsem tím, že soupeř by měl pravdu, kdyby reklamoval okamžitě, ale že již tah 45.Vxc1 zahrál a je to pro něj závazné, a podpůrně i fair play, což je zdůrazňováno v úvodním článku pravidel. Soupeř, který musel být o mých námitkách v kopii informován, změkl a souhlasil by s remízou (i s ohledem na mého nebezpečného volného pěšce d), ale rozhodčí dal na můj názor, pozici vrátil před tah Dxc1 (nebo Dxd1?) a partii jsem po několika tazích vyhrál.

Druhý spor nešel k rozhodčímu. Invalidní důchodce Josef Baďura z Ostravy mi stále podkuřoval jako silnému hráči a stále počítal, že mu dám partii za remízu. Když však v jednom okamžiku stál lépe a já ji nabídl, tak se mi vysmál. To mě pochopitelně popudilo a tak přes jeho prosby, když se situace v partii obrátila, jsem vyžadoval v odhadu výhru. Rozhodčí dostal k odhadu jeho verzi, kde měl o tempo více a partii skutečně za půlku uznal. Výhru mi přisoudil, až když jsem prokázal, že na tahu jsem já a ne soupeř.

Zajímavá na tomto turnaji byla skutečnost, že v něm poprvé již měli všichni hráči přiděleny ELO body, i když někteří hráči je postupně získávali několik let, např. já ELO 2255 k 1.7.1986.

Účast v polofinále 25. mistrovství ČSFR **1991/1992**, posledního společného se Slovenskem, ukázala, jak se poměry v KŠ za 4 roky změnily. Drtivá většina zvláště špičkových hráčů (a to byli v polofinále všichni) již hrála s pomocí počítače. I když jsem si počítač specializovaný na šachy Mephisto Mundial 68 000 XL k vánocům 1992 za 8 990,- Kčs také opatřil, nakonec jsem ho pro KŠ prakticky nepoužil. Víc mě bavilo hrát podle vlastní hlavy než nechat místo sebe hrát stroj a tak jsem ho využíval jen velmi sporadicky při zvlášť komplikované pozici. Ovšem hrát proti strojům bylo beznadějně: se 4 body (+2=4-8) ze 14, neboť i na polofinále dolehl úbytek zájmu a ze 17 hráčů se sevrklo na 15, jsem byl předposlední, tedy 14. Za mnou zůstal jen invalidní důchodce Miloslav Stráda z Duchcova, který po 8 měsících ze zdravotních důvodů z turnaje vystoupil a do té doby měl na svém kontě jen půl bodu. Takže se mohu pochlubit jen jednou regulérní výhrou s Vasilem Hudákem z Košic, kterému jsem tak znemožnil dělení 1. - 3. místa. S ohledem na rozdělení republiky mu to neublížilo.

Kupodivu i tato partie byla uveřejněna v Korespondenčním šachu 3/1992 str. 14 a to kvůli svému divokému průběhu s příznačným názvem: „*Jsou to šachy nebo schůze parlamentu?*“ Respekt jsme měl jen u dřívějších silných soupeřů přeborníka České republiky Viktora Jandovského a armádního přeborníka Karla Pečenky, kteří se mnou udělali rychlé remízy, Jandovský již třetí, Pečenka druhou (mimořádně 2 roky předtím jsem s dalším armádním přeborníkem Milanem Petrasem z Prahy rovněž remizoval). Když pak zjistili, jak jsem hrál v tomto turnaji slabě, museli si rvát vlasy. Bez šancí jsem byl proti Liboru Berounovi ze Šlapanic u Brna, který jako vítěz turnaje postoupil do finále a hned v následujícím ročníku 1993/1994 se stal prvním přeborníkem samostatné České republiky. Studiovou koncovku nestejnobarevných střelců jsem vzdal před odhadem i druhému postupujícími Lubomíru

Machýčkovi z Jeseníku nad Odrou. Tomu jsem se mohl revanšovat na turnaji v Tatrách v roce 2004 v zajímavé pěšcové koncovce, ale v oboustranné časové tísní jsem se spokojil se smírným řešením.

Čtvrtfinále **1993/1994** bylo pro mne výjimečné jen tím, že ačkoliv jsem získal 8 bodů (+5=6-3) čili o bod více než 50 %, byl jsem zahrnut mezi sestupující. Tato z mého hlediska očividná nespravedlnost byla způsobena 3 faktory. Předně z 15 hráčů sestupovalo 7. Dále 2 hráči v průběhu turnaje vystoupili a další 3 bodovali prakticky jen mezi sebou. Tím se 10 hráčů z 15 dostalo mezi vítěze, kam se počítají hráči alespoň s 50 % bodů, a jelikož byla mezi nimi velká vyrovnanost, měli hráči na 4. - 6. místě 8 1/2 bodu a na 7. - 9. místě 8 bodů. Třetí faktor byl můj slabý SB, který mi přisoudil to nehezké sestupové 9. místo. Útěchou mi mohlo být, že jsem byl prvním náhradníkem pro příští čtvrtfinále.

Z partií byla hodnotná s Vlastimilem Hosnedlem, ale z hlediska mého soupeře. Tento obětavý funkcionář a skromný člověk pocházel ze Sušice. Učitelský život ho zavál do Brna, ale stále vzpomínal na Šumavu. Partii jsem poslal do Koršachu, který ji uveřejnil v č. 5/1994 str. 22 - 23 s nadpisem: „*Partii k uveřejnění doporučil velkoryse poražený.*“ Také Vlastimil Hosnedl se 7 1/2 bodem na 10. místě sestupoval.

Šance náhradníka mě skutečně neminula. Nakonec jsem se ani nedivil. Z KŠ odpadali další hráči, se zvučnými jmény jsem se již mezi soupeři nesetkával, čtvrtfinále začínala nepravidelně, když se sešel potřebný počet hráčů a hrála se v nedůstojném obsazení 8 hráčů, kteří aspoň hráli dvoukolově. Z těchto 8 sestupovali 4 čili 50 %.

V ročníku **1995/1996** jsem byl 3. s 9 body (+8=2-4) ze 14 možných. V tomto turnaji se mi povedla koncovka střelce proti jezdcí s Josefem Janečkem z Bechyně, kterou uveřejnil Koršach 4/1997 str. 23 - 24. Kuriózní remízu jsem uhrál s Ing. Pavlem Pecinou z Prahy 10, kde v pozici bílý Kg4, Sb4, b7, pf4, černý Kf6, Sb8, Jd7 jsem zahrál 59.... Je5+. Soupeř vzal 60.fxe5+ a sám nabídl remízu. Po Sxe5 má sice o střelce více, ale mé 2 figury z dlouhé diagonály nedostane.

Poslední mé účinkování ve čtvrtfinále bylo od **30.10.1996 do 29.4.1998**. To odstartovalo již měsíc po skončení předchozího turnaje v září 1996. Chlubit se není čím. Zisk pouhých 4 1/2 bodu (+4=1-8) mě dle SB řadil na 7. předposlední místo. Změna pravidel, kdy v KŠ a pouze v KŠ pořadí určuje vzájemné utkání a nikoliv SB, se mi dodnes nelíbí, avšak hrála pro mne a tak jsem byl 6. Protože však sestupoval i 5., bylo to stejně k ničemu. Sestup z čtvrtfinále, který jsem kdysi určil jako mez svého účinkování v soutěži jednotlivců, spolu s frustrací hry proti počítačům byl tou poslední kapkou, že jsem v této soutěži skončil o 3 roky dříve než v soutěži družstev.

Mezistátně jsem reprezentoval 4x. O zápase s Polskem v letech **1975 - 1977** jsem se již zmínil ve 4. kapitole. Další 3 reprezentace byly v přátelských mezistátních utkáních ČSSR - SSSR na 50 šachovnicích. V prvním v letech **1977/1981** jsem hájil 22. šachovnici proti učitelu hudby Viktoru Nikitinovi z Kalininu. Toto město se opět jako za cara jmenuje Tver a leží severozápadně od Moskvy na železniční trati do Petrohradu a za války na podzim 1941 bylo na 2 měsíce dobyt Němci. Soupeř to byl víc než zdatný, v současně hraném 14. finále přeboru SSSR byl se ziskem 9 bodů z 16 možných 7. nejlepší korespondenční šachista Sovětského svazu (viz Československý šach 12/1981 str. 155). Povedlo se mi hrát s ním nerozhodně 1 - 1. Vyhrané partie č. 11, kde jsem soupeři nasadil věžovou harmoniku na 7. řadě, si povšiml mistr Jiří Podgorný a zkomentoval ji sám v Československém šachu 6/1982 str. 77. Celkově jsme zápas prohráli 40 - 60 (+20=40-40).

V dalším zápasu **1981/1984** jsem dopadl ještě lépe, když jsem byl jedním ze 3 našich hráčů, kteří vyhráli obě partie. Bylo to na 24. šachovnici a soupeřem byl ekonom v uhelném průmyslu Sergej Michajlovič Poletajev z Čeljabinsku. Zápas však dopadl ještě hůře než předešlý, prohráli jsme 37 1/2 - 62 1/2.

Poslední zápas ohraničený roky **1987/1991**, který již nelze opakovat, protože SSSR se mezitím rozpadl, dopadl úplně obráceně. Družstvo slavilo první vítězství 55 - 45 a já první krutou porážku 0 - 2 a to již po 2 letech hry v roce 1989. Soupeřem na 30. šachovnici mi byl Nikolaj Fedorovič Vilčenkov z Puščina v Moskevské oblasti.

V předchozí pasáži jsem se rozepsal o sobě, jelikož mám dostatek materiálu, ale je nutno zmínit i další členy oddílu, kteří se KŠ individuálně věnovali. Zde ovšem tolik podkladů nemám.

V sedmdesátých letech hrál B skupinu KP Václav Pučelík. 13letý Milan Orság si poctivě vybojoval postup v KP od píky: postupně vyhrál skupinu D, C i B. Ve finálové A skupině účinkovali Josef Matouš a Miloslav Šlampa. V turnaji I. třídy si zahrál Roman Hořejší a Karel Orlíček, který pak předsedal na mezinárodní šach.

Nýrský občan Ruda Kašpar byl velmi úspěšný. V dorosteneckém přeboru ČSSR v roce 1974 byl 6. a v přeboru armády 1976 dokonce 2. Hrál i polofinále Českého poháru a v čtvrtfinále přeboru České republiky v ročníku 1985/1986 byl 6. se ziskem 7 bodů z 12.

Nejlepší výsledky po celá osmdesátá a devadesátá léta vykazoval Václav Mareš a to nejen jako věrný člen družstva, ale i v soutěžích jednotlivců domácích i mezinárodních. Nejdříve chronologicky ty mezinárodní. Začal v letech 1973 - 1975, tedy v době, kdy ještě nehrál za družstvo, v I. mistrovství Evropy juniorů. Bohužel musel narukovat na vojnu a slibně započatý turnaj nemohl dohrát. Pitoreskní a pro tehdejší dobu typický byl důvod. Protišpionážní důstojník, nazývaný vojáky kontrabrácha, se obával tajných šifer, neboť tahy se značily mezinárodní notací, např. 4244 7866, a on jako prototyp putimského četníka ze Švejka v tom viděl špiónské spiknutí. Řešení nabídl rovněž švejkovské: ať Vašek si nechá zasílat poštu domů a rodiče mu tah pošlou. Stejně tak měla přes ně putovat odpověď. Že efekt je stejný, to mu nevadilo. Hlavně že jemu do posádky nedocházely lístky z ciziny s podezřelým obsahem.

Do mezinárodních vod se vrátil po 10 letech, kdy ve 140. skupině V. světového poháru 1983/1985 získal 8 bodů z 10 a dělil 2. - 4. místo. V ročníku 1985/1987 hrál skupinu v mistrovství Evropy a uhrál 4 body ze 6.

1986/1989 opět VI. světový pohár, skupina č. 5 a měl 6 bodů z 10. Konečně 1988/1990 skupina v mistrovství světa se stejným výsledkem jako v mistrovství Evropy, tedy 4 body ze 6.

Reprezentoval ČR ve 2 přátelských utkáních: 1997/1999 proti Anglii na 25. šachovnici měl 1 1/2 ze 2 a 1999/2000 proti protinožcům z Austrálie na 22. šachovnici plný bodový zisk 2 ze 2.

V tuzemských soutěžích po postupu do čtvrtfinále ČSR v ročníku 1986/1987 (časově se shodoval se ziskem 3. místa v 1. lize družstev) byl rovněž 3. s 9 1/2 bodem ze 12. Pak už hrál čtvrtfinále jen celé republiky: 1989/1990 (5. místo a 11 bodů ze 16), 1991/1992 (8 bodů ze 14), 1993/1994 (také 8 ze 14) a 1995/1997 (6 1/2 ze 14).

Hrál též Český pohár a v 1. ročníku po výhře v polofinále 1987/1988 hrál v 1989/1990 jeho finále, kde měl 6 1/2 bodu ze 16 a byl 11. ze 17 účastníků. V 3. ročníku prosvištěl základním kolem 1990/1991 s 9 body z 10 a v jeho polofinále 1991/1993 uhrál 8 1/2 bodu ze 14.

Jeho líbivá hra se uplatňuje v KŠ ještě více než v šachu praktickém, protože má více času na propočty kombinací. Jeho svižné partie jsou skutečné perly a byly často otištěny v časopisu Koršach. Některé si můžete přehrát. Jsou k vidění v kapitole 11. Nejlepší partie..

V roce 1988 se stal Václav Mareš 10. nejúspěšnějším sportovcem okresu Klatovy. Důvody: získal hattrick, když vyhrál přebor oddílu i okresu a navíc přebor oddílu v bleskové hře, družstvu v praktickém šachu pomohl 9 1/2 bodem z 11 zápasů, zasloužil se o bronz korespondenčního družstva a měl úspěchy i v KŠ jednotlivců jak v tuzemských, tak mezinárodních turnajích.

V devadesátých letech si výborně vedl Ing. Miroslav Pfeifer. Má podobný útočný styl jako Václav Mareš, ale je strážlivější a trochu méně romantický. Kromě již zmíněných výsledků v soutěži družstev měl úspěchy i v soutěžích jednotlivců. Celkem se v období 1985 - 2003 zúčastnil 18 turnajů. Jeho stylu vyhovoval tématický turnaj na Jänischův gambit hraný 20.10.1988 - 20.4.1990, který velkolepě vyhrál se ztrátou pouhé jedné remízy: 15 1/2 bodu ze 16. V roce 1991 vyhrál české čtvrtfinále s 11 1/2 bodem ze 14 a o rok později i čtvrtfinále ČSFR se stejným výsledkem, ale jen z 12 partií. Opět tedy ztratil jen jednu půlku. Téhož roku se zmocnil titulu západočeského krajského přeborníka v 13. přeboru ZČ kraje s 9 1/2 bodem z 12. Rok 1992 byl pro něj královskou sezónou.

V roce 1993 hrál poslední polofinále v historii Československa a pak ještě 3 polofinále ČR. Jen v jednom polofinále uhrál 50 %, v dalších 3 tuto hranici překročil. Byl tedy vždy mezi vítězi. Od roku 1996 opustil soutěže jednotlivců a věnoval se ve 3 ročnících hře za družstvo. 2x hájil 2. šachovnici a v poslední sezóně, než družstvo ukončilo účast v soutěži, hrál na 1. šachovnici. Nedostatek času ho přiměl jít do hry e-mailem. V roce 1999 se zúčastnil finále 0. mistrovství ČR a byl 2. s 11 body ze 14. Posledním jeho turnajem bylo finále 1. mistrovství ČR hraném elektronickou poštou. V něm uhrál 7 1/2 bodu a byl 13. z 19 účastníků. Jeho styl si můžete ověřit v kapitole 11. Nejlepší partie.

Byl nevědomým aktérem jednoho unikátního přepsání, které popsal známý hráč a funkcionář Vladimír Kočí z Ostravy v Korespondenčním šachu 3/1992 na str. 4 a z kterého profitoval ve čtvrtfinále KŠ 1991/1992 Míra a další známý hráč a funkcionář MUDr. Jaromír Canibal rovněž z Ostravy. Kočí hrál s oběma černými kameny. Pozice byly následující:

První: Pfeifer Kh2, Dg3, Vc2, Se5, pa2, c3, d4, f4, g2, h3.

Kočí Kg8 Db5, Vc8, e8, pa7, e6, f5, g6, h7.

Druhá: Canibal Kg1, Dc6, Vd1, e1, pa3, b2, d5, f2, g3, h2.

Kočí Kg8, Dd6, Ve8, Sa7, f7, pe5, f6, g7, h7.

S Pfeiferem chtěl hrát Dd7 a s Canibalem Db8. Odpovědi odesílal současně a tahy na připravených lístcích přehodil. V obou partiích stál velmi slušně a kdyby z nich vydobyl 1 1/2 bodu, splnil by normu kandidáta mistra. Po ztrátě 2 dam si však připsal 2 vajíčka.

Zajímavou částí života KŠ jsou organizovaná setkání, zúčastnil jsem se čtyř. První 2 byla pro zvané. V posledním zářijovém víkendu roku 1975 to bylo na Zvíkovském Podhradí u Písku, zpestřeném simultánkou šéftrenéra reprezentace mistra Františka Pitharta, jehož skalp jsem si zavěsil k pasu. Druhé bylo na konci srpna 1976 v Harrachově a věnovalo se školení. Na jeho závěr byl bleskový turnaj. I když tam byla zvučná jména KŠ, byl pro ně příliš rychlý. Já jako hráč spíše praktického šachu jsem měl 100 % 13 bodů z 13 a odstup 3 bodů od 2. v pořadí.

Druhá dvě byla pro každého, kdo se přihlásil a pořádala je Tatra Smíchov, respektive její agilní funkcionář Vlastimil Krumphanzl, na Zbraslavi pod inspirujícím názvem „Po stopách černopolného střelce“ a to 18.6.1988 a druhé hned za rok 17.6.1989. Vydali jsme se na 15 km pochod. První rok na archeologické naleziště Závist (počasí nádherné) a druhý rok na kopec Cukrák s retranslační televizní stanicí (přšelo). Obou akcí se zúčastnilo na 40 osob, bleskového turnaje v prvním roce 29 a v druhém 22 hráčů. Oba turnaje vyhrál Milan Orság a i ostatní klatovští hráči se umístili na předních místech, např. ve druhém jsme obsadili 4., 5. a 6. místo. Obou setkání se kromě Milana Orsága zúčastnil Václav Mareš a já, prvního pak MUDr. Egon Lesný, Roman Hořejší a Karel Orlíček a druhého MUDr. Stanislav Kuba a Václav Kopecký.

Již jsem se zmínil o tom, že **v organizování KŠ byl určitý chaos** (změna pravidel udělování výkonnostních tříd a počtu postupujících družstev, obojí se zpětnou platností). Nejinak tomu bylo i v soutěžním řádu družstev a v pravidlech KŠ, které se poměrně často měnily, ačkoliv jejich stabilita by byla nanejvýš žádoucí. Během 30 let od roku 1970, kdy jsme se poprvé zúčastnili 3. ročníku přeboru ČSSR i my, byly obě normy z 1.1.1970 změněny

ještě 4x a to soutěžní řád 1.1.1974, 1.2.1988, 27.4.1991 a 1.1.1996 a pravidla KŠ 1.7.1975, 1.1.1986, 1.1.1996 a 1.1.2000. V původních normách z 1.1.1970 jsem se dočetl, že ruší předchozí normy z 1.1.1964.

První změna **soutěžního řádu** měla svou logiku, protože se v důsledku růstu počtu družstev musela změnit struktura soutěže z tříступňové na čtyřступňovou (s platností až od 1.1.1976) a bylo nutno promítnout do ní i změnu původní koncepce. Ta počítala jen s účastí družstev jednotlivých okresů, z dnešního hlediska tzv. „velkých“, vytvořených v roce 1960. Těch však bylo minimálně a většinu tvořila družstva oddílová, tu a tam hrála i družstva společenských organizací a výjimečně armády. Přes značný tlak shora upřednostnit skóre (olympijské hodnocení) před zápasovými body se nezměnilo hodnocení: rozhodují zápasové body, na druhém místě skóre, pak vzájemné utkání, SB a konečně los. V soutěžích jednotlivců byl po získaných bodech druhým kritériem SB a třetím vzájemné utkání. Čtvrté kritérium bylo kuriózní: výhra černými se počítala 6 bodů a bílými jen 5 a stejně remíza černými platila 3 body a bílými 2 1/2 bodu. Pátým kritériem zůstal los.

Druhá změna z 1.2.1988 legalizovala praxi uplatňovanou od roku 1976, kdy na nátlak metodiků ÚV ČSTV byl KŠ upřen celostátní přebor a 1. liga byla přejmenována na finále celostátní pohárové soutěže a obdobně byly překřtěny i další soutěže. Zpřesnila způsob hodnocení konečných výsledků, když místo SB a losu přidala další 3 komplikovaná kritéria, a změkčila podmínky účasti hráčů. Povolila totiž hostování až 3 hráčů, neboť členem TJ musel být jen zástupce kapitána a kapitán, ten ovšem mohl být nehrající.

Porevoluční změna z 27.4.1991 přinesla jen návrat k původním názvům 1. liga atd.

Poslední změna z 1.1.1996 při hodnocení konečných výsledků upřednostnila vzájemné utkání před celkovým skóre a zrušila poslední 2 kritéria hodnocení, tj. výsledek vzájemného utkání na prvních 3 šachovnicích a pak postupně výsledek na 3 šachovnicích proti vítězi, dále druhému atd., potom na prvních 2, případně na 1. šachovnici. Dále bylo zdůrazněno, že soutěže řídí Sdružení KŠ v ČR. To bylo důležité proto, že Moravskoslezský šachový svaz si naprosto nesmyslně vybudoval v oblasti KŠ svůj trucpodnik. Ten lákal členy na skutečnost, že nemusí platit členské příspěvky, což Sdružení vyžadovalo ve výši 100,- Kč ročně. Tento trucpodnik bohužel organizoval obětavý Ing. Jindřich Binas z Ostravy, který si vydobyl jméno např. vydáváním metodických šachových materiálů a pomocí slovenskému Šachprofilu při platbách od českých odběratelů po zrušení měnové unie mezi ČR a Slovenskou republikou (= SR) 8.2.1993.

Ještě chci upozornit, že veškerý styk hráčů s rozhodčím se uskutečňuje pouze prostřednictvím kapitána, který musí každý měsíc posílat hlášení a to i negativní. Výměna hráče je povolena, ale na každé šachovnici jen jednou v příslušném ročníku soutěže.

Ovšem práce kapitána nespočívá jen v byrokratickém plnění povinností vůči rozhodčímu. Jeho úkolem je stmelovat družstvo, bdít nad pozicemi všech hráčů a dávat příklad v bojovnosti a taktice. Musí si opatřovat výsledky soupeřů a podle vývoje utkání doporučovat hráčům způsob hry (na výhru, na remízu, nabídnout, přijmout nebo odmítnout remízu). Proto je zvláště před koncem soutěže třeba provádět vyhodnocení výsledků soupeřů, především konkurentů. Návod najdete v 10. kapitole bod d) Propočty v průběhu soutěže 4členných družstev v KŠ.

Pravidla KŠ byla zpočátku stabilní a jejich verze z roku 1970 platila 16 let, protože změna článku 20 o potrestání hráčů, byť byla provedena zgruntu k 1.7.1975, se vlastní hry netýkala.

Změny k 1.1.1986 byly podstatnější a týkaly se 10 článků. Zasloužil se o ně již zmíněný Ing. Jindřich Binas. Když se změny připravovaly, mohl každý hráč dát své připomínky. Měl jsem v té době již dost zkušeností s KŠ a hlavně dost času při marodění s chřipkou a tak jsem mu poslal 9stránkový strojopis s několika návrhy, z nichž některé byly do pravidel zapracovány. Také si mě Ing. Binas vybral jako jediného zástupce hráčů k vyjádření

ke konečnému znění pravidel. Bylo sice ponecháno pravidlo, že prohra nastává až po druhém překročení času, ale překročení času po odpovědi až po více než 20 dnech bylo změkčeno tak, že když hráč na doporučenou urgenci neodpoví do 16 dní, rozhodčí má právo prohlásit partii za prohranou. Časová kontrola 50 dní na prvních 10 tahů byla zrušena a první kontrola byla stanovena až k 20. tahu ve výši 100 dní. Navíc na každých dalších 10 tahů bylo dáno 60 dní místo dosavadních 50. Nepříjemný a často poručovaný článek 10, odstavec 3, který nařizoval oznámit soupeři, že hráč odpoví až po 10 dnech, byl zmírněn na 12 dní. Při dovolené hráče už ji neměl automaticky i soupeř, ale čas mu běžel až do jeho odpovědi. Ostatní změny byly spíše kosmetického charakteru kromě apelu na dobrovolnou kázeň, čestnost, poctivost, zdvořilost a vzájemnou důvěru. Osobně považuji toto zdůraznění fair play za velmi důležité a potřebné.

Až po dalších 10 letech byla vydána další pravidla. Musela řešit problémy s časem v nové módě dvoukolových turnajů, pokud nejasnosti vznikly jen v jedné partii. Opět byla zaveden časová kontrola k 10. tahu, ovšem časový limit na každých 10 tahů byl zvýšen na 60 dní i na první 2 desítky tahů.

Poslední změna pravidel KŠ z 1.1.2000 bere na vědomí technický pokrok a připouští hrát elektronickou poštou. Mnohem závažnější je průlom v překročení času, kdy prohrává již jeho první překročení. Zato jsou změkčeny časové kontroly. První je až k 30. tahu a je na ni 180 dní, druhá k 40. tahu a 240 dní a pak na každých 10 tahů 50 dní. Od počátku stále platné zůstalo pravidlo, že ušetřený čas se převádí do další časové kontroly. Značně však byla zkrácena dovolená na 21 dní, předtím byla v trvání až 42 dní. I nadále je možno ji čerpat po částech.

Ještě něco k **odhadnímu řádu**. První znám z 1.1.1973, druhý z 1.1.1986 a třetí z 13.4.1996. Rozdíly mezi nimi jsou nepodstatné, ten poslední je nejpreciznější. Důležitější je výklad k jeho provádění. Ten provedl velmi srozumitelně vedoucí sboru odhadců Pavel Miškovský v Korespondenčním šachu 1/1992 str. 3 - 5.

Na konec této kapitoly **přidávám několik svých doporučení:**

1. Hrát na kapesních šachovničkách, kde zůstává aktuální pozice. Ušetří se tím čas na přehrávání partie od počátku a lze analyzovat pozici kdekoliv. Jen je nutno dát pozor na špatné vrácení do původní pozice, např. postavit pěšce h2 na h3.

2. Kontrolovat každý lístek před odesláním, aby nedošlo k přepsání.

3. Sbírat poznatky strategické (plán hry) i taktické (konkrétní možnosti) o svých soupeřích a tyto promýšlet.

4. Zapisovat si myšlenky a předpokládané tahy a varianty, hlavně vynucené.

5. V kritických pozicích, když už se vidí, kam partie směřuje (do výhry, do remízy), vypsat všechny varianty a ty s postupem partie zpřesňovat. Tím máme pořádek v myšlenkách i pozici.

6. Nechat „uležet“ nejasnou pozici, vrátit se k ní po několika dnech. Přijdou nové myšlenky.

7. Nehrát na stejného hráče stejné zahájení.

8. Osobně jsem jako bílý začínal polovinu partií e4 a druhou polovinu d4.

9. Na začátku partie si nahrát čas rychlými odpověďmi a nabízením tahů, ale nedoporučuji nabízet celé varianty.

10. Nabízet jasné tahy, ale nenabízet v pozicích, kde soupeř má 2 možnosti a na obě budu hrát stejný tah. Mohl bych hrát i jiný tah a soupeř to má těžší na přemýšlení.

11. Nenabízet „na jakýkoliv tah“, mohl by být v pozici nějaký nesmyslný, ale možný tah a způsobit prohru. Lépe je volit opatrnější „Můžete mi nabídnout“.

12. Ve velké časové tísni si vzít dovolenou na pátek, sobotu a neděli.

13. Podle pozice a stavu turnaje nabídnout remízu. To soupeře připraví o čas i klid.

14. Nenabízet tahy, když má soupeř špatný čas a já dobrý.

15. Na poslední figl, který mě napadl, jsem upozornil Ing. Binase a ten ho v článku 2.4 zakázal. Šlo o nabízení tahu dodatečně a tím získání času na úkor soupeře.

S cílem odhalit případnou součtovou chybu v počítání celkového času a předejít tím překročení času doporučuji provádět občas následující kontrolu: Součet dní od počátku turnaje (např. turnaj začal 6. března a kontrolu dělám k 25. červnu) 102 (31 – 5 + 30 + 31 + 25) se rovná součtu mé spotřeby 45 + soupeřovy spotřeby 50 + anulace spotřeby času 5 + mé dovolené 0 + soupeřovy dovolené 10 = 110. Od toho se odečte 5 druhů krácení dovolené: překrytí mé a soupeřovy dovolené (zde 0) + má dovolená, ale čas běžel soupeři, než odpověděl (zde 0) + má dovolená, ale odpověděl jsem dříve, než skončila (zde 0) + soupeřova dovolená, čas běžel mně, než jsem odpověděl (zde 8) + soupeřova dovolená, ale soupeř zahájil dříve, než skončila (zde 0), celkem součet krácení dovolené = 8. Čili 102 = 110 – 8 a kontrola vychází.

Hráčům se doporučuje vést jak pro sebe, tak pro soupeře 2 řady spotřebovaných dnů: na tah a celkem. Osobně jsem sledoval jen dny na tah a celkové jsem sčítal vždy po 10 tazích. Celková spotřeba se ale musí sledovat, když výjimečně mně nebo častěji soupeři hrozilo překročení času.

Jiná problematika při sledování spotřeby času je u mezinárodních partií. Při těch se čas na dopravu do spotřeby nezapočítává. Zde záleží na solidnosti soupeřů, kolik času na dopravu přiznají. Podezřelé je, když čas na dopravu k nim je podstatně větší než na dopravu k nám.

Termíny jsou u každého tahu 2 u mne (došlo od soupeře a odeslal jsem) a 2 u soupeře (došlo soupeři a odeslal on). Z toho vyplývá, že oba soupeři musí vypočítávat 2 údaje: spotřebu času na tah a na dopravu. Pokud bychom i zde dbali doporučení na sledování celkového času, potřebovali bychom u bílého i černého 6 časových údajů. Mně stačily tyto údaje jen 4, ale i tak evidence spotřeby času zabrala více místa než údaj o tahu, byť jsem ho psal plnou notací.

Jelikož se obvykle hrají 2 partie s každým soupeřem, tak čas se počítá na 1. partii od odeslání 1. tahu (je-li poslán před oficiálním začátkem, počítá se do času na dopravu), ale nejpozději ode dne oficiálního zahájení. U 2. partie ode dne příchodu 1. lístku soupeře. Při kontrole je tedy celkový čas u 2. partie menší o dopravu 1. lístku + eventuální čas soupeře na 1. tah, pokud zahájil hru až po oficiálním začátku.

Jestliže provádíme kontrolu (nejlépe po tahu černého), sečteme všechny 4 časy (2x na rozmýšlení a 2x na dopravu) + na nepřekrytou dovolenou + případnou anulaci a porovnáme se skutečně uplynulými kalendářními dny od oficiálního počátku soutěže ke dni Došlo bílému, zmenšenému o 1 (tento den se již počítá k dalšímu tahu).

Jak se chovat k soupeřům? Především slušně, přátelsky a korektně. Jestliže se však soupeř takto nechová, ztrácí úměrně k závažnosti svého chování nárok na toleranci. To plně platí v soutěžích jednotlivců. V soutěžích družstev vzniká někdy morální problém, zda využít ve prospěch kolektivu legálních, ale nepřilíš sportovních prostředků, např. soupeře, který je v časové tísní mořit odesílám tahů v pátek nebo ještě tvrději ve čtvrtek večer. Vyšší stupeň rafinovanosti je odesílat lístky doporučeně s požadavkem doručení do vlastních rukou.

Když už jsem se zmínil o morálce, tak sebelepší morálka hráče nic nezmuže, jestliže na KŠ zanevře manželka. Stal se případ, že manželka v domácnosti došlé lístky pálila a navíc soupeřům napsala, že manžel s KŠ skončil. Proti tomu je hráč, pokud nechce riskovat rozvod, bezmocný.

7. Přehled předsedů a vítězů turnajů

První tři předsedy zmiňuje kronika v roce 1961, aniž by uváděla období jejich funkce. O zakladateli a prvním předsedovi Ing. Střebském je poslední zpráva v roce 1923. O Miroslavu Hrdličkovi je v kronice, že byl předsedou po 20 let. Z toho vychází můj odhad. Další předsedy si již pamatují a mohou určit období jejich funkce z kroniky, zpráv o činnosti a své paměti.

Předsedové klubu (od roku 1950 oddílu):

1. Ing. Střebský Václav, zakladatel	3. prosinec 1921 - asi 1923
2. Hrdlička Miroslav st.	asi 1923 - asi 1943
3. Michl Stanislav Jindřich	asi 1943 - říjen 1950
4. Hladil Alois, zasloužil se o přechod klubu pod patronát závodu Keramostroj Klatovy, rezignoval kvůli zaměstnání na montážích mimo Klatovy	říjen 1950 - prosinec 1956
5. Štěrba Eduard, rezignoval kvůli studiu při zaměstnání	prosinec 1956 - prosinec 1960
6. Babka Josef	prosinec 1960 - srpen 1961
7. Sobotka František, rezignoval pro nemoc, byl zvolen jako první čestný předseda za zásluhy o oddíl	srpen 1961 - prosinec 1965
8. Čermák Arnošt	prosinec 1965 - prosinec 1966
7. Sobotka František, po uzdravení se vrátil do funkce a předsedal do své smrti 10. února 1968	prosinec 1966 - 10. únor 1968
9. Ing. Kocián Karel	únor 1968 - leden 1972
10. Orság Ladislav	leden 1972 - leden 1977
4. Hladil Alois, po svém odchodu do důchodu ještě 14 let vedl oddíl, byl zvolen jako druhý čestný předseda za zásluhy o oddíl	leden 1977 - listopad 1990
11. Mareš Václav, předsedou při sloučení oddílu TJ a ČSAD	listopad 1990 - 21. leden 1999
12. Ing. Novák Jaromír	22. leden 1999 - dosud

Kromě hlavního oddílu existovaly v Klatovech dva menší:

1952 - 1955 Jiskra Klatovy v závodě Kozak s předsedou Josefem Kopeckým a
září 1990 - prosinec 1992 ČSAD Klatovy, odštěpený od TJ Klatovy, který přešel od ledna 1993 pod Sokol Klatovy, s předsedou Miloslavem Šlampaou.

Přebory oddílů:

Poznámka: Počet hráčů je dle stavu na počátku turnaje.

Rok	Hráčů	Vítěz	Výsledek a poznámky
1. 1923	22	Penk Alois	19 1/2 z 21
2. 1924	15	Ing. Hahn Richard	11 1/2 ze 14
3. 1925	17	Ing. Hahn Richard a Dr. Veselý	5 ze 7, přeborník Ing. Hahn - měl 5 z 5 a 2 nesehrané partie k dobru
			II. třída Horejc Eman, Škrášek Frant. a Drudík Ant. 6 z 8
4. 1930	8	Soukup Antonín	7 ze 7
5. 1931	7	Drudík Antonín a Soukup Antonín	5 ze 6, přeborník dle SB Drudík
6. 1931 jarní	11	Soukup Antonín	18 1/2 z 20 dvoukolově
7. 1932	12	Soukup Antonín	9 1/2 z 11
8. 1932 jarní	22	Soukup Antonín	35 1/2 z 38 dvoukolově, 2 vystoupili
9. 1933	15	Soukup Antonín	6 ze 6 dvoukolově

				II. třída Ing. Náměstek Stanislav 15 1/2 z 20 dvoukolově
10.	1934	12	Soukup Antonín	22 z 22 dvoukolově
11.	1935	19	Soukup Antonín	10 z 10
				II. třída Tužil 7 ze 7
				III. třída se nedohrála
12.	1936	20	Soukup Antonín	6 z 8, 1 vystoupil
				II. třída Dr. Weil 8 1/2 z 9
13.	1937	23	Soukup Antonín	12 1/2 ze 16 dvoukolově
				II. třída Lojda 10 ze 13
14.	1938	24	Soukup Antonín	14 z 18 dvoukolově
				II. třída Zuska Zdeněk 23 z 26 dvoukolově
15.	1939	19	Škrášek František	7 z 8
				II. třída Hrdlička Miroslav ml. 7 1/2 z 9
16.	1940	20	Kadera Jan a Soukup Antonín	12 1/2 ze 16 dvoukolově, přeborník dle SB Kadera, 1 vystoupil
				II. třída Kobza V. 12 ze 16 dvoukolově, 1 vystoupil
17.	1941	16	Michl Stanislav Jindřich	14 z 15
18.	1942	18	Čermák Arnošt a Drudík Antonín	9 1/2 ze 14 dvoukolově, přeborník Čermák, Drudík nenastoupil k zápasu o 1. místo
				II. třída Urban Jindřich 12 1/2 z 18 dvoukolově
19.	1943	25	Soukup Antonín	14 ze 16 dvoukolově, 2 vystoupili
				II. třída Schafhauser 21 1/2 z 26 dvoukolově
20.	1944	28	Soukup Antonín	19 z 22 dvoukolově, 1 vystoupil
				II. třída Corona 23 z 28 dvoukolově
21.	1945	36	Soukup Antonín	19 z 22 dvoukolově
				II. třída Kobza V. 13 z 18 dvoukolově, 2 vystoupili
				III. třída Hýka 12 ze 16 dvoukolově, 3 vystoupili
22.	1946	22	Michl Stanislav Jindřich	8 1/2 z 12 dvoukolově, 3 vystoupili
				II. třída Bulka Antonín 17 z 20 dvoukolově, 1 vystoupil
23.	1947	24	Čermák Arnošt	13 ze 14 dvoukolově
				II. třída MUDr. Tichý Zdeněk a Šedlbauer Karel 9 1/2 ze 14 dvoukolově
				III. třída Matějka Vilém a Hladil Alois 11 ze 14 dvoukolově
24.	1948	20	Štěrba Eduard	10 1/2 z 12 dvoukolově, 1 vystoupil
				II. třída Rada Václav 10 1/2 ze 16 dvoukol., 3 vystoupili
25.	1949	8	Čermák Arnošt	11 1/2 ze 14 dvoukolově
26.	1950	14	Kuchař Petr	19 z 22 dvoukolově, 2 vystoupili
27.	1951	16	Kuchař Petr	13 1/2 ze 14 dvoukolově
				II. třída Novák Jaromír 11 z 12 dvoukolově, 1 vystoupil
28.	1952	20	Štěrba Eduard	16 z 18 dvoukolově
				II. třída Kozák Jiří 6 1/2 z 10 dvoukolově, 4 vystoupili
29.	1953	22	Štěrba Eduard	10 1/2 z 11
				II. třída Babka Josef 7 1/2 z 8, 1 vystoupil
30.	1954	31	Novák Jaromír	11 1/2 ze 14 dvoukolově
				II. třída Bureš František 8 1/2 z 11
				III. třída Šustr 8 z 10
31.	1955	24	Štěrba Eduard	8 1/2 z 10, 1 vystoupil
				II. třída Zimmermann Jiří 9 z 11
32.	1956	?	Štěrba Eduard	dle rytiny na poháru, výsledky se nezachovaly
33.	1957	12	Štěrba Eduard	9 z 11
34.	1958	25	Babka Josef a Štěrba Eduard	9 1/2 z 11, zápas Babka - Štěrba 3 - 0,

			1 vystoupil
			II. třída Kozák Jiří 10 1/2 z 11
35.	1959	12	Kozák Jiří 7 1/2 z 9, 2 vystoupili
			případná II. třída se nezachovala
36.	1960	28	Kozák Jiří 7 z 9
			II. třída Žák Josef 8 z 9
			III. třída Bouček Václav 6 ze 7
37.	1961	22	Babka Josef 10 z 11
			II. třída Ing. Matějka Jaromír 9 z 9
38.	1962	27	Ing. Novák Jaromír a Ing. Matějka Jaromír 9 z 11 ve finálové skupině (2 předskupiny), zápas Novák - Matějka 2 1/2 - 1 1/2
			B finále Černochoch Antonín 8 1/2 z 10, 4 vystoupili
39.	1963	29	Ing. Novák Jaromír a Ing. Matějka Jaromír 11 z 12 ve finálové skupině (2 předskupiny), přeborníky vyhlášení společně oba
			B finále Sekyra Eman 7 z 9, 6 vystoupilo
40.	1964	17	Ing. Novák Jaromír 14 1/2 z 15, 1 vystoupil
41.	1965	21	Ing. Novák Jaromír 15 1/2 ze 17, 3 vystoupili
42.	1966	12	Ing. Novák Jaromír 11 z 11
43.	1967	12	Ing. Novák Jaromír 11 z 11
44.	1968	14	Ing. Novák Jaromír 10 1/2 z 11, 2 vystoupili
45.	1969	14	Ing. Novák Jaromír 9 z 10, 3 vystoupili
46.	1970	15	Ing. Matějka Jaromír a Ing. Novák Jaromír 10 z 12, přeborník dle SB
			Matějka, 2 vystoupili
47.	1971	16	Babka Josef 12 1/2 z 15
48.	1972	19	Ing. Novák Jaromír 15 1/2 ze 16, 2 vystoupili
49.	1973	20	Ing. Novák Jaromír 16 1/2 z 19
50.	1974	36	Ing. Novák Jaromír 11 1/2 ze 13 v hlavní skupině, ve dvou B skupinách po 11 vyhráli Pučelík Václav a Němec František
51.	1975	28	Šlampa Miloslav, Ing. Novák Jaromír a Ing. Matějka Jaromír 4 1/2 ze 7 ve finálové skupině (2 předskupiny po 14), přeborník dle SB Šlampa
52.	1976	27	Ing. Novák Jaromír 7 1/2 z 9 ve finále, 2 předskupiny po 13, 1 vystoupil
53.	1977	25	Ing. Novák Jaromír 9 z 11 v hlavní skupině, 2 vystoupili, v B skupině hrálo 11 hráčů, výsledek se nezachoval
54.	1978	23	Ing. Novák Jaromír 10 z 12 v hlavní skupině, z 10členné B skupiny postupovali mladí Brousek Jan a Orság Milan
55.	1979	34	Ing. Novák Jaromír 11 1/2 ze 13, poprvé a zatím naposledy hráno švýcarským systémem, ze 34 hráčů dokončilo 30
56.	1980	27	Ing. Novák Jaromír a MUDr. Lesný Egon 11 ze 14, zápas Novák - Lesný 1 - 0, 1 vystoupil
			B skupinu o 11 hráčích vyhrál Vozka Vladimír
57.	1981	24	Orság Milan 9 z 11 v hlavní skupině,
			B skupina Hnojský Václav 10 z 11
58.	1982	25	Orság Milan 9 z 11 v hlavní skupině
			B skupina Šíma Vladislav a Ing. Levinský Ladislav 9 1/2 z 12
59.	1983	26	Němec František 11 ze 13 v hlavní skupině,
			B skupina JUDr. Jindřich Ladislav 9 z 11
60.	1984	28	Ing. Novák Jaromír 10 1/2 ze 13 v hlavní skupině
			B skupina Bártek Vladimír 11 1/2 ze 13
61.	1985	27	Ing. Novák Jaromír 9 z 11 v hlavní skupině
			B skupinu o 15 hráčích vyhrál Mařík Karel

62.	1986	24	Mareš Václav	9 z 11 v hlavní skupině B skupina Kopecká Ladislava (nyní Hrabovská) a Hanzíková Vladislava (nyní Matičková) 10 z 11
63.	1987	22	Němec František	7 z 9 v hlavní skupině B skupina Orság Miroslav 10 z 11
64.	1988	24	Mareš Václav	9 1/2 z 11 ve finálové skupině (4 předskupiny po 6) B finále Brauner Rudolf 9 z 10, 1 vystoupil
65.	1989	22	Pfeifer Miroslav	12 ze 13 v hlavní skupině, B skupina Vajner Lumír a MUDr. Soutner Jaroslav 6 ze 7
66.	1990	16	Ing. Novák Jaromír	14 ze 14, 1 vystoupil
67.	1991	11	Ing. Novák Jaromír	4 z 5, 5 vystoupilo
68.	1992	14	RNDr. Šíma Vladislav	11 z 12, 1 vystoupil
69.	1993	13	Mareš Václav	9 1/2 z 11, 1 vystoupil
70.	1994	19	Ing. Novák Jaromír a Mareš Václav	16 ze 17, zápas Novák - Mareš 1 - 0, 1 vystoupil
71.	1995	18	Nováček Karel	14 ze 17
72.	1996	8	Orság Miroslav	6 ze 7
73.	1997	9	Ing. Pfeifer Miroslav	6 1/2 z 8, poprvé rapid na 60 minut
74.	1998	9	nedohráno	rapid na 30 minut
75.	2000	8	Ing. Pfeifer Miroslav	6 ze 7, rapid na 30 minut
76.	2001	21	Čedíková Kateřina	7 z 8, rapid na 60 minut, B skupina Jonáš Václav 9 1/2 z 11
77.	2003	31	Ing. Novák Jaromír	12 1/2 ze 14, rapid na 30 minut, se zápisem 35 minut B skupina Jonáš Václav a Krliš Jan 13 z 15, užší finále Jonáš 5 1/2 ze 7
78.	2004	23	A skupina nedohrána	rapid na 60 minut B skupina Jonáš Václav 8 z 10
79.	2005	19	Mareš Václav	10 1/2 z 11, rapid na 60 minut, B skupina Škorvagová Martina 6 ze 6

Přebory oddílů v bleskové hře:

1.	1942	15	Čermák Arnošt	25 z 28 dvoukolově
2.	1943	23	Čermák Arnošt a Kuchař Petr	37 z 44 dvoukolově, zápas Čermák - Kuchař 3-1
3.	1944	25	Čermák Arnošt	42 1/2 ze 48 dvoukolově
4.	1945	13	Michl Stanislav Jindřich a Polák	10 z 12, zápas Michl - Polák 2 - 0
5.	1946	11	Kuchař Petr	9 1/2 z 10
6.	1947	13	Štěrba Eduard	10 z 12
7.	1948	11	Kuchař Petr	8 1/2 z 10
8.	1949	15	Kuchař Petr	13 ze 14
9.	1950	7	Kuchař Petr	5 1/2 ze 6
10.	1951	13	Čermák Arnošt	11 1/2 z 12
11.	1952	19	Kuchař Petr	15 1/2 z 18
12.	1953	15	Kuchař Petr	12 ze 14
13.	1954	11	Novák Jaromír	8 1/2 z 10
14.	1955	11	Šedlbauer Karel	8 1/2 z 10
15.	1956	13	Štěrba Eduard	10 z 12
16.	1957	13	Novák Jaromír (host)	10 1/2 z 12, přeborník Kuchař Petr 10 z 12

17.	1958	8	Novák Jaromír (host)	6 1/2 ze 7, přeborník Kuchař Petr 6 ze 7
18.	1959	13	Ing. Novák Jaromír	11 1/2 z 12
19.	1960	13	Žák Josef a Matějů (host)	17 1/2 z 22 dvoukolově, přeborník Žák, 1 vystoupil
20.	1961	13	Ing. Novák Jaromír	11 z 12
21.	1962	17	Žák Josef a Ing. Novák Jaromír	15 ze 16, přeborník Žák (prohrál s hostem)
22.	1963	11	Babka Josef	18 1/2 z 20 dvoukolově
23.	1964	14	Ing. Novák Jaromír, Ing. Matějka Jaromír a Babka Josef	12 ze 13, užší turnaj Novák 2, Matějka 1 a Babka 0
24.	1965	11	Ing. Novák Jaromír	17 z 20 dvoukolově
25.	1966	7	Ing. Novák Jaromír	5 ze 6
26.	1968	8	Ing. Novák Jaromír	12 1/2 ze 14 dvoukolově
27.	1969	14	Ing. Novák Jaromír	23 1/2 z 26 dvoukolově
28.	1970	12	Ing. Novák Jaromír	10 1/2 z 11
29.	1971	13	Ing. Novák Jaromír	10 1/2 z 12
30.	1972	13	Ing. Novák Jaromír	12 z 12
31.	1973	14	Ing. Novák Jaromír	11 ze 13
32.	1974	13	Ing. Novák Jaromír	11 1/2 z 12
33.	1975	13	Ing. Novák Jaromír	10 z 12
34.	1976	12	Kašpar Rudolf	10 z 11, hráno v rámci 2. OP započtením jen našich hráčů
35.	1977	20	Ing. Novák Jaromír	16 z 19
36.	1978	14	MUDr. Lesný Egon a Orság Milan	11 ze 13, přeborník dle SB Lesný
37.	1979	15	Šlampa Miloslav	13 1/2 ze 14
38.	1980	16	Orság Milan	15 z 15
39.	1981	16	Orság Milan	15 z 15
40.	1982	17	Orság Milan	15 ze 16
41.	1983	12	Mareš Václav a Němec František	9 1/2 z 11, přeborník dle SB Mareš
42.	1984	10	Mareš Václav	8 1/2 z 9
43.	1985	18	Orság Milan (host)	17 ze 17, přeborník Ing. Novák Jaromír 14 ze 17
44.	1986	12	Orság Milan (host)	10 1/2 z 11, přeborník Ing. Novák Jaromír 9 z 11
45.	1987	11	Ing. Novák Jaromír	9 z 10
46.	1988	13	Mareš Václav	10 1/2 z 12
47.	1989	12	Ing. Novák Jaromír a Pfeifer Miroslav	10 z 11, přeborník dle SB Novák
48.	1990	8	Němec František	11 1/2 ze 14 dvoukolově
49.	1991	12	Mareš Václav	9 1/2 z 11
50.	1992	8	Mareš Václav	12 ze 14 dvoukolově
51.	1993	14	Pfeifer Miroslav	11 1/2 ze 13
52.	1994	13	Hořejší Roman	10 z 12
53.	1995	10	Hořejší Roman	8 z 9
54.	1996	8	Orság Miroslav	6 ze 7
55.	1997	8	Ing. Kohout Petr (host)	6 ze 7, Mareš Václav, Nováček Karel a Ing. Novák Jaromír 4 1/2 ze 7, přeborník dle SB Mareš
56.	1998	10	Ing. Pfeifer Miroslav	7 1/2 z 9
57.	1999	12	Čedíková Kateřina	9 1/2 z 11
58.	2000	16	Neuman Petr (host)	14 z 15, přeborník Novák Pavel 13 1/2 z 15
59.	2001	13	Novák Michal (host)	10 z 12, přeborník Šott Pavel 9 1/2 z 12
60.	2002	16	Ing. Novák Jaromír a Nový Václav	12 1/2 z 15, přeborník dle SB Novák
61.	2003	27	Ing. Nováček Karel	57 1/2 ze 73 bodů v 5 započítávaných turnajích z 8
62.	2004	15	Šott Pavel a Mgr. Novák Michal	12 1/2 ze 17, hráno v rámci 13. Matoušova memoriálu, přeborník dle BH Šott

Přebory okresu Klatovy:

1. 1954 10 Novák Jaromír a Štěrba Eduard, oba Spartak Klatovy 7 1/2 z 9, přeborník dle SB Novák, hráno s okresem Přeštice
2. 1957 12 Žák Josef, Jiskra Klatovy a Kliner Stanislav, TJ Přeštice 8 1/2 z 11, přeborník dle SB Žák, hráno s okresem Přeštice
3. 1960 13 Štěrba Eduard, TJ Klatovy 10 1/2 ze 12, hráno jako 4. přebor města Klatov
4. 1961 13 Děkan Pavel, TJ Tatran Sušice 10 z 12
5. 1962 10 Děkan Pavel, TJ Tatran Sušice 9 z 9
6. 1963 12 Děkan Pavel, TJ Tatran Sušice 9 1/2 z 10, 1 vystoupil
7. 1964 10 Ing. Matějka Jaromír, TJ Klatovy 7 1/2 z 9
8. 1965 10 Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy 8 z 9
9. 1966 12 Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy 9 1/2 z 10, 1 vystoupil
10. 1967 12 Babka Josef, TJ Klatovy 9 z 10, 1 vystoupil
11. 1968 12 Most Zdeněk, TJ Klatovy 9 z 10, 1 vystoupil
12. 1969 13 Kohout Petr, TJ Klatovy 8 z 10, 2 vystoupili
13. 1970 14 Babka Josef, TJ Klatovy 11 z 12, 1 vystoupil
14. 1971 13 Kohout Petr, TJ Klatovy 9 z 11, 1 vystoupil
15. 1972 10 Kohout Karel, TJ Okula Nýrsko 7 1/2 z 9
16. 1973 12 Kašpar Rudolf, TJ Okula Nýrsko 10 z 11
17. 1974 13 Šlampa Miloslav, TJ Klatovy 10 z 12
18. 1975 12 Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy 10 1/2 z 11
19. 1976 13 Babka Josef, TJ Klatovy 8 z 11, 1 vystoupil
20. 1977 12 Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy a Jan Vaník, TJ Okula Nýrsko 9 1/2 z 11, zápas Novák - Vaník 1 - 0
21. 1978 12 Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy 8 1/2 z 11
22. 1979 14 Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy 9 1/2 z 12, 1 vystoupil
23. 1980 13 Orság Milan, Orság Ladislav, oba TJ Klatovy a Straka Jan, TJ Sport Horažďovice 8 1/2 z 12, přeborník dle SB Orság Milan
24. 1981 13 Němec František, TJ Klatovy a Straka Jan, TJ Sport Horažďovice 10 z 12, přeborník dle SB Němec
25. 1982 13 Orság Milan, TJ Klatovy 10 z 12
26. 1983 12 Mareš Václav, TJ Klatovy 9 1/2 z 11
27. 1984 12 Brousek Jan, TJ Klatovy 8 1/2 z 11
28. 1985 12 Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy 9 z 11
29. 1986 14 Němec František, TJ Klatovy 9 1/2 z 11, 2 vystoupili
30. 1987 10 Petr Jan, RH Sušice 7 z 9
31. 1988 10 Mareš Václav, TJ Klatovy 7 z 9
32. 1989 10 Pfeifer Miroslav, TJ Klatovy 8 1/2 z 9
33. 1990 12 Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy 10 z 11
34. 1991 13 Pfeifer Miroslav, ČSAD Klatovy 11 z 12
35. 1992 11 Gschwendtner Stanislav (host) 8 1/2 z 10, přeborník Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy 7 1/2 z 10
36. 1993 5 Orság Miroslav, Sokol Klatovy 3 1/2 ze 4
37. 1994 10 2 předskupiny: Ing. Novák Jaromír 4 ze 4, Nováček Karel 3 1/2 ze 4, zápas Novák - Nováček, oba Sokol Klatovy 1/2 - 1/2, přeborník Ing. Novák vzhledem k lepšímu výsledku v předskupině
38. 1995 4 Ing. Novák Jaromír a Nováček Karel, oba Sokol Klatovy 2 ze 3, zápas Novák - Nováček 1 - 0

Přebory okresu Klatovy v bleskové hře:

1.	1975	14	Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy	11 1/2 ze 13
2.	1976	23	Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy	18 1/2 z 22
3.	1977	22	Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy a Kasík Miroslav (host)	16 1/2 z 21
4.	1978	15	Orság Milan, TJ Klatovy	12 ze 14
5.	1979	20	Orság Milan, TJ Klatovy	17 1/2 z 19
6.	1980	9	Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy	11 1/2 ze 16 dvoukolově
7.	1981	20	Orság Milan, TJ Klatovy	15 1/2 z 19
8.	1982	13	MUDr. Kuba Stanislav, TJ Sport Horažďovice	10 z 12
9.	1983	12	Ing. Mészáros Ludovít, RH Sušice	11 z 11
10.	1984	13	Mareš Václav, TJ Klatovy a Orság Milan (host)	11 z 12
11.	1985	15	Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy	12 1/2 ze 14
12.	1986	10	Hanzíková Vladislava, TJ Klatovy	8 z 9
13.	1987	20	Kašpar Rudolf, TJ Okula Nýrsko	16 1/2 z 19
14.	1988	9	Pfeifer Miroslav, TJ Klatovy	14 ze 16 dvoukolově
15.	1989	14	Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy	12 1/2 ze 13
16.	1990	9	Pfeifer Miroslav, ČSAD Klatovy	7 1/2 z 8
17.	1991	10	Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy	16 z 18 dvoukolově
18.	1992	20	Bílek Jan (host) 17 1/2 z 19, přeborník Orság Martin, ČSAD Klatovy 14 z 19, hráno jako 8. ročník Matoušova memoriálu	
19.	1993	10	Orság Miroslav, Sokol Klatovy	16 z 18 dvoukolově
20.	1994	?	Ing. Pfeifer Miroslav, Sokol Klatovy hráno jako 9. ročník Matoušova memoriálu	? bodů,
21.	1995	3	Ing. Novák Jaromír, Šachklub Sokol Klatovy	5 z 8 čtyřkolově

Přebory okresu ve vážné i bleskové hře ukončeny přechodem na členění dle regionů 1.1.1996.

Přebory města Klatov:

1.	1947	36	svob. asp. Tichý, Rakovník	4 1/2 z 5 ve finálové skupině (6 předskupin po 6)
2.	1956	32	Štěrba Eduard, Jiskra Klatovy	8 z 10 ve finálové skupině
3.	1958	?	Štěrba Eduard, Jiskra Klatovy	- dle rytiny na poháru
4.	1960	13	Štěrba Eduard, TJ Klatovy	10 1/2 z 12, hráno jako 3. přebor okresu Klatovy
5.	1962	10	Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy	7 z 8, 1 vystoupil

Drudíkův memoriál:

1.	1951	20	4členné finále neuskutečněno, sehrány 2 předskupiny po 10	
2.	1953	28	Štěrba Eduard a Kozák Jiří	4 z 5 ve finálové skupině, zápas Štěrba-Kozák 2-1, 2 předskupiny po 14, 7 vystoupilo
3.	1954	14	Novák Jaromír a Štěrba Eduard	11 1/2 ze 13, zápas Novák - Štěrba 1 1/2 - 1/2
4.	1955	14	Soukup Antonín	9 1/2 z 11, 2 vystoupili výsledky II. třídy se nezachovaly

Matoušův memoriál:

1.	1978	34	Kašpar Rudolf, TJ Okula Nýrsko	8 z 11 ve finálové skupině (3 předskupiny)
2.	1980	28	Ing. Kohout Petr, Škoda Plzeň	23 1/2 z 27
3.	1982	25	Samek Pavel, Sokol Letná Plzeň	19 1/2 z 24
4.	1984	27	MUDr. Kubát Vladimír, TJ Benešov nad Ploučnicí a Ing. Novák Jaromír, TJ Klatovy	20 1/2 z 26, vítěz dle SB MUDr. Kubát Vladimír
5.	1986	43	Ing. Kohout Petr, Škoda Plzeň a Orság Milan, ÚDA Praha	10 z 11 ve finálové skupině, vítěz dle SB Ing. Kohout Petr (4 předskupiny)
6.	1988	22	Gschwendtner Stanislav, ZČE Plzeň	19 1/2 z 21
7.	1990	15	Mgr. Orság Milan, ÚDA Praha a Gschwendtner Stanislav, ZČE Plzeň	13 ze 14, vítěz dle SB Mgr. Orság Milan
8.	1992	20	Bílek Jan, Bolevec Plzeň	17 1/2 z 19, hráno jako 18. přebor okresu Klatovy v bleskové hře
9.	1994	?	Ing. Pfeifer Miroslav, Sokol Klatovy	? bodů hráno jako 20. přebor okresu Klatovy v bleskové hře
10.	2001	78	MUDr. Kuba Stanislav, Sokol Kdyně	12 1/2 ze 17 švýcarský systém
11.	2002	74	Turner Jan, Slavoj Tachov	15 z 19 švýcarský systém
12.	2003	65	Turner Jan, Slavoj Tachov	15 ze 17 švýcarský systém
13.	2004	48	Spal Milan, Sokol Rekol Písek	14 ze 17 švýcarský systém, hráno též jako 62. bleskový přebor oddílu

Silvestrovský bleskový turnaj (od 10. ročníku se hraje jako Matoušův memoriál):

1.	1992	23	Gschwendtner Stanislav, TJ Sokol Bolevec Plzeň	18 z 22
2.	1993	26	Dürschinger Jochen, SG Kötzing	19 1/2 z 25
3.	1994	?	?	?
4.	1995	44	Svoboda Miloš, ZČE Plzeň	16 1/2 z 21 švýcarský systém
5.	1996	?	?	?
6.	1997	59	Ing. Juřek Josef, Sokol Kolín	? z 21 švýcarský systém
7.	1998	60	?	? z 21 švýcarský systém
8.	1999	63	Rožmberský David, Sokol Letná Plzeň	15 z 19 švýcarský systém
9.	2000	65	Rožmberský David, Sokol Letná Plzeň	16 z 19 švýcarský systém

OPEN turnaj O pohár města Klatov:

1.	1993	62	A 46 Vodička Vladimír, Glavunion Teplice	6 1/2 z 9 švýcarský systém
			B 10 Hořejší Roman, Sokol Klatovy	6 1/2 z 9 uzavřený turnaj
			C 6 Flaisigová Petra, Sokol Klatovy	7 z 10 dvoukolově
2.	1994	78	A 36 Šurygin Sergej, Rusko	6 1/2 z 9 švýcarský systém
			B 42 Rožmberský David, Sokol Letná Plzeň	7 z 9 švýcarský systém
3.	1995	144	A 68 Mgr. Orság Milan, DA Praha	7 z 9 švýcarský systém
			B 76 Novák Pavel, ZČE Plzeň	7 z 9 švýcarský systém
4.	1996	162	A 78 Ing. Juřek Josef, Sokol Domažlice	7 1/2 z 9 švýcarský systém
			B 84 Kracík Dobroslav, ŠK Líně	7 1/2 z 9 švýcarský systém
5.	1997	194	A 86 Jírovský Miloš, DA Praha	7 1/2 z 9 švýcarský systém

		B 108	Kovář Vojtěch, Spartak Roudnice n/L	8 z 9	švýcarský systém
6.	1998	188	A 92 Ing. Juřek Josef, Sokol Kolín	7 z 9	švýcarský systém
		B 96	Kupka František, ZČE Plzeň	8 z 9	švýcarský systém
7.	1999	256	A 120 vm Lechtýnský Jiří, Sokol Vyšehrad	7 z 9	švýcarský systém
		B 136	Houška Jiří, Sokol Spálené Poříčí	8 z 9	švýcarský systém
8.	2000	248	A 110 Ing. Juřek Josef, ZČE Plzeň	7 z 9	švýcarský systém
		B 138	Nový Václav, Sokol Klatovy	7 1/2 z 9	švýcarský systém
9.	2001	230	A 100 Neuman Petr, Ingem ZČE Plzeň	8 z 9	švýcarský systém
		B 130	Malý Filip, Biomedika Říčany	8 z 9	švýcarský systém
10.	2002	192	A 78 Neuman Petr, Ingem ZČE Plzeň	7 z 9	švýcarský systém
		B 114	Malý Filip, Biomedika Říčany	7 1/2 z 9	švýcarský systém
11.	2003	221	A 83 Neuman Petr, Sokol Plzeň I.	7 1/2 z 9	švýcarský systém
		B 138	Ceplecha Tomáš, ČZ Strakonice	7 1/2 z 9	švýcarský systém
12.	2004	197	A 67 Neuman Petr, Sokol Plzeň I.	7 z 9	švýcarský systém
		B 130	Ing. Háva Jaroslav, ŠK Líně	7 1/2 z 9	švýcarský systém

Přehled počtu přebornických titulů oddílů a okresu Klatovy (okresu jen členové oddílů):

Jméno	Oddíl	Oddíl bleskový	Okres	Okres bleskový	Přebor Klatov	Drudíkův memoriál
1. Ing. Novák Jaromír	23 (1x spol.)	20	12	8	1	1
2. Soukup Antonín	13					1
3. Štěrba Eduard	5	2	1		3	1
4. Mareš Václav	4	6	2	1		
5. Babka Josef	4	1	3			
6. Čermák Arnošt	3	4				
7. Ing. Pfeifer Miroslav	3	2	2	3		
8. Kuchař Petr	2	8				
9. Mgr. Orság Milan	2	3	2	3		
10. Němec František	2	1	2			
11. Michl Stanislav	2	1				
12. Ing. Matějka Jaromír	2 (1x společně)		1			
13. Ing. Hahn Richard.	2					
14. Kozák Jiří	2					
15. Mgr. Orság Miroslav	1	1	1	1		
16. Šlampa Miloslav	1	1	1			
17. Ing. Nováček Karel	1	1				
18. Mgr. Čedíková Kateřina	1	1				
19. Penk Alois	1					
20. Drudík Antonín	1					
21. Škrášek František	1					
22. Kadera Jan	1					
23. RNDr. Šíma Vladislav	1					
24. Žák Josef		2	1			
25. Hořejší Roman		2				
26. Šott Pavel		2				
27. Šedlbauer Karel		1				
28. MUDr. Lesný Egon		1				
29. Kašpar Rudolf		1				

30. Novák Pavel		1				
31. Ing. Kohout Petr			2			
32. Most Zdeněk			1			
33. RNDr. Brousek Jan			1			
34. Hanzíková Vladislava				1		
35. Orság Martin					1	
Celkem titulů	78	62	32	18	4	3
Počet turnajů	79	62	38	21	5	4
	(-2 nedohraný +1 společně)		(-6 nečleni oddílu)	(-3 nečleni oddílu)	(-1 nečlen oddílu)	(-1 ne- dohrán)

8. Šachový životopis autora

Ing. Jaromír Novák (obrázek 05 věk 27 let, obrázek 12 věk 53 let a obrázek 33 věk 69 let) se narodil 12. května 1934 v Klatovech. Šachy ho naučil hrát v 7 letech otec Antonín Novák. Vstoupil do Klubu šachistů v Klatovech sídlícího v restauraci Na Staré Rychtě jako 16letý 11. října 1950. S výjimkou let 1954 - 1959, kdy studoval v Praze a hrál za Slavii Žižkov, byl věrný klatovskému šachovému oddílu, ať se jmenoval později Keramostroj, Klatovské strojírna, Spartak, Jiskra nebo TJ Klatovy. V roce 1993 oddíl přestoupil do Sokola pod názvem Šachklub Sokol Klatovy.

Přeborníkem klatovského oddílu byl do 30.4.2005 23x (zúčastnil se přeboru 44x) a okresu Klatovy 12x (účast 34x). Přebor oddílu v bleskové hře vyhrál 20x a navíc, když studoval v Praze, 2x jako host (účast 49x + 4x jako host) a okresu 8x (účast 20x).

V roce 1954 vyhrál Drudíkův memoriál a v roce 1962 Přebor města Klatov.

V době svého 5letého pražského pobytu byl 2x přeborníkem sdruženého obvodu Žižkov, Vinohrady a Strašnice a 2x byl druhý.

Korespondenčnímu šachu se věnoval v letech 1970 - 2001. Jako přeborník Západočeského kraje v ročníku 1973/1974 postoupil do tehdy 15členného, později 17členného polofinále Československé republiky, kde hrál 7x, z toho jednou byl třetí, 2x pátý a 2x šestý.

Mezinárodně reprezentoval republiku 3x v zápasech se Sovětským svazem a jednou s Polskem. Nejvyšší hodnocení v KŠ měl 2255 ELO bodů.

Zúčastnil se jako kapitán všech 16 ročníků soutěže 4členných družstev, v nichž si klatovští korespondenční šachisté vybojovali 7x právo hrát nejvyšší soutěž 1. ligu. Nejlepšího výsledku dosáhli v ročníku 1986/1987, kdy si odnesli bronzové medaile za 3. místo.

V hodnocení 10 nejúspěšnějších sportovců okresu Klatovy byl vyhodnocen 4x a to v roce 1977 na 2.místě, v roce 1981 na 7. místě, v roce 1986 na 8. místě a v roce 1975 na 9. místě. V charakteristice deníku Nové Klatovsko bylo vždy uvedeno: Sám sobě trenérem.

Je nositelem titulu kandidát mistra v praktickém i korespondenčním šachu. Za výsledky v přeboru Čech v Praze v roce 1994 a 1995 získal mezinárodní hodnocení FIDE 2160 ELO bodů. V období 1953 - 1993 splnil normu 1. VT 62x.

Na OPEN turnaji O pohár města Klatov, kterého se zúčastnil ve všech 12 ročnících 1993 až 2004 ve skupině A, vyhrál v roce 2000 kategorii seniorů. Na strakonickém OPEN turnaji v rapid šachu byl v této kategorii v roce 1999 první, v roce 2001 druhý a v roce 2003 a 2004 třetí.

30.4.2005, tedy v poslední den, ke kterému se tyto vzpomínky uzavírají, ve věku 71 roků obsadil na otevřeném KP jednotlivců v rapidu při 42 účastnících 4. - 6. místo se ziskem 5

bodů ze 7 a dělil se o bronzovou medaili s Miroslavem Blechou a Filipem Šimůnkem, neboť měli stejný BH i SB i vzájemnou remízu (hráč na 2. místě nebyl z Plzeňského kraje).

Sestrojil umělou partii, ve které dokázal, že mít na šachovnici 18 dam je možné ze základního postavení tahy podle pravidel.

V letech 1961 až 1998 byl kapitánem klatovských šachistů v A družstvu, od roku 1999 je kapitánem družstva B. Zároveň od roku 1961 působil funkcionářsky v oddílu jako organizační pracovník a od roku 1966 jako klasifikační a organizační pracovník OŠS Klatovy (zrušena v roce 1995), jejíž zájmy hájil od téhož roku na zasedáních KŠS v Plzni (zrušena v roce 1990). Rozhodčí 3. třídy od roku 1973, rozhodčí 2. třídy a trenér 3. třídy od roku 2001.

Po celou dobu existence ČŠS v letech 1990 až 2002 byl členem jeho Rady. V RŠS Klatovy, zahrnujícím okresy Klatovy, Domažlice a Plzeň - jih, byl po dobu jeho fungování v letech 1996 - 2002 předsedou.

Od 22. ledna 1999 je předsedou Šachklubu Sokol Klatovy a od roku 2002 je místopředsedou VV ŠSPK.

K tomuto objektivnímu výčtu dodávám:

Abych mohl zpracovat kapitolu 11, musel jsem si přehrát všechny své partie, což trvalo s přestávkami 3 roky. Nejvíce mne udivilo, že se můj styl hry skoro nemění a že většinu tahů, které jsem v partiích udělal, bych zahrál i nyní. Jelikož hraji závodně 55 let, mám dost zkušeností a ovládám herní techniku, zato jsem měl v mladším věku více nových nápadů.

Jako poziční hráč hraji trpělivě a poněkud stereotypně na získání poziční, pak materiální výhody a její uplatnění v koncovce. Nejraději mám koncovky bez velkého rizika, kde mohu uplatňovat minimální výhodu. Proto mé partie trvají většinou dlouho. Výměnám se obvykle nevyhýbám, jen nesmí být „prodělkové“ z pozičního hlediska. Obětuji jen v případě, když spočtu kombinaci do konce nebo jsem zahrán do úzkých a musím „kalit vodu“. Když se dostanu do pasivity, držím se úporné obrany podle hesla „Jen sevřená pozice je schopná obrany.“ Nešvaru brát podezřelé pěšce jsem se už dost zbavil, přesto někdy tomuto pokušení podlehnu.

Partii vzdávám, až když už v pozici nemám žádnou možnost klást soupeři odpor. Dost partií jsem remizoval nebo i vyhrál, když byl soupeř ukolébán svou vyhranou pozicí. Dvakrát mi rozčilení soupeři řekli, že jsem se měl vzdát a ne ještě vyhrát, což mne ovšem pobavilo. Jindy jsem v zápase družstev přerušil partii s figurou méně. Soupeř veřejně prohlásil v mé nepřítomnosti: „*Ten Novák je nemožný, přerušuje pozici, kterou umí vyhrát i malé dítě.*“ Po remízovém výsledku partie se mu jeho výrok vrátil jako bumerang.

Ještě trochu statistiky. Ke dni 30.4.2005 jsem sehrál:

	Výhry	Remízy	Prohry	Celkem	Body	%
Turnajové partie	855	267	236	1358	988 1/2	72,8
Zápasové partie Z	245	141	159	545	315 1/2	57,9
Simultánkové partie S	7	13	7	27	13 1/2	50,-
Partie KŠ vnitrostátní K	152	132	113	397	218	54,9
Partie KŠ mezistátní MK	3	2	3	8	4	50,-
Celkem	1262	555	518	2335	1539 1/2	65,9

Detailnější rozbor počtu partií, získaných bodů, výher, remíz, proher a %:

Bílými

Černými

	Partie	Body	%	Partie	Body	%
Turnajové	672	510 1/2 (+449=123-100)	76,-	686	478 (+406=144-136)	69,7
Celkem	1358	988 1/2 (+855=267-236)	72,8			
Zápasové Z	288	177 1/2 (+139=77-72)	61,6	257	138 (+106=64-87)	53,7
Celkem	545	315 1/2 (+245=141-159)	57,9			
Simultánkové S	3	2 (+1=2-0)	66,7	24	11 1/2 (+6=11-7)	47,9
Celkem	27	13 1/2 (+7=13-7)	50,-			
Korespondenční K	198	122 (+87=70-41)	61,6	199	96 (+65=62-72)	48,2
Celkem	397	218 (+152=132-113)	54,9			
Mezistátní kor. MK	3	2 (+2=0-1)	66,7	5	2 (+1=2-2)	40,-
Celkem	8	4 (+3=2-3)	50,-			
Celkem	1164	814 (+678=272-214)	69,9	1171	725 1/2 (+584=283-304)	62,-
Celkem	2335	1539 1/2 (+1262=555-518)	65,9			
Z toho:						
K + MK za družstvo	106	62 1/2 (+41=43-22)	59,-	108	53 (+37=32-39)	49,1
Celkem	214	115 1/2 (+78=75-61)	54,-			
K + MK jednotlivci	95	61 1/2 (+48=27-20)	64,7	96	45 (+29=32-35)	46,9
Celkem	191	106 1/2 (+77=59-55)	55,8			
Celkem za družstvo	394	240 (+180=120-94)	60,9	365	191 (+143=96-126)	52,3
Celkem	759	431 (+323=216-220)	56,8			
Celkem jednotlivci	770	574 (+498=152-120)	74,5	806	534 1/2 (+441=187-178)	66,3
Celkem	1576	1108 1/2 (+939=339-298)	70,3			

9. Umělá partie s 18 dámami

Na podzim roku 1966 byla v Československé televizi estráda, při které padla otázka, kolik může být na šachovnici maximálně dam. Odpověď je 18 za předpokladu, že se všichni pěšci promění.

Napadlo mě, je-li možné se dostat ze základního postavení podle pravidel k pozici s 18 dámami a tuto pozici ukončit matem. Je vůbec možné, aby se všichni pěšci prokličkovali řetězem nepřátelských pěšců a probili se na poslední řadu, aby žádný nezahynul? Druhým úskalím pak je, zda mohou oba králové při takové palebné síle soupeřových dam a bez pěšcového krytu najít pole, kde nebudou vystaveni šachu.

Při řešení jsem vycházel z následujících požadavků:

- a) maximální symetrie,
- b) maximální palebná síla,
- c) úspornost neboli dosáhnout cíle s nejmenším počtem tahů.

Všechny tyto požadavky lze splnit, ale nikoliv v jedné partii, takže jsem musel sestrojit partie tři. Mají prvních 25 tahů shodných a dvě mají dokonce shodných prvních 33 tahů.

Jelikož lze některé tahy provádět i v jiném pořadí, než jsem použil, určil jsem si z metodických důvodů ještě další 2 technická hlediska:

- a) dokončit všechny možné tahy pěšcem před jeho proměnou,
- b) stavět dámy až budou všichni pěšci co nejbliže proměně.

Při takovém množství dam uvádím jejich tahy plnou notací a upozorňuji, že v žádné partii se nevyskytuje šach.

Symetrický systém je nejlogičtější, trvá 51 tahů bílého i černého a bílý v něm matí v 52. tahu 6 způsoby, z toho pětkrát dámami na poli e7 a jednou na poli e8. Možné jsou ještě další 3 maty na c8, ale pak by na šachovnici zbylo jen 17 dam.

Vybudovat pozici s největší palebnou silou lze ze symetrického systému tak, že v 34. a 35. tahu se neseberou věže, což ovšem řešení prodlužuje o 3 tahy. Při hodnocení dámy 10 a věže 5 body tak působí na každé straně armáda o 100 bodech, zatímco v základním postavení před začátkem partie jen o 40 bodech.

Tato varianta dokazuje, že k přechodu všech pěšců na poslední řadu je zapotřebí na každé straně vzít jen všechny lehké figury. Tím se udělají průchody pro bílé pěšce „a“, „b“, „d“, „f“ i pro černé pěšce „c“, „e“, „g“, „h“, kteří postupují bez překážky na svém sloupci až na pole proměny. Bílý pěšec „c“ bral jezdce na b6 a proměnil se na b8, „e“ bral jezdce na f6 a proměnil se na f8, „g“ bral střelce na f5 a také se proměnil na f8 a konečně „h“ bral střelce na g7 a proměnil se na g8. Analogicky černý pěšec „f“ bral jezdce na g3 a proměnil se na g1, „d“ bral jezdce na c3 a proměnil se na c1, „b“ bral střelce na c4 a také se proměnil na c1 a nakonec „a“ bral střelce na b2 a proměnil se na b1.

Symetrická a úsporná varianta vznikly v průběhu října 1966 a proto je ponechávám v té podobě, jak jsem je odeslal 7.11.1966 do časopisu Československý šach. Za nejhezčí považuji variantu s maximální palebnou silou, kterou jsem dotvořil v březnu 2003. Zde volím ve 43. tahu Df8-a3, Dc1-h6 místo Df8-c5, Dc1-f4, abych umožnil v závěrečné pozici matování dokonce na 14 způsobů bez braní. Kromě 6 již vyjmenovaných i třikrát na d7 a f7 a dvakrát na g8. Pokud bychom chtěli porušit maximální palebnou sílu, jsou možné ještě 2 další maty po vzetí věže c8, takže matových tahů je v pozici 16.

Úsporná varianta má také 51 tahů bílého, ale jen 50 tahů černého, neboť šetří černému tah 27.... Jb6. Povinnost matit je přenesena na černého, ten se jí zhostí třemi různými způsoby na e4. Aby však bylo pole e4 zacloněno od dámy b7, musí černý v 48. tahu porušit symetrii a hrát Dh1-c6. Myslím, že se mi podařilo najít nejkratší řešení, vždyť jen na přechod všech pěšců je zapotřebí 40 tahů na každé straně.

Partie s 18 dámami byla ve své úsporné variantě otištěna v Československém šachu 5/1967 na str. 77 s poznámkou, že čtenář v ní jistě nebude hledat vzor pro svou turnajovou tvorbu.

Podruhé byla otištěna v Československém šachu po skoro 40 letech v čísle 3/2005 str. 72 s uvedením všech 3 variant, 4 diagramů a podrobným komentářem pod názvem Příliš mnoho dam.

Na závěr jedna zajímavost: Když jsem partii zadával do počítače při zapnutém analyzovacím modulu, asi od 45. tahu počítač značně zpomalil a každý tah trval několik minut. Zřejmě měl problémy vyrovnat se s množstvím neobvyklého materiálu a jeho palebnou silou. V konečné pozici maximální palebné síly má totiž bílý 124 možných tahů.

Shodné tahy	Symetrická varianta	Maximální palebná síla	Úsporná varianta
1.c4 f5	26.Je2 Jd7	26.Je2 Jd7	26.Je2 Dc8
2.c5 f4	27.Jg3 Jb6	27.Jg3 Jb6	27.Jg3 fxg3
3.Jc3 Jf6	28.cxb6 fxg3	28.cxb6 fxg3	28.Ke2 Kd7
4.e4 d5	29.Ke2 Kd7	29.Ke2 Kd7	29.f7 c2
5.e5 d4	30.f7 c2	30.f7 c2	30.f6 c3
6.exf6 dxc3	31.f6 c3	31.f6 c3	31.f8D c1D
7.d4 e5	32.f4 c5	32.f4 c5	32.f7 c2
8.d5 e4	33.f5 c4	33.f5 c4	33.f4 gxh1D

9.d6 e3	34.bxa8D gxh1D	34.Vf1 Vc8	34.f5 bxa1D
10.Sc4 Sf5	35.gxh8D bxa1D	35.Va4 Vh5	35.f6 Ke6
11.g4 b5	36.b7 g2	36.a8D h1D	36.c6 Jd7
12.gxf5 bxc4	37.b8D g1D	37.b8D g1D	37.cxd7 c5
13.b4 g5	38.f8D c1D	38.b7 g2	38.bxa8D c4
14.b5 g4	39.f7 c2	39.f8D c1D	39.gxh8D c3
15.b6 g3	40.f6 c3	40.f7 c2	40.Kd3 g2
16.b7 g2	41.Kd3 Ke6	41.f6 c3	41.d8D g1D
17.Sb2 Sg7	42.d7 e2	42.g8D b1D	42.d7 e2
18.h4 a5	43.Df8-c5 Dc1-f4	43.Kd3 Ke6	43.Df8-c5 Dc1-f4
19.h5 a4	44.f8D c1D	44.d7 e2	44.f8D c1D
20.h6 a3	45.f7 c2	45.Df8-a3 Dc1-h6	45.f7 c2
21.hxg7 axb2	46.Df8-g7 Dc1-b2	46.Dg8-h7 Db1-a2	46.Df8-g7 Dc1-b2
22.a4 h5	47.f8D c1D	47.f8D c1D	47.f8D c1D
23.a5 h4	48.Da8-b7 Dh1-g2	48.f7 c2	48.Da8-c7 Dh1-c6
24.a6 h3	49.a8D h1D	49.Df8-g7 Dc1-b2	49.a8D h1D
25.a7 h2	50.Dd1-f1 Dd8-c8	50.f8D c1D	50.Dd8-a5 e1D
	51.d8D e1D	51.Db8-a7 Dg1-h2	51.d8D De1-e4 mat (nebo Df4-e4 či Dh1-e4 mat)
	52.Db7-e7 mat (nebo Dc5-e7, Dd8-e7, Df8-e7, Dg7-e7 či Df8-e8 mat, eventuálně Db7xc8, Db8xc8 či Dd8xc8 mat)	52.b8D g1D	
		53.Dd1-c2 Dd8-a5	
		54.d8D e1D	
		55.Da7-d7 mat (nebo Dd8-d7, Dg7-d7, Da3-e7, Da7-e7, Dd8-e7, Df8-e7, Dg7-e7, Df8-e8, Da7-f7, Df8-f7, Dg7-f7, Df8-g8 či Dh7-g8 mat, eventuálně Db8xc8 či Dd8xc8 mat)	

Pokud si chcete tyto varianty, zařazené též v kapitole 11. Nejlepší partie, přehrát rychleji v počítači, musíte tak učinit v programu Chess Base 70 stejně jako ostatní tam uvedené partie.

10. Teoretické úvahy:

a) Úvaha o zjištění vyrovnanosti turnaje

Nejdříve uvádím základní tabulku, která názorně dokládá následující úvahy:

Počet hráčů n	Minimum SB	Maximum SB	Rozdíl	Nárůst minima SB	Zvětšování nárůstu SB	Nárůst maxima SB	Zvětšování nárůstu SB	Nárůst rozdílu	Zvětšování rozdílu	Dvojnásobek maxima SB
2	0	0,50	0,50	0	x	0,50	x	0,50	x	1
3	1	3	2	1	1	2,50	2	1,50	1	6
4	4	9	5	3	2	6	3,50	3	1,50	18
5	10	20	10	6	3	11	5	5	2	40
6	20	37,50	17,50	10	4	17,50	6,50	7,50	2,50	75
7	35	63	28	15	5	25,50	8	10,50	3	126
8	56	98	42	21	6	35	9,50	14	3,50	196
9	84	144	60	28	7	46	11	18	4	288
10	120	202,50	82,50	36	8	58,50	12,50	22,50	4,50	405
11	165	275	110	45	9	72,50	14	27,50	5	550
12	220	363	143	55	10	88	15,50	33	5,50	726
13	286	468	182	66	11	105	17	39	6	936

14	364	591,50	227,50	78	12	123,50	18,50	45,50	6,50	1183
15	455	735	280	91	13	143,50	20	52,50	7	1470
16	560	900	340	105	14	165	21,50	60	7,50	1800
17	680	1088	408	120	15	188	23	68	8	2176
18	816	1300,50	484,50	136	16	212,50	24,50	76,50	8,50	2601
19	969	1539	570	153	17	238,50	26	85,50	9	3078
20	1140	1805	665	171	18	266	27,50	95	9,50	3610

Při rovnosti získaných bodů rozhoduje o pořadí hráčů pomocné hodnocení dle systému Sonnenborn - Bergerova (Josef Babka ho původně nazýval Sonnenborn), kdy za výhru získává hráč plný počet bodů soupeře a při remíze polovinu jeho bodů. Hráč s vyšším počtem získaných pomocných bodů dle SB se umístil lépe.

Každý hráč ovšem může porovnat sebe a hráče se stejným bodovým ziskem tak, že si do dvou sloupců vypíše výsledky se soupeři, se kterými oba hráči neměli stejný výsledek. Tak si zjistí, kteří soupeři byli pro něj „prodělkoví“ a naopak.

Systém SB lze využít rovněž pro zjištění vyrovnanosti uzavřeného turnaje, neboť při hře každý s každým není součet bodů dle SB zjištěný u všech hráčů stejný jako je tomu u součtu turnajových bodů. (Vylučuji eventualitu, že by některá partie byla kontumována oběma hráčům.) Ten odpovídá vzorečku $(n-1) \times n/2$, kde n je počet hráčů. U součtu bodů dle SB záleží totiž na rozvržení získaných turnajových bodů mezi hráče. Vyrovnanost lze charakterizovat jako co největší těsnost výsledků jednotlivých hráčů k 50 % turnajových bodů.

Nejvyšší součet bodů dle SB nazveme maximum SB a tento případ nastane v turnaji, kde všichni hráči získali stejný počet bodů, např. všechny partie skončily remízou. Zde platí vzoreček $(n-1) \times n/2 \times (n-1)/2$. Tento turnaj je nejvyrovnanější.

Nejnižší součet bodů dle SB nazveme minimum SB a tento případ nastane v turnaji nejméně vyrovnaném, kde vítěz porazí všechny, druhý všechny kromě vítěze atd. až předposlední vyhraje jen s posledním a ten nezíská nic. Na to je vzoreček $(n-2) \times (n-1)/2 + (n-3) \times (n-2)/2 + (n-4) \times (n-3)/2 + \dots + (n-n+1) \times (n-n+2)/2$. Tento poslední nenulový člen vzorečku se rovná 1 a vztahuje se k 3. hráči od konce, člen před ním se rovná 3 a vztahuje se k 4. hráči od konce atd.

Zajímavosti systému SB jsou:

1. Nulový zisk nemá jen poslední hráč, ale i hráč předposlední za předpokladu, že poslední hráč má nulový počet turnajových bodů, což je u minima SB vždy.

2. Při sudém počtu účastníků vychází ob jedno sudé číslo maximum SB nikoliv na číslo celé, ale na polovinu bodu.

3. Při růstu n narůstá i minimum SB (0; 1; 3; 6; 10; 15 atd.) a jeho nárůst se zvětšuje vždy o aritmetickou řadu $n-2$ (1; 2; 3; 4; 5 atd.). Nárůst minima SB je totožný s nárůstem počtu partií v turnaji.

4. Obdobně při růstu n narůstá i maximum SB (0,50; 2,50; 6; 11; 17,50; 25,50 atd.) a jeho nárůst se zvětšuje o aritmetickou řadu $(n-1) \times n/2 \times (n-1)/2 - 2 \times (n-2) \times (n-1)/2 \times (n-2)/2 + (n-3) \times (n-2)/2 \times (n-3)/2$ (2; 3,50; 5; 6,50; 8 atd.). Vzoreček této aritmetické řady je možno rozložit a definovat ho u každého počtu hráčů n jako jeho maximum SB $(n-1) \times n/2 \times (n-1)/2$ snížené o dvojnásobek maxima SB u počtu hráčů zmenšeného o jednoho čili u $n-1$, což lze vyjádřit $2 \times (n-2) \times (n-1)/2 \times (n-2)/2$, a zvýšené o maximum SB u počtu hráčů zmenšeného o 2 čili $n-2$ neboli vyjádřeno matematicky $(n-3) \times (n-2)/2 \times (n-3)/2$. Tento vzoreček neplatí pro $n = 2$, protože poslední část vzorečku vyžaduje stanovit $n-3$ a zde bychom se dostali do minusu.

5. Konečně porovnáme-li zvětšování nárůstu rozdílu mezi maximem a minimem SB při růstu n (0,50; 1,50; 3; 5; 7,50; 10,50 atd.), zjistíme, že se zvětšuje o rozdíl těchto aritmetických řad:

$(n-1) \times n/2 \times (n-1)/2 - 2 \times (n-2) \times (n-1)/2 \times (n-2)/2 + (n-3) \times (n-2)/2 \times (n-3)/2 - (n-2) (1; 1,50; 2; 2,50; 3 \text{ atd.})$.

Pro určení vyrovnanosti turnaje je nejdůležitějším číslem tabulky rozdíl, což je interval mezi minimálním a maximálním součtem bodů dle SB všech hráčů. Tento rozdíl počítáme za 100 %. Součet bodů dle SB každého turnaje se musí dostat vždy do pásma intervalu, který odpovídá příslušnému počtu hráčů. Počet bodů dle SB převyšující minimum SB podělíme rozdílem a tak zjistíme vyrovnanost turnaje v %.

Stejným způsobem jako turnaj jednotlivců lze hodnotit i vyrovnanost soutěže družstev. Jen je třeba si uvědomit, že se výhra hodnotí 2 body místo jednoho a je tudíž nutno součet bodů dle SB napřed vydělit 2 a teprve pak provést hodnocení.

Výpočet vyrovnanosti turnaje osvětlím na 67. přeboru TJ Klatovy pro rok 1991 hraném na přelomu let 1990/1991:

	1	2	3	4	5	6	Body	SB
1. Novák	x	1	0	1	1	1	4	8
2. Němec	0	x	1/2	1	1	1	3 1/2	6
3. Šíma	1	1/2	x	1/2	0	1	3	8
4. Kocián	0	0	1/2	x	1	1	2 1/2	3,50
5. Soutner	0	0	1	0	x	0	1	3
6. Hladil	0	0	0	0	1	x	1	1
Celkem							15	29,50

Interval při 6 hráčích mezi minimem SB 20 a maximem SB 37,50 je 17,50. Součet bodů dle SB všech hráčů 29,50 převyšuje minimum SB o 9,50. Podělením těchto čísel $9,50 : 17,50$ zjistíme vyrovnanost turnaje 54,3 %.

V případě výhry Hladila nad Novákem by podstatně stoupla vyrovnanost turnaje, neboť by Hladilovi stoupl SB o 3, Němcovi a Kociánovi o 1 a Novákovi by klesl o 1. SB by se nezměnil u Šímy, který s oběma vyhrál, a u Soutnera, který naopak s oběma prohrál. Celkový součet SB by se tudíž zvýšil o 4 na 33,50 a vyrovnanost turnaje by stoupla na $13,50 : 17,50 = 77,1$ %.

Ještě uvedu jednu matematickou závislost a to na příkladu sportky. Pravděpodobnost uhádnout jedno číslo je stejná jako uhádnout 48 čísel, tj. negativně neuhádnout jedno číslo, dvě čísla jako 47 atd. až nejmenší pravděpodobnost je uhádnout 24 čísel stejně jako 25 čísel. Součet obou těchto dvojic je vždy 49.

Obdobně je tomu při počítání SB. Je možno sečítat ztráty SB tak, že se sečtou body soupeřů, se kterými hráč prohrál, a polovina bodů, se kterými remizoval. Lepšího hodnocení podle SB dosáhl hráč s menším součtem ztracených bodů dle SB. To je zvlášť výhodné pro rychlé stanovení pořadí na prvních místech, kde hráči ztrácejí málo bodů. Stále ovšem nezapomínejme, že toto platí jen pro hodnocení hráčů, kteří dosáhli stejného počtu turnajových bodů.

Podívejme se na předchozí tabulku z tohoto hlediska:

	Body	SB	Ztracený SB	Součet obou SB = dvojnásobek maxima SB
1. Novák	4	8	3	11
2. Němec	3 1/2	6	5,50	11,50
3. Šíma	3	8	4	12
4. Kocián	2 1/2	3,50	9	12,50
5. Soutner	1	3	11	14
6. Hladil	1	1	13	14
Celkem	15	29,50	45,50	75

Udělejme si ještě tabulku turnaje nejvíce vyrovnaného a nejméně vyrovnaného a porovnejme je:

	Body	SB	Ztracený SB	Součet obou SB	Body	SB	Ztracený SB	Součet obou SB
1. Novák	2 1/2	6,25	6,25	12,50	5	10	0	10
2. Němec	2 1/2	6,25	6,25	12,50	4	6	5	11
3. Šíma	2 1/2	6,25	6,25	12,50	3	3	9	12
4. Kocián	2 1/2	6,25	6,25	12,50	2	1	12	13
5. Soutner	2 1/2	6,25	6,25	12,50	1	0	14	14
6. Hladil	2 1/2	6,25	6,25	12,50	0	0	15	15
Celkem	15	37,50	37,50	75	15	20	55	75

Součty sloupců lze vyjádřit již známými matematickými vzorečky. Součet turnajových bodů $(n-1) \times n/2 = 5 \times 3 = 15$. Součet obou SB $(n-1) \times n/2 \times (n-1)$ je vždy dvojnásobkem maxima SB, ať už je turnaj jakkoliv vyrovnaný. U turnaje nejvíce vyrovnaného se body dle SB získané rovnají bodům ztraceným a to jak celkem (37,50), tak u jednotlivých hráčů (6,25).

U všech ostatních turnajů tomu tak není a v tom spočívá kouzlo SB. Za celý turnaj je sice součet všech ztracených bodů dle SB dopočet do součtu obou SB neboli $(n-1) \times n/2 \times (n-1)$ minus součet získaných bodů dle SB (v našem případě $75 - 29,50 = 45,50$ a u turnaje nejméně vyrovnaného $75 - 20 = 55$), ale u jednotlivých hráčů se součet obou SB liší. Shodný je pouze u hráčů, kteří získali 50 % turnajových bodů samými remízami obdobně jako u turnaje nejvíce vyrovnaného. Součet ztracených bodů dle SB je vyšší než součet bodů získaných a tak hráč s nejlepším výsledkem má součet obou SB nejnižší a naopak hráč s nejhorším výsledkem nejvyšší.

Z posledního sloupce Součet obou SB u turnaje nejméně vyrovnaného lze vysledovat, že změna je plynulá vždy o 1 bod a točí se kolem mediánu 12,50 daného vzorečkem $(n-1) \times (n-1)/2$. Medián je pak totožný se součtem obou SB u jednotlivých hráčů v turnaji nejvíce vyrovnaném.

Konečně posledním poznatkem je, že počátek řady součtu obou SB u jednotlivých hráčů v turnaji nejméně vyrovnaném, v našem případě 10, zjistíme, když od mediánu odečteme $(n-1)/2$, a poslední člen řady 15, když k mediánu přičteme $(n-1)/2$, což vyjádřeno vzorečkem je v prvním případě $(n-1) \times (n-1)/2 - (n-1)/2$ a v druhém $(n-1) \times (n-1)/2 + (n-1)/2$.

Na konci této úvahy si uděláme přehled vzorečků:

Celkový počet turnajových bodů v uzavřeném turnaji (= počet utkání): $(n-1) \times n/2$.

Maximum SB (nejvyšší součet bodů dle SB v nejvíce vyrovnaném turnaji):

$$(n-1) \times n/2 \times (n-1)/2.$$

Minimum SB (nejnižší součet bodů dle SB v nejméně vyrovnaném turnaji):

$$(n-2) \times (n-1)/2 + (n-3) \times (n-2)/2 + (n-4) \times (n-3)/2 + \dots + (n-n+1) \times (n-n+2)/2.$$

Nárůst minima SB s růstem n: $(n-1) \times (n-2)/2$.

Součet obou SB (získaného i ztraceného) v celém turnaji (= dvojnásobek maxima SB):

$$(n-1) \times n/2 \times (n-1).$$

Součet obou SB u jednotlivých hráčů - jen v turnaji nejvíce vyrovnaném: $(n-1) \times (n-1)/2$.

Počátek řady součtu obou SB u jednotlivých hráčů v turnaji nejméně vyrovnaném:

$$(n-1) \times (n-1)/2 - (n-1)/2.$$

Konec řady součtu obou SB u jednotlivých hráčů v turnaji nejméně vyrovnaném:

$$(n-1) \times (n-1)/2 + (n-1)/2.$$

Zvětšování nárůstu minima SB při růstu n (1; 2; 3; 4; 5 atd.): n-2.

Zvětšování nárůstu maxima SB při růstu n: (2; 3,50; 5; 6,50; 8 atd.):

$(n-1) \times n/2 \times (n-1)/2 - 2 \times (n-2) \times (n-1)/2 \times (n-2)/2 + (n-3) \times (n-2)/2 \times (n-3)/2$.
 Zvětšování nárůstu rozdílu mezi maximum a minimem SB při růstu n (1; 1,50; 2; 2,50; atd.):
 $(n-1) \times n/2 \times (n-1)/2 - 2 \times (n-2) \times (n-1)/2 \times (n-2)/2 + (n-3) \times (n-2)/2 \times (n-3)/2 - (n-2)$.

b) Úvaha o Sonnenbornu Sonnenborna (SB SB)

Při vyhodnocování turnaje může nastat případ, že hráči mají nejen stejný počet bodů, ale i stejné hodnocení dle SB. Pak lze stanovit pořadí buď ze vzájemného zápasu nebo podle počtu výher. Jestliže i tato kritéria nerozhodnou, nastoupí buď dělení místa nebo rozhodne los. Myslím, že los je příliš krutý, a **navrhuji další kritérium: Sonnenborn Sonnenborna**. Obdobně jako se započítává plný počet turnajových bodů soupeřů, s kterými hráč vyhrál, a polovina bodů, se kterými remizoval, lze započítávat plný počet bodů dle SB soupeřů, s kterými hráč vyhrál, a polovinu počtu bodů dle SB, s kterými remizoval. Mohou tak vycházet i osminy bodu.

Když jsem o tom hovořil s některými hráči, vesměs namítali, že by výsledek byl stejný jako u normálního SB. Není tomu tak, jak doložím na tabulce bleskového klubového turnaje v Klatovech dne 5.1.1954, kde ovšem o pořadí rozhodovaly při stejném SB vzájemné zápasy.

	1	2	3	4	5	6	7	Body	SB	SB SB	Ztracený SB	Součet obou SB
1. Novák	x	1	1	0	1	0	1	4	11	28	6	17
2. Štěrba	0	x	1	1	0	1	1	4	11	25	6	17
3. Čermák	0	0	x	1	1	1	1	4	9	22	8	17
4. Hladil	1	0	0	x	1	1	1	4	9	24	8	17
5. Michl	0	1	0	0	x	1	0	2	6	16	13	19
6. Matouš	1	0	0	0	0	x	1	2	5	13	14	19
7. Pokorný	0	0	0	0	1	0	x	1	2	6	18	20
Celkem								21	53	134	73	126

Z tabulky vyplývá, že při hodnocení dle SB SB by bylo pořadí Čermáka a Hladila opačné: Hladil vyhrál s Novákem, jenž má lepší výsledek dle SB než Čermák, s nímž Hladil prohrál.

Praktici nad touto úvahou mávnou rukou, ale v teoretické rovině má své opodstatnění.

Byla by zajímavá, podobně jako u úvahy ad a) o zjištění vyrovnanosti turnaje podle rozvržení získaných bodů mezi hráče, stejná úvaha podle rozvržení získaných bodů dle SB: opět nejvyrovnanější by byl turnaj, kdy by všichni měli nejen stejný počet turnajových bodů, ale i bodů podle SB, a nejméně vyrovnaný turnaj, kde by vítěz měl všechny body a tím i nejvyšší SB, ale poslední 2 by měli nulový zisk bodů dle SB. Ale to už je jen pro matematické nadšence.

Nakonec vyslovím kacířskou myšlenku, která by při svém uplatnění úplně rozvrátila způsob hodnocení výsledků: za výhru partie 3 body, za remízu 1 bod jako je tomu při hodnocení výsledků v kopané. Myslím, že by hodně ubylo salónních neboli velmistrovských remíz, turnaje by se oživily. Ale myšlenku udělovat 3 body za výhru celého zápasu, jak je uplatňována na Slovensku a jeden čas byla i na Moravě, považuji za scestnou. Byla by potrestána nejen mužstva, která nebojovala a dala všechny partie za remízu, ale i ta, která tvrdě bojovala, a každé vyhrálo po 4 partiích. V prvním případě by při mnou navrhovaném způsobu hodnocení byl výsledek 8 - 8, v druhém 12 - 12. To by byl výrazný rozdíl ve skóre a současné hodnocení 2 body za výhru a 1 bod za remízu celého zápasu by zůstalo zachováno. Tento nápad by ovšem musela posvětit FIDE.

c) Úvaha o protičíslech

Následující úvaha je určena pro kapitány a strategy družstev a pro matematiky, běžné čtenáře asi moc zajímat nebude a mohou ji s klidem přeskóčit.

Nejdříve vytvoříme **Schurigovu tabulku** dle kol (zde při nejobvyklejším počtu 12 družstev) a u jednotlivých vylosovaných čísel uvedeme, zda družstvo hraje doma D či venku V.

Los družstva	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. kolo	D	D	D	D	D	D	V	V	V	V	V	V
2. kolo	D	V	V	V	V	V	V	D	D	D	D	D
3. kolo	V	D	D	D	D	D	D	V	V	V	V	V
4. kolo	D	D	V	V	V	V	V	V	D	D	D	D
5. kolo	V	V	D	D	D	D	D	D	V	V	V	V
6. kolo	D	D	D	V	V	V	V	V	V	D	D	D
7. kolo	V	V	V	D	D	D	D	D	D	V	V	V
8. kolo	D	D	D	D	V	V	V	V	V	V	D	D
9. kolo	V	V	V	V	D	D	D	D	D	D	V	V
10. kolo	D	D	D	D	D	V	V	V	V	V	V	D
11. kolo	V	V	V	V	V	D	D	D	D	D	D	V

Z tabulky lze vyčíst řadu zákonitostí, např. pravidelný posun ob kolo šesti D i šesti V, pravidelné střídání má nejen poslední los 12, ale i poslední los horní poloviny 6, dvakrát za sebou doma hraje družstvo s losem číslo 1 v 1. a 2. kole, družstvo s losem číslo 2 ve 3. a 4. kole, obdobně totéž ale pro hru venku platí pro družstva dolní poloviny atd.

Při losování soutěží **bývá obvykle sudý počet družstev, což znamená lichý počet zápasů**. Družstva vylosovaná do horní poloviny mají výhodu, že hrají o jeden zápas doma více, naopak družstva z dolní poloviny musí hrát navíc jeden zápas venku.

Pokud hrají ve stejné soutěži 2 družstva stejného oddílu, řeší se to formou protičíslel tak, aby spolu hrála v prvním kole. Důvody jsou dva: Jednak by při případném utkání ke konci soutěže mohla tuto ovlivnit podle již známých výsledků, jednak je to spravedlivé. Přináší to oběma družstvům rovnost podmínek, neboť družstvo z dolní poloviny hraje svůj první „venkovní“ zápas doma, takže obě cestují k ostatním venkovním zápasům při 12 družstvech pětkrát.

V následující tabulce je v prvním sloupci uveden los jednoho družstva, v dalších sloupcích počet současně hraných zápasů obou družstev ať doma nebo venku (D + V) nebo jen doma (D), při čemž v záhlaví těchto sloupců je uvedeno číslo losu druhého družstva.

Los	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 D + V	11	9	7	5	3	1	-	2	4	6	8	10
D	6	5	4	3	2	1	-	1	2	3	4	5
2 D + V	9	11	9	7	5	3	2	-	2	4	6	8
D	5	6	5	4	3	2	1	-	1	2	3	4
3 D + V	7	9	11	9	7	5	4	2	-	2	4	6
D	4	5	6	5	4	3	2	1	-	1	2	3
4 D + V	5	7	9	11	9	7	6	4	2	-	2	4
D	3	4	5	6	5	4	3	2	1	-	1	2
5 D + V	3	5	7	9	11	9	8	6	4	2	-	2
D	2	3	4	5	6	5	4	3	2	1	-	1
6 D + V	1	3	5	7	9	11	10	8	6	4	2	-
D	1	2	3	4	5	6	5	4	3	2	1	-

7 D + V	-	2	4	6	8	10	11	9	7	5	3	1
D	-	1	2	3	4	5	5	4	3	2	1	-
8 D + V	2	-	2	4	6	8	9	11	9	7	5	3
D	1	-	1	2	3	4	4	5	4	3	2	1
9 D + V	4	2	-	2	4	6	7	9	11	9	7	5
D	2	1	-	1	2	3	3	4	5	4	3	2
10 D + V	6	4	2	-	2	4	5	7	9	11	9	7
D	3	2	1	-	1	2	2	3	4	5	4	3
11 D + V	8	6	4	2	-	2	3	5	7	9	11	9
D	4	3	2	1	-	1	1	2	3	4	5	4
12 D + V	10	8	6	4	2	-	1	3	5	7	9	11
D	5	4	3	2	1	-	-	1	2	3	4	5

Tato tabulka nám slouží k porovnání, kolikrát by hrála současně ať venku nebo doma (jen doma je důležitější) dvě družstva stejného oddílu při různých losovacích číslech. **Jsou 2 možnosti: buď hrají ve stejné soutěži nebo v různých soutěžích, ale hraných ve stejném termínu.**

Zájem oddílu je hrát doma obě družstva současně kvůli úspoře za topení nebo nájem. Jde-li o družstva v různých soutěžích, je i možnost kombinace hráčů, kteří jsou na soupiskách obou družstev. Nebo může jít o zájem opačný, kdy 2 družstva by se do hrací místnosti nevešla.

Tabulku lze rozložit na 3 části. V první části jsou obě družstva vylosována do horní poloviny tabulky. Při 12 družstvech je to prvních 6 družstev a alternativ je 15 jako když hraje každý s každým dle vzorečku $(n-1) \times n/2 = 5 \times 6 = 15$.

V druhé části jsou obě družstva vylosována do dolní poloviny a opět je 15 alternativ.

Konečně v třetí části nastává prolínání družstev, kdy jedno družstvo je vylosováno do horní a druhé do dolní poloviny. Toto prolínání má 36 alternativ jako když 6 družstev se utká se 6 jinými družstvy $6 \times 6 = 36$ nebo když odečteme při 12 družstvech od počtu utkání každý s každým $11 \times 6 = 66$ alternativy předchozích dvou částí: $66 - 15 - 15 = 36$.

Tabulku lze plně využít, pokud 2 družstva stejného oddílu hrají v různých soutěžích, ale ve stejném termínu. Nejvýhodnější je vylosování stejného čísla v obou soutěžích a zvlášť příjemné je toto číslo z horní poloviny, protože to znamená jeden zápas v domácím prostředí navíc. Možností vylosovat si stejné číslo je 12, kdy obě družstva hrají současně buď doma nebo venku všechna utkání. Zde popíšeme jen dvojice, které jsou obě buď jen v horní nebo dolní polovině.

5x doma současně hraje 5 dvojic: 1 a 2, 2 a 3, 3 a 4, 4 a 5, 5 a 6, vesměs z horní poloviny.

4x doma 9 dvojic: 1 a 3, 2 a 4, 3 a 5, 4 a 6, 7 a 8, 8 a 9, 9 a 10, 10 a 11, 11 a 12, čtyři z horní a pět z dolní poloviny.

3x doma 7 dvojic: 1 a 4, 2 a 5, 3 a 6, 7 a 9, 8 a 10, 9 a 11, 10 a 12, tři z horní, čtyři z dolní.

2x doma 5 dvojic: 1 a 5, 2 a 6, 7 a 10, 8 a 11, 9 a 12, dvě z horní a tři z dolní poloviny.

1x doma 3 dvojice: 1 a 6, 7 a 11, 8 a 12, jedna z horní a dvě z dolní poloviny.

A vůbec se doma nesetkává jen 1 dvojice a to 7 a 12 z dolní poloviny.

Celkem se jedná o 30 dvojic, po 15 z horní a dolní poloviny.

Tabulku lze využít pro 2 družstva hrající ve stejné soutěži částečně. Především odpadají kombinace ležící na diagonále dvou stejných losovacích čísel, protože 2 družstva nemohou dostat totéž číslo. Ale z důvodu protičísel se tato družstva dostanou prakticky vždy do třetí „prolínací“ části tabulky. (Výjimka viz dále popsána kuriozita.) **A pokud budeme chtít hrát vše současně doma a současně venku, jsou to jen 2 dvojice 1 a 12, 6 a 7** (viz předchozí úvaha o spravedlnosti a rovnosti podmínek).

4x doma a 4x venku současně hrají jen 4 dvojice: 1 a 11, 2 a 12, 5 a 7, 6 a 8.

3x doma i venku 6 dvojic: 1 a 10, 2 a 11, 3 a 12, 4 a 7, 5 a 8, 6 a 9.

2x doma i venku 8 dvojic: 1 a 9, 2 a 10, 3 a 7, 3 a 11, 4 a 8, 4 a 12, 5 a 9, 6 a 10.

1x doma i venku 10 dvojic: 1 a 8, 2 a 7, 2 a 9, 3 a 8, 3 a 10, 4 a 9, 4 a 11, 5 a 10, 5 a 12, 6 a 11.

Naopak zájmu, aby se obě družstva vůbec nepotkala, nahrává těchto 6 dvojic: 1 a 7, 2 a 8, 3 a 9, 4 a 10, 5 a 11, 6 a 12. Proto družstva, která se nevejdou najednou do hrací místnosti, musí požadovat dvojici 4 a 10, aby vyhověla podmínce sehrát zápas co nejdříve. Zde to bude 3. kolo.

Celkem je takto kombinováno 36 dvojic. Když k nim připočteme již popsanych 30 dvojic z horní a dolní poloviny tabulky a 12 dvojic shodných losů v obou soutěžích, dostaneme číslo 78, odpovídající celkovému počtu utkání při 12 družstvech $(n-1) \times n/2$ zvýšenému o n , neboť údaje ležící na diagonále stejných losovacích čísel, které nejsou v soutěžích družstev vyplněny, protože družstvo nemůže hrát samo se sebou, mají tentokrát svůj obsah čili $11 \times 6 + 12 = 78$.

Zajímavostí je, že u dvojic vylosovaných spolu v 1. kole (kromě 1 a 12, 6 a 7) prudce klesá možnost současné hry doma: u dvojic 2 a 11, 5 a 8 je to 3x a u dvojic 3 a 10, 4 a 9 pouze jen 1x.

Ještě zaznamenejme jednu kuriozitu a její řešení. V RP II. regionu Klatovy 2002/2003 při 10 družstvech přihlásily 4 oddíly po 2 družstvech. Všechny oddíly měly zájem hrát co nejvíce zápasů současně doma za účelem úspory nákladů na topení. Tomu pořadatelé vyhověli za cenu obětování zásady, aby spolu družstva stejného oddílu hrála co nejdříve takto: jedna dvojice si vylosovala s číslem 1 protičíslu 10 a hrály spolu v 1. kole, což bylo ideální. Další dvojice se mýjely doma jen v jednom kole. Dvojici 6 a 7 bylo vzájemné utkání vylosováno do 3. kola, dvojici 2 a 3 do 4. kola a konečně dvojici 8 a 9 do 7. kola. Kdyby bylo dvojic ze stejného oddílu všech pět, měla by pátá dvojice číslo 4 a 5 a hrála by spolu v 8.kole.

Stejného efektu by bylo dosaženo při dvojicích 5 a 6 (1. kolo), 1 a 2 (2. kolo), 7 a 8 (5. kolo), 3 a 4 (6. kolo) a 9 a 10 (8. kolo).

Samozřejmě je možné provádět další kombinace, např. oddíl má v soutěži 3 a více družstev, ale to už se vymyká praktickému použití.

Ještě je nutno upozornit obecně, že když už máme číslo z druhé poloviny, je v našich podnebných podmínkách výhodné první číslo z druhé poloviny, protože hraje první 2 utkání venku v říjnu nebo v listopadu, kdy ještě bývá dobré počasí.

Pokud by se hrála soutěž o jiném počtu družstev, je nutno udělat stejnou tabulku jako jsem udělal pro 12 družstev. Závěry z ní budou obdobné, ale čísla ovšem budou jiná. Pro srovnání uvádím tabulku pro 10 družstev:

Los	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 D + V	9	7	5	3	1	-	2	4	6	8
D	5	4	3	2	1	-	1	2	3	4
2 D + V	7	9	7	5	3	2	-	2	4	6
D	4	5	4	3	2	1	-	1	2	3
3 D + V	5	7	9	7	5	4	2	-	2	4
D	3	4	5	4	3	2	1	-	1	2
4 D + V	3	5	7	9	7	6	4	2	-	2
D	2	3	4	5	4	3	2	1	-	1
5 D + V	1	3	5	7	9	8	6	4	2	-
D	1	2	3	4	5	4	3	2	1	-
6 D + V	-	2	4	6	8	9	7	5	3	1
D	-	1	2	3	4	4	3	2	1	-

7 D + V	2	-	2	4	6	7	9	7	5	3
D	1	-	1	2	3	3	4	3	2	1
8 D + V	4	2	-	2	4	5	7	9	7	5
D	2	1	-	1	2	2	3	4	3	2
9 D + V	6	4	2	-	2	3	5	7	9	7
D	3	2	1	-	1	1	2	3	4	3
10 D + V	8	6	4	2	-	1	3	5	7	9
D	4	3	2	1	-	-	1	2	3	4

d) Propočty v průběhu soutěže 4členných družstev v KŠ

V průběhu soutěže družstev v KŠ a hlavně v jejím závěru nás zajímá, jaké šance má naše družstvo v konečném hodnocení v porovnání s našimi nejbližšími konkurenty. K tomu účelu nám poslouží následující propočty. Základem je zjištění skutečných údajů, proto musíme sledovat a zjišťovat výsledky ostatních družstev a pokud to lze i možný výsledek dosud neskončených partií a zápasů. Podle toho stanovíme propočtové údaje a můžeme se rozhodovat, jakou strategii zvolíme v jednotlivých našich zápasech (nabídnutí nebo přijetí remízy, nutnost volby riskantní varianty atd.).

- Prvotní údaje: n = počet soutěžících družstev 15
 k = počet členů družstva 4
- Základní údaje pro 1 družstvo:
  - z = počet zápasů družstva = počet partií 1 hráče = $n - 1 =$ 14
  - b = počet zápasových bodů, o které družstvo hraje = $(n - 1) \times 2 =$ 28
  - p = počet partií 1 družstva = $(n - 1) \times k =$ 56
- Základní údaje pro celou soutěž:
  - H = počet všech hráčů v soutěži = $n \times k =$ 60
  - Z = počet všech zápasů družstev = $n/2 \times (n - 1) = n/2 \times z =$ 105
  - B = počet zápasových bodů, o které se hraje = $2 \times Z = n \times (n - 1) = n/2 \times b =$ 210
  - P = počet všech partií = $Z \times k = n/2 \times z \times k =$ 420
- Dílčí skutečné údaje:
  - b^+ = dosud získané zápasové body jednotlivých družstev (vč. 1 bodu za každý dílčí výsledek, kde nelze zápas již prohrát)
  - b^- = dosud ztracené zápasové body jednotlivých družstev (vč. 1 bodu za každý dílčí výsledek, kde nelze zápas již vyhrát)
  - p^+ = dosud získané partiové body jednotlivých družstev (aktivní část skóre)
  - p^- = dosud ztracené partiové body jednotlivých družstev (pasivní část skóre)
- Propočtové údaje:
  - b^o = dosud nerozdělené zápasové body jednotlivých družstev = $b - b^+ - b^-$
  - $b^{\max}$ = maximální zisk zápasových bodů jednotlivých družstev = $b^+ + b^o$
  - p^o = dosud neskončené partie jednotlivých družstev = $p - p^+ - p^-$
  - $p^{\max}$ = maximální zisk aktivní části skóre jednotlivých družstev = $p^+ + p^o$
- Kontrolní propočty:
  - Součet již rozdělených zápasových bodů všech družstev = součet b^+ nebo součet b^- (oba součty musí být shodné).
  - Součet dosud nerozdělených zápasových bodů všech družstev = $B -$ součet b^+ nebo $B -$ součet b^-

Součet již skončených partií všech družstev = součet p^+ nebo součet p^- (oba součty musí být shodné).

Součet dosud neskončených partií všech družstev = $P - \text{součet } p^+$ nebo $P - \text{součet } p^-$.

Abecední seznam zkratk (je uvedeno číslo stránky, kde se poprvé zkratka vyskytuje):

1. AFK	72	Atleticko-fotbalový klub
2. Amtex	9	amatérské textilní práce
3. BH	81	Buchholzovo hodnocení výsledků
4. ČLD	55	Česká liga mladšího dorostu
5. ČOS	61	Česká obec sokolská
6. ČR	24	Česká republika
7. ČSAD	9	Československá automobilová doprava
8. ČSD	15	Československé dráhy
9. ČSFR	92	Česká a Slovenská Federativní Republika
10. ČSR	24	Česká socialistická republika
11. ČSR	29	Československá republika
12. ČSSR	15	Československá socialistická republika
13. ČSTV	19	Československý svaz tělesné výchovy
14. ČŠS	53	Český šachový svaz
15. ČTO	85	Česká tělovýchovná organizace
16. ČÚV	160	Český ústřední výbor
17. ČZ	93	Česká zbrojovka
18. DA	60	Dům armády
19. DDM	6	Dům dětí a mládeže
20. DSO	9	Dobrovolná sportovní organizace
21. ETD	37	Elektrotechnická továrna Doudlevice
22. FC	73	Football Club
23. FIDE	39	Federation internationale de eches
24. GAZ	28	Gorkovskij avtomobilnyj zavod
25. CHZ	49	Chemické závody
26. JZD	25	Jednotné zemědělské družstvo
27. KP	18	krajský přebor
28. KSČ	29	Komunistická strana Československa
29. KŠ	18	korespondenční šach nebo šachisté
30. KŠS	31	krajská šachová sekce
31. KT	76	Klatovy
32. KV	76	Karlovy Vary
33. MČR	62	mistrovství České republiky
34. MDŽ	49	Mezinárodní den žen
35. ME	79	mistrovství Evropy
36. mm	4	mezinárodní mistr nebo mistryně
37. MŠ	23	mateřská škola
38. MŠS	52	Moravskoslezský šachový svaz
39. MÚ	61	městský úřad
40. NDR	23	Německá demokratická republika
41. ODK	21	Okresní dům kultury
42. ODPM	20	Okresní dům pionýrů a mládeže
43. OKS	9	Okresní kulturní středisko

44. ONV	24	Okresní národní výbor
45. OP	23	okresní přebor
46. OPBH	36	Okresní podnik bytového hospodářství
47. OPEN	27	otevřený turnaj hraný švýcarským systémem
48. OPOS	12	Okresní podnik služeb
49. OŠS	21	okresní šachová sekce nebo svaz
50. OV	85	okresní výbor
51. PM	76	Plzeň
52. PTP	32	pomocné technické prapory
53. RH	9	Rudá hvězda
54. ROH	10	Revoluční odborové hnutí
55. RP	58	regionální přebor
56. RŠS	21	regionální šachový svaz
57. SB	15	Sonnenborn - Bergerovo hodnocení výsledků
58. SHM	20	sportovní hry mládeže
59. SK	73	Sportovní klub
60. SKP	54	Sportovní klub policie
61. SNP	26	Slovenské národní povstání
62. SNV	99	Sbor nápravné výchovy
63. SR	106	Slovenská republika
64. SSSR	8	Svaz sovětských socialistických republik
65. STK	69	sportovně-technická komise
66. ŠK	63	Šachový klub
67. ŠSČR	52	Šachový svaz České republiky
68. ŠSPK	21	Šachový svaz Plzeňského kraje
69. TJ	9	Tělovýchovná jednota
70. T.J.	6	Tělocvičná jednota
71. ÚDA	9	Ústřední dům armády
72. ÚDPMJF	91	Ústřední dům pionýrů a mládeže Julia Fučíka
73. ÚRO	17	Ústřední rada odborů
74. ÚŠS	19	Ústřední šachová sekce
75. ÚV	86	Ústřední výbor
76. VB	9	Veřejná bezpečnost
77. VCHZ	90	Východočeské chemické závody
78. vm	4	velmistr nebo velmistryně
79. VŘSR	29	Velká říjnová socialistická revoluce
80. VŠE	17	Vysoká škola ekonomická
81. VŠS	100	Výbor šachového svazu
82. VT	15	výkonnostní třída
83. VÚ	26	vojenský útvar
84. VV	53	výkonný výbor
85. ZČ	24	Západočeský
86. ZČE	42	Západočeská energetika
87. ZSJ	9	Závodní sokolská jednota
88. ZV	10	závodní výbor
89. ZVIL	40	Závody Vladimíra Iljiče Lenina
90. ŽDASS	87	Žďárské strojírný a slévárny

Abecední seznam jmen

Aljechin Alexander	Altuchov Alexander	Amerling Miloslav
Anderssen Adolf	Andrlík František	Anežka (Přemyslovna)
Arnold Antonín	Atanasov	Averbach Jurij
Azmajparašvili Zurab		
Babka Josef	Baďura Josef	Baláš František
Balášová Vlasta	Balihar Jan	Balogh Jindřich
Báňas Ján	Barša Jaroslav	Bártek Vladimír
Basch Jaromír	Bastl Milan	Batík František
Bauer Jan	Baumruk Josef	Bazela Emil
Bednář Jaromír	Beroun Libor	Bertl Pavel
Bezeg Ján	Bezpalec František	Bílek David
Bílek Jan	Bílkovský Dalibor	Bílý Jiří
Binas Jindřich	Blažková Petra	Blecha Miroslav
Bloch Maxmilian	Bogoljubov Jefim	Böhm Jan
Bokov Viktor	Boldan Libor	Böller Georg
Bořánek Josef	Bořánek Miloslav	Botvinnik Michail
Bouček Václav	Bouček Vlastimil	Bouška Luděk
Božena (Oldřichova)	Brauner Rudolf	Breindl Petr
Bronštejn David	Brousek Jan	Brunát Jan
Bubelová Lucie	Bubeník Miroslav	Buldrová Monika
Bulínová Soňa	Bulka Antonín	Bureš František
Bureš Jakub	Bureš Jan	Burgiba Habib
Bůžek Václav		
Canibal Jaromír	Caro Horatio	Ceplecha Tomáš
Ceškovskij Vitalij	Ciprian Jiří	Cízl František
Corona	Cortlever Nikolas	Crha Josef
Cvachouček František	Cvikl Michal	
Čampulka Karel	Čečil Pavel	Čedík Stanislav
Čedíková Kateřina	Čechover Vitalij	Čermák Arnošt
Čermák František	Černoch Antonín	Čuba (Čerba) Bohumil
Daněk Václav	Děcká Eliška	Děkan Pavel
Dio Michal	Dittrich Jiří	Dlouhý Jaroslav
Dobruský Jan	Dočkálek Viktor	Doležal Karel
Doležal Vladimír	Drudík Antonín	Dubček Alexander
Dudek Karel	Duras Oldřich	Dürschinger Jochen
Dyk Viktor		
Ederer Karel	Elo Arpad	Engl Karel
Englová Tereza	Eret Jaroslav	Eretová Jana
Fárek	Feldvábl Vilém	Feřteková Anna
Fiala Robert	Fifka Gustav	Fifka Jan
Fifka Zeno	Flaisig Josef	Flaisig Miroslav

Flaisigová Petra
Flohr Salomon
Frič Josef
Fuka Miroslav

Fleischer Ludvík
Franěk Karel
Fritz Jindřich

Flohr Moyzes
Franzen Jozef
Fučík Julius

Galatík Lubomír
Genocchio Daniele
Gorbačov Michail
Grigorjev Nikolaj

Galjamová Alisa
Glanec
Göth Jiří
Grünfeld Ernst

Gawlikowski Stanislaw
Gondek Tomáš
Gottwald Klement
Gschwendtner Stanislaw

Hahn Richard
Hajmrle Karel
Hanko Pavol
Hanzíková Vladislava (Matičková)
Hauptová Luisa
Házal Stanislav
Heveroch Vladimír
Hladil Alois
Hodová Lucie
Horák Otakar
Hořejší Roman
Houdek Vladimír
Hrach Josef
Hrčka Pavol
Hrdlička Zdeněk
Hrudičková Jitka
Hůrka Josef

Hais Milan
Hálek Miloslav
Hanzík Luboš
Hanzlík Zdeněk
Háva Jaroslav
Hejnic Otto
Hitler Adolf
Hnojský Václav
Holubec J.
Horejc Emanuel
Hosnedl Vlastimil
Houška Jiří
Hrachová Renata
Hrdlička Miroslav (ml.)
Hrivnák Daniel
Hřebec Vladimír
Husák Gustáv

Hájek Antonín
Hamet
Hanzíková Marie
Hašek Václav
Havlíček Borovský Karel
Herejk Petr
Hitzgerová Gabriela
Hodgson
Horák Jiří
Hort Vlastimil
Hoštičková Marie
Hrabovský Ondřej
Hránek Vít
Hrdlička Miroslav (st.)
Hromádka Karel
Hudák Vasil
Hýka

Chodounská Marie
Chroust Rudolf

Chodounský Slavoj
Chroust Rudolf (syn)

Chodounský Slavoj (syn)
Chruščov Nikita

Išová Jarmila

Jablonski Jerzy
Janáčková Blažena
Jandovský Jaroslav
Jänisch Karl
Jelínek Karel
Jidáš (Iškariotský)
Jirásek Jiří
Jiříček Vladimír
Jonáš Václav
Jóny František

Jacková Jana
Janda Václav
Jandovký Viktor
Janka Helmut
Jelínek Zdeněk
Jína Luboš
Jirásek Karel
Jiřík Karel
Jonáš Václav (otec)
Juřek Josef

Janáč Július
Jandík Ladislav
Janeček Josef
Janka Ronald
Jemelka Ladislav
Jindřich Ladislav
Jírovský Miloš
Job
Jonášová Eva (matka)

Kadera Jan
Kadlecová Miroslava
Kališ Josef
Kaňák Lukáš
Karlubík Michal
Kausek Karel

Kadera Slavoj
Kachyňa František
Kalivoda Bedřich
Kann Markus
Kasík Miroslav
Kaválek Luboš

Kadlec Petr
Kalista Radek
Kalivoda Vavřinec
Karczewski Zenon
Kašpar Rudolf
Kaválek (otec)

Kaválková (matka)	Kavan Zdeněk	Kazakevič
Kellner Jaroslav	Kellner Stanislav	Klauber Walter
Klesa Josef	Klesa Josef (otec)	Klíma Václav
Kliner Stanislav	Kloud František	Kloudová (dcera)
Kloudová (žena)	Knapp (Dr.)	Kněževič Milorad
Kněžo Jozef	Kobeda Zdeněk	Koberle Karel
Kobza V.	Koc Otakar	Kocian Jan
Kocián Karel	Kocian Tomáš	Kočí Vladimír
Kodyš Matěj	Kohout Karel	Kohout Petr
Kohout Robert	Kohout Roman	Kojan David
Kojan Christian	Kolář B.	Kolář Jan
Kolář Stanislav	Kollár Marián	Koňák Stanislav
Končický Vladimír	Königová Petra	Kopecká Ladislava (Hrabovská)
Kopecká Vendula	Kopecký Josef	Kopecký Václav
Kotoun Vladimír	Kottnauer Čeněk	Kouba František
Koubková Alena	Koudelka Jiří	Koumal Milan
Koutecký Jiří	Kovanda Karel	Kovář Miloslav
Kovář Petr	Kovář Vojtěch	Kozák Jiří
Kozák Vladimír	Kozderka Ladislav	Kozderková Marie
Kozlov Oleg	Kozma Július	Kracík Dobroslav
Král Mirko	Králíček Tomáš	Kramerius Václav Matěj
Kratochvíl František	Krčma Václav	Krčmová Věra (Richterová)
Krečmer Miloslav	Krejčířík Radim	Kreuzer Jaroslav
Kreuzer Miloslav	Kristus Ježíš	Krliš Jan
Kročian Ján	Krumphanzl Vlastimil	Křivanec Josef
Kříž Daniel	Křížová Veronika	Kuba Stanislav
Kubák František	Kubalík Tomáš	Kubát Miroslav
Kubát Miroslav (otec)	Kubát Václav	Kubát Vladimír
Kubíková Hana	Kubínek Jiří	Kučera Josef (Praha)
Kufner Josef	Kuchař Petr	Kulich Otto
Kuneš František	Kupka František	Kurtinec Michal
Lang Norbert	Länger Otto	Laš Jaroslav
Laurenc Petr	Lávička Jiří	Lavko Rudolf
Lavková (žena)	Lechtýnský Jiří	Lenin Vladimír
Lepší Ondřej	Lerch Alois	Lesný Egon
Levinský Ladislav	Lexa Václav	Lhotský Bořivoj
Liščák Tibor	Ližan Ladislav	Lojda
Lukša Aleš	Lysenko A.	Lysenko Trofim
Macek Jan	Macek Mojmír	Macek (otec)
Macháčková Klára	Machala Rudolf	Machýček Lubomír
Makaj Jiří	Malý Filip	Malý Norbert
Manduch Milan	Marcinkiewiczová Kateřina	Marczell Peter
Marek Josef	Mareš Petr	Mareš Václav
Marsina Štefan	Martínková Monika	Martišová Nela
Marx Karel	Mařík Karel	Mašek Ladislav
Mašková Vlasta	Matějka Jaromír	Matějka Vilém
Matouš Josef	Matouš Josef (syn)	Matouš Mario
Matoušek Jan	Mayr - Harting Herbert	Mazuch Milan

Mejzlík Zdeněk	Melenec Lubomír	Melich Jindřich
Melichar Petr	Meň	Mészáros Ludovít
Mičulka Petr	Mičurin Ivan	Michálek František
Michálek Jan	Michl Stanislav Jindřich	Michna Jakub
Michna Jan	Mikulčík Josef	Míkule Zdeněk
Míkulec Josef	Milovník Juraj	Mirvald Václav
Miškovský Pavel	Modr Břetislav	Moser Vladimír
Most Zdeněk	Mráz Miloš	Mühlbauer Gerhard
Mühlbauer Hans - Rainer	Mühlbauer Wolfgang	Mühlbauerová Gerda
Mucha Břetislav	Muchová Ludmila	Muk Ivo
Muzikantová Vladimíra		
Náměstek Stanislav	Nedvěd V.	Němec František
Němec Igor	Neuman Petr	Nguyen Dinh Phong Tony
Nikitin Viktor	Niklesová Hana (Palková)	Nimcovič Aaron
Nocar Stanislav	Noska	Nováček Karel
Nováček Pavel	Novák Antonín	Novák Ivan
Novák J. (ulice)	Novák Jaromír	Novák Jaromír (syn)
Novák Jaromír (Tábor)	Novák Josef	Novák Michal
Novák Michal (žák)	Novák Pavel	Novák Richard
Novák Václav	Novák Vladislav	Nováková Marie
Nováková Miroslava (Spurná)	Nováková Zdeňka	Nováková Zdeňka (Bohůnková)
Nováková (žena Vladislava)	Nový Jan	Nový Luboš
Nový Miloslav	Nový Pavel	Nový Václav
Nožička Vladislav		
Oldřich (kníže)	Omelka Antonín	Ondreját Miroslav
Opočenský Karel	Orlíček Karel	Orság Ladislav
Orság Martin	Orság Milan	Orság Miroslav
Pachman Luděk	Pachmann Otakar	Palková Kateřina
Pallová Martina (Folková)	Panica František	Pánková Olga
Papánek Alexander	Paroulek Vít	Paulík Václav
Paulíková Milena	Paulovič Milan	Paulsen Louis
Pecina Pavel	Pečenka Karel	Pech Břetislav
Pech Jaromír	Peček Jan	Pekárek Petr
Penk Alois	Petera Lubomír	Peters Jaromír
Peters Karel	Petr Jan	Petras Milan
Petrželka Karel	Pfeifer Miroslav	Philipp (syn)
Philipp Walter	Pick Jiří	Pinc Miroslav
Piorecký Jan	Pirner František	Pithart František
Pláteník František	Pletánek Jan	Plichta František
Plichtová Emilie	Plíšek Karel	Plíšková Martina
Podgorný Jiří	Pohlová Jarmila	Pokorný
Polák (restauratér)	Polák (vítěz z 1945)	Poletajev Sergej
Polnarjová Larisa	Polomis Zdeněk	Procházka Jiří
Průcha Karel	Příborský Jan	Ptáčník Stanislav
Ptáčníková Lenka	Pučelík Václav	Puntikán Stanislav
Puskailer Viliam		

Rába Ivan
Rábík Jaroslav
Rais Vojtěch
Rejřř Josef
Richter František
Rossák Zdeněk
Růžička Stanislav

Řezáč František
Říha Jan

Saják Dušan
Sejpkka Josef
Schafhauser
Schödelbauer Jan
Skřivanová Dagmar
Smeřák Pavel
Sohr Vladimír
Souček Eduard
Soutner Jaroslav
Sporka Božetěch
Stalin Josif
Stráda Miloslav
Strašek Jaroslav
Střebský Václav
Suda Václav
Suchý Karel
Surnák Peter
Světlík Rudolf
Svoboda Miloš
Syřiště Jan

Šacl František
Šebek Pavel
Šíbl Václav
Šíma Vladislav
Šimůnek Filip
Škorvagová Jana
Škut Michal
Šlampa Miloslav
Šobr Václav
Šrámek Karel
Štěřba Eduard
Šturd Ján
Šustr

Táborská Veronika
Thelen Bedřich
Tietz Viktor
Tichý Zdeněk

Rába Václav
Rada Václav
Rákay Kvetoslav
Rejšek Vincenc
Roller
Rožmberský David
Rytychová Helena

Řezáč Jiří
Říha Jan (KŠ)

Samek Pavel
Sekotová Lydie
Schánilec Martin
Schwaz Miroslav
Slánský Rudolf
Soběhart Lubomír
Solovjev M.
Soukup Alois
Spal Milan
Spurná Tereza
Steidl František
Straka Jan
Straškraba Zbyněk
Styblík Vladimír
Suchá Růžena
Suchý Pavel
Svátek Jan
Svoboda František
Sýkora Josef
Sysel Jaroslav

Šajtar Jaroslav
Šedlbauer Karel
Šilhavá Jana
Šimáček Václav
Široký Mojmír
Škorvagová Martina
Škut Sergej
Šlapák Zdeněk
Šott Pavel
Štáhlíh Jan
Štoček Jiří
Šuláková Jarmila
Švec Daniel

Tarrasch Siegbert
Thypsay
Tichovský Jan
Toman Luděk

Rabar Braslav
Ragozin
Reiss Arnošt
Resec Emilian
Rosenblatt Ervín
Rubinstein Akiba
Rývová Anna

Řezníček Václav

Sämisch Friedrich
Sekyra Emanuel
Schmidt Luboš
Skřivan Jan
Slavík Miroslav
Sobotka František
Sopr Vojtěch
Soukup Antonín
Spodný Josef
Spurný Jakub
Stojan František
Straka Josef
Strejc Jan
Styblík Vladimír (syn)
Suchá Tamara
Sunek Bohumír
Svešnikov Jevgenij
Svoboda Jaroslav
Synáč František

Šaljová Silvie (Orságová)
Šerá Jarmila
Šilhavý Josef
Šimák Pavel
Škanta Jan
Škrášek František
Škutová Sněžana
Šlehofer Miroslav
Špád Martin
Štěpáník Jan
Štohl Igor
Šurygin Sergej
Šverma Jan

Tauš Václav
Tibenský Róbert
Tichý (Rakovník)
Toman (školník)

Tomaščík Ján Turner Radek	Tukmakov Vladimír Tužil	Turner Jan
Uhlmann Wolfgang Urban Jindřich Urbánková Eva	Uksa Ladislav Urban Zdeněk	Umancová Barbora Urbánek Zdeněk
Václav (svatý) Vaindlová Dana Vaník Jan Vaulin Alexander Velkoborský Ladislav Veselý Josef Vilčenkov Nikolaj Vítek Eduard Vlček Jakub Vokáč Marek Vorlíček Karel Vozka Vladimír Vyskočil Vladimír	Václavík Václav Vajner Lumír Váňová Pavla Vávra Karel Veselý (Dr.) Vestfálová Anna Vinklárek Vlastimil Vladař Josef Vlnař Zdeněk Vokroj Josef Votruba Jiří Vrchlický Jaroslav	Váchal Josef Váňa Marián Vašíček Martin Velenovský Jaroslav Veselý Jiří Vičánek Josef Vít (svatý) Vlach Radovan Vodička Vladimír Vopat Jaroslav Vozka Jan Vrkoč David
Wachtl Pavel Weiner Ladislav Wiener Rudolf Wirth Michal	Wachtl Václav Weiss František Wirth A.	Weil (Dr.) Wiener Kurt Wirth Antonín
Zach Karel Zberovský Miroslav Zimmermann Jiří	Zápotocký Antonín Zbořil Jaroslav Zrzavý Václav	Zavřel Miloš Zelníček František Zuska Zdeněk
Žák Josef	Žáková (dcera)	Žufan Václav

Trochu statistiky: V seznamu je 724 jmen, z toho 645 šachistů, 35 jejich rodinných příslušníků a 44 nešachistů, z toho 27 historických osob a politiků. Křestní jména se mi nepodařilo zjistit v 43 případech, z nichž u 6 jsem našel aspoň počáteční písmeno.

Nejčastější křestní jméno je Jan 45x, pak Josef 39x, František 34x, Václav 33x, Karel 31x, Jiří 27x a Vladimír 20x.

Žen je 84. V nich je 16 rodinných příslušnic a 6 nešachistek, z toho 2 historické osoby. Nejvíce je Marií 5, po 4 jsou zastoupeny Jany a Jarmily.

11. Nejlepší partie

V této kapitole uvádím několik desítek převážně korespondenčních partií některých klatovských hráčů, které považuji za nejlepší. Jsou to kvalitní výhry z hlediska estetického, metodického nebo teoretického. I v nich se vyskytují chyby. Nejde však o chyby partií znehodnocující nebo naopak se jedná o chyby, díky kterým se v dalším průběhu partie zařadila mezi nejlepší. Partie jsou opatřeny komentářem a jsou číslovány.

Hráči jsou bez titulů a následuje buď jejich klubová příslušnost nebo bydliště. Od roku 1989 bývá za nimi v závorce zaznamenáno v té době aktuální ELO hráče.

Klasifikaci zahájení provedl program, doplnil jsem název zahájení.

Krátký nadpis vystihuje hlavní děj partie. U mých partií je před ním číslo partie dle mé evidence vedené chronologicky podle druhu (K korespondenční, Z zápasové atd. viz kapitola 8. Šachový životopis autora str. 119).

Uvedeno je místo konání a datum, u korespondenčních partií začátek a ukončení partie.

Dále název soutěže vč. ročníku a kromě korespondenčních partií i pořadové číslo utkání.

U zápasových partií jsou udány názvy obou družstev, výsledek zápasu a číslo šachovnice.

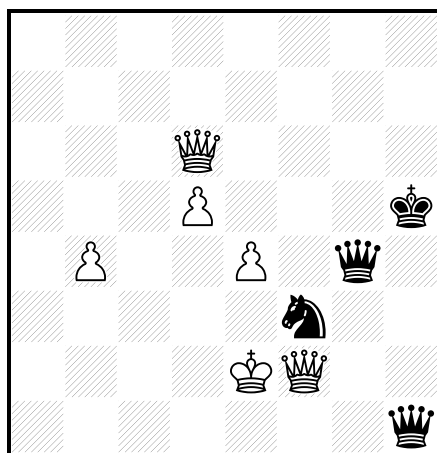
Při uveřejnění v šachovém časopisu, je uveden jeho název, číslo, ročník a stránka.

Tématický okruh hodnotí strategický průběh partie nebo se týká druhu koncovky.

Je vytištěn diagram klíčové pozice partie a po kterém tahu toto postavení vzniklo. Každá partie má jen jeden diagram. Výběr klíčové pozice byl podřízen následujícím zásadám:

1. Před obětí nebo výborným tahem.
2. Začátek koncovky po předchozí výměně.
3. Jinak zajímavá pozice.
4. Konečné postavení.

Seřazení partií je dle hráčů a pak dle mého subjektivního názoru na kvalitu a zajímavost.

1. Milovník Juraj Stavbár Žilina - Matouš Josef TJ Klatovy

E70 Královská indická Jge2.

Fantastická koncovka 4 dam.

16.4.1974 - 10.10.1975.

2. liga KŠ 5. přeboru ČSSR skupina C 1974/1975.

TJ Klatovy - Stavbár Žilina B 3 - 1. 2. šachovnice.

Uveřejněno v Československém šachu 10/1977

str. 128.

Tématický okruh: Koncovka 4 dam.

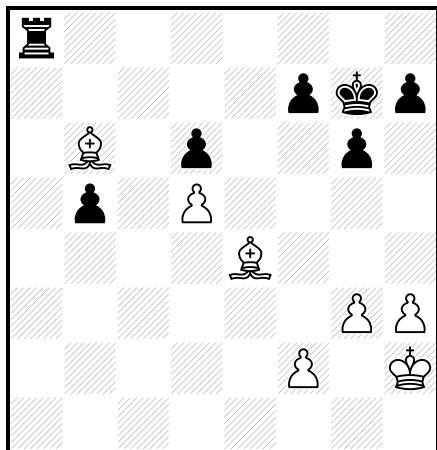
Postavení po 57. tahu černého.

1.d4 Tato fantastická koncovka 4 dam na skoro prázdné šachovnici je pravou chuťovkou pro šachové labužníky, zvláště pak poznámky od 54. tahu bílého. Materiál 2 dámy s jezdcem proti 2 dámám a 3 pěšcům vytváří desítky matových obrazců, které se v normálních partiích nevyskytují, takže se před hráčem objevuje nový rozměr šachu. V poznámkách jsem napočítal 63 matových obrazců a 7 dobytí dámy, z nichž zvláště krásné jsou 2 echová dobytí dámy na 2 stranách šachovnice a to jednak v poznámce k 60. tahu bílého Jd3+ a Jxf2 a jednak v poznámce k 61. tahu bílého Jb5+ a Jxd6. Ale i tomu, kdo na podrobné komentáře nemá dost trpělivosti, se tato nevšední partie bude určitě líbit. Bílý v ní provedl čtyři oběti (věže, střelce, jezdce a pěšce), černý tři oběti (věže a 2x jezdce) a čtvrtá (opět jezdce) je skryta v poznámce k 61. tahu bílého. **1...Jf6 2.c4 g6 3.Jc3 Sg7 4.e4 d6**

5.Jge2 e5 6.d5 Ja6 7.Jg3 b6 8.Se2 Jc5 9.b4 Jb7 10.Sg5 h6 11.Sd2 a5 12.a3 axb4 13.axb4 Sd7 14.0–0 0–0 15.Dc2 De7 16.Jb5 Sxb5 17.cxb5 Vxa1 18.Vxa1 Vb8 19.Va7 Je8 20.Sg4 Jd8 21.h4 h5 22.Sh3 Sf6 23.Sg5 Sxg5 24.hxg5 Kg7 25.Dc1 Kg8 26.Jf1 Kg7 27.g3 Kg8 28.Kg2 Kg7 29.Jh2 f6 30.Jf3 Jf7 31.gxf6+ Kxf6 32.Dc6 Vd8 33.Jd2 Jg5 34.Jc4 Jxh3 35.Jxb6 Odtud to začíná být zajímavé. První oběť bílého (střelec) je sotva korektní. 35...Jg5 36.Jc4 Druhá oběť bílého (pěšec) je pokračováním první oběti. Lepší však bylo Ja8. 36...Jxe4 37.b6 Kg5 38.b7 Df7 39.f3 Jxg3 První oběť černého (jezdec) nechce bílý přijmout pro věčný šach. 40.Va8 Df4 Druhá oběť černého (věž) trvá 9 tahů. Bílý však propásne vhodný okamžik k jejímu přijetí a až ji přijme, bude už pozdě. 41.Da4 e4 42.Dd1 Jf5 43.fxe4 Jh4+ 44.Kh3 Kf6 45.Dg1 g5 46.Je3 Jf3 47.Df2 g4+ 48.Kg2 h4 49.Vxd8 h3+ 50.Kf1 h2 51.Jxg4+ Třetí oběť bílého (jezdec) je už vynucena. 51...Dxg4 52.Vxe8 Třetí oběť černého (jezdec). 52...h1D+ 53.Ke2 Kg7 54.Vg8+ Čtvrtá a poslední oběť bílého (věž) je jen pseudoobětí. Kdyby si nyní hned postavil dámu 54.b8D, dostane mat takto: Je5+ 55.Kd2 (Ke3 Dgxe4+ 56.Kd2 Dd3#) Dhd1+ 56.Kc3 (Ke3 Dd3# nebo hezčeji Jc4#) Dd3+ 57.Kb2 Jc4+ 58.Ka2 Da3+59.Kb1 Dd1#. V 58. tahu po ústupu Kc1 matí na d1 obě dámy, tedy Ddd1# i Dgd1# a po ústupu na a1 je zde celá kytice matů Dgd1+ 59.Ka2 Da3#, D3b3#, D3b1#, D1b1#. 54...Kxg8 55.b8D+ Kh7 56.Dxc7+ Kg6 Král jde stylově po bílých polích, i když jde i Kh6. Po 57.De3+ Jg5+ se projeví ničivá síla černých dam: 58.Kd3 Dgd1+ 59.Dd2 Dh3+ nebo 59.Kc4 Dc1+ vždy s dobytím dámy. 57.Dxd6+ Bílý nemusí brát na d6 a může hrát i jinak. Ale v pozici mu hrozí hezký dvoutahový mat Dxe4+ 58.De3 De1#. Tento obrat vyjde i po zoufalé snaze o protiútok 57.Dfa7 Dxe4+ a po ústupu na uvolněné pole 58.Kf2 Dg1#. Tah 57.De7 s hrozbou De6+ a výměnou jednoho páru dam vede po odtažném šachu Je5+ k variantám popsáným po 54. tahu bílého. Zbývají ještě 2 obranné tahy dámou c7 a 2 útoky krále. Vstup druhé dámy c7 na pole a7 prodlužuje matové řízení jen o 1 tah: 57.Dca7 Dxe4+ 58.Dae3 Dc2+ 59.Dd2 Dxd2#. Matu nezabrání ani 57.Dc3 Dxe4+ 58.Dfe3 Dg2+ 59.Kd1 Df1+ 60.Dc(e)e1 Db1+ 61.Dc1 Dxe1# ani 57.De3 Je5+ 58.Kd2 (Kf2 Dhg1# i Dgg2#) Dgd1+ 59.Kc3 Da1+ 60.Kb3 Dhb1# a po 60.Kc2 Dhd1#. Dámu c7 stojí život králův útek přes e3: 57.Ke3 Dg5+ 58.Kd3 Dd1+ 59.Kc4 Dgc1+, protože 59.Kc3 Dgc1+ 60.Dc2 trestá černý matem Dcxc2# i Ddxc2#. A nakonec po útěku krále přes d3 následuje několik půvabných matových obrazců umožněných dostupností pole e5 pro jezdce: 57. Kd3 Je5+ a) 58.Kd2 Dhd1+ 59. Kc3 (Ke3 Dd3#) Dh3+ 60.Kb2 Dhb3# b) 58.Kd4 Dhxe4+ 59.Kc3 Dxb4+ 60.Kc2 Dge4+ 61.Kd1 Dd3+ 62.Kc1 Dbb1# nebo 62.Dd2 a jak Dbxd2#, tak Ddxd2# c) 58.Kc3 Da1+ s větvením ca) 59.Db2 Df3+ 60.Kc2 nebo Kd4 Dd3# cb) 59.Kb3 Dh3+ 60.Kc2 Dd3# nebo 60.Dc3 Dhxc3# cc) 59.Kd2 Dad1+ s již známými motivy podle a) d) 59.Ke3 Dgxe4+ 60.Kd2 Dd3# a konečně e) 58.Kc2 Dgxe4+ s možnostmi ea) 59.Kb2 Dhb1+ 60.Ka3 Dexb4# nebo 60.Kc3 Dbxb4# i Dexb4# eb) 59.Kc3 (Kd2 Dd3#) Dd3+ 60.Kb2 Dhb1# ec) 59.Kb3 Dhb1+ 60.Db2 Dxd5+ 61.Ka3 (Kc3 Dd3#) Da8+ a buď 62.Da5 Jc4+ šach celé rodině nebo 62.Kb3 Daa2+ s matem Daxb2# nebo Dbxb2# nebo Dd3#. 57...Kh5

Vzniklou čtyřdamskou koncovku na skoro prázdné šachovnici nevyhraje vzdor teorii bílý, ač nešachován je na tahu. Stejná situace bude ještě v 62. tahu, kdy se po tichém tahu dámou vzdá. 58.Kd3 Varianty jsou jen s malými odlišnostmi prakticky totožné s variantami v poznámce k předchozímu tahu bílého. Např. 58.Ke3 Dc1+ prodlužuje matové vedení po 59.Kd3 Dd1+ 60.Kc4 o 1 tah, protože návrat 60.Ke3 je trestán ztrátou dámy Dg5+ 61.Df4 Dc1+ a 59.Ke2 vede k matu Dxe4+ 60.De3 De1#. Postavení dámy na d6 umožňuje bílému ještě další 2 tahy. Pokus o výměnu 1 páru dam 58.De6 vážne na dvojšachu Jd4+ a ztrátě dámy. Věčný šach po 59.Ke3 Jxe6 60.Df7+ Kh4 nevychází. Nakonec nestačí ani 58.Ddg3 Dxe4+ 59.De3 Dc2+ 60.Dd2 Dxd2#. 58...Dd1+ 59.Kc4 Když 59.Kc3, tak vyhrává tichý tah Dxe4 a proti matu je bílý bezmocný. Hrozí Ded3+ 61.Kb2 s echovým matem D1b1# nebo D3b3#. Táž varianta v bleděmodrém vyjde po ústupu 60. Kb2 Deb1+, jen přibude echových matových obrazců: na 61.Ka3 Dbb3# nebo Ddb3# a na 61.Kc3 Dbb3#, Ddd3# a díky jezdcovi

f3 i Ddb3#. Selhává i obrana pole d3 pomocí 60.Da6. Přejde Dc1+ 61.Kb3 Jd4+ a buď 62.Ka2 Deb1# nebo 62.Ka4 Da1+ 63.Da2 Dxa2#. **59...Dc8+ 60.Dfc5** Zde byly ještě 2 jiné možnosti a obě končily pro bílého špatně. Ústup 60.Kb5 vede do matu: Dd3+ 61.Ka5 (Kb6 Dda6# nebo Ka4 Da8+ s matem na a6) Da8+ 62.Kb6 (po představení Da6 je na libosti černého, kterou dámou na a6 matí) Dda6+ a buď 63.Kc7 D8c8# nebo 63.Kc5 D8a7+ 64.Db6 D7xb6#. Tyto přirozené maty vypisují kvůli estetice matových obrazců krále zahnaného do jiného koutu šachovnice. Druhá možnost představení dámy d vede k efektnímu dobytí dámy f. Tento echový motiv se může vyskytnout i na druhé straně šachovnice (viz poznámka po 61. tahu bílého): 60.Ddc5 Je5+ 61.Kc3 (Kb5 Dd3+ 62.Ka4 Dca6+ 63.Da5 Dd1+ 64.Ka3 Dad3+ s již známými motivy) Dh3+ 62.Dce3 Dc1+ 63.Kd4 Da1+ 64.Kc5 Jd3+ s následujícím Jxf2, což kryje i Dh3. To je první echo. **60...De2+ 61.Kc3** Druhé echo vychází po 61.Kb3 Jd4+ (to je čtvrtá oběť černého, po jejímž přijetí následuje mat: 62. Dxd4 Dcc2+ a Da2#) 62.Ka3 nebo Kc3 Jb5+ s následujícím Jxd6, což kryje i Dc8. **61...Dh8+ 62.e5 Dh7** Tím, že se teď bílý vzdal, znemožnil efektní dobytí dámy: 63.b5 Dd2+ 64.Kb3 (na Kc4 matí jak Dh3#, tak Dh2#) Db1+ 65.Ka4 Dda2+ 65.Da3 Dbb3+. Když 63.Kb3, pak Db1+ a buď 64.Ka3 a matuje Dba2# i Dea2# nebo 64.Kc3 a z matů Dec2#, Ded3#, Dbc2#, Dbd3# je nejhezčí Dbb2#. Poznámky Jaromír Novák. 0-1

2. Lesný Egon TJ Klatovy - Manduch Milan Hlohovec

A64 Hromádkova indická.

Tak se poráží přeborník republiky!

1.2.1984 - 10.8.1985.

1. liga KŠ 10. přeboru ČSSR 1984/1985.

TJ Klatovy - Slovan Slovakofarma Hlohovec 2 - 2.

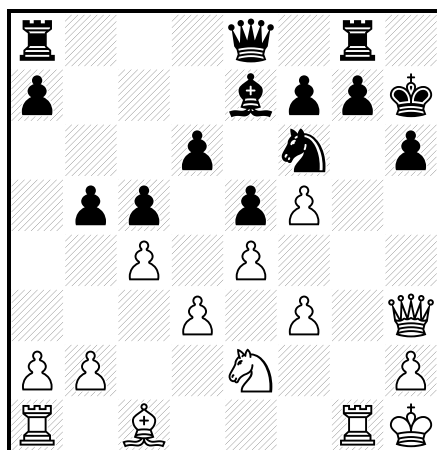
2. šachovnice.

Tématický okruh: 2 S proti V + volný pěšec.

Postavení po 29. tahu černého.

1.d4 e6 2.c4 Jf6 3.Jc3 c5 4.d5 exd5 5.cxd5 d6
6.Jf3 g6 7.g3 Sg7 8.Sg2 0-0 9.0-0 Jbd7 10.Jd2 a6
11.a4 Ve8 12.Jc4 Je5 13.Jxe5 13...Vxe5 14.e4 14...Ve8 15.h3 Vb8 16.a5 b5 17.axb6
Vxb6 18.Dc2 Sd7 19.Sd2 Dc8 20.Kh2 Sb5 21.Jxb5 axb5 22.b4 cxb4 Tuto kombinaci
vyvrátí bílý mezitahem v 28. tahu. Lépe bylo c4. 23.Dxc8 Vxc8 24.Sxb4 Jxe4 25.Sxe4 Sxa1
26.Vxa1 Vc4 27.Va8+ Kg7 28.Sa5 Va4 29.Sxb6 Vxa8

Co je lepší: 2 střelci nebo věž s volným pěšcem? 30.Kg2 b4 31.Kf3 f5 32.Sd3 b3 33.Ke3
Va4 34.Sd4+ Kh6 35.Sc3 Va3 36.Sb4 Va1 37.Sxd6 b2 38.Kf4! Bílý centralizuje krále a
hrozí dvoutahovým matem. Okamžité 38.Sf8+ Kg5 39.Sg7 selhává na Ve1+. 38...Va4+
39.Ke5 Kg7 40.Ke6 Va6 41.g4 fxg4 42.hxg4 h5 43.gxh5 gxh5 44.f4 h4 45.f5 Vxd6+
46.Kxd6 Kf7 Nestačí h3 pro 47.Ke7 h2 48.f6+ Kh6 49.f7 h1D 50.f8D+ Kg5 51.Df5+. 47.Kc7
h3 48.d6 h2 49.d7 h1D 50.d8D Dc1+ 51.Kd7 Dc3 52.De7+ Kg8 53.Dd6 Kg7 54.Sb1
Poznámky Jaromír Novák. 1-0

3. Novák Jaromír TJ Klatovy (2190) - Jóny František Kežmarok (2100)

B20 Sicilská 2.c4.

278.K Poziční oběť věže.

20.2.1989 - 18.4.1990.

Čas: bílý 179 dní, černý 197 dní.

Čtvrtfinále KŠ 25.mistrovství ČSSR skupina A
1989/1990.

Uveřejněno v Korespondenčním šachu 5/1991

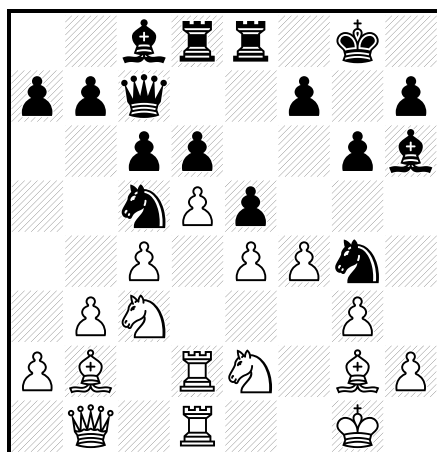
str. 12 - 13 a v časopisu Šach 6/1993 str. 128 - 129.

Tématický okruh: Oběť.

Postavení po 16. tahu černého.

1.e4 c5 2.c4 Jc6 3.f4 d6 4.Jf3 Jf6 5.Jc3 Sg4 6.Se2 e5 7.d3 Se7 8.0-0 0-0 9.f5 h6 10.De1 Jd4 11.Dg3 Jxe2+ 12.Jxe2 Sxf3 13.gxf3 Lákavé 13.Sxh6 se po Sg4 ukáže jako zrádná chiméra. **13...Kh7 14.Kh1 De8 15.Vg1 Vg8** Králové, dámy i věže tančí v rytmu, bílé však útočně, černé obranně. **16.Dh3 b5**

17.Vxg7+!! Poziční oběť věže, po které bílý požene černého krále 11 tahů s h7 až na a3 a cestou posbírá 6 černých pěšců. **17...Vxg7 18.Sxh6 Sd8** Lstivý tah umožňuje útěk králi. **19.Jc3 Dc6** Dává rozhodující tempo po garde 21.cxd5. Nešlo Dg8 ani Dh8 vždy pro Sxg7+ a Vg1+ a černý ztratí dámu. Lepší bylo Dd7. **20.Jd5 Jxd5** Černý musí měnit a vytvořit bílému netypickou pěšcovou strukturu ve tvaru X, protože jinak je pole e7 černému králi nepřístupné. **21.cxd5 Db6** Zde měla černá dáma řadu ústupů, ale všechny vedly do záhuby. **22.Sxg7+ Kxg7 23.Vg1+ Kf8 24.Dh8+ Ke7 25.Dg8!** Tichý, ale tvrdý úder. Dáma musí být při útoku po 7. řadě vpředu. **25...Kd7 26.Dxf7+ Kc8 27.f6 c4** Dává dalšího pěšce za aktivizaci dámy a hrozbu věčného šachu. **28.dxc4 De3** Brání se vynalézavě. Smysl tahu De3 místo Df2 se ukáže po 31. tahu. **29.De6+ Kc7** Zdánlivě měl černý možnost pohybovat se králem jen po polích b8 a c8 a čekat, až mu bílá dáma vyšachuje nejprve pěšce d6 a e5, pak b5, potom se stejnou cestou vrátí na f5 a pěšec se natáhne na f7: Dxd6+, De6+, Dxe5+, De6+, Dd6+, Dc6+, Dxb5+, Dc6+, Dd6+, De6+, De5+, Df5+. Fantastická série 13 šachů. Černý král se však chce schovat na a3. **30.Vg7+ Kb6 31.Dxd6+ Ka5** Teď se ukazuje přednost tahu De3 před Df2. Kdyby stála dáma na f2, pak zahyne: 32.Da3+ Kb6 33.c5+ Dxc5 34.Vb7+. **32.b4+ Ka4 33.Da6+ Kxb4 34.Dxb5+ Ka3 35.Db3+** Odmítám opakování tahů a jdu do zajímavé koncovky, kde mám 4 spojené pěšce proti střelci. **35...Dxb3 36.axb3 Sxf6** Černý si musí vybrat tohoto pěšce. Kdyby zvolil Kxb3, rychle prohraje po Vg8 a f7. **37.Vb7 a5** Chce zachránit pěšce a. Tím však propásne poslední šanci. Správné bylo okamžité Vc8, po čemž za pěšce a7 získal 2 pěšce b3 a c4. **38.c5 Vc8 39.c6 Sh4 40.Kg2 Se1** Černý se musí rozhodnout. Pokud zůstane střelec na královském křídle, vyhraje bílý postupem krále. Ve zvoleném pokračování hrozí po Sb4 dobýt pěšce b3 a hrát ještě na výhru, ale schází mu jedno tempo. **41.c7 Sb4 42.Vxb4!** Volba černého je smutná: buď po 42....Vxc7 43.Va4+ Kxb3 44.Vxa5 hrát věžovou koncovku s 3 pěšci méně nebo po vzetí na b4 dva spojení volní pěšci tahy d6 a d7 uhoní černou věž. Volí proto možnost třetí: kapitulaci. Poznámky Jaromír Novák. **1-0**

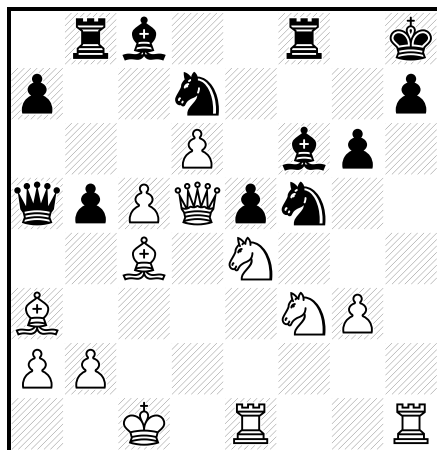
4. Rais Vojtěch Lokomotiva Plzeň - Novák Jaromír TJ Klatovy

E61 Královská indická g3.
184.K Neuvěřitelné! Hrdinný jezdec málem přežil.
1.2. - 25.11.1982.
Čas: bílý 125 dní, černý 116 dní.
1. liga KŠ 9. přeboru ČSSR 1982/1983.
TJ Klatovy - Lokomotiva Plzeň 2 - 2. 3. šachovnice.
Tématický okruh: Matový útok.
Postavení po 20. tahu bílého.

1.c4 Efektní partie s obětí dámy. **1...Jf6 2.Jc3 g6 3.g3 Sg7 4.Sg2 0-0 5.d4 d6 6.e3 e5 7.Jge2 c6 8.0-0 Dc7 9.b3 Jbd7 10.Sb2 Ve8 11.Dc2 Jf8 12.Vac1** Bílý se vyvíjí opticky hezky, ale šablonovitě a měkce. Navíc věž na sloupec c nepatří, jak dozná o 4 tahy později sám. **12...Sf5** Provokace k e4 a tím k doznání, že systém e4 je lepší než e3. **13.e4 Sd7 14.Vfd1 Vad8 15.Vd3 Sc8 16.Vcd1 Je6 17.d5?!** Bílý se dobře vyvinul a doufá, že vytvoří slabinu na d6. Ta je ale dobře hajitelná. Naopak teď se bílé skladiště figur, zvláště neohraných věží, stane vděčným objektem lehkých figur černého. **17...Jc5 18.V3d2 Sh6! 19.f4 Jg4!** Okamžitě využívá oslabené diagonály a7-g1 a hrozí po Je3 si pochutnat na kvalitě. **20.Db1**

20...Db6!! Po tomto tichém, ale drtivém tahu není pro bílého záchrany. Zkuste si postavit na šachovnici jen bílé kameny (bude se vám líbit harmonický vývin), pak jen černé (pozice se bude zdát podezřelá), ale jejich dialektická symbióza hovoří o jasně vyhrané pozici černého: odtažené šachy, mat na f2, dušený mat a různé vidličky. Teď např. hrozí nevídaný dvojitý dušený mat: Jxe4+ 22.Kh1 Jef2+ 23.Kg1 Jh3+ 24.Kh1 Dg1+ 25.Jxg1 Jgf2+ 26.Vxf2 a hrdina s pole c5 matí Jxf2#. **21.b4 Jxe4+ 22.c5 Jxd2** Rabijátské Jxc5 získávalo také spoustu materiálu, ale hrají na krásu. **23.cxb6 Jxb1 24.bxa7 Jxc3 25.Jxc3** Teď mi bílý zkazil radost z krásné varianty 25.a8D Jxd1, kde hrdinný jezdec s c5 zničí dámu, obě věže, jezdce a nádvakem pěšce a ještě přežije. Statečný je i bílý pěšec c, který sebere dámu a pěšce, změní se v novou dámu a rovněž přežije. Vzniklá zajímavá pozice by se však hrála jen na bílou branku. **25...Sd7 26.dxc6 Sxc6 27.Sxc6 bxc6 28.b5 cxb5** Bílý se vzdal, aniž by prodloužil partii o 1 tah po mém návrhu 29.Jxb5 exf4. Poznámky Jaromír Novák. **0-1**

5. Novák Jaromír TJ Klatovy - Daněk Václav Spartak Doudlevice

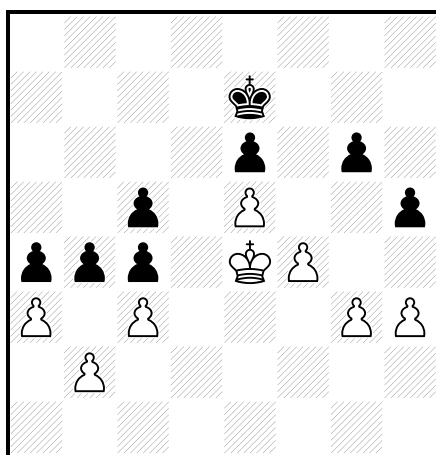

A44 Ben Oni.
162.Z Matový útok šel ze dvou stran: po diagonále i po sloupci.
Klatovy, 12.4.1969.
Čas: bílý 1 hodina 20 minut,
černý 1 hodina 37 minut.
Západočeský krajský přebor družstev I. třídy jih
1969. 9. utkání.
TJ Klatovy - Spartak Doudlevice Plzeň 5 1/2 - 4 1/2.
1. šachovnice.
Tématický okruh: Matový útok.
Postavení po 23. tahu černého.

1.d4 c5 2.d5 e5 3.c4 d6 4.Jc3 Se7 5.e4 Jf6 6.f4 exf4 7.Sxf4 0-0 8.Jf3 Jh5 9.Se3 g6 Černý hledá protihru na královském křídle. Tím ho ale značně oslabí, zvláště když bílý král bude hledat své štěstí na křídle opačném. **10.Dd2 f5 11.0-0-0 f4 12.Sf2 Jd7 13.e5!** Oběť pěšce otvírá dráhy bílým figurám, umožňuje postup pěšci d a do černého tábora vnáší zmatek. **13...dxe5** Výhodu by měl bílý i po **Jxe5 14.Jxe5 dxe5 15.d6 Sg5**. Nyní není dobré ihned vykonat hrozbu **16.d7** pro **Dxd7 17.Dxd7 Sxd7 18.Vxd7 f3+** a po dalším **fxg2** se bude černý hojit na střelci f2. Ale dobré je **16.Dd5+ Vf7 16.Dxe5. 14.d6 Sf6 15.Je4 Kh8 16.Dd5 Vb8 17.Sxc5** Materiál je vyrovnán a útok v centru trvá. **17...Da5 18.Sa3!** Výborně! Střelec vlastním tělem přikrývá pěšce a2 a pevně drží diagonálu a3 - f8. **18...Dd8** Černá dáma musí s ostudou zpět do chlívků, protože po její výměně se převaha bílého ještě zvětší. **19.c5 Jg7** Černý je při plné šachovnici skoro úplně zpatován. **20.g4** Buď na sebe otevře černý smrtelný sloupec h nebo ztratí poslední opěrné body pro jezce. Je zajímavé, jak dva spojení volní pěšci jsou slabí, když jsou blokováni. **20...fxg3 21.hxg3 Jf5 22.Ve1** Jednoduchý tah likviduje možnosti černého. **22...Da5** Zdá se, že dáma je k poli a5 pužena nějakou vyšší silou. Ale není tomu tak. Teď aspoň vytváří hrozbu věži e1. Stinnou stránkou tahu Da5 je skutečnost, že střelci f6 ubývá krytí a věž f8 bude záhy přetížena. **23.Sc4** Kryje hrozbu a navíc sprádá úklady černému monarchovi. **23...b5**

24.c6 Taková parádní dvojice na 6. řadě a při plné šachovnici se hned tak nevidí. Pěšec b5 se ocitl ve vazbě a nemůže škodit. **24...Jb6** Pozice je prohraná tak jako tak. Černý však mi dopřává přepych matového závěru. **25.Jxf6 Vxf6** Kryje matovou hrozbu **Vxh7#**, ale smrtka kývá na černého krále i s pole g8. **26.Dg8#** Poznámky Jaromír Novák. **1-0**

6. Novák Jaromír TJ Klatovy - Liščák Tibor Stavbár Žilina

C68 Výměnná španělská.

71.K Elegantní výhry v pěšcové koncovce si velmi cením.

16.4.1974 - 12.3.1975.

Čas: bílý 151 dní, černý 144 dní.

2. liga KŠ 5. přeboru ČSSR skupina C 1974/1975.

TJ Klatovy - Stavbár Žilina B 3 - 1.

1. šachovnice.

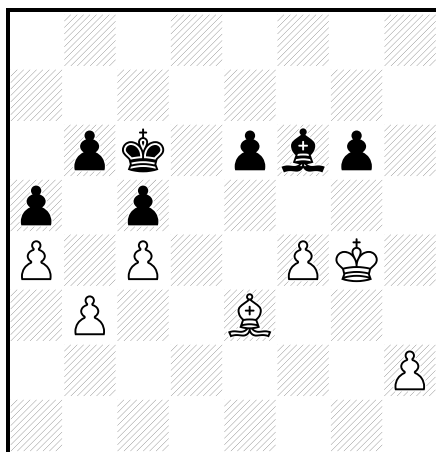
Tématický okruh: Pěšcové koncovky.

Postavení po 42. tahu černého.

1.e4 e5 2.Jf3 Jc6 3.Sb5 a6 4.Sxc6 dxc6 5.d4 exd4 6.Dxd4 Dxd4 7.Jxd4 c5 8.Je2 Sd7 9.Se3 0-0-0 10.Jd2 Jf6 11.f3 Se7 12.0-0-0 b6 13.Sg5 h6 14.Sh4 Kb7 15.Jc3 Vhe8 16.Sxf6 Sxf6 17.Jd5 Se5 18.Jc4 b5 19.Jxe5 Dvojice střelců je minulostí a já naopak disponuji koňskou kvalitou... **19...Vxe5 20.Jf4 c4 21.Vd4 c6** ... zvláště když si černý programově vyrábí špatného střelce. **22.Vhd1 Kc7 23.Je2 Vee8 24.Jg3 g6 25.c3 Sc8** Vychází vstříc mým tužbám. **26.Vxd8 Vxd8 27.Vxd8 Kxd8 28.Kd2 Ke7 29.Ke3 Kd6 30.f4 c5 31.e5+ Kd5 32.Je4 b4** Plánem černého je pěšcový průlom na dámském křídle. Ten je však neškodný, protože až černý ucpe pole a4 pro svého krále pěšcem, zahrají a3 a dámské křídlo je nepropustné. Mým plánem je vynutit oslabení černé pozice postupem soupeřova pěšce na h5 a přechod do pěšcové koncovky prakticky s pěšcem více. **33.Jf6+ Ke6 34.Jg8 h5 35.Jf6 a5 36.Je4 Kd5 37.Jg5 a4 38.a3 Se6 39.Jxe6 fxe6 Kxe6 Ke4. 40.g3** Tempo. **40...Kc6 41.Ke4 Kd7 42.h3 Ke7**

43.cxb4! Teprve teď. Elegantní řešení spočívá v tom, že 2 volní vzdálení pěšci uhoní černého krále, zatímco bílý král stačí oba volné spojené pěšce uhlídat. Druhou možnost g4 jsem zavrhl pro hxg4 44.hxg4 Kf7 45.f5 g5! a po 46.f6 bílý přes volného krytého pluspěšce do černé pozice nepronikne a tím je jen remis. Ovšem až po 30 letech mi počítač ukázal, že po tempovém 46.Kf3 Ke7 47.fxe6 Kxe6 48.Ke4 černý pozici také neudrží. **43...cxb4 44.axb4 c3 45.Kd3 cxb2 46.Kc2 a3 47.g4 hxg4 48.hxg4 Kd7 49.b5 Kc7 50.f5 gxf5 51.gxf5 exf5 52.e6 f4 53.b6+** Soupeř se vzdal s tímto dovětkem: "Škoda, že už partie mezi námi končí. Obdivoval jsem Vaši trpělivost, přesnost a vtip. Přeji Vám v dalším životě mnoho radosti, zdraví a úspěchů." Osobně považuji tuto partii za ideální ukázkou své šachové filozofie: získat třeba minimální poziční výhodu a tu pak metodicky stupňovat, pokud možno bez rizika. K tomu se výměnná španělská s černým dvojpěšcem a převahou pěšců na královském křídle výborně hodí, protože lze většinou vynutit brzký přechod do koncovky. Navíc se začasto přidruží i převaha koňské kvality. Poznámky Jaromír Novák. **1–0**

7. Novák Jaromír TJ Klatovy - Cvachouček František Podbořany

B20 Sicilská 2.c4.

78.K Tempováním k výhře ve střelcové koncovce.

27.1.1975 - 10.4.1976.

Čas: bílý 178 dní, černý 195 dní.

Polofinále KŠ skupina A 17. mistrovství ČSSR 1975/1976.

Uveřejněno v Československém šachu 10/1976 str. 127 - 128.

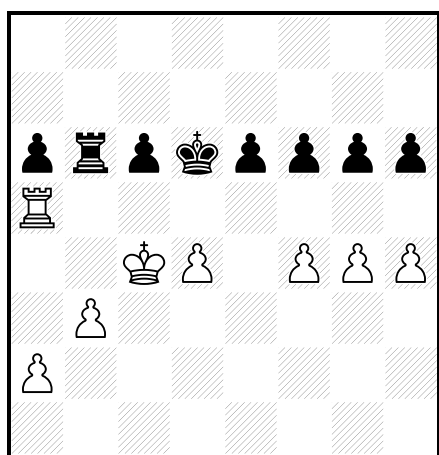
Tématický okruh: Koncovky stejnobarevných střelců.

Postavení po 39. tahu černého.

1.e4 c5 2.c4 Jc6 3.f4 g6 4.Jf3 Sg7 5.Jc3 e6 6.d3 Jge7 7.Se3 Jd4 8.Se2 Jec6 9.0–0 0–0 10.Dd2 d6 11.Jb5 Jxf3+ 12.Sxf3 a6 13.Jc3 Jd4 14.Je2 Jxe2+ 15.Sxe2 Df6 16.Vab1 a5 17.Vfd1 b6 18.d4 Sb7 19.e5 dxe5 20.dxe5 Df5 Po De7 by pronikl bílý na 7. řadu a černý by byl odsouzen k pasivní obraně. **21.Sd3 Dh5 22.Se2 Df5 23.Sd3 Dh5 24.De2** Na lapení dámy nezbyvá čas, když černý má v záloze úder g5, po kterém se rozsype bílý střed a černá dvojice střelců se rozehraje. Bílý proto cílevědomě směřuje do koncovky s minimální, ale trvalou výhodou. **24...Dxe2 25.Sxe2 Vfd8 26.Kf2 f6 27.exf6 Sxf6 28.Sf3 Sxf3 29.Kxf3 h5** Další oslabení, ale černý již sleduje myšlenku, kterou mě překvapí v 40. tahu. **30.b3 Kf7 31.Ke2 Ke7 32.Vxd8 Vxd8 33.Vd1 Vxd1 34.Kxd1 Kd6 35.Ke2 Kc6 36.a4** Definitivně fixuje dámské křídlo a zbavuje černého možné protihry po b5. **36...Kd6 37.Kf3 Kd7 38.g4 hxg4+ 39.Kxg4 Kc6**

V této pozici se z koncovky stává studie s námětem "tempováním k nevýhodě tahu", která má 4 dějství. Malá subjektivní poznámka: Soupeř nejdříve poslal tah Kd6 a když to z mé odpovědi zjistil, napsal, že se přepsal a zda mu mohu povolit hrát Kc6, jinak že partii vzdává. Netušil jsem, že díky mé toleranci vznikne šachový klenot. **40.Sf2 Se7** Dějství první je ukryto jen v poznámce. Po přirozené obraně královského křídla králem Kd6 41.Sh4 Ke7 42.Kh3! Kf7 43.Sxf6 Kxf6 44.Kg4 Kf7 45.Kg5 Kg7 46.h3! Kf7 47.Kh6 Kf6 48.h4! Kf7 49.Kh7 Kf6 50.Kg8 prohraje černý jak po e5 51.fxe5+ Kxe5 52.Kg7! Kf5 53.Kf7 g5 54.hxg5 Kxg5 55.Ke6, tak po Kf5 51.Kf7 Kxf4 52.Kxe6 Kg4 53.Kf6 Kh5 54.Kg7 Kxh4 55.Kxg6 Kg4 56.Kf6 Kf4 57.Ke6 Ke4 58.Kd6 Kd4 59.Kc6 Kc3 60.Kxb6 Kb4 61.Kc6 Kxb3 62.Kb5.

Duchaplná obrana přechodových polí g5 a e5 střelcem selže na nedostatku prostoru pro střelce a slabině b6. **41.Sh4 Sf8 42.Kg5 Se7+ 43.Kg4 Sf8 44.Sf6 Sh6 45.Se5 Kd7 46.h4!** Dějství druhé lze uskutečnit jen tak. Průlom na h5 se musí provést, když černý král nestojí na klíčovém poli d7. Bílý král bude nyní napadat černé kameny s tempem a černý stálec se nedostane včas na h4. Po h3 již bílý tempo nezíská a partie je remis. **46...Kd8** Nebo Sf8 47.Kg5 Se7+ 48.Sf6 Sd6 49.Kxg6 Sxf4 50.h5 a bílý je rychlejší. **47.h5 gxh5+ 48.Kxh5 Sf8 49.Kg6 Kd7 50.Kf7 Se7** Třetí dějství se neodehraje přímo na šachovnici, když černý raději vydává pěšce. Po očekávaném Sh6 vychází tato estetická tempová varianta: 51.Sb8 Kc8 52.Sd6 Kd7 53.Se5 a konec. Prohrává i Sd6 pro 51.Sxd6 Kxd6 52.Ke8 e5 53.f5 nebo i 53.fxe5+ Kxe5 54.Kd7 Kd4 55.Kc6 jako v poznámce k 40. tahu černého. **51.Sc7!** Taktickým obratem je dokázána jednak přetíženost černého krále, který nestačí krýt současně pole c7 a e7, jednak slabost pěšců dámského křídla vydaných na pospas bílému střelci. **51...Sh4 52.Sxb6 Sg3 53.Sxa5 Sxf4 54.Sb6 Se3** Zdánlivě nebezpečné e5 je ve skutečnosti neškodné pro 55.Kf6 e4 56.Kf5. **55.a5** K čtvrtému dějství, kdy bílý při oboustranném tempovacím tanci střelců, kteří si měnili několik stejných polí (b6, b8, d8 a f4) po Kc6 56.Kxe6 Sf4 57.Sd8 Sb8 58.Sf6 Sc7 59.a6 Sb8 60.Se5 Sa7 61.Sf4 Sb6 62.Sb8 Sd8 63.a7 Kb7 64.Kd5 Sb6 65.Sd6 Sxa7 66.Sxc5 by dosáhl teoreticky jasně vyhraného postavení, již nedošlo. Poznámky Jaromír Novák. 1–0

8. Novák Jaromír Klatovy - Kratochvíl František Bílovec

D25 Přijatý dámský gambit.

170.K Tempováním k výhře ve věžové koncovce.

28.1.1981 - 10.2.1982.

Čas: bílý 183 dní, černý 167 dní.

Polofinále KŠ 20. mistrovství ČSSR skupina D 1981/1982.

Uveřejněno v Československém šachu 10/1982 str. 129.

Tematický okruh: Věžové koncovky.

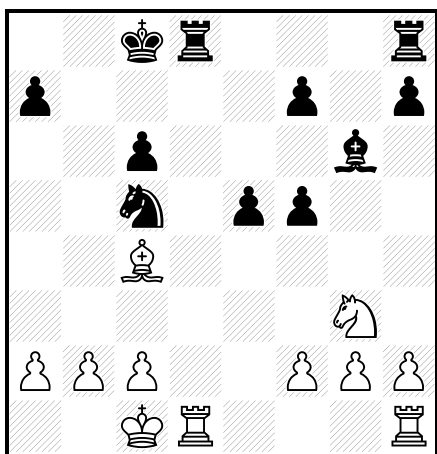
Postavení po 31. tahu černého.

1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.Jf3 Jf6 4.e3 g6 5.Sxc4 Sg7

6.Jc3 0–0 7.0–0 c5 8.Sd2 cxd4 9.Jxd4 Jc6 Dobrovolné rozbití pěšců dámského křídla, které se výrazně projeví v následující věžové koncovce, hodnotí negativně i mistr Jiří Podgorný, který tuto partii obsáhle komentoval v Československém šachu. **10.Jxc6 bxc6 11.De2** Chybné Dc2 Sf5 12.e4 ztrácelo kvůli nekrytému Sd2 po Jxe4 pěšce. **11...Dc7 12.f3 Vb8 13.b3 Jd5** Je neškodné a povede k výměnám výhodným pro bílého. **14.Vac1 Vd8 15.Vfd1 Jxc3 16.Sxc3 Vxd1+ 17.Dxd1 Db6 18.Dd2 Sxc3 19.Dxc3 Sa6 20.Dd4** Černý si myslí, že izolovaný pěšec bude slabý, já ho naopak považuji za siláka, neboť zabraňuje tahu c5. **20...Dxd4 21.exd4 Sxc4 22.Vxc4** Pozice mi vyhovuje, mohu bez rizika soupeře "masírovat". Nejprve zpasivním černou věž obranou pěšce a, převedu krále na dámské křídlo a zlepším postavení pěšců na křídle opačném. To vytvoří předpoklady pro vyhranou pěšcovou koncovku. Jelikož černý nebude smět měnit věže, pronikne po úspěšném tempování bílý král do černé pozice a bude rabovat černé pěšce. **22...Vb6 23.Va4 a6 24.Kf2 Kf8 25.Ke3 Ke8 26.Kd3 Kd7 27.Kc4 Kc7 28.Va5!** Nejtěžší tah v partii. Věž teď kontroluje 5. řadu a znemožňuje jakýkoliv pokus o uvolnění. **28...e6 29.g4 f6** Jinak po g5 dojde černému kyslík. **30.f4 h6 31.h4 Kd6** Kuriózní postavení, kdy černé figury se sešikovaly na 6. řadě k poslednímu odporu, si zasluhuje diagram.

32.h5 Nejpřesnější tah. Po g5 by bylo velmi nepříjemné fxc5 33.fxc5 Vb5! Nyní by na Vb5 přišlo 33.hxg6 a na gxh5 33.Vxh5 a černá pozice se hroutí. **32...g5 33.fxc5 fxc5 34.Kd3** Král se musí přesunout k průnikovému poli e5. Pole c5 k proniknutí nestačí, protože ho potřebuje bílá věž k zisku rozhodujícího tempa. **34...Kd7 35.Ke4 Kd6** Teď nastane nejhezčí část partie: 4 tempovací tahy věží. **36.Va4 Ke7 37.Va3 Kd6 38.Va5** A tak bylo dosaženo stejného postavení kamenů, jaké bylo po 35. tahu černého. Jenže pozice je jiná: povinnost tahu má černý. **38...Kd7** Pustit bílého krále na e5 se rovná kapitulaci. Černý zřejmě neviděl čtvrtý tempovací tah Vc5, jinak by se vzdal pasivní obrany a pěšce a6 a hledal protišance v útoku na pěšce g4: Vb8 39.Vxa6 Vf8 40.Va7 Vf4+ 41.Kd3 Vxg4. Po 42.Vh7 však bílý stále stojí na výhru. **39.Ke5 Ke7 40.Vc5 Kd7 41.Kf6 Vb4 42.Vc4** Stylově až do konce. K výhře vedlo i surové Kg6 s obětí 2 věrných poddaných na d4 a g4, když za pěšce h musí dát černý věž. **42...Vb6 43.Kg6 Ke7 44.Kxh6 Kf6 45.Vc2** Černý kapituloval, aniž se pokusil ještě o malou léčku Vb5. Co kdyby se bílý ulakotil na píska a vzal 46.Vxc6? Pak by se černý s 2 pěšci méně zachránil: Vb8 a po 47.Kh7 drží věčný šach nebo 47.Vc7 Vh8+ a bílý monarcha z klece neuteče. Poznámky Jaromír Novák. 1–0

9. Novák Jaromír Klatovy - Šacl František Kaučuk Kralupy

B16 Caro-Kann.

248.K Co byste měli raději: trojpešce nebo krytého volného pěšce?

20.2.1986 - 8.7.1987.

Čas: bílý 205 dní, černý 238 dní.

1. liga KŠ 11. přeboru ČSSR 1986/1987.

TJ Klatovy - Kaučuk Kralupy 2 1/2 - 1 1/2.

3. šachovnice.

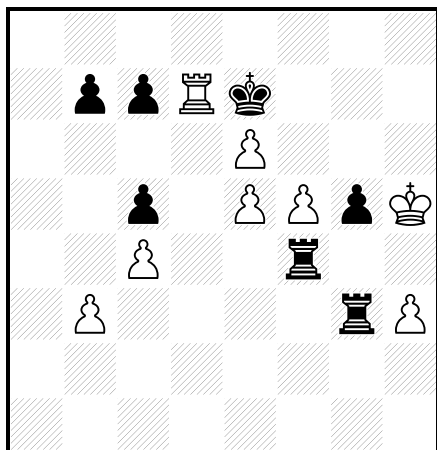
Tématický okruh: S + J proti S + J stejnobarevní.

Postavení po 18. tahu černého.

1.e4 Obsah partie: Stupňování pozičního tlaku v koncovce střelce a jezce proti střelci a jezci v zablokované pozici při existenci soupeřova krytého volného pěšce. **1...c6 2.d4 d5 3.Jc3 dxe4 4.Jxe4 Jf6 5.Jxf6+ gxf6 6.Je2 Sg4 7.Dd3** Tuto variantu jsem našel v materiálech zemřelého mistra Karla Kauska, který měl variantu 5.... gxf6 v Caro-Kannu v oblibě. **7...Sh5 8.Db3 Dc7 9.Sf4 e5 10.Se3** Klidné pokračování na poziční tlak. Dočasně znemožňují f5. Ostřejší je Jg3. **10...Jd7 11.Jg3 Sg6 12.0–0–0 Db6 13.Sc4 Dxb3 14.Sxb3 0–0–0 15.d5 Sc5** Roztržení pěšců dámského křídla je dalším oslabením pěšcové struktury. **16.dxc6 bxc6 17.Sc4 f5 18.Sxc5 Jxc5**

19.f4! Nejtěžší tah v partii je zároveň psychologickou léčkou, do které se černý chytí a bude odsouzen k bezperspektivní obraně. Kdyby však bílý neměl tah f4 k dispozici, stál by již hůře. **19...e4** Lepší bylo exf4, ale komu by se chtělo mít takového nechutného trojpešce? **20.h4** Černý teď musí souhlasit se slabinou h5 a dobrovolně udělat ze svého střelce pěšce. Až se tento výměnkář v závěru partie přišourá na bojiště, bude již partie rozhodnuta. V koncovce lehkých figur se musí bílý vyhýbat jejich výměně a pole g3 nechat volné pro jezce. Černý se zase vzpírá zahrát oslabující f6. **20...h5 21.Vxd8+ Vxd8 22.Vd1 Vxd1+ 23.Kxd1 Je6 24.Je2 Kd7 25.b4** Začíná realizace plánu bílého: pěšci na dámském křídle postoupí co nejdále a přesune se tam i bílý jezdec. Jeho černý kolega je nejzaměstnanějším bojovníkem černého. Při svém poskakování udělal za partii 17 tahů. **25...Kd6 26.Kd2 c5 27.c3 Jc7 28.b5 Jd5 29.Sb3 Jc7 30.a4 Je6 31.Sc4 Jc7 32.a5 Je6 33.Ke3 Jg7 34.Jc1 Je8 35.Jb3 Jf6 36.a6** Závazný tah, protože vydává pole b6. Zato černý musí již počítat s konkrétními hrozbami. Po zdánlivě

dobrém Je8 se černá pozice zhroutí neškodným tempovým tahem 37.Kd2 **36...Jd7 37.Ja5 Kc7 38.Jc6 Jb6 39.Sa2 Jc8 40.Sd5** Pod zvyšujícím se tlakem vyklízí černý bílému střelci jedno pole za druhým. Napřed se dostane na pole d5, což umožní postup pěšce na c4, a ... **40...f6 41.Se6** ... po tahu f6, kterému se černý tak dlouho zpěchoval, okupuje i pole e6. Hrozba 42.Sxc8 a 43.Je7+ je jen vedlejší ve srovnání s hrozícím masakrem královských pěšců. Nepomáhalo však ani Kb6 41.c4 Jd6 42.Kd2 (tempo) Jc8 43.Je5 a 44.Jd7+ ani Jb6 41.c4 Jxd5 42.cxd5 a některý pěšec uteče. **41...Jd6 42.Je7!** Nenasytné Jxa7 vedlo po Kb6 43.Jc8+ Jxc8 44.Sxc8 přes pluspěšce jen k remíze, protože bílý král musí hlídat pěšce e4 a samotný střelec nic nedokáže. **42...Se8** Po Sh7 43.c4 si černý invalida nezahraje vůbec. **43.c4** Vše jsem si spočítal až do 58. tahu. **43...Sd7 44.Jd5+ Kd8 45.Sxd7 Jxc4+ 46.Ke2 Kxd7 47.b6** Silnější než Jxf6+. Černý mohl ještě zkusit Jxb6, ale bílý jezdec vše zařídí: 48.Jxb6+ Kc6 49.Jc8 Kb5 50.Jxa7+ Kxa6 51.Jc8 Kb5 52.Jd6+ Kb4 53.Jxf5 a buď c4 54.Je3 c3 55.g4 hxg4 56.Jxg4 c2 57.Kd2 Kb3 58.Je3 nebo Kb3 54.Je3 c4 55.g4 hxg4 56.Jxg4 c3 57.Je3. Soupeř mi po partii napsal: "Už dlouho jsem neměl tak neperspektivní pozici ze zahájení. Bylo to pěkná otrava." Ale pro mne to byl požitek. Poznámky Jaromír Novák. **1-0**

10. Novák Jaromír TJ Klatovy (2080) - Hrivnák Daniel VOKD Ostrava (2320)

E67 Královská indická g3.

325.K Tak asi bude vypadat šach v budoucnosti.

20.1.1992 - 16.8.1993.

Čas: bílý 292 dní, černý 263 dní.

1. liga KŠ 14. mistrovství ČSFR 1992/1993.

TJ Klatovy - TJ VOKD Ostrava Poruba 2 - 2.

4. šachovnice.

Uveřejněno v Koršachu 1/1994 str. 27 - 28.

Tématický okruh: 2 V + J proti 2 V + S.

Postavení po 57. tahu bílého.

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.g3 Sg7 4.Sg2 0-0 5.Jf3 d6

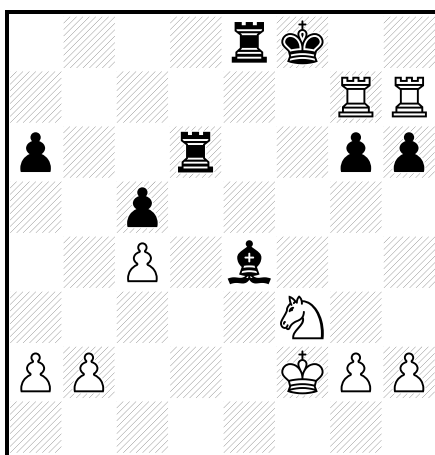
6.0-0 Jbd7 7.Jc3 e5 8.d5 a5 9.Ja4 Myslím, že jde

o novou myšlenku: znepríjemnit vývin jezdce d7 na c5 nebo b6, což je umožněno tím, že pěšec e nestojí na e4. **9...De7 10.Dc2 Jh5 11.Sg5 f6 12.Sd2 f5 13.Jg5 Jc5 14.Jxc5 dxc5 15.f4 exf4 16.gxf4 Sd4+ 17.Kh1 Se3 18.Sxe3 Dxe3 19.Vf3 De7 20.Dd2 Va6 21.Ve3** Obě věže se vyvíjejí netradičně. Zvlášť manévr bílých těžkých figur tlačících se do černé pozice po sloupci e, když přitom pěšec e stojí v základním postavení, je neobvyklý. **21...Dd6 22.Ve5 h6 23.Jf3 Jf6 24.h3 Je4 25.De3 Df6 26.Jg1 a4** Černý hledá protihru napřed na dámském ... **27.Vf1 Vb6 28.b3 axb3 29.axb3 Dh4** ... a potom i na královském křídle, zde za cenu pěšce. **30.Sxe4 fxe4 31.Vxe4 Dd8** Tento ústupový tah však je pasivní. Správné bylo Sf5 s dalším Sc2 s ostrou pozicí. **32.Ve5 Sf5** Pozdě! **33.Dc3 Ve8 34.Kh2 Va6 35.Vf3** I třetí těžká figura bílého se tlačí na sloupec e. **35...Vf8 36.Kg3 Va2 37.De3 Dd6 38.Ve7** Iniciativa bílého narůstá. **38...Va1 39.Kf2 Vf7 40.Ve8+ Kg7 41.Dc3+ Df6 42.Dxf6+ Vxf6 43.e4** Konečně se pěšec e2 pohnul a zahrnutím bělopolného černého střelce z aktivního postavení na f5 likviduje hrozbu bílým pěšcům. **43...Kf7 44.Ve5 Sd7 45.Je2** Jezdec vykonal množství obranné práce a teď se zdvíhá do boje. **45...Vb1 46.f5 g5** Černý nechce pustit věž e5 do hry, ale ona se tam stejně dostane. **47.Ve6!** Teď je dobrá rada drahá. Asi bylo lepší obět kvality nepřijmout, ale bílý by pak v pohodě uplatňoval převahu pěšce a tato partie by byla esteticky znehodnocena. **47...Sxe6 48.dxe6+ Ke7 49.Vd3 Vf8 50.Jg3 Va8** Trojhran spojených volných pěšců je

hrozivý, proto černý nemůže pasivně vyčkávat a hraje na protiútok obou věží. **51.e5 h5 52.Jxh5 Va2+ 53.Kf3 Vf1+ 54.Kg4 Vg2+ 55.Jg3 Vf4+ 56.Kh5 Vxg3 57.Vd7+**

V této bizarní pozici se černý vzdal. Má sice o věž více, ale volní pěšci vytvářejí matovou síť. Velkou úlohu hraje černý zrádce - pěšec g5. Zde jsou 2 hlavní varianty: a) 57.... Ke8 58.f6 Vd4 59.Vg7 Vxh3+ 60.Kg6 Vh8 61.Vxc7 Vd8 62.Kg7 a v pozici jsou 2 půvabné a neodvratné maty: Ve7# a f7#. b) 57....Kf8 58.f6 Vd4 (po Kg8 59.Kg6) 59.Vxc7 Ke8 (Vd8 uvádím jen pro hezký matový závěr: 60.e7+ Ke8 61.f7+ Kxf7 62.exd8D+ Ke6 63.Df6#) 60.Vg7 a buď Vxh3+ jako v a) nebo Kd8 61.e7+ Kd7 62.e6+ a konec. Poznámky Jaromír Novák. **1-0**

11. Novák Jaromír ČSSR - Nikitin Viktor Kalinin, nyní Tver SSSR

A56 Nepravdělná hra 1.d4.

4.MK Tři pěšcové průlomky a harmonika na 7. řadě.

11.5.1977 - 25.3.1980.

Čas: bílý 127 dní + doprava k nám 370 dní,

černý 157 dní + doprava k nim 334 dní.

ČSSR - SSSR KŠ 40 - 60. 22. šachovnice.

Uveřejněno v Československém šachu 6/1982 str. 77.

Tématický okruh: 2 V + J proti 2 V + S.

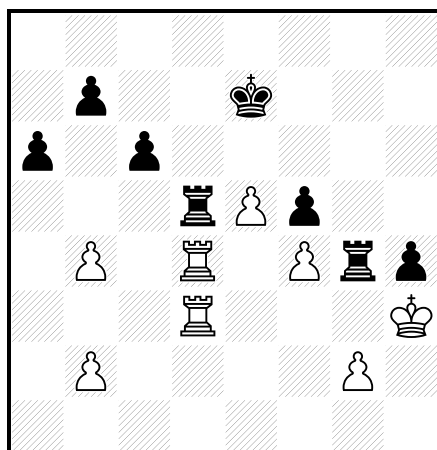
Postavení po 36. tahu černého.

1.d4 Jf6 2.c4 c5 3.d5 d6 4.Jc3 g6 5.e4 Sg7 6.Sf4 Tento méně užívaný tah se výborně osvědčil.

6...0-0 7.Se2 Da5 8.Dd2 a6 9.Jf3 Sg4 10.0-0 Jbd7 11.e5! První ze 3 průlomových tahů (11., 21. a 28. tah) hodnotí mistr Podgorný v podrobném komentáři v časopisu Československý šach jako včasný. Následný výměnný masakr je výhodný pro bílého. **11...dxe5 Sxf3?** ztrácí po 12.exf6 figuru. **12.Jxe5 Je4 13.Jxe4** Jednodušší a silnější než zajímavé De3, kdy je masa figur en prise. **13...Dxd2 14.Jxd2 Sxe5 15.Sxe5 Jxe5 16.Vfe1 Vfe8 17.f4!** Sáším strategicky na pohyblivého jezdce proti dobrému střelci při silném dynamickém centru pěšců d5 a e5, kteří jako pěst umožní 2 průlomky. Dalším plusem bílého je dobrá souhra věží. Černý nemá svou vlastní volbu a musí se spokojit s úlohou určenou mu bílým. **17...Sxe2 18.fxe5 Sd3 19.Ve3 Sc2 20.Vc1 Sa4 21.e6!** Střelec je psanec, hrozí b3. Tento průlom fatálně oslabuje pěšce e7. **21...fxe6** Snaha chránit pěšce e7 bočně věží selhává a to jak po Ved8 22.exf7+ Kxf7 23.Vf1+ Ke8 24.Vfe1 Vd7 25.b3, tak po Vf8 22.b3 Se8 23.exf7+ Vxf7 24.Vce1 Kf8 25.Je4 Vc8 26.Jg5 atd. **22.Vxe6 Vac8** Sd7 vede po 23.Vb6 Vab8 24.Jb3 Vec8 25.Ja5 Vc7 26.Vf1 k rozhodující poziční výhodě bílého. **23.Vce1 Kf8 24.Je4** Jezdec míří na dominantní pole e5, odkud je nevypuditelný. Cestou jakoby mimochodem oslabuje černé pěšce. **24...Sc2 25.Jg5 h6 26.Jf3 Sf5 27.Vb6 e6** Zoufalá protiakce, aby za cenu pěšce se uvolnil. Ale bílý po takovém zisku netouží. **28.d6! e5** Teď už je pěšec bílému vnucen **29.Vxe5 Ved8 30.Vxb7 Vxd6** Černý se sice zbavil nepříjemného pěšce d6 a kryje slabiny na 6. řadě, ale umožňuje harmoniku na 7. řadě, po čemž se černý potentát stane fackovacím panákem. **31.Vee7 Ve8 32.Vf7+ Kg8 33.Kf2** Likviduje nepříjemnou hrozbu Ve2 a zároveň demonstrovuje svobodu pohybu v protikladu k černému kolegovi, který působí trapným dojmem. **33...Se4 34.Vg7+ Kh8 35.Vh7+ Kg8 36.Vbg7+ Kf8**

37.Vc7 Přeručkování věže zadarmo na lepší pole a dobytí druhého pěšce. Důležitý poznatek: 2 věže na 7. řadě mohou věčně šachovat nebo matovou hrozbou získat čas k napadení slabin, ale nemohou samy dát mat, pokud věž bližší králi např. g7 není kryta jinou

vlastní figurou. 37...Kg8 38.Vxh6 Vb8 39.b3 Sb1 40.Vhh7 Ve8 Sxa2 41.Je5. 41.Vcg7+ Kf8 42.Vb7 Kg8 43.a3 Se4 44.Vhg7+ Kh8 45.Va7 Vb6 46.Jd2 Sxg2 47.Kxg2 Ve2+ 48.Kg3 Vxd2 Černý sice dočasně získal jednoho pěšce zpět, ale výměna lehkých figur a jednoho páru věží vede k jasně vyhrané koncovce bílého. 49.Vgb7 Vxb7 50.Vxb7 Kg8 51.h4 Vd4 52.a4! Kf8 53.a5 Kg8 54.Vb6 Kg7 55.Vxa6 Vd3+ 56.Kf4 Vxb3 57.Vc6 Kh6 58.Vxc5 Poznámky Jaromír Novák. 1–0

12. Spodný Josef Praha Kbely - Novák Jaromír TJ Klatovy

D46 Poloslovanský dámský gambit.
64.K První cenný úlovek: současný přeborník republiky.

18.4.1974 - 26.10.1975.

Čas: bílý 285 dní, černý 204 dní.

2. liga KŠ 5. přeboru ČSSR skupina C 1974/1975.

TJ Klatovy - Spartak Praha Kbely 3 - 1.

1. šachovnice.

Tématický okruh: Dámské koncovky.

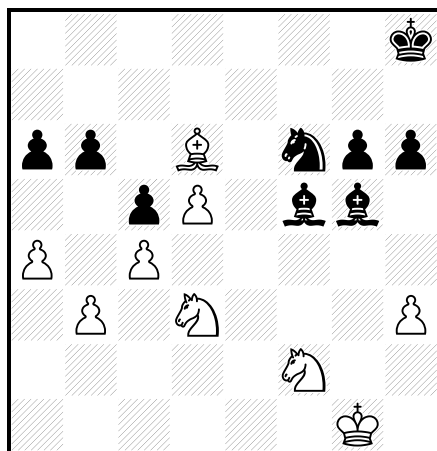
Postavení po 36. tahu bílého.

1.d4 d5 2.Jf3 Jf6 3.c4 e6 4.Jc3 c6 5.e3 Jbd7
6.Dc2 dxc4 7.Sxc4 Sd6 8.0–0 0–0 9.Je4 Jxe4

10.Dxe4 Df6 11.Dc2 e5 12.dxe5 Jxe5 13.Jxe5 Dxe5 14.f4 Dc5 15.Sd3 Uvolněním e5 jsem získal lehkou převahu, kterou se snaží soupeř vyrovnat výměnou dam. 15...Dxc2 16.Sxc2 Sc5 17.Kf2 Se6 18.Kf3 f5 Králi dobře v centru nebude. Bílí střelci jsou pasivnější než jejich černí kolegové a pěšec e3 sláb. Proto ho hned blokuji. 19.e4 Vae8 Jedovatý tah. Nyní nejde 20.Se3 fxe4+ 21.Sxe4? Sxe3 22.Kxe3 Sd5. 20.Sd2 g5!?! Nejisté postavení bílého krále umožňuje tento extravagantní tah. 21.e5 Bílý sice udělal ze svého slabocha krytého volného svalovce, ale za jakou cenu? 21...Sd5+ 22.Kg3 g4 23.Vfe1 Vd8 24.Sc3 Se6 25.Ved1 Zde bílý vyrobil nemožný tah 25.Vfe1, což se mu nestalo 15 let. 25...Kf7 26.a3 h5 27.h4 gxh3 28.Kxh3 Sd5 29.Sb4 První má krize v partii je psychologického důvodu: nabídnout remis, když družstvo vede 2 - 1, čili nic. Ale převážila touha získat cenný scalp současného přeborníka republiky. 29...Sxb4 30.axb4 a6 31.Va3 Vg8 32.Sb3 Vg4 33.Vd4 h4 34.Sa2 Ke7 35.Sxd5 Vxd5 36.Vad3

36...Vxf4 Tento tah zřejmě soupeř přehlédl. Nyní se jeho pěšcová struktura ocitne v rozvalinách. Ale ani 36.Vxd5 cxd5 37.Vf3 Ke6 nevypadá vábně. 37.Vxd5 cxd5 38.b5 38...Ke6 39.bxa6 bxa6 40.Va3 Kxe5 41.Vxa6 Vg4 Klec se znova zavírá. 42.Va8 d4 43.Vd8 Ke4 Druhá krize. Nabízelo se Vg3+ s jasnou výhrou po 44.Kh2 Vb3 nebo 44.Kxh4 Vxg2. Ale v obou pokračováních jsem viděl mouchy. V prvním případě se mi nelíbilo, že pouštím krále z klece, v druhém jsem se obával šachů kombinovaných napadáním nekrytého pěšce, což byl motiv, který se mi dále v partii málem vymstil. 44.b4 d3 45.b5 Ke3 46.b6 Vb4 47.Ve8+ Kf2 48.Vd8 Ke2 49.Ve8+ Ve4? Zde jsem si značně zkomplikoval situaci. Snadno vyhrávalo Kd1 s dalším d2. 50.Vxe4+ fxe4 51.b7 d2 52.b8D d1D 53.Kxh4 Přes existenci prapodivného materiálu je tato koncovka vyhraná. 53...e3 54.Db5+ Kf2 55.Df5+ Kg1 Pěšec g2 poskytuje mému králi vítané přístřeší. 56.Dc5 Dd2 Pozice je podle Gawlikovského učebnice Koncowa gra szachowa vyhraná, rozborů jsou ale obtížné a dlouhé. Ani soupeř se nechtěl obtěžovat a protože zápas byl rozhodnut, partii k odhadu s pravděpodobně pro něho negativním výsledkem nezaslal a vzdal. Druhým důvodem bylo, že v té době se chýlilo ke konci finále přeboru ČSSR, které nakonec vyhrál, a potřeboval svou časovou kapacitu na jiné

frontě. Zajímavá partie o několika fázích: nejdříve můj tlak dvojicí střelců, pak koncovka 4 věží, věžová a nakonec dámská koncovka. Poznámky Jaromír Novák. 0–1

13. Novák Jaromír TJ Klatovy - Zelníček František Spartak Jihlava

E82 Sämischova královská indická.

67.K V časové tísní mívá psychická léčka svůj účinek.

16.4.1974 - 14.11.1975.

Čas: bílý 237 dní, černý 283 dní.

2. liga KŠ 5. přeboru ČSSR skupina C 1974/1975.

TJ Klatovy - Spartak Jihlava B 1 1/2 - 2 1/2.

1. šachovnice.

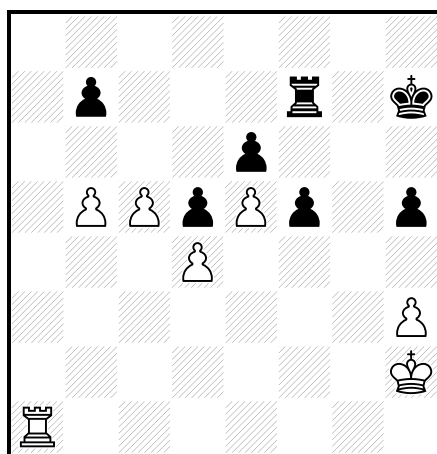
Tématický okruh: Spojení volní pěšci.

Postavení po 41. tahu černého.

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.Jc3 Sg7 4.e4 d6 5.f3 0–0

6.Se3 b6 7.Sd3 Sb7 8.Jge2 c5 9.d5 e6 10.0–0 Jbd7 11.b3 Směřuji k pevné pěšcové struktuře s navzájem se kryjícími jezdci, aby černý nemohl provádět lotroviny na dlouhé diagonále. **exd5 12.exd5** Typické postavení se slabým pěšcem d6 mi dává převahu a hraji ho rád. **Ve8 13.Dd2 De7 14.Sg5 a6 15.a4 Df8 16.Vae1 h6 17.Sh4 Je5 18.Sb1** Vzdát se střelce by ovšem byla chyba. **Sc8** Vidí, že fianchettování nemělo smysl. **19.f4 Jeg4 20.Vf3 Jh7 21.h3 Jgf6 22.g4 Va7 23.Kh1 Kh8** Šup s králi do kouta. **24.Vg1 Jg8** To je nádhera! Poddaní svými těly chrání staříčkého mocnáře. **25.Kh2 Sf6 26.Sg3** Také tohoto střelce si chráním, protože to nakonec bude on, kdo dobytím slabiny d6 rozhodne partii. **Sg7 27.Je4 f5 28.Jf2 Vae7 29.Sd3** Černý se od 15. tahu opevňoval a já v lepší pozici jen lavíroval. Teď jsem sklad nábytku přeplnil a budu pykat. **29...fxg4 30.Jxg4** Zde jsem na soupeře uplatnil psychickou léčku. Těsně před časovou kontrolou měl málo času, na což jsem ho upozornil. Odpověděl okamžitě a špatně. **30...Jg5? 31.fxg5! Dxf3 32.Jf4 Sf5 33.Vf1 Dxd3 34.Jxd3 Ve2+ 35.Vf2 Vxd2 36.Vxd2** Černý vrácením kvality provedl nejlepší řešení problému. Od pozice však chce moc: vyhrát figurovým útokem. To ho stojí pěšce d6, který je cennější než můj pěšec g5. **36...Sc3 37.Vd1 Ve2+ 38.Kg1 Vd2 39.Vxd2 Sxd2 40.Jgf2 Sxg5 41.Sxd6** Měl zuby nehty bránit průlomů a5, což bylo nejlépe pomocí Sd2. **41...Jf6?**

42.a5! Od této chvíle je věc černého ztracená. Vytvořím si 2 spojené volné pěšce na 6. řadě, které neoslabím zbytečným postupem. **42...bxa5 43.Sxc5 Jd7 44.Sd4+ Kg8 45.c5 Kf7 46.c6 Jf6 47.Je5+ Ke8 48.d6 Jd5** Koník všechno neobskáče a dvojice střelců je proti pevné hradbě 2 spojených volných pěšců bezmocná. **49.Jc4 Sd8 50.Je3 Jxe3 51.Sxe3 Kf7** První pluspěšec na obzoru. **52.Jg4 52...Ke8 53.Sxh6 Kf7 54.Se3** Opatrně až do konce. Hrozilo g5. **54...Se6 55.Kh2 g5 56.Kg3 Kg6 57.Sd4** Zde jsem napsal, že je 9 dní před odhadem a tudíž na další tah už odpovídat nebudu. Soupeř před vidinou ztráty figury po c7 s těžkým srdcem vzdal. Není se co divit. Měl v té době 9 1/2 bodu a vedl miniturnaj na 1. šachovnici. Já měl 9 bodů a výhrou jsem ho s 10 body přeskočil a byl vítězem. Bojovná partie, kde se válečné štěstí obracelo. Poznámky Jaromír Novák. 1–0

14. Novák Jaromír TJ Klatovy - Široký Mojmír Přerov

B05 Aljechinova obrana.

144.K Mlčenlivá většina pěšců na dámském křídle rozhodla v teoreticky cenné partii.

23.1.1979 - 6.1.1980.

Čas: bílý 169 dní, černý 128 dní.

Polofinále KŠ 19. mistrovství ČSSR skupina B 1979/1980.

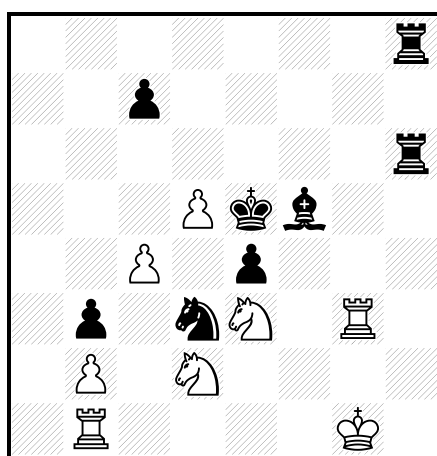
Zahájení uveřejněno v Československém šachu 4/1983 str. 46.

Tématický okruh: Poziční hra.

Postavení po 44. tahu bílého.

1.e4 Jf6 2.e5 Jd5 3.d4 d6 4.Jf3 Sg4 5.Se2 e6 6.0–0 Se7 7.h3 Sh5 Černý se svěřil, že Aljechinovu obranu zkouší. Teď mi daroval milé tempo a také předchozí 2 tahy byly měkké. Lépe Jc6. **8.c4 Jb6 9.exd6 cxd6 10.Jc3 0–0 11.b3 Jc6 12.Se3 d5 13.c5 Jc8 14.a3 Sf6 15.b4** Bílý vybudoval pevnou mlčenlivou převahu pěšců na dámském křídle. Je to rozhodující trumf, který v závěru partie rozhodne. **15...a6 16.Dd2 Sxf3** Černý správně tuší nepříjemnosti pro tohoto střelce a provádí to, co měl udělat již v 7. tahu. **17.Sxf3 J8e7 18.g4** Proti nepříjemnému Jf5. **18...Jg6 19.Vad1 Dd7 20.Sh1** Mazanost. Zde střelec nepřekáží. **20...Sd8 21.f4 f5 22.g5 h6 23.Je2 Sc7 24.gxh6 gxh6** Až do této pozice rozebral mistr Ján Bánaš v Československém šachu mou partii v článku Čo nového v otvorení? a dodal, že po převodu jezdece přes c1 a d3 na e5 se bílému toto zahájení vyplatilo. **25.Jc1 Kh7 26.Kh2 Vf7 27.Jd3 Vg8 28.Je5 Jcxe5 29.fxe5 Sd8 30.Vg1** Brát na h6 nešlo pro f4 a černý získá materiál. **30...Sh4 31.Sf3 De7 32.Sh5 Df8 33.Sf4** Nejtěžší tah v partii, ale nutnost, protože po f4 se konal zničující útok, ke kterému se již černé figury sešikovaly. **33...Vc7 34.Sxg6+ Vxg6 35.Vxg6 Kxg6 36.Vg1+ Kh7 37.a4 h5 38.b5 axb5 39.axb5 Vc8 40.Sg5 Sxg5 41.Dxg5 Df7 42.Df6** Rozhodující vniknutí do černé pozice má své kouzlo. **42...Vf8 43.Dxf7+ Vxf7 44.Va1** Po Kg7 **45.Va7 Kf8 46.c6 bxc6 47.Vxf7+ Kxf7 48.b6** končíme.

Velmi cenná instruktivní partie proti vítězi polofinále. Poznámky Jaromír Novák. 1–0

15. Mikule Zdeněk Lomnice n/Pop. - Novák Jaromír TJ Klatovy

C79 Zavřená španělská.

178.K Urputná bitva v kvalitní metodické partii.

1.2.1982 - 11.9.1983.

Čas: bílý 275 dní, černý 235 dní.

1. liga KŠ 9. přeboru ČSSR 1982/1983.

TJ Klatovy - JKP Lomnice n/Popelkou 2 - 2.
3. šachovnice.

Tématický okruh: Poziční hra.

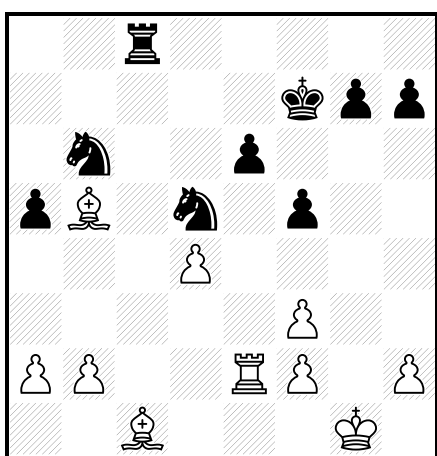
Postavení po 48. tahu černého.

1.e4 e5 2.Jf3 Jc6 3.Sb5 a6 4.Sa4 Jf6 5.0–0 d6 6.Ve1 b5 7.Sb3 Ja5 8.d4 Jxb3 9.axb3 Sb7 10.Sg5

h6 11.Sh4 Se7 12.Jbd2 Jd7 13.Sg3 Sf6 14.d5 h5 Když se bílý vyhnul výměně střelců a přestal tlačit na e5 po blokádo­vém d5, začínám se osmělovat na královském křídle. **15.h3 Se7 16.Jf1 g6 17.J3d2 Sg5 18.c4 b4** Ale i na dámském křídle metodicky získávám opěrné body. **19.f3 Jc5 20.Dc2 Sh4 21.Ve3 Sc8 22.Kh1 0–0 23.Ve2 f5 24.exf5 gxf5 25.Sf2 Sxf2 26.Vxf2 Dh4 27.g3 Dd4 28.Ve2 Dd3 29.Dxd3 Jxd3 30.Vb1 Kf7 31.Kg2 Sd7 32.Ve3 Jc5 33.Ve2 Kf6 34.Kh2 a5** Bílý je jako v kleci. Začíná masáž dámského křídla. **35.Je3 a4 36.bxa4 Vxa4 37.Jc2 Vb8 38.f4 b3 39.fxe5+ dxe5 40.Je3 Jd3 41.Jd1 Va2 42.Ve3 e4** Svírá bílé oře a vytváří bod vniku na e5. **43.g4 hxg4 44.hxg4 Ke5 45.gxf5 Sxf5 46.Vg3 Va6** Nové stěhování věží, tentokrát na královské křídlo. **47.Je3 Vh6+ 48.Kg1 Vbh8**

49.Jdf1 Vh1+ 50.Kg2 V8h2+ 51.Jxh2 Vxb1 52.Jhf1 Vxb2+ 53.Kg1 Vf2 54.Jd1 b2 55.Jxb2 Vxb2 56.Vg7 Je1 Černý jezdec se drze prochází po rodném poli bílého krále a strojí mu úklady o život po Jf3+. V této kvalitní metodické partii se odehrála urputná bitva s řadou různých fází, které dávaly partii vždy jiný ráz. Poznámky Jaromír Novák. 0–1

16. Novák Jaromír TJ Klatovy (2190) - Šibl Václav Cheb (1900)

D25 Přijatý dámský gambit.

292.K Napínavý souboj 2 střelců s 2 jezdcí.

20.2.1989 - 12.8.1990.

Čas: bílý 273 dní, černý 213 dní.

Čtvrtfinále KŠ 25. mistrovství ČSSR skupina A 1989/1990.

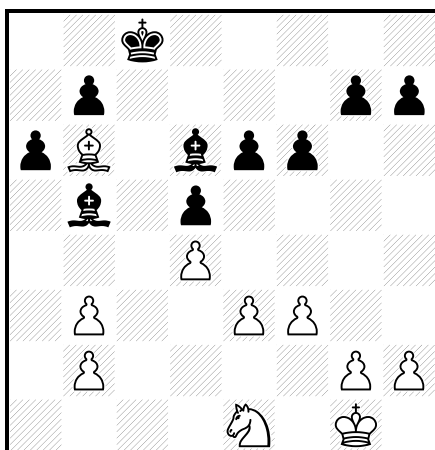
Tématický okruh: 2 S proti 2 J.

Postavení po 23. tahu černého.

1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.Jf3 Jf6 4.e3 Sg4 5.Sxc4 e6 6.Db3 Sxf3 7.gxf3 Jbd7 8.Dxb7 c5 9.0–0 cxd4 10.Vd1 Sc5 11.exd4 Sb6 Až sem podle tehdy

známé knižní teorie. Po letech se dívím, že jsem se pustil do této varianty s rozbitou pěšcovou strukturou, i když za pluspěšce. **12.Jc3 0–0 13.Sf4 a5 14.Ja4 Dc8 15.Dxc8 Vfxc8 16.Jxb6 Jxb6 17.Sd3 Jfd5 18.Se3 Ja4** Spravovat mou pěšcovou strukturu se soupeři nechce, byť by mě tím zbavil dvojice střelců, která bude v této koncovce zárukou úspěchu. To by však tato zajímavá koncovka nevznikla. **19.Vd2 f5 20.Sb5 Jab6 21.Ve2** Nepřímo ohmatávám slabinu e6, ale král jí ihned kvačí na pomoc. **21...Kf7 22.Vc1 Vxc1+ 23.Sxc1 Vc8**

24.Sd2 a4 25.a3 Vc7 26.Sa5 Vc1+ 27.Ve1 Vc2 28.Vb1 g5 29.Kf1 h5 30.Sd3 Vc6 31.Sd2 Kf6 32.Vc1 Vd6 Trpělivost přináší růže. Zde volný sloupec c. **33.Sb5 g4 34.Ke2 Vd8 35.b3** Riskantní, ale nakonec jen dočasná oběť pěšce. **35...axb3 36.a4 Vb8 37.f4 h4** Odmítám soupeřovu nabídku na remízu a dělám dobře. **38.Vb1 b2 39.Kd3 Vg8** Hledá protišance na druhé straně šachovnice. **40.a5 Ja8 41.Vxb2 g3 42.fxg3 hxg3 43.hxg3 Vxg3+ 44.Kc2** Ovšemže ne Ke2 pro Jxf4+. **44...Va3 45.Sc4 Jac7 46.Va2 Vxa2+ 47.Sxa2** Zdá se, že už není o čem se bavit. Přesto se černý ještě 12 tahů drží nad vodou. **47...Ke7 48.Kb3 Kd7 49.Kc4 Kc6 50.Sb3 Ja6 51.Sa4+ Kd6 52.Sc1** Tempo. **52...Kc7 53.Sb5 Jb8 54.a6 Jb6+ 55.Kc5 J8d7+ 56.Sxd7 Jxd7+ 57.Kb5 Jb6 58.Sd2 Jd5 59.Kc5** Černý je vytempován. Poznámky Jaromír Novák. 1–0

**17. Urbánková Eva Pankrác Praha (2196) -
Novák Jaromír Sokol Klatovy (2078)**

D11 Slovanský dámský gambit.

1286. Dvojice střelců zapatovala soupeřčina střelec a jezdce.

Tatranské Zruby, 3.10.2002.

Čas: bílá 2 hodiny 16 minut,

černý 1 hodina 59 minut.

48. Tatranský pohár 2002. 7. utkání.

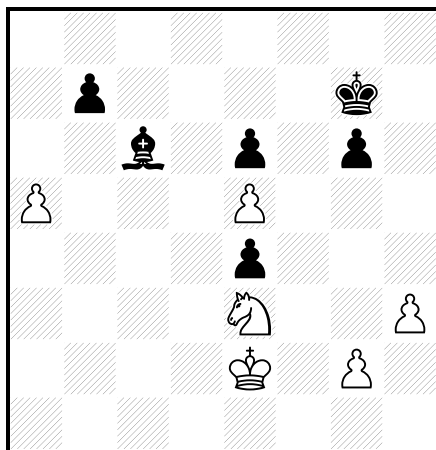
Tématický okruh: 2 S proti S + J.

Postavení po 23. tahu černého.

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Jf3 Sf5 4.Jc3 Jf6 5.Db3 Db6

6.cxd5 To není zrovna nejlepší nápad. Zdvojeného izolovaného dvojpěšce volný sloupec a nevyváží. Lépe bylo tuto "poctu" ponechat černému po **Dxb6**. **6...Dxb6 7.axb3 Jxd5 8.Jxd5 cxd5 9.e3 Jc6 10.Sb5 Sd7** Střelec svou úlohu vylákat dámu na b3 splnil a tak jde odstínit krále z vazby. **11.Sd2 e6 12.0-0 Sd6 13.Vfc1 f6** Bere opěrné body jezdcí f3. Průlom na e5 teď není prvoplánový. **14.Sc3 Ke7** Dámy jsou vyměněny, útok na krále v centru nehrozí a tak tah králem oproti O-O ušetří do koncovky 2 tempa. **15.Je1?! a6** Možná, že kombinační řešení **Jxd4** bylo lepší, ale po **16.Sxd4 Sxb5 17.Vxa7** by bílá dostala pěšce zpět. Byl by to však dvojpěšec a černý by šel do koncovky prakticky s pěšcem na královském křídle více. **16.Sxc6?!** Strategické pochybení je ponechat černému dvojici střelců. Ústup po diagonále a6 - f1 byl lepší. **16...Sxc6 17.Sa5 Sb5** Zde nemá střelec oponenta a žádný pěšec na něj nemůže. **18.Vc3 Vhc8 19.Vac1 Kd7 20.f3 Vab8** S jemnou hrozbou b6. **21.Sb6 Vxc3 22.Vxc3** Brání pěšcem sice srovnává pěšce, ale dle počítače vychází nastejno, protože slabinou bude pěšec c3. **22...Vc8 23.Vxc8 Kxc8** Po vyvraždění věží nastává ta pravá chuťovka utahování šroubů. Srovnejte toto postavení s postavením po 50. tahu černého čili těsně před vzdáním.

24.Sa5 Kd7 25.Kf2 Kc6 26.f4 Marně brání průlomu e5. Černí střelci potřebují otevřít pozici. **26...e5 27.g3 exd4 28.exd4 b6 29.Sc3 Kd7 30.Jc2 a5 31.Ke3** Odtud bude většina tahů bílé jen vyčkávacími králem. **31...Sf1** Černý využívá první skulinky, která se mu otevřela, a přeručkovává střelce na dominantní pole e4. **32.Kd2 Sg2 33.Je3 Se4 34.Ke2 Ke6 35.Kd2 g5** Další průlom tlačí pěšce královského křídla na černých polích. I když zdánlivě je více užitečný bělopolný střelec, rozhodující výhodu bude mít černý až v koncovce stejnobarevných černopolných střelců. Ta se ale musí napřed připravit. **36.fxc5 fxc5 37.Ke2 h5 38.Se1 Se7 39.Sc3 g4** Další zúžení bílého prostoru a naopak rozšíření možností černopolného střelce černého. **40.Sd2 Sf6 41.Sc3 Kd7 42.Kd2 Sg5 43.Ke2 Kc6 44.Jf1 Kb5 45.Jd2 Sc2 46.Ke1 Se3 47.Ke2 Sg5 48.Ke1 Sd3 49.Kf2 a4** Třetí a poslední průlom. **50.bxa4+ Kxa4** Bílá pozice je zapatovaná. Po tahu králem přijde **Se3(+)** a po tahu v textu přechod do avizované koncovky stejnobarevných střelců. **51.Jf1 Sxf1 52.Kxf1 Kb3** Poznámky Jaromír Novák. **0-1**

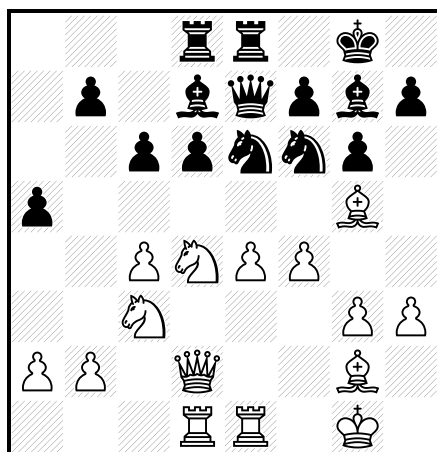

18. Novák Jaromír TJ Klatovy (2190) - Dudek Karel Spartak Ústí n/L (2095)

C06 Tarraschova francouzská.
282.K Uplatnění převahy jezdce nad špatným střelcem pomocí tempování.
20.2.1989 - 30.8.1990.
Čas: bílý 278 dní, černý 221 dní.
Čtvrtfinále KŠ 25. mistrovství ČSSR skupina A 1989/1990.
Tematický okruh: J proti S.
Postavení po 52. tahu černého.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Jd2 Jf6 4.e5 Jfd7 5.c3 c5 6.Sd3 Jc6 7.Je2 cxd4 8.cxd4 Db6 9.Jf3 f6 10.exf6 Jxf6 11.0–0 Sd6 12.b3 0–0 13.Sb2 Systém s fianchetováním dámského střelce jsem vymyslel v partii s mezinárodním mistrem Manduchem, kde se mi osvědčil. V dalších partiích byly už výsledky smíšené. **13...Sd7 14.Vc1 Vac8 15.Jg3 Jb4 16.Vxc8 Vxc8 17.Sb1 Da6 18.a3 Jc6 19.b4 Db5 20.Je5 Se8 21.Ve1 Jd8 22.Dd2 Db6 23.h3 Dc7 24.f4 g6 25.De3 De7 26.Jf1 a5 27.bxa5 Va8 28.Sc3 Sxa3 29.Sd3 Sb4 30.Dd2 Sxc3 31.Dxc3 Jc6 32.Jxc6 Sxc6 33.f5 Je4 34.Sxe4 dxe4 35.fxc6 hxc6 36.Jh2 Dg5 37.Va1 Sd5 38.Jg4 Vf8** Současně černý nabídl smír. **39.Ve1 Df4 40.Ve3 Vf7 41.Je5 Vc7** Tato výměna věží se ukáže pro černého jako prodělková. **42.Dxc7 Dxe3+ 43.Kf1** Lepší bylo asi Kh1. **43...Df4+ 44.Ke2 Df6 45.Dc8+ Kh7 46.Dd7+ Kg8 47.Jg4 Dg5 48.Dc8+ Kg7 49.Dc7+ Kg8 50.Je3 Sc6 51.De5 Dxe5** Nakonec černý neudržel nervy unavené dlouhým lavírováním na uzdě, vyměnil dámy a tím se octl na šikmé ploše. **52.dxe5** Partie už sice bude mít jen 6 tahů, ale za nimi se skrývá množství jemných tempovacích variant. **52...Kg7**

53.h4 Sb5+ 54.Kd2 g5 55.h5! Volný krytý pěšec ohraničí pohyblivost krále sloupcem e. **55...Kh6 56.g4 Sd3 57.Ke1** Jezdec se posadí na c3 a bude krýt pole d1 a e2 a útočit na pěšce e4. Král se pak vydá na e3 pro tohoto pěšce. **57...Sb5 58.Jd1** Poznámky Jaromír Novák. **1–0**

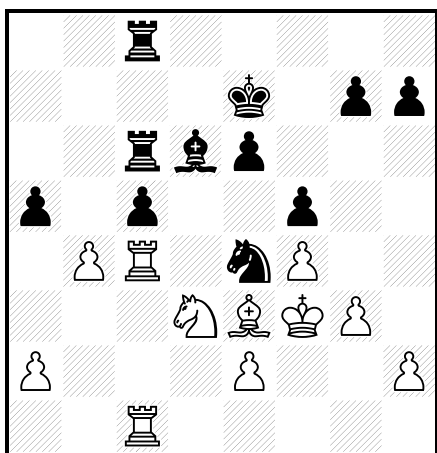
19. Novák Jaromír TJ Klatovy - Horák Otakar ŠK Turnov

E69 Královská indická g3.
148.K Co si cenit na partii více: kombinační figurové hry nebo krásné koncovky?
17.3.1980 - 16.2.1981.
Čas: bílý 130 dní, černý 168 dní.
2. liga KŠ 8. přeboru ČSSR skupina B 1980/1981.
TJ Klatovy - ŠK Turnov 2 1/2 - 1 1/2. 3. šachovnice.
Tematický okruh: 2 S proti J + S.
Postavení po 16. tahu černého.

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.g3 Sg7 4.Sg2 0–0 5.Jf3 d6 6.0–0 Jbd7 7.Jc3 e5 8.e4 c6 9.h3 Ve8 10.Ve1 a5 11.Se3 S tímto zahájením mám ty nejlepší zkušenosti. Bez rizika je černý stále více svírán jakoby v objetí krajty. **11...De7 12.Dd2 exd4 13.Jxd4 Jc5 14.Vad1 Sd7?** Soupeř považuje zřejmě oprávněně tento tah za chybný plán, po němž se partie bez větší nevýhody nedala držet.

15.Sg5 Vad8 To je hřebíček do rakvičky, který ucpává dále černé figury. K osvobozujícímu Sc8 už nedojde. **16.f4 Je6**

17.Jd5! Pozice je zralá na kombinační řešení. Šlo i Jf5, ale provedený tah je efektivnější, protože demoluje dámské křídlo. **17...cxd5 18.exd5 b6 19.f5!?** To je ukvapenost, která mě bude stát více námahy, ale budu odměněn nevšedně krásnou koncovkou. Na jistotu bylo b3. **19...Je4 20.Sxe7** "Kdo první bere, více bere" bylo heslo známého klatovského hráče Josefa Matouše. **20...Jxd2 21.Jxe6** Jeden ze šachových zákonů: odstranit svou napadenou figuru za pomoci výměny, i když by bylo zdánlivě lepší soupeřovu figuru vzít pěšcem. **21...Vxe7 22.Jxd8** Jezdec - hrdina. V partii udělal 6 tahů a zničil postupně pěšce, jezdce a věž a po jeho zásahu v 32. tahu se soupeř před dalšími ztrátami vzdal. **22...Vxe1+ 23.Vxe1 Jxc4** Při včasném b3 tohle být nemuselo. **24.b3 Je5 25.Jb7 Sf8** Po Sxf5 26.Jxd6 by došlo ke korunovací pěšce d5. Takto však soupeře utěsním. **26.f6 Sc8 27.Vxe5!** Nabízené Jd8 přijde až o 5 tahů později. Protiobět kvality je nejen efektní, ale i nutná, protože by se jinak černé figury rozehrály a pěšec f6 by se ocitl v ohrožení. **27...dxe5 28.d6 Sd7 29.Sd5** Klíčový tah celé koncepce. Kombinuji hrozbu postupu pěšce d6 s tlakem na f7 včetně hrozeb odtažných šachů. To vše umožňují 2 trny v černé pozici d6 a f6. Dvojice střelců je bez vzduchu a bezmocná. **29...Se8** Milé překvapení. Počítal jsem s těžkou koncovkou J + S : S + 3 volní pěšci po Sxh3 30.Sc6 Sh6 31.d7 Sxd7 32.Sxd7 Sg5 a Sxf6. **30.h4** Mnohoúčelový tah: znemožňuje Sg5, a hrozí jak postup pěšce g, tak Sg2 a Sh3. **30...Sh6 31.Kf2 Sd2 32.Jd8** Za povšimnutí stojí, že po ucpání pole e8 střelcem hrozí po Jxf7, odtažném Jg5+ a po chybném Kf8 půvabný jednotažec Jh7#. Velmi hodnotná partie. Poznámky Jaromír Novák. 1–0

20. Novák Jaromír TJ Klatovy - Bubeník Miroslav Třemošnice

E19 Dámská indická.

164.K Celá partie se točí okolo slabého pěšce c5.

28.1.1981 - 2.6.1982.

Čas: bílý 186 dní, černý 233 dní.

Polofinále KŠ 20. mistrovství ČSSR skupina D 1981/1982.

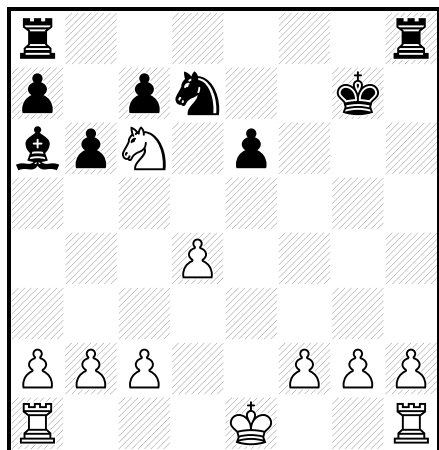
Tématický okruh: Poziční hra.

Postavení po 33. tahu černého.

1.d4 Jf6 2.c4 e6 3.Jf3 b6 4.g3 Sb7 5.Sg2 Se7 6.0–0 0–0 7.Jc3 Je4 8.Dc2 Jxc3 9.Dxc3 f5 10.Se3 Sf6 11.c5 bxc5 12.Dxc5 d6 13.Db4 Sd5 14.Vac1

Jd7 Pěšec a2 je samozřejmě nedotknutelný: Sxa2 15.b3 Dc8 16.Va1 Da6 17.Dd2. **15.b3 Se7 16.Je1 c5** Nechce pasivně přihlížet, ale slabina na c5 bude trvalá a bude leitmotivem celé partie. **17.dxc5 dxc5 18.Dd2 Sxg2 19.Kxg2 Dc7 20.Jd3 Vfd8 21.Dc3 Vac8 22.Dc4 Dc6+ 23.Kg1 Dd5 24.Jf4 Dxc4 25.Vxc4 Vc6 26.Va4 a6 27.Jd3 Vdc8 28.Vc1 Sd6 29.f4 Kf8 30.Kf2 Jf6 31.Kf3 Ke7 32.Vac4 Je4 33.b4 a5**

34.b5! Krytý volný pěšec je víc než zdvojený pluspěšec. Kromě toho ke slabině c5 přibyla další na a5. **34...V6c7 35.a4 h6 36.Jb2 g5 37.V4c2 g4+ 38.Kg2 Ke8 39.Jc4 Sf8 40.Sd2 Jxd2 41.Vxd2 Va8 42.Vb1 Se7 43.b6 Vd7 44.Vxd7 Kxd7 45.Je5+** Typické poziční přehrání. Poznámky Jaromír Novák. 1–0

21. Modr Břetislav ÚDA Praha - Novák Jaromír TJ Klatovy

C10 Rubinsteinova francouzská.

97.K I mistr tesař se někdy utne.

9.4.1976 - 7.5.1977.

Čas: bílý 176 dní, černý 144 dní.

2. liga KŠ 6. přeboru ČSSR skupina A 1976/1977.

TJ Klatovy - ÚDA Praha 2 1/2 - 1 1/2. 1. šachovnice.

Tématický okruh: Chytání střelce.

Postavení po 17. tahu černého.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Jd2 dxe4 4.Jxe4 Se7 5.Jf3 Jf6 6.Jxf6+ Sxf6 7.Sd3 Jd7 8.De2 b6 9.Sxh7?!

Překvapivá oběť na h7 před rošádou. Hned přijmout ji

nelze, ale po g6 získá černý střelce za 3 pěšce. Bílý musí hrát na útok, protože pěšce hned tak nerozhýbe. **9...g6 10.Sxg6 fxc6 11.De4 Sa6 12.Dxc6+ Ke7 13.Je5 Dg8 14.Jc6+ Kf8 15.Sh6+** Znamý mistr FIDE mi zde nabídl remízu, ale odmítl jsem, přestože po 16.Sd2 Df7 17.Dg3 má bílý nebezpečnou iniciativu. **15...Sg7 16.Sxg7+** Bílý však předchází radu neposlouchá a zbavuje se útočných figur. **Dxc7 17.Dxc7+ Kxc7**

18.Jb4 Sb7 19.f3 Vh6 20.Jd3 Vah8 21.h3 Kf6 22.Kf2 Vh4 23.c3 c5 Bílý je ochromen, ale je nutno kousnout do kyselého jablka. Bez tohoto průlomů, který zmenší počet černých pěšců a zhorší jejich strukturu, však do bílé pozice neproniknu. **24.dxc5 bxc5 25.b3 c4 26.Jb2 Je5 27.Vad1 Sd5** Vynikající místo pro střelce. **28.b4 a5 29.a3 Va8 30.Va1 Vh7** Nadále se snažím pozici otevřít a bílý se tomu zuby nehty brání. **31.Vhd1 Vha7 32.b5 a4 33.Vd4 Vb8** Pěšec b5 neblahému osudu utéci nemůže. **34.f4 Jc6** Poznámky Jaromír Novák.

0-1

22. Ederer Karel Ústí n/L (2100) - Novák Jaromír Sokol Klatovy (2090)

B25 Zavřená sicilská.

376.K Jak věž a 2 pěšci přemohli dvojici střelců.

15.2. - 12.11.1996.

Čas: bílý 98 dní, černý 151 dní.

2. liga KŠ 2. mistrovství ČR skupina A 1996/1997.

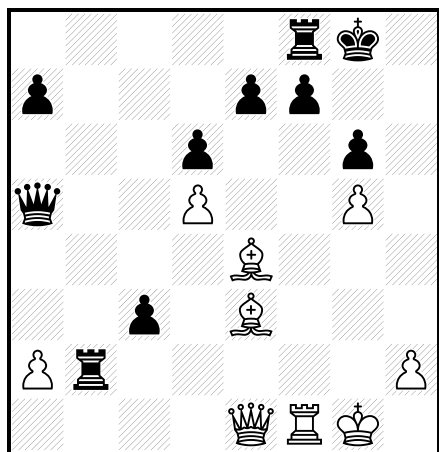
Sokol Klatovy - Spartak Ústí n/L B 2 1/2 - 1 1/2.

3. šachovnice.

Uveřejněno v Koršachu 2/1998 str. 21.

Tématický okruh: V + 2 pěšci proti 2 S.

Postavení po 26. tahu bílého.

1.e4 c5 2.Jc3 Jc6 3.g3 g6 4.Sg2 Sg7 5.d3 d6

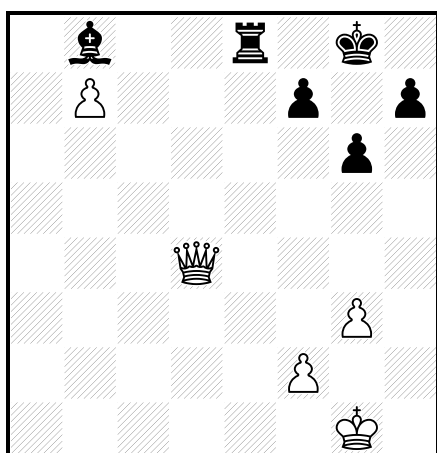
6.Jh3 Jf6 7.0-0 0-0 8.f4 Vb8 Sicilskou hrají zřídka,

protože se mi zdá obehnaná. Někdy však změna neškodí. Ale pozice černého není příjemná, protože se kola bílého útoku začínají otáčet rychleji než protiakce černého na dámském křídle. **9.f5 b5 10.g4 b4 11.Jd5 Je5 12.Jxf6+ Sxf6 13.g5 Sg7 14.De1 Sb7 15.Jf4 c4** Černý musí kalit vodu. Je však otázkou, zda reakce bílého je nejlepší. Zřejmě považoval oběť na d4 za výhodnou pro sebe. Černý však nemá na vybranou. **16.d4 Jc6 17.c3 bxc3 18.bxc3 Jxd4!?**

19.cxd4 Sxd4+ 20.Se3 Sxa1 21.Dxa1 Da5 22.fxc6 hxc6 23.Jd5 Sxd5 Bílý jezdec byl příliš

nebezpečný. Teď však vypadá bílá pozice s dvojicí střelců a předsunutými pěšci hrozivě. **24.exd5 c3!** Černý má však kompenzaci ve volném, i když izolovaném pěšci, který nejen překrývá dlouhou diagonálu, ale buduje forpost pro věž na b2 a samozřejmě je hrozbou sám o sobě. **25.De1 Vb2 26.Se4** Kryje postup pěšce přes c2 a ustupuje s pole g2, kde hrozilo jeho napadení nebo oběť. Lepší však bylo Dh4.

26...e5! To je překvapení pro bílého. Brát pěšce mimochodem musí, jinak by už si černopolný střelec nezahrál. **27.dxe6 De5 28.Sf4** Po 28.exf7+ Vxf7 29.Vxf7 Dxh2+ 30.Kf1 Dh3+ 31.Kg1 se černý nespokojí s věčným šachem, ale po Dg4+ 32.Kf1 Dxe4 postaví bílého do neřešitelné situace. Hrozí mat Dg2#, ztráta dámy Vb1 a ovšem Kxf7. **28...Dd4+ 29.De3 Vb4!** Poslední úder, po němž ztrácí bílý materiál. Případné 30.e7 je plácnutím do vody pro Ve8. **30.Dxd4 Vxd4 31.Sc2 fxe6** Poznámky Jaromír Novák. **0-1**

23. Novák Jaromír Sokol Klatovy (2090) - Krejčířík Radim Fatra Napajedla (2060)

E69 Královská indická g3.

381.K Nevšední koncovka dámy proti věži a střelci.
12.2.1996 - 29.7.1997.

Čas: bílý 210 dní, černý 294 dní.

2. liga KŠ 2. mistrovství ČR skupina A 1996/1997.

Sokol Klatovy - TJ Fatra Slavia Napajedla 3 - 1.

3. šachovnice.

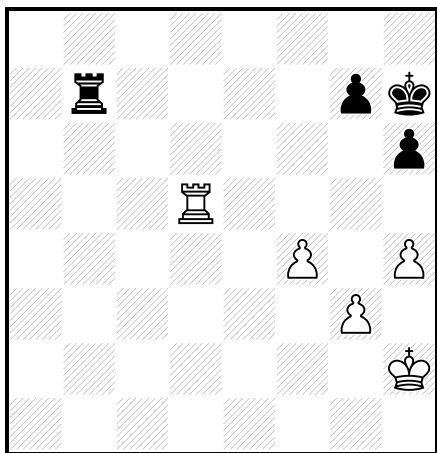
Uveřejněno v Koršachu 2/1998 str. 21 - 22.

Tematický okruh: D proti V + lehká figura.

Postavení po 40. tahu bílého.

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.g3 Sg7 4.Sg2 d6 5.Jf3 0-0 6.0-0 Jbd7 7.Jc3 e5 8.e4 c6 9.h3 Db6 10.Ve1 exd4 11.Jxd4 Ve8 12.Ve2 Db4 13.Vc2 Jc5 14.Sd2 Db6 15.Se3 a5 Až sem podle teorie. Zde však černý ke své škodě vynechává profylaktický tah Dc7, což ho stojí pěšce. Navíc se černá dáma dostane do pastí. **16.Jb3 Db4 17.Jxc5 dxc5 18.a3 Db3 19.Sxc5 Se6 20.a4** Teď černá dáma neutěče a partie se zdá být rozhodnuta, ale ... **20...Jd7 21.Va3 Dxc4 22.Jd5 Dxc2 23.Dxc2 cxd5** ... černý za ni dostane věž a jezdce a především aktivní figurovou hru. **24.Se3 d4 25.Sd2 Vac8 26.Db1 b6 27.Sf1 Jc5 28.b4 axb4 29.Sxb4 Sd7 30.Sxc5** Nepříjemná nutnost, ale tlak černých figur už narostl příliš. Teď budou sice strádat bílí pěšci, ale volné pěšce černého je nutno blokovat za každou cenu a hnát jedinou radost bílého - pěšce a - co nejrychleji dopředu. **30...bxc5 31.Sc4 Sxh3 32.a5 Se6 33.Dd3 Sxc4 34.Dxc4 Vxe4 35.a6 Vee8 36.Vb3 Vc7 37.Vb7** Zde černý nabídl nejen remízu, ale i další tři tahy, kterými se dobrovolně vzdal obou volných pěšců v naději, že vybuduje pevnost a pole b8 udrží. Remízu jsem však odmítl nejen proto, že za stavu 0 - 1 to mám v popisu práce kapitána družstva, ale že na šachovnici byla zajímavá koncovka s nezvyklým materiálem a navíc bez rizika. Plánem je za stálých hrozeb dámou přiblížit krále a dobýt černé pěšce. **37...Vxb7 38.axb7 Se5 39.Dxc5 Sb8 40.Dxd4**

40...h5 41.Kg2 Kf8 42.Kh3 Ke7 43.De3+ Kd7 44.Dh6 Sd6 45.Dg7 Ke6 46.f4 Důležité omezení působnosti černého střelce. **46...Vb8 47.Dd4 Vd8 48.De4+ Kf6 49.Kh4 Sb8 50.Dc6+ Kg7 51.Kg5 Kf8 52.Df6 Ve8 53.Kh6 Sc7 54.Dg7+ Ke7 55.Dc3 Kd7 56.Df6 Ve7 57.Kg7** Osudové pole g7, které ještě v 50. tahu držel černý král a pak přes něj zaútočila bílá dáma, opanoval bílý král. Poznámky Jaromír Novák. **1-0**

24. Novák Jaromír TJ Klatovy - Mikulčík Josef Gottwaldov

E37 Němcovičova indická 4.Dc2.

213.K Teoretický přínos do věžových koncovek s 3 pěšci proti 2 na jednom křídle.

25.1.1984 - 3.7.1985.

Čas: bílý 230 dní, černý 253 dní.

1. liga KŠ 10. přeboru ČSSR 1984/1985.

TJ Klatovy - OV ČSTV Gottwaldov 3 - 1.

1. šachovnice.

Uveřejněno v Československém šachu 11/1986

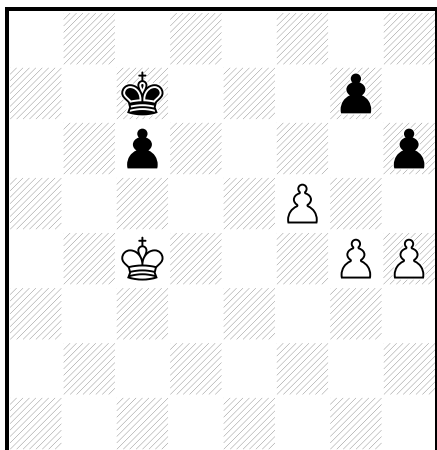
str. 174.

Tématický okruh: Věžové koncovky.

Postavení po 44. tahu bílého.

1.d4 Jf6 2.c4 e6 3.Jc3 Sb4 4.Dc2 d5 5.a3 Sxc3+ 6.Dxc3 Je4 7.Dc2 Jc6 8.e3 a5 9.Sd3 f5 10.Je2 V úvahu přicházelo i Jf3 nebo b3 proti případnému a4. **10...0-0 11.f3 Dh4+ 12.g3 Df6 13.cxd5 exd5 14.Jf4 Jg5 15.Jxd5 Jxf3+ 16.Kf2 Dd6 17.Sc4 Se6 18.Jxc7 Dxc7 19.Sxe6+** V zápletkách přišel černý o píška. **19...Kh8 20.Sd5** Lepší než původně zamýšlené d5. Po Jg5 21.dxc6 Jxe6 dobude černý pěšce c6 zpět s lepší hrou. **20...f4 21.exf4 Jfxd4 22.Dc3 Dd6 23.Sxc6 bxc6** Proti gustu žádný dišputát. Já bych upřednostnil Jxc6. **24.Vd1 c5 25.Se3 Vfd8 26.Dc4 Vab8 27.Vab1 Dg6 28.Sxd4 cxd4** Zde se černý domníval, že volným pěšcem vyrovnal hru a nabídl remízu. Nepřijímám a lavíruji. **29.Dd3 Dd6 30.Vd2 Vd7 31.Vc1 Vdb7 32.Vcc2 h6 33.Kg1 Vd8 34.Vc4 Db6 35.b4** Manévry věží skončily a postup b4 uskutečněn. Teď následuje likvidace všech pěšců mimo pěšců královského křídla a výměna jednoho páru věží. **35...Ve7 36.bxa5 Dxa5 37.Vxd4 Vxd4 38.Dxd4 Dxa3 39.Dd8+ Kh7 40.Kg2 De3 41.h4 De4+** Černý opět nabízí dělbu bodu, protože věří, že na matový útok si musím dát pozor stejně jako on a věžová nebo dámská koncovka s poměrem 3 : 2 pěšcům na jednom křídle není k vyhrání. **42.Kh2 Vb7 43.Dd5 Dxd5 44.Vxd5**

44...Vb2+ 45.Kh3 Vb7 46.Kg4 Černý si myslí, že už je u cíle. Ale bílá věž ovládá důležitou pátou řadu a můj plán spočívá v tazích f5, Kh5, g4, g5 a dostat se do vyhrané pozice diagramu 234 Čechover - Kazakevič v 2. dílu Averbachových koncovek str. 179. **46...g6** Tomu sice černý tímto tahem zabrání, ale vyhraji na jiný způsob, protože si udělám volného pěšce f. **47.h5 Vg7** Tato parádička už nepomůže. **48.hxg6+ Vxg6+ 49.Kh4 Kg8 50.g4 Kg7 51.Vd7+ Kf8 52.Kh5 Va6 53.Vh7** Po tomto nevšedním dobytí černého pěšce se černý vzdal. Partie má teoretickou cenu pro věžové koncovky s tímto materiálem. Proto byla otištěna v časopisu Československý šach. Poznámky Jaromír Novák. **1-0**

25. Novák Jaromír Slavia Žižkov - Kališ Josef Tesla Strašnice

A90 Holandská.

193. Pěšcový průlom, který přešel do učebnic.

Praha, 1.4.1958, dohráváno 8.4.1958.

Čas: bílý 2 hodiny 54 minut, černý 2 hodiny 34 minut.

Okresní přebor Prahy X., XI. a XII., skupina A.

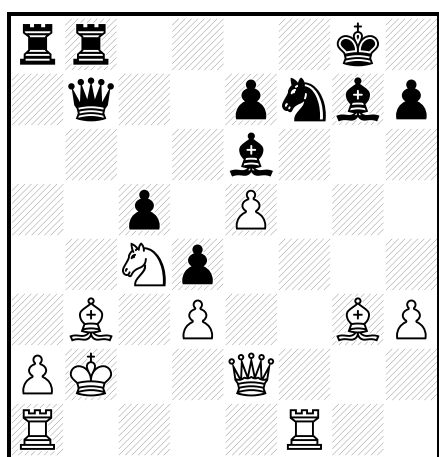
2. utkání.

Uveřejněno v Československém šachu 6/1958 str. 92, východoněmeckém Schach 14/1958 str. 214 a v učebnici "Typické příklady pěšcových koncovek"

vydané metodickou komisí VŠS ČÚV ČSTV v roce 1986 na str. 12 jako diagram 77.
Tematický okruh: Pěšcové koncovky.
Postavení po 55. tahu černého.

1.d4 Tato partie sama o sobě není příliš zajímavá. Jsou v ní i chyby. Ale právě díky chybě v jasně vyhraném postavení vznikla pěšcová koncovka na ostří nože, která se dostala do učebnice "Typické příklady pěšcových koncovek". **1...e6 2.c4 f5 3.g3 Jf6 4.Sg2 Sb4+ 5.Sd2 Sxd2+ 6.Jxd2 Jc6 7.Jgf3 0-0 8.a3 d6 9.Dc2 e5 10.dxe5 dxe5 11.e4 fxe4 12.Jxe4 Jd4 13.Jxf6+ Dxf6 14.Jxd4 exd4 15.0-0 Sf5 16.Dd2 c6 17.Vad1 Vad8 18.Da5 a6 19.c5 Sc2 20.Vd2 d3 21.Db4 Vf7 22.Ve1 Ve7 23.Vxe7 Dxe7 24.Se4 De6 25.f3 Vd7 26.Dc3 h6 27.Kf2 Dh3 28.Dc4+ Kf8 29.Kg1 Dh5 30.Kf1 Dh3+ 31.Ke1 Dh5 32.Dc3 Dg5 33.Kf2 De7 34.b4 De6 35.Sxd3 Sxd3 36.Vxd3** Partie probíhala za mírné převahy černého díky volnému pěšci d3. Já sázel spíše na jeho izolovanost a nakonec jsem se dočkal. **36...Ve7 37.Dd2 Kf7 38.Dd1 Da2+ 39.Dd2 Dc4 40.Vd4 De6 41.Ve4 Dd7 42.Dxd7 Vxd7 43.Ke2 Kf6 44.Ve3 Vd4 45.Vd3 Ke5 46.Vxd4 Kxd4 47.Kd2 Kc4 48.f4 Kb3 49.g4 Kxa3 50.Kc3 a5 51.bxa5 Ka4 52.Kc4** Přesnější byl okamžitý nástup pěšce h4. **52...Kxa5 53.h4 b5+ 54.cxb6?** A tady je ta výše zmíněná chyba. Zatímco Kb3 pohodlně vyhrávalo, stal jsem se obětí utkvělé představy, že nesmím soupeři dovolit krytého volného pěšce a táhl jsem á tempo. Ale díky za tu chybu. **54...Kxb6 55.f5** Tento tah jsem pečetil. A pak jsem se několik dní mučil, než jsem našel cestu k získání výhry, kterou jsem lehkomyšlně (zdánlivě) vyhodil. **55...Kc7**

56.g5 hxg5 Ihned by černý prohrál po h5 56.f6 nebo po Kd7 56.f6 Ke6 57.fxc7 Kf7 58.gxh6. Naopak teď stojí bílý na rozcestí 3 možností: jen f6 vyhrává, hxg5 remizuje a h5 dokonce prohrává po Kd7 58.f6 Ke6 59.fxc7 Kf7 60.h6 g4 a vzdálení pěšci c a g uhoní bílého krále, když spojení pěšci g a h jsou neškodní. V tom je rozdíl proti první větě poznámky k tomuto tahu, kde černý už žádného pěšce na královském křídle nemá. **57.f6!! gxf6 58.h5** Poslední pěšáček si to maže pro vítězství, ale ještě to taková selanka nebude. **58...g4 59.Kd3!** Po nedočkavém h6 by bílý nevyhrál. K výhře však díky šachové geometrii vedlo i Kd4 c5+ 59.Ke3. **59...c5 60.h6 c4+ 61.Ke3** Stejně silné je i Ke2. **61...c3 62.h7 c2 63.Kd2 g3 64.h8D g2 65.Dh2+** Vyšlo to o 1 tah, jednoho pěšce uhlídal král, druhého dáma. Poznámky Jaromír Novák. 1-0

26. Malý Norbert Slavoj Vyšehrad - Novák Jaromír TJ Klatovy

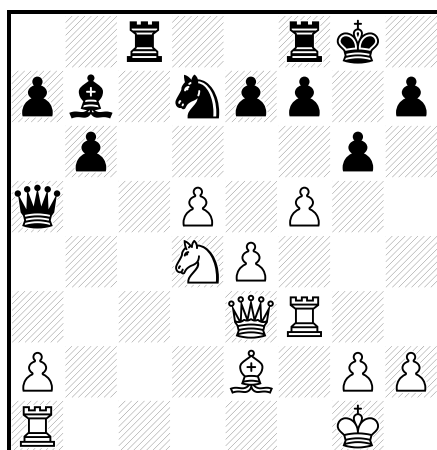
B02 Aljechinova obrana 2.Jc3 d5 3.e5 d4.
49.K Množství obrátů v matovém útoku na 0-0-0.
15.2.1972 - 22.3.1973.
Čas: bílý 174 dní, černý 192 dní.
2. liga KŠ 4. přeboru ČSSR skupina B 1972/1973.
OV ČTO Klatovy - TJ Slavoj Vyšehrad Praha 2 - 2.
1.šachovnice.
Tematický okruh: Matový útok.
Postavení po 33. tahu černého.

1.e4 Jf6 2..Jc3 d5 3.e5 d4 4.Jce2 Jg4 Přirozený tah, protože napadá slabého pěšce, zatímco jeho kolega je spolehlivě kryt dámou. **5.f4** Zdá se jistější než Jf3, ale zase oslabuje královo křídlo, které lze napadat tahem f6. **5...f6** V houštině neotřepaného zahájení oba tápeme. f6 se zdá předčasné a lépe bylo opřít pěšce d4 tahem c5. **6.h3 Jh6 7.Jf3 Jc6** Teď se mi c5 přestalo líbit

pro b4, ale po b6 jsem mohl být spokojen. **8.Jg3 fxe5 9.fxe5 Dd5 10.De2 a6 11.c4 De6 12.d3 Jf7 13.Sf4 g6 14.0–0–0 Sg7 15.Ve1 0–0 16.b3 Vd8 17.De4 Jb4** Kritický okamžik partie. Po 18.a3 dojde k velkému masakru: Ja2+ 19.Kb2 Jc3 (bílá dáma je chycena) 20.Jxd4 (černá také) Jxe4 21.Jxe6 Jxg3 22.Jxd8 Jxh1 23.Jxf7 Kxf7 s malou převahou černého, neboť jezdec h1 neunikne. Další možností bylo 19.Jxd4 Db6. Bílý je sice opatrný, ale umožní mi napravit nepřesnost z 5. tahu a opevnit pěšce d4. **18.Kb2 c5 19.Se2 Jc6 20.Sd1 Vf8 21.Vhf1 Sd7 22.De2** Po oboustranném přeskupování přistupují obě strany k útoku. Já budu rychlejší. **22...Jcd8 23.Je4 Dc6 24.g4 b5 25.Jed2 Je6 26.Sg3 a5 27.Jh4 bxc4 28.Jxc4 a4 29.Jf5 gxf5 30.gxf5 axb3 31.Sxb3 Vfb8 32.Va1 Db7 33.fxe6** Bílý potřebuje srovnat materiál, ale tím na sebe přivolává dalšího útočníka. **33...Sxe6**

34.Dc2 Db4 35.Vac1 Da4 36.Db1 Velmi truchlivé místo pro nejsilnější figuru. **36...Sh6 37.Sf4 Sxf4 38.Vxf4 Jxe5** Překvapuji soupeře, ale i on má překvapení pro mne. **39.Vg1+** S tímto šachem jsem ovšem počítal, ale až po 39.Jxe5 Sxb3 a pole f7 je kryto proti Jf7+. **39...Jg6 40.Ve4 Sxc4 41.dxc4 Da3+ 42.Kc2 Db4 43.Vxe7 Dc3+ 44.Kd1 Df3+** Zkoušel jsem, zda soupeř neustoupí někam jinam, ale on ne. Tak musím do hlavní obtížnější varianty, soupeř však nevyčká hořkého konce a vzdá hned po oběti kvality. **45.Kc1 Dc3+ 46.Kd1 d3** Čelím matovým hrozbám po Vxg6+ a zároveň беру králi ústupové pole e2. **47.Vee1 Vxb3!** Velmi hezká partie, neotřelá v zahájení s mnoha motivy v zablokované střední hře a útokem na oba krále. Poznámky Jaromír Novák. **0–1**

27. Novák Jaromír TJ Klatovy - Paulík Václav Havlíčkův Brod

D86 Výměnná Grünfeldova indická.
48.K Matové hrozby donutily soupeře vydat kvalitu.

15.2. - 20.12.1972.

Čas: bílý 103 dní, černý 149 dní.

2. liga KŠ 4. přeboru ČSSR skupina B 1972/1973.

OV ČTO Klatovy - OV ČTO Havlíčkův Brod 3 - 1.

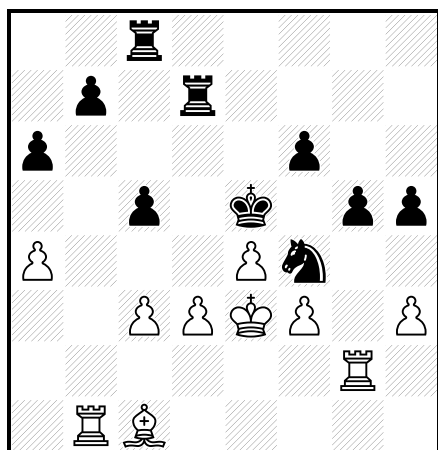
1. šachovnice.

Tématický okruh: Matový útok.

Postavení po 24. tahu bílého.

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.Jc3 d5 4.cxd5 Jxd5 5.e4 Jxc3 6.bxc3 c5 7.Sc4 Sg7 8.Je2 cxd4 9.cxd4 Jc6 10.Sb2 Neobvyklý vývin. Teorie říká Se3. **10...0–0 11.0–0 Ja5 12.Sd3 Se6 13.Sc3 Jc6 14.d5 Sxc3 15.Jxc3 Je5 16.Se2 Sc8 17.f4 Jd7 18.Dd2** Černý je stísněn, přistupuji k útoku na krále. **18...Jc5 19.De3 Da5 20.Jb5 b6 21.Jd4** Jezdec na d4 a střelec na e2 stojí ideálně. **21...Sb7 22.f5 Vac8 23.Vf4 Jd7 24.Vf3** Proti vniknutí na c3. Zde může někdo namítnout, že jsem tak mohl hrát o tah dříve a neztrácet tempo. Nelíbila se mi oběť Jxe4 s dalším Sxd5 a Sxf3. Také jsem lákal soupeře k oslabení g5.

24...Vc7 Leze dobrovolně do oprátky. Ale co hrát? Snad jen Va8 nevedlo k materiálním ztrátám, ale zpasivňovat věž se černému přirozeně nechtělo. **25.Vh3 Dc5 26.fxg6 fxg6** Je jedno, který pěšec bere. Po hxg6 si pojistím jezdce Vd1 a kvůli hrozbě Dh6 musí si černý uvolnit ústupové pole f7 a jezdec má pole e6 také k dispozici. **27.Je6 Dxe3+ 28.Vxe3 Vcc8 29.Jxf8 Vxf8 30.Vd1** Postup středních pěšců rozhoduje nejrychleji. **30...Jc5 31.e5 Vd8 32.d6** Soupeře vzdal a to oprávněně. Po exd6 33.exd6 proniknu Ve7 a kombinací postupu pěšce, šachu Sc4+ a harmoniky věží na 7. řadě partie skončí. Poznámky Jaromír Novák. **1–0**

28. Novák Ivan Slovan Bratislava - Novák Jaromír TJ Klatovy

C68 Výměnná španělská.

95.K Dlouhé lavírování vydalo své plody.

22.4.1976 - 29.9.1977.

Čas: bílý 257 dní, černý 217 dní.

2. liga KŠ 6. přeboru ČSSR skupina A 1976/1977.

TJ Klatovy - Slovan CHZJD Bratislava 1 1/2 - 2 1/2.

1. šachovnice.

Tématický okruh: J proti S.

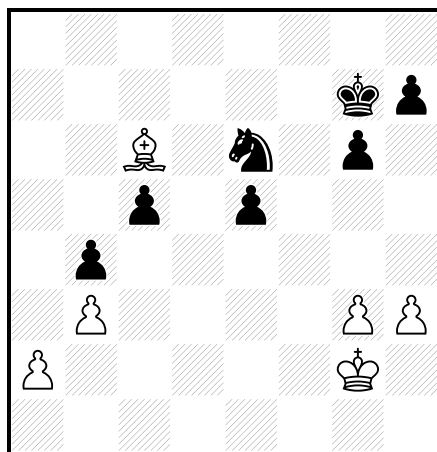
Postavení po 35. tahu černého.

1.e4 e5 2.Jf3 Jc6 3.Sb5 a6 4.Sxc6 dxc6 5.0-0

Sg4 6.h3 h5 7.d3 Df6 8.Jbd2 Sd6 9.Jc4 Sxf3

10.Dxf3 Dxf3 11.gxf3 Je pikantní, že mou oblíbenou výměnnou španělskou hraji nyní se známým mistrem sám jako černý. Ale nezlobím se a jdu do koncovky, ovšem jiného typu, než hraji sám. **11...Je7 12.f4 exf4 13.Jxd6+** Nepříjemnější bylo e5. **13...cxd6 14.Sxf4 Kd7 15.Kh2 f6 16.Sd2 Vhg8 17.Vg1 g5 18.f3** Takovou pasivní hru jsem nečekal. **18...Ke6 19.Kg3 Vg7 20.Vg2 Vag8 21.Kf2 Jg6 22.Vag1 Kf7 23.a4 Je7 24.Sb4 c5 25.Sd2 d5 26.Se3 d4** Po lavírování jsem posílil své postavení v centru. **27.Sd2 Jg6 28.Ke2 Jh4 29.Vg3 Jg6 30.V3g2** Nepřímá nabídka remízy. **30...Ke6 31.c3** A teď už přímá nabídka remízy. Dle svého obvyčeje odmítám, neboť si soupeř evidentně neví rady, co dál. Kromě diplomatického kroku otvírá pozici, abych ho neudusil. Tím mi dává nové možnosti na otevřených sloupcích. **31...dxc3 32.bxc3 Ke5 33.Vb1 Vc8 34.Ke3 Vd7 35.Sc1 Jf4** Ježíšek bude nadělovat. Díky trojitému úderu to bude pěšec h3.

36.Vd2 Jxh3 37.Vb6 I bílý však kouše. Teď by mě chtěl matovat po d4+. **37...Vc6 38.d4+ cxd4+ 39.cxd4+ Kd6 40.Vdb2 Jf4 41.d5 Vxb6 42.Vxb6+ Kc7 43.Vxf6 Vxd5!** Na řadě je taktika, díky níž pluspěšce udržím. Též likviduji riziko případné prohry, protože bílý má falešného střelce. **44.exd5 Jxd5+ 45.Kd4 Jxf6 46.Sxg5 Jd7 47.f4 Kd6 48.f5 Jc5 49.Sf4+ Kc6 50.f6 h4 51.f7 Je6+** Ne však h3 pro překvapivé f8J. Zde měla jít partie do odhadu, ale bílý se těsně před ukončením turnaje vzdal. Soupeř v průběhu partie laboroval s časem. Po prvním překročení času mi zapřel jeden můj lístek, protože by překročil čas podruhé s prohrou. Poznámky Jaromír Novák. **0-1**

29. Šlapák Zdeněk Slovan Bratislava - Novák Jaromír TJ Klatovy

E69 Královská indická g3.

239.K Vrácením pěšce pronikl král do soupeřova ležení.

25.2.1986 - 9.10.1987.

Čas: bílý 286 dní, černý 229 dní.

1. liga KŠ 11. přeboru ČSSR 1986/1987.

TJ Klatovy - Slovan Bratislava 2 1/2 - 1 1/2.

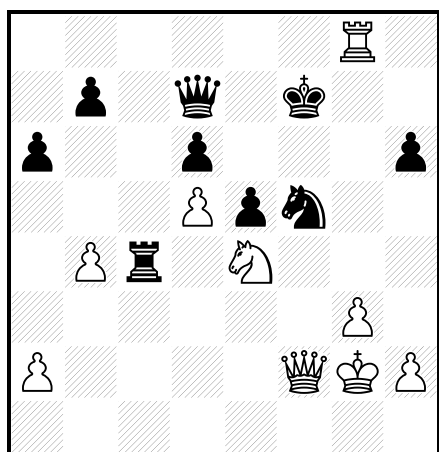
3. šachovnice.

Tématický okruh: J proti S.

Postavení po 38. tahu černého.

1.d4 Jf6 2.c4 g6 3.g3 Sg7 4.Sg2 0-0 5.Jc3 d6 6.Jf3 Jbd7 7.0-0 e5 8.e4 c6 9.h3 a6 10.b3 b5 Tento systém se mi osvědčil proti několika silným soupeřům. 11.cxb5 axb5 12.Dc2 Sa6 13.Vd1 De7 14.Se3 Vfc8 15.Vac1 b4 16.Ja4 exd4 17.Sxd4 Vab8 18.Jd2 c5 19.Sa1 Je8 20.Sxg7 Zde napsal soupeř věšteckou větu, že tato partie je velmi důležitá. Její výsledek nám vyhrál zápas. 20...Kxg7 21.f4 f6 22.Jb2 Jb6 23.Jdc4 Jxc4 24.Jxc4 Sxc4 25.Dxc4 Jc7 26.e5? Nepřipravená a hazardní oběť pěšce přinese prohru. 26...fxe5 27.fxe5 Po Ve1 bych hrál Jb5. 27...Dxe5 28.Ve1 Df6 29.Ve2 Vf8 30.Kh2 Vbe8 31.Vf1 Dd8 Hurá do výměn! 32.Vxf8 Vxf8 33.Sc6 Vf5 34.Dc1 Df6 35.Kg2 Je6 36.De1 Ve5 37.Vxe5 Dxe5 38.Dxe5+ dxe5 Po určitém váhání mění bílý dámy a spoléhá, že zablokuje bílá přechodová pole d5 a f5.

39.Kf2 Kf6 40.Ke3 Jd4 41.Sg2 Jb5 Všechny díry bílý neucpe. Musel se vzdát diagonály a4 - e8 a teď plánují Jd6, Kf5, e4 a Ke5. 42.Kd3 Jd6 43.Sc6 Tomu ještě stačí dočasně bílý zabránit, ale proti Jf5 se musí oslabit tahem g4. 43...Ke6 44.g4 e4+! Obětí pluspěšce vniknu do bílého tábora po černých přechodových polích e5 a f4. 45.Sxe4 Ke5 46.Sc6 Kf4 47.Kc2 Myšlenka vyměnit jednoho pěšce stojí moc času, ale je to jediná možnost protihry, když pěšec h3 padne. 47...Kg3 48.Kb2 Kxh3 49.Sd7 Kg3 50.a4 bxa3+ 51.Kxa3 Kf4 52.Kb2 Je4 53.Sc8 Jf6 54.Kc3 Jd5+ 55.Kd3 h6 56.Sd7 Je3 57.Se6 g5 V této pozici šla partie do odhadu, kterým mi byla přiznána výhra, i když bylo konstatováno, že v jedné variantě při mé uspěchané hře by partie sklouzla do remízy. Mezitím se mi vzdal i soupeř. Poznámky Jaromír Novák. 0-1

30. Dittrich Jiří Brno - Novák Jaromír TJ Klatovy

E11 Bogoljubovova indická.

165.K Krásný a vzácný echový motiv dobytí dámy pomocí pseudooběti věže u obou soupeřů.

28.1.1981 - 15.1.1982.

Čas: bílý 133 dní, černý 137 dní.

Polofinále KŠ 20. mistrovství ČSSR skupina D

1981/1982.

Tematický okruh: Oběť.

Postavení po 29. tahu bílého.

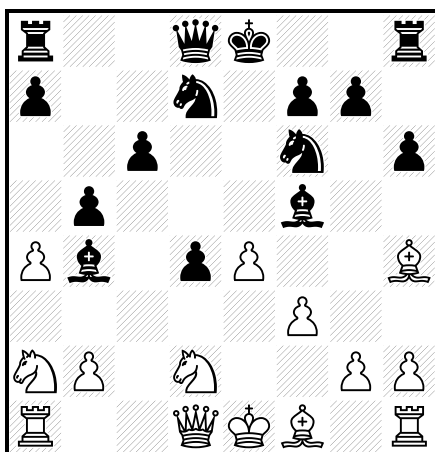
1.d4 Jf6 2.c4 e6 3.Jf3 Sb4+ 4.Sd2 Sxd2+ 5.Dxd2 d6 6.Jc3 0-0 7.g3 Jc6 8.Sg2 e5 9.d5 Je7 10.e4 Jh5 11.0-0 f5 12.exf5 Sxf5 13.Jg5 Dc8 14.b4 h6 15.Jge4

Sh3 16.c5 Tah sporné ceny: oslabuje pěšce d5 a nakonec na volném sloupci c zasadí černá věž smrtelný úder. 16...Sxg2 17.Kxg2 Dd7 18.Dd3 Jf6 19.cxd6 cxd6 20.Jxf6+ gxf6 O tomto tahu lze diskutovat. Většina hráčů by na f6 brala věží, protože gxf6 oslabuje pěšce h6 a tím i pozici krále. Na druhé straně upevňuje černý střed a pěšce e5 zvláště, věže zůstávají spojené a hrozí f5. 21.Vac1 a6 22.Dd2 Kg7 Na bílém poli h7 je nezdravé povětří. 23.f4 Vac8 24.fxe5 Jako by tušil svůj brzký konec, o kterém jsem neměl ale ani ponětí, nabídl mi sympatický soupeř remis tímto elegantním způsobem: "Vážený příteli, pokud se domníváte, že postavení naší partie je v rovnováze a pokud nemáte v úmyslu hrát na výhru, potom Vám nabízím remis." Po mém omluvném, i když neopodstatněném odmítnutí, protože už v příštím tahu bych ji bral, mi opět zdvořile napsal, že není zač se omlouvat a že on má smířlivou povahu. 24...fxe5 25.Je4 Vxc1 26.Vxf8 To je zřejmě pochybné. Bílý se nechává uchvátit vidinou krásných kombinací 26...Vc4 27.Vh8 Kromě tahu v partii měl bílý ještě tyto možnosti: Vf6, Dd3, Df2, Jxd6 a Jf6. 27...Jf5 Tah nejen obranný, ale navýsost útočný, jak se hned ukáže. 28.Vg8+ Ted' už pro bílého nebude záchrany. Velmi hezký a vzácný echový motiv, protože se jedná o echo v černém i bílém táboře, mohl nastat po lepším 28.Vh7+ Kxh7 29.Jf6+ Kg7

30.Jxd7 a protože každý chvíli tahá pilku následuje Vc2 31.Dxc2 Je3+ 32.Kf3 Jxc2 s velmi špatnou koncovkou pro bílého. Kvůli tomuto echovému motivu, který nebyl zkonstruován uměle, ale vyskytl se v skutečné partii, zařazuji ji dodatečně mezi nejlepší. **28...Kf7 29.Df2**

Vc2!

Dobře, že jsem remízu nevzal, neměl bych celý bod a hlavně by nevznikla krásná kombinace. Naopak soupeř by měl 8 1/2 bodu jako já a nesestoupil by. Poznámky Jaromír Novák. **0-1**

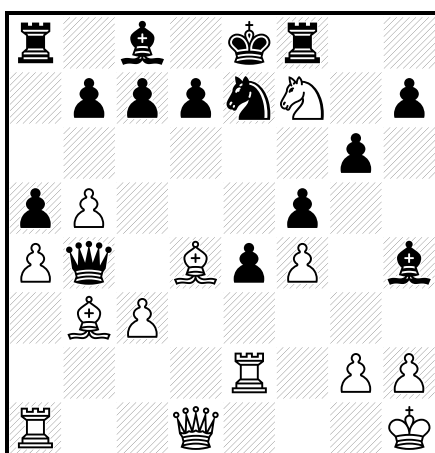
31. Řiha Jan Praha - Mareš Václav TJ Klatovy

D17 Slovanská obrana dámského gambitu.
Koncert černých figur začíná obětí dámy.
1983 - 1.9.1983.
Přebor ČSR KŠ skupina 1171/I. 1983/1985.
Tematický okruh: Oběť.
Postavení po 13. tahu bílého.

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Jf3 Jf6 4.Jc3 dxc4 5.a4 Sf5 6.Je5 e6 7.f3 Příprava pevného středu po e4. Brzy se však ukáže pomocí nečekaného taktického obratu, že ten střed může být děravý. **7...Sb4 8.Jxc4 Jbd7 9.Sg5 h6 10.Sh4 b5 11.Jd2 e5** Černý útočí a rošádou se nezdržuje. Nakonec ani bílý ji nemá a kvůli

horšímu vývinu se k ní vůbec nedostane. **12.e4** Drží se původní myšlenky a tvrdě narazí. **12...exd4 13.Ja2?** Po tomto tragickém ústupu už se bílý nevzpamatuje. Správné bylo Jxb5, protože napaden je i Sf5.

13...Jxe4!! To je překvapeníčko pro bílého. Oběť dámy přijmout musí, ostatní tahy by byly po Dh4+ potrestány ještě přísněji. **14.Sxd8 Sxd2+** Teď se bude bílému králi točit hlava. **15.Ke2 d3+ 16.Kxd3 Jdc5+ 17.Ke2 Vxd8 18.g4** Parádní mat by vyšel po fxe4: Sg4+ 19.Kf2 Jxe4+ 20.Kg1 Se3#. **18...Se6** Hrozí matovat druhý střelec Sc4#. **19.Vc1 Jd3 20.fxe4** Chťe nechtě už sebrat drzého jezdce musí. **20...Sxg4+ 21.Kxd2 Jxc1+ 22.Kxc1 Vxd1+ 23.Kc2 Va1** Až je člověku líto, že takový nádherný útok končí prozaickou koncovkou. Poznámky Jaromír Novák. **0-1**

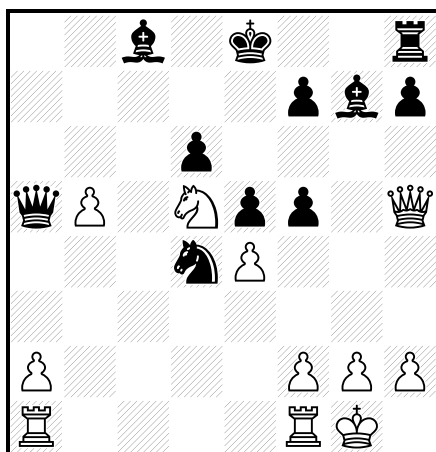

32. Mareš Václav TJ Klatovy - Mejzlík Zdeněk MěV Brno město

C42 Ruská.
Mat dámě uprostřed šachovnice v miniatuře.
25.2. - 10.7.1988.
1. liga KŠ 12. přeboru ČSSR 1988/1989.
TJ Klatovy - MěV ČSTV Brno město 2 1/2 - 1 1/2.
2. šachovnice.
Uveřejněno v Československém korespondenčním šachu 1 - 2/1989 str.13.
Tematický okruh: Chytání dámy.
Postavení po 21. tahu bílého.

1.e4 e5 2.Sc4 Jf6 3.Jf3!? Ve spojení s dalším tahem oběť pěšce za rychlý vývin. **3...Jxe4 4.Jc3**

Jxc3 5.dxc3 f6 6.0–0 Jc6 7.Jh4 g6 8.f4 f5 9.Jf3 e4 10.Jg5 Sc5+ 11.Kh1 De7 Opticky si černý nemůže stěžovat, protože jeho pěšcový řetěz s krytým volným pluspěšcem vypadá náramně. Stůně však jeho král, který zůstal v centru, a nevyvinutý dámský střelec. Také jeho královské křídlo a najmě diagonála a2 - g8 se mohou chlubit jen dírami. **12.b4 Sb6 13.a4 a5 14.Ve1 Sf2 15.Ve2 Sh4 16.Jf7 Vf8 17.b5 Dc5** Soupeř tímto tahem uvolňuje pole e7 pro jezdce, ale dámě se exkurze na bojiště nevyplatí. **18.Sb3 Je7?** To je ovšem kardinální omyl, který však je zdrojem nevšedního estetického zážitku z polapení dámy. Lepší bylo Jd8 se ztrátou kvality po Sa3. **19.Se3** Černý se vzdal, aniž si nechal ukázat půvabný závěr, který si však nenecháme ujít. **19...Dxc3 20.Sd4 Db4 21.c3** Poznámky Jaromír Novák. **1–0**

33. Mareš Václav TJ Klatovy (2005) - Amerling Miloslav TJ Znojmo (1750)

B33 Sicilská Svešnikov.

Teoreticky cenný Svešnikov s obětí figury.

13.2. - 10.11.1990.

1. liga KŠ 13. přeboru ČSSR 1990/1991.

TJ Klatovy - TJ Znojmo 2 - 2. 4. šachovnice.

Uveřejněno v Korespondenčním šachu 3/1991

str. 16 - 17.

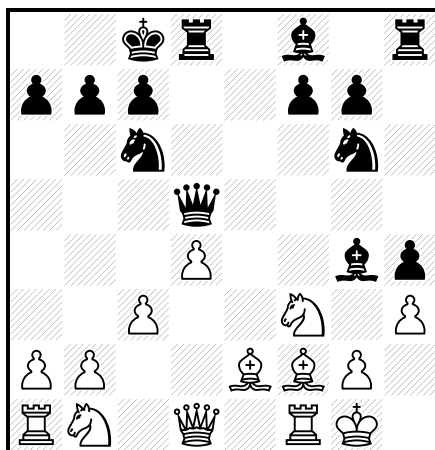
Tématický okruh: Matový útok.

Postavení po 17. tahu černého.

1.e4 c5 2.Jf3 Jc6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jf6 5.Jc3 e5 6.Jdb5 d6 7.Sg5 a6 8.Ja3 b5 9.Sxf6 gxf6 10.Jd5 f5

11.Sxb5 axb5 12.Jxb5 Va4 Asi nejsilnější pokračování za černého. Dg5 je slabé, i Va7 už neplatí za příliš silné. **13.c4** Tah, který se v praktickém šachu objevil v osmdesátých letech. Jeho idea spočívá ve variantě Vxc4 14.0-0, Vxe4? 15.Vc1 a nad černým králem se stahují hrozivé mraky. Dříve se automaticky hrálo Jbc7+. **13...Da5+ 14.b4!** Jediný správný tah, kterým bílý udrží iniciativu. Nelze nyní Jxb4 15.Jf6+ Kd8 16.0-0 (hrozí Jxd6) Da6 17.Je8 s útokem. **14...Vxb4 15.0–0 Vxb5!?** Radikální řešení černého. Hraje se i Vxc4. **16.cxb5 Jd4 17.Dh5 Sg7** Kritická pozice této varianty. Černého úkol zní: co nejrychleji dokončit vývin figur. Černí zkoušeli Se6, ale po 18. Jf6+ Kd8 19.b6! Dxb6 20.Vfb1 Da7 21.Vb2 fxe4 22.Vab1 se černá pozice zhroutila. Další možností je Sb7, ale zatím asi nejlepší způsob je v partii zahráný tah.

18.Vac1 Nechtělo se mi pokračovat podle doporučené teorie 18.Dg5 0-0 19.Je7+ Kh8 20.exf5 h6 21.Dh5 Dd2 22.Jxc8 Vxc8 s ostrou hrou. Byl jsem zvědav, jak soupeř zareaguje na tento tah, jehož účelem je znemožnění rošády. **18...Se6 19.Jc7+ Ke7 20.exf5 Jxf5 21.b6 Jd4** Nelze samozřejmě Dxb6 pro Dxf5. **22.b7 Sxa2** Tento tah mi připadá jako rezignace, ale co hrát jiného? Bílý hrozí obsadit věži 7. řadu a pěšec b7 je velmi nepříjemný. **23.Ja8 Da6 24.Vc7+ Kf6 25.Va1** Maří poslední naděje černého spojené s Je2+ 26.Kh1 Jg3+ 27.hxg3 Dxf1+. **25...Vf8 26.Vxf7+** Černý se vzdal, protože nezabrání velkým ztrátám. Poznámky Václav Mareš. **1–0**

34. Bazela Emil Podbrezová - Mareš Václav TJ Klatovy

C31 Odmítnutý královský gambit.

V královském gambitu minimálními prostředky útočí černý.

1991 - 1.1.1992.

Čtvrtfinále KŠ 27. mistrovství ČSSR skupina D 1991/1992.

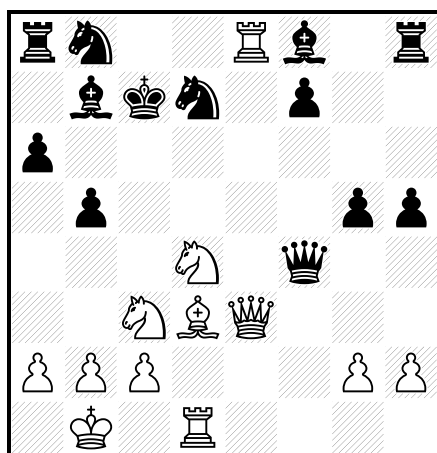
Uveřejněno v Korespondenčním šachu 3/1992 str. 14 - 15.

Tématický okruh: Oběť.

Postavení po 12. tahu bílého.

1.e4 e5 2.f4 d5 3.exd5 exf4 Úmyslně jsem zvolil toto méněcenné pokračování a tím i oboustrannou vlastní tvorbu již od prvních tahů. **4.Jf3** Lepší je 4.Df3! Jf6 5.Sb5+ Jbd7 6.Jc3 Sd6 7.Jge2 se složitou hrou. **4...Sg4 5.d4 Dxd5 6.Se2 Jc6 7.Sxf4 0-0-0 8.c3 c4** není dobré pro De4. **8...Jge7 9.0-0** Opačné rošády slibují boj na ostří nože. **9...Jg6 10.Sg3 h5 11.h3 h4 12.Sf2**

12...Sxh3!? Ústup střelce není dobrý, protože bílý by získal ve středu šachovnice po c4 nepříjemný tlak. Ani výměna na f3 k ničemu nevede. Důsledky oběti střelce nejdou přesně spočítat, ale viděl jsem jisté taktické možnosti, které z oběti vyplývají **13.gxh3 Jf4 14.Se3** Krytí pěšce tahem Kh2 se bílému právem nelíbilo, protože po Sd6 by získal černý nebezpečnou protihru. **14...Jxh3+ 15.Kg2 De6 16.Sd3 Dxe3 Dg4** nevede k ničemu, navíc diagonála c8 - h3 je pro černou dámu nebezpečná. **17.Sf5+ Kb8 18.Sxh3 Df4 19.De1 Sd6 20.Kh1** Postavení opticky nasvědčuje, že černému došly síly k pokračování útoku, ale při hlubším pohledu je pozice černého velice dynamická. **20...Vde8 21.Df2 Dg3!** Je paradox, že si černý může dovolit výměnu dam, ale po 22.Dxg3 hxg3 23.Kg2 Ve2+ by bílý stál na prohru. **22.Dg2 Je7** Černý jezdec směřuje na pole d5 nebo g6 podle okolností. Stále nejde výměna dam: 23. Dxg3 hxg3 24.Kg2 Jd5 a bílý nestačí čelit hrozbám Je3 nebo Jg4. **23.Jg5** Ani bílý nezahálí a následujícím ziskem materiálu chce strhnout vítězství na svou stranu. **23...Jd5!!** Následující tahy již musel černý přesně propočítat. **24.Jxf7 Je3 25.Dxg3 hxg3 26.Jxh8 Vxh8** Není dobré Jxf1 27.Sxf1 Vxh8 28.Kg1 a bílý by uplatnil materiálovou převahu. **27.Kg1 Vxh3 28.Ve1 g2 29.Jd2?!** Domnívám se, že soupeř měl zkusit 29.Vxe3 Vxe3 30.Kxg2 Ve1 s velmi obtížnou hrou. **29...Sh2+ 30.Kf2 Sg3+ 31.Ke2 Jc2** Bílý se vzdal, protože při konečném účtování je to on, jehož materiál nestačí k záchraně partie. Poznámky Václav Mareš. **0-1**

35. Mareš Václav TJ Klatovy - Nový Miloslav Bělá n/Radbuzou

B96 Sicilská.

Postupné oběti pěšce, střelce, věže a obou jezdců dovedly partii do matu.

19.4.1993 - 1.1.1994.

Čtvrtfinále KŠ skupina 212 1993/1994.

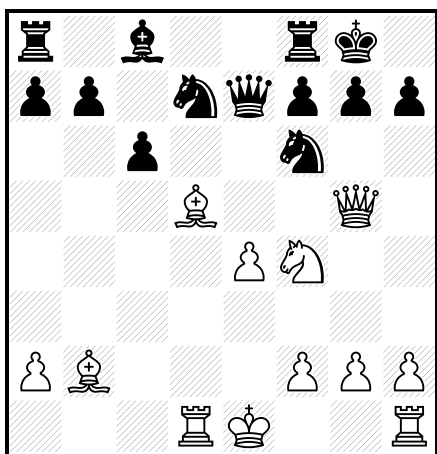
Uveřejněno v Koršachu 2/1994 str. 25.

Tématický okruh: Oběť.

Postavení po 20. tahu černého.

1.e4 c5 2.Jf3 d6 3.d4 exd4 4.Jxd4 Jf6 5.Jc3 a6 6.Sg5 e6 7.f4 b5 8.e5 dxe5 9.fxe5 Dc7 10.De2 Jfd7 11.0-0-0 Sb7 12.Dg4 Soupeři zabočili do nepříliš hrané varianty Paulsenovy výstavby sicilské. 12...Dxe5 13.Sd3 h6 14.Sh4 g5 15.Vhe1 h5 Nelze samozřejmě Df4+ 16.Dxf4 gxf4 17.Jxe6 s výhrou. 16.Dh3 Tento tah se hrál jako novinka v partii Thypsey - Hodgson na mistrovství Velké Británie 1984. 16...Df4+ 17.Kb1 Dxb4 18.Vxe6+ Až sem se hrálo podle zmíněné partie. Hodgson v ní pokračoval fxe6 19.Dxe6+ Kd8 20.Sf5 Vh6 21.Df7 Kc7 22.Sxd7 Jxd7 23.Jf5 Vd6! 24.Jxh4 Vxd1+ 25.Jxd1 gxh4 s nejasnou hrou. 18...Kd8 19.De3 Df4?! Ještě šlo stále hrát fxe6 a bílý by musel dokazovat korektnost oběti. 20.Ve8+ Nyní se již cítil vůdce bílých ve svém živlu, postavení černého krále je podezřelé. 20...Kc7

21.Jdxb5+! Oběti jezdců otvírají vrátka k černému monarchovi. 21...axb5 22.Jxb5+ Kc6 23.Se4+!! Kxb5 24.Dd3+ Kc5 Ani tahy Ka5 nebo Kb6 nevěstí mnoho dobrého pro černého krále. 25.Sxb7 Va5 Kritická pozice, ale vymyslet solidní tah za černého je asi již nemožné, leda za cenu velkých materiálních ztrát. 26.Ve4 Df6 Volí rychlou smrt, delší odpor šlo klást po Dxe4 27.Dxe4, ale i pak hrozí jak b4, tak Dd4+ s materiální výhodou. 27.De3+ Kb5 28.Db3+ Černý se vzdal, protože po Kc5 vychází parádní mat Vd5#. Poznámky Václav Mareš. 1-0

36. Mareš Václav TJ Klatovy - Vinklárek Vlastimil Nový Jičín

C21 Severní gambit.

Dech romantiky v severním gambitu.

1992 - 1.1.1993.

3. český pohár polofinále 8 1992/1993.

Uveřejněno v Korespondenčním šachu 3/1993 str. 21.

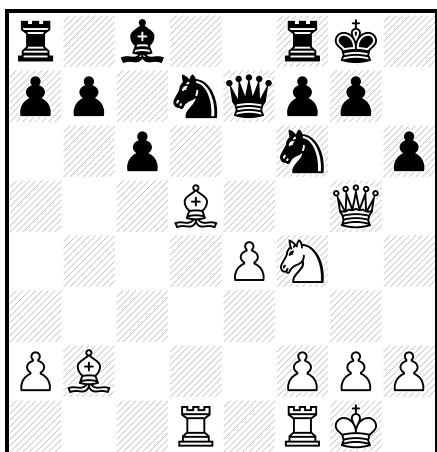
Tematický okruh: Oběť.

Postavení po 12. tahu černého.

1.e4 e5 2.d4 exd4 3.c3 dxc3 4.Sc4 cxb2 5.Sxb2 d5 6.Sxd5 Sb4+ 7.Jd2 Sxd2+ 8.Dxd2 Jf6 9.Dg5 0-0 10.Vd1 Jbd7 11.Je2 De7 12.Jf4 Je radost se dívat,

jak bílý každým svým tahem zesiluje souhru svých figur... 12...c6

13.0-0! ... a nyní i za cenu oběti střelce. Zisk z ní však bude stát za to. 13...cxd5 14.Jh5 Dvojnásobná hrozba matem na g7 a nekrytá dáma vedou k materiálním ztrátám. 14...g6 15.Jxf6+ Jxf6 16.Sxf6 Zde už se mohl černý vzdát. 16...h6 17.Sxe7 hxg5 18.Sxf8 Kxf8 19.exd5 f5 20.Vc1 b6 21.Vc7 f4 22.Ve1 Sf5 23.Vh7 Kg8 24.Vee7 a5 25.Veg7+ Kf8 26.Vh8+ Kxg7 27.Vxa8 Kf6 28.Va6 Ke5 29.Vxb6 a4 30.Va6 Poznámky Jaromír Novák. 1-0

37. Mareš Václav Sokol Klatovy (2080) - Dudek Karel Spartak Ústí n/L (2050)

C21 Severní gambit.

Po dlouhé době opět starý dobrý severní gambit.

20.2. - 10.8.1996.

2. liga KŠ 2. mistrovství ČR skupina A 1996/1997.

Sokol Klatovy - Spartak Ústí n/L 2 1/2 - 1 1/2.

4. šachovnice.

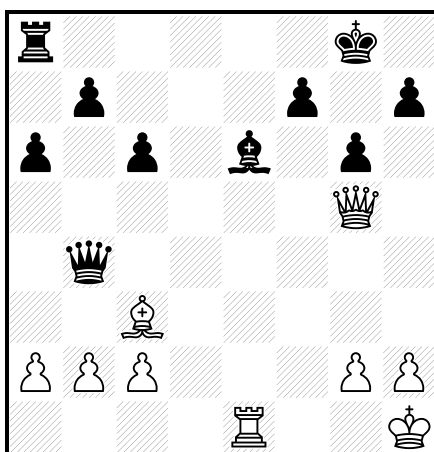
Uveřejněno v Koršachu 3/1997 str.23.

Tematický okruh: Oběť.

Postavení po 13. tahu černého.

1.e4 e5 2.d4 exd4 3.c3 dxc3 4.Sc4 cxb2 5.Sxb2 d5 6.Sxd5 Sb4+ 7.Jd2 Sxd2+ 8.Dxd2 Jf6 9.Dg5 0–0 10.Vd1 Jbd7 11.Je2 De7 12.0–0 c6 13.Jf4 S přehozením 12. a 13. tahu bílého se na šachovnici objevila pozice z již uvedené partie Mareš - Vinklárek. 13...h6 Černý se však brání rafinovaněji a před přijetím oběti vyhání dámu na horší pole.

14.Dg3 cxd5 Ukáže se, že ani to nebude stačit na svůdné vyvrácení oběti. 15.Jxd5 Dc5 16.Jxf6+ Jxf6 17.Sxf6 g6 18.Dh4 Dc6 19.e5 Kh7 20.Vd4 h5 21.Dg5 Černý nevymyslel nic proti hrozbě Vh4 s dalším Vxh5+ a proto se vzdal. Poznámky Jaromír Novák. 1–0

38. Mareš Václav TJ Klatovy - Crha Josef Lomnice n/Pop.

B42 Sicilská.

Využití náskoku ve vývinu k matovému útoku po dlouhé diagonále.

20.2. - 10.7.1986.

1. liga KŠ 11. přeboru ČSSR 1986/1987.

TJ Klatovy - TJ Lomnice nad Popelkou 3 - 1.

4. šachovnice.

Tématický okruh: Matový útok.

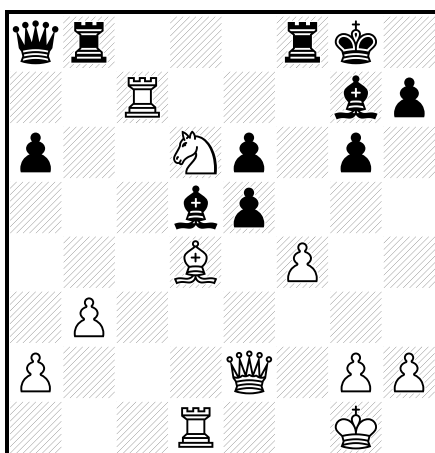
Postavení po 23. tahu bílého.

1.e4 c5 2..Jf3 e6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 a6 5.Sd3

Jc6 6.Jxc6 dxc6 7.0–0 Odbočení od varianty, hrává

se 7.Jd2 e5 8.Dh5 Sd6 9.Jc4 Jf6 10.Jxd6+ Dxd6 11.De2 Se6 12.0–0 0–0 13.c3 s malou výhodou. 7...e5 8.Jd2 Sd6 9.Jc4 Sc7 10.f4 Jf6 11.De1 Nebylo dobré 11.fxe5 pro Jxe5 s dalším Dd4+. V této pozici je jezdec bílého silnější než černopolný střelec černého. 11...Jd7? Ztráta času, navíc omezuje působnost černých figur. 12.Dg3 0–0 13.fxe5 Jxe5 14.Sf4 Nešlo Jxe5 pro Dd4+ s dalším Sxe5 nebo po Dd4+ 15.Se3 Dxe5 a výhoda bílého by se rozplynula. 14...Ve8 15.Jxe5 Dd4+ 16.Kh1 Sxe5 17.Sc4! Klíčový tah partie. Nelze Sxf4 pro 18.Sxf7+ Kxf7 19.Dxf4+ Ke7 20.Df7+ se ztrátou dámy. Nelze ani Kh8 19.Sxe8. 17...Dxc4 18.Sxe5 g6 19.Sf6 Vxe4 20.Vae1 Se6 Podstatně lepší bylo Sf5. 21.Dg5 Vxe1 22.Vxe1 Db4 Na tento tah černý spoléhal. Pokryje matové pole g7 a zároveň napadá věž e1. Ale závěrečný úder přijde odjinud. 23.Sc3!

Černý se vzdal, protože nepokryje Df6. Tak se využívá náskok ve vývinu. Poznámky Václav Mareš. 1–0

39. Mareš Václav Sokol Klatovy (2080) - Šebek Pavel Stavby mostů Praha (2105)

B42 Sicilská.

Elegantní závěr strategicky sehrané partie.

20.2. - 10.12.1996.

2. liga KŠ 2.mistrovství ČR skupina A 1996/1997.

Sokol Klatovy - Stavby mostů Praha 4 - 0.

4. šachovnice.

Uveřejněno v Koršachu 2/1998 str. 23.

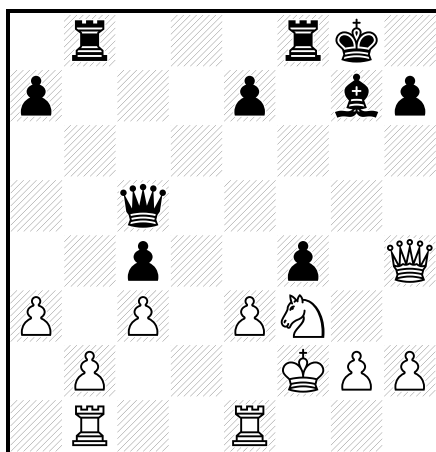
Tématický okruh: Matový útok.

Postavení po 29. tahu černého.

1.e4 c5 2.Jf3 e6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 a6 5.Sd3 Jf6 6.0–0 d6 7.De2 Dc7 8.c4 g6 9.Jc3 Sg7 10.Vd1 0–0 11.Jf3 Jbd7 12.Sf4 Jg4 Možná, že zde již je zárodek chybného plánu černého, výměny na e5 půjdou spíše k duhu bílému. Stálo snad za úvahu hrát 12.... e5 s dalším Jc5 a rozehráním figur, stinnou stránkou pozice zůstane pěšec d6 a ztráta kontroly nad polem d5. **13.Vac1 Jde5 14.b3 Jxf3+ 15.Dxf3 Je5 16.De3 b6** Je otázkou, zda ke slabému pěšci d6 vytvářet dalšího, jenž co nevidět padne. Spíše bych se přikláněl k 16.... Sd7 s dalším Sc6. **17.Se2 Sb7 18.Ja4 Vad8 19.Jxb6 Jc6 20.c5** Černá pozice je již strategicky prohraná, je otázkou několika tahů, kdy bílé vojsko vtrhne do soupeřova tábora. Černý zkouší ještě zkomplikovat pozici, bílý ale již hraje na jistotu. **20...Jd4 21.Jc4 Dxc5 22.Jxd6 Db6 23.e5 Jxe2+ 24.Dxe2 Sd5 25.Se3 Db8** Bílý dokončil první část závěrečného plánu - těžké figury černého se stávají smutnými diváky při dobývání černé bašty. **26.Sc5 Da8 27.f4 Vb8 28.Sd4 f6 29.Vc7 fxe5**

30.Vxg7+ Konečný úder přímo "pod pás" černému monarchovi, nezbyvá nic jiného než vyvěsit bílý prapor. Např. po 30.... Kh8 jde elegantní 31.Vxg6! Poznámky Václav Mareš. **1–0**

40. Feldvábl Vilém Náměšť n/O (1915) - Mareš Václav Sokol Klatovy (2080)

A45 Nepravidelná hra 1.d4.

Improvizace v zahájení se vyplatila.

20.2. - 10.10.1996.

2. liga KŠ 2. mistrovství ČR skupina A 1996/1997.

Sokol Klatovy - ŠO TJ Náměšť nad Oslavou 3 - 1.

4. šachovnice.

Uveřejněno v Koršachu 2/1998 str. 22.

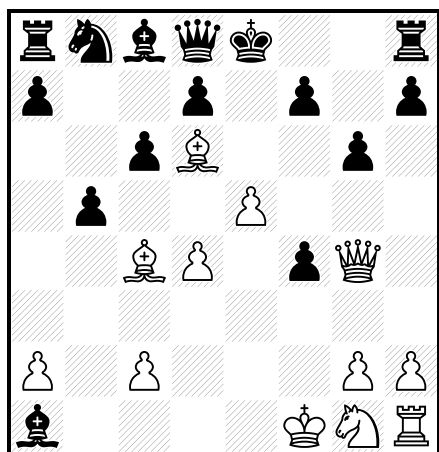
Tématický okruh: Oběť.

Postavení po 21. tahu bílého.

1.d4 Jf6 2.Sg5 Je4 3.Sh4 g5 4.f3 gxh4 5.fxe4 c5 6.dxc5 Sg7 7.c3 Ja6 Od tohoto tahu jsem začal improvizovat a pozice na šachovnici se mi líbila. **8.Jd2 Jxc5 9.Jgf3 d5 10.exd5 Dxd5 11.Jb3 Dh5 12.Jxc5 Dxc5 13.Dd3 Se6 14.e3 0–0 15.Kf2 b5** Tímto tahem chce vůdce černých dosáhnout otevření sloupce b. **16.a3 Sc4 17.De4 f5 18.Sxc4+ bxc4 19.Dxh4** Konečně černý pěšec padl, nyní hrozí Jg5 s nepříjemnými hrozbami, ale černý je vždy o jeden tah rychlejší. **19...Vab8 20.Vab1 f4 21.Vhe1**

21...Sxc3 22.Ve2 Nelze 22.bxc3 Vxb1 23.Vxb1 Dxe3+ a věž na b1 padne. Nepomůže ani mezišach dámou na g4. **22...fxe3+ 23.Kg1 Sf6 24.De1 Vb3** Oblíbená věta našeho kapitána korespondenčního družstva přítele Nováka v obdobných pozicích zní: "Je to již šach radosti." Zde to platí v plné míře. **25.Kh1 Kh8 26.Dd1 Vfb8 27.Dc1 c3 28.Vc2** Samozřejmě že pěšec e3 je tabu. Např. 28.Dxe3 c2! nebo 28.Vxe3 c2! 29.Vxb3 Vxb3 a černý vyhraje. **28...Df5 29.Dd1 cxb2 30.Jd4 Sxd4 31.Dxd4+ e5 32.Dd1 Vd3 33.De1 Vd2 34.Vc4 Vg8 35.Vb4 Vdxc2** Poznámky Václav Mareš. **0–1**

41. Pfeifer Miroslav Sokol Klatovy - Dudek Karel Spartak Ústí n/L

C33 Přijatý královský gambit.

Ani se nechce věřit, že se partie nehrála za časů Adolfa Anderssena.

1995 - 1.9.1995.

Polofinále KŠ skupina A 1995/1996.

Uveřejněno v Koršachu 2/1996 str. 27 - 28.

Tématický okruh: Oběť.

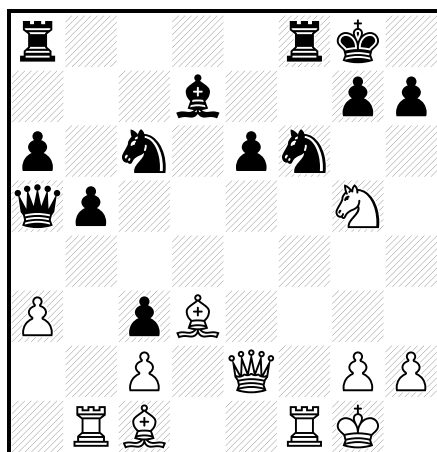
Postavení po 11. tahu černého.

1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Sc4 Jf6 4.Jc3 c6 5.d4 Sb4 6.e5 Je4 7.Kf1!? Jxc3 8.bxc3 Sxc3 9.Sa3 b5 10.Sd6! Zde střelec ochromuje celé dámské křídlo

černého i samotného krále. **10...Sxa1?!** Lepší bylo sebrat aktivního střelce na c4. **11.Dg4 g6** Po g5 je nejlepší 12.Sb3 a černý nemá uspokojivou obranu proti hrozbám Df5 či Dh5, např. Db6 13. Dh5 Vf5 14.Dh6 Vg8 15.Df6 nebo h5 13.Df5 Vf8 14.Dh7 s dalším Sxf7+ nebo Dg7 vždy s výhrou. Naproti tomu varianta 12.Dh5?! bxc4 13.Dh6 Db6 14.Jf3 Db1+ 15.Je1 Sc3 16.Ke2 Sxe1 17.Df6 Dxc2+ vede pouze k remíze (viz Korespondenční šach 2/1992).

12.Sb3 Za takového střelce se vyplatí ztratit tempo. **12...f5?** Ačkoliv se to nezdá, je to již rozhodující chyba. Bránit se černý mohl po f6! 13.Dxf4 Vf8 14.Sxf8!? (14.Dh6 Vf7 15.Sxf7+ Kxf7 16.Dxh7 Ke6 17.Dh3+ Kf7 /Kd5? 18.Db3+ Ke4 19.Df3+ Kxd4 20.Dd3#/ 18.Dh7+ s remízou) g5 (Kxf8? exf6 s dalším Dh6 a výhrou) 15.De4 f5 (Kxf8? 16.Dxh7 d5 17.exd6 opět s výhrou) 16.Dxf5 d5 17.Df3. Ale i zde se zdají být šance bílého lepší. **13.Dxf4 h6?!** Nepomáhalo ani lepší h5, neboť bílý po 14.h4 s následným 15.g4! pěšcový kryt černého rozbije, např. Sa6 15.g4 b4+ 16.Kg2 hxg4 17.h5 Sb7 18.hxg6 c5+ 19.Kg3 nebo Sxd4 15.g4 Se3 16.Dxe3 hxg4 17.h5 g5 18.Dd3 Vf8 19.Sxf8. **14.h4!** Lepší než Jf3, protože nejenže zabraňuje Dg5, ale zároveň hrozí h5 či prostě Dg3 a po g5 16.Df3. **14...Sxd4** Nepomáhalo ani Db6 pro 15.h5 Dxd4 16.Dxd4 Sxd4 17.hxg6 Kd8 18.g7 Ve8 19.Sf7 Sa6 20.Vxh6 (Sxe8 b4+ s dalším Sc4) b4+ 21.Je2 Sxe5 22.Sxe5 Vxe5 23.g8D+ Kc7 24.Sc4 s výhrou. **15.Dg3 g5 16.Df3 Da5 17.Dxf5** Černý se vzdal, neboť matu zabráni jen odevzdáním dámy po Sa6 18.Df6 b4+ 19.Je2 Sxe2+ 20.Kxe2 Dxe5+ Sxe5. Poznámky Miroslav Pfeifer. **1-0**

42. Pfeifer Miroslav Sokol Klatovy - Svoboda František Liberec

C15 Francouzská 3.... Sb4.

Oběťmi pěšců ve 4., 6., 8., 9. a 10. tahu bílý přímo hýřil.

1995 - 1.1.1996.

Polofinále KŠ skupina A 1995/1996.

Uveřejněno v Koršachu 3/1996 str.21 - 22.

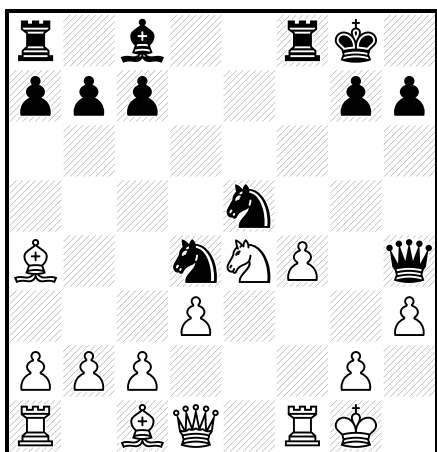
Tématický okruh: Oběť.

Postavení po 16. tahu černého.

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Jc3 Sb4 4.a3!? Sxc3+ 5.bxc3 dxe4 6.f3!? c5 7.Sb5+ Sd7 8.De2 Jc6 9.fxe4 cxd4 10.Jf3 dxc3 11.0-0 Bílý má sice za 2 pěšce náskok

ve vývinu, ovšem po f6 s dalším Jge7 není vidět, jak ho zúročit. Následující povrchní tahy černého však naznačují, že si s pozicí neví rady. **11...a6 12.Sd3 Da5?! 13.Vb1 b5 14.e5 f5?** Otevření pozice je vodou na mlýn útoku bílého. **15.exf6 Jxf6 16.Jg5 0-0?** Chyba, po které král zůstane v centru. Nyní už je každá rada drahá.

17.Vxf6 Vxf6 Po gxf6 18.Dh5 matu nezabrání. **18.Sxh7+ Kf8** Po Kh8 19.Je4 jsou před černým tyto možnosti: a) Vaf8 20.Jxf6 Vxf6 21.Sg5 Dxa3 22.Sxf6 Dc5+ 23.Df2 Dxf2+ 24.Kxf2 gxf6 25.Se4 s nejasnou hrou, b) Kxh7 20.Jxf6+ gxf6 21.Dh5+ Kg8 (Kg7 22.Sh6 s matem) 22.Dg6+ Kf8 23.Dxf6+ Kg8 (Ke8 24.Sg5 s výhrou) 24.Vb4 (Sh6? Db6+ 25.Kh1 Dd4 a černý žije) Dxb4 (Jxb4 25.Sh6) 25.axb4 s převahou c) b4 20.Jxf6 gxf6 21.axb4 Jxb4 22.Sg6 Vb8 23.Df3 Kg7 24.Df4 Vh8 25.Se4 f5 26.Dd6 s útokem. **19.Je4 Vf7** I po lepším Ke7 (e5 20.Se3 s útokem) 20.Sg5 Dxa3 21.Vf1 Vaf8 22.Df2 je pozice černého prohraná. **20.Se3 Dd8** Ani jiné tahy nepomáhají: a) Je7 21.Vf1 Dc7 (Vxf1+ 22.Dxf1+ Jf5 23.Sc5+ Ke8 24.Sxf5 exf5 25.Jd6+ se ziskem dámy) 22.Vxf7+ Kxf7 23.Dh5+ g6 (Kf8 24.Jg5 g6 25.Dh6+ Ke8 26.Sxg6+ Jxg6 27.Dxg6+ Kd8 28.Dg8+) 24.Sxg6+ Jxg6 25.Dh7+ Ke8 26.Dxg6+ Kd8 27.Dg8+ Se8 28.Dxe6+ b) Dc7 21.Sc5+ Je7 22.Dh5 (hrozí Sg6) Vf5 23.Sxf5 exf5 24.Dh8+ Kf7 25.Jg5+ Kg6 26.Dh7+ Kf6 27.Sd4+ Kxg5 28.Dxg7+ Kh5 (Jg6 29.h4+ s matem) 29.Dh7+ Kg5 30.h4+ Kf4 31.Dxe7 Dd8 32.Se5+ Kg4 33.Vb4+ s matem. **21.Sc5+ Je7 22.Dh5** Hrozí Sg6. **22...Vc8 23.Jg5** Černý se vzdal. Vychutnejte si kytici matů: po Vf4 24.Sf5 dostane mat, stejně tak po Vf6 24.Vf1 Vxf1+ (De8 25.Vxf6 gxf6 26.Dh6#) 25.Kxf1 g6 (De8 26.Df3+ nebo Se8 26.Jxe6#) 26.Dh6+ Ke8 27.Sxg6+ Jxg6 28.Dxg6#. A po De8 24.Sd6 Vc6 (Vf6 25.Sg6) 25.Sg6 Vxd6 26.Sxf7 ztrácí dámu, neboť hrozí 27.Jh7#. Poznámky Miroslav Pfeifer. Informace na konec: František Svoboda v téže době 1995/1996 vyhrál suverénně finále Českého poháru s 10 1/2 bodem z 12. V tomto turnaji měl 7 1/2 bodu a předběhl Míru Pfeifera o 1/2 bodu. Doplnil Jaromír Novák. **1-0**

43. Mičulka Petr Náměšť n/O (2000) - Pfeifer Miroslav Sokol Klatovy (2310)

C63 Španělská f5.
Odvážnému štěstí přeje.

20.2. - 10.8.1996.

2. liga KŠ 2. mistrovství ČR skupina A 1996/1997.

Sokol Klatovy - ŠO TJ Náměšť n/O 3 - 1.

2. šachovnice.

Uveřejněno v Koršachu 3/1997 str. 24.

Tematický okruh: Oběť.

Postavení po 14. tahu bílého.

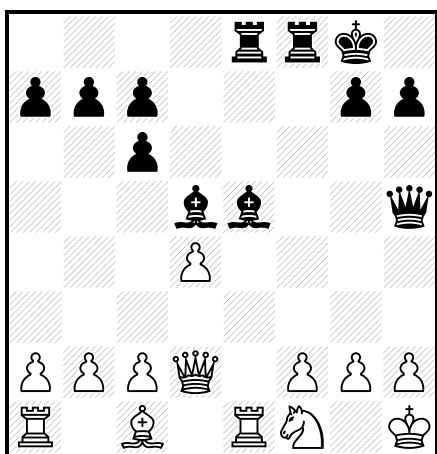
1.e4 e5 2.Jf3 Jc6 3.Sb5 f5 Oblíbené zahájení

Miroslava Pfeifera. **4.Jc3 Jd4 5.Sa4 Jf6 6.0-0 Sc5**

7.Jxe5 0-0 8.Jd3 fxe4!? Odvážná oběť figury, ale v

takových pozicích si Míra libuje. **9.Jxc5 d5 10.d3 Jg4** Začínají se rýsovat hrozby králi a tak bílý figuru pro jistotu vrací a spokojuje se "jen" se 2 pěšci. **11.J5xe4 dxe4 12.Jxe4 Dh4 13.h3 Je5 14.f4**

14...Sg4! Černý vsadil na souhru figur a může si dovolit i takový drzý tah. **15.Dd2 15...Je2+ 16.Kh2 Jf3+! 17.Vxf3 Sxf3 18.gxf3 Jxf4 19.Jf2 Jxh3!** Další překvapení pro bílého. Černý útok se valí dál a je jen otázkou času, kdy bílý v těžké obraně udělá chybu. **20.Sb3+ Kh8 21.Jxh3 Vxf3 22.Dg2 Vaf8 23.Sg5?** A už je to tady. **23...Vxh3+ 24.Dxh3** Ústup na g1 by byl potrestán hezkým dvoutahovým matem: Vh1+ 25.Dxh1 Df2#. **24...Vf2+ 25.Kg1 Dxh3 26.Kxf2** Bílý má za dámu věž a 2 střelce. Ale o jednoho hned přijde. **26...Df5+ 27.Ke2 Dxg5 28.Vf1 h5** Poznámky Jaromír Novák. **0-1**

44. Sohr Vladimír OŠS Šumperk (2255) - Pfeifer Miroslav Sokol Klatovy (2255)

C63 Španělská f5.

Sedm za sebou jdoucích nenápadných posunutí figur o jedno pole vedlo k vyhrané pozici.

10.2. - 10.10.1998.

1. liga KŠ 3. mistrovství ČR 1998/1999.

Sokol Klatovy - OŠS Šumperk 2 1/2 - 1 1/2.

2. šachovnice.

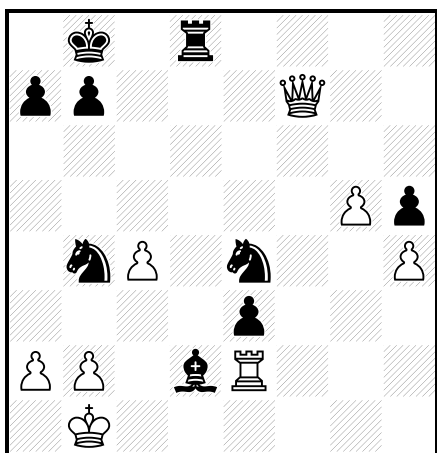
Uveřejněno v Koršachu 3/1999 str. 21 - 22.

Tématický okruh: Matový útok.

Postavení po 18. tahu bílého.

1.e4 e5 2.Jf3 Jc6 3.Sb5 f5 4.Jc3 fxe4 5.Jxe4 Jf6 6.Jxf6+ Další dobrou možností je De2. **Dxf6 7.De2 Se7 8.Sxc6 dxc6 9.Jxe5 Sf5 10.d3** Obvyklejší a zřejmě i lepší je d4. **10...0-0 11.0-0 Vae8 12.Jc4 Dg6** Pozoruhodné je, že tímto tahem počínaje zahrál černý sedm tahů po sobě figurou pouze na sousední pole. **13.Kh1 Sf6!?** Po doporučeném Sc5 drží bílý výhodu. **14.Dd2?** Tento, zřejmě první samostatný tah, asi nenajde následovatele. Přednost zasluhovalo Je3 nebo Df3. **14...Se6 15.Je3** Více šancí dávalo f3. **15...Se5 16.Ve1?** Citelně oslabuje pole f2. Lepší bylo De2 s těžkou, ale obranyschopnou pozicí. **16...Dh5 17.Jf1 Sd5** Nyní stojí všechny černé figury ideálně a bílý již nemá co hrát. Hrozí Sxg2+. **18.d4** Po c4 by rozhodlo Sxg2+ 19.Kxg2 Df3+ 20. Kg1 Sd4 21.Ve3 Sxe3 22.Jxe3 Ve6. Nejhratelnější asi bylo 18.Dg5 Dxg5 19.Sxg5 Vxf2 20.Je3 Sxb2 s výhodou černého.

18...Dh4! Poslední z nenápadných tahů černého, po kterém jsou již ztráty nevyhnutelné. **19.Vxe5** Po dxe5 rozhoduje Vxf2 20.Dg5 Vxg2 s odtažným matem 21.Dxh4 Vg4+ a po Kg1 Sxd4 20.Je3 Vxe3! 21.Vxe3 (fxe3 Se5 22.g3 Sxg3 s matem) Dg4 22.f3 Sxf3 dostane bílý mat také. **19...Vxe5 20.Kg1 Ve6 21.Je3 Vef6 22.f3 Sxf3!** Efektivně až do konce. **23.gxf3 Vg6+** Bílý se vzdal. Ještě mohlo následovat 24.Jg2 Ve8! 25.Kh1 Dh3 nebo 25.Df2 Ve1+ s matem. Poznámky Miroslav Pfeifer. **0-1**

45. Omelka Antonín Praha - Pfeifer Miroslav Sokol Klatovy

B01 Skandinávská.

"Zisk" dámy za 3 figury nebyl nejšťastnější.

1994 - 1.7.1995.

Polofinále KŠ skupina C 1994/1995.

Uveřejněno v Koršachu 3/1996 str. 21.

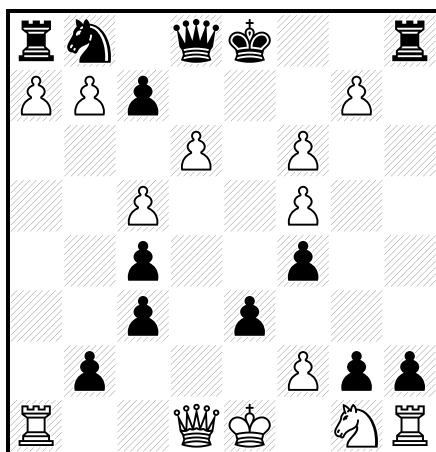
Tématický okruh: 3 lehké figury proti D.

Postavení po 35. tahu bílého.

1.e4 d5 2.exd5 Dxd5 3.Jc3 Da5 4.Jf3 Jf6 5.d4 Sg4 6.h3 Sh5 7.g4 Sg6 8.Je5 e6 9.Jc4 Da6 10.Sf4 Dc6 11.Jd6+ Sxd6 12.Sb5 Sxf4 13.Sxc6+ Jxc6 Vznikla svěží pozice, která i přes určité chyby dává

nahlédnout do nevšedních podob šachové partie. 14.Df3 Sd6 15.0–0–0 0–0–0 16.h4 h5 17.g5 Jg4 18.Jb5 e5 19.d5 Jb4 20.De2 Sc5 21.Dc4 Ja6 22.d6 Sb6 23.dxc7 Jxc7 24.Jd6+ Kb8 25.Jxf7 Sxf7 26.Vxd8+ Vxd8 27.Dxf7 Jxf2 28.Ve1 e4 29.Dxg7 e3 30.De7 Jd5 31.Df7 Dáma je přes svou mohutnou působnost v této pozici nešťastná jako šafářův dvoreček. Při konzolidované pozici se proti dámě hraje dobře vzájemně se překrývajícím lehkým figurám, zvláště když mají volného pěšce. 31...Sa5 32.Ve2 Je4 33.c4 Sd2+ 34.Kc2 Jb4+ 35.Kb1

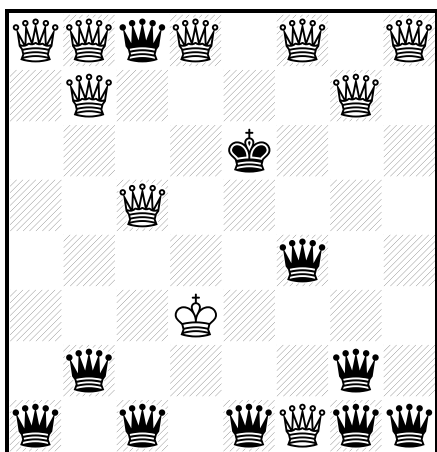
35...Sc3 36.bxc3 Jxc3+ 37.Kb2 Jxe2 38.De7 Vd2+ 39.Ka3 Jc2+ 40.Kb2 Jcd4+ 41.Ka3 b5? Toto oslabení krále mělo vyústit do remízy. 42.De5+ Kb7 43.cxb5 Jc1 44.De7+ Kb6 45.Kb4? Rozhodující lapsus. Král sice udatně pílí do boje, ale ukáže se to jako kontraproduktivní. 45...Jd3+ Tolik úderů koňským kopytem jako v této partii jeho královské veličenstvo hned tak nezažije. 46.Kc4 Jb2+ 47.Kc3 Jxb5+ 48.Kb3 Jd4+ 49.Kc3 Jd1+ 50.Kc4 Jc6 51.De6 e2 52.g6 Pěšáček sice utíká co může, ale mnoho toho nezmuže. V pozici je sedmitahový mat po efektním odlákání dámy e1D: 53.Dxe1 Ja5+ 54.Kb4 Vd4+ 55.Ka3 Vd3+ 56.Dc3 Vxc3+ 57.Kb4 Jc6+ 58.Ka4 Jb2#. Černý však hraje pragmaticky a pěšáka e2 zahynouti nenechá. 52...Vd4+ 53.Kb3 Vd3+ 54.Kc2 Ve3 Poznámky Jaromír Novák. 0–1

46. 18 dam, shodné tahy - Novák Jaromír TJ Klatovy

31.10.1966

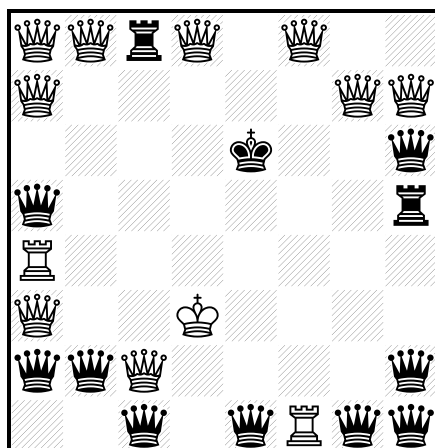
Shodné tahy. 1.c4 f5 2.c5 f4 3.Jc3 Jf6 4.e4 d5 5.e5 d4 6.exf6 dxc3 7.d4 e5 8.d5 e4 9.d6 e3 10.Sc4 Sf5 11.g4 b5 12.gxf5 bxc4 13.b4 g5 14.b5 g4 15.b6 g3 16.b7 g2 17.Sb2 Sg7 18.h4 a5 19.h5 a4 20.h6 a3 21.hxg7 axb2 22.a4 h5 23.a5 h4 24.a6 h3 25.a7 h2

47. 18 dam, symetrická varianta - Novák Jaromír TJ Klatovy

31.10.1966

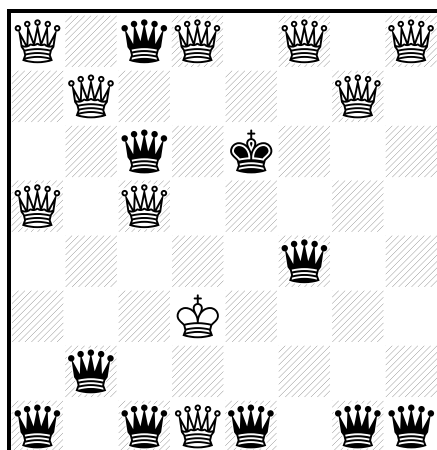
Symetrická varianta. 1.c4 f5 2.c5 f4 3.Jc3 Jf6 4.e4 d5 5.e5 d4 6.exf6 dxc3 7.d4 e5 8.d5 e4 9.d6 e3 10.Sc4 Sf5 11.g4 b5 12.gxf5 bxc4 13.b4 g5 14.b5 g4 15.b6 g3 16.b7 g2 17.Sb2 Sg7 18.h4 a5 19.h5 a4 20.h6 a3 21.hxg7 axb2 22.a4 h5 23.a5 h4 24.a6 h3 25.a7 h2 26.Je2 Jd7 27.Jg3 Jb6 28.cxb6 fxc3 29.Ke2 Kd7 30.f7 c2 31.f6 c3 32.f4 c5 33.f5 c4 34.bxa8D gxh1D 35.gxh8D bxa1D 36.b7 g2 37.b8D g1D 38.f8D c1D 39.f7 c2 40.f6 c3 41.Kd3 Ke6 42.d7 e2 43.Dc5 Df4 44.f8D c1D 45.f7 c2 46.Dfg7 Dcb2 47.f8D c1D 48.Dab7 Dhg2 49.a8D h1D 50.Df1 Dc8 51.d8D e1D

48. 18 dam, maximální palebná síla - Novák Jaromír Sokol Klatovy

31.3.2003

Varianta maximální palebná síla. 1.c4 f5 2.c5 f4 3.Jc3 Jf6 4.e4 d5 5.e5 d4 6.exf6 dxc3 7.d4 e5 8.d5 e4 9.d6 e3 10.Sc4 Sf5 11.g4 b5 12.gxf5 bxc4 13.b4 g5 14.b5 g4 15.b6 g3 16.b7 g2 17.Sb2 Sg7 18.h4 a5 19.h5 a4 20.h6 a3 21.hxg7 axb2 22.a4 h5 23.a5 h4 24.a6 h3 25.a7 h2 26.Je2 Jd7 27.Jg3 Jb6 28.cxb6 fxg3 29.Ke2 Kd7 30.f7 c2 31.f6 c3 32.f4 c5 33.f5 c4 34.Vf1 Vc8 35.Va4 Vh5 36.a8D h1D 37.b8D g1D 38.b7 g2 39.f8D 39...c1D 40.f7 c2 41.f6 41...c3 42.g8D b1D 43.Kd3 Ke6 44.d7 e2 45.Da3 Dh6 46.Dh7 Da2 47.f8D c1D 48.f7 c2 49.Dfg7 Dcb2 50.f8D c1D 51.Dba7 Dgh2 52.b8D g1D 53.Dc2 Da5 54.d8D e1D

49. 18 dam, úsporná varianta - Novák Jaromír TJ Klatovy

31.10.1966

Úsporná varianta. 1.c4 f5 2.c5 f4 3.Jc3 Jf6 4.e4 d5 5.e5 d4 6.exf6 dxc3 7.d4 e5 8.d5 e4 9.d6 e3 10.Sc4 Sf5 11.g4 b5 12.gxf5 bxc4 13.b4 g5 14.b5 g4 15.b6 g3 16.b7 g2 17.Sb2 Sg7 18.h4 a5 19.h5 a4 20.h6 a3 21.hxg7 axb2 22.a4 h5 23.a5 h4 24.a6 h3 25.a7 h2 26.Je2 Dc8 27.Jg3 fxg3 28.Ke2 Kd7 29.f7 c2 30.f6 c3 31.f8D c1D 32.f7 c2 33.f4 gxh1D 34.f5 bxa1D 35.f6 Ke6 36.c6 Jd737.cxd7c538.bxa8Dc4 39.gxh8D c3 40.Kd3 g2 41.d8D g1D 42.d7 e2 43.Dc5 Df4 44.f8D c1D 45.f7 c2 46.Dfg7 Dcb2 47.f8D c1D 48.Db7 Dhc6 49.a8D h1D 50.Dda5 e1D 51.d8D

Seznam partií:

1. Milovník - Matouš Fantastická koncovka 4 dam.
2. Lesný - Manduch Tak se poráží přeborník republiky!
3. Novák – Jóny 278.K Poziční oběť věže.
4. Rais - Novák 184.K Neuvěřitelné! Hrdinný jezdec málem přežil.
5. Novák - Daněk 162.Z Matový útok šel ze dvou stran: po diagonále i po sloupci.
6. Novák - Liščák 71.K Elegantní výhry v pěšcové koncovce si velmi cením.
7. Novák – Cvachouček 78.K Tempováním k výhře ve střelcové koncovce.
8. Novák - Kratochvíl 170.K Tempováním k výhře ve věžové koncovce.
9. Novák - Šacl 248.K Co byste měli raději: trojpěšce nebo krytého volného pěšce?
10. Novák - Hrivnák 325.K Tak asi bude vypadat šach v budoucnosti.
11. Novák - Nikitin 4.MK Tři pěšcové průlomy a harmonika na 7. řadě.
12. Spodný - Novák 64.K První cenný úlovek: současný přeborník republiky.
13. Novák - Zelníček 67.K V časové tísni mívá psychická léčka svůj účinek.
14. Novák - Široký 144.K Mlčenlivá většina pěšců na dámském křídle rozhodla v teoreticky cenné partii.
15. Mikule - Novák 178.K Urputná bitva v kvalitní metodické partii.
16. Novák - Šíbl 292.K Napínavý souboj 2 střelců s 2 jezdci.
17. Urbánková - Novák 1286. Dvojice střelců zapatovala soupeřčina střelce a jezdce.
18. Novák - Dudek 282.K Uplatnění převahy jezdce nad špatným střelcem pomocí tempování.
19. Novák - Horák 148.K Co si cenit na partii více: kombinační figurové hry nebo krásné koncovky?
20. Novák - Bubeník 164.K Celá partie se točí okolo slabého pěšce c5.
21. Modr - Novák 97.K I mistr tesař se někdy utne.
22. Ederer - Novák 376.K Jak věž a 2 pěšci přemohli dvojici střelců.
23. Novák - Krejčířík 381.K Nevšední koncovka dámy proti věži a střelci.
24. Novák - Mikulčík 213.K Teoretický přínos do věžových koncovek s 3 pěšci proti 2 na jednom křídle.
25. Novák - Kališ 193. Pěšcový průlom, který přešel do učebnic.
26. Malý - Novák 49.K Množství obrátů v matovém útoku na 0-0-0.
27. Novák - Paulík 48.K Matové hrozby donutily soupeře vydat kvalitu.
28. Novák Ivan - Novák 95.K Dlouhé lavírování vydalo své plody.
29. Šlapák - Novák 239.K Vrácením pěšce pronikl král do soupeřova ležení.
30. Dittrich - Novák 165.K Krásný a vzácný echový motiv dobytí dámy pomocí pseudooběti věže u obou soupeřů, Koncert černých figur začíná obětí dámy.
31. Říha - Mareš Mat dámě uprostřed šachovnice v miniatuře.
32. Mareš - Mejlík Teoreticky cenný Svešnikov s obětí figury.
33. Mareš - Amerling V královském gambitu minimálními prostředky útočí černý.
34. Bazela - Mareš Postupné oběti pěšce, střelce, věže a obou jezdců dovedly partii do matu.
35. Mareš - Nový Dech romantiky v severním gambitu.
36. Mareš - Vinklárek Po dlouhé době opět starý dobrý severní gambit.
37. Mareš - Dudek Využití náskoku ve vývinu k matovému útoku po dlouhé diagonále.
38. Mareš - Crha Elegantní závěr strategicky sehrané partie.
39. Mareš - Šebek

40. Feldvábl - Mareš
  41. Pfeifer - Dudek
  42. Pfeifer - Svoboda
  43. Mičulka - Pfeifer
  44. Sohr - Pfeifer
  45. Omelka - Pfeifer
  46. 18 dam, shodné tahy
  47. 18 dam, symetrická varianta
  48. 18 dam, maximální palebná síla
  49. 18 dam, úsporná varianta.
- Improvizace v zahájení se vyplatila.
Ani se nechce věřit, že partie se nehrála za časů Adolfa Anderssena.
Obětmi pěšců ve 4., 6., 8., 9. a 10. tahu bílý přímo hýřil.
Odvážnému štěstí přeje.
Sedm po sobě jdoucích nenápadných posunutí figur o jedno pole vedlo k vyhrané pozici.
„Zisk“ dámy za 3 figury nebyl nejšťastnější.

12. Fotografie s komentářem

Osoby na fotografiích jsou popisovány zleva.

Obrázek 01

Simultánka vm Salo Flohra v kavárně Slavia v severovýchodním rohu klatovského náměstí 18.3.1931.
Horní řada: Ing. Háza Stanislav, Ukso Ladislav, Zimmermann Jiří, Michl Stanislav Jindřich, Tauš Václav, Balogh Jindřich, Hejnic Otto, Pick Jiří, Weiner Ladislav, Klauber Walter a Velkoborský Ladislav.
Prostřední řada: restaurátér Polák, Laš Jaroslav, Weiss František, můj strýc Novák Richard, Dr. Mayr - Harting Herbert, Král Mirko, Hálek Miloslav, Klíma Václav, Horejc Emanuel, Fleischer Ludvík, Kobza V., Holubec J., Kolař B., vrchní číšník a Pirner František.
Dolní řada: Panica František, JUDr. Fík Zeno, Chroust Rudolf, Drudík Antonín, Soukup Antonín, vm Salo Flohr, Hrdlička Miroslav st., JUDr. Kalivoda Bedřich, Bloch Max a Länger Otto.

Obrázek 02

Účastníci 15. přeboru klubu v roce 1939 v hotelu Bílá Růže na jižní straně klatovského náměstí.
Horní řada: host, Lojda, Urban Jindřich, Sobotka František, Michl Stanislav Jindřich, JUDr. Kocian Jan, Hamet, Zuzka Zdeněk, Rada Václav, Drudík Antonín, můj strýc Novák Richard, číšník a můj otec Novák Antonín.
Dolní řada: Fárek, Schafhauser, Wirth A., Škrášek František, Hrdlička Miroslav st., Hrdlička Miroslav ml., Kuchař Petr, Kadera Jan a Čuba Bohumil.

Obrázek 03

Polofinále přeboru ČSR žen v malém sálu sokolovny v Klatovech v červenci 1953. Povšimněte si dobové výzdoby typické pro tehdejší léta.

Horní řada: Kozderka Ladislav, Hladil Alois, Balášová Vlasta, Hauptová Luisa, Kopecký Josef, Šerá Jarmila, Čermák Arnošt a rozhodčí můj strýc Plichta František.

Dolní řada: neznámá pracovnice krajského výboru ČSTV, Pánková Olga, Feřteková Anna, Janáčková Blažena, Macháčková Klára, Išová Jarmila (14 let, vítězka), Vestfálová Anna a Sekotová Lydie.

Obrázek 04

Družstvo Jiskry Klatovy v Kolině v roce 1956. Postoupilo mezi 32 nejlepších družstev v republice a bylo vyřazeno Kolínem 1 1/2 - 8 1/2.

Kučař Petr, Michl Stanislav Jindřich, Kopecký Josef, Kocián Karel, Hladil Alois, Kozderková Marie, Matouš Josef, Ing. Resec Emilian, Štěrba Eduard a Čermák Arnošt

Obrázek 05

Výroční členská schůze šachového oddílu TJ Klatovy v závodním klubu Škoda Klatovy na Nové hospodě v den 40. výročí založení oddílu 3.12.1961.

Horní řada: Bořánek Josef, Krčmová Věra, Černoch Antonín, Janda Václav a Krčma Václav.

Prostřední řada: Mašek Ladislav, Babka Josef, Hůrka Josef, Kocián Karel a Žák Josef.

Dolní řada: Štěrba Eduard, Hladil Alois, Sobotka František, Michl Stanislav Jindřich, Šedlbauer Karel, Matouš Josef a Ing. Novák Jaromír.

Obrázek 06

Zápas krajského přeboru I. skupina jih TJ Klatovy - Slavoj Dvorec 6 - 4 v Rudém koutku na nádraží v Klatovech 12.1.1964.

Hráči: Ing. Novák Jaromír, Ing. Matějka Jaromír, Kozák Jiří, Babka Josef, Orság Ladislav a Hladil Alois.

Diváci: Sobotka František, Mašek Ladislav, Krčma Václav a Doležal Karel.

Soupeř na 1. šachovnici JUDr. Kadera Jan, kapitán Slavoj Dvorec, bývalý náš člen a přeborník v roce 1940.

Obrázek 07

Z výroční členské schůze šachového oddílu TJ Klatovy k 50. výročí založení oddílu v závodním klubu Škoda Klatovy na Nové hospodě v prosinci 1971. Vybavení místnosti bylo střízlivé, všechny kabáty se na věšák nevešly.

Strejc Jan, Jirásek Karel, Sekyra Eman, Babka Josef a Pučelík Václav.

Obrázek 08

Z výroční členské schůze šachového oddílu TJ Klatovy k 50. výročí založení oddílu v závodním klubu Škoda Klatovy na Nové hospodě v prosinci 1971. 68letý zasloužilý člen oddílu Kuchař má diskusní příspěvek, starého pana Klouda přemohla únava.

Matouš Josef, JUDr. Fífka Zeno, Kuchař Petr, můj otec Novák Antonín a Kloud František.

Obrázek 09

Z výroční členské schůze šachového oddílu TJ Klatovy k 50. výročí založení oddílu v závodním klubu Škoda Klatovy na Nové hospodě v prosinci 1971. Předseda OŠS Klatovy Kouba z Horažďovic přednáší zdravici.

Ing. Kocián Karel, Kouba František, Šedlbauer Karel a Bouček Václav.

Obrázek 10

Soutěž 2členných (hoch a dívka) družstev mládeže do 18 let Mléčná galaxie v Plzni 1986. Usilovně přemýšlí Kája Mařík a Ladislava Kopecká (nyní Hrabovská). Ta si z toho důvodu podepřela hlavu rukou, takže nám dalo dost práce ji identifikovat.

Obrázek 11

V roce 1986 se přeborníkem okresu Klatovy v bleskové hře stala 12letá Vladislava Hanziková (nyní Matičková) z Hartmanic. Za ní Ing. Kocián Karel v suterénu sokolovny.

Obrázek 12

Členové korespondenčního družstva TJ Klatovy, které v 1. lize KŠ 1986/1987 bylo 3. a získalo bronzové medaile. Předávání medailí v hrací místnosti v suterénu sokolovny. Předseda TJ Klatovy Miroslav Zberovský, Mgr. Orság Milan, Mareš Václav, Ing. Novák Jaromír a MUDr. Lesný Egon.

Obrázek 13

Na turnaj O primát města Děčína 1996 se vydali Nováček Pavel, Čedíková Kateřina, Orság Miroslav, Nováček Karel a Šott Pavel.

Obrázek 14

Momentka z klíčového zápasu krajského přeboru o postup do 2. ligy v Sokolově Baník Sokolov A - Šachklub Sokol Klatovy A 3 1/2 - 4 1/2 dne 16.2.1997. Zprava RNDr. Šíma Vladislav bojuje s Ondřejátem Miroslavem, za ním Němec František.

Obrázek 15

Základní sestava Šachklubu Sokol Klatovy A, která odehrála skoro celou soutěž a výhrou krajského přeboru vybojovala v roce 1997 poprvé v historii postup do 2. ligy.

Ing. Pfeifer Miroslav, Ing. Kohout Petr, Mareš Václav, Ing. Novák Jaromír, Mgr. Orság Miroslav, Gschwendtner Stanislav, Ing. Nováček Karel a Němec František.

Obrázek 16

Sestava Šachklubu Sokol Klatovy A před hrací místností Sokola Bolevec Plzeň B, kde v posledním zápasu krajského přeboru 20.4.1997 uhrála remízu 4 - 4 a tým i postup do 2. ligy.

Horní řada: Mühlbauer Wolfgang, Němec František, Ing. Končický Vladimír, Ing. Novák Jaromír, Mareš Václav, vpředu: Ing. Pfeifer Miroslav, Ing. Nováček Karel a Muk Ivo.

Obrázek 17

Tentokrát se nám nedařilo. Šachklub Sokol Klatovy B podlehl doma v posledním kole krajského přeboru 19.4.1998 Lokomotivě Plzeň B 3 - 5 a ze 4. místa klesl na místo 6. Soupeř postoupil na 5. místo. RNDr. Brousek Jan, Polomis Zdeněk a Ing. Baumruk Josef. Na 6. šachovnici chybí Kašpar Rudolf. Je skoro jisté, že má kuřáckou přestávku.

Obrázek 18

Mistrovství České republiky žen v malém sálu sokolovny v Klatovech 8. - 16.5.1998 - srovnej s obrázkem 03, který je fotografován na stejném místě.
Horní řada: Hitzgerová Gabriela, Flaisigová Petra, Muzikantová Vladimíra, Buldrová Monika, Blažková Petra, Ptáčníková Lenka, Eretová Jana, Palková Hana, Táborská Veronika, Jacková Jana, skromně se skrývá vítězka příštího ročníku Šaljová Silvie (nyní Orságová) a Pallová Martina (nyní Folková).
Vpředu: Königová Petra, Čedíková Kateřina, Děcká Eliška, Koubková Alena a Rývová Anna.

Obrázek 19

Toto byli v roce 1999 naši nadějní dorostenci, tentokrát jako reprezentanti klatovského gymnázia: Flaisigová Petra, Čedíková Kateřina, Nový Václav a Bauer Jan.

Obrázek 20

Soustředění v Hojsově Stráži na Šumavě v červnovém víkendu 1999 pomáhá vytvářet dobrou partu.
Stojící: Ing. Novák Jaromír, Bureš Jakub, Mgr. Eretová Jana, Novák Pavel, Šott Pavel, Mgr. Orság Milan, Ing. Končický Vladimír, RNDr. Brousek Jan, Ing. Kohout Petr, Veselý Josef, Ing. Baumruk Josef, Suchý Pavel, Ing. Pinc Miroslav a Mgr. Orság Miroslav.
Sedící: Mareš Václav, Čedíková Kateřina, Ing. Eret Jaroslav, Buldrová Monika, Ing. Turner Radek, vpředu Suchý Karel. Chybí fotograf Ing. Nováček Karel a nezbeda, který dělal oslí uši Brouskovi.

Obrázek 21

Ze soustředění v Hojsově Stráži v červnu 2000 jsme podnikli turistickou túru na Ostrý. Ing. Novák Jaromír, Ing. Nováček Karel, Nový Václav, Ing. Baumruk Josef, vpředu Muk Ivo a Ing. Pinc Miroslav.

Obrázek 22

V Hojsově Stráži v červnu 2000 nás navštívili i němečtí hosté ze spřáteleného šachového klubu v Kötztingu. Zprava: Hans - Rainer Mühlbacher, Kufner Josef a Gerda Mühlbacherová. V pozadí zleva: Ing. Novák Jaromír, Šott Pavel a Ing. Končický Vladimír. Otočen zády Muk Ivo.

Obrázek 23

V ubytovacím zařízení v Hojsově Stráži v červnu 2000 se večery trávily nejen šachovou hrou, ale i kartami. Zprava Orlíček Karel, karetní společnost Bc. Cvikl Michal, Suchý Karel, Polomis Zdeněk, Novák Pavel a RNDr. Brousek Jan. Vlevo vpředu neznámý host.

Obrázek 24

Simultánka vm Jiřího Štočka v klatovské Družbě na počest 50 let působení Ing. Jaromíra Nováka v klatovském šachu 23.9.2000. Rozeznat lze oslavence a Ing. Baumruka Josefa.

Obrázek 25

Družstvo Šachklubu Sokol Klatovy A, které vybojovalo v roce 2001 poprvé v historii postup do 1. ligy. Ing. Pfeifer Miroslav, Neuman Petr, Ing. Váchal Josef, Šott Pavel, Turner Jan, Ing. Nováček Karel, Novák Pavel, Čedíková Kateřina, vpředu Mgr. Orság Miroslav.

Obrázek 26

Také družstvo Šachklubu Sokol Klatovy C se činilo, i když se muselo spokojit s přísálím klatovské sokolovny, neboť hrála doma současně 3 družstva. V regionálním přeboru I. 4.3.2001 porazilo tradičního soupeře Sokol Domažlice B 5 1/2 - 2 1/2, k čemuž dopomohli remízami dva Karlové Kovanda a Suchý a výhrou Jonáš Václav. Všichni však měli těžkou hlavu, museli si ji podpírat.

Obrázek 27

Šachklub Sokol Klatovy D po zápasu před domažlickou sokolovnou v roce 2002.
Šobr Václav, Suchý Pavel, Klesa Josef, Škutová Sněžana, Vopat Jaroslav, Krliš Jan, Jonáš Václav, vpředu Škut Michal.

Obrázek 28

Členové družstva Šachklubu Sokol Klatovy A, kteří nás reprezentovali v první naší účasti v 1. lize v roce 2002.
Čedíková Kateřina, Ing. Pfeifer Miroslav, italský mistr Genocchio Daniele, Novák Pavel, Šott Pavel, Michálek Jan, Neuman Petr a Turner Jan.

Obrázek 29

Klatovskému družstvu se potřetí (předtím v roce 1997 a 1999) podařilo v roce 2002 vyhrát krajský přebor a postoupit do 2. ligy, tentokrát pod hlavičkou Šachklub Sokol Klatovy B. Foto vítězné sestavy je ze 17.3.2002 po posledním zápasu, kdy jsme doma zdolali svého konkurenta Lokomotivu Plzeň A 4 1/2 - 3 1/2 a s 20 body ji přeskočili o 1 bod. Němec František, Ing. Nováček Karel, Buldrová Monika, Mareš Václav, Ing. Novák Jaromír, Gschwendtner Stanislav, vpředu Bauer Jan a Nový Václav.

Obrázek 30

Družstvo mladšího dorostu si v roce 2002 vybojovalo v kvalifikaci v Karlových Varech postup do české ligy dorostu skupina jih. Trenér Ing. Karel Nováček, Gondek Tomáš, Krliš Jan, Šobr Václav, Příborský Jan, vpředu Škut Michal, Škutová Sněžana a Jonáš Václav.

Obrázek 31

Italský mistr Daniele Genocchio uspořádal v naší hrací místnosti cvičnou simultánku pro mládež - rok 2002. Zprava Šlehofer Miroslav, Krliš Jan, Hanzlík Zdeněk a vědomě skrývají své hezké obličejce Šobr Václav a Škutová Sněžana. Jak toho budou po letech litovat!

Obrázek 32

Nejen mistři si mohou dovolit hrát simultánku. V rámci turnaje pro neorganizovanou šachovou mládež Klatovská věž 2004 se do ní pustil i 11letý Míša Škut. Druhý zprava Kolář Jan z Hartmanic, za ním Králíček Tomáš. Vzadu známá plzeňská hráčka a organizátorka Ing. Šilhavá Jana.

Obrázek 33

Západočeští účastníci turnaje O tatranský pohár v Tatranských Zrubech 27.9. - 4.10.2003.
Horní řada: Ing. Novák Jaromír, má manželka Nováková Marie, Bc. Cvikl Michal, Ing. Šilhavá Jana, Ing. Pech Břetislav, Brunát Jan, Bulínová Soňa, Rytychová Helena a Ing. Nováček Karel.
Dolní řada: Ing. Baumruk Josef, Ing. Končický Vladimír, Polomis Zdeněk, můj vnuk Spurný Jakub, Mgr. Novák Michal a Mgr. Orság Miroslav.

Obrázek 34

Takhle se radovali naši žáci z bronzových medailí za 3. místo v mistrovství České republiky 6členných žákovských družstev v roce 2004 v Ústí nad Labem.
Klesa Josef, Kříž Daniel, Škut Michal, Tony Nguyen Dinh Phong, Křížová Veronika a Škorvagová Martina.

Obrázek 35

V žlutých dresech je družstvo v české lize mladšího dorostu skupina jih v roce 2004, kterému postup do Extraligy unikl jen na skóre. Škoda, protože někteří hráči pro příští ročník přestárli. Stojící: Kubát Miroslav, Schánílec Martin, Krliš Jan a Jonáš Václav. Sedící: Škut Michal, Škutová Sněžana, Škorvagová Martina a Škorvagová Jana.

Obrázek 36

V modrých dresech se naši v české lize mladšího dorostu skupina jih v roce 2005 vytouženého postupu do extraligy konečně dočkali. V dresech to ale nebylo, nýbrž v šachovém umění. Palková Kateřina, Jonáš Václav, Škut Michal, Tony Nguyen Dinh Phong, Škutová Sněžana a Škorvagová Martina.

Obrázek 37

Část velkého sálu klatovské sokolovny při OPEN turnaji O pohár města Klatov. Druhá část sálu je skryta pod balkonem, odkud byl pořizen záběr. Hraje se i v malém sálu.

Obrázek 38

Pohled do zákulisí. Hrací místnost Šachklubu se změnila v mozkové centrum OPEN turnaje O pohár města Klatov. U počítače Mgr. Orság Miroslav, otočen je ředitel turnaje Kopecký Václav. V pozadí pravidelný účastník turnaje Jína Luboš.

Obrázek 39

Vpravo Hořejší Roman ve střehu na 1. tah soupeře na turnaji v rapidu při OPEN turnaji O pohár města Klatov.

Obrázek 40

Vpravo Kasík Miroslav, náš odchovanec, který se nám po létech opět vrátil, je pravidelným účastníkem OPEN turnaje O pohár města Klatov.

Obrázek 41

Vpravo Kašpar Rudolf je obětavý člen klatovského družstva C. Při OPEN turnaji O pohár města Klatov se snaží soupeře přelstít.

Obrázek 42

Bouček Vlastimil je obávaný útočník a přitom pečlivý hráč. Všimněte si jeho a soupeřova času. Za ním známý korespondenční hráč Lexa Václav. Foto z OPEN turnaje O pohár města Klatov.

Obrázek 43

Vpravo Šimáček Václav si uhrál na OPEN turnaji O pohár města Klatov v roce 2004 jako nováček poměrně vysoké ELO. Do oddílu dojíždí pravidelně z 40 km vzdálených Bílenic.

Houpání na židli je nebezpečné jak pro hráče, tak pro židli.

Obrázek 44

Vpředu Nový Jan, hráč Přeštic, náš bývalý člen. V případě potřeby za nás hostuje. Také je pravidelným účastníkem OPEN turnaje O pohár města Klatov. Zde analyzuje skončenou partii.

Obrázek 45

Amazonky je název dívčího fotbalového družstva. Děvčata po 2 dopoledne při OPEN turnaji O pohár města Klatov obují kopačky a soupeří s mužskými družstvy v kopané.

Nahoře: Čedíková Kateřina, Martínková Monika, Königová Petra, Umancová Barbora, Buldrová Monika a Táborská Veronika.

Dole: Hodová Lucie, Flaisigová Petra, Bubelová Lucie a Děcká Eliška.

Obrázek 46

Při vyhlášení výsledků OPEN turnaje O pohár města Klatov jsou dva hráči, kteří za nás dříve hostovali, Turner Jan a MUDr. Kuba Stanislav zřejmě nadměrně spokojeni. Na balkóně uprostřed je znak města Klatov se šachovnicí darovaný knížetem Oldřichem. Abyste ho na fotografii viděli, museli byste mít hodně silné zvětšovací sklo.

Obrázek 47

Autor myšlenky OPEN turnaje O pohár města Klatov a ředitel všech jeho dosavadních 13 ročníků Kopecký Václav a hlavní rozhodčí Ing. Kobeda Zdeněk při předávání cen.

Několik drobných doplňků a oprav známých k 29.2.2016 v Historii šachu v Klatovech ve vzpomínkách Ing. Jaromíra Nováka, která již byla vytištěna a nelze do ní doplňovat:

Na str. 6 jsem tvrdil, že všechny své vážné partie mám zapsané. Při podrobnějším studiu svých výsledků bylo pro mne šokem zjištění, že mi z evidence partiířů unikly 2 turnajové partie z 19. přeboru okresu Klatovy 1976 a sice jedna ze 3 proher (z 38 partií) s Josefem Matoušem a výhra s Božetěchem Sporkou z Horažďovic, obě bílými figurami.

Na str. 9 jsem popsal trable s hráči místnostmi. Díky podrobnému studiu svých dokumentů mohu určit přesná data, v kterých jsme v jednotlivých hracích místnostech hráli:

Stará Rychta. V této zakouřené restauraci jsme zvyšovali její tržby do 31.8.1951.

Závodní klub Keramostroje Nová Hospoda 1.9.1951 - 30.6.1955 3 roky 10 měsíců

Závodní klub Kozaku v rodném domě Krameria 1.7.1955 - 31.12.1959 4 roky 6 měsíců

Sokolovna 1.1.1960 - 31.8.1960 8 měsíců

Závodní klub Škodovky Nová Hospoda 1.9.1960 - 31.1.1962 1 rok 5 měsíců

Rudý koutek na nádraží 1.2.1962 - 31.12.1965 3 roky 11 měsíců

Sokolovna 1.1.1966 - 31.8.1974 8 roků 8 měsíců

Šatna na atletickém stadionu 1.9.1974 - 31.8.1978 4 roky

Závodní klub Škodovky Nová Hospoda 1.9.1978 - 31.1.1981 2 roky 5 měsíců

Sokolovna 1.2.1981 - 28.2.1981 1 měsíc

Okresní kulturní středisko na Rybníčkách 1.3.1981 - 30.9.1982 1 rok 7 měsíců

Závodní klub plynárny 1.10.1982 - 31.12.1982 3 měsíce

Okresní kulturní středisko na Rybníčkách 1.1.1983 - 31.8.1983 8 měsíců

Sokolovna 1.9.1983 - 4.1.1991 7 roků 4 měsíce

Sportovní hala Husovo náměstí 5.1.1991 - 30.6.1993 2 roky 6 měsíců

Sokolovna 1.7.1993 dosud (do 31.8.2011) zatím 18 roků 2 měsíce

Celkem to bylo 16 hracích místností v 9 různých domech.

Odhadl jsem, že po nuceném vystěhování z Nové Hospody kvůli demolici v únoru 1981 jsme museli hrát půl roku v sokolovně a po vypuzení z OKS kvůli výstavě Amtex na podzim 1982 rovněž půl roku na plynárně. Odhady byly nadsazeny. V prvním případě jsme se uchýlili do sokolovny jen na měsíc, v druhém na plynárnu na čtvrt roku.

I když jsme v Okresním kulturním středisku hráli celkem jen 2 a čtvrt roku, musíme ocenit jeho vedení za velkorysost, s kterou nám bezplatně zapůjčovalo svou velkou a krásnou klubovnu k sehrání simultánek se sovětskými mistry v letech 1979 až 1987. Stejnou poklonu musíme složit vedení zemědělské školy, které za stejných podmínek nám zapůjčovalo svůj velký sál k témuž účelu v letech 1975 až 1978. Tehdy to brala obě vedení jako politický úkol.

Na str. 13 je napsáno, že Ladislav Mašek zemřel v roce 1988. Ve skutečnosti to by o 20 let dříve v roce 1968 jako 43letý.

Na str. 15 je uvedeno, že Luboš Kaválek byl přeborníkem USA 2x. Byl jen v roce 1978. Nová informace podle upozornění velmistra Kaválka: Přeborníkem USA byl 3x a to v letech 1972, 1973 a 1978. V knize Malá encyklopedie šachu vydané v roce 1989 ještě za vlády komunistů mu bylo upřeno přebornictví dělené. Doba tání režimu je již v tom, že jeho jméno emigranta bylo vůbec zmíněno. Několik let před tím by se do encyklopedie nedostalo.

Na str. 16 je dle nalezené fotografie nutno doplnit, že druhé polofinále ČSR žen nebylo až v roce 1959, ale hned následující rok 1954. Pořadatelé i rozhodčí byli stejní a také polovina účastnic z roku 1953 si v Klatovech dala repete. Vysvětlila se i záhada první sedící ženy z obrázku 03 na str. 177. Nebyla to hráčka, ale pracovnice KV tělovýchovy z Plzně. A podařilo se rovněž zjistit chybějící křestní jména, obě na L: Sekotová byla Lydie a Hauptová Luisa.

Na str. 18 jsem uvedl, že družstvo Slavie Žižkov vyhrálo I. třídu přeboru Prahy a postoupilo do Městského přeboru. Při listování starými záznamy jsem si ověřil, že to tak přesné tvrzení není. Druhá část je pravdivá, první ne. Družstvo skončilo 4., ale díky reorganizaci postupovalo družstev 5. Jak ta paměť selhává a vidí minulost růžověji než byla.

Když už jsem v tom zpřesňování. Uvedl jsem, že v letech 1958 a 1959 jsme se udrželi v nejvyšší pražské soutěži Městský přebor. Ten se hrál v 10 družstvech a v prvním roce jsme skončili 6. a v druhém roce se udrželi na prvním nesestupovém 8. místě a to díky lepšímu skóre. Takže o prsa.

Na str. 18 byl Ing. Jaroslav Šajtar ošizen 3x a Dr. Jindřich Fritz 1x o titul velmistra. U obou opravit mm na vm.

Spolu s Edou Součkem jsme docílili za družstva jen 26 bodů a ne 26 1/2.

Na str. 18 jsem popsal i své první setkání s mistrem Karlem Průchou, když jsem remizoval s hráčem Kučerou. Jeho křestní jméno jsem neznal a tak v seznamu jmen na str. 135 figuruje jako Kučera (Praha). Teď z nekrologu v Československém šachu 3/2007 str. 74 „26.1.2007 ve věku 95 let zemřel Nestor pražských šachistů“ jsem zjistil a mohu doplnit jeho jméno: Josef.

Na str. 22 jsem ošidil Václava Mareše o 2 roky předsednictví oddílu. Místo 6 má být 8 let.

Na str. 35 je psáno o Josefu Matoušovi. Dodatečně mě napadlo několik jeho hlášek, kterými „obšťastňoval“ soupeře a obohatil rétoriku oddílu: „*Kdo první bere, více bere.*“ (Moudrá rada pro každého hráče skoro ve všech pozicích.) „*V měnění je naše spasení.*“ „*Kam tam s tím koněm ležete?*“ Ale především: „*S pěšcem (figurou - dosad' dle potřeby) více, krácím vítězství vstříce.*“

A ještě jsem si vzpomněl, že simultánka vm Horta k 50. výročí vzniku oddílu v roce 1971 byla na plakátech označena na počest 50. výročí vzniku KSČ, která také vznikla v roce 1921. Je ovšem jasné, že kdyby na plakátu byla zmíněna obě výročí, bylo by to chápáno minimálně jako rouhání, když už ne přímo jako blasfémie.

Na str. 46 jsem napsal, že naše družstvo A bylo v přeboru Západočeského kraje pro rok 1970 okolo 7. místa, protože bylo 4. ve skupině jih. To však není správné. Tehdy se KP I. nedělil na skupinu sever a jih, ale hrál se jen v jedné hlavní skupině. Takže jsme byli 4. v ZČ.

Na str. 52 je napsáno, že ustavující sjezd ČSS a MŠS se konal počátkem roku 1990. To je možno zpřesnit. ČSS byl 18.2.1990 a MŠS o týden dříve 11.2.1990.

Na str. 53 lze nyní již odtajnit osobu, které jsem se zastal. Byl to Bohumír Sunek, předseda Šachového svazu Plzeňského kraje mezi lety 2002 a 2012. Jak se však po 17 letech „odvděčil“ on mně, je jiná a nepěkná historie.

Na str. 61 je napsáno, že OPEN turnaj O pohár města Klatov by od roku 1998 též oficiálním přeborem ČOS. Omyl! Tím byl již od roku 1996.

Na str. 79 popisují aktivity Petry Flaisigové a Kateřiny Čedíkové. Teď je mohu doplnit o rok 1996, neboť se mi dostaly do rukou soupisky a výsledky prvních kol České ligy mladšího dorostu toho roku. V nich je Petra s ELO 1811 na 1. a Katka s ELO 1839 na 2. šachovnici v družstvu Líně B. Petra uhrála ze 2 partií 1 1/2 bodu a Katka rovněž ze 2 partií 1 bod výhrou.

Na str. 85 František Batík se stal přeborníkem republiky v roce 1924 a ne 1923, protože přebor se hrál v sezóně 1923/1924.

Na str. 118 je třeba malé zpřesnění. Bleskových přeborů okresu jsem se z 21 nezúčastnil 2x, jednou pro nemoc a jednou pro start na mistrovství Čech, takže jsem měl 19 účastí a ne 20. Naopak v počtech startů v přeborech oddílu je uvedeno číslo 44: To je správné z hlediska, kdy jsem mohl být přeborníkem oddílu. V roce 1950 jsem jako nováček hrál v tzv. II. třídě, odkud jsem na přebornický titul dosáhnout nemohl. Fakticky jsem hrál přebor oddílu 45x.

Na str. 119 a 120 musím v důsledku opravy na str. 6 a nesprávného započtení výhry jako černý v simultánce s vm Štočkem (nemám zápis), změnit aspoň v hlavních číslech statistiku svých partií. Celkový počet partií sehraných do 30.4.2005 se zvýšil z 2 335 na 2 336 a proher na 519. Výhry, remízy, celkový výsledek a % úspěšnosti se nemění.

Na str. 129 je překlep. Při počtu 12 družstev v soutěži se dvojice družstev 4 a 10 spolu utká už ve 2. kole, nikoliv až ve 3. kole.

Na str. 137 v jmenném seznamu, a přirozeně pokud se vyskytují i jinde, si opravte jména sester Martiny a Jany Škorvagová na Kocandová, protože v září 2007 je adoptoval otcím.

Na str. 177 je na fotografii účastníků simultánky s vm Salo Flohrem jako 5. zleva v prostřední řadě Dr. Herbert Mayr - Harting. V knize PhDr. Jindřicha Dejmka „Edvard Beneš - politická biografie českého demokrata“ jsem na str. 425 četl, že 12.10.1926 se stal ministrem spravedlnosti jako první německý ministr v ČSR křesťanský sociál prof. Robert Mayr - Harting. Celý natěšený, že členem našeho klubu byla tak významná osobnost, jsem šel zjišťovat jeho křestní jméno. Shodné však nebylo, i když se zřejmě jednalo o člena stejného rodu. V tomto asi šlechtickém rodu si zřejmě potrpěli na koncovku bert v křestních jménech.

Na str. 189 u obrázku 22 je napsáno, že na fotografii je Hans - Rainer Mühlbacher. Chyba! Opravil mě sám Hans - Rainer, když si při 15. klatovském OPENu v červenci 2007 prohlížel knižní výtisk. Jedná se o jeho bratrance Wolfganga Mühlbauera. Inu, bratřenci jsou si podobní. Navíc mě spletlo, že na fotografii je manželka Hanse - Rainera Gerda.

29.2.2016.

Ing. Jaromír Novák.

Poznámka: Pro rychlé přehrávání partií je možno navštívit web Šachklubu Sokol Klatovy www.sachy-klatovy, kde jsou partie v PGN včetně komentářů k jednotlivým tahům v menu Ke stažení (Download)/Ostatní/ Partie v knize Historie šachu v Klatovech